

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2015 – Numri: 81

Tiranë – E premte, 22 maj 2015

PËRMBAJTJA

	Faqe
Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 404, datë 13.5.2015	Për miratimin e Planit Kombëtar për Integrimin Evropian 2015 – 2020..... 3407

VENDIM**Nr. 404, datë 13.5.2015****PËR MIRATIMIN E PLANIT KOMBËTAR
PËR INTEGRIMIN EVROPIAN 2015 - 2020**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Integrimit Evropian, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Planit Kombëtar për Integrimin Evropian 2015 - 2020 (në vijim PKIE 2015 - 2020), sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Ministria e Integrimit Evropian orienton, bashkërendon dhe monitoron zbatimin e PKIE-së 2015 - 2020 nga grupet ndërinstitucionale të punës për çdo kapitull, të ngritura me urdhrin nr.107, datë 28.2.2014, të Kryeministrit, “Për ngritjen, përbërjen dhe funksionimin e grupeve ndërinstitucionale të punës për integrimin evropian”.

3. Ministria e Integrimit Evropian raporton çdo 3 (tre) muaj në Këshillin e Ministrave për ecurinë e zbatimit të PKIE-së 2015 - 2020.

4. Ministritë dhe institucionet e tjera koordinuese të grupeve ndërinstitucionale të punës raportojnë pranë Ministrisë së Integrimit Evropian, çdo 3 muaj (java e tretë e muajit të fundit), për realizimin e detyrimeve, që rrjedhin nga PKIE-ja 2015 - 2020.

5. Ngarkohet Ministria e Financave, që, në bashkëpunim me Ministrinë e Integrimit Evropian, të monitorojë përfshirjen, nga ministritë dhe institucionet e tjera qendrore në programin buxhetor afatmesëm, të nevojave financiare për zbatimin e përparësive afatshkurtra dhe afatmesme, të parashikuara në PKIE 2015 - 2020.

6. Përkthimi në gjuhën angleze i PKIE-së 2015 - 2020 i bashkëlidhet këtij vendimi.

7. Vendimi nr.438, datë 2.7.2014, i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e Planit Kombëtar për Integrimin Evropian 2014 - 2020”, shfuqizohet.

8. Ngarkohen të gjitha ministritë dhe institucionet qendrore, për të cilat në PKIE 2015 - 2020 janë përcaktuar detyra të veçanta, për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Edi Rama

PJESA 1 – Hyrje dhe menaxhimi i Procesit të Integrimit European

Hyrje

1. Anëtarësimi në BE

Integrimi European është objektivi gjeostrategjik dhe politik i Shqipërisë, që qëndron në thelb të politikës së brendshme dhe të jashtme. Procesi i aderimit mori një hov të fuqishëm me vendimin e Këshillit European të qershorit 2014 që i dha Shqipërisë statusin kandidat, si vlerësim për reformat e ndërmarra.

Statusi kandidat është edhe inkurajim për të përshpejtuar ritmin e reformave. Në nëntor 2013, u shpalos nisma e Dialogut të Nivelit të Lartë me Shqipërisë, me qëllim që Shqipëria të jetë më e fokusuar në procesin e integrimit european dhe të monitorohet progresi i arritur në fushat e pesë prioritetëve kyçe të përcaktuara për hapjen e negociatave për anëtarësim. Pesë prioritetet janë: reforma në administratën publike, reforma në gjyqësor, lufta kundër korrupsionit, lufta kundër krimit të organizuar dhe mbrojtja e të drejtave të njeriut.

Statusi kandidat ka vlerë të shumëfishtë për Shqipërinë:

- Së pari, është sinjal politik tepër i rëndësishëm për Shqipërinë, që tregon se vendi po ecën në drejtimin e duhur, përmes reformave të vështira, por të domosdoshme;
- Së dyti, në aspektin ekonomik, statusi kandidat pritet të mundësojë mjedis më të favorshëm për të bërë biznes, si dhe të nxitë investimet e huaja dhe rritje ekonomike të qëndrueshme në Shqipëri;
- Së treti, statusi kandidat do të forcojë më tej bashkëpunimin mes Shqipërisë dhe Bashkimit European dhe institucioneve të veçanta të tij;
- Së katërti, statusit kandidat tregoi se zgjerimi mbetet në krye të agjencës së BE-së dhe se BE-ja bashkë me Shtetet Anëtare janë të angazhuara për anëtarësimin e Shqipërisë dhe të vendeve të tjera të rajonit.

Në maj 2014, miratoi një udhërrëfyes që përcakton dhe strukturon reformat e planifikuara në kuadrin e prioritetëve kyçe. Në 2015 janë zbatuar shumica e masave të Udhërrëfyesit dhe Shqipëria planifikon ta përditësojë me masa të reja, duke pasqyruar plotësisht rekomandimet e partnerëve europianë.

Shqipëria është pjesë e Procesit të Stabilizim-Asocimit të shpallur për pesë vendet e Europës Juglindore në Samitin e Zagrebit, në vitin 2000. Shqipëria nënshkroi dhe ratifikoi Marrëveshjen e Stabilizim-Asocimit me Bashkimin European dhe Shtetet Anëtare të tij, e cila hyri në fuqi më 1 prill 2009. Siç përcakton neni 1, MSA synon “të mbështesë përpjekjet e Shqipërisë për forcimin e demokracisë dhe shtetit të së drejtës; për të kontribuar në stabilitetin politik, ekonomik e institucional në Shqipëri, si dhe për stabilizimin e rajonit; të sigurojë një strukturë të përshtatshme për dialogun politik, duke lejuar zhvillimin e marrëdhënieve të ngushta politike ndërmjet Palëve; të mbështesë përpjekjet e Shqipërisë për zhvillimin e bashkëpunimit ekonomik dhe ndërkombëtar, gjithashtu dhe nëpërmjet përafrimit të legjislacionit të saj me atë të Komunitetit; të mbështesë përpjekjet e Shqipërisë për të përfunduar tranzicionin në një ekonomi tregu funksionale, të nxisë marrëdhënie ekonomike të harmonizuara dhe të zhvillojë gradualisht një zonë të tregtisë së lirë ndërmjet Komunitetit

dhe Shqipërisë; të nxisë bashkëpunimin rajonal në të gjitha fushat që mbulon kjo Marrëveshje”.

Gjithashtu, kjo Marrëveshje e detyron Shqipërinë të respektojë parimet e përgjithshme të demokracisë dhe të drejtat e njeriut siç janë shpallur në Deklaratën Universale të të Drejtave të Njeriut dhe siç janë përkufizuar në Konventën Europiane për të Drejtat e Njeriut, në Aktin Final të Helsinkit dhe Kartën e Parisit për një Europë të Re. Përveç kësaj, Shqipëria angazhohet të vazhdojë dhe të nxisë bashkëpunimin dhe marrëdhëniet e fqinjësisë së mirë me vendet e rajonit, përfshi një nivel të përshtatshëm lëshimesh të ndërsjella në lidhje me lëvizjen e personave, mallrave, kapitalit dhe shërbimeve, si dhe zhvillimin e projekteve me interes të përbashkët, sidomos ato që lidhen me luftën kundër krimit të organizuar, korrupsionit, pastrimit të parasë, emigrimit të paligjshëm dhe trafikimit, përfshi në veçanti trafikimin e qenieve njerëzore dhe tregtinë e drogës. Ky angazhim përbën një faktor kyç në zhvillimin e marrëdhënieve dhe bashkëpunimit ndërmjet Palëve, duke kontribuar kështu në stabilitetin rajonal dhe bashkëpunimin e qëndrueshëm ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Europian.

Neni 70 i MSA-së përcakton një angazhim të veçantë të Republikës së Shqipërisë: përafrimin e legjislacionit të brendshëm me atë të Bashkimit Europian, proces ky që duhet të përfundohet në dy faza 5-vjeçare, brenda vitit 2019. Përafrimi dhe zbatimi i legjislacionit do të rrisë zhvillimin ekonomik dhe tregtinë me Bashkimin Europian, do të përmirësojë mirëqenien dhe kushteve e jetesës së qytetarëve shqiptarë, duke u kurorëzuar në fund me asocimin e Shqipërisë në Bashkimin Europian.

Qeveria shqiptare është e vetëdijshme se marrja e statusit të vendit kandidat dhe çdo hap i ri përgjatë anëtarësimit sjell përgjegjësi të reja dhe kërkon punë gjithnjë e më të madhe. Qeveria shqiptare synon intensifikimin e reformave të itnegrimit europian, duke ruajtur fokusin në plotësimin e prioritetëve të identifikuar në Strategjinë e Zgjerimit të Komisionit Europian të tetorit 2014, sidomos për reformën në administratën publike, reformën në gjyqësor, luftën kundër korrupsionit dhe krimit të organizuar, si dhe respektimin e plotë të drejtave të njeriut, me qëllim që të avancohet drejt hapjes së negociatave për anëtarësim.

2. Menaxhimi i procesit të Integrimit Europian

Për koordinimin e procesit të anëtarësimit në Bashkimin Europian, Qeveria shqiptare ka ngritur një sërë organesh koordinuese dhe drejtuese të cilat kanë për detyrë:

- hartimin e planeve për procesin e anëtarësimit;
- koordinimindh e zbatimin e këtyre planeve,
- monitorimin e zbatimit të planeve dhe identifikimin e mangësive;
- raportimin mbi përparimin e Shqipërisë pranë shërbimeve të Komisionit Europian.

Këto organe janë:

- Komiteti Ndërmintor për Integrimin Europian (KNIE);
- Komiteti për Koordinimin Ndërinstitucional për Integrimin Europian (KKNIE);
- Grupet Ndërinstitucionale të Punës (GNP).

Përbërja dhe funksionimi i strukturave të bashkërendimit ndërministror është përcaktuar në Urdhrin e Kryeministrit Nr. 46, datë 1.04.2009 “Për ngritjen, përbërjen dhe funksionimin e strukturave të bashkërendimit ndërministror, për realizimin e angazhimeve, të ndërmarra në kuadër të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit”. KNIE-ja kryesohet nga Kryeministri ose, në mungesë të tij, nga ministri i Integritimit. KNIE-ja është përgjegjëse për:

- a) drejtimin dhe miratimin e politikave të përgjithshme e të strategjisë për integrim në Bashkimin European;
- b) bashkërendimin e politikave për zbatimin e detyrimeve, që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit, dhe të dokumenteve strategjike, për procesin e integritimit european;
- c) miratimin e planit kombëtar të zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit;
- d) drejtimin e fazave të procesit të integritimit european dhe të negociatave, për pranimin në Bashkimin European;
- e) përfaqësimin e qeverisë Shqiptare në Këshillin e Stabilizim-Asociimit BE-Shqipëri, i cili mbikëqyr zbatimin dhe realizimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit;
- f) dh) shqyrtimin dhe miratimin të materialeve për mbledhjet e Këshillit të Asociimit – BE - Shqipëri;
- g) rishikimin dhe miratimin e kontributit të qeverisë shqiptare për raportin vjetor të Komisionit European.

KKNIE-ja kryesohet nga ministri i Integritimit dhe përbëhet nga përfaqësues të ministrive, në nivel zëvendësministri ose të sekretarit të Përgjithshëm, dhe nga përfaqësues të institucioneve, në varësi të Kryeministrit e ministrave, në nivel drejtori të përgjithshëm.

KKNIE-ja është përgjegjëse për:

- a) monitorimin dhe bashkërendimin e detyrimeve të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit dhe të rekomandimeve të dokumenteve strategjike, për procesin e integritimit european;
- b) zbatimin e kërkesave dhe të udhëzimeve të KNIE-së;
- c) raportimin në KNIE për veprimtaritë në kuadër të procesit të integritimit në Bashkimin European;
- d) drejtimin e procesit të përditësimit të planit kombëtar të zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit;
- e) përfaqësimin e Shqipërisë në Komitetin e Stabilizim-Asociimit BE-Shqipëri;
- f) vlerësimin dhe finalizimin e dokumenteve e të raporteve, të përgatitura në kuadër të takimeve të Komitetit dhe nënkomiteteve të Stabilizim-Asociimit;
- g) vlerësimin e ndikimit të financave publike të buxhetit të shtetit, nga zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit;
- h) vlerësimin e ndikimit të përafrimit të legjislacionit me *acquis communautaire*;
- i) vlerësimin e përparësive të programit komunitar, IPA, ecurinë e projekteve, të financuara nga programet e asistencës së Bashkimit European apo nga donatorë të tjerë, në kuadër të zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit.

Urdhri Nr. 46 parashikon se KNIE mbledhet jo më pak se një herë në tre muaj dhe sa herë që është e nevojshme. KNIE-ja mbledhet për të diskutuar çështjet që parashikon kalendari i

mbledhjes, i miratuar nga Kryeministri, me sugjerimin e ministrit të Integrimit. Ndërsa KKNIE mbledhet dy herë në muaj, me njoftim të kryetarit. Në mbledhje ftohen përfaqësues nga institucione shtetërore të pavarura, shoqëria civile, rrethet akademike, autoritetet vendore dhe media, si dhe organizata të ndryshme ndërkombëtare.

Përbërja dhe funksionimi i Grupeve Ndërinstitucionale të Punës për Integrimin European është përcaktuar në Urdhrin e Kryeministrit Nr. 107, datë 28.02.2014 “Për ngritjen, përbërjen dhe funksionimin e Grupeve Ndërinstitucionale të Punës (GNP) për Integrimin European”.

Fusha e veprimit e këtyre GNP-ve përfshin këto detyra:

- realizojnë bashkëpunimin dhe komunikimin ndërinstitucional në nivel teknik, me synim zbatimin e angazhimeve në kuadrin e dokumenteve të politikave për integrimin european;
- mbikëqyrin zbatimin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (MSA);
- kontribuojnë në përgatitjen e takimeve të Komitetit të MSA-së dhe Nënkomiteteve si edhe ndjekin dhe zbatojnë rekomandimet që jepen në këto takime;
- bashkë me Ministrinë e Integrimit European, koordinojnë rishikimet vjetore të Planit Kombëtar për Integrimin European 2014-2020 në kapitujt përkatës si edhe garantojnë konsistencën e Planit Kombëtar me planin vjetor të punës të Qeverisë si edhe me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (2014-2020) si edhe strategji të tjera kombëtare/sectoriale;
- koordinojnë dhe mbikëqyrin procesin e përafrimit të legjislacionit, duke përfshirë respektimin e afateve të përcaktuara në Planin Kombëtar për Integrim European 2014-2020;
- koordinojnë dhe garantojnë shpërndarje në kohë të *acquis* të BE-së ndërmjet ministrive të linjës dhe autoriteteve të tjera përgjegjëse, si edhe shërbejnë si forum për zgjidhjen e debateve ndërministror mbi shpërndarjen e *acquis*;
- monitorojnë periodikisht zhvillimet në lidhje me legjislacionin e BE-së, duke përfshirë propozimet për legjislacion të ri, legjislacionin e miratuar rishtas si edhe jurisprudencën e Gjykatës së Drejtësisë të Bashkimit European;
- informojnë rregullisht stafin përkatës në ministritë e linjës, shërbimet e ekspertëve pranë parlamentit si edhe autoritetet e tjera përgjegjëse për ndryshimet më të fundit në *acquis* të BE-së;
- analizojnë periodikisht kapacitetet institucionale në fushat relevante dhe bëjnë rekomandimet përkatëse;
- përcaktojnë prioritetet dhe monitorojnë zbatimin e planit për përkthimin e *acquis* të BE-së;
- identifikojnë prioritetet strategjike dhe nevojat në lidhje me procesin e integrimit european për të formuluar propozime për asistencë nga BE-ja dhe donatorë të tjerë, në bashkëpunim të ngushtë me Ministrinë e Integrimit European dhe departamentin përgjegjës pranë Këshillit të Ministrave, si edhe hartojnë dhe i japin rekomandime Komitetit të Koordinimit Ndërinstitucional për Integrimin European (KNIE).

Secili grup kryesohet nga zëvendësministri i ministrisë kryesore për kapitullin përkatës dhe koordinohet nga drejtori i Njesisë së Integrimit European të asaj ministrie. Grupet Ndërinstitucionale të Punës për Integrimin European përbëhen nga përfaqësues të

Kryeministrisë, ministrive të linjës, institucioneve të tyre të varësisë dhe institucioneve publike sipas fushës së *acquis* të BE-së. Pavarësisht nga kapitulli i *acquis*, përfaqësuesit e Ministrisë së Integrimit European dhe të Ministrisë së Financave marrin pjesë në mbledhjet e të gjitha GNP-ve.

Urdhri Nr. 107 parashikon se GNP-të për Integrimin European duhet të mbajnë takime të rregullta mujore që të analizojnë zhvillimet dhe të vendosin për kursin e veprimit. Grupet e punës mund të takohen edhe jashtë radhe (*ad hoc*), nëse është nevoja.

Sekretariati i GNP përbëhet nga anëtarët e institucionit kryesor për çdo kapitull të *acquis*. Përgjegjësitë e Sekretariatit të GNP përfshijnë asistencë teknike dhe rrjedhjen e informacionit brenda GNP-së.

3. Plani Kombëtar për Integrimin European 2015 – 2020

Kyçi i suksesit të Shqipërisë në rrugën e integrimit european është zbatimi i shpejtë i reformave, përmes aktiviteteve të planifikuara, siç janë paraqitur në dy dokumente bazë të Qeverisë:

- Udhërrëfyeni për plotësimin e pesë prioritetet kyçe të miratuara me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 330, datë 28.5.2014;
- Plani Kombëtar për Integrimin European.

Këto dy plane, ndonëse të sinkronizuarm, janë të ndryshëm në natyrën dhe qëllimin e tyre. Udhërrëfyeni është plan i projektuar posaçërisht për të plotësuar pesë prioritetet kyçe të Strategjisë së Zgjerimit të Komisionit European, të vitit 2013, që përmban masa zbatuese afatshkurtra të shënjestruara në fusha të ndryshme.

Plani Kombëtar për Integrimin European përfshin masa afatmesme dhe afatgjata që shtrihen deri në vitin 2020, me synimin që Shqipëria të ketë përafruar plotësisht legjislacionin e saj me *acquis* të BE-së, si edhe që të gjithë sektorët të kenë përmbushin standardet e përcaktuara në kapitujt e *acquis*.

PKIE do të rishikohet çdo vit duke pasur parasysh progresin e arritur, jo vetëm në ritmin e përafrimit, por edhe në zbatimin e legjislacionit të përafruar.

Përafrimi i legjislacionit të brendshëm me *acquis* të BE-së konsiston në këto hapa:

- Analiza e legjislacionit të Bashkimit European;
- Identifikimi i mangësive/akteve kontradiktore të legjislacionit shqiptar;
- Hartimi/rishikimi i akteve shqiptare të përafruara;
- Monitorimi i zbatimit të legjislacionit të përafruar.

PKIE synon të koordinojë këtë proces përafrimi duke përcaktuar prioritetet për aktet që do të përafrohen, ministritë përgjegjëse për hartimin/rishikimin e projektakteve shqiptare, shkallën e përafrimit, si dhe datat e miratimit dhe afatet e hyrjes në fuqi.

Hartimi në kohë dhe me cilësi i Planit dhe miratimi i tij do të përmirësojnë koordinimin e këtij procesi dhe monitorimin e tij. Mosmiratimi në kohë do të cenojë procesin e koordinimit ndërinstitucional për procesin e integritit evropian dhe përafrimin e legjislacionit shqiptar me *acquis* e Bashkimit Evropian.

Përgatitja e Planit Kombëtar për Integrim Evropian 2015 – 2020 dhe përditësimet vjetore të tij koordinohen nga Ministria e Integritit Evropian në bashkëpunim me GNP-të. Në zbatim të Vendimit të Këshillit të Ministrave Nr. 946, datë 9.10.2013 “Për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Integritit Evropian”, Ministria e Integritit Evropian përcakton metodologjinë dhe jep orientime mbi hartimin dhe monitorimin e PKIE.

PKIE përgatitet në përputhje të plotë me Programin Analitik të Projektakteve të Këshillit të Ministrave. Kjo përputhje monitorohet nga MEI gjatë përgatitjes së këtyre dy dokumenteve.

Po ashtu, PKIE është në përputhje me buxhetin e vitit në vazhdim dhe Programin Buxhetor Afatmesëm (PBA). Përgjegjësia për realizimin e kësaj përputhjeje, ndahet mes Ministrisë së Financave dhe Ministrisë së Integritit Evropian. Në këtë kuadër, përfaqësues të Ministrisë së Integritit Evropian marrin pjesë dhe asistojnë në shqyrtimin e projektprogrameve buxhetore të ministrive të linjës.

PKIE-ja është e strukturuar në 3 pjesë kryesore:

- Hyrja, në të cilën jepet një përshkrim i shkurtër i procesit të anëtarësimit në Bashkimin Evropian, strukturat e koordinimit në këtë proces dhe një përshkrim i vetë PKIE;
- Pjesa e dytë është e ndarë në dy kapituj, Kriteri politik dhe Kriteri ekonomik, të ndarë më tej në nënkapituj. Këta dy kapituj i përgjigjen kriterëve politike dhe ekonomike të anëtarësimit, sikurse përcaktuar nga Këshilli i Bashkimit Evropian në Kopenhagen në qershor 1993, si dhe paraqesin bazën ligjore relevante, situatën aktuale dhe arritjet më të fundit në plotësimin e këtyre kriterëve, si dhe masat që do të merren për të përshpejtuar për hapjen e negociatave për anëtarësim në BE.
- Pjesa e tretë është pjesa planifikuese e PKIE-së, e ndarë në 33 kapituj që i përgjigjen 33 kapitujve të parë negociues.

Plani nuk përfshin *Kapitullin 34: Institucionet* dhe *Kapitullin 35: Çështje të tjera*. Kapitulli 34 rregullon pjesëmarrjen e shtetit anëtar në institucionet e Bashkimit Evropian, ndërsa, Kapitulli 35 (aktet ligjore të BE-së që bëjnë pjesë në këtë kapitull) përvijon fazat e fundit të negociatave për anëtarësim.

Çdo kapitull i veçantë, është i ndarë në këto pjesë:

- I. **Hyrja**, ku tregohet shkurtimisht përmbajtja e kapitullit (temat apo sektorët që mbulon kapitulli), situata aktuale e kapitullit, struktura e kapitullit (nënkapitujt);
- II. **Situata aktuale**, ku bëhet një përmbledhje e detyrimeve/ kërkesave të MSA-së dhe *acquis* së Bashkimit Evropian, shënon arritjet legjislative me fokus vitin paraardhës, paraqet listën e institucioneve shqiptare përgjegjëse për hartimin, miratimin dhe zbatimin e legjislacionit shqiptar të përafruar nën kapitullin specifik negociues dhe, në fund, jep një tabelë përmbledhëse me fondet e buxhetit të Shtetit të alokuara për

hartimin dhe zbatimin e legjislacionit të përafruar bazuar në buxhetin e vitit pasardhës dhe parashikimet e PBA-së.

III. **Prioritetet**, ku bëhet një paraqitje e prioritetëve ligjore dhe zbatuese që ministritë dhe institucionet publike shqiptare kanë përcaktuar për periudhën e zbatimit të PKIE;

IV. **Plani**, ku jepet informacion për kapitullin (ose nënkapitullin në qoftë se kapitulli është i ndarë në nënkapituj):

- o **kuadri i politikave ekzistues**, ku tregohet titulli i strategjisë apo i dokumentit strategjik, institucioni përgjegjës i ngarkuar me hartimin e tij, si dhe periudha e zbatimit;
- o **kuadri ligjor ekzistues**, ku tregohen aktet e *acquis* të BE-së që janë përafruar, aktet shqiptare që i kanë përafruar, shkalla e përafrimit, institucioni përgjegjës për hartimin e çdo akti, data e miratimit dhe data e hyrjes në fuqi e aktit shqiptar;
- o **kuadri i politikave i planifikuar**, ku tregohen strategjitë apo dokumentet politike që do të hartohen, institucioni përgjegjës, periudhën e zbatimit të dokumentit strategjik, si dhe data e miratimit dhe hyrjes në fuqi;
- o **kuadri ligjor i planifikuar**, ku tregohen aktet e BE-së që do të përafrohen, nëse janë përkthyer në shqip, aktin shqiptar që po hartohet apo që do të hartohet, duke sqaruar nëse është i përkthyer në gjuhën angleze, institucionin përgjegjës për hartimin e aktit, shkallën e synuar të përafrimit, datën e parashikuar të miratimit dhe atë të hyrjes në fuqi.

PJESA 2 – Kriteret Politike dhe Ekonomike

1. KRITERI POLITIK

Anëtarësimi në Bashkimin Europian është objektivi kombëtar madhor dhe strategjik i Qeverisë së Republikës së Shqipërisë. Kriteret e anëtarësimit – që kërkojnë stabilitetin e institucioneve që garantojnë demokracinë, shtetin e së drejtës dhe respektimin e të drejtave të njeriut, si edhe ekzistencën e një ekonomie tregu funksionale – janë themelet e politikës kombëtare dhe të jashtme të Republikës së Shqipërisë.

Në përmbushje të detyrimeve që rrjedhin nga procesi i Stabilizim-Asocimit, Shqipëria do të vazhdojë të bëjë sukses të kënaqshëm në realizimin e kriterëve politike dhe ekonomike të përcaktuara prej BE-së, si parakusht për aderimin e Shqipërisë në Bashkimin Europian.

Qeveria e Republikës së Shqipërisë është e vetëdijshme se përmbushja e kriterëve kryesore politike është e një rëndësie themelore në procesin për t'u bërë anëtar i BE-së, dhe për këtë arsye është e vendosur të bëjë përpjekje shtesë në reformën e saj gjyqësore, politikat anti-korrupsion, luftën kundër krimit të organizuar, mbrojtjen e të drejtave të njeriut, si dhe në administratën publike.

1.1 Demokracia dhe Shteti i së Drejtës

Qeveria shqiptare është plotësisht e angazhuar të ndërmarrë dhe të zbatojë të gjitha reformat e nevojshme për të forcuar procesin legjislativ, sistemin zgjedhor, qeverinë qendrore dhe lokale, administratën publike, si dhe sistemin e drejtësisë.

Përveç kësaj, Qeveria dhe Kuvendi i Republikës së Shqipërisë janë të angazhuar për marrjen e masave të veçanta për të siguruar funksionimin e duhur të Parlamentit. Këto masa do të bazohen në dialogun politik konstruktiv mes të gjitha partive dhe ndërveprimin me institucionet e pavarura me synimin për të përmirësuar funksionet rregullatore dhe për të siguruar transparencën e procesit legjislativ, si dhe forcimin e kapaciteteve administrative të Parlamentit në mënyrë që të rritet roli i tij mbikëqyrës, për të zbatuar detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja gjatë periudhës para anëtarësimit në BE.

Qeveria shqiptare është e angazhuar për një reformë të vërtetë të administratës publike, për trajtimin dhe vlerësimin bazuar në merita, në krijimin e një rrjeti institucional efektiv dhe eficient për punonjësit e saj, në ofrimin e shërbimeve më të mira për qytetarët. Qeveria shqiptare ndjek objektivin përfundimtar të krijimit të një administrate publike eficiente, të aftë për zbatimin e plotë të angazhimeve dhe detyrimeve që rrjedhin nga zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit.

Çdo veprim që duhet të ndërmerret nga Qeveria shqiptare në kuadër të reformimit të sistemit të drejtësisë dhe shtetit të së drejtës, ka për qëllim final krijimin e një sistemi të drejtësisë të pavarur, të përgjegjshëm dhe eficient në Shqipëri, i cili është në gjendje të japë drejtësi në mënyrë të drejtë dhe transparente, si dhe të zbatojë legjislacionin e përafruar me *acquis* të BE-së.

Lufta kundër korrupsionit është prioritet kyç për qeverinë e Shqipërisë. Drejtimet kryesore të politikës kundër-korrupsionit përfshijnë një seri veprimesh për parandalimin e fenomenit, forcimin e institucioneve, monitorimin e përgjithshëm edhe nga organizatat e shoqërisë civile dhe dënimin administrativ dhe penal të zyrtarëve të korruptuar. Miratimi dhe zbatimi i strategjisë kundër-korrupsionit kontribuon në reduktimin e qëndrueshëm të fenomenit të korrupsionit.

Veç kësaj, Qeveria shqiptare është e angazhuar për mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe në mënyrë të veçantë për të zbatuar më tej politikën e anti – diskriminimit, përmirësimin e gjendjes me të drejtat sociale, me fokus të veçantë te grupet vulnerabël dhe të miturit. Reformat në fushën e të drejtave të pronësisë dhe në veçanti plani i veprimit për zbatimin e vendimeve gjyqësore të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut (ECHR) për kthimin dhe kompensimin e pronave do të jenë pjesë e prioritetëve afatshkurtra dhe afatmesme.

Fokusi i punës së Qeverisë shqiptare ka qenë zbatimi i detyrimeve që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit dhe në mënyrë të veçantë adresimi i rekomandimeve të Raportit të Progresit 2013 të Komisionit Evropian. Qeveria shqiptare është plotësisht e angazhuar për të adresuar 5 prioritetet kyçe të përcaktuara në Strategjinë e Zgjerimit 2013-2014 të Komisionit Evropian për hapjen e negociatave të anëtarësimit në BE. Udhërrëfyesi, që do të përmirësojë reformat në fushat e mësipërme kyçe të kriterit politik, u miratua nga Qeveria më 28 maj 2014.

1.1.1 Zgjedhjet

Korniza ligjore për zhvillimin e zgjedhjeve demokratike në Shqipëri është miratuar me Ligjin Nr. 8417, datë 21.10.1998, ndryshuar me Ligjin Nr. 9904, datë 21.04.2008, dhe Ligjin Nr. 9675, datë 13.01. 2007; së bashku me Kodin Zgjedhor të Republikës së Shqipërisë, miratuar me ligjin Nr. 10019, datë 29.12.2008; Ligjin Nr. 8652, datë 31.07.2000 "Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore", i ndryshuar.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve (KQZ) është organi kryesor që siguron zbatimin e duhur të kuadrit ligjor të zgjedhjeve dhe aktualisht ka 55 të punësuar, 7 anëtarë dhe 48 punonjës të administratës.

Komisioni Qendror i Zgjedhjeve ngre Komisionin e Zonës së Administrimit Zgjedhor (KZAZ) dhe Komisionin e Qendrës së Votimit (KQV). KZAZ-të dhe KQV-të përbëhen nga shtatë anëtarë, të cilët propozohen nga partitë parlamentare të shumicës dhe opozitës.

Neni 27 i Kodit Zgjedhor parashikon kriteret për ngritjen dhe funksionimin e ZAZ-ve. Reforma territoriale, dikton dhe rishikimin e nenit 27 të Kodit Zgjedhor.

Me rishikimin e kriteve në Kodin Zgjedhor, KQZ me vendim do të vendosi për ngritjen e ZAZ ve dhe numrin e tyre në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë.

Pavarësisht përmirësimeve të bëra gjatë viteve, dhe në veçanti në zgjedhjet e përgjithshme të 2013, procesi zgjedhor në Shqipëri ka nevojë për përmirësime të mëtejshme. Për zgjedhjet e

ardhshme vendore të vitit 2015, institucionet relevante janë të angazhuara të adresojnë rekomandimet e mëparshme të OSBE/ODIHR-it; rritje e mëtejshme e pavarësisë së administratës zgjedhore në të gjitha nivelet; përmirësimi i efikasitetit dhe transparencës së veprimeve të KQZ-së, të sigurohet botimi i akteve në kohën e duhur; të përmirësohet përputhshmëria e kuadrit ligjor ekzistues; si dhe rritje të kapaciteteve të administratës zgjedhore.

Në referim të rekomandimeve të OSCE ODIHR, KQZ zhvilloi disa tryeza me qëllim analizimin e disa aspekteve zgjedhore si: fushata zgjedhore; kapacitetet e administratës zgjedhore; financimi i partive politike; barazia gjinore dhe e drejta e votës tek personat me aftësi të kufizuara. Në këto tryeza morën pjesë, përfaqësuesit e partive politike shqiptare, përfaqësuesit e institucioneve dhe organizatave kombëtare dhe ndërkombëtare, drejtuesit e trupave zgjedhore të rajonit, përfaqësuesit e mediave, përfaqësuesit e shoqërisë civile, të Policisë së Shtetit dhe ekspertë zgjedhorë. Në përfundim të tryezave, KQZ arriti në disa rekomandime dhe përfundime në kuadër të përmirësimit të Kodit Zgjedhor dhe praktikave zgjedhore të saj, të cilat ja përcolli Kuvendit të Shqipërisë.

1.1.2 Parlamenti

Kuvendi i Shqipërisë, si organi më i lartë ligjvënës në vend, luan një rol themelor në funksionimin e sistemit demokratik dhe në proceset politike në Shqipëri. Kuvendi është institucioni ku zhvillohet dialogu politik konstruktiv dhe i qëndrueshëm ndërmjet të gjitha forcave politike në vend, për realizimin e reformave të domosdoshme në dobi të zhvillimit të vendit dhe integritetit në Bashkimin Europian. Përveç funksionit legjislativ, Kuvendi ushtron edhe funksionin e kontrollit politik ndaj qeverisë si dhe monitoron zbatimin e detyrimeve që rrjedhin për Republikën e Shqipërisë nga MSA BE - Shqipëri, nëpërmjet instrumenteve të kontrollit parlamentar të parashikuara në Kushtetutë dhe në Rregulloren e Kuvendit.

Gjatë vitit 2014, funksionimi i Kuvendit është përmirësuar në të gjithë treguesit e performancës së tij, duke ndërmarrë masat e nevojshme për adresimin e rekomandimeve të Progres Raport 2013 të Komisionit Europian për Shqipërinë, kryesisht në drejtim të miratimit të ligjeve të nevojshme për plotësimin e 5-së prioritetëve të rekomanduara nga Komisioni Europian për hapjen e negociatave të anëtarësimit me BE-në, forcimin e kontrollit politik mbi Qeverinë, përmirësimin e rolit të Kuvendit në procesin e integritetit, rritjen e transparencës në procesin ligjvënës dhe të bashkëpunimit me shoqërinë civile, si dhe forcimin e kapaciteteve administrative të institucionit.

Gjatë vitit 2014 Kuvendi ka shqyrtuar dhe miratuar 316 akte parlamentare (184 ligje, 114 vendime dhe 18 rezoluta). Është miratuar reforma administrative-territoriale, si dhe një sërë ligjesh të tjera të rëndësishme që kërkonin shumicë të cilësuar (3 ligje të cilat amendojnë ligjet organike të KLD-së, Gjykatës Administrative dhe Avokatit të Popullit, ligji i ri organik për KLSH-në si dhe 2 ligjet të cilat amendojnë Kodin Penal dhe Kodin e Procedurës Penale).

Kuvendi i Shqipërisë më 27 Nëntor 2014 ka miratuar vendimin Nr 96/2014 "Për ngritjen e Komisionit të Posaçëm Parlamentar për Reformën në Sistemin e Drejtësisë". Një nga objektivat kryesore të veprimtarisë së këtij Komisioni të Posaçëm është propozimi për

miratim i një pakete të plotë projektligjesh të nevojshme për reformimin e legjislacionit, që rregullon organizimin dhe funksionimin e institucioneve të sistemit të drejtësisë, përfshirë ato kushtetuese, e hartuar me kontributin dhe mbështetjen e institucioneve të sistemit të drejtësisë, ekspertëve vendas dhe ndërkombëtarë, subjekteve të tjera të interesuara dhe opinionit publik.

Gjatë vitit 2014, Kuvendi ka rritur gjithashtu efikasitetin e kontrollit parlamentar mbi ekzekutivin, si dhe kontrollin dhe ndërveprimin me institucionet kushtetuese, apo ato të krijuara me ligj. Komisioni për Integrimin European (KIE) ka luajtur një rol kyç për monitorimin e reformave të kërkuara dhe plotësimin e rekomandimeve në kuadër të procesit të integrimit european të Shqipërisë.

Me qëllim përmirësimin e kuadrit ligjor të punës së Kuvendit në procesin e integrimit European, me nismë të KIE është ngritur Grupi i Punës për rishikimin e ligjit nr. 9252, datë 8.7.2004 “Për punën e kuvendit në procesin e integrimit të Shqipërisë në Bashkimin European”. Grupi i Punës ka për detyrë përgatitjen e amendamenteve të nevojshme për përmirësimin e ligjit ekzistues.

Pranë Kuvendit do të ngrihet Këshilli Kombëtar i Integrimit European (KKIE), e cili do të jetë institucioni më i lartë koordinuese kombëtare për integrimin european. Misioni i KKIE do të jete nxitja dhe garantimi i bashkëpunimit gjithëpërfshirës ndërmjet forcave politike, institucioneve publike dhe shoqërisë civile, si dhe rritja e transparencës në vendimmarrjen për çështjet e integrimit european.

Pas publikimit të Raportit të Progresit 2014 të BE për Shqipërinë, Kuvendi ka hartuar Planin e Veprimit për zbatimin e rekomandimeve të këtij Progres Raporti me qëllim përmbushjen e rekomandimeve të dhëna si dhe përmirësimin e performancës së tij, sipas standardeve më të mira demokratike.

Pavarësisht përmirësimeve të dukshme në funksionimin e Kuvendit vitet e fundit, konsolidimi i mëtejshëm i demokracisë dhe i parlamentarizmit në Shqipëri, si dhe faza e re në të cilën ka hyrë Shqipëria pas marrjes së statusit të vendit kandidat për anëtarësim në BE, bashkë me sfidat që etapat e ardhshme të këtij procesi paraqesin për Kuvendin, e bëjnë të domosdoshme përmirësimin e funksionimit të Kuvendit, me qëllim që të ushtrojë më mirë funksionin ligjvënës dhe të mbikëqyrjes parlamentare, në përputhje me praktikat më të mira të parlamenteve europiane.

Puna në këtë drejtim do të përqendrohet kryesisht në objektivat dhe masat e mëposhtme:

- Forcimi i funksionit ligjvënës të Kuvendit përmes: shqyrtimit më cilësor të legjislacionit gjatë procesit legjislativ; përmirësimit të procedurave legislative dhe bazës metodologjike të punës së Kuvendit me qëllim për të garantuar një përafrim më efikas të legjislacionit shqiptar me atë të Bashkimit European; miratimit të Kodit të Sjelljes për deputetët;
- Forcimi i rolit mbikëqyrës të Kuvendit, përmes: forcimit të kapaciteteve mbikëqyrëse dhe rolit kontrollues të Kuvendit mbi veprimtarinë e qeverisë, përmes përdorimit më intensiv të instrumenteve të kontrollit parlamentar; ngritjes së komisioneve hetimore, në përputhje me Kushtetutën, legjislacionin në fuqi dhe jurisprudencën e Gjykatës

Kushtetuese; rishikimit të ligjit Nr. 9252, datë 8.7.2004 “Për punën e kuvendit në procesin e integritit të Shqipërisë në Bashkimin Europian”, me qëllim forcimin e rolit monitorues të Kuvendit në procesin e integritit evropian të Shqipërisë; forcimit të rolit mbikëqyrës dhe të ndërveprimit të Kuvendit me institucionet kushtetuese apo të krijuara me ligj me qëllim garantimin e pavarësisë, efikasitetit dhe përgjegjshmërisë së tyre;

- Forcimi i transparencës në veprimtarinë e Kuvendit përmes: rritjes së aksesit të publikut tek veprimtaria parlamentare dhe publikimit të rregullt dhe në kohë të dokumenteve parlamentare; rishikimit të Rregullores së Kuvendit (neni 39, pika 2) me qëllim përshtatjen e saj me standardet më të larta të transparencës në veprimtarinë e komisioneve parlamentare; forcimit të bashkëpunimit me shoqërinë civile dhe grupet e tjera të interesit; hartimit dhe miratimit të Strategjisë së Komunikimit të Kuvendit; projektimit dhe zbatimit të teknologjive të reja në fushën e informatizimit dhe të automatizimit në Kuvend, nëpërmjet: sistemit audio-video, sistemit elektronik të votimit, sistemeve informatike (software dhe hardware), duke i integruar ato me platformën e-Parlament; hapjes së 24 zyrave për deputetët e Kuvendit në 12 qarqet e vendit;
- Forcimi i autonomisë financiare dhe buxhetore të Kuvendit nga qeveria, përmes rishikimit të kuadrit kushtetues dhe ligjor ekzistues lidhur me buxhetin e shtetit dhe hartimit të një ligji të veçantë për buxhetin e Kuvendit;
- Forcimi i kapaciteteve administrative të Kuvendit, përmes: përmirësimit të menaxhimit të brendshëm të trajnimit dhe zhvillimit të kapaciteteve të Kuvendit; parashikimit të një buxheti të veçantë për trajnimet e administratës së Kuvendit; hartimit dhe miratimit të Planit të Trajnimit të stafit të Kuvendit për vitin 2015; miratimit të Rregullores së Brendshme “Për Organizimin dhe Funksionimin e Shërbimeve të Kuvendit”; organizimit të trajnimeve të specializuara në çështjet e BE-së me qëllim forcimin e kapaciteteve dhe të ekspertizës të stafit të Kuvendit që mbulon çështjet e integritit evropian.

1.1.3 Qeveria

Qeverisja qendrore përcakton vizionin dhe politikat kyçe, si dhe propozon legjislacionin për forcimin e demokratizimit dhe zhvillimit të qëndrueshëm ekonomik të vendit.

Organizimi, funksionimi dhe kompetencat e Qeverisë/Këshillit të Ministrave (që përbëhet nga Kryeministri, Zv. Kryeministri dhe Ministrat e Kabinetit) parashikohet në dispozitat themelore kushtetuese, si edhe në Ligjin Nr. 9000, datë 30.01.2003 “Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Ministrave”. Përsheptimi i reformave dhe përgatitja e vendit për t’iu bashkuar Bashkimit Europian mbetet prioriteti më i madh i Qeverisë së Shqipërisë.

Ky prioritet do të ndiqet përmes objektivave dhe masave politike të mëposhtme:

- pjesëmarrje konstruktive në Dialogun e Nivelit të Lartë ndërmjet Shqipërisë dhe BE-së për pesë prioritetet e mbetura për hapjen e negociatave dhe përsheptimin e reformave përkatëse;
- hartimi dhe zbatimi i Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020

- forcimi i Departamentit të Zhvillimit të Programimit, Financimeve dhe Ndhmës së Huaj pranë Këshillit të Ministrave;
- ngritja dhe funksionimi i strukturave institucionale të nevojshme për fillimin e procesit *screening* dhe negociatave të anëtarësimit në BE;
- përmbushja e mëtejshme e detyrimeve që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit;
- përmirësimi dhe rritja e eficiencës në koordinimin dhe monitorimin e procesit të integritetit evropian si element kyç për shpejtimin e procesit të integritetit në BE;
- përshpejtimi i harmonizimit të legjislacionit të brendshëm me *acquis* të BE-së në përputhje me nenin 70 të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit;
- forcimi i bashkëpunimit me vendet dhe vendet kandidatë të rajonit, në kuadrin e shkëmbimit të përvojave dhe teknikave më të mira për procesin e përafrimit të legjislacionit evropian;
- forcimi i kapaciteteve institucionale dhe njerëzore në përgatitjen për menaxhimin e decentralizuar të fondeve të BE-së;
- zhvillimi i takimeve periodike të strukturave të përbashkëta BE-Shqipëri të ngritura në kuadrin e Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (Komiteti i Stabilizim-Asociimit, Këshilli i Stabilizim-Asociimit, Komiteti Parlamentar i Stabilizim-Asociimit dhe Nënkomitetet);
- përgatitja e një databaze me legjislacionin e përafruar dhe shkallën e përafrimit, ku të kenë akses të gjitha ministratë e linjës, institucionet e tjera qendrore dhe institucionet e pavarura;
- trajnimi i nëpunësve të administratës publike mbi çështjet e integritetit evropian;
- trajnimi i mëtejshëm i stafit të Departamentit të Përkthimit mbi përdorimin e softuerëve të specializuar të përkthimit;
- koordinimi i punës për përkthimin e *acquis* të BE-së me autoritetet kompetente të Qeverisë së Kosovës, në kuadrin e marrëveshjes së bashkëpunimit;
- përgatitja për nxitjen dhe akreditimin e strukturave të nevojshme për të përfituar nga IPA 2014-2020;
- rritja e sensibilizimit dhe komunikimit me palët e interesuara në lidhje me procesin e integritetit, si edhe përfitimet dhe detyrimet që rrjedhin nga marrja e statusit kandidat dhe anëtarësimi në BE.

Qeveria ka rishikuar mekanizmat koordinues, me qëllim adresimin e prioriteteve kombëtare në kuadrin aktual të marrëdhënieve Shqipëri-BE. Siç parashtrohet në Pjesën 1 të Planit, me Urdhër të Kryeministrit Nr. 107, datë 28.02.2014, Ministria e Integritetit Evropian, në bashkëpunim me ministratë e tjera të linjës, është përgjegjëse për përgatitjen në kohë dhe propozimin e masave adekuate që garantojnë zbatim të shpejtë të kriterit politik.

Pushteti vendor në Shqipëri organizohet në dy nivele: a) 61 bashki, dhe b) 12 qarqe.

Baza ligjore për organizimin dhe funksionimin e tij është:

- Kushtetuta e Republikës së Shqipërisë;
- Ligji Nr. 8548, datë 11.11.1999 “Për ratifikimin e Kartës Europiane për Autonominë Vendore”;
- Ligji Nr. 8652, datë 31.07.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e qeverisjes vendore” me ndryshime;

- Ligji 115/2014, datë 31.07.2014 “Për ndarjen administrativo-territoriale të njësive të qeverisjes vendore në Republikën e Shqipërisë”. Njësitet e qeverisjes vendore (NjQV) janë përgjegjëse për zbatimin e një pjese të madhe të legjislacionit të përafëruar me *acquis* të BE-së, që përfshin fusha të rëndësishme si:
 - infrastruktura dhe shërbimet publike lokale;
 - shërbimet sociale në nivel lokal, shërbimet kulturore dhe sportive;
 - zhvillimi ekonomik vendor;
 - rendi publik dhe siguria;
 - arsimi parashkollor dhe parauniversitar;
 - sistemi i kujdesit shëndetësor parësor dhe mbrojtja e shëndetit publik;
 - kujdesi social;
 - mbrojtja e mjedisit.

Gjatë vitit 2014, Qeveria përfundoi reformën administrativo-territoriale që synon të arrijë organizim më të thjeshtë, me më shumë efikasitet në ofrimin e shërbimeve dhe më pak kosto administrative si dhe më demokratik. Pas miratimit të ndarjeve të reja administrative, Qeveria synon të rishikojë kuadrin ligjor për funksionimin dhe kompetencat e NjQV-ve si dhe kuadrin e decentralizimit fiskal. Qëllimi është që të ofrohen shërbimet publike me më shumë efikasitet duke ia sjellë sa më afër qytetarit, si edhe të forcohet qeverisja demokratike vendore.

Për të forcuar njësitet e qeverisjes vendore, Qeveria është e angazhuar që të miratojë strategjinë e re ndërsektoriale të decentralizimit dhe qeverisjes vendore për përmbushjen e këtyre objektivave dhe masat konkrete për përmirësimin dhe koordinimin ndërmjet qeverisjes qendrore dhe vendore, sidomos në fushat e administratës publike në nivel vendor, shërbimeve publike, decentralizimit fiskal, dhe integritetit evropian; rritja dhe përshtatja e mbështetjes buxhetore dhe kapaciteteve fiskale sipas nevojave të zonave specifike të vendit; rritja e transparencës së NjQV-ve dhe inkurajimi i monitorimit dhe denoncimit qytetar; ngritja e sistemit të zyrave unike të shërbimeve në çdo bashki dhe njësi administrative me përdorimin e teknologjisë ICT (one stop shop); promovimi i masave kundër politizimit dhe korrupsionit; forcimi i kapaciteteve të stafit të NjQV-ve mbi legjislacionin dhe politikat e BE-së, me synim përmbushjen e standardeve.

1.1.4 Administrata Publike

Reforma e administratës publike si një prioritet thelbësor për hapjen e negociatave të pranimit në BE ka përparësi të lartë për Qeverinë shqiptare, e cila synon të zhvillojë një administratë publike në kuadër të Hapësirës Administrative Evropiane dhe në përputhje me të, që të sigurojë shërbime më cilësi të lartë për qytetarët dhe bizneset në mënyrë transparente, efektive dhe efikase, nëpërmjet përdorimit të teknologjive moderne dhe shërbimeve inovative dhe të përputhet me kërkesat e integritetit evropian, nëpërmjet nëpunësve civilë të paanshëm, profesionalë dhe të përgjegjshëm, pjesë e strukturave efikase. Në këtë kontekst Strategjia Ndërsektoriale për Reformën në Administratën Publike, e cila është në proces draftimi me mbështetjen e vazhdueshme të SIGMA, do të fokusohet në këto fusha:

- Politik-bërja dhe cilësia e legjislacionit;
- Organizimi dhe funksionimi i Administratës Publike;
- Shërbimi Civil: menaxhimi i burimeve njerëzore;
- Procedurat administrative dhe mbikëqyrja.

Në një perspektivë afatgjatë synohet rritja e qëndrueshmërisë së punonjësve të administratës publike, nëpërmjet zbatimit me rigorozitet të procedurave të përcaktuara në kuadrin ligjor në fuqi dhe forcimit të kapaciteteve nëpërmjet trajnimit të thelluar dhe të vazhdueshëm të nëpunësve të administratës publike qendrore dhe vendore. Strategjia Ndërsektoriale për Reformën në Administratën Publike 2015 – 2020, parashikohet të miratohet brenda muajit Prill 2015.

Miratimi dhe zbatimi i Ligjit të Ri të Shërbimit Civil, i cili hyri në fuqi më 26 Shkurt, 2014 ishte një reformë e domosdoshme ligjore për të përmirësuar efikasitetin dhe efektivitetin e institucioneve të administratës publike. Me miratimin e ligjit të ri për Shërbimin Civil, si dhe të akteve nënligjore të nevojshme për zbatimin e duhur të tij (hartuar me asistencën e SIGMA-s dhe Zyrës së Këshillit të Evropës në Tiranë), të gjitha rekrutimet që kanë të bëjnë me shërbimin civil janë kryer tashmë, bazuar në ligjin nr. 152/2013 dhe akteve nënligjore. Ndër të tjera, trajnime intensive vazhdojnë të zhvillohen lidhur me legjislacionin e ri të shërbimit civil për ministrinë e linjës, institucionet e pavarura, institucionet e varësisë dhe njësitë e qeverisjes vendore. Në përputhje me kërkesat e Ligjit për Shërbimin Civil, DAP ka kryer dhe finalizuar procesin e vlerësimit të statusit të shërbimit civil për të gjithë punonjësit në institucionet e shërbimit civil. Gjithashtu, në kuadër të masave legjislative të ndërmarra, përmendim dy aktet nënligjore në zbatim të Ligjit 90/2012 “Për Organizimin dhe Funksionimin e Administratës Shtetërore” të cilat janë miratuar nga Këshilli i Ministrave, si më poshtë:

- Vendimi nr. 893, datë 17.12.2014 për miratimin e rregullave të organizimit dhe të funksionimit të kabineteve ndihmëse, të organizimit të brendshëm të institucioneve të administratës shtetërore, si dhe për procedurat e organizimit të brendshëm
- Vendimi nr. 867, datë 10.12.2014 për procedurat e bashkëpunimit në institucionet e administratës shtetërore.

Lidhur me Komisionerin për Mbikëqyrjen e Shërbimit Civil, Kuvendi i Shqipërisë, përmes një procesi të hapur, publik, transparent dhe konsensual, ka emëruar Komisionerin. Ky institucion është tashmë funksional dhe i ushtron të drejtat e tij sipas ligjit.

Shkolla Shqiptare e Administratës Publike, ASPA, ka kryer aktivitetet e trajnimit në përputhje me kalendarin e trajnimit. Procesi i trajnimit është mbështetur nga buxheti i parashikuar dhe në bashkëpunim me projektet e mbështetura nga Bashkimi Evropian dhe donatorë të tjerë si GIZ dhe Swiss Cooperation. Plani i trajnimit përcakton grupet e synuara, trajnimin e detyrueshëm dhe periudhën e zhvillimit. Gjatë vitit 2014, ASPA ka vendosur partneritet me institucione të ndryshme kombëtare dhe ndërkombëtare me qëllim hartimin e kurrikulës së trajnimit për Trupën e Nivelit Drejtues dhe e-learning. Si rezultat, kurrikula është hartuar dhe trajnimi i parë online gjendet në faqen zyrtare të ASPA.

Gjatë vitit 2015 Departamenti i Administratës Publike do të vijojë të garantojë zbatimin rigoroz të ligjit të nëpunësit civil në të gjitha institucionet e administratës shtetërore, nëpërmjet koordinimit të punës me të gjitha njësitë e burimeve njerëzore për njohjen, unifikimin dhe respektimin e të gjitha procedurave në funksion të përmirësimit të performancës së Administratës Publike. Objektivat kryesore të DAP për vitin 2015 lidhen

drejtpërdrejt me marrjen e masave të nevojshme për zbatimin e ligjit “Për nëpunësin civil” duke vijuar me miratimin e akteve nënligjore të nevojshme për zbatimin e saktë të legjislacionit. Gjithashtu, DAP do të rishikojë udhëzimet dhe manualët shpjegues me synimin unifikimin e procedurave të përcaktuara në legjislacionin e ri të shërbimit civil në nivel qendror dhe vendor.

Me synim përmirësimin e përshkrimeve të punës, DAP do të kryejë rishikimin e tyre për të gjitha institucionet e administratës shtetërore, si dhe do të fokusohet tek përmirësimi dhe zhvillimi i trajnimeve të nevojshme për zhvillimin e nëpunësve. Për këtë arsye, ndër objektivat për vitin 2015 janë edhe trajnimi i thelluar për Trupën e Nivelit të Lartë Drejtues (TND) në përputhje me legjislacionin e shërbimit civil, hartimi dhe zbatimi i programeve të trajnimit sipas funksioneve në Administratën Publike të detyrueshme për zhvillimin e karrierës dhe kërkesave të pozicionit të punës, përditësimi dhe hartimi i kurrikulave të trajnimit për rritjen e kapaciteteve të administratës publike në menaxhimin e procesit të integritetit evropian, si dhe përfshirja e metodave inovative në zhvillimin e trajnimit – trajnime online, materiale trajnimi të dixhitalizuara.

Në lidhje me funksionimin e Sistemit Informatik të Burimeve Njerëzore, (SIMBNJ), synohet shtrirja e këtij sistemi në 50 institucione gjatë 2015 ndërkohë që do të kryhet trajnimi i përdoruesve për të gjitha nivelet e SIMBNJ. Funksionimi i SIMBNJ do të përfshirë modulën e pagave, për ministritë e linjës dhe Kryeministrinë. Departamenti i Administratës Publike, do të punojë për të përmirësuar sistemin online të mbledhjes së të dhënave për menaxhimin e burimeve njerëzore duke zgjeruar elementet e kontrollit si dhe përmirësuar metodologjinë e analizës mbi të dhënat e mbledhura, me qëllim mbledhjen e tyre në mënyrë të unifikuar e cila garanton saktësi të informacionit.

1.1.5 Avokati i Popullit

Krijimi i institucionit të Avokatit të Popullit është parashikuar në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë. Funksionimi i këtij institucioni rregullohet nga ligji nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar. Avokati i Popullit mbron të drejtat, liritë dhe interesat e ligjshëm të individit nga veprimet ose mosveprimet e paligjshme e të parregullta të organeve të administratës publike, si dhe të të tretëve që veprojnë për llogari të saj. Avokati i Popullit në mënyrë aktive promovon të drejtat e njeriut, në veçanti ato të grupeve më vulnerabël, dhe bashkëpunon intensivisht me shoqërinë civile. Ai është nxitës i standardeve më të larta të të drejtave dhe lirive të njeriut në vend.

Për të forcuar rolin e Avokatit të Popullit, parashikohen prioritetet dhe masat e mëposhtme:

- informimi i Avokatit të Popullit në kohën e duhur për propozimet përkatëse legjislative në mënyrë që të mundësohet dhënia e komenteve;
- përmirësimi i shqyrtimit nga Kuvendi i raportit të konstatimeve dhe rekomandimeve të Avokatit të Popullit;
- mbështetje për institucionin përmes rritjes buxhetore dhe parashikimit të personelit për zyrat rajonale.
- përmirësime të ligjit organik nr. 8454, datë 04.02.1999 "Për Avokatin e Popullit", i ndryshuar, bazuar në rekomandimet e projektit Euralius.

1.1.6 Shoqëria Civile

Zhvillimi i sektorit të organizatave të Shoqërisë civile në Shqipëri ka qenë i lidhur me nisma dhe ndryshime ligjore të cilat janë përpjekur të krijojnë një mjedis mundësues për organizatat e shoqërisë civile (OSHC). Në lidhje me lirinë e organizimit, Shqipëria ka një kuadër ligjor, sipas të cilit çdo person ka të drejtë të themelojë shoqatë, fondacion dhe qendër për çfarëdo qëllimi të lejuar nga ligji. Sfida kryesore për OSHC-të mbetet legjislacioni fiskal. Nuk ka përfitime tatimore për burime të ndryshme të ardhurash të OSHC-ve dhe ekziston një konfuzion në kuadrin ligjor lidhur me përjashtimin e granteve nga tatimi, duke çuar në interpretime të ndryshme në praktikë. Regjimi aktual fiskal cënon rolin e sektorit të shoqërisë civile duke mos bërë asnjë diferencim midis organizatave jofitimprurëse dhe organizatave fitimprurëse. Ai pengon aktivitetin e OSHC-ve, sidomos në fushat e ofrimit të shërbimeve dhe krijon ngarkesa të panevojshme administrative për aktivitetin e tyre. Ndryshimet e shpeshta në legjislacionin fiskal (gjatë vitit 2008, ai ka ndryshuar tre herë) janë shoqëruar me vështirësi nga ana e sektorit për ta ndjekur dhe zbatuar atë. Financimi publik ka qenë i disponueshëm vetëm për tre vitet e fundit nëpërmjet agjencisë shtetërore Agjencia për Mbështetjen e Shoqërisë Civile (AMSHC). Grantet dhe mbështetja jofinanciare janë të limituara dhe të vlefshme vetëm nga bashkitë e mëdha. Sipas legjislacionit ekzistues në vend, OSHC-të mund të konkurrojnë për kontrata shtetërore në kushte të barabarta me ofruesit e tjerë dhe nuk ka pengesa ligjore për OSHC-të të marrin fonde publike për ofrimin e shërbimeve të ndryshme përmes procedurave të prokurimit. Por, në praktikë OSHC-të nuk janë në gjendje të marrin kontrata në konkurrencë me ofruesit e tjerë për shkak të mungesës së rregullave dhe procedurave të qarta dhe mungesës së kapaciteteve të institucioneve publike për kontraktimin e OSHC-ve.

Pas zgjedhjeve të qershorit 2013, siç edhe u parashtrua në programin e Qeverisë, nisi një qasje e re bashkëpunimi me këtë sektor të rëndësishëm. Me urdhër të Kryeministrit, u ngrit njësi e Shoqërisë Civile dhe Strategjisë pranë Ministrisë së Integrimit Evropian, e cila ka në misionin e saj ka koordinimin e përpjekjeve të këtij sektori me institucionet shtetërore, si dhe ndërmarrjen e nismave të cilat përmirësojnë marrëdhënien Qeveri-OSHC.

Kjo njësi ka ndërmarrë nisma të shumta deri tani për të reflektuar opinionet dhe kërkesat e OSHC-ve në disa procese të rëndësishme siç ishte dhe rasti i konsultimeve të gjera gjatë hartimit të Udhërrëfyesit të 5 Prioriteteve të Shqipërisë dhe ndërkohë është nisur procesi i krijimit të databazës së profilizuar të organizatave të shoqërisë civile në Shqipëri.

Në kuadër të procesit të integrimit evropian dhe përkatësisht reformave të ndërmarra nga qeveria shqiptare për një terren mundësues bashkëpunimi mes qeverisë shqiptare dhe shoqërisë civile, janë ndërmarrë hapa të rëndësishëm që kanë patur në thelb hartimin e bazës ligjore për ngritjen e strukturave të cilat sigurojnë dhe garantojnë këtë bashkëpunim.

Në këtë frymë, disa nga nismat më të rëndësishme të ndërmarra në vitin 2014 e në vijim janë:

- Ngritja e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile;
- Hartimi i Udhërrëfyesit të politikës së qeverisë për krijimin e një mjedisi mundësues për zhvillimin e shoqërisë civile;
- Ngritja e Këshillit Kombëtar të Integrimit Evropian.

Këshilli Kombëtar për Shoqërinë Civile

Projektligji “Për krijimin dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile”, është gjithashtu një nismë e qeverisë shqiptare, e cila buron edhe nga kërkesa dhe bashkëpunimi me sektorin e shoqërisë civile. Ky projekt ligj ka për qëllim krijimin e mekanizmave të bashkëpunimit mes qeverisë dhe shoqërisë civile në Shqipëri. Ai rregullon krijimin, organizimin dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar për Shoqërinë Civile, si një strukturë këshillimore dhe e pavarur pranë Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, për të garantuar bashkëpunimin institucional me organizatat e shoqërisë civile në Shqipëri në dobi të zgjerimit të demokracisë, konsolidimit të qeverisjes së mirë, rritjes së transparencës në vendimmarrjen publike nëpërmjet përfshirjes më të mirë të shoqërisë civile në këtë proces. Krijimi i këtij Këshilli, si një mekanizëm i konsultimit dhe bashkëpunimit me shoqërinë civile, është gjithashtu, një rekomandim kryesor i përfaqësuesve të nivelit të lartë të Bashkimit Evropian, siç parashtrohet edhe në raportet e takimeve të Dialogut të Nivelit të Lartë Shqipëri – BE.

Aktualisht ky projektligj po kalon fazën e konsultimit publik, me qëllim reflektimin e komenteve dhe sugjerimeve në këtë projektligj. Afati kohor i synuar për miratimin e këtij draft projektligji është brenda gjysmës së parë të vitit 2015.

Udhërrëfyeni i politikës së qeverisë për krijimin e një mjedisi mundësues për zhvillimin e shoqërisë civile

Udhërrëfyeni i politikës së Qeverisë për të krijuar mjedis mundësues për zhvillimin e shoqërisë civile”, është një dokument politikash, i cili është përgatitur përmes angazhimit dhe kontributit të institucioneve të ndryshme publike, organizatave të shoqërisë civile dhe institucioneve ndërkombëtare. Kjo nismë e qeverisë shqiptare pritet të kontribuojë edhe më tej në rritjen e një bashkëpunimi më të mirë dhe transparent mes institucioneve shtetërore dhe shoqërisë civile, si dhe në krijimin e një mjedisi mundësues dhe të përshtatshëm për organizatat e shoqërisë civile. Udhërrëfyeni fokusohet në nëntë fusha prioritare të identifikuar përmes takimeve të hapura konsultative me OSHC-të dhe diskutimeve me përfaqësuesve të qeverisë dhe donatorëve përgjatë vitit 2014 si edhe bazuar në analizën e raporteve, studimeve dhe vlerësimeve të sektorit të shoqërisë civile në Shqipëri. Më konkretisht, nëntë fushat prioritare mishërojnë parimet dhe objektivat e përcaktuara në Udhëzimet mbi mbështetjen e BE për shoqërinë civile 2014-2020, të cilat janë konceptuar si kuadër për vendet aspirante si një rajon më vete dhe shtrojnë themelet për një përjasje në nivel kombëtar sipas kontekstit të vendit. Këto udhëzime mundësojnë matjen e procesit të secilit vend si edhe të rajonit të vendeve aspirante.

Gjatë vitit 2015 u zhvilluan takime të hapura me organizata të shoqërisë civile me qëllim konsultimin e këtij dokumenti dhe sugjerimet e dala nga këto takime janë reflekuar në Udhërrëfyeni. Udhërrëfyeni pritet të miratohet me Vendim të Këshillit të Ministrave në gjysmën e parë të vitit 2015. Gjithashtu, përmes një procesi bashkërendues me institucionet publike të përfshira në hartimin e këtij dokumenti, është bërë identifikimi i disa prej masave

prioritare të këtij Udhërrëfyesi të cilat do të shoqërohen me asistencë teknike nga Bashkimi Evropian.

Këshilli Kombëtar i Integrimit Evropian

Mbas kalimit në seancën plenare të Kuvendit të Shqipërisë, datë 5.3.2015, ligji nr.15/2015 “Për Rolin e Kuvendit në Procesin e Integrimit të Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian” parashikon në nenet 6, 7 dhe 8 ngritjen dhe funksionimin e Këshillit Kombëtar të Integrimit Evropian. Siç edhe parashikuar në këtë ligj, Këshilli Kombëtar për Integrimin Evropian është struktura më e lartë këshillimore në fushën e integrimit evropian, që monitoron dhe jep udhëzime strategjike mbi procesin e anëtarësimit në Bashkimin Evropian, duke garantuar konsensusin dhe bashkëpunimin mes institucioneve shtetërore, partive politike dhe shoqërisë civile në këtë proces. Këshilli Kombëtar për Integrimin Evropian në aktivitetin e tij synon të nxisë dhe përshpejtojë realizimin e reformave madhore të nevojshme në procesin e anëtarësimit në Bashkimin Evropian.

1.1.7 Sistemi Gjyqësor - (shih gjithashtu kapitullin 23 të PKIE)

Çdo veprim i ndërmarrë nga qeveria shqiptare në kuadër të reformës së sistemit të drejtësisë është i shtyrë nga qëllimi final dhe objektivi për të krijuar një sistem modern të drejtësisë, të aftë për të respektuar parimet e një gjykimi të drejtë dhe të barabartë, për të kontribuar në administrimin e drejtësisë penale, dhe për të zbatuar legjislacionin shqiptar të përafëruar me acquis të BE.

Qeveria shqiptare është plotësisht e angazhuar për të zbatuar reformat në sistemin e drejtësisë, të sugjeruara dhe të mbështetura nga partnerët ndërkombëtarë, në bashkëpunim me të gjitha institucionet e përfshira dhe në përputhje me angazhimet dhe detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit (nenet 1, 2, 13 , 70 dhe 78 i MSA).

Me vendimin nr. 96/2014, Kuvendi i Shqipërisë miratoi krijimin e komisionit të posaçëm “Për reformën në sistemin e drejtësisë”, i cili do të udhëheqë dhe realizojë reformën në sistemin e drejtësisë. Komisioni i Posaçëm Parlamentar në bashkëpunim me Ministrinë e Drejtësisë do të:

- analizojë e gjendjes aktuale të organizimit dhe funksionimit të sistemit të drejtësisë, me
- qëllim evidentimin e problematikave dhe nevojave për përmirësim;
- hartojë një dokument strategjik për objektivat e reformës në sistemin e drejtësisë, bazuar në analizën e gjendjes aktuale të organizimit dhe funksionimit të sistemit të drejtësisë;
- propozojë për miratim të një pakete të plotë projektligjesh të nevojshme për reformimin e legjislacionit, që rregullon organizimin dhe funksionimin e institucioneve të sistemit të drejtësisë, përfshirë ato kushtetuese.

Aktualisht, Ministria e Drejtësisë është duke bashkëpunuar me Komisionin Parlamentar për dhënien e asistencës dhe ekspertizës së nevojshme në përmbushjen e detyrave të parashikuara.

Një ndër objektivat e Ministrisë së Drejtësisë është hartimi i Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë për vitin 2014-2020, si dhe planin e veprimit që e shoqëron atë. Aktualisht, Ministria e Drejtësisë ka përgatitur draftin paraprak të Strategjisë ndërsektoriale të drejtësisë 2015-2020, në të cilin përcaktohen objektiva dhe masat që do të ndërmerren për përmirësimin e funksionimit të sistemit të drejtësisë për një shtrirje kohore deri në vitin 2020. Në procesin e hartimit të dokumentit do të japin kontributin e tyre institucionet e pavarura të sistemit të drejtësisë, përfshirë edhe Gjykatën Kushtetuese.

Për hartimin e këtij dokumenti, Ministri i Drejtësisë me Urdhrin nr. 697, datë 22.12.2014, ka ngritur grupin e punës për hartimin e Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë, i përbërë me ekspertë të Ministrisë së Drejtësisë. Grupi i punës ka planifikuar zhvillimin e konsultimeve me misionin EURALIUS IV dhe me aktorë vendas dhe ndërkombëtar për hartimin e dokumentit të politikave. Mbetet e pritshme që në fund të muajin shkurt 2015, grupi i punës të përgatisë draftin e strategjisë.

Në vijimësi ky dokument do t'i nënshtrohet konsultimeve intensive me Komisionin e Posaçëm Parlamentar, me grupet e interesit dhe shoqërinë civile me qëllim hartimin e politikave të mirë koordinuara, afatgjata dhe produktive në reformimin e sistemit të drejtësisë.

Për të adresuar çështjet kushtetuese të reformës në drejtësi, Ministria e Drejtësisë ka angazhuar Komisionin e Venecias dhe është rënë dakord për një sërë masash që kanë për synim rritjen e pavarësisë, llogaridhënien dhe profesionalizmin e sistemit gjyqësor. Një nga objektivat në këtë reformë është përmirësimi i sistemit për emërimin, vlerësimin, ngritjen në detyrë dhe transferimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve. Do të hartohet dhe miratohet një ligj i ri për vlerësimin e gjyqtarëve.

Me Urdhrin nr. 694, datë 22.12.2014, të Ministrit të Drejtësisë është ngritur grupi i punës për hartimin e projektligjit "Për sistemin e vlerësimit të gjyqtarëve", i përbërë me ekspertët të Ministrisë së Drejtësisë. Në muajin janar 2015 grupi i punës po bashkëpunon ngushtësisht me ekspertë të Misionit EURALIUS IV, si dhe me një grup gjithëpërfshirës të përbërë me përfaqësues të KLD-së, KGJK dhe Unionit të Gjyqtarëve me qëllim hartimin e një nisme sipas standardeve më të mira evropiane por që njëkohësisht do të reflektojë edhe problematikat e evidentuara në sistemin aktual të vlerësimit.

Do të bëhen përpjekje për të zvogëluar ngarkesën e çështjeve me anë të ndryshimeve ligjore (rishikimi i procedurës civile dhe kodeve të procedurës penale), si dhe përmirësimi i infrastrukturës dhe burimeve njerëzore të të gjitha gjykatave në Shqipëri. Do të merren masa për të rritur efikasitetin e gjykatës nëpërmjet riorganizimit të brendshëm dhe emërimit në mënyrë transparente të një stafi gjyqësor të trajnuar më mirë, si dhe vendosja e rregullave të qarta për kryerjen e procedurës së përzgjedhjes të stafit gjyqësor, duke marrë parasysh dispozitat përkatëse të Ligjit të Shërbimit Civil.

Me Urdhrin nr. 696, datë 22.12.2014, të Ministrit të Drejtësisë është ngritur grupi i punës për hartimin e projektligjit "Për administratën gjyqësore në Republikën e Shqipërisë", i përbërë

me ekspertët të Ministrisë së Drejtësisë. Në muajin janar 2015 grupi i punës po bashkëpunon ngushtësisht me ekspertë të Misionit EURALIUS IV për hartimin e rregullave për të parashikimin e statusit dhe veprimtarisë së administratës gjyqësore.

Ministria e Drejtësisë është angazhuar në vënien në funksionim të plotë të Gjykatave Administrative. Ministria e drejtësisë ka hartuar kuadrin e nevojshëm nënligjor për emërimin e ndihmësve ligjorë në gjykatat administrative, në zbatim të ligjit nr. 49/2012 “Për organizimin dhe funksionimin e gjykatave administrative dhe gjykimin e mosmarrëveshjeve administrative”, i ndryshuar me ligjin nr. 100/2014, datë 31.07.2014. Projekt aktet i janë përcjellë për konsultim gjykatave administrative të shkallës së parë dhe gjykatës së apelit. Gjithashtu, me miratimin e ligjit për buxhetin për vitin 2015, Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim me ZABGJ është duke rishikuar strukturat e gjykatave me qëllim shtimin e stafit të administratës gjyqësore. Përgjatë vitit 2014 u arrit të sistemoheshin në ambiente të reja zyrat e Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Durrës, si dhe kanë filluar proceduarat për sistemin në zyra të reja të Gjykatës Administrative të Apelit Tiranë. Gjithashtu, është në proces edhe zgjerimi me zyra të tjera të Gjykatës Administrative të Shkallës së Parë Shkodër.

Shkolla e Magjistraturës ka zhvilluar gjatë vitit 2014 trajnime të gjyqtarëve të gjykatave administrative. Gjithashtu, Ministria e Drejtësisë i ka përcjellë Shkollës së Magjistraturës propozimin mbi përfshirjen në kurrikulat e programit tematik për pjesën e mbetur të vitit akademik 2014 – 2015, trajnimin e administratës gjyqësore, me fokus të veçantë trajnimin e stafit të gjykatave administrative: kancelarë; kryesekretarë; sekretarë gjyqësorë dhe nëpunës gjyqësor, me qëllim rritjen e aftësive profesionale të këtyre punonjësve. Në këtë kuadër është sugjeruar parashikimi i temave të posaçme për trajnimin e personelit, për çështje që lidhen me veprimtarinë procedurale dhe administrative në zyrat e gjykatave, etikën, marrëdhëniet me median dhe publikun

1.1.8 Politikat Kundër – Korrupsionit - (shih gjithashtu kapitullin 23 të PKIE)

Lufta kundër korrupsionit është një nga prioritetet kryesore të Qeverisë shqiptare. Politikat kundër-korrupsionit synojnë reduktimin e korrupsionit në mënyrë progresive, duke rritur integritetin e institucioneve dhe promovimin e qeverisjes përmes përmirësimit të shërbimeve publike ndaj qytetarëve, zbatimit të ligjit dhe transparencës. Pavarësisht të gjitha masave të marra për të reduktuar korrupsionin dhe për të rritur transparencën dhe hetimet, Qeveria shqiptare planifikon të intensifikojë veprimtarinë e saj kundër korrupsionit, i cili vazhdon të jetë një fenomen i përhapur gjerësisht. Deri tani puna është fokusuar në identifikimin e mangësive përse i përket bashkëpunimit midis institucioneve, në krijimin e mekanizmave të monitorimit dhe në zhvillimin e hetimeve proaktive, si një parakusht për krijimin e një historiku rezultatesh (*track record*) të ndjekjes efektive penale në të gjitha nivelet, veçanërisht në ato fusha ku ekziston një perceptim i fortë publik për korrupsion. Gjithashtu, Shqipëria është aktualisht në raundin e katërt të vlerësimit të GRECO, dhe ka marrë 10 rekomandime të cilat duhet të plotësohen brenda vitit 2016 lidhur me konfliktin e interesit në fushën e parlamentëve, prokurorëve dhe gjyqtarëve.

Qeveria shqiptare ka marrë një sërë masash konkrete që janë provë e vullnetit politik për të luftuar korrupsionin në vend. Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore vepron si Koordinatori Kombëtar kundër Korrupsionit (KKK), duke siguruar një bashkërendim të të gjitha përpjekjeve dhe politikave kundër korrupsionit në nivel kombëtar. Ka përfunduar hartimi i Strategjisë Kombëtare kundër Korrupsionit 2015 – 2020 dhe Plani përkatës i Veprimit 2015 – 2017, e cila është miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 247, dt. 20.3.2015 dhe është ngritur rrjeti i koordinatorëve dhe pikave të kontaktit kundër-korrupsionit si në institucionet e pavarura ashtu dhe ato ekzekutive, përfshi qeverisjen vendore, në nivel prefekturë. Pas miratimit të Strategjisë dhe Planit të Veprimit do të krijohet Forumi Konsultativ për Politikën kundër Korrupsionit i cili do të ketë në përbërjen e tij dhe përfaqësues nga shoqëria civile.

Strategjia Kombëtare kundër Korrupsionit ka një qasje prej tre-aspektesh që përfshin: parandalimin, ndërkimimin dhe ndërgjegjësimin.

Në kuadër të parandalimit janë parashikuar disa masa legislative, përfshi atë për mbrojtjen e informatorëve të rasteve të korrupsionit i cili pritet të miratohet në maj 2015, miratimi i plotë i ligjit për të drejtën e informimit si dhe ligji për konsultimin publik. Për zbatimin e këtyre masave legislative, institucionet janë angazhuar për rritjen e transparencës në veprimtarinë shtetërore, përfshi këtu aksesin në informacion për shërbimet e ndryshme apo për planifikimin dhe përdorimin e fondeve shtetërore. Gjithashtu, Qeveria synon rritjen e kapaciteteve të institucioneve për kontrollin dhe inspektimin e brendshëm, si dhe për vlerësimin e riskut për korrupsion në institucionet e administratës shtetërore. Në lidhje me statistikën e harmonizuar dhe historikun e rezultateve (*track record*) për çështjet e korrupsionit, grupi i punës i kryesuar nga Ministria e Drejtësisë kanë siguruar të dhëna në mënyrë periodike si dhe kanë hartuar një metodologji për raportimin e të dhënave të konsoliduara për korrupsionin. Zyra e KKK ka hartuar dhe propozuar një sistem elektronik për rastet e korrupsionit i cili do të bëjë të mundur raportimin dhe gjurmimin në kohë reale të rasteve të korrupsionit të filluar nga të gjitha institucionet publike dhe deri në marrjen e vendimit përfundimtar.

Në kuadër të parandalimit të korrupsionit, është konsideruar i rëndësishëm roli i Inspektoratit të Lartë i Deklarimit dhe Kontrollit të Pasurisë dhe Konfliktit të interesit (ILDKPKI). Në vijim të ndryshimeve ligjore që janë bërë me synim përmirësimin e kontrollit të pasurive, në kuadrin e luftës kundër korrupsionit, vlerësohet aktiviteti i ILDKPKI, i cili gjatë 2014 ka treguar një rritje të konsiderueshme në numrin e zyrtarëve që ka kontrolluar, si dhe të masave të tjera administrative dhe kallëzimeve penale pranë Prokurorisë. Prioritetet e ILDKPKI lidhen me përmirësime ligjore në vijim të rekomandimeve të ndryshme (GRECO, projekti ACFA) etj. për zbatimin më të mirë të kuadrit ligjor për konfliktin e interesit dhe për deklarimet e pasurive. Gjithashtu, ILDKPKI ka si prioritet dixhitalizimin e proceseve të deklarimit të pasurive (deklarimin online) për të mundësuar rritjen e efikasitetit të ILDKPKI si dhe për të mundësuar në afat të gjatë publikimin e deklaratave të interesave private pa kërkesë. Më tej, synohet rritja e kapaciteteve të ILDKPKI për zbulimin, trajtimin dhe zgjidhjen e konflikteve të interesave rast pas rasti si dhe bashkëpunimi më i ngushtë me institucionet e tjera për shkëmbimin e informacionit për rastet e konfliktit të interesave, sidomos në fusha me risk për korrupsion. Me miratimin e ligjit të ri për mbrojtjen e

informatorëve të rasteve korruptive, roli i ILDKPKI-së fuqizohet më tej si organi i pavarur i cili do të monitorojë dhe zbatojë këtë kuadër ligjor.

Në kuadër të ndëshkimit të korrupsionit është synuar hetimi dhe goditja e veprimeve korruptive në sektorët e shërbimit publik si dhe rritja e bashkëpunimit ndërinstitucional. Gjithashtu, janë përmirësuar kapacitetet për hetimet proaktive për rastet e korrupsionit dhe krimeve të zyrtarëve në detyrë, ndërsa fokusi në goditjen e korrupsionit në nivele të larta dhe në sistemin gjyqësor do vazhdojë të mbetet prioritet gjatë 2015 - 2016. Gjatë vitit 2014 është arritur objektivi i Policisë të Shtetit për rritjen e hetimeve proaktive prej 5%.

Më tej është synuar rritja e integritetit të punonjësve të Policisë, përmes reformimit të Shërbimit për Çështjet e Brendshme dhe Ankesat, përmes miratimit në të ligjit Nr. 70/2014 dhe shndërrimit të Shërbimit në një agjenci të mbikëqyrjes së jashtme qytetare të Strukturave.

Shërbimi ka parandaluar, zbuluar dhe goditur veprimtaritë e kundërligjshme të nëpunësve të Policisë dhe ka treguar rritje në cilësinë dhe efikasitetin e punës së tij, sidomos në fushën e korrupsionit. Krijimi i Byrosë Kombëtare të Hetimit do të rrisë luftën kundër korrupsionit në sistemin gjyqësor, në nivelet e larta si dhe tek të zgjedhurit vendorë. Për këtë qëllim janë përcaktuar dhe disa indikatorë të matshëm si psh: Numri i rasteve të evidentuara për korrupsion dhe krime të kryera nga zyrtarët në detyrë, numri i operacioneve policore dhe i hetimeve proaktive në këtë fushë do të jetë 5% më shumë se ai i një vit më parë. Në kuadër të krijimit të BKH, mbetet ende për t'u përcaktuar roli i BKH në hetimin e rasteve të korrupsionit, si dhe roli dhe ndërveprimi i BKH me strukturat e tjera që ndërmarrin veprime hetimore.

Në fushën e ndëshkimit të korrupsionit nga organet e drejtësisë, Kuvendi i Shqipërisë ka rritur kompetencat e Gjykatës së Krimeve të Rënda në luftën kundër korrupsionit, përmes miratimit të ligjit nr. 21/2014 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7905, datë 21.03.1995 "Kodi i Procedurës Penale të Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar, i cili ndryshon nenin 75 (a) duke zgjeruar kompetencën e Gjykatës së Krimeve të Rënda për të përfshirë veprat penale të korrupsionit për zyrtarët e lartë. Në kuadër të përmirësimit të transparencës, Ministria e Drejtësisë gjatë vitit 2014 ka instaluar sistemin elektronik për menaxhimin e çështjeve gjyqësore (ICMIS) në 34 gjykata (përfshirë edhe gjykata administrative dhe Gjykatën e Lartë), pra në 90 % të gjykatave. Gjithashtu, sistemi i regjistrimit audio të seancave gjyqësore (RDA) është instaluar në 26 gjykata (68% të gjykatave). Mbetet e pritshme që brenda 6-mujave të parë të vitit 2015, sistemi audio të jetë instaluar në të gjitha gjykata, duke përfshirë gjykatat administrative të shkallës së parë dhe apelit, si dhe Gjykatën e Lartë.

Objektiv madhor në kuadër të ndëshkimit të korrupsionit është edhe reforma në drejtësi e cila pritet të ndërmarrë ndryshime ligjore në fushën e ndëshkimit të korrupsionit, në vlerësimin e gjyqtarëve, parandalimin e korrupsionit në gjyqësor, si dhe në hetimin e korrupsionit.

Përsa i përket veprimeve edukuese dhe ndërgjegjësimi të shoqërisë në lidhje me parandalimin dhe luftimin e korrupsionit parashikohen një seri masash për të forcuar rolin e shoqërisë civile në luftën kundër korrupsionit si dhe në rritjen e pjesëmarrjes e bashkëpunimit

të publikut në luftën kundër korrupsionit. Aktualisht po zbatohen dhe është planifikuar një plan masash edukuese në formatin e një fushatë kombëtare të ndërgjegjësimit për rastet korruptive dhe prezantimi i mjeteve inovative për denoncimin e korrupsionit. Pjesë e këtij plani masash është iniciativa e re e Qeverisë për të pasur një portal unik për denoncimin e korrupsionit, www.stopkorrupsionit.al, portal i cili u prezantua publikisht në 2 shkurt 2015.

1.1.9 Lufta Kundër Krimin të Organizuar

Sfera e luftës kundër krimin të organizuar dhe trafikeve të paligjshme është gjithashtu një fushë prioritare e qeverisë shqiptare, si dhe një element shumë i rëndësishëm në përmbushjen e standardeve në kuadër të integritetit të Shqipërisë dhe hapjen e negociatave të anëtarësimit. Lufta kundër krimin të organizuar ka qenë pjesë e 5 prioriteteve kyçe të adresuara nga Udhërrëfyesi dhe Raporti Special i Komisionit Evropian të qershorit 2014. Dispozitat MSA-së e detyrojnë Shqipërinë të angazhohet në promovimin e bashkëpunimit rajonal dhe marrëdhëniet e fqinjësisë së mirë, për zhvillimin e projekteve me interes të përbashkët për çështjet që kanë të bëjnë me luftën kundër krimin të organizuar, emigrimit të paligjshëm dhe trafikimit, duke përfshirë në veçanti atë të qenieve njerëzore, kontrabandës, trafikimit të paligjshëm të armëve dhe automjeteve, e të tjera si stabiliteti.

Shqipëria është e angazhuar për të çuar përpara rezultatet pozitive të arritura dhe për të adresuar rekomandimet e Raportit të Progresit të Komisionit Evropian të vitit 2014. Rezultatet e arritura në vitet e fundit demonstrojnë përparimin e bërë në bashkëpunim me policinë dhe luftën kundër krimin të organizuar dhe korrupsionit. Ngritja e kapaciteteve të agjencive të zbatimit të ligjit për të siguruar zbatimin e rreptë të ligjit është prioritet i adresuar në planin e veprimit në vijim. Bashkëpunimi ndër-institucional, si dhe bashkëpunimi ndërkombëtar i policisë ka vazhduar të japë rezultate të mira në aspektin e operacioneve, arrestimeve dhe hetimeve të përbashkëta, përfshi edhe hetimin e pasurive kriminale.

Referuar çështjeve anti-trafik, koordinimi i përpjekjeve në nivel kombëtar është adresuar në një qasje gjithëpërfshirëse, duke përfshirë jo vetëm institucionet publike, por edhe shoqërinë civile dhe publikun e gjerë.

Strukturat shtetërore shqiptare janë plotësisht të angazhuara në forcimin e luftës kundër krimin të organizuar dhe trafikeve të paligjshme, duke synuar arritjen e standardeve të kërkuara. Ndryshimet strukturore dhe ligjore në policinë e shtetit dhe në prokurori kanë ndodhur në kuadër të intensifikimit të luftës kundër krimin të organizuar. Shqipëria ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi dhe protokolle me Europol-in, me Italinë dhe Greqinë.

Zyra e Koordinatorit Kombëtar Antitrafik (ZKKA) e ka rigjallëruar këtë mekanizëm kombëtar referimi, për luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore me një intensifikim të aktiviteteve në fushën e parandalimit dhe rritjes së ndërgjegjësimit të publikut, dhe ka finalizuar strategjinë e re kombëtare dhe planin e veprimit për 2014-2017, e cila është miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave më datë 26.11.2014. Tre njësi të lëvizshme janë krijuar në Tiranë, Vlorë dhe Elbasan, që ka çuar në rritjen e identifikimeve të viktimave dhe viktimave të mundshme. Janë intensifikuar hetimet për veprat penale kundër pastrimit të parave dhe krimin ekonomik. Qeveria shqiptare po zbaton me sukses planin kombëtar kundër

lëndëve narkotike dhe, bashkëpunimi me vendet e tjera ka çuar në rezultate të suksesshme edhe në këtë fushë. Megjithatë, qeverisë shqiptare do t'i duhet të ndërmarrë veprime të mtejshme për të rritur rezultatet në lidhje me luftën kundër krimit të organizuar, të tilla si rritja e hetimeve proaktive, duke përdorur teknika të veçanta të hetimit, rritjen e ndërgjegjësimit ndërmjet institucioneve të ndryshme, intensifikimin e bashkëpunimit me vendet fqinje dhe vendet e tjera të BE-së për këto çështje.

Për vitin 2015, objektivi mbetet thellimi i luftës kundër krimit të organizuar dhe korrupsionit, për plotësimin e këtij prioriteti janë parashikuar:

- Forcimi i luftës kundër trafikeve të paligjshme, pastrimit të parave dhe përmirësimi i implementimit efektiv të ligjit anti-mafia, nëpërmjet ndryshimeve ligjore, që do të rezultojë në rritjen e treguesve.
- Thellimi i mtejshëm i luftës kundër prodhimit dhe trafikimit të lëndëve narkotike duke synuar në reduktimin e ofertës dhe aksesit ndaj drogave për përdorim të paligjshëm, me fokus në trafikun e drogave të forta, heroinë dhe kokainë duke intensifikuar punën me partnerët ndërkombëtarë.

1.1.10 Të Drejtat e Njeriut dhe Mbrojtja e Minoriteteve

Shqipëria ka pasur dhe vazhdon të ketë një angazhim të përhershëm në drejtim të përmirësimit të vazhdueshëm të standardeve që kanë të bëjnë me mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, si dhe të drejtat e pakicave.

Mbrojtja e të drejtave të njeriut është kriteri thelbësor që shërben për konsolidimin e demokracisë, shtetit të së drejtës dhe rritjen e rolit të individit në shoqëri. Në këtë kuadër, garantimi i të drejtave të njeriut dhe pakicave, përbën një ndër prioritetet e qeverisë shqiptare, në përmbushje edhe të detyrimeve që rrjedhin nga procesi i integritetit në BE dhe të konventave ndërkombëtare në të cilat vendi ynë është palë.

Shprehje e qartë e angazhimit për mbrojtjen e të drejtave të njeriut, është ratifikimi i pothuajse të gjitha konventave mbi të drejtat e njeriut në kuadër të OKB-së, Këshillit të Evropës. Shqipëria u zgjodh për herë të parë anëtar i Këshillit të të Drejtave të Njeriut të OKB-së për periudhën 2015-2017, në zgjedhjet e datës 21 tetor 2014, në Sesionin e 69-të të Asamblesë së Përgjithshme të OKB-së.

Kushtetuta dhe legjislacioni i brendshëm, sipas fushave konkrete, i cili po përmirësohet në mënyrë të vazhdueshme përbëjnë bazën për zbatimin në praktikë të të drejtave të njeriut pa asnjë diskriminim, si dhe për ushtrimin e të drejtave civile, politike, ekonomike, sociale, arsimore, kulturore etj.

Qeveria shqiptare është e angazhuar të marrë të gjitha reformat e nevojshme që do të shërbejnë për trajtimin më të mirë të personave të privuar nga liria, shtetin e së drejtës në sistemin penitenciar, rehabilitimin dhe ri-integrimin e të burgosurve në shoqëri dhe krijimin e një sistemi të sigurtë dhe të efektshëm për të gjithë shoqërinë. Legjislacioni shqiptar, në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare, ka krijuar ligje dhe rregullore me një numër

dispozitash që kanë të bëjnë me trajtimin e të burgosurve dhe të ndaluarve, si dhe zhvillimin e programeve të rehabilitimit social dhe aktivitetet prodhuese për të burgosurit.

Prioritet i qeverisë në funksion të forcimit të procesit të ri-integrimit social, ka qenë forcimi i bashkëpunimit ndërinstitutional nëpërmjet marrëveshjeve të bashkëpunimit. Programe të ri-integrimit në shoqëri janë hartuar për kategori specifike të personave me liri të kufizuar si të rinj, gra dhe persona pa mbështetje nga familja. Manuale specifike janë hartuar mbi vlerësimin e riskut për parandalimin e recidivizmit. Në funksion të zbatimit të politikave efektive të nxitjes dhe forcimit të aktivitetit të punës për të burgosurit është hartuar *Dokumenti i Politikave të Punësimit për të burgosurit*, për periudhën 2014-2017, si dhe është draftuar një VKM për shpërblimin për punën e të burgosurve. Trajtimi i të miturve mbështetur në parimin e interesit më të lartë për fëmijën, gjen zbatim përmes zbatimit të politikave të reja që konsistojnë në programe specifike të trajtimit individual rehabilitues dhe të ri-integrimit, një politike të re disiplinore, si dhe një sistemi efektiv për motivimin e sjelljeve pozitive të kjo kategori. Politika e luftës kundër korrupsionit në sistemin penitenciar është fokusuar në forcimin e masave antikorrupsion përmes hartimit të udhëzimeve mbi antikorrupsionin dhe rritjes së sensibilizimit të të burgosurve mbi korrupsionin përmes fushatave antikorrupsion. Fokus i i veçantë i politikës së qeverisë ka qenë përmirësimi i shërbimit shëndetësor në sistemin penitenciar. Nënshkrimi i marrëveshjes së re të bashkëpunimit ndërmjet Ministrisë së Drejtësisë dhe Ministrisë së Shëndetësisë dhe hartimi i udhëzimeve specifike ka përmirësuar ndjeshëm shërbimin shëndetësor për të burgosurit.

Initiativa për hapjen e Sektorëve të Kujdesit të Veçantë për personat me çrregullime të shëndetit mendor në 5 IEVP është ndërmarrë në funksion të zbatimit efektiv të legjislacionit në fuqi në fushën e shëndetit mendor. Gjithashtu, përmirësimi i infrastrukturës fizike dhe kushteve në të cilat mbahen dhe trajtohen personat me liri të kufizuar, mbetet drejtim kryesor i punës. Hapja e paraburgimit të ri në Berat është një tregues i qartë i reformës në sistemin penitenciar, duke ofruar jo vetëm programe korrektuese, por edhe kushte të standardeve të larta sipas kriterëve të përcaktuara nga Bashkimi Evropian. Në zhvillimin e një sistemi rehabilitues, rëndësi të veçantë merr rritja profesionale e stafit. Rreth 900 persona të niveleve të ndryshme në bashkëpunimin me shoqërinë civile, Avokatin e Popullit dhe organizata ndërkombëtare janë trajnuar gjatë 2014.

Institucioni i Shërbimit të Provës ka pasur dhe vazhdon të ketë një angazhim të përhershëm në drejtim të përmirësimit të vazhdueshëm të standardeve që kanë të bëjnë me misionin e vet Institucionit, mbrojtjen dhe respektimin e të drejtave të njeriut, lirive themelore, si dhe rehabilitimin dhe ri-integrimin e të dënuarve dhe krijimin e një sistemi të sigurt dhe të efektshëm për të gjithë shoqërinë nëpërmjet zhvillimit të programeve të rehabilitimit social.

Institucioni ynë si pjesë e reformës në drejtësi dhe në zbatim të rekomandimeve të Këshillit Evropian ka hartuar një draft- paketë ligjore e cila është dërguar në Ministrinë e Drejtësisë dhe institucioneve të tjera ligjzbatuese, shoqërisë civile dhe faktorit ndërkombëtar. Kjo paketë ligjore do të shërbejë për plotësimin e kuadrit ligjor të veprimtarisë së Shërbimit të Provës, respektimit më të mirë të të drejtave të të dënuarve me dënime alternative, rritjen e bashkëpunimit ndërinstitutional dhe shoqërinë civile në zbatim të dënimeve alternative të dhëna nga Gjykatat penale.

Në kuadër të mbrojtjes dhe respektimit të të drejtave sociale, fokusi kryesor i qeverisë në fushën e mbrojtjes sociale, në termin afatshkurtër, është zbatimi i sistemit të mbrojtjes sociale dhe standardeve, duke luftuar përjashtimin social dhe diskriminimin, përmirësimin e legjislacionit në fushën e ndihmës dhe shërbimeve sociale, monitorimin e zbatimit të legjislacionit aktual, si dhe forcimin e kapaciteteve të strukturave të zbatimit të legjislacionit.

Institucioni i Komisionerit për Mbrojtjen nga Diskriminimi(KMD) është krijuar që prej vitit 2010. Në vitin 2012 KMD ka miratuar Planin Strategjik të institucionit të KMD 2012-2015 për zbatimin e ligjit “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”.

Në fushën e të drejtave të njeriut do të ndërmerren më shumë veprime për të siguruar:

- forcimin e kapaciteteve të institucionit të Komisionerit për mbrojtjen nga Diskriminimi;
- rritjen e ndërgjegjësimit për mbrojtjen nga diskriminimi dhe garantimi i mbrojtjes nga diskriminimi veçanërisht të grupeve të disavantazuara si, Komuniteti Rom dhe egjiptian, Komunitetit LGBT[1], grave, personave me aftësi të kufizuara, fëmijëve, të moshuarve, dhe minoritet, përmes:
 - o forcimit të kapaciteteve të grupeve vulnerabël dhe organizatave të shoqërisë civile për të kërkuar të drejtat;
 - o rritja e numrit të ankesave dhe hetimeve administrative të filluara kryesisht nga KMD;
 - o ndryshimin e legjislacionit ekzistues që bie në kundërshtim me parimin e mosdiskriminimit dhe miratimin e legjislacionit të ri në fushën e mbrojtjes nga diskriminimi;
 - o forcimi i sistemit të mbrojtjes së fëmijëve, duke krijuar mekanizma të rregullta të kontrollit për Njësitë e Mbrojtjes së Fëmijëve (NJMF-të) dhe, duke siguruar alokimin e duhur të buxhetit për funksionimin e NJMF-ve;
 - o forcimi i mbrojtjes për viktimat e dhunës në familje;
 - o përmirësimi i koordinimit ndërmjet autoriteteve vendore dhe qendrore, dhe i mekanizmave të monitorimit në kuadër të zbatimit të angazhimeve të Dekadës Rome dhe rekomandimeve operacionale, si dhe Planin e Masave në vijim të Seminarit për Përfshirjen e komuniteteve romë dhe egjiptiane;
 - o zbatimi efektiv i kuadrit ligjor për të drejtat ekonomike dhe sociale, veçanërisht në lidhje me personat me aftësi të kufizuara dhe masat konkrete lidhur me respektimin dhe mbrojtjen e pakicave.

Ndërsa objektivi afatgjatë i qeverisë shqiptare mbetet skema e sigurimeve shoqërore duke reformuar shtyllën e pensioneve publike për të krijuar një lidhje më të drejtpërdrejtë midis kontributeve të paguara dhe përfitimeve të ardhshme, futjen graduale të planeve të përfitimeve suplementare të menaxhuara nga entitetet/njësitë jo publike, krijimi i llogarive personale për secilin kontribuues dhe marrës, duke arritur transparencë maksimale, një skemë dhe sistem që përgatitet për bashkëpunimin me vendet e BE-së (në përputhje me Nenin 99 të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit).

[1] Lezbike, gej, biseksualë, transgjinitore

Ndër prioritetet kryesore në kuadrin e procesit të integrimit evropian është përmirësimi i mëtejshëm i mbrojtjes së të drejtave të njeriut dhe minoriteteve, në përmbushje të detyrimeve dhe standarteve ndërkombëtare, si dhe realizimi në praktikë të këtyre të drejtave.

Në këtë kuadër objektiv i rëndësishëm është përmirësimi i kuadrit ligjor dhe politikave mbi respektimin dhe mbrojtjen e minoriteteve, nëpërmjet qartësimit dhe forcimit të kuadrit ligjor ekzistues përmes një procesi të gjerë konsultimi dhe duke marrë parasysh rekomandimet e institucioneve ndërkombëtare

Në kuadër të mbrojtjes së të dhënave personale, Ministria e Drejtësisë në bashkëpunim intensiv me Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale kanë identifikuar mjetet teknike dhe ligjore për të bërë të mundur mbrojtjen e të dhënave personale në vendimet gjyqësore që hidhen në portale elektornike. Mbetet e pritshme që brenda muajin janar 2015 të fillojë konfigurimi i ri i vendimeve të anonimizuara në portalet elektronike.

Në lidhje me monitorimin dhe raportimin, Shqipëria, veçanërisht MIE do të raportojë në kontekstin e Dialogut të Nivelit të Lartë. Përveç kësaj, raportimi shtesë do të jetë në dispozicion në kuadrin e Këshillit të SA, mbledhjeve të Komitetit dhe kontakteve të rregullta në nivel pune.

1.2 Çështjet Rajonale dhe Obligimet Ndërkombëtare

Shqipëria luan një rol të rëndësishëm dhe konstruktiv në rajon. Interesi i saj kryesor është një rajon i qëndrueshëm ku paqja, marrëdhëniet social-ekonomike dhe kulturore, si dhe marrëdhëniet e qëndrueshme të përfitimit të ndërsjellë me fqinjët të mbizotërojnë. Marrëdhëniet e mira të fqinjësisë dhe bashkëpunimi me vendet e rajonit dhe, në veçanti, me vendet e Ballkanit Perëndimor vazhdojnë të jenë një nga prioritetet e politikës së jashtme shqiptare, sidomos, në kuadër të procesit të integrimit në BE.

Gjithashtu, në kuadër të përmbushjes së detyrimeve ndërkombëtare, qeveria shqiptare do të angazhohet plotësisht për të rritur bashkëpunimin me partnerët ndërkombëtarë në fushën e bashkëpunimit gjyqësor ndërkombëtar, duke iu përgjigjur programeve të partnerëve rajonalë dhe ndërkombëtarë në këtë fushë, në përputhje dhe detyrimet që rrjedhin nga zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (nenet 1, 2, 4, 13 dhe 81 i MSA-së). Veç kësaj, ajo do të marrë të gjitha hapat e nevojshëm, si në kuadrin ligjor dhe institucional për ta bërë bashkëpunimin më efektiv dhe të plotë në këtë fushë.

Objektivi i Shqipërisë është që nëpërmjet angazhimit aktiv në të gjitha forumet dhe nismat rajonale të kontribuojë me qëndrime parimore dhe të balancuara për çështje të ndryshme. Nëpërmjet aktivitetit të saj në këto forume rajonale, Shqipëria synon promovimin e zhvillimit ekonomik rajonal përmes projekteve të përbashkëta në fusha të tilla si energjia dhe transporti. Shqipëria vazhdon të llojë për përfaqësimin e Kosovës në organizatat rajonale dhe nismat që kontribuojnë për paqen, stabilitetin dhe sigurinë në rajon.

Sa i përket bashkëpunimit rajonal, Shqipëria kontribuon në mënyrë aktive për bashkëpunimin rajonal dhe luan një rol të rëndësishëm drejt procesit të pajtimit në rajon. Shqipëria ka marrë pjesë në takimet e të gjitha niveleve në kuadër të nismave rajonale, si: SEECP - Procesi i Bashkëpunimit të Evropës Juglindore, CEI - Iniciativa e Evropës Qendrore, AII - Iniciativa Adriatik dhe Jon, KBR - Këshilli për Bashkëpunim Rajonal, BEDZ - Bashkëpunimi Ekonomik i Detit të Zi, MARRI – Iniciativa Rajonale për Migrim, Azil dhe Refugjatë, Procesi i Berlinit, Nisma e Ballkanit Perëndimor (ECSAP) dhe më tej, duke qenë e përfshirë në mënyrë aktive në procesin e bashkëpunimit rajonal.

Për sa i takon EUSAIR, Shqipëria ka përgatitur skeletin e skemës kombëtare të qeverisjes dhe menaxhimit të EUSAIR, i cili u paraqit në Konferencën e 18 nëntorit. Gjatë muajve të parë të 2015 pala shqiptare parashikon të mbajë në Tiranë takimin e parë të Grupit Drejtues Tematik (TSG) për Turizmin, ku ajo ka rolin e koordinatorit bashkë me Kroacinë.

Që nga 1 qeshori 2014, Shqipëria ka marrë kryesimin një vjeçar të Procesit të Bashkëpunimit të Evropës Juglindore (SEECP), forumi më i rëndësishëm politik i bashkëpunimit rajonal në Evropën Jug-lindore. Gjatë vitit 2015 në kuadër të kësaj Presidence do të organizohen në Tiranë një sërë aktivitetesh, ku veçohen:

- Samiti i Krerëve të Shteteve dhe Qeverive të vendeve pjesëmarrëse;
- Takime të Ministrave të Jashtëm të vendeve pjesëmarrëse
- Takime ministeriale të fushave të ndryshme
- Takime ekspertësh

Aktivitetet do të organizohen në bashkëpunim të ngushtë me RCC-në si krahu operativ i SEECP-së.

Shqipëria do të marrë përgjegjësi më tepër në aspektin e bashkëpunimit rajonal dhe do të rrisë praninë e saj aktive dhe kontributin në iniciativat rajonale. Së fundmi, është vendosur që në Tiranë të vendoset selia e Fondit të Ballkanit Perëndimor.

Sa i përket Politikës së Përbashkët të Jashtme dhe të Sigurisë (CFSP), gjatë vitit 2014 Shqipëria u bashkua me të gjitha deklaratat dhe vendimet përkatëse të Këshillit. Objektivi dhe orientimi ynë janë që politika jonë e jashtme të harmonizohet në mënyrë progresive me politikën e jashtme të BE, duke kontribuar në vijimësi në përshejtimin e procesit të integritetit të Shqipërisë.

Lidhur me Politikën e Përbashkët të Mbrojtjes dhe Sigurisë së BE-së, vendi do të synojë rritjen e kapaciteteve dhe të nivelit të pjesëmarrjes në misionet civile dhe ushtarake të BE-së. Qeveria shqiptare do të vazhdojë të marrë pjesë aktive në të gjitha ngjarjet që lidhen me zbatimin e suksesshëm të projekteve (TAP) Gazsjellësit Trans Adriatik - dhe (IAP) Ionian Adriatic Pipeline.

Kur është fjala për marrëdhëniet dypalëshe, Shqipëria do të vazhdojë të marrë në konsideratë marrëdhëniet me Republikën e Kosovës si një prioritet dhe një partneritet strategjik me synimin e rritjes ekonomike, përmirësimin e cilësisë së jetës dhe përshejtimin e procesit të integritetit evropian. Do të jetë në fokus zbatimi i efektshëm i marrëveshjeve në shumë

aspekte si kulturore, integrimin ekonomik në BE dhe në fusha të tjera midis dy vendeve. Shqipëria do të vazhdojë të mbështesë plotësisht dialogun e vazhdueshëm të nivelit të lartë në mes të Kosovës dhe Serbisë, si dhe promovimin e përfaqësimit dhe pjesëmarrjes së Kosovës në të gjitha nismat rajonale dhe ndërkombëtare.

Marrëdhëniet me **Maqedoninë** karakterizohen nga një nivel shumë i mirë i dialogut politik dhe me kontaktet e shpeshta të nivelit të lartë politik, i cili do të forcohet edhe më tej në frymën e dialogut konstruktiv politik.

Marrëdhëniet me **Malin e Zi** do të vazhdojnë të përbëjnë një bazë solide për marrëdhënie të mira fqinjësore, të zhvilluara përmes një dialogu intensiv politik dhe të bashkëpunimit ekonomik dhe tregtar.

Progresi pozitiv i marrëdhënieve me **Republikën e Kroacisë** do të vazhdojë edhe në të ardhmen në drejtim të dialogut politik në rritje dhe një bashkëpunimi shumë të mirë dypalësh, veçanërisht në çështje të integrimit evropian.

Shqipëria mbetet e angazhuar për avancimin e mëtejshëm të marrëdhënieve me **Republikën e Serbisë**, dhe forcimin e bashkëpunimit në të gjitha fushat me interes të përbashkët. Shenjë e këtij impenjimi ishte edhe vizita e Kryeministrit Rama në Beograd në nëntor të vitit të kaluar. Zhvillimi i mëtejshëm i marrëdhënieve me **Bosnjë - Hercegovinën**, intensifikimi i dialogut politik dhe kontakte në çdo nivel në të ardhmen është prioritet i politikës rajonale të Shqipërisë.

Përfundimisht, Shqipëria do të vazhdojë të ndjekë intensifikimin e marrëdhënieve me partnerë të tjerë në rajon. Përmirësimi i mëtejshëm dhe zgjidhja e çështjeve të hapura me **Greqinë** do të jetë prioritet për të ardhmen. Intensifikimi i marrëdhënieve ekonomike dhe shkëmbimeve me **Italinë dhe Turqinë** mbeten gjithashtu vendimtare për zhvillimin e Shqipërisë.

2. KRITERI EKONOMIK

Ky seksion i Planit Kombëtar për Integrimin Evropian jep një vlerësim dhe tablo të punës, arritjeve dhe përparimit të Shqipërisë në zbatimin e reformave ekonomike, si parakusht për përmbushjen e kriterëve të Kopenhagenit. Gjithashtu, kjo pjesë e Planit Kombëtar për Integrimin Evropian, duke qenë në përputhje të plotë me Programin Kombëtar të Reformës Ekonomike dhe Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020, ve theksin te prioritetet për periudhën në vijim, me qëllim forcimin e konkurrueshmërisë dhe funksionimit të ekonomisë së tregut. Që Shqipëria të integrohet me sukses në BE, është tepër e rëndësishme që të zbatohen plotësisht reformat e nevojshme ekonomike, politike dhe institucionale.

2.1 Ekonomia e tregut funksionale

Vlerësimi fillestar dhe i rishikuar i Kuadrit Makroekonomik dhe Fiskal i Ministrisë së Financave për të gjithë vitin 2014 konfirmoi një rritje ekonomike të përmirësuar (në vlerën

2.1%) dhe me presion të ulët inflacionist (me inflacion mesatar 1.9%). Kërkesa agregate po ashtu parashikohet të performojë më mirë se viti 2014, duke pasqyruar një situatë të përmirësuar ekonomike dhe një siguri më të lartë nga këndvështrimi i konsumatorit. Rikuperimi i ngadaltë i kredive, është pasuar nga një përmirësim tejet i dukshëm gjatë 3-mujorit të tretë të vitit 2014 me një mesatare rreth 1% dhe ky përmirësim është vënë re edhe gjatë muajit tetor, i cili ka shënuar një rritje prej 3.3%. Shkalla e lartë e papunësisë edhe pse dukshëm në rënie, nga 18.3 në 17.7% në 3-mujorin e dytë të vitit 2014, si edhe ndikimet e mjedisit të jashtëm, kanë ndikuar që ekonomia e vendit të luhetet relativisht pak nën potencialin e saj. Sipas Bankës Botërore (prill 2014), rritja reale e kërkesës së brendshme ka qenë -0.6% gjatë vitit 2013.

Rritja ekonomike në kushtet e konsolidimit fiskal pritet të mbështetet nga efektet pozitive të përmirësimit të klimës së biznesit, zgjerimit të hapësirës së kreditimit të ekonomisë nëpërmjet zëvendësimit të huamarrjes së qeverisë në tregun e brendshëm me financime nga tregjet ndërkombëtare, rritjes së investimeve publike (sidomos në sektorin e infrastrukturës), një kuadri akomodues të politikës monetare për periudhën afatmesme në vijim, si dhe zbutjes së rreziqeve të jashtme (rimëkëmbja ekonomike në Itali dhe Greqi, politika monetare akomoduese të BQE). Po kështu pritet një rritje e aktivitetit ekonomik në vend si pasojë e marrjes së statusit të vendit kandidat për në BE, si rrjedhojë e uljes së kërkesës nga ana e qeverisë për huamarrje në tregun e brendshëm, çka do të rrisë ofertën për sektorin privat, dhe si pasojë e paketave mbështetëse në sektorë të ndryshëm të ekonomisë si: manifaktura, turizmi, bujqësia dhe sektorë të tjerë në rritje.

Ekonomia shqiptare ka themele të shëndosha ekonomike dhe financiare, pavarësisht kontekstit sfidues makroekonomik. Inflacioni ka qëndruar në nivele të ulëta gjatë gjysmës së parë të këtij viti, për shkak të presioneve inflacioniste të dobëta dhe pritjeve të ankoruara për inflacion. Duke pasur parasysh mjedisin me inflacion të ulët, Banka e Shqipërisë ndoqi një politikë monetare lehtësuese. Me qëllim nxitjen e kërkesës agregate dhe mirëankorimit të pritjeve inflacioniste, Gjatë vitit 2014, banka qendrore ka ulur tre herë normën bazë me nga 0.25 pp, duke e çuar atë në 2.25% në fund të muajit Nëntor.

Sipas publikimit të fundit të INSTAT-it, rritja ekonomike në tremujorin e katërt të 2013 ka qenë -0.691%, pas një rritje prej 1.65% në tremujorin e mëparshëm. Ekonomia shqiptare pritet të rimëkëmbet gradualisht gjatë vitit 2014. Rritja ekonomike për vitin 2014 është parashikuar të jetë 2.1%, ndërsa parashikimi për 2015 është 3.3% (Banka Botërore). Me pagesat e detyrimeve të prapambetura ndaj biznesit, qeveria po injekton likuiditet në ekonomi dhe po nxit rritjen ekonomike.

Kjo situatë negative rritje, është kontribut kryesor i rënies së degëve të ekonomisë si: Ndërtimi me -2,79 pikë përqind, Transporti me -0,73 pikë përqind dhe Industria me -0,20 pikë përqind. Në degën e Industrisë, rënia vërehet në nëndegën Prodhimi dhe shpërndarja e Energjisë Elektrike dhe Gazit me -0,96 pikë përqind. Ndërsa Shërbimet e tjera kanë kontribuar pozitivisht me +1,23 pikë përqind dhe Bujqësia, Gjuetia dhe Pyjet me +0,95 pikë përqind. Në degën Tregti, Hotele dhe Restorante kontributi është pozitiv +0,94 pikë përqind.

Aktiviteti Bujqësor në tremujorin e dytë të vitit 2014 krahasuar me të njëjtin tremujor të një viti më parë pati rritje prej 3,18 %. Grupi i Industrive pati rënie prej 1,29 % në tremujorin e dytë të vitit 2014 krahasuar me tremujorin e dytë të vitit 2013, brenda këtij grupi edhe pse Industria Nxjerrëse dha ndikim pozitiv me një rrite 7,56 %, ecuria e grupit u ndikua nga performanca negative e Industrisë Përpunuese me 6,62 % e udhëhequr nga nën dega Energjia Elektrike e cila pati një rënie me 29,20 %. Aktiviteti i Ndërtimit në tremujorin e dytë të vitit 2014 pati rënie prej 22,39 % krahasuar me tremujorin e dytë të vitit 2013. Grupi i degëve *Tregti, Hotele dhe Restorante* pati një rritje prej 7,09 % në tremujorin e dytë të vitit 2014 krahasuar me të njëjtin tremujor të një viti më parë. Në këtë grup, tregtia pati një rritje prej 8,12 % ndërsa hotele dhe restorante patën rritje me vetëm 0,69 %. Aktiviteti i *Transportit*, vijon të shënojë një rënie me 23,05 % në tremujorin e dytë të vitit 2014 krahasuar me të njëjtin tremujor të një viti më parë i ndikuar nga transporti ajror.

Qeveria nënshkroi marrëveshje me FMN-në e Bankën Botërore. Këto marrëveshje jo vetëm injektojnë likuiditet në ekonomi, por kontribuojnë edhe në konsolidimin fiskal dhe menaxhimin e shëndoshë të financave publike, si edhe mbështetin reformat strukturore në sektorë kyçë si energjetika, ndërkohë që monitorojnë qëndrueshmërinë e borxhit publik. Programi trevjeçar me FMN-në përqendrohet në rritjen ekonomike dhe konsolidimin fiskal.

Gjatë këtyre tre viteve, qeveria shqiptare do të fillojë uljen e borxhit publik nga 73% që është aktualisht, në 65.5% të PBB-së deri në vitin 2017. Faktorët kryesorë që do të mbështesin arritjen e objektivit të uljes së borxhit janë: (i) lufta e vijueshme dhe pa tolerancë ndaj evazionit fiskal; (ii) reformimi i mënyrës së përdorimit të fondeve publike me qëllim rritjen e efikasitetit dhe efektivitetit të tyre; si dhe (iii) ndërmarrja e reformave të rëndësishme tatimore.

Në vlerësimin e fundit, FMN theksoi se programi është në rrugën e duhur. Bazuar në këto premisa, *Standard and Poor's* e përmirësoi vlerësimin për borxhin e Shqipërisë nga “negativ” në “stabël”.

Zhvillimet e deritanishme ekonomike tregojnë për ritme të luhatshme rritjeje ekonomike dhe norma të ulëta inflacionit gjatë dhjetë muajve të parë të vitit 2014. Hendeku negativ i prodhimit u zgjerua më tej në tremujorin e dytë, si rezultat i tkurrjes së përkohshme të vlerës së shtuar në këtë periudhë. Dobësia ciklike e ekonomisë vazhdon të gjenerojë presione të pakta për rritjen e punësimit, të pagave dhe të kostove të prodhimit. Gjithashtu, ambienti i jashtëm përcjell presione të dobëta inflacioniste në vend. Nën veprimin e faktorëve të kërkesës dhe ofertës, çmimet e konsumit kanë shënuar rritje të ulëta gjatë tremujorëve të fundit. Norma e inflacionit rezultoi 1.4% në muajin tetor. Nivelet e ulëta të inflacionit duket se kanë ndikuar në persistencën e pritjeve të ulëta inflacioniste gjatë tremujorëve të fundit.

Politika monetare ka vijuar të ruajë kahun stimulues për të mbështetur kërkesën e brendshme dhe për të mundësuar ankorimin e pritjeve inflacioniste pranë objektivit. Norma bazë e interesit qëndron aktualisht në nivelin 2.25%. Në të njëjtën kohë, Banka e Shqipërisë vazhdon të orientojë publikun e pritjet në tregjet financiare mbi kahun e pritur të politikës monetare. Politika monetare stimuluese ka sjellë rënien e normave të interesit në tregun financiar në nivelet e tyre më të ulta historike. Megjithatë, reagimi i ekonomisë ndaj kushteve monetare stimuluese mbetet i dobët.

Projeksionet më të fundit sugjerojnë një rritje graduale të inflacionit përgjatë tremujorëve të ardhshëm, duke konverguar drejt objektivit në një periudhë afatmesme. Rritja ekonomike pritet të jetë më e lartë, e shoqëruar me përmirësime të treguesve të tregut e punës. Nga ana tjetër, inflacioni i importuar pritet të mbetet i ulët, ndërsa pritjet inflacioniste të zhvendosen gradualisht drejt objektivit të Bankës së Shqipërisë.

2.1.1 Zhvillimet në lidhje me bilancin e pagesave

Pozicioni neto i llogarisë korrente regjistroi një deficit prej 617.9 milionë eurosh në gjysmën e parë të vitit 2014.. Deficiti i llogarisë korrente u vlerësua në nivelin 12.3% ndaj PBB-së nominale. Zgjerimi i deficitit të llogarisë korrente ka reflektuar rigjallërimi e kërkesës së brendshme dhe ecurinë e dobët të kërkesës së huaj.

Sipas zërave përbërës të llogarisë korrente, kontribut kryesor të kahut zgjerues në deficitin e regjistruar kanë dhënë përkeqësimi i deficiteve të eksporteve neto dhe të të ardhurave parësore. Ndërkohë, zëri i të ardhurave dytësore ka dhënë ndikim të lehtë të kahut ngushtues në mesatare për vitin 2014, ku kontributi i tij brenda tremujorëve shfaq kah të kundërt. Ky i fundit ishte i kahut zgjerues në tremujorin e parë të vitit dhe i kahut ngushtues në tremujorin e dytë të tij.

Kërkesa e qëndrueshme e huaj ndihmoi në ruajtjen e prirjes zgjeruese të eksportit të mallrave dhe të shërbimeve. Megjithatë, prirja më e përsheptuar rritëse e importit të mallrave dhe të shërbimeve ka ndikuar në thellimin e deficitit të eksporteve neto me rreth 9.2% në nivel vjetor. Bilanci negativ i llogarisë së të ardhurave parësore u thellua ndjeshëm krahasuar me gjysmën e parë të vitit 2013. Në anën tjetër, gjatë gjysmës së parë të vitit është regjistruar një rritje prej rreth 0.1% e të ardhurave dytësore, për herë të parë pas një rënieje të vazhdueshme që prej tremujorit të parë të vitit 2013.

Flukset hyrëse neto kapitale u rritën në 37.8 milionë euro këtë vit, nga 14.6 milionë euro që ishin gjatë gjysmës së parë të vitit të kaluar. Flukset neto në llogarinë financiare regjistruan një rënie vjetore prej rreth 4.9%. Së bashku, flukset hyrëse neto të llogarive kapitale e financiare financuan mesatarisht 76.3% të deficitit të llogarisë korrente, raport financimi ky rreth 23.3 pikësh përqindjeje më i ulët krahasuar me gjysmën e parë të vitit 2013. Investimet e huaja direkte neto shënuan një rënie me rreth 13.3% në nivel vjetor. Në anën tjetër, investimet e huaja direkte hyrëse duke hequr privatizimet me kapital të huaj, të cilat ishin rreth 112.6 milionë euro gjatë gjysmës së parë të vitit të kaluar, shënojnë një rritje vjetore prej 27.7%.

Në ndarjen e financimit të deficitit korrent sipas flukseve financiare borxhkrijuese dhe joborxhkrijuese vërehet një mbështetje më e theksuar ndaj formës së dytë të financimit. Megjithatë, vlen për t'u theksuar se financimi me anë të flukseve borxh krijuese është rritur ndjeshëm krahasuar me gjysmën e parë të vitit, të kaluar e ndikuar kryesisht nga huaja e marrë nga sektori shtetëror.

2.1.2 Klima e biznesit

- Këshilli Kombëtar i ekonomik është një platformë plotësisht funksionale që institucionalizon diskutimet dhe bashkëveprimet midis institucioneve shtetërore dhe komunitetit të biznesit i cili deri në Nëntor 2014 ka realizuar 10 takime, ku ndër çështjet kryesore të trajtuara kanë qenë :investimet e huaja direkte, zhvillimi i sektorit të turizmit, paketa fiskale 2015.
- Memorandum Mirëkuptimi është nënshkruar me BERZH-in për krijimin e Këshillit të Investimeve.
- Procesi i pagimit të detyrimeve të prapambetura ndaj biznesit po ecën normalisht. Është paguar me sukses shuma e borxheve e planifikuar për gjysmën e parë të vitit 2014.
- Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes po reformohet me mbështetjen e IFC-së, në bazë të treguesve të raportit “Doing Business”, së, me qëllim që të adresojë problematikat që kanë ndikuar në renditjen e vendit në fusha të caktuara. Shqipëria renditej në vendin e 108 -të në raportin “Doing Business” të vitit 2013 dhe në vendin e 68 -të në vitin 2014.
- *One stop shop për biznesin* po ngrihet në kuadrin e Agjencisë Shqiptare të Zhvillimit të Investimeve (AIDA), me qëllim që të lehtësohet më tej ofrimi i informacionit dhe shërbimeve përmes një sporteli të vetëm. Në këtë kuadër, në mbështetje të paketës fason, është ngritur një help desk themeluar për të siguruar informata dhe materiale shpjeguese për paketën legjislative të miratuar. Gjithashtu, është krijuar dhe një fushatë informimi përmes telefonit për të siguruar mbështetje për paketën fason, ku janë kontaktuar rreth 150 subjekte.
- Drejtoria e Planifikimit dhe Prioritizimit të Investimeve Publike në Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, ka hartuar Metodologjinë për Raportimin, Monitorimin dhe Vlerësimin e Investimeve Publike, të miratuar me Urdhrin e Kryeministrit Nr. 159, datë 9.05.2014, ku përcaktohen rregullat, afatet dhe standartet e raportimit nga ana e ministrive dhe institucioneve buxhetore, si dhe klasifikimi i projekteve për efekt monitorimi. Në përputhje me klasifikimin e projekteve, për projektet e klasifikuara si prioritare dhe me impakt të konsiderueshëm në ekonomi, (projektet me vlerë mbi 700 milion lekë ose eq. 5 milion Euro) raportohet mbi bazë javore, ndërsa për të gjitha projektet e tjera raportohet në bazë mujore (pavarësisht burimit të financimit). Raportet e monitorimit sigurojnë informacion periodik për ecurinë financiare dhe realizimin fizik të projekteve të investimeve publike në funksion të përmirësimit të procesit të planifikimit të investimeve.

2.1.3 Rezervat ndërkombëtare dhe borxhi i jashtëm

Në fund të tremujorit të dytë të vitit 2014, stoku i borxhit të jashtëm bruto të Shqipërisë shënoi vlerën totale prej 6,371.8 milionë eurosh, duke u vlerësuar në rreth 63.5% ndaj PBB-së nominale dhe duke u rritur me 8.8% në bazë vjetore. Në ndarjen sipas sektorëve, qeveria e përgjithshme zë rreth 37.4%, korporatat depozituese 19.1%, sektorët e tjerë 18.3%, IHD-të 24.0% dhe autoriteti monetar 1.2%. Në ndarjen sipas instrumenteve të investimit, në stokun e borxhit të jashtëm dominojnë “investimet e tjera” me rreth 72.4% të stokut. Në ndarjen sipas

maturitetit, stoku i borxhit të jashtëm përfaqësohet me rreth 81.3% nga borxhi afatgjatë, duke qëndruar në nivel të ngjashëm me të njëjtën periudhë të një viti më parë.

Në fund të tremujorit të dytë të vitit 2014, stoku i rezervave ndërkombëtare (bruto) shënoi 2013.1 milion EUR me rritje 0.2% në terma vjetorë. Treguesit e mjaftueshmërisë së rezervës valutore tregojnë për një nivel brenda parametrave të lejueshme. Raporti i stokut të rezervës valutore ndaj borxhit të jashtëm afatshkurtër bruto ishte 168.7%. Ky nivel rezerve mbulon 4.5 muaj importe mallrash e shërbimesh.

Të dhënat paraprake tregojnë se, në fund të muajit tetor 2014, rezervat e huaja ishin 2118.4 milion EUR dhe mbulonin rreth 4.9 muaj importe mallrash dhe shërbimesh.

2.1.4 Kuadri i kursit të këmbimit dhe zhvillimet e fundit

Regjimi i kursit të këmbimit vijon të jetë i lirë, i përcaktuar nga faktorë të kërkesës dhe ofertës në treg. Gjatë vitit 2014, monedha vendase ka shfaqur një prirje mbiçmuese në terma nominalë efektivë. Në periudhën janar-tetor, indeksi NEER ra mesatarisht me 1.67% në terma vjetore, duke pasqyruar kryesisht qëndrueshmërinë e Lekut shqiptar (Lek) kundrejt Euros dhe mbiçmimin e theksuar ndaj Dollarit amerikan (USD) deri në korrik të këtij viti. Me forcimin e USD në tregun ndërkombëtar, leku ka shfaqur nënçmim ndaj kësaj monedhe edhe në tregun vendas, duke arritur në 6.5% në terma vjetorë në muajin tetor.

Në terma realë, monedha vendase u mbiçmua mesatarisht me 2.42% në bazë vjetore në linjë edhe me zgjerimin e diferencialit të inflacionit në vend me atë të vendeve partnere si përgjigje të rënies më të shpejtë të inflacionit në vendet e Eurozonës.

2.1.5 Papunësia

Gjatë 3-mujorit të dytë të vitit 2014, fuqia punëtore u rrit me 3.2 përqind, krahasuar me të njëjtin 3-mujor të një viti më parë. Punësimi po ashtu u rrit me 1.6 përqind, ndërsa numri i të papunëve u rrit me 11.1 përqind në terma vjetorë. Rritja e punësimit në ekonomi vazhdoi të udhëhiqet nga rritja e punësimit në sektorin privat jobujqësor (me +11.4%), ndërsa punësimi në sektorin publik ruajti të njëjtin nivel si në këtë periudhë të vitit pararendës me një rënie pothuajse të papërfillshme. Punësimi në sektorin e bujqësisë vazhdoi të bjerë në bazë vjetore, përkatësisht me 2%, ndërsa në bazë 3-mujore shënoi një rritje relativisht të lartë prej 8.2%.

Statistikat afatshkurtra tregojnë rritje të punësimit në industri dhe shërbime. Gjatë tremujorit të dytë të vitit 2014, shkalla e papunësisë për 15-64 vjeçarët ishte 17.7%, ndërsa papunësia e të rinjve të moshës 15-29 vjeç ishte 33.5%. Shkalla e papunësisë është më e lartë për meshkujt sesa për femrat, përkatësisht 19.8% dhe 14.7% (për grupin 15-64 vjeç) në terma vjetore, përgjatë 3-mujorit të dytë të vitit 2014.

Papunësia sipas sektorëve të ekonomisë:

Bujqësia, Pyje, Peshkimi	43.3%
Industria përpunuese	8.1%
Ndërtimi	6.4%
Industria nxjerrëse, Uji dhe Energjia	2.8%
Shërbime të tregut	22.2%
Shërbime jo të tregut	16.7%

2.1.6 Inflacioni

Presionet inflacioniste në ekonomi kanë qenë të ulëta të kushtëzuara si nga rritja ekonomike nën potencial ashtu dhe nga zhvillimet në çmimet e lëndëve bazë dhe atyre të konsumit në ambientin e jashtëm. Përgjatë tre tremujorëve të parë të vitit 2014, norma vjetore e inflacionit rezultoi përkatësisht 1.9%, 1.6% dhe 1.7% dhe në muajin tetor shënoi 1.4%. Luhatjet e inflacionit total u ndikuan kryesisht nga zhvillimet në çmimet e kategorisë së "Ushqimeve të papërpunuara", kontributi i të cilave formoi rreth 83.2% inflacionin vjetor mesatar (1.7%) të periudhës janar – tetor.

Kërkesa e dobët agregate dhe rritja e ulët ekonomike kanë bërë që ekonomia shqiptare të mbetet nën nivelin e saj potencial. Dobësia ciklike e ekonomisë, e reflektuar si në tregun e punës, ashtu edhe në normën e shfrytëzimit të kapaciteteve prodhuese ushtruar presione të dobëta për rritjen e kostove, të marzheve të fitimit dhe të çmimeve përfundimtare. Presionet e dobëta nga ana e kërkesës së brendshme gjetën pasqyrim në vijimin e persistencës së inflacionit bazë dhe të atij neto të patregtueshëm, drejt vlerave më të ulëta historike gjatë vitit 2014 (përkatësisht, -0.2% dhe 0.9%).

Ndërkohë që edhe luhatjet afatshkurtra të inflacionit vlerësohen të përmbajtura në reflektim të normave të ulëta të inflacionit të importuar dhe të çmimeve të produkteve bujqësore. Krahas çmimeve të ulëta të lëndëve bazë në tregjet ndërkombëtare dhe të inflacionit të ulët të vendeve partnere kryesore tregtare të Shqipërisë, forcimi i monedhës vendase në termat e NEER kontribuan në reduktimin e inflacionit të tregtueshëm përgjatë nëntëmuajorit të parë të vitit. Ky tregues rezultoi 2.0%, duke qëndruar rreth 1 pp më poshtë se sa ai i së njëjtës periudhë të një viti më parë.

Në përgjithësi, inflacioni i ulët i vitit 2014 rezultoi brenda intervalit të parashikuar prej 1.6% – 2.2% për inflacionin vjetor nga Banka e Shqipërisë. Në terma mesatare inflacioni vjetor rezultoi pak më poshtë se sa parashikimi për shkak të persistencës më të fortë të presioneve nga kërkesa e dobët dhe presioneve më të ulëta nga përbërësit e inflacionit të importuar. Politika monetare ka ndjekur një cikël lehtësues gjatë tre viteve të fundit për të nxitur rritjen e konsumit dhe të investimeve të brendshme si dhe për të mbajtur të ankoruara pritjet inflacioniste. Norma bazë e interesit qëndron në nivelin 2.25% pas vendimit të Këshillit Mbikëqyrës për uljen e saj në muajin nëntor.

2.1.7 Politika monetare

Politika monetare ka vijuar të jetë stimuluese gjatë vitit 2014. Që prej fillimit të vitit Banka e Shqipërisë ka reduktuar normën bazë të interesit në tre raste me nga 0.25 pikë përqindje.

Lëvizja e fundit u shënua në nëntor, kur norma bazë u ul në nivelin 2.25%. Vendimet për uljet e njëpasnjëshme të normës bazë mbështeten tek vijueshmëria e presioneve të dobëta inflacioniste nga kërkesa e brendshme. Forcimi i kahut stimulues të politikës monetare synon të krijojë kushte më të lehtësuara financimi për konsumin dhe investimet private, duke ndihmuar në kthimin e inflacionit në objektiv dhe të ekonomisë në ritmet e rritjes potenciale në afat të mesëm. Banka e Shqipërisë ka vazhduar ta furnizojë sistemin bankar me likuiditet të bollshëm përmes instrumenteve kryesorë (REPO) për të garantuar përcjelljen e politikës monetare dhe efikasitetin e vendimeve të saj në tregjet financiare dhe sektorin real të ekonomisë. Gjithashtu, ajo ka orientuar verbalisht tregjet mbi ruajtjen e kahut stimulues të politikës monetare edhe gjatë tremujorëve në vazhdim.

2.1.8 Vlerësimi i miksit të politikës makroekonomike

Gjatë 3-mujorit të dytë të vitit 2014, rritja ekonomike është ngadalësuar ndjeshëm me një vlerësim të rritjes së PBB-së në 0.5%. Politikat makroekonomike janë shtyrë nga nevoja për të mbështetur rritjen ekonomike të qëndrueshme afatmesme. Në procesin e përgatitjes së politikave të përshtatshme, çështjet kyçe kanë qenë ruajtja e stabilitetit të çmimeve të konsumit, borxhit publik dhe sistemit financiar.

Duke pasur parasysh se pritshmëria për inflacionin mbetet e ankoruara mirë, politika monetare është lehtësuar me qëllim që të mbështetë rimëkëmbjen ekonomike. Gjatë periudhës janar - nëntor, norma bazë e interesit është ulur tri herë radhazi nga 3.0% në 2.25%, në përpjekje për të stimuluar kërkesën agregate. Cikli lehtësues është shoqëruar me disa masa të kujdesshme makro të cilat synonin të nxisin kreditimin e ekonomisë. Politikat monetare dhe makro kanë dhënë rezultate pozitive, duke ulur koston e kreditimit në monedhën vendase, si dhe ngadalësim të shtimit të kredive me probleme. Efekti në rritjen e kërkesës agregate ka qenë i dobët, ndërsa përmirësimi këtij komponenti pritet gjatë vitit 2014. Këto vendime kanë peshuar me kujdes ekuilibrin mes riskut dhe stabilitetit financiar. Përveç kësaj, autoritetet janë të angazhuara për zbatimin e rekomandimeve në vijim të Programit të Vlerësimit të Sektorit Financiar me FMN-në dhe BB-së, me qëllimin për të forcuar rregullimin mbikëqyrës dhe sistemin financiar në përgjithësi.

Banka e Shqipërisë ka ndjekur një politikë monetare lehtësuese për të mbështetur rigjallërimin e aktivitetit ekonomik. Deri në muajin nëntor 2014, norma baze e interesit është ulur tri herë radhazi nga 3,0 % deri në 2.25% me qëllim të stimulojë kërkesën agregate. Cikli i lehtësimit ka qenë edhe shoqëruar me zbatimin e masave makroprudenciale që kishin për qëllim lehtësimin kreditimit të ekonomisë nga sistemi bankar. Politikat e përgjithshme monetare dhe makroprudenciale kanë qenë të suksesshme në uljen e kostove të kredisë ashtu edhe në ecurinë e raportit të kredive me probleme ndaj totalit. Ndërkohë, Banka e Shqipërisë

ka vazhduar të përdorë strategjinë e komunikimit mbi orientimin e publikut për politikën monetare në të ardhmen, me qëllim ankorimin e pritjeve inflacioniste dhe nxitjen e kërkesës agregate. Megjithatë këto masa kanë patur ndikim të dobët në rritjen e kërkesës agregate, për shkak të perceptimit për rrezik të lartë dhe gatishmërisë së ulët të agjentëve ekonomikë për të marrë përsipër rrezik.

2.1.9 Politika fiskale

Politika fiskale ka qenë e shtrënguar. Borxhi i lartë publik imponoi konsolidim fiskal për të ulur borxhin publik nën 60% të PBB-së në planin afatmesëm. Qeveria ka futur tashmë një paketë fiskale që prek kryesisht të ardhurat tatimore dhe administrimin tatimor. Autoritetet janë angazhuar fort për të paguar borxhet e akumuluar gjatë viteve të fundit, duke injektuar likuiditet të freskët në ekonomi. Njëkohësisht, po merren masat e duhura për të parandaluar akumulimin e detyrimeve në të ardhmen. Shqipëria ka nënshkruar me FMN-në një marrëveshje trevjeçare huaje, që pritët ta ndihmojë vendin të plotësojë nevojat financiare, ndërkohë që siguron mbështetjen e duhur për zbatimin me sukses të reformave strukturore. Në këtë aspekt, reformat e planifikuara dhe masat fiskale synojnë të përmirësojnë klimën e investimeve në vend. Të ardhurat pritët të rriten për shkak të ndryshimeve të politikës tatimore dhe përpjekjeve për të përmirësuar performancën e mbledhjes së taksave. Të ardhurat fiskale për 10 mujorin e këtij viti Janar –Tetor 2014 ishin 299,309 mln Lek. Krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit 2013, të ardhurat fiskale shënuan rritje me 12.6%

2.1.10 Borxhi publik

Për sa i përket *borxhit publik*, nëntë mujori i vitit 2014 ka qenë pozitiv pasi ka arritur të përmbush nevojën për financim në tregun e brendshëm me rreth 33 miliardë lekë, nga ku rreth 78% e financimit është realizuar me instrumenta afatgjatë, duke qenë në përputhje me objektivat e strategjisë afatmesme të menaxhimit të borxhit. Kjo gjë ka rezultuar në përmirësim të mëtejshëm të treguesve të borxhit të brendshëm dhe të profilit të maturimit. Treguesi i ditëve mesatare të maturimit është vlerësuar 610 ditë krahasuar me 560 ditë në fund të vitit pararendës, duke bërë kështu të mundur uljen e riskut të rifinancimit.

Gjatë vitit 2014, ka vazhduar diversifikimi i portofolit duke vlejtur për tu përmendur shtimi i financimit nëpërmjet instrumentave 7 dhe 10 vjeçare, përkatësisht në shumat 10.5 dhe 9.7 miliardë lekë. Gjithashtu edhe emetimi obligacionit 2 vjeçar në monedhën Euro ka vazhduar edhe gjatë këtij viti duke i dhënë një shtesë financimit të brendshëm me afro 5.3 miliardë lekë.

Pas sa i përket huamarrjes së huaj, marrëdhëniet me kreditorët ndërkombëtarë kanë qenë mjaft pozitive edhe gjatë vitit 2014, ndërkohë që pritët një rritje në dinamikën e financimit të huaj për shkak të shtimit projekteve të reja në sektorë të ndryshëm të ekonomisë të vlerësuar si prioritarë nga ana e qeverisë.

2.1.11 Privatizimi

Procesi i *privatizimit* mbetet prioritet, sidomos në sektorë strategjikë që synojnë tërheqjen e kapitalit të huaj dhe vendas që do të ketë impakt pozitiv në zhvillimin ekonomik. Inventari i pronave publike është verifikuar dhe shpejt do të hidhen *online*, me qëllim që të përmirësohet menaxhimi, transparenca dhe lufta kundër korrupsionit. Procesi i privatizimit konsiston në dy lloje: privatizimet strategjike dhe privatizimet jo-strategjike. Plani i privatizimit për vitet 2014-2015 përfshin shitjen e aksioneve të shtetit në 10 shoqëri sha dhe 10 shoqëri shpk ku shteti zotëron më pak se 50% të aksioneve, me të dhëna negative ekonomike dhe financiare si dhe shitja e paketës së parë të 40 pasurive shtetërore të papërdorura, që vlerësohen të jenë me vlerë rreth 9.4 milion EUR; Privatizimet në sektorët strategjikë përfshijnë: privatizimin e shoqërisë Alpetrol; privatizimine aksioneve të mbetura shtetërore të Albtelekom dhe të Armo.

2.1.12 Sektori bankar

Gjatë vitit 2014, sektori bankar vlerësohet i mirëkapitalizuar, likuid dhe ka zgjeruar aktivitetin e tij. Sektori ka përmirësuar ndjeshëm treguesit e përfitueshmërisë, pas përmirësimit të rezultatit financiar dhe shpërndarjes më të mirë të tij mes bankave. Kredia ka shfaqur shenjat e një përmirësimi, përse i takon ritmit të rritjes së saj. Megjithatë, cilësia e kredisë ka vijuar rënien gjatë periudhës dhe përbën shqetësimin kryesor për gjendjen e sektorit bankar.

Raporti i modifikuar i mjaftueshmërisë së kapitalit, i cili mat peshën që zë kapitali bazë (Tier 1) në totalin e aktiveve të ponderuara me rrezik, është përkeqësuar lehtësisht (niveli 14.52%), krahasuar me fundin e vitit 2013. Ky ndryshim vjen si rezultat i rritjes së konsiderueshme të aktiveve të ponderuara me rrezik. Në të njëjtën kohë, raporti i mjaftueshmërisë së kapitalit ka rënë lehtësisht, po ashtu për shkak të rritjes së konsiderueshme të aktiveve të ponderuara me rrezik. Gjatë vitit, është vënë re zgjerim i kapitali rregullator, por jo në të njëjtat përmasa si aktivet e ponderuara me rrezik. Kështu, niveli i mjaftueshmërisë së kapitalit ra në 17.54% në shtator 2014, nga 17.96% që shënonte në dhjetor 2013.

Sektori bankar mbetet segmenti kryesor i ndërmjetësimit financiar në Shqipëri, duke përbërë 90.3% të aktiveve totale të sistemit financiar në fund të gjashtëmuorit të parë të vitit 2014. Sektori financiar jobankar e rriti pjesën e vet në sistemin financiar total, duke përbërë 9.7% në 2014, kundrejt 8.7% në fund të vitit 2013.

Huatë: Gjatë nëntëmuorit të parë të vitit, kreditimi shfaqet me nota pozitive të rritjes, pasi teprica e kredisë u zgjerua me 10.1 miliardë lekë (në nivelin 577.3 miliardë lekë), krahasuar me fundin e vitit 2013. Megjithatë zgjerimi është rezultat i rritjes së kredive me probleme (11 miliardë lekë ose 8.2%) i ardhur si pasojë e kalimit në klasa me vonesë së kredisë së mirë (kredia në klasën standard ka rënë me 6.7 miliardë lekë). Përkeqësim i cilësisë së aktiveve është vërejtur kryesisht për kredidhënien në monedhën e huaj (rritur me 10.8 miliardë lekë)

dhe për sektorin privat (rritur me 9.6 miliardë lekë). Në fund të Shtatorit 2014, raporti i kredive me probleme shënoi 25% nga 23.5% në Dhjetor 2013.

Situata e likuiditetit ka qenë e mirë gjatë vitit 2013 dhe në fillim të vitit 2014, pasi depozitat publike vazhduan të jenë në nivele të kënaqshme. Ato mbulojnë tërësisht shumën e kredisë dhe huamarrja nga jorezidentët është në nivele të ulëta. Depozitat u rritën me 2.4% në Shtator 2014 nga fundi i vitit 2013, duke pasqyruar kthimin e besimit të publikut te sektori bankar.

Sektori bankar duket më i mbrojtur nga risku direkt i tregut, por mbetet i ekspozuar ndaj cilësisë së kreditimit që ndikohet nga lëvizjet e pafavorshme të kursit të këmbimit dhe normave të interesit. Burimi kryesor i riskut për sektorin bankar mbetet risku i kreditit. Banka e Shqipërisë, u ka kërkuar në vazhdimësi bankave adoptimin e strategjive dhe vënien në funksionim të strukturave të përshtatshme për menaxhimin e kredive me probleme. Banka e Shqipërisë ka filluar një projekt, në bashkëpunim me Bankën Botërore për adresimin e kredive me probleme, ky projekt konsiston në hartimin e planeve të rimëkëmbjes e të zgjidhjes për kredimarrës apo grupe kredimarrësish individuale, të ekspozuar në disa banka njëkohësisht, nëpërmjet asistencës së marrë nga kompani të konsulencës me eksperiencë ndërkombëtare në këtë drejtim.

Banka e Shqipërisë ka ndërmarrë edhe ndryshime ligjore të cilat kanë synuar menaxhim më të plotë të ekspozimeve të mëdha të bankave si dhe fshirjen e kredive të humbura nga portofolet.

Sistemi bankar vazhdoi të shfaqë trend stabil në drejtim të alokimit dhe përdorimit të burimeve financiare. Kjo u reflektua edhe në Indeksin Herfindahl¹, i cili mat nivelin e përqendrimit në sistemin bankar. Treguesit e përqendrimit për totalin e aktiveve, depozitave dhe kredive - të matur me Indeksin e Herfindahlit - ka mbetur afër zeros, gjë që dëshmon përqendrimin e ulët në sistemin bankar për sa i përket aktiveve, depozitave dhe kredive.

2.2 Aftësia për të përballuar presionet konkurruese dhe forcat e tregut brenda BE-së

2.2.1 Ekzistenca e një ekonomie tregu funksionale

Ekonomia e tregut funksionale kërkon që Shqipëria të ruajë stabilitetin e vet makroekonomik, përfshi qëndrueshmërinë e financave publike, të mbajë stabilitetin e çmimeve dhe të bilancit të pagesave, të ketë ekuilibër ndërmjet kërkesës dhe ofertës, të eliminojë barrierat ekzistuese dhe të sigurojë sundimin e ligjit dhe ekzekutimit të kontratave dhe të titujve të pronësisë.

Në vitet e fundit, Shqipëria e ruajti stabilitetin makroekonomik, por ngadalësimi ekonomik rezultoi në tkurrje të deficitit të llogarisë korrente, por disbalancat në sektorin e jashtëm janë ende të mëdha, duke pasqyruar bazën e ngushtë të prodhimit. Shqipëria ka marrë disa masa për të realizuar procesin e privatizimit dhe ka nisur reforma për të adresuar çështjen e të drejtave pronësore.

¹ Indeksi varion nga 0 në 1. Vlera e lartë e indeksit (afër 1-shit) do të thotë konkurrueshmëri e ulët dhe anasjelltas.

Kapitali njerëzor: Zhvillimi i kapitalit njerëzor dhe tregu i punës funksional janë faktorë kyçë që kontribuojnë në rritjen ekonomike, konkurrueshmërinë dhe pozicionin e sistemit ekonomik shqiptar si pjesëmarrës në tregun evropian dhe global. Problemet kryesore me të cilat përballlet Shqipëria dhe që pengojnë realizimin e plotë të kapitalit njerëzor janë: ndryshimet në sistemin e ekonomisë, “bjerrja e trurit” në vitet e fundit, informaliteti dhe mungesa e arsimit dhe sistemit të formimit profesional. Si rezultat, bizneset shpesh përballen me mungesë aftësish që kufizon rritjen e tyre.

Gjatë periudhës Janar-Tetor 2014 qendrat publike të formimit profesional ofruan kurse profesionale për punëkërkuarë të papunë dhe njerëzit që kërkonin zgjerim të aftësive profesionale. Gjatë kësaj periudhe, 10.460 kursantë morën pjesë në 947 kurse trainimi. Nga këto, 4.755 ishin femra, ose përafërsisht 45%. 5.879 kursantë, ose rreth 56% e të regjistruarve ishin punëkërkuarë të papunë të regjistruar në zyrat përkatëse të punësimit, që përfituan kurse falas. Gjatë periudhës Janar-Tetor 2014 janë certifikuar 9.958 kursantë ose 95% e personave të regjistruar. MMSR përfundoi Strategjinë për Punësim dhe Aftësi 2014-2020, e cila u shpall më 26 shkurt 2014 dhe në 26 Nëntor të vitit 2014 u miratua në Këshillin e Ministrave, pas një procesi të gjatë konsultimesh për përmirësimin e saj. Në të njëjtën kohë, MMSR hartoi edhe planin përkatës të veprimit. Strategjia synon përmirësimin dhe reformimin e sistemit AFP për t’iu përgjigjur më së miri kërkesës së tregut të punës. MMSR në bashkëpunim me Agjencinë Kombëtare të Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve hartoi kurrikulat e reja për kurset profesionale bazuar në analizën e tregut.

Shpenzimet publike në arsim llogariten në rreth 3.2% të PBB-së në vitin 2012 dhe mbetën të pandryshuara në buxhetin e 2013. Në fund të T2 2014, shkalla e papunësisë ishte 17.7%, siç është raportuar nga INSTAT. Numri i punëkërkuarëve të papunë të regjistruar në zyrat e punësimit për periudhën Janar-Tetor 2014 ishte 138.888 persona. 50% e tyre ishin femra, dhe 56% ishin të papunë afatgjatë. Në periudhën Janar-Tetor 2014 numri i të punësuarve nëpërmjet shërbimeve të punësimit ishte 14.347, nga të cilët 12.573 ishin të punësuar me ndërmjetësim.

Kapitali fizik: Investimet në infrastrukturë dhe në kapital për NVM-të mbeten parakushtet kryesore për rritjen e konkurrueshmërisë dhe rritjen afatgjatë. Për të arritur konkurrueshmërinë, vëmendje i është kushtuar zhvillimit të sektorit privat. Shqipëria ka ndërmarrë një sërë masash për të promovuar zhvillimin dhe modernizimin e sektorit privat dhe zgjerimin e bizneseve të reja. Me kontribut prej 80% të PBB-së dhe rreth 82% të punësimit, sektori privat përbën lokomotivën kryesore të rritjes ekonomike. Nisur nga struktura dhe përbërja industriale e sistemit ekonomik shqiptar, prioritet i është dhënë zhvillimit të NVM-ve, kryesisht në promovimin dhe zhvillimin e industrive nxjerrëse dhe përpunuese, si edhe industrisë joushqimore, duke u mbështetur në përdorimin më racional të burimeve vendore.

Raporti i Konkurrueshmërisë Globale (GCR) 2014-2015 i Forumit Ekonomik Botëror e rendit Shqipërinë në pozicionin e 97-të nga 144 vende / ekonomi, me një rënie prej 2 pozicionesh krahasuar me vitin pararendës.

Si faktorët më problematikë për të bërë biznes, ky raport identifikon aksesin në financim, normat e tatimit, korrupsionin dhe rregullimin fiskal.

2.2.2 Struktura sektoriale dhe e ndërmarrjeve

Agjencia Shqiptare e Zhvillimit të Investimeve (AIDA) kontribuon dhe ndërmjetëson për platformën e transferimit ndërkombëtar të teknologjisë për shoqëritë përmes databazës rrjet EEN, me qëllim përmirësimin e konkurrueshmërisë. Shoqëritë zhvillojnë një profil të bazuar në modelin e rrjetit ku ata dorëzojnë një aplikim për një teknologji ose novacion, që të plotësojnë nevojat e tyre për një proces biznesi, hulumtim ose zbatim komercial.

Fondi i Konkurrueshmërisë: menaxhuohet nga AIDA, për periudhën 2013-2015, dhe për këtë vit janë alokuar 20 milionë lekë për këtë fond. Ai siguron grante deri në një milion lekë duke mbuluar deri në 50% të shpenzimeve të

Fondi i Novacionit: menaxhohet nga AIDA, akordon 40 milionë lekë për periudhën 2011-2014. Ai siguron mbështetje financiare për (i) punësimin e një audituesi për inovacionin dhe teknologjinë dhe (ii) identifikon teknologjinë ndërkombëtare në formën e subvencioneve deri në 400.000 Lek, duke mbuluar 30% - 50% të kostos përfituese.

Fondi i Ekonomisë Kreative: i menaxhuar nga AIDA, akordon 40 milionë lekë, 10 milionë në vit, për periudhën 2013-2016. Ajo siguron mbështetje për (i) zhvillimin e produktit, (ii) marketingun, (iii) kualifikimin dhe ngritjen e kapaciteteve në sektorin e artizanatit.

Projekti EDIF: Në kuadrin e projektit EDIF, në vitin 2014 u ngrit EDIF për Ballkanin Perëndimor, me qëllim që të shërbejë si mekanizëm gjithëpërfshirës që promovon NVM-të novatore me potencial rritjeje në rajon, të lehtësojë aksesin në financim dhe të nxisë mobilizimin e investimeve kapitale. Projekti ka katër komponentë:

- Fondi i Novacionit (ENIF) që fokusohet te NVM-të novatore në fazën fillestare të krijimit të tyre;
- Fondi i Zgjerimit (ENEF) që fokusohet në zgjerimin e kapitalit për NVM-të me potencial për rritje dhe zhvillim;
- Instrumenti i Garancisë (GF) në mbështetje të aksesit në kreditim bankar për NVM-të vendore me akses të kufizuar në financim;
- Asistencë Teknike për të mbështetur NVM-të novatore me potencial për rritje dhe për të promovuar krijimin e kapitalit investues (kapitalit të përbashkët).

Nga sekretariati i European Investment Fund (EIF) në kuadër të projektit EDIF pritet që të vijë Limited Partnership Agreement/LPA, dokument i cili do të miratohet në Qeveri. Pas adoptimit nga qeveria, i hapet rruga Shqipërisë për të derdhur kontributin e saj në ENIF, në vlerën prej 400 mijë EURO, të ndarë në 10 vjet.

Në kuadër të komponentes së asistencës teknike të projektit WBEDIF, me suportin e OECD po zbatohet projekti 2 vjeçar, 2014-2015 “Triple helix “ një instrument i rëndësishëm në forcimin e partneritetit trepalësh “qeveri-akademia-sektori privat” në fushën e nxitjes së inovacionit dhe konkurrueshmërisë.

Shumica e fondeve të projektit do të vijnë nga Programi IPA me Shumë Përfitues (MIPD) 2011-2013, kontributi i Bankës Evropiane për Rindërtim dhe Zhvillim (BERZH), Banka Evropiane e Investimeve (BEI) / Fondi Evropian i Investimeve (EIF) dhe kontributi i secilit vend përfitues.

2.2.3 Integrimi ekonomik me BE-në

Gjatë 9 muajve të parë të 2014, eksportet arritën vlerën 192,770 milion Lek, me rritje vjetore prej 6.1%. Ndërsa importet arritën vlerën 397,517 milion Lek, me rritje vjetore prej 8.4%.

Eksportet në fund të muajit shtator 2014 shënuan një rënie të lehtë me 0.3% krahasuar me muajin shtator 2013, ndërsa importet gjatë këtij muaji u rritën me 12.2% në terma vjetorë.

Kategoria “Minerale, naftë dhe energji elektrike” përbën 36.2% të totalit të eksporteve dhe eksporti i saj u zvogëlua me rreth 3.3 pikë përqindjeje krahasuar me periudhën korresponduese të një viti më parë. Eksportet e kategorisë “Tekstile dhe këpucë” mbetet një kategori e rëndësishme që zë 33.3% të eksporteve totale dhe me rritje vjetore rreth 28.3%.

Eksporti i kategorisë “Materiale ndërtimi dhe metale” përbën rreth 14.1% të totalit të eksporteve dhe është rritur me rreth 8.8% në nivel vjetor. Së fundmi, eksporti i kategorisë “ushqim, pije dhe duhan” që përbëjnë 5.5% të totalit të eksporteve, kanë shënuar rritje me rreth 14.7% krahasuar me 9 muajt e parë të vitit 2013.

Eksportet e mallrave drejt BE-28 arritën vlerën 150.323 milion Lek, ose 78.0% të totalit të eksporteve, me rritje prej 7.9% në krahasim me vitin paraardhës. Importet e mallrave nga BE-28 arritën vlerën prej 235.177 milion Lek, ose 59.2% të totalit të importeve, me rritje të lehtë prej 0.8 krahasuar me periudhën e njëjtë të vitit të kaluar.

Gjatë 9 muajve të parë të 2014, eksportet shqiptare kanë pasur destinacion kryesisht Italinë (51.7% e totalit të eksporteve). Përsa i përket vendeve të BE-së, vihet re rritje e eksporteve drejt Maltës (26.2%), drejt Greqisë (16.4%) dhe drejt Italisë (20.5%). Eksportet drejt Spanjës, Gjermanisë e Francës kanë pësuar rënie vjetore.

Gjatë 9 muajve të parë të 2014, importet prej vendeve të BE-së kanë pasur si origjinë kryesisht Italinë (29.1%), Greqinë (9.9%), Gjermaninë (5.9%) dhe Francën (1.6%).

Të dhënat e stokut të IHD-së sipas vendit të origjinës, në fund të vitit 2013, tregojnë se tre investitorët më të mëdhenj ishin Greqia, Kanadaja dhe Italia. Këto tre vende në mënyrë kumulative, kanë përfaqësuar rreth 57.0% të totalit të stokut të IHD-ve në fund të vitit 2013.

Stoku i IHD-ve nga shtetet anëtare të BE-së si Greqia, Italia dhe Austria kanë shënuar rritje vjetore respektivisht me rreth 39.1%, 10.2% dhe 8.8% gjatë vitit 2013.

Që me futjen në CEFTA, aktiviteti tregtar i Shqipërisë me vendet anëtare është intensifikuar nga rreth 3% e totalit para vitit 2007, në 8.7% në vitin 2013.

Kategoria “Minerale, naftë dhe energji elektrike” përbën 40.35% të totalit të eksporteve, me rritje rreth 12.9% krahasuar me vitin pararendës. *“Tekstilet dhe veshjet për këmbën”* mbetennjë kategori e rëndësishme që zë 28.15% të totalit të eksporteve, me rritje rreth 3.4% kundrejt vitit pararendës. *“Materialet e ndërtimit dhe metalet”* përbëjnë rreth 14.7% të totalit të eksporteve, me rënie rreth 22.2%, dhe *Artikujt ushqimorë, pijet dhe duhani* që përbëjnë 5.9% të totalit të eksporteve, kanë pësuar një rënie të lehtë me 1% krahasuar me vitin 2012.

Eksportet e mallrave drejt BE-28 vendeve arritën vlerën 188.716 milion Lek, ose 76.6% të totalit të eksporteve, me rritje prej 17.3% në krahasim me vitin pararendës. Importet e mallrave nga BE-28 vendet arritën vlerën prej 330.753 milion Lek, ose 64.2% të totalit të importeve, me rënie prej 1.0 krahasuar me vitin pararendës. Sipas Bankës Botërore, eksportet e Shqipërisë drejt BE-së llogariten të jenë 40% nën potencial. Importet prej BE-së vlerësohet të jenë 33% nën potencial.

Gjatë 3 muajve të parë të 2014, eksportet kanë pasur destinacion kryesisht Italinë (50.14% e totalit të eksporteve). Vihet re rritje e konsiderueshme e eksporteve drejt Ruisë (rritje me 206 herë), Ukrainës (400%), Kroacisë (140%), Kosovës (rreth 54%) dhe Spanjës (45.67%).

Eksportet drejt Zvicrës dhe Mbretërisë së Bashkuar kanë pësuar rënie përkatësisht me 84.66% dhe 50%.

Gjatë 3 muajve të parë të 2014, importet kanë origjinar kryesisht nga Italia (28.63%), ndjekur nga Greqia (10.79%), Turqia (7.08%) dhe Gjermania (5.76%).

Eksportet e mallrave drejt vendeve CEFTA kapën vlerën 26.113 milion Lek ose 10.7% të totalit të eksporteve, me rritje 4.6%, krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit pararendës.

Importet e mallrave prej vendeve CEFTA arritën vlerën 31.674 milion Lek, ose 6.8% të totalit të importeve, me rënie 16.4%, krahasuar me të njëjtën periudhë të vitit pararendës.

KAPITULLI 1: LËVIZJA E LIRË E MALLRAVE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Lëvizja e lirë mallrave është një nga fushat kryesore për zbatimin e drejtë të parimeve të tregut të lirë. Parimi i lëvizjes së lirë të mallrave nënkupton që produktet duhet të tregtohen lirisht brenda Bashkimit Europian. Në një numër sektorësh ky parim i përgjithshëm plotësohet nga një kuadër i harmonizuar rregullator, duke ndjekur si 'Përjasjen e Vjetër' (që përcakton specifikimet e sakta të produktit) ashtu dhe 'Përjasjen e Re' (që përcakton kërkesat e përgjithshme të produktit). Transpozimi i legjislacionit të harmonizuar europian të produktit është i përfshirë në pjesën më të madhe të detyrimeve sipas këtij kreu. Implementimi i qetë dhe i duhur i legjislacionit europian kërkon kapacitete të mjaftueshme administrative për të notifikuar kufizimet në tregti dhe për të zbatuar masa horizontale dhe procedurale në fusha si standardizimi, vlerësimi i konformitetit, akreditimi, metrologjia dhe mbikëqyrja e tregut. Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit krijon një numër detyrimesh në fushën e lëvizjes së lirë të mallrave, të tilla si krijimi i një zone të tregtisë së lirë. Ajo gjithashtu parashikon përafrimin gradual të rregullave teknike dhe standardeve të BE-së si dhe të metrologjisë, akreditimit dhe procedurat e vlerësimit të konformitetit.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka një nivel të mirë të përgatitjes lidhur me lëvizjen e lirë të mallrave. Janë të ngritura dhe funksionale strukturat kryesore administrative, përgjegjëse për standardizimin, akreditimin dhe metrologjinë. Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit (DPS) është anëtare me të drejta të plota në Institutin Europian të Standardeve të Telekomunikacionit (ETSI) dhe anëtar "affiliate" në Komitetin Europian për Standardizimin (CEN) dhe Komitetin Europian për Standardizimin në fushën e Elektroteknikës (CENELEC). Baza e të dhënave në DPS është përmirësuar në lidhje me regjistrimin dhe përditësimin e standardeve të publikuara. Një strukturë e re organizative për Drejtorinë e Përgjithshme të Akreditimit (DPA) u miratua në tetor 2012. Aktualisht numri i përgjithshëm i organeve të akredituara të vlerësimit të konformitetit është 39, nga të cilat 24 laboratorë testimi, 3 organizma certifikuese dhe 12 organe inspektuese. Të gjithë organet e vlerësimit të konformitetit të akredituara kanë përmbushur politikën e gjurmueshmërisë së DPA-së.

DPA ka miratuar një dokument të ri të politikës mbi gjurmueshmërinë, me udhëzime për zbatim, për të përmbushur parakushtet për anëtarësimin e plotë në Organizatën Europianë për Akreditim (EA). Shqipëria nuk është akoma anëtare e plotë në EA.

Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë është anëtare me të drejta të plota në EURAMET dhe anëtare e asociuar në WELMKE. Kalibrimi dhe aftësitë e matjes në fushën e masës së DPM janë regjistruar në databasën e Krahimit të Byrosë Ndërkombëtare të Peshave

dhe Masave. Aktualisht, është funksionale Qendra e re Kombëtare e Metrologjisë në Tiranë.

Ka vazhduar konsolidimi i grupit të punës ndërminstor për kapitullin 1 "Lëvizja e Lirë e Mallrave" dhe janë përmirësuar strukturat përgjegjëse në ministritë e linjës për transpozimin e *acquis* në kapitullin e .parë.

Inspektorati i Mbikëqyrjes së Tregut nuk është ngritur akoma, por përgatitjet janë në një fazë të avancuar.

I.3 Struktura e kapitullit

1. ÇËSHTJET HORIZONTALE

- 1.1. STANDARDIZIMI
- 1.2. AKREDITIMI
- 1.3. VLERËSIMI I KONFORMITETIT
- 1.4. METROLOGJIA
- 1.5. MBIKQYRJA E TREGUT

2. DIREKTIVAT E PËRQASJES SË VJETËR

- 2.1. MJETET MOTORIKE
- 2.2. KIMIKATET
- 2.3. PRODUKTET FARMACEOTIKE
- 2.4. PRODUKTET KOZMETIKE
- 2.5. DETERGJENTËT
- 2.6. XHAMI I KRISTALIT
- 2.7. TEKSTILE
- 2.8. KËPUCE
- 2.9. PRODHIME DRURI
- 2.10. PLEHRA KIMIKE

3. DIREKTIVAT E PËRQASJES SË RE

- 3.1. PAJISJET ELEKTRIKE BRENDË DISA KUFIJVE TË TENSIONIT
- 3.2. PAJISJET E THJESHTA NËN PRESION
- 3.3. SIGURIA E LODRAVE
- 3.4. SIGURIA E MAKINERIVE
- 3.5. PAJISJET MBROJTËSE PERSONALE
- 3.6. LËNDËT PLASËSE PËR PËRDORIME CIVILE
- 3.7. PAJISJET DHE SISTEMET NË AMBIENTE POTENCIALISHT SHPËRTHYESE
- 3.8. ASHENSORËT
- 3.9. INSTRUMENTAT E PESHIMIT JO AUTOMATIK
- 3.10. INSTRUMENTAT MATËS
- 3.11. PAJISJET NËN PRESION
- 3.12. BOILERËT ME UJË TË NXEHTË
- 3.13. PAJISJET E GAZIT
- 3.14. FRIGORIFERËT
- 3.15. PAJISJET RADIO DHE FUNDORË TË TELEKOMUNIKACIONIT

- 3.16. PËRPUTHSHMËRIA ELEKTROMANJETIKE
- 3.17. ANIJET ÇLODHËSE
- 3.18. PAJISJE DETARE
- 3.19. SISTEMI HEKURUDHOR I SHPEJTËSISË SË LARTE
- 3.20. INSTALIME TELEFERIKE TË PROJEKTUARA PËR PRANSPO
- PERSONASH
- 3.21. PRODUKTET E NDËRTIMIT
- 3.22. PAKETIMI DHE PAKETIMI I MBETJEVE
- 3.23. PAJISJET MJEKËSORE
- 3.24. PAJISJET MJEKËSORE AKTIVE TË TRANSPLANTUESHME
- 3.25. PAJISJET MJEKËSORE TË DIAGNOSTIFIKIMIT IN VITRO
- 4. MASAT PROCEDURIALE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE-së

Detyrimi për të përafruar legjislacionin shqiptar me kapitullin 1 të Legjislacionit European buron nga neni 70 dhe 75 i MSA-së.

Këto dispozita detyrojnë Shqipërinë që teknikisht të sjellë legjislacionin e saj kombëtar në linjë me atë të BE-së, por gjithashtu të sigurojë që ai të zbatohet dhe të hyjë në fuqi Kështu, tashmë në këtë fazë të procesit të para-anëtarësimit, organet e ndryshme shtetërore duhet të jenë të përfshira në ushtrimin e përafrimit të legjislacionit shqiptar me atë të *acquis* që është në fuqi. .

Për më tepër, kur legjislacioni i BE-së është subjekt konstant zhvillimi, përafrimi i ligjeve nuk do të jetë i plotë me përshtatjen e legjislacionit shqiptar me atë të legjislacionit european aktualisht në fuqi. Monitorimi i vazhdueshëm i zhvillimeve të BE-së është i nevojshëm si për përpjekjet e parapranimit, ashtu dhe përgatitjen e Shqipërisë si realitet i përditshëm për anëtarësimin në të ardhmen në BE.

Në kuadër të MSA-së, Partneriteti European me Shqipërinë është instrumenti kryesor për të ndihmuar autoritetet shqiptare në realizimin e perspektivës europiane të vendit.

Partneriteti European trajton me përparësi kohore afatshkurtër dhe afatgjatë çështjet e lëvizjes së lirë të mallrave. Kur vjen puna për të parë këtë përmbajtje rekomandohet: rritja e mëtejshme e ndërgjegjësimit të operatorëve ekonomikë në lidhje me konceptet e standardeve dhe certifikimit dhe rëndësinë e tyre në tregtinë ndërkombëtare; adoptimi dhe implementimi i strategjisë kombëtare të mbikëqyrjes së tregut dhe miratimi i një legjislacioni të ri për mbrojtjen e konsumatorit.

Lista e prioriteteve afatmesme përfshin:

- sigurimin e kapaciteteve administrative për të zbatuar kërkesat e MSA-së;
- progres në transpozimin e direktivave të përqasjes së re dhe të vjetër;
- krijimin i sistemit të mbikëqyrjes së tregut;

- sigurimin e funksionimit të duhur të organeve përgjegjëse për standardizimin, akreditimin, certifikimin si dhe metrologjisë dhe kalibrimit;
- sigurimin e anëtarësimit me të drejta të plota në Organizatën Europiane për Akreditim.

Përmbledhje e legjislacionit të BE së në fushën e lëvizjes së lirë të mallrave

Parimi i përgjithshëm i lëvizjes së lirë të mallrave është që prodhimet të tregtohen lirisht nga një vend i Bashkimit Europiane në një tjetër. Ky parim është i sanksionuar në Traktatin për funksionimin e Bashkimit Europian, në veçanti Nenet 28-30 (ndalimi i detyrimeve doganore dhe tarifave që kanë të njëjtin efekt) dhe Nenet 34-36 (Ndalimi i kufizimeve sasiore dhe masat me efekt të njëjtë) si dhe nenin 110 (ndalimi i diskriminimit taksor) siç interpretohet në praktikën ligjore të Gjykatës Europiane të Drejtësisë. Për më tepër, Direktiva e Komisionit 70/50/KEE dhe komunikimet interpretuese janë të një rëndësie të veçantë. Një parim që duhet pasur në vëmendje për këtë kapitull ka të bëjë me ndalimin rreptësisht të taksave doganore dhe tarifave që kanë efekt të njëjtë. Në rastin e fundit, disa përjashtime jepen në praktikën gjyqësore të Gjykatës dhe në legjislacionin dytësor. Janë të ndaluara masat që kanë efekt të njëjtë me kufizimet sasiore me disa përjashtime të limituara dhe të kufizuara. Kjo nënkupton, eliminimin e barrierave teknike në tregti dhe përputhshmërinë me parimin e njohjes reciproke. Rregullime të përshtatshme administrative vendosen për të zbatuar procedurat e shkëmbimit të informacionit të përcaktuara në Vendimin 3052/95/KE dhe në rregulloren "luleshtrydhe" (BE) Nr 2679/98.

Në një numër sektorësh parimi i përgjithshëm është i plotësuar nga një kuadër i harmonizuar rregullator. Masat horizontale përcaktojnë infrastrukturën e cilësisë të cilën Vendet Anëtare e vendosin në fusha të tilla si standardizimi, vlerësimi i konformitetit, akreditimi, metrologjia dhe mbikëqyrja e tregut.

Legjislacioni i harmonizuar europian për produktet, i cili përshtatet në çdo Shtet Anëtar, paraqet pjesën më të madhe të *acquis* në këtë kapitull. Ai bazohet kryesisht në "Përqasjen e Vjetër" (përcakton specifikime të sakta të produktit) dhe "Përqasjen e Re dhe Globale" (vendosja e kërkesave themelore të sigurisë). Legjislacioni i "Përqasjes së Re dhe Globale" mbulon fushat e lidhura me instrumentet e peshimit jo automatik dhe instrumente matës (2009/23/KEE), pajisjet e tensionit të ulët (LVD 2006/95/KEE), përputhshmëria elektromagnetike (EMC 2004/108/KEE), lodrat (2009/48/KEE), makineritë (2009/12/KEE), pajisjet personale mbrojtëse (PPM 89/686/KEE), pajisjet dhe sistemet mbrojtëse të destinuara për përdorim në atmosfera shpërthyes (ATEX 94/9/KEE), pajisjet e gazit (2009/142/KE), enët nën presion (2009/105/KEE), instalimet kabllorë (2009/9/KEE), radio dhe pajisjet fundore të telekomunikacioneve (R & TTE, 2014/53/EU), etj.

Legjislacioni i harmonizuar europian i "Përqasjes së Vjetër" mbulon fushat e lidhura me mjetet motorike, kimikatet, produktet farmaceutike, produktet kozmetike, metrologjinë ligjore dhe parapaketimet, tekstilet (1007/2011/EU), etiketimin e këpucëve (94/11/KE), produktet e xhamit të kristalit (69/493/KEE), etj. Tërësia e masave procedurale kërkon gjithashtu kapacitete të mjaftueshme administrative në mënyrë që të zbatohen siç duhet. Këto përfshijnë një procedurë notifikimi në fushën e standardeve teknike dhe rregullave të

përcaktuara në Direktivën 98/34/KE e ndryshuar, Rregulloren (KEE) Nr. 339/93 mbi kontrollet kufitare në lidhje me sigurinë e produktit, Direktiva 91/477/KEE mbi kontrollin e blerjes dhe posedimit të armëve dhe direktivën 93/7/KEE mbi produktet kulturore.

Në korrik të vitit 2008 u miratua një paketë ligjore në kuadër të masave për të ndihmuar funksionimin më mirë të tregut të brendshëm për mallra dhe për të forcuar dhe modernizuar kushtet për vendosjen e një game të gjerë të prodhimeve industriale në tregun e BE- së. Kuadri i ri ligjor konsiston në transpozimin e dispozitave përkatëse të a) Rregullores nr 765/2008 e Parlamentit European dhe e Këshillit e datës 9 korrik 2008 që përcakton kërkesat për akreditimin dhe mbikëqyrjen e tregut në lidhje me tregtimin e produkteve dhe shfuqizimin e Rregullores (KEE) Nr. 339/93; b) Vendimin Nr. 768/2008/KE i Parlamentit European dhe e Këshillit e datës 9 korrik 2008 mbi një kuadër të përbashkët për marketingun e produkteve, dhe shfuqizimi i Vendimit të Këshillit 93/465/KEE dhe c) Rregulloren Nr. 764 / 2008 të Parlamentit European dhe Këshillit e datës 9 korrik 2008 që përcakton procedurat në lidhje me zbatimin e disa rregullave teknike kombëtare të produkteve të tregtuara në mënyrë të ligjshme në një Shtet tjetër Anëtar dhe shfuqizimin e Vendimit Nr. 3052/95KE.

Rregullorja 765/2008 dhe Vendimi 768/2008 janë plotësisht komplementare dhe së bashku formojnë bazën e një kuadri të qëndrueshëm ligjor për tregtimin e produkteve ndërsa Rregullorja 764/2008 (rregullorja e re mbi njohjen reciproke) forcon gjithashtu tregun e brendshëm për një gamë të gjerë të produkteve të tjera që nuk janë objekt i harmonizimit të BE-së, për shembull për ushqime si buka dhe makarona, mobilie, biçikleta dhe metale të çmuara.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore legislative

Legjislacioni në fushën e standardizimit në mënyrë të qartë përcakton rregullat dhe procedurat në përputhje me ato të përdorura nga organizatat europiane dhe ndërkombëtare të standardizimit si CEN, CENELEC, ETSI, ISO*, IEC**. Përveç legjislacionit në fuqi, i gjithë procesi i standardizimit bazohet në rregulloret e brendshme të DPS të cilat janë në përputhje me ato të rregullave europiane dhe ndërkombëtare.

Janë miratuar në total si standarde shqiptare 19454 standarde dhe amendamente europiane ENS& HDS, nga të cilat 13170 standarde të publikuara nga CEN- , 5192 standarde të publikuara nga CENELEC dhe 1092standarde të publikuara nga ETSI. Kjo përbën afërsisht 97% të totalit të standardeve europiane të CEN dhe CENELEC të adoptuara si standarde shqiptare. Ndërsa standardet e harmonizuara Europiane janë adoptuar 100% si standarde të harmonizuara shqiptare. Standardet ndërkombëtare të ISO & IEC të adoptuara si shqiptare janë 3018.

Në shtator 2014 është miratuar nga Parlamenti shqiptar Ligji ri nr. 116, datë 11.09.2014 Për Akreditimin e Organizmave të Vlerësimit të Konformitetit, që ka për qëllim përputhjen e legjislacionit shqiptar me Rregulloren Nr. 765/2008 të Parlamentit European dhe të Këshillit i datës 9 korrik 2008 “Përcaktimi i kërkesave për akreditimin dhe mbikëqyrjen e tregut

Në fund të vitit 2011 janë miratuar ligjet sigurinë e përgjithshme dhe për tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut e produkteve jo ushqimore, që transpozojnë dispozitat përkatëse të Kuadrit të Ri Ligjor European (Rregulloren (KE) 765/2008/KEE dhe Vendimin 768/2008/KEE). Ky i fundit siguron gjithashtu bazën ligjore për transpozimin e direktivave të Përqasjes së Re dhe të Vjetër, nëpërmjet vendimeve të Këshillit të Ministrave dhe shfuqizon ligjin 9779/2007. Në këtë kuptim të gjitha rregullat teknike në fushën e makinerive, ashensorëve, pajisjeve mbrojtëse personale, etj janë rishikuar në zbatim të ligjit 10489/2011 dhe janë dërguar në KM për miratim që në dhjetor të vitit 2013.

Janë miratuar metodat për klasifikimin e risqeve dhe vlerësimin e riskut serioz si dhe procedurat standarde operacionale për strukturat të cilat duhet të zbatohen nga inspektorët e strukturave të mbikëqyrjes së tregut.

Gjithashtu po avancojnë përgatitjet për të bërë funksional inspektoratin e mbikëqyrjes së tregut.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë, Turizmit dhe Sipërmarrjes;
- Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit;
- Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit;
- Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë;
- Ministria e Energjisë dhe Industrisë;
- Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave;
- Ministria e Shëndetësisë;
- Ministria e Mjedisit;
- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës;
- Ministria e Inovacionit dhe Administrimit Publik;
- Ministria e Mbrojtjes;
- Ministria e Brendshme;
- Ministria e Kulturës;
- Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare;
- Qendra Kombëtare për Kontrollin e Barnave;
- Inspektorati Qendror Teknik;

II.4 Tregues i alokimeve financiare

Kosto totale	2012 (000 lekë)	2013 (000 lekë)	2014 (000 lekë)	2015 (000 lekë)
	30.000	30.000	30.000	35.000

III. Prioritetet

Sipas këtij kapitulli, Shqipëria shton përpjekjet e saj për harmonizimin e mëtejshëm të legjislacionit sipas zhvillimeve në nivel europiane, jo vetëm në çështjet horizontale, por gjithashtu dhe në legjislacionin vertikal të produkteve të përfshira nën kapitullin e lëvizjes së lirë të mallrave.

Në këtë kontekst, janë prioritet miratimi i një ligji të ri për metrologjinë dhe ndryshimet në legjislacionin e standardizimit dhe akreditimit, të ndjekur nga miratimi i Rregullave Teknike në fushën e pajisjeve nën presion, ashensorëve, makinerive, etj.

Vëmendje e veçantë i kushtohet nënshkrimit të marrëveshjes multilaterale me EA, legjislacionit për laboratorët testues dhe në fusha të tjera të mëtejshme.

Krijimi i një inspektorati të mbikëqyrjes së tregut, operativ dhe eficient, mbetet një nga prioritetet më të larta me qëllim implementimin e *acquis* nën këtë kapitull.

IV Plan i veprimeve për 2015-2017

IV.1 Çështjet horizontale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategjia ose AP ose dokumenti i politikave)	Institucioni udhëheqës	Periudha e referuar
Strategjia Për zhvillimin e Infrastrukturës së Cilësisë në Shqipëri	MZHETTS	2008-2023

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Legjislacioni i BE <i>acquis</i>	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ jo i përputhur)	Data e Përshtatjes (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva Nr. 2001/95/KE	Ligji Nr. 10480 “Mbi sigurinë e përgjithshme të produkteve jo ushqimorë”.	MZHETTS	I pjesshëm	17.11. 2011	24.12.2011
Rregullore (KE) Nr. 765/2008 që shfuqizon Rregulloren (KEE) Nr. 339/93	Ligji Nr. 10480 “Mbi sigurinë e përgjithshme të produkteve jo ushqimorë”.	MZHETTS	I pjesshëm	17.11.2011	24.12.2011
	Ligji Nr. 10489 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve jo ushqimorë”.	MZHETTS	I pjesshëm	15.12.2011	11.01.2012
Vendim Nr. 768/2008/KE, që shfuqizon Vendimin e Këshillit 93/465/KEE	Ligji Nr. 10489 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve jo ushqimorë”.	MZHETTS	I pjesshëm	15.12.2011	11.01.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategjia ose AP ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Statusi i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR 2015</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.1.1 Standardizimi

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Për zhvillimin e Infrastrukturës së Cilësisë në Shqipëri	MZHETTS	2008 – 2023

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare “Mbi mbrojtjen e konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014-2020”.	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/Mujori i katërt i 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore (EU) Nr. 1025/2012/B E	Jo	Amendim i Ligjit 9870/2008 “Mbi Standardizimin”, i ndryshuar.	Jo	Drejtoria e Përgjithshme e Standardizimit	I plotë	3/Mujori i dyte 2015	3/Mujori i dyte 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.1.2 Akreditimi

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Për zhvillimin e Infrastrukturës së Cilësisë në Shqipëri	MZHETTS	2008-2023

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja (EU) Nr. 765/2008	“Mbi akreditimin e organeve të vlerësimit të konformitetit në Republikën e Shqipërisë” Nr. 116/2014 date 11.09.2014.	Drejtoria e Përgjithshme Akreditimit	I pjesshëm	11.11.2014	21.10.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore Nr. 765/2008/KE	Po	VKM Për organizimin dhe funksionimin e Drejtorisë së Përgjithshme të Akreditimit”.	Jo	Drejtoria e Përgjithshme e Akreditimit	I plotë	3/Mujori i parë 2015	3/Mujori i parë 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.1.3 Vlerësimi i konformitetit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Për zhvillimin e Infrastrukturës së Cilësisë në Shqipëri	MZHETTS	2008 –2023

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendimi Nr .768/2008/KE,	Ligji Nr.. 10489 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut për produktet jo ushqimore”	MZHETTS	I pjesshëm	15.12.2011	11.01.2012
Rregullorja KE Nr. 765/2008	Ligji Nr.. 10489 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut për produkte jo ushqimore”	MZHETTS	I pjesshëm	15.12.2011	11.01.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.1.4 Metrologjia

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Për zhvillimin e Infrastrukturës së Cilësisë në Shqipëri	MZHETTS	2008 –2023

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 71/316 KEE	Ligji Nr. 9875 “Mbi Metrologjinë”.	MZHETTS	I pjesshëm	14.02.2008	15.03.2008
Direktiva Nr. 80/181 KEE e amenduar nga Direktivat 85/1 KEE, 89/617/ KEE dhe 1990/103/KEE	VKM Nr. 1162, datë 13.8.2008 “ Për njësitë e tjera matëse”.	MZHETTS	I plotë	13.08.2008	2.09.2008
Direktiva Nr. 75/107/KEE	VKM Nr. 1161 datë 13.08.2008 “Rregullore për shishet enë matëse”.	MZHETTS	I plotë	13.08.2008	02.09.2008
Direktiva Nr. 71/317/KEE	VKM NR. 1351, datë 03.10.2008 “Për	MZHETTS	I plotë	03.10.2008	02.09.2008

	miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”				
Direktiva Nr. 74/148/KEE	VKM Nr. 1351, datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”.	MZHETTS	I plotë	03.10.2008	29.10.2008
Direktiva Nr. 76/765 KEE	VKM NR. 1351, datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”	MZHETTS	I plotë	03.10.2008	29.10.2008
Direktiva Nr. 76/766 KEE	VKM Nr. 1351, datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”.	MZHETTS	I plotë	03.10.2008	29.10.2008
Direktiva 86/217 KEE	VKM NR. 1351, datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”.	MZHETTS	I plotë	3.10.2008	29.10.2008

Direktiva Nr. 71/347 KEE	VKM NR. 1351, datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për kërkesat, teknike dhe metrologjike, për instrumentet matëse, ligjërisht të kontrolluara”.	MZHETTS	I plotë	3.10.2008	29.10.2008
Direktiva 76/211/KEE	VKM NR. 1352 datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për parapaketimet”.	MZHETTS	I Plotë	3.10.2008	29.10.2008
Direktiva Nr. 75/106/KEE	VKM NR. 1352 datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për parapaketimet”.	MZHETTS	I plotë	3.10.2008	29.10.2008
Direktiva Nr. 80/232/KEE	VKM NR. 1352 datë 03.10.2008 “Për miratimin e rregullores për parapaketimet”.	MZHETTS	I plotë	3.10.2008	29.10.2008
Direktiva Nr. 71/316/KEE	Urdhër i Ministrit Nr. 195, datë 09.03.2009 “Për verifikimin fillestar dhe pasardhës të instrumenteve matëse ligjërisht të kontrolluara”.	MZHETTS	I pjesshëm	9.03.2009	9.03.2009
Direktiva Nr. 2009/23 KEE - NAWI	VKM Nr. 77, datë 30.1.2013 “Për instrumentet e peshimit jo automatik”.	MZHETTS	I plotë	30.1.2013	21.02.2013

Kuadri i Politikave të planifikuara 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunueshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 2004/22/KE	Po	VKM “Mbi instrumentet matës”.	Jo	Drejtoria e Përgjithshme e Metrologjisë	I plotë	3/Mujori i parë 2015	3/Mujori i parë 2015
<u>AFAT MEËM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.1.5 Mbikëqyrja e tregut

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërpunueshëm)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr.	Ligji Nr. 10480/2011 “Mbi	MZHETTS	I pjesshëm	17.11.2011	24.12.2011

2001/95/KEE	sigurinë e përgjithshme të produkteve jo ushqimore”.				
Rregullore (KE) Nr. 765/2008	Ligji Nr.. 10480/2011 “Mbi sigurinë e përgjithshme të produkteve jo ushqimore”.	MZHETTS	I pjesshëm	17.11.2011	24.12.2011
Rregullore (KE) Nr. 765/2008	Ligji Nr. 10489 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve joushqimore”.	MZHETTS	I pjesshëm	17.11.2011	24.12.2011
Vendimi Nr. 768/2008/KE	Ligji Nr. 10489/2011 “Mbi tregtimin dhe mbikëqyrjen e tregut të produkteve joushqimore”.	MZHETTS	I pjesshëm	15.12.2011	11.01.2012
Vendim i Komisionit i 16 Dhjetor 2009 që përcakton udhëzimet për menaxhimin e Sistemit Informativ ‘RAPEX’	Udhëzimi i Ministrit Nr. 177 datë 2013/12/26 "Për metodat e klasifikimit të rrezikut dhe vlerësimit të rrezikut serioz".	MZHETTS	I plotë	26.12.2013	3.02.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
Rregullore e Komisionit (EU) Nr. 346/2010 që amendon Rregulloren (KE) Nr 1251/2008	Jo	VKM	Jo	MBZHRA	I pjesshëm	3/Mujori i fundit 2016	3/Mujori i fundit 2016

IV.2 Direktivat e përjasjes së vjetër

IV.2.1 Mjetet motorike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 2003/37/KE	Udhëzim i MPPT Nr. 10, datë. 2011/05/30	MTI	I plotë	30.5.2011	19.6. 2011

	"Për-miratimin e tipit të traktorëve bujqësorë ose të pylltarisë, rimorkiot e tyre dhe makineri të këmbyeshme tërheqëse, së bashku me sistemet e komponentëve të tyre dhe njësive të veçanta.				
Direktiva Nr. 2007/46/KE e amenduar nga Rregullorja(EU) nr. 540/2014	Udhëzim i MPPT Nr. 11, datë. 2011/05/30 "Për-miratimin e mjeteve motorike dhe rimorkiot e tyre dhe sistemet e komponentëve dhe njësitë e këmbyeshme të parashikuar për këto mjete".	MTI	I pjesshëm	6.6.2011	19.6. 2011
Direktiva Nr. 2002/24/KE	Udhëzim i MPPT Nr. 12, datë 2011/06/06 "Për miratimin e tipit të mjetit motorik me dy ose tre rrota".	MTI	I plotë	6.6.2011	21.6. 2011
	Ligji Nr. 10432, datë 2011/06/16, "Për aderimin e	MTI		6.6.2011	21.6.2011

	Republikës së Shqipërisë në "Marrëveshjen në lidhje me miratimin e përshkrimeve uniforme teknike për automjetet me rrota, pajisjet dhe pjesët që mund të jetë i pajisur dhe/ose të përdoren në automjetet me rrota dhe kushtet për njohjen reciproke të aprovimeve të dhëna mbi bazën e këtyre përshkrimeve (rishikimi 2) duke përfshirë edhe ndryshimet e hyra në fuqi më 16 tetor 1995)." -Marrëveshja e Kombeve të Bashkuara e vitit 1958" Për rregullat e automjeteve motorike				
--	--	--	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.2 Kimikatet

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar i Veprimit për heqjen nga përdorimi dhe eliminimin e Ndotësve Organike	Ministria e Mjedisit	2006 – 2011
Strategjia për Menaxhimin e Integruar të Kufirit	MBZHRAU	2006 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 76/769/KEE	Ligji Nr. 9108, datë 17.07.2003, “Mbi substancat dhe preparatet	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	04.08.2003	12.03.2003

	kimike”.				
Direktiva 67/548/KEE	VKM Nr 824, datë 11.12.2003 "Për klasifikimin, paketimin, etiketimin dhe ruajtjen e sigurt të substancave dhe preparateve të rrezikshme”.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	11.12.2003	1.07.2004
Direktiva KEE Nr. 91/414	VKM nr 1555, datë 12.11.2008 ‘Për miratimin e rregullave për kriteret e regjistrimit dhe vlerësimit të PMB”.	MBZHRAU	I pjesshëm	12.11.2008	27.11.2008

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli i Strategji ose PV ose dokumenti i politikave	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Veprimit për heqjen nga përdorimi dhe eliminimin e Ndotësve Organike”.	Ministria e Mjedisit	2016-2021	3 mujori katërt 2016	3 mujori katërt 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullore 1907/2006/KE	Po	Ligji “Mbi menaxhimin e kimikateve”.	Po	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	3/Mujori i trete 2015	3 mujori katërt i 2017
Rregullore Nr. 1907/2006/KE	Po	VKM"Lista e substancave të rrezikshme që nga natyra e tyre	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	4 Q 2015	4 Q 2017

		posedojnë risk serioz për jetën, shëndetin e njerëzve dhe mjedisin					
Rregullore Nr. 1907/2006/KE	Po	VKM "Për miratimin e substancave dhe kimikateve, prodhimi, vendosja në treg dhe përdorimi i të cilave është i kufizuar ose ndaluar".	Jo	Ministria e Mjedisit	I plote	tremujori 4 2015	Tremujori i 4 2017
AFAT MESEM (2016-2017)							
Rregullore Nr. 1107/2009/KE	Jo	VKM	Jo	MBZHRAU	I Pjesshem	3 muji parë I 2016	3 muji parë 2016

IV.2.3 Produktet farmaceutike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshem/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 89/105/KEE	Ligji nr. 9323, datë 25.11.2004 "Për barnat dhe shërbimin farmaceutik", i ndryshuar	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshem	25.11.2004	
Direktiva Nr. 2003/94/KE	Urdhri i Ministrit të Shëndetësisë nr. 399 i 21	Ministra e Shëndetësisë	I plotë	21.06.2013	21.06.2013

	qershor 2013, "Për miratimin e rregullores për Praktikën e Mirë të Prodhimit të produkteve medicinale për përdorim njerëzor".				
--	---	--	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MEËM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.4 Produktet kozmetike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së Konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.5 Detergjentët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore (KE) Nr. 648/2004	Ligji Nr. 10216 datë 2010/02/21 "Për Detergjentet" .	MZHETTS	I plotë	21.01.2010	12.02.2011
Rregullore (KE) Nr. 648/2004	VKM NR. 669 dt. 28.09.2011 "Për etiketimin dhe të dhënat përbërëse".	MZHETTS	I plotë	26.10.2011	26.10.2011
Rregullore (KE) Nr. 648/2004	VKM NR. 220, datë 28.3.2012 “Për përcaktimin e standardeve, metodave të testimit dhe kufijtë e lejuar për biodegradimin e detergjenteve dhe vlerësimin e rrezikut për lëndët tensioaktive në detergjente”.	MZHETTS	I plotë	28.03.2012	06.05.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.6 Xhami i kristaltë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 69/493/KEE	VKM NR. 221, dt 2012/03/28 "Për miratimin e rregullit teknik për etiketimin e xhamit të kristaltë".	MZHETTS	I Plotë	28.03.2012	01.01.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpjethje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.7 Tekstilet

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërpjethje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
Rregullore (EU) Nr. 1007/2011/BE	Jo	Vendimi për emrat e fibrave të tekstilit dhe etiketimin lidhur dhe duke shënuar përbërjen e fibrës së tekstilit	Jo	MZHETTS	I plotë	3/mujori i parë 2015	2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.8 Këpucët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi
Direktiva 94/11/KE	VKM Nr. 222, dt 2012/03/28 Mbi etiketimin e materialeve të përdorura në komponentët kryesorë të këpucëve për shitje konsumi "	MZHETTS	I plotë	28.03.2012	29.04.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.9 Druri

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi
	n/a		n/a		n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2.10 Plehtrat kimike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore(KE) Nr.	Ligji Nr.10390, datë	MBZHRAU	I pjesshëm	03.03.2011	15.04.2011

2003/2003	03.03.2011 "Për përdorimin e plehrave për bimët", është miratuar, jemi duke punuar për aprovimin e akteve ligjore".				
Rregullore (KE) nr 2003/2003	VKM nr. 612, datë 31.08.2011 "Për përcaktimin e kërkesave të hollësishme në pleh me bazë nitrat amoni, e cila përmban rreth 28 për qind nitrogjen".	MBZHRAU	I pjesshëm	31.08.2011	01.09.2011
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	VKM Nr. 923, datë 21.12.2011 "Mbi përbërjen, funksionet dhe detyrat e vlerësimit dhe Komisionit të Regjistrimit të plehrave për përdorim në bimët, si dhe procedurave të hollësishme për regjistrimin dhe vlerësimin e tyre"	MBZHRAU	I pjesshëm	21.12.2011	22.12.2011
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	VKM Nr. 774, datë 11.07.2012 "Mbi rregullat për kërkesat e prodhimit, etiketimit, paketimit për vendosjen në treg, si tolerancë, lista e llojeve të plehrave të etiketuara" plehra BE".	MBZHRAU	I pjesshëm	11.07.2012	12.07.2012
	VKM Nr 260, datë	MBZHRAU	I Pjesshëm	03.2.2013	04.03.2013

Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	2013/03/27 "Për përcaktimin e rregullave për kontrollin, marrjen e mostrave, analizat dhe procedurat, duke i dhënë rezultatet e analizës së tyre dhe vlerësimin e plehrave.				
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	Urdhër i Ministrit Nr. 250, datë 09.08.2012 "Për krijimin e Komitetit të Vlerësimit dhe të Regjistrimit të plehrave që nuk përdorin etiketën pleh kimik BE.	MBZHRAU	I Pjesshëm	09.08.2012	10.08.2012
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	Urdhër i Ministrit Nr. 268, datë 2012/08/27 "Forma dhe përmbajtja e regjistrimit të plehrave të përdorur tek bimët".	MBZHRAU	I pjesshëm	27.08.2012	28.08.2012
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	Urdhër i Ministrit Nr. 354, datë 2012/12/18. "Miratimi i laboratorit të referencës për analizën e plehrave".	MBZHRAU	I pjesshëm	18.12.2012	19.12.2012
Rregullore (KE) Nr. 2003/ 2003	Urdhër i Ministrit Nr. 355, "Kriteret për miratimin e Laboratorit të Referencës"	MBZHRAU	I pjesshëm	18.12.2012	19.12.2012
Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	Urdhri i Ministrit Nr. 09, "Kushtet për transportin, ruajtjen dhe mirëmbajtjen e plehrave".	MBZHRAU	I pjesshëm	08.27.2012	08.27.2012

Rregullore (KE) Nr. 2003/2003	Urdhri i Ministrit Nr. 8 ", Lloji i masës që merret, mënyrën dhe procedurat për të bllokuar, kthimi në vendin e origjinës, likuidimi ose përmirësimi në përputhje me treguesit e plehrave të papërshtatshme".	MBZHRAU	I pjesshëm	24.07.2013	25.07.2013
-------------------------------	--	---------	------------	------------	------------

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3 Direktivat e përqasjes së re

IV.3.1 Pajisjet elektrike brenda disa kufijve të tensionit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva Nr. 2006/95/KE	Po	VKM “Mbi aprovimin e rregullit teknik mbi pajisjet elektrike të	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	15 dite mbas publikimit në Fletoren Zyrtare

		projektuar për përdorim brenda disa limiteve të tensionit”.					
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.2 Pajisjet e thjeshta nën presion

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
------------------	--------------------------------------	---	---	--	---	------------------------------------	---------------

		nënligjore)					
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 2009/105/KE	Po	VKM ‘Mbi aprovimin e Rregullit Teknik për pajisjet e thjeshta nën presion’.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dyte 2015	3/Mujori i dyte 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.3 Siguria e lodrave

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 2009/48/KE	VKM Nr. 262, datë 03.04.2013 ‘Mbi aprovimin e Rregullit Teknik për sigurinë e lodrave’	MZHETTS	I plotë	Prill 2013	01.06.2015

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020				
---------------------------------	--	--	--	--

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpjethje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.4 Siguria e makinerive

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërpjethje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 2006/42/KE	Po	VKM “Mbi aprovimin e Rregullit Teknik mbi makineritë”	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dyte 2015	2 Q 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.5 Pajisje mbrojtëse personale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva Nr. 89/686/KE	Po	VKM “Mbi miratimin e Rregullit Teknik për pajisjet mbrojtëse personale”.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dyte 2015	2 Q 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.6 Lëndë plasëse për përdorim civil

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 93/15/KEE	Ligji Nr. 9126 dt. 29.07.2003 “Mbi përdorimin civil të lëndëve plasëse në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	Ministria e Mbrojtjes	I plotë	29.07.2003	30.08.2003

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 2008/43/KE	Po	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për përcaktimin e rregullave dhe procedurave për krijimin e sistemit të gjurmimit dhe identifikimit të lëndëve plasëse”.	Jo	Ministria e Mbrojtjes	I plotë	Tremujori i parë 2015	Tremujori i dytë 2016
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.7 Pajisjet dhe sistemet mbrojtëse në atmosfera potencialisht shpërthyesë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva Nr. 94/9/KE	Po	VKM “Mbi aprovimin e Rregullit Teknik për pajisjet dhe sistemet mbrojtëse të parashikuara për përdorim në	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015

		ambiente potencialisht shpërthyesë”.					
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.8 Ashensorët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							

Direktiva 95/16/KE	Po	VKM 'Mbi aprovimin e Rregullit Teknik për ashensorët'	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.9 Instrumentet e peshimi jo-automatike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
2009/23 KEE	VKM NR. 77 "Rregull Teknik mbi kërkesat thelbësore dhe vlerësimi i konformitetit i instrumenteve të peshimit jo automatike".	MZHETTS	I Plotë	30.01.2013	2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet)	Status i përkthimit në Anglisht	Institucioni Përgjegjës dhe pika e	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për	Hyrja në fuqi
------------------	------------------------------	---	---------------------------------	------------------------------------	---	------------------------	---------------

	(po/jo)	nënligjore)	(po/jo)	kontaktit		përshtatjen	
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.10 Instrumentet matës

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							

Direktiva 2004/22/KEE	Po	VKM ‘Mbi miratimin e rregullit teknik për instrumentet matës’.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori dytë 2015	3/Mujori dytë 2015
AFAT MEËM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.11 Pajisjet nën presion

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
------------------	--------------------------------------	--	---	--	---	------------------------------------	---------------

AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 97/23/KE	VKM 'Mbi miratimin e Rregullit Teknik për pajisjet nën presion'.	Po	Jo	MEI	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.12 Boilerët me ujë të nxehtë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 - 2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
SHORT-TERM (2015)							
Direktiva 92/42/KEE	Po	VKM “Mbi miratimin e Rregullit Teknik për kaldajat e reja me lëndë djegëse të lëngët ose të gaztë”.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015
AFAT MEËM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.13 Pajisjet e gazit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2009/142/KE	Po	VKM “Mbi miratimin e Rregullit Teknik për pajisjet që përdorin lënde djegëse të gaztë”.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.14 Frigoriferët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.15 Radio dhe pajisjet fundore të telekomunikacioneve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 1999/5/KE	VKM Nr. 546, datë 13.6.2013 “ Mbi pajisjet	Ministria e Administratës	I plotë	13.06.2013	18.7.2013

	radio dhe pajisjet fundore te telekomunikacionit dhe njohja reciproke e konformitetit te tyre”.	Publike dhe Inovacionit			
Direktiva 1999/5/KE	Rregullore Nr.25, datë 14.06.2012 “Mbi pajisjet radio dhe pajisjet fundore te telekomunikacionit dhe njohja e konformitetit ”.	AKEP	plotë	14.06.2012	14.06.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.16 Përputhshmëria elektromagnetike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 2004/108/KE	Po	VKM “Mbi miratimin e Rregullit Teknik për përputhshmërinë elektromagnetike”.	Jo	MZHETTS	I plotë	3/Mujori i dytë 2015	3/Mujori i dytë 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.17 Anijet çlodhëse

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
------------------	------------------------	----------------------	---	---	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.18 Pajisjet detare

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.19 Sistemi hekurudhor i shpejtësisë së lartë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
VKM Nr 817, datë 23.11.2011 “Për miratimin e Planit Kombëtar Shqiptar për Transportin (rishikim çdo pesë vjet)”.	MTI	2010 –2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 91/440/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	17.03.2005
Direktiva Nr. 95/18/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004, “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012
Direktiva Nr. 2001/12/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012
Direktiva Nr. 2001/13/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012
Rregullore Nr. 2001/14/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012
Rregullore Nr. 1191/69	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012
Rregullore Nr. 1995/18/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11. 2004 “Kodi i hekurudhës Shqiptare”.	MTI	I pjesshëm	18.11.2004	19.12.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/i pjesshëm)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 96/48/KE	Jo	Ligji mbi Sistemin Hekurudhor	Jo	MTI	I pjesshëm	Tremujori III 2015	Tremujori IV 2015
Direktiva 2001/16/KE	Jo	Ligji mbi Sistemin Hekurudhor	Jo	MTI	I pjesshëm	Tre mujori i tretë 2015	Tre mujori IV 2015
Direktiva Nr. 2007/32/KE;	Jo	Ligji mbi Sistemin Hekurudhor	Jo	MTI	I pjesshëm	Tre mujori i tretë 2015	Tremujori IV 2015
Direktiva Nr. 2008/57/KE	Jo	Ligji mbi Sistemin Hekurudhor	Jo	MTI	I pjesshëm	Tre mujori i tretë 2015	Tre mujori IV 2015
Direktiva Nr. 2009/131/KE		Ligji mbi Sistemin Hekurudhor	Jo	MTI	I pjesshëm	Tre mujori i tretë 2015	Tre mujori IV 2015
<u>AFAT MEËM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.20 Instalimet teleferike të projektuar për të mbajtur njerëz

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.21 Produktet e ndërtimit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 89/106/CCE	Ligji Nr. 9290 datë 07.10.2004 "Mbi produktet e ndërtimit" i ndryshuar më 30.09.2010".	MTI	I pjesshëm	07.10.2004	27.11.2004

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/ përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
Rregullorja Nr. 305/2011/BE	Jo	Ligj	Jo	MTI	I pjesshëm	2016 Tremujori i katërt	2016 Tremujori i katërt

IV.3.22 Paketimi dhe paketimi i mbetjeve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktive Nr. 94/62/KE	VKM nr. 177, date 06.03.2012 “Mbi paketimin dhe paketimin e mbetjeve”.	Ministria e Mjedisit	I Plotë	06.03.2012	11.04.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.23 Pajisjet mjekësore

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Urdhër i Ministrit të Shëndetësisë Nr. 356, datë 10.09.2007 “Për miratimin e Politikës kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore”.	Ministria e Shëndetësisë	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 93/42/KEE	Ligji Nr. 89/2014 “Për pajisjet mjekësore”.	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	17.7.2014	11.08.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrjes së tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015
Rishikimi i Urdhrit të Ministrit të Shëndetësisë Nr. 356, datë 10.06.2007 për Politiken Kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore	Ministria e Shëndetësisë	n/a	3/Mujori i parë 2016	3/Mujori i 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 93/42/KEE	Po	VK “Mbi Klasifikimin, Regjistrimin dhe vendosjen në treg te pajisjeve mjekësore, pajisjeve të implantueshme aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3/Mujori i katërt 2015
Direktiva Nr. 93/42/KEE	Po	VKM “ Mbi Kërkesat thelbësore dhe Vlerësimin e konformitetit të pajisjeve mjekësore, pajisjeve te implantueshme aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3/Mujori i katërt 2015
Direktiva Nr. 93/42/KEE	Po	VKM “Mbi Hetimin klinik te pajisjeve mjekësore, pajisjeve të implantueshme aktive dhe		Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3/Mujori i katërt 2015

		pajisjeve mjekësore in-vitro”.					
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.24 Pajisjet mjekësore aktive të implantueshme

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Urdhër i Ministrit të Shëndetësisë Nr201356, datë 10.09.2007 Për miratimin e Politikës kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore	Ministria e Shëndetësisë	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 90/385/KEE	Ligji Nr. 89/2014 “Për pajisjet mjekësore”.	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	17.07.2014	11.08.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHETTS	2014-2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015
Rishikimi i Urdhrit të Ministrit të Shëndetësisë Nr. 356, datë 10.06.2007 “Për Politiken kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore”.	Ministria e Shëndetësisë	2016	n/a	2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 90/385/KEE	Po	VKM “Mbi Klasifikimin, Regjistrimin dhe Vendosjen në treg te pajisjeve mjekësore pajisjeve te implantueshmea ktivedhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3 mujori i 4 2015
Direktiva Nr.90/385/KEE	Po	VKM “Mbi Kërkesat thelbësore dhe Vlerësimin e konformitetit të pajisjeve mjekësore, pajisjeve te implantueshme e aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3/Mujori i katërt 2015
Direktiva Nr. 90/385/KEE	Po	VKM” Mbi Hetimin klinik të pajisjeve mjekësore, pajisjeve te	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3/Mujori i katërt 2015

		implantueshme aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.					
AFAT MESEM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3.25 Pajisjet mjekësore të diagnostifikimit in vitro

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Urdhër i Ministrit të Shëndetësisë Nr. 356, datë 10.09.2007 Për miratimin e Politikës kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore.	Ministria e Shëndetësisë	2007

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva Nr. 98/79/KEE	Ligji Nr. 89/2014 “Për pajisjet mjekësore”.	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	17.07.2014	11.08.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e mbrojtjes së konsumatorit dhe mbikëqyrja e tregut 2014 -2020	MZHESTS	2014 – 2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015
Rishikimi i Urdhrit të Ministrit të Shëndetësisë Nr. 356, datë 10.06.2007 për Politiken kombëtare për menaxhimin e pajisjeve mjekësore.	Ministria e Shëndetësisë	2016	n/a	2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthi mit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthi mit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatje	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva Nr. 98/79/KEE	Po	VKM mbi Klasifikimin, Regjistrimin dhe Vendosjen në treg të pajisjeve mjekësore të implantueshëm aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3 mujori i katërt 2015
Direktiva 98/79/KEE	Po	VKM “ Mbi Kërkesat thelbësore dhe Vlerësimin e konformitetit pajisjeve mjekësore, pajisjeve të implantueshme aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”.	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3 mujori i katërt 2015
Direktiva Nr. 98/79/KEE	Po	VKM “Mbi Hetimin klinik të pajisjeve mjekësore, pajisjeve të implantueshme aktive dhe pajisjeve mjekësore in-vitro”	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	3/Mujori i tretë 2015	3 mujori i 4 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Masat procedurale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi i Qeverisë Shqiptare 2013-2017	Ministria e Kulturës	2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva Nr. 2014/60/EU	Jo	Projektligj i ri për trashëgiminë kulturore i cili do të shfuqizojë Ligjin Nr. 9048, dt. 07.04.2003 “Për trashëgiminë kulturore“.	Jo	Ministria e Kulturës	I plotë	3 muji I trete 2015	3 muji I trete 2015
Rregullore(BE) Nr. 16/20099	jo	Projekt -ligj i ri për trashëgiminë kulturore i cili do të shfuqizojë Ligjin Nr.	Jo	Ministria e Kulturës	I plotë	3 muji I trete 2015	3 muji I trete 2015

		9048, dt. 07.04.2003 “Për trashëgiminë kulturore“.					
Rregullore (BE) Nr. 1081/2012	Jo	Projekt ligj i ri për trashëgiminë kulturore, i cili do të shfuqizojë Ligjin Nr. 9048, dt. 07.04.2003 “Për trashëgiminë kulturore“.		Ministria e Kulturës	I plotë	3 mujori I trete 2015	3 mujori I trete 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 2: LIRIA E LËVIZJES SË PUNËTORËVE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtje

Acquis e BE-së në fushën e lirisë së lëvizjes të punëtorëve bazohet në parimet e përgjithshme që rrjedhin nga Traktati mbi Bashkimin Evropian dhe Traktati për Funksionimin e Bashkimit Evropian, si dhe jurisprudenca e Gjykatës së Drejtësisë të Bashkimit Evropian. Këto parime përfshijnë heqjen e barrierave për lëvizjen e lirë të punëtorëve, qasjen e barabartë në tregun e punës dhe ndalimin e çdo lloji diskriminimi. *Acquis* në këtë kapitull parashikon që qytetarët e BE-së të kenë të drejtë të lëvizin dhe të punojnë në shtetet e tjera anëtare të BE-së, që të banojnë atje për këtë qëllim së bashku me familjen e tyre dhe të trajtohen në të njëjtën mënyrë si punëtorët vendas për sa i përket kushteve të punës dhe avantazheve sociale dhe taksave. Për më tepër, *acquis* përfshin instrumentet e BE-së për koordinimin e sistemeve të ndryshme të sigurimeve shoqërore kombëtare.

Marrëveshja e Stabilizim – Asociimit përmban detyrime të shumta në fushën e qasjes në tregun e punës për shtetasit e BE-së në Republikën e Shqipërisë, lëvizjen e punëtorëve, kushtet e punësimit dhe trajnimit profesional. Një aspekt tjetër i lëvizjes së lirë të punëtorëve është të promovojë shkëmbimet rinore dhe përfundimin e marrëveshjeve dypalëshe për punësimin dhe formimin profesional ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian. *Marrëveshja e Stabilizim Asociimit* parashikon që, në përputhje me kushtet dhe modalitetet e zbatueshme, Shqipëria dhe Shtetet Anëtare të BE-së të sigurojnë që shtetasit e vendit partner të cilët janë të punësuar ligjërisht në territorin e tyre nuk janë objekt diskriminimi, për sa i përket kombësisë, kushteve të punës, shpërblimit apo pushimit nga puna.

I.2 Situata në Shqipëri

Fokusi kryesor i Qeverisë Shqiptare në fushën e sigurimeve shoqërore për një afat të shkurtër, të mesëm dhe të gjatë është në drejtim të përmirësimit të skemës aktuale duke reformuar shtyllën e pensioneve publike. Reforma sistematike do të synojë rritjen e qëndrueshmërisë financiare të skemës, forcimin e lidhjes ndërmjet kontributeve të paguara dhe përfitimeve të ardhshme, krijimin e llogarisë personale për çdo kontribuues dhe përfitues për të arritur transparencën maksimale, si edhe përgatitja dhe integrimi i skemës sonë në sistemin e Bashkimit Evropian.

Qeveria shqiptare e ka në fokus të përpjekjeve të saj bashkërendimin e skemave të sigurimeve shoqërore për qytetarët shqiptarë që jetojnë dhe punojnë jashtë Shqipërisë si edhe për punëtorët e Shteteve Anëtare të BE-së të punësuar në Shqipëri, në zbatim të rekomandimeve të Komisionit Evropian. Kjo përfshin lidhjen e marrëveshjeve për sigurimet shoqërore me shumë vende. Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, në bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Jashtme, po punon për të forcuar bashkërendimin e skemave të sigurimeve shoqërore me një numër të konsiderueshëm shtetasish shqiptarë, sidomos me Italinë dhe Greqinë.

Ligji për Të Huajt nr. 108/2013 dhe aktet nënligjore të tij janë miratuar në përputhje me rekomandimet e BE-së. Ligji synon përafrimin e rendit juridik shqiptar me *acquis* të BE-së për emigrimin (*shih Kapitullin 24*). Ligji lejon qytetarët e BE-së që të punësohen në Shqipëri pa leje punë. Përafrimi i mëtejshëm i legjislacionit të brendshëm me *acquis* në fushën e lëvizjes së lirë të personave parashikohet në fazat e mëvonshme. Gjithashtu, Rregullorja (KE) nr. 883/2004 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 29 prill 2004 për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore, si dhe Rregullorja (KE) nr. 987/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shtator 2009 që përcakton procedurën për zbatimin e Rregullores (KE) nr. 883/2004 për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore, do të bëhet drejtpërdrejtë e zbatueshme për Shqipërinë në datën e aderimit.

I.3 Struktura e kapitullit

1. AKSESI NË TREGUN E PUNËS
2. BASHKËRENDIMI I SISTEMIT TË SIGURIMEVE SHOQËRORE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe të *acquis* të BE-së

Detyrimi i Shqipërisë për koordinimin e skemave të mbrojtjes shoqërore buron nga nenet 48 e 99 të MSA-së. Nenet 46, 47, 49, 50, 51, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 70 SAA përcaktojnë shtyllat e bashkëpunimit ndërmjet Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian në fushën e aksesit në tregun e punës për qytetarët e BE-së.

Fokusi kryesor i qeverisë në fushën e punësimit të të huajve në Shqipëri në planin afatgjatë është arritja e përputhshmërisë së *acquis* në lidhje me lëvizjen e lirë të punëtorëve. Kjo do të thotë se qytetarët e BE-së mund të gëzojnë akses në tregun shqiptar të punës dhe trajtim të barabartë ashtu si qytetarët shqiptarë, për sa i përket punësimit, kushteve të punës, pagës, kërkitimit dhe formimit profesional.

Trajtimi i punëtorëve që janë shtetas shqiptarë dhe janë ligjërisht të punësuar në territorin e një Shteti Anëtar të BE-së, rregullohet nga nenet 46 dhe 47 të MSA-së.

E drejta e BE-së në këtë fushë përbëhet nga nenet 20-21 të TFBE për qytetarët e BE-së, si edhe neni 45 i TFBE që parashikon dispozitat për lëvizjen e lirë të punëtorëve. Legjislacioni dytësor i BE-së përfshin, ndër të tjera, këto akte:

- Direktiva 2004/38/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 29 prill 2004 për të drejtën e qytetarëve të BE-së dhe familjarëve të tyre që të shpërngulen dhe të banojnë lirisht brenda territorit të Shteteve Anëtare;
- Rregullorja (BE) nr. 492/2011 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 5 prill 2011 për lirinë e lëvizjes së punëtorëve brenda BE-së;
- Direktiva 2014/54/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 prill 2014 për masat që lehtësojnë ushtrimin e të drejtave që gëzojnë punëtorët në kuadrin e lirisë së lëvizjes së punëtorëve;

- Rregullorja (KE) nr. 883/2004 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 29 prill 2004 për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore;
- Rregullorja (KE) nr. 987/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shtator 2009 që përcakton procedurën për zbatimin e Rregullores (KE) nr. 883/2004 për bashkërendimin e sistemeve të sigurimeve shoqërore;
- Direktiva e Këshillit 94/80/KE e datës 19 dhjetor 1994 që përcakton modalitete të hollësishme për ushtrimin e të drejtës për të votuar si dhe për t'u zgjedhur në zgjedhjet vendore nga qytetarët e BE-së që banojnë në një Shtet Anëtar pa qenë shtetas të këtij shteti;
- Direktiva e Këshillit 93/109/KE e datës 6 dhjetor 1993 që përcakton modalitete të hollësishme për ushtrimin e të drejtës për të votuar si dhe për t'u zgjedhur në Parlamentin Evropian për qytetarët e BE-së që banojnë në një Shtet Anëtar pa qenë shtetas të këtij shteti;
- Vendimi 95/553/KE i Përfaqësuesve të Qeverive të Shteteve Anëtare në mbledhjen e Këshillit të datës 10 dhjetor 1995 në lidhje me mbrojtjen e qytetarëve të Bashkimit Evropian nga përfaqësitë diplomatike dhe konsullore;
- Vendimi 96/409/CSFP Përfaqësuesve të Qeverive të Shteteve Anëtare në mbledhjen e Këshillit të datës 25 qershor 1996 për krijimin e një dokumenti udhëtimi emergjent.

Gjithashtu, jurisprudenca e Gjykatës së Drejtësisë së Bashkimit Evropian ka rëndësi madhore.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore normative

Akti ligjor kryesor që rregullon regjimin e hyrjes, të qëndrimit, të punësimit dhe të daljes së të huajve në/nga Republika e Shqipërisë. Është Ligji nr. 108/2013, datë 28.03.2013 "Për të huajt". Ky ligj përaftron legjislacionin shqiptar me disa akte ligjore të BE-së në fushën e emigrimit. Në zbatim të Ligjit për të Huajt, janë miratuar 18 VKM që përcaktojnë rregulla për lëshimin, refuzimin apo anulimin e lejeve të punës.

Shqipëria ka nënshkruar marrëveshje me vende të treta për mbrojtjen shoqërore, si p.sh. me Turqinë.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Kuadri institucional që rregullon lirinë e lëvizjes së punëtorëve përbëhet nga këto institucione:
- Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë (institucion kryesor);
- Këshilli i Ministrave;
- Ministria e Shëndetësisë (ISh);
- Ministria e Punëve të Brendshme;
- Ministria e Financave;
- Ministria e Punëve të Jashtme;
- Ministria e Integritimit Evropian;
- Avokati i Popullit;
- INSTAT.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

MMS ka akorduar fondet e mëposhtme (në milion ALL):

	2013	2014	2015	2016
Kostoja totale	1.4	2.5	3	2.2
Buxheti i Shtetit	1.4	2.5	3	2.2
Asistencë e huaj	0	0	0	0
				0

III. Prioritetet

Një nga prioritetet kryesore të Shqipërisë në këtë fushë është vijimi i negociatave për të lidhur marrëveshje dypalëshe për mbrojtjen shoqërore, sidomos me Shtetet Anëtare të BE-së. Kuadri ligjor në fushën e sigurimeve shoqërore, për sa i përket lëvizjes së lirë të personave, konsiston në marrëveshje dypalëshe që bashkërendojnë sistemet e sigurimeve shoqërore të vendeve nënshkruese.

Marrëveshja e mbrojtjes shoqërore ndërmjet Shqipërisë dhe Belgjikës është nënshkruar në Bruksel nga ministrat e të dy vendeve, në 9.12.2013 dhe është ratifikuar në Kuvendin e Shqipërisë, me ligjin Nr.35/2014, datë 3.4.2014.

Marrëveshjet e mbrojtjes shoqërore me Luksemburgun, Hungarinë dhe Rumaninë, janë finalizuar dhe janë miratuar në Këshillin e Ministrave dhe do të vijohet me procedurën e ratifikimit nga Kuvendi. Gjithashtu në 27 Tetor 2014 është realizuar nënshkrimi nga ministrat e dy vendeve i Marrëveshjes ndërmjet Shqipërisë dhe Dukatit të Madh të Luksemburgut.

Marrëveshja me Hungarinë është nënshkruar në Tirane , në nëntor 2014 nga ministrat e të dy vendeve respektive.

Negociatat për marrëveshjen e mbrojtjes shoqërore me Kanadanë, janë finalizuar me negociatat e zhvilluara në Tirane , në datat 1 – 4 dhjetor 2014, ku u diskutua dhe u miratua edhe marrëveshja administrative.

Negociatat me Maqedoninë janë finalizuar për marrëveshjen baze, në Tirane me 14 nëntor 2014. Po procedohet për miratimin në Këshillin e Ministrave dhe nënshkrimin e marrëveshjes në muajin Mars 2015. Më tej do vazhdohet me negociatat për miratimin e marrëveshjes administrative .

Për finalizimin e negociatave me Çekinë është parashikuar raundi i radhës , në maj 2015 , për të miratuar edhe marrëveshjen administrative.

Ne muajin janar 2015 filluan negociatat për marrëveshje dypalëshe të mbrojtjes shoqërore ndërmjet republikës së Shqipërisë dhe Gjermanisë, të cilat u mbajtën në Tirane.

Gjithashtu, ne kuadrin e zgjerimit te procesit te koordinimit te skemave te mbrojtjes shoqërore , ne shkurt te këtij viti , u zhvilluan ne Vjenë, bisedimet e para për marrëveshje dypalëshe ndërmjet republikës se Shqipërisë dhe Austrisë.

Me Italinë ka filluar bashkëpunimi ne nivelin teknik për te analizuar dhe vlerësuar sistemet e sigurimeve shoqërore ne dy vendet respektive, për te vazhduar me pas me negociatat për marrëveshje dypalëshe.

MMSR ka shprehur interesin dhe po punon për të shtuar numrin e marrëveshjeve dypalëshe për mbrojtjen shoqërore, në bashkëpunim me Ministrinë e Punëve të Jashtme dhe misionet diplomatike, kryesisht në Itali dhe Greqi, ku jetojnë një numër i lartë emigrantësh shqiptarë.

Ka filluar bashkëpunimi edhe me Qeverinë spanjolle, Kroacinë, Danimarkën, Francën, te cilat kane shprehur interesin për të nisur negociatat për marrëveshje dypalëshe, propozim ky që është pritur pozitivisht nga Qeveria shqiptare dhe konkretisht kane filluar shkëmbimet e informacioneve te ndërsjellta për sistemet e mbrojtjes shoqërore. Shqipëria është e interesuar që të nisë bashkëpunimin edhe me Bullgarinë pasi janë vërejtur mjaft probleme te cilat do te gjejnë zgjidhje me hartimin e një marrëveshje te re te mbrojtjes shoqërore ndërmjet dy vendeve. Shqipëria po punon që të lidhë marrëveshje edhe me të tjera Shtete Anëtare të BE-së dhe vende evropiane jashtë BE-së, siç është Zvicra.

Janë bërë disa përparime në fushën e lëvizjes së lirë të punëtorëve, sidomos në përmirësimin e aksesit të qytetarëve të BE-së në tregun shqiptar të punës. Në tërësi, përgatitjet në fushën e lëvizjes së lirë të punëtorëve janë në fazë të hershme.

Shqipëria do të vazhdojë përpjekjet për të përafruar më tej legjislacionin me *acquis* dhe ta zbatojë plotësisht. Nismat që synojnë forcimin e kapaciteteve dhe të bashkërendimit ndërinstytucional do të zbatohen më mënyrë konsistente.

IV. Plani i masave për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Aksesit në tregun e punës

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2014-2020	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	2014 – 2020

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimi	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2009/50/KE	Ligji nr. 108/2013 “Për të huajt”	Ministria e Punëve të Brendshme	E papërafruar	28.03.2013	20.4.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
---	----------------------	---------------------	------------------	---------------

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucion i përgjegjës dhe pika e kontaktit	Shkalla e synuar e përafrimit (e plotë/ e pjesshme)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2014)</u>							
s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka
<u>AFAT MESEM (2015 – 2016)</u>							
s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka

IV.2 Bashkërendimi i sistemit të sigurimeve shoqërore

IV.2.1 Legjislacioni

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
s'ka	s'ka	s'ka

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit	Data e miratimit (Legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni shqiptar)
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Miratimi i Marrëveshjes për mbrojtjen shoqërore ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Dukatit të Madh të Luksemburgut.	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	VKM nr. 530, datë 6.8.2014,	2016
Rregullorja (KE) nr. 987/2009 Rregullorja (KE) nr. 883/2004	Ratifikimi i Marrëveshjes së mbrojtjes shoqërore ndërmjet Shqipërisë dhe Belgjikës	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	Ligji nr. 35/2014, datë 3.4.2014.	2015
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Miratimi i Marrëveshjes për mbrojtjen shoqërore ndërmjet Republikës së	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	VKM nr. 626, datë 24.9.2014	2016

	Shqipërisë dhe Rumanisë				
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Miratimi i Marrëveshjes për mbrojtjen shoqërore ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Hungarisë.	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	VKM nr. 531, datë 6.8.2014	2016

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
s'ka	s'ka	s'ka	s'ka	s'ka

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni i shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucion i përgjegjës dhe pika e kontaktit	Shkalla e synuar e përafrimit (e plotë/ e pjesshme)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Jo	p/vendim për miratimin e Marrëveshjes për mbrojtjen shoqërore ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Çekisë	Po	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	Katërmujor i III 2015	2016
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Jo	p/vendim për miratimin e Marrëveshjes së mbrojtjes shoqërore ndërmjet Shqipërisë dhe Maqedonisë	Po	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	Katërmujor i II 2015	2016
Rregullorja (KE) nr. 883/2004 Rregullorja (KE) nr. 987/2009	Jo	p/vendim për miratimin e Marrëveshjes së mbrojtjes shoqërore ndërmjet Shqipërisë dhe Kanadasë.	Po	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	E pjesshme	Katërmujor i II 2015	2016
<u>AFATMESEM (2016 – 2017)</u>							

KAPITULLI 3: E DREJTA E VENDOSJES DHE LIRIA PËR TË OFRUAR SHËRBIME

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e Kapitullit

Legjislacioni i BE-së **për të drejtën e vendosjes dhe lirisë për të ofruar shërbime** është i një natyre horizontale, i cili mbulon një larmi të madhe të fushave dhe profesioneve si edhe përfshirjen e shumë institucioneve dhe organeve publike. Legjislacioni kombëtar në përputhje me legjislacionin evropian, nuk duhet të cenojë të drejtat e përcaktuara të neneve 49 dhe 56 të Traktatit për Funksionimin e Bashkimit Evropian, me përjashtim të atyre të përcaktuara në Traktat. Pjesa kryesore e *acquis* në këtë fushë është Direktiva 2006/123 (KE) datë 12.12.2006 "Për shërbimet në tregun e brendshëm (Direktiva e Shërbimeve)" e amenduar, e cila përbën masën më të madhe, dhe është e bazuar në praktikën gjyqësore të Gjykatës të Drejtësisë së Bashkimit Evropian.

Në fushën e **shërbimeve postare**, është Direktiva 97/67/KE datë 15.12.1997 "Mbi rregullat e përbashkëta për zhvillimin e tregut të brendshëm të shërbimeve postare të Komunitetit dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimit" e amenduar, dhe përcakton parimet për të siguruar ofrimin e një shërbimi universal postar, krijimin e një tregu të brendshëm për shërbimet postare dhe të shërbimit postar me cilësi të lartë për përdoruesit fundorë.

Në fushën e **njohjes së ndërsjellë të kualifikimeve profesionale**, është Direktiva 2005/36/KE datë 7.09.2005 "Mbi njohjen e kualifikimeve profesionale" e amenduar, që përcakton rregullat në lidhje me njohjen e diplomave dhe kualifikimeve të tjera midis vendeve anëtare. Direktiva gjithashtu lehtëson masat dhe shërbimet e rastit të profesionistëve për disa profesione të tjera të rregulluara

I.2 Situata në Shqipëri

Në fushën e **të drejtës së vendosjes dhe lëvizjes së lirë të shërbimeve**, Shqipëria garanton të drejtën e vendosjes për kompanitë e themeluara në BE duke u ofruar atyre trajtim të njëjtë si kompanive shqiptare. Në këtë drejtim, është hartuar projektligji "Për shërbimet në Republikën e Shqipërisë". Ky projektligj ka transpozuar pjesërisht Direktivën 2006/123/KEE "Për shërbimet në tregun e brendshëm". Ky draft është në fazën e konsultimeve teknike me grupin e punës.

Në fushën e **shërbimeve postare** legjislacioni përafrohet pjesërisht me Direktivën 97/67/KE.

Në fushën e **njohjes së ndërsjellë të kualifikimeve profesionale**, Ministria e Arsimit dhe Sporteve është duke punuar për të zbatuar detyrimet e Direktivës 2013/55/KE, e cila ndryshon me Direktivën 2005/36/KE "Për Njohjen e Kualifikimeve Profesionale". Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 952 datë 12.12.2012 "Për përjashtimin nga përgjegjësia profesionale për provimin shtetëror në profesionet", përcakton përjashtimin nga përgjegjësia për provimin e shtetit profesional, i cili ka fituar të drejtën për të ushtruar ndonjë nga

profesionet e rregulluara në vendet si të BE-së, EFTA shtetet, si: Zvicra, Lihtenshtejni, Norvegjia dhe vendet me të cilat Shqipëria ka një marrëveshje dypalëshe, si me SHBA-në, Kanada-në dhe Japoni-në. Ndërkohë, është duke u punuar për ofrimin e programeve të studimit cilësor sipas eksperiencave më të mira evropiane duke mundësuar njohjen e diplomave të arsimit të lartë të përfituara në Shqipëri në vendet e BE-së, si dhe njohjen e kualifikimeve në BE për të mundësuar punësimin e specialistëve shqiptarë në vendet e BE-së.

I.3 Struktura e kapitullit

1. E DREJTA E THEMELIMIT
2. LIRIA PËR TË OFRUAR SHËRBIME NDËR KUFITARE
3. SHËRBIMI POSTAR
4. NJOHJA RECIPROKE E KUALIFIKIMET PROFESIONALE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe *acquis* të BE

Nenet e MSA-së me rëndësi për këtë kapitull janë nenet : 50, 57, 58, 70, 100.

Acquis të BE-së në këtë kapitull përfshijnë, *ndër të tjera*:

- Direktiva 2006/123/KE datë 12.12.2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit “Për shërbimet në tregun e brendshëm”;
- Vendimi i Komisionit 2009/767/KE i 16 tetor 2009 që “Përcakton masat që lehtësojnë përdorimin e procedurave me mjete elektronike përmes pikave të kontaktit të vetëm nën Direktivën 2006/123/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit për shërbimet në tregun e brendshëm”;
- Vendimi i Komisionit 2010/425/BE të 28.07.2010 i cili ndryshon “Vendimin 2009/767/KE datë 16.12.2009 përcakton masat që lehtësojnë përdorimin e procedurave me anë të mjeteve elektronike përmes 'pikave të kontaktit të vetëm sipas Direktivës 2006/123/KE të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit për shërbimet në tregun e brendshëm, në lidhje me krijimin, mirëmbajtjen dhe publikimin e listave të besuara të ofruesve të shërbimeve të certifikimit të mbikëqyrur/akredituar nga Shtetet Anëtare”;
- Direktiva 2013/55 / BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 20 nëntor 2013 që ndryshon Direktivën 2005/36/KE “Mbi njohjen e kualifikimeve profesionale dhe Rregulloren Nr. 1024/2012 mbi bashkëpunimin administrativ përmes Sistemit Informativ të Tregut të Brendshëm ("Rregullorja IMI") Direktiva 96/71/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 dhjetor 1996 “Mbi zhvendosjen e punëtorëve në kuadër të ofrimit të shërbimeve”;
- Direktiva 2014/67 / KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 maj 2014 mbi zbatimin e Direktivës 96/71 / KE në lidhje me postimin e punëtorëve në kuadër të ofrimit të shërbimeve dhe që ndryshon Rregulloren Nr. 1024/2012 mbi bashkëpunimin administrativ nëpërmjet Sistemit të Tregut të Brendshëm Informacionit (“Rregullorja IMI”);

- Direktiva 98/5/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shkurt 1998 “Për lehtësimin e praktikës së profesionit të avokatit në mënyrë të përhershme në një Shtet Anëtar tjetër nga ai në të cilin është marrë kualifikimi”;
- Direktiva e Këshillit 77/249/KEE e 22 mars 1977 “Për të lehtësuar ushtrimin efektiv nga avokatët lidhur me lirinë për të ofruar shërbime”;
- Direktiva e Këshillit 86/653/KEE e 18 dhjetor 1986 “Mbi koordinimin e ligjeve të Shteteve Anëtare në lidhje me agjentët e vetëpunësuar të nivelit të dytë”;
- Direktiva 97/67/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 15 dhjetor 1997 “Mbi rregullat e përbashkëta për zhvillimin e tregut të brendshëm të shërbimeve postare të Komunitetit dhe përmirësimin e cilësisë së shërbimit”;
- Direktiva e Këshillit 63/474/KEE e 30 korrik 1963 “Për liberalizimin e transfertave në lidhje me transaksionet e padukshme që nuk janë të lidhura me lëvizjen e mallrave, shërbimeve, kapitalit ose personave”.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore legislative

1&2 E DREJTA E VENDOSJES DHE LIRIA PËR TË OFRUAR SHËRBIME NDËRKUFITARE

Nënkapitujt 1 dhe 2 së bashku, për shkak të lehtësisë për t’u kuptuar, në veçanti në lidhje me shfaqjen e legjislacionit sektorial, që do të mbulojë monitorimin për të dy sektorët (1) të drejtën e vendosjes dhe (2) lirinë për të ofruar shërbime.

Shqipëria nuk ka pjesë horizontale të legjislacionit për të adresuar tërësisht lirinë e lëvizjes së shërbimeve. Progres është bërë në drejtëm të krijimit të një kuadri institucional për këtë pjesë të *acquis*. Është ngritur një grup pune ndërministror me Urdhrin e Kryeministrit Nr. 39 të 2013/04/02 "Për krijimin, përbërjen dhe funksionimin e kuadrit institucional për përafrimin e legjislacionit shqiptar me *acquis* e BE-së në fushën e të drejtës së vendosjes dhe lëvizjes së lirë të shërbimeve". Është hartuar një udhëzues për përshtatjen e legjislacionit të shërbimeve ndërkufitare me Direktivën e Shërbimeve. Për më tepër, VKM-ja Nr. 264 të 2013/04/03 "Për organizimin e punës për përafrimin e legjislacionit në fushën e të drejtës së vendosjes dhe lëvizjes së lirë të shërbimeve", i cili ka krijuar një metodologji për rishikimin e legjislacionit sektorial në fushën e të drejtës së themelimit dhe lëvizjes së lirë të shërbimeve. Në këtë kuadër, është hartuar raporti për rishikimin e legjislacionit në sektorin minerar. Janë në proces konsultimi raporti për rishikimin e legjislacionit për klinikat veterinarë si dhe ka filluar rishikimi i legjislacionit për farmacitë humane.

3. SHËRBIMI POSTAR

Në zbatim të angazhimeve të marra të MSA-së dhe të programit qeveritar për shërbimet postare, me fokus në përafrimin e legjislacionit me *acquis* e Bashkimit Evropian në këtë fushë, është përshtatur kuadri ligjor në fushën e shërbimeve postare. Dokumenti strategjik: Politika e Zhvillimit në Shërbimin Postar në Republikën e Shqipërisë, e miratuar me vendimin Nr. 625, datë 24/07/2013, përcakton liberalizimin e mëtejshëm të tregut të shërbimeve postare nëpërmjet reduktimit të menjëhershëm të zonës së rezervuar nga 100 gram në 50 gram dhe heqjen e zonës së plotë të rezervuar në vitin 2014. Në bazë të Vendimit

të Këshillit të Ministrave Nr. 711, datë 21/08/2013, zona e rezervuar është reduktuar nga 100 gram në 50 gram. Me Vendimin Nr. 11, datë 20/02/2014 Parlamenti miratoi një strukturë të re të AKEP-it, e cila është miratuar nga Parlamenti me datë 20.02.2014 dhe strukturat që përfshijnë rregullimin e sektorit postar.

4. NJOHJA RECIPROKE E KUALIFIKIMEVE PROFESIONALE

Më datë 17.7.2014 u miratua me Ligjin Nr. 90/2014 “Për një shtesë në ligjin Nr. 10 171, datë 22.10.2009 “Për profesionet e rregulluara në Republikën e Shqipërisë”, i cili i shton listës aktuale me 10-të profesionet të rregulluara edhe 2 profesione të tjera, atë të punonjësit social dhe psikologut. Tashmë edhe aplikantët për ushtrimin e këtyre profesioneve ju nënshtrohen provimeve të shtetit pranë AKP-së.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes është institucioni kryesor që drejton. Për ta përafruar legjislacionin shqiptar me *acquis* e BE-së mbi të drejtën e vendosjes dhe të lëvizjes së lirë të shërbimeve, është ngritur një grup pune ndërinstitutional sipas Urdhrit të Kryeministrit Nr. 39 datë 2013/02/04.

Ajo është e përbërë nga përfaqësues të këtyre institucioneve:

1. Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes;
2. Ministria e Energjisë dhe Industrisë;
3. Ministria e Integrimit Evropian
4. Ministria e Arsimit dhe e Sporteve;
5. Ministria për Inovacionin dhe Administratën Publike;
6. Ministria e Drejtësisë;
7. Ministria e Financave;
8. Ministria e Mbrojtjes;
9. Ministria e Brendshme;
10. Ministria e Shëndetësisë;
11. Ministria e Transportit dhe e Infrastrukturës;
12. Ministria e Zhvillimit Urban dhe Turizmit;
13. Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave;
14. Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë;
15. Ministria e Mjedisit;
16. Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare;
17. Autoriteti i Medias Audio-vizuale ;
18. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare;
19. Banka e Shqipërisë;
20. Qendra Kombëtare e Regjistrimit;
21. Qendra Kombëtare e Licencimit;
22. Enti Rregullator i Energjisë;
23. Agjencia e Prokurimit Publik;
24. Njësia Monitorimi të Lojërave të Fatit;
25. Instituti i Ekspertëve Kontabël të Autorizuar;

26. Instituti i Sigurimeve Shoqërore;
27. Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve.

Organizimi institucional në fushën e të drejtës së vendosjes dhe lëvizjes së lirë të shërbimeve përfshin shumë institucione dhe ka tri fusha kryesore: (i) ekipet sektoriale në terren, (ii) ekipi bazë që vërteton çdo raport të sektorit, (iii) grupi ndër-ministral i punës

II.4 Ndarja buxhetore

	2012	2013	2014	2015
Kosto totale	202.233.000	197.000.000	2'083'500	14'000
Mbuluar nga buxheti i shtetit	193.000.000	197.000.000		14'000
Donatorët	9.233.000	0	2'083'500	
Diferenca				

III. Prioritetet

Prioritetet kryesore të kapitullit përfshijnë:

- Miratimi i ligjit “Për shërbimet në Republikën e Shqipërisë” për të përafruar pjesërisht Direktivën 2006/123/KE dhe rishikimin e legjislacionit ekzistues sektorial;
- Ekzaminimi i legjislacionit sektorial në përputhje me *acquis* të BE në fushën e të drejtës së vendosjes dhe lirisë për të ofruar shërbime;
- Forcimi i kapaciteteve administrative për të siguruar zbatimin e vazhdueshëm të dispozitave themelore në këtë fushë;
- Hartimi i një ligji të ri: "Për shërbimin postar në Republikën e Shqipërisë", i cili do të përafrohet plotësisht me *acquis* të BE-së për shërbimet postare;
- Përshtatja dhe implementimi i Kornizës Shqiptare të Kualifikimeve sipas përcaktimeve të Kornizës Evropiane të Kualifikimeve dhe direktivave të BE dhe përgatitja e kornizës sektoriale.
- Ofrimi i programeve të studimit cilësor sipas eksperiencave më të mira evropiane duke mundësuar njohjen e diplomave të arsimit të lartë të përfituara në Shqipëri në vendet e BE, si dhe njohjen e kualifikimeve në BE për të mundësuar punësimin e specialistëve shqiptarë në vendet e BE-së.

IV. Plani i veprimit për periudhën 2015 – 2017

IV.1E drejta e vendosjes dhe liria për të ofruar shërbime ndërkufitare

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni drejtues	Periodha e referuar
Strategjia e Zhvillimit të Investimeve dhe Biznesit 2014-2020	MZHETS	2014 – 2020
Plani Kombëtar për zbatimin e MSA-së	MZHETS	2014 – 2020

Inventari i masave ekzistuese ligjore

Acquis i BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni drejtues	Shkalla e përafrimit (të plotë / të pjesshme / jo e-përafruar	Data e miratimit (legjislacionit shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2006/123/KE	Ligji Nr. 10171, datë 22.10.2009 "Për profesionet e rregulluara, I ndryshuar nga Ligji Nr. 90 / 2014" Për një shtesë në ligjin nr 10,171 datë 22.10.2009," Për profesionet e rregulluara në Republikën e Shqipërisë"	MAS	I pjesshëm	22.10.2009 17.7.2014	22.10.2009 17.7.2014
	Ligji Nr. 10081 datë 23.02.2009 për licencat, autorizimet dhe lejet	MZHETS	I pjesshëm	23.02.2009	23.02.2009
	Ligji Nr. 9723, datë 03.05.2007 për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit	MZHETS	I pjesshëm	03.05.2007	07.06.2007

Kuadri i politikave të planifikuara në periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha	Data e miratimit	Hyrja në fuqi

Masat ligjore e planifikuara në 2015 – 2017

Acquis të BE	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni i shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në shqip	Institucion i përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (e plotë / përafrim i pjesshëm)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2006/123/KE	PO	Ligji "Për Shërbimet në Republikën e Shqipërisë"	JO	MZHETS	I pjesshëm	Tremujori i II i 2015	Tremujori i I i 2015
AFAT MESME (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2 Shërbimi postar

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha
Politika e Zhvillimit në Shërbimin Postar në Republikën e Shqipërisë	MIAP	2013 – 2017

Korniza ligjore ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni drejtues	Niveli i përafrimit (i plotë/pjesor/ jo i përafruar)	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 97/67/KE	Ligji Nr. 8530, datë 23.09.1999 "Në shërbimin postar në Republikën e Shqipërisë"	MIAP	I pjesshëm	23.9.1999	05.10.1999

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore për periudhën 2014 – 2016

Acquis të BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (y/n)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në shqip (y/n)	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (përputhja e plotë / e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFATMESME (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2008/6/KE	N	Ligji "Për shërbimin postar në Republikën e Shqipërisë"	N	MIAP	I pjesshëm	Tremujori I II i 2015	Tremujori I III i 2015
Direktiva 2008/6/KE	N	Akte nënligjore në zbatim të ligjit të ri "Për shërbimet postare në RSh" Udhëzimi i ministrit për përcaktimin e dendësisë së pikave të aksesit VKM për rregullat e krijimit dhe administrimit të fondit të shërbimit universal si dhe mënyra e përcaktimit të kontributit të secilit ofrues të shërbimit universal postar në rastin e bashkëfinancimit	N	MIAP	I plotë	Tremujori I 2016	Tremujori I 2016

IV.3 Njohja reciproke e kualifikimeve profesionale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha
Strategjia Kombëtare për Arsimin Parauniversitar	MAS	2009 – 2013
Strategjia Kombëtare për Arsimin e Lartë	MAS	2008 – 2013

Kuadri ligjor ekzistues

Acquis i BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni drejtues	Niveli i synuar i përafrimit (përputhja e plotë / e pjesshme)	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2005/36/KE	Ligji Nr. 10171 datë 22.10.2009 " Për rregullimin e profesioneve, i ndryshuar".	MAS/ Agjencia Kombëtare e Provimeve	I pjesshëm	22.10.2009	22.11.2009
Direktiva 2013/55/BE	Vendimi Nr. 952, datë 12.12.2012 "Për përjashtimin nga përgjegjësia profesionale për provimin e shtetit për profesionet".	MAS / Agjencia Kombëtare e Provimeve	I pjesshëm	12.12.2012	12.12.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (strategji, AP, dokument)	Institucioni drejtues	Periudha	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për Arsimin Parauniversitar	MAS	2014-2020	tremujori i II 2015	tremujori i II 2015
Strategjia e Arsimit të Lartë	MAS	2014-2020	tremujori i II 2015	tremujori i II 2015

Masat ligjore të planifikuara në 2015 – 2017

Acquis të BE	Statusi i përkthimit në shqip (y/n)	Legjislacioni shqiptar	Statusi përkthimit në anglisht (y/n)	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (përputhja e plotë / e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESME (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 4: LËVIZJA E LIRË E KAPITALIT

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Shtetet Anëtare pritet të heqin të gjitha kufizimet ndaj lëvizjes së kapitalit dhe pagesave, si brenda BE-së, ashtu edhe mes Shteteve Anëtare dhe vendeve të treta. *Acquis* përfshin gjithashtu, edhe rregullat për pagesat ndërkufitare dhe ekzekutimin e urdhrave të transferimit në lidhje me letrat me vlerë. Direktiva për luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, kërkon që bankat dhe operatorët e tjerë ekonomikë të identifikojnë klientët dhe të raportojnë disa transaksione, sidomos kur bëhet fjalë për objekte me vlerë të lartë dhe për transaksione me para në dorë me vlera të mëdha. Një kërkesë kyçe në luftën kundër krimit financiar është krijimi i kapaciteteve efektive administrative dhe zbatuese, përfshi edhe bashkëpunimin ndërmjet autoriteteve që merren me mbikëqyrjen, zbatimin dhe ndjekjen penale.

Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit (MSA) përcakton kalendarin për liberalizimin e kapitalit. Gjithashtu, parashikon lirinë dhe konvertueshmërinë e pagesave të llogarive korrente dhe të transfertave.

I.2 Situata në Shqipëri

Në fushën e lëvizjeve të kapitalit, Shqipëria ka bërë progres sa i përket, liberalizimit të transfertave dhe transaksioneve të llogarive korrente dhe kapitale, dhe transfertave unilaterale ndërmjet rezidentëve dhe jorezidentëve. Parashikohen flukse hyrëse dhe dalëse për kapitalin pa kufizime. Gjithashtu, ajo shfuqizoi të drejtat ekskluzive të Bankës së Shqipërisë për kontrollin e flukseve dalëse të kapitalit.

Aktet kryesore ligjore që rregullojnë parandalimin e pastrimit të parave janë Ligji i vitit 2008 mbi parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit, i ndryshuar dhe rregulloret e tij zbatuese.

Blerja e pronave të paluajtshme nga të huajt është objekt kufizimesh: të huajt nuk lejohen të blejnë tokë bujqësore, pyje, lëndina dhe kullota. MSA parashikon përshtatjen progresive të legjislacionit në këtë fushë, me synimin që deri në 1 prill 2016 të garantohet që trajtimi i shtetasve të BE-së të jetë jo më pak i favorshëm sesa trajtimi që u akordohet shtetasve shqiptarë. Kjo kërkon rritje të kapaciteteve administrative. Gjithashtu, Shqipëria duhet të zgjidhë pasiguritë aktuale për të drejtat e pronësisë mbi pronat e paluajtshme.

I.3 Struktura e kapitullit

1. REGJIMI I LËVIZJEVE TË KAPITALIT DHE PAGESAVE AKTUALE
2. SISTEMI I PAGESAVE
3. PARANDALIMI I PASTRIMIT TË PARAVE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE.

Detyrimet për përafrimin e legjislacionit shqiptar me atë të Bashkimit Evropian në fushën e liberalizimit të lëvizjeve të kapitalit rrjedhin nga Nenet 70 dhe Nenet 60-62 të MSA-së. Në fushën e pastrimit të parave rrjedhin nga Neni 4 dhe Neni 82 i MSA-së.

Siç duket qartë nga kjo dispozitë, Shqipëria ka jo vetëm detyrimin të përafrojë teknikisht legjislacionin e saj kombëtar me atë të Bashkimit Evropian, por edhe të sigurojë zbatimin e duhur të tij. Në këtë etapë të procesit para-anëtarësimit, autoritete të ndryshme shtetërore duhet të përfshihen në ushtrimin për anëtarësimin. Për më tepër, meqenëse ligji i BE-së është subjekt zhvillimi të vazhdueshëm, përafrimi i ligjeve nuk përfundon me përshtatjen e ligjit shqiptar ndaj *acquis* aktualisht në fuqi. Është i domosdoshëm monitorimi i vazhdueshëm i zhvillimeve në BE, si për përpjekjen para anëtarësimit ashtu edhe për përgatitjen e Shqipërisë për realitetin e përditshëm të anëtarësimit të ardhshëm në BE. Duket qartë se përafrimi me *acquis* të BE-së mbi lëvizjen e lirë të kapitalit nuk është një ndër fushat e prioriteteve në Nenin 70 të MSA-së. Arsyeimi vetëkuptohet, pasi ligji i BE-së në këtë fushë do të zbatohet vetëm në lidhje me Shqipërinë nga data e anëtarësimit në Bashkimin Evropian. Duhet të vihet në dukje se MSA nuk parashikon ndonjë dispozitë të posaçme për përafrimin e legjislacionit shqiptar me *acquis* të BE-së në këtë fushë.

Acquis e BE-së në fushën e lëvizjes së kapitalit përbëhet nga aktet e mëposhtme ligjore:

- Nenet 63-66 të Traktatit mbi Funksonimin e Bashkimit Evropian (TFEU);
- Direktiva 88/361/KEE, datë 24 qershor 1988 për zbatimin e Nenit 63 të Traktatit ;
- Direktiva 2007/64/ KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 13 Nëntor 2007, mbi shërbimet e pagesave në tregun e brendshëm;
- Direktiva 2009/44/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 6 maj 2009 që amendon Direktivën98/26/EC mbi finalitetin e shlyerjes së pagesave në sistemet e shlyerjes së pagesave dhe të letrave me vlerë dhe Direktivën2002/47/KE mbi marrëveshjet për kolateralin financiar.
- Direktiva 2009/110/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 16 shtator 2009 “Për sipërmarrjen, ndjekjen dhe mbikëqyrjen e kujdesshme të veprimtarisë së institucioneve të parasë elektronike” amendim i Direktivës 2005/60/KE dhe 2006/48/KE dhe shfuqizim i Direktivës 2000/46/KE
- Rregullorja (KE), Nr. 924/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 16 shtator 2009 mbi pagesat ndërkufitare në Komunitet dhe shfuqizim i Rregullores (KE), Nr. 2560/2001.
- Rregullorja (KE) nr. 1781/2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 15 nëntor 2006 mbi informacionin për pagesin, që shoqëron transfertat e fondeve.
- Direktiva 2005/60/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 26 tetor 2005 mbi parandalimin e përdorimit të sistemit financiar për qëllime të pastrimit të parave dhe të financimit të terrorizmit (Direktiva kundër Pastrimit të Parave).
- Direktiva 2005/60/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 26 tetor 2005 mbi parandalimin e përdorimit të sistemit financiar për qëllime të pastrimit të parave dhe të financimit të terrorizmit (Direktiva kundër Pastrimit të Parave).

- Direktiva e Komisionit 2006/70/KE, datë 1 gusht 2006 e cila parashtrohet zbatimin e masave për Direktivën 2005/60/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit lidhur me përkufizimin e ‘personave të ekspozuar politikisht’ dhe kriteret teknike për procedurat e thjeshtuara të kujdesit të duhur ndaj klientit (customer due diligence) dhe për përjashtimin në rastin e një aktiviteti financiar të kryer në bazë rastësore ose shumë të kufizuar.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion në Shqipëri

Në përgjithësi, Shqipëria ka vepruar në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja në këtë fushë:

- Ligji shqiptar Nr. 8438, datë 28.12.1998 “Mbi taksën ndaj të ardhurave” është përafruar pjesërisht me Nenin 65 të TFEU. Ligji Nr. 7764, datë 02.11.1993 “Mbi investimet e huaja” është përafruar pjesërisht me Nenin 63 të TFEU.

Ligjet dhe rregulloret e mëposhtme shqiptare janë përafruar pjesërisht me Direktivën 2007/64/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 13 nëntor 2007 “Mbi shërbimet e pagesave në tregun e brendshëm”:

- Ligji Nr. 8269, datë 23.12.1997 “Mbi Bankën e Shqipërisë”;
- Ligji Nr. 9662, datë 18.12.2006 “Mbi bankat në Republikën e Shqipërisë”;
- Ligji Nr. 9902, datë 17.04.2008 “Mbi Mbrojtjen e Konsumatorit”;

Ligji Nr. 133, datë 29.04.2013 “Mbi sistemin e pagesave” është përafruar pjesërisht me Direktivën 98/26/EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 19 maj 1998 “Mbi finalitetin e shlyerjes së pagesave në sistemet e shlyerjes së pagesave dhe të letrave me vlerë”; Direktivën 2002/47/KE e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 6 qershor 2002, mbi marrëveshjet për kolateralin financiar; dokumenti i BIS “Mbi Parimet Themelore për Sistemet e Pagesave me Rëndësi Sistemike” dhe Protokollin nr. 4 “Mbi Statutin Evropian të Bankave Qendrore”;

Ligji nr. 9917, datë 19.05.2008 “Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit”, i ndryshuar dhe rregulloret në zbatim të tij, është në përputhje me Direktivën 2005/60 EC të Parlamentit Evropian dhe Këshillit mbi parandalimin e përdorimit të sistemeve financiare për qëllime të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit.

Vendimi nr. 70, datë 14.10.2009 i Këshillit Mbikëqyrës (KM) të Bankës së Shqipërisë për miratimin e rregullores “Mbi veprimtarinë e këmbimit valutor” është përafruar pjesërisht me Direktivën 88/361/KEE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 24 qershor 1988 mbi zbatimin e Nenit 67 të Traktatit.

II.3 Përmbledhje e Institucionet përgjegjëse

Institucioni përgjegjës kryesor është Banka e Shqipërisë. Ajo mbikëqyr pagesat ndërkombëtare që rrjedhin nga veprimet tregtare, transaksionet jotregtare dhe angazhimet e bankave të tjera shqiptare, që kanë lidhur kontrata me shtete, banka apo shoqëri të huaja.

Banka e Shqipërisë, në kuadër të objektivit të saj primar dhe tregut të brendshëm bankar, promovon dhe mbështet zhvillimin në bazë tregu të sistemit valutor, tregut të brendshëm financiar, sistemit të pagesave, dhe nxitjes së kushteve të favorshme monetare dhe të kreditimit për zhvillimin e rregullt, të ekuilibruar dhe të qëndrueshëm ekonomik të vendit.

Në cilësinë e autoritetit monetar e mbikëqyrës të vendit, Banka e Shqipërisë gëzon funksionet e mëposhtme:

- Harton, miraton dhe zbaton politikën monetare të vendit, për realizimin e objektivave të së cilës ajo përdor instrumentet e duhura monetare;
- Ka të drejtën ekskluzive të nxjerrjes e të qarkullimit të kartëmonedhës dhe të monedhës kombëtare;
- Mban dhe administron rezervat valutore të Republikës së Shqipërisë;
- Harton, miraton e zbaton regjimin e këmbimit valutor si dhe politikën e kursit të këmbimit;
- Licencon ose revokon licencën për ushtrimin e veprimtarisë bankare si dhe mbikëqyr aktivitetin bankar me qëllim sigurimin e stabilitetit të sistemit bankar;
- Shërben si bankier, këshilltar e agjent fiskal i Republikës së Shqipërisë;
- Shërben si bankë e bankave të nivelit të dytë;
- Nxit funksionimin normal të sistemit të pagesave.

Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave (DPPPP) është Njësia e Inteligjencës Financiare shqiptare e fuqizuar nga legjislacioni mbi AML / CFT (kundër pastrimit të parave dhe luftës kundër financimit të terrorizmit) për të mbledhur, menaxhuar dhe analizuar raportet e dorëzuara nga detyruesit për të parandaluar dhe luftuar pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit.

DPPPP shpërndan informacionin drejt autoriteteve shqiptare të zbatimit të ligjit nëse ka bazë për të dyshuar se veprat e pastrimit të parave apo financimit të terrorizmit kanë qenë ose janë duke u kryer. Ajo gjithashtu bashkëpunon ngushtë me Njësitë e tjera të Inteligjencës Financiare nëpër botë.

Për më tepër, DPPPP ka edhe rol mbikëqyrës ku ajo kontrollon përputhshmërinë e detyruesit me kërkesat e Ligjit për PP/FT dhe në këtë drejtim ajo bashkëpunon me të gjitha autoritetet mbikëqyrëse, veçanërisht me Bankën e Shqipërisë dhe Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare.

DPPPP lidhet në mënyrë aktive me zbatuesit e ligjit vendor, rregullatorët dhe homologët ndërkombëtarë, që në mënyrë efektive të ndihmojë në zbulimin, vlerësimin dhe zhdukjen e të gjitha kërcënimeve të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit në ekonominë kombëtare.

Numri total i punonjësve të DPPPP-së është 28.

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave zbaton programin e Qeverisë në fushën e bujqësisë, ushqimit dhe mbrojtjes së konsumatorit. Objektivat e saj kryesore renditen si më poshtë vijon:

- Hartimi dhe zbatimi i politikave që synojnë rritjen e qëndrueshme të bujqësisë dhe prodhimit;

- Hartimi dhe përafrimi i legjislacionit në fushën e bujqësisë, ushqimit dhe mbrojtjes së konsumatorit në përputhje me kërkesat e BE-së;
- Garantimi i informacionit mbi bujqësinë;
- Administrimi i qëndrueshëm i tokës bujqësore;

Numri total i punonjësve të Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave është 116.

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian në kuadër të Kapitullit 4 “Lëvizja e lirë e kapitalit” kryesohet nga Banka e Shqipërisë dhe përbëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave dhe Ministria e Bujqësisë. Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave.

II.4 Sqarim në lidhje me parashikimet financiare

	2012	2013	2014	2015
Kosto totale	140,000,000		70,000,000	
Buxheti i Departamentit të Sistemeve të Pagesave, Kontabilitetit dhe Financës	-	-	-	-
Asistencë e huaj	140,000,000		70,000,000	-

III. Prioritetet

Partneriteti Evropian

Lëvizja e lirë e kapitalit

Si prioritet afatshkurtër, Partneriteti Evropian rekomandon të autorizohet blerja e pasurive të paluajtshme nga ana e qytetarëve të BE-së brenda kufijve të përcaktuar në Kalendarin e Angazhimeve Specifike në kuadrin e Marrëveshjes së Përgjithshme Tregtare për Tregtinë dhe Shërbimet. (GATS). Në periudhën afatmesme, Shqipëria duhet të bëjë progres në përmbushjen e angazhimeve në kuadrin e MSA-së në lidhje me liberalizimin e plotë të lëvizjes së kapitalit, përfshi trajtimin e barabartë të qytetarëve të BE-së dhe Shqipërisë për sa i përket investimeve në portofol dhe kreditë dhe huadhëniet financiare me maturim më pak se një vit.

Pastrimi i parave

- Të merren masa për zbatimin më të mirë të legjislacionit kundër pastrimit të parave, për sa i takon parandalimit, dënimeve, konfiskimit, sekuestrimit dhe ngrirjes së aseteve.
- Të rriten kapacitetet e Njesisë së Inteligjencës Financiare (FIU), prokurorive dhe Njesisë policore të Krimin Ekonomik, duke iu siguruar burimet e përshtatshme financiare dhe IT, si dhe të përmirësohet bashkëpunimi midis niveleve të ndryshme.

- Të sigurohet përputhshmëria e ligjit ekzistues për parandalimin e pastrimit të parave në linjë me *acquis* dhe me rekomandimet e Task Forcës për Ndërhyrjen Financiare.
- Të forcohen kapacitetet e Agjencisë së administrimit të aseteve të sekuestruara dhe të konfiskuara.
- Të përmirësohet më tej bashkëpunimi me autoritetet e vendeve të tjera.
- Të sigurohet zbatim i duhur i detyrimeve të raportimit dhe të shqyrtohen pragjet e raportimit të transaksionit.
- Të merren masa më efikase për reduktimin e përdorimit të parasë së thatë (cash) në ekonomi.

Si prioritet afatmesme, në fushën e *Pastrimi i parave*, Shqipëria duhet të forcojë luftën kundër krimit ekonomik dhe financiar, përfshirë pastrimin e parave dhe falsifikimin e kartëmonedhave, dhe të arrijë rezultate të dukshme në luftën kundër pastrimit të parave, si brenda ashtu edhe jashtë sektorit financiar.

Takimi i Nën komitetit Çështjet Ekonomike dhe Financiare, dhe Statistikat, 2013

Në përputhje me MSA-në, legjislacioni shqiptar që prej datës 1 prill 2016 duhet “t’ju garantojë shtetasve të vendeve anëtare të Bashkimit Evropian trajtim të barabartë me atë të shtetasve shqiptar” sa i përket blerjes së pasurive të paluajtshme në Shqipëri. Në këtë kontekst, zbatimi i Planit të Veprimit i përgatitur nga autoritetet shqiptare duhet të fillojë me identifikimin e të gjithë akteve ligjore që kanë nevojë të ndryshohen.

Raport Progres

Janë bërë disa përparime në fushën e lëvizjes së lirë të kapitalit, falë hapave në zbatimin e Ligjit për Sistemet e Pagesave, licencimin e operatorit për skemën kombëtare të pagesave me kartë, si dhe miratimin e masave legjislative për të luftuar pastrimin e parasë. Punë e mëtejshme nevojitet për të forcuar zbatimin e ligjit. Në tërësi, përgatitjet kanë avancuar në masë të moderuar.

1 REGJIMI I LËVIZJEVE TË KAPITALIT DHE PAGESAVE AKTUALE

IV. Plani

IV.1 Kuadri i politikave ekzistuese

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Strategjia Ndërsektorale për Reformën në Fushën e të Drejtave të Pronësisë, 2012-2020” dhe të Planit të saj të Veprimit”	Ministria e Drejtësisë	2012 – 2020
Strategjia Afatmesme e Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë për periudhën 2013-2015;	Banka e Shqipërisë	2013 – 2015
Politikat e mbikëqyrjes së sistemeve të Pagesave dhe të Shlyerjes, miratuar me vendim të Këshillit Mbikëqyrës nr. 32, datë 30.04.2014	Banka e Shqipërisë	Duke filluar nga viti 2014 për një periudhë kohore të papërcaktuar

IV.2 Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Nenet 63-66 TFEU	Ligji nr. 9590, date 27.07.2006 “Për ratifikimin e marrëveshjes së stabilizim-asocimit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Komuniteteve Europiane e shteteve të tyre anëtare”	Ministria e Financave; Banka e Shqipërisë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	Pjesshëm	27.07.2006	29.08.2006
	Ligji nr. 8438, datë 28.12.1998“Për tatimin mbi të ardhurat” i ndryshuar	Ministria e Financave; Banka e Shqipërisë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	Pjesshëm	6.01.1999	21.01.1999
	Ligji nr. 7764, datë 02.11.1993“Për investimet e huaja” i ndryshuar	Ministria e Financave; Banka e Shqipërisë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	Pjesshëm	02.11.1993	25.11.1993
	Rregullore nr. 70, datë 30.09.2009 “Për veprimtarinë valutore”	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	14.10.2009	07.12.2009
Direktiva 88/361/KEE	Ligji nr. 9879, datë 21.02.2008 “Për titujt”	Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ;	E pjesshme	21.02.2008	27.03.2008
	Ligji nr. 8337, datë 30.04.1998 “Për kalimin në pronësi të tokës bujqësore,pyjore, livadheve dhe kullotave”;	Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Burimeve Ujore;	Pjesshëm	30.04.1998	23.05.1998
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Ligji nr. 7764, datë 02.11.1993“Për investimet e huaja” i ndryshuar	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes;;	Pjesshëm	02.11.1993	25.11.1993
	Vendimi Nr. 12	Banka e	Pjesshëm	23.02.2011	07.03.2011

	Shkurt 23 2011 i Këshillit Mbikëqyrës së Bankës së Shqipërisë për Adoptimin e disa mendimeve në Rregullimin e Sistemit të Pagesave Nderbankare, i ndryshuar	Shqipërisë			
	Rregullore Nr. 70 i 30.09.2009 "Për Veprimtarinë e Këmbimit Valutor	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	14.10.2009	07.12.2009
Direktive 2007/64/KE	Ligji nr. 8269, datë 23.12.1997 "Për Bankën e Shqipërisë" i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Ligji Nr. 9902, i datës 17.04.2008 "Mbi Mbrojtjen e Klientit	Banka e Shqipërisë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes;	Pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
	Rregullore nr. 1, datë 17.01.2013. "Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë nga subjektet financiare jobanka";	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	17.01.2013	21.02.2013
	Rregullore nr. 28, datë 30.03.2005 "Për mbikëqyrjen e transaksioneve bankare në rrugë elektronike"	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	30.03.2005	30.03.2005
	Rregullore nr. 11, datë 06.02.2008 "Për instrumentet e pagesave elektronike".	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	06.02.2008	21.02.2013

IV.3 Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Neni 61(2) i MSA	Po	Rishikimi i rregullores nr. 70, datë 30.09.2009 “Për veprimtarin e valutore” me qëllim adresimin e rekomandimit të Nënkomitetit për çështjet ekonomiko-financiare dhe statistikat dhe detyrimeve që rrjedhin nga Artikulli VIII i FMN-së.	Jo	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	T2 2015	T3 2015
AFAT MESËM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

2 Sistemi i pagesave

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Afatmesme e Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë për periudhën 2013-2015;	Banka e Shqipërisë	2013 – 2015
Dokumenti “Politikat e mbikëqyrjes së Sistemeve të Pagesave dhe të Shlyerjes”, miratuar me vendim të Këshillit Mbikëqyrës” nr. 32, datë 30.04.2014	Banka e Shqipërisë	Duke filluar nga viti 2014 për një periudhë kohore të papërcaktuar

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 98/26/KE	Ligji nr. 133, datë 29.04.2013 “Për sistemin e pagesave	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	29.04.2013	29.05.2013
Direktiva 2002/47/KE	Ligji nr. 9974, datë 28.07.2008 “Për kontratën e riblerjes së titujve”;	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	28.07.2008	19.08.2008
	Ligji nr 8537, datë 18. 10.1999 “Për barrët siguruese”;	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	18. 10.1999	04.12.1999
	Ligji nr. 133, datë 29.04.2013 “Për sistemin e pagesave”	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	29.04.2013	29.05.2013
	Ligji nr. 8901, datë 23.05.2002 “Për falimentimin”;	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	23.05.2002	18.07.2002
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar.	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
Direktiva 2009/110/KE	Rregullore nr..11, date 06.02.2008 " Për instrumentet e pagesave elektronike"payment instruments"	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	06.02.2008	21.02.2008
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Rregullore nr. 14 datë 11.03.2009 “Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së bankave dhe degëve të bankave të huaja në Republikën e Shqipërisë”;e ndryshuar	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	11.03.2009	08.05.2009
	Rregullore nr. 2 datë 17.01.2013 “Për administrimin e rrezikut në aktivitetin e subjekteve jo-banka”.	Banka e Shqipërisë; Ministria e Financave	Pjesshëm	17.01.2013	21.02.2013

Direktiva 2007/64/KE	Rregullore nr.11, date 06.02.2008 " Për instrumentet e pagesave elektronike";	Banka e Shqipërisë;	Pjesshëm	06.02.200	21.02.2013
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Rregullore nr. 14 datë 11.03.2009 "Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së bankave dhe degëve të bankave të huaja në Republikën e Shqipërisë", e ndryshuar	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	11.03.2009	08.05.2009
	Rregullore nr. 28, datë 30.03.2005 "Për mbikëqyrjen e transaksioneve bankare në rrugë elektronike"	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	30.03.2005	30.03.2005
	Ligji nr. 8269 "Për Bankën e Shqipërisë", i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Rishikimi i dokumentit "Politikat e mbikëqyrjes së sistemeve të Pagesave dhe të Shlyerjes", miratuar me Vendim të Këshillit Mbikëqyrës nr. 32, datë 30.04.2014	Banka e Shqipërisë	Duke filluar nga viti 2014 për një periudhë kohore të papërcaktuar	30.04.2014	30.04.2014

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							

Direktiva2007/64/EC	Po	Implementimi i Direktivës 2007/64/KE “Për shërbimet e pagesave në tregun e brendshëm” në kuadrin ligjor ose rregullator Shqiptar	Jo	Banka e Shqipërisë	Pjesshëm	T3 2015	T3 2015
<u>AFAT MESEËM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

3 Parandalimi i pastrimit të parave

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Dokumenti strategjik kombëtar “Për hetimin e krimit financiar”	DPPPP	2009 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva2005/60/	Ligji nr. 9917, datë 19.5.2008 “ Për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit”, i ndryshuar	DPPPP	I Plotë	21.05.2008	21.08.2008

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpjethje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 5: PROKURIMI PUBLIK

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Legjislacioni i BE për prokurimin publik bazohet në parimet e përgjithshme që rrjedhin nga Traktati për Bashkimin Evropian dhe Traktati për Funksionimin e Bashkimit Evropian, si dhe nga jurisprudenca e Gjykatës Evropiane të Drejtësisë. Këto parime përfshijnë transparencën, trajtimin e barabartë, konkurrencën e lirë dhe mos-diskriminimin. Parimet e lartpërmendura aplikohen në të gjitha procedurat e prokurimit, përfshirë edhe ato jashtë fushës së veprimit të direktivave evropiane për prokurimin, për shembull, procedurat e prokurimeve nën kufijtë monetarë të parashikuar nga këto direktiva, apo procedurat e koncesioneve për shërbimet. Prokurimi publik rregullohet plotësisht në legjislacionin dytësor të BE.

I.2 Situata në Shqipëri

Në fushën e prokurimit publik ka pasur progres të mirë në procesin e përafrimit me legjislacionin respektiv të BE. Legjislacioni i prokurimit publik pësoi disa ndryshime me qëllim përafrimin e mëtejshëm të tij me parimet e përgjithshme dhe legjislacionin e BE për dhënien e kontratave publike. Në këtë kuadër, ndryshimet më të fundit në ligjin e prokurimit publik u miratuan në muajin Dhjetor 2014, me Ligjin Nr. 182/2014, “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr. 9643, datë 20.11.2006, “Për prokurimin publik”, të ndryshuar. Në vijim, u miratuan edhe ndryshimet përkatëse në legjislacionin dytësor.

Në vitin 2013 u miratua edhe Ligji i ri për Koncesionet dhe Partneritetin Publik Privat, i ndjekur nga miratimi i legjislacionit dytësor respektiv. Gjithashtu, në vitin 2014 u miratua edhe Ligji Nr. 88/2014, “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin Nr. 125/2013, “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”.

Në kuadër të përafrimit të legjislacionit, punë e mëtejshme duhet të ndërmerret me qëllim përafrimin e legjislacionit, përkatësisht të prokurimeve dhe koncesioneve, me direktivat e reja respektive të BE, të miratuara në fillim të vitit 2014.

Agjencia e Prokurimit Publik ka marrë masa për të siguruar transparencën e procedurave të prokurimit publik dhe zbatimin e legjislacionit në këtë fushë.

Institucioni i Avokatit të Prokurimeve u mbyll, dhe funksioni i shqyrtimit të ankesave të operatorëve ekonomikë është përqendruar vetëm te Komisioni i Prokurimit Publik.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për përafrimin e legjislacionit shqiptar në fushën e prokurimit publik me legjislacionin e BE në këtë fushë rrjedh nga Nenet 70 dhe 74 të MSA.

Legjislacioni i BE në fushën e prokurimit publik përbëhet nga aktet e mëposhtme ligjore:

- Direktiva 2004/18/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 31 Mars 2004, për koordinimin e procedurave të prokurimit për shpalljen fituese të kontratave publike për punë, furnizime dhe shërbime, Gazeta Zyrtare nr. 134, Seria L e datës 30.4.2004.
- Direktiva 2004/17/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 31 Mars 2004, që koordinon procedurat e prokurimit të subjekteve që veprojnë në sektorin e shërbimit ujor, energjetik, të transportit dhe postar, Gazeta Zyrtare nr. 134, Seria L e datës 30.4.2004.
- Direktiva 2014/24/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 26 Shkurt 2014 për prokurimin publik dhe që shfuqizon Direktivën 2004/18/EC, Gazeta Zyrtare nr. 94, Seria L e datës 28.3.2014.
- Direktiva 2014/25/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 26 Shkurt 2014 për prokurimin nga entet që operojnë në sektorët e ujit, energjisë, transportit dhe shërbimeve postare dhe që shfuqizon Direktivën 2004/17/EC, Gazeta Zyrtare nr. 94, Seria L e datës 28.3.2014.
- Direktiva 2014/23/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 26 Shkurt 2014 për dhënien e kontratave të koncesioneve, Gazeta Zyrtare nr. 94, Seria L e datës 28.3.2014.
- Direktiva 2014/55/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 16 Prill 2014 për faturimin elektronik në prokurimin publik.
- Direktiva 2009/81/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 13 Korrik 2009, për koordinimin e procedurave për dhënien e disa kontratave për punë, furnizime dhe shërbime nga autoritete kontraktore apo ente në fushat e mbrojtjes dhe sigurisë, dhe që ndryshon Direktivat 2004/17/EC dhe 2004/18/EC, Gazeta Zyrtare nr. 216, Seria L e datës 20.8.2009.
- Direktiva e Këshillit 92/13/EEC, datë 25 Shkurt 1992, që koordinon ligjet, rregulloret dhe dispozitat administrative në lidhje me zbatimin e rregullave komunitare për procedurat e prokurimit të subjekteve që veprojnë në sektorin e shërbimit ujor, energjetik, të transportit dhe të telekomunikacionit, Gazeta Zyrtare nr. 76, Seria L e datës 23.3.1992.
- Direktiva 89/665/EEC e Këshillit, datë 21 Dhjetor 1989, për koordinimin e ligjeve, rregullave dhe dispozitave administrative në lidhje me aplikimin e procedurave të rishikimit për dhënien e kontratave publike të furnizimit dhe të punëve publike, Gazeta Zyrtare nr. 395, Seria L e datës 30.12.1989.

- Rregullore (EC) Nr. 2195/2002 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 5 Nëntor 2002, për Fjalorin e Përbashkët të Prokurimit, Gazeta Zyrtare nr. 340, Seria L e datës 16.12.2002.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi, detyrimet që rrjedhin nga MSA, në fushën e prokurimit publik, janë përmbushur. Kuadri rregullator në këtë fushë është në përgjithësi i pajtueshëm, por jo plotësisht i përafëruar me *acquis*. Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006, “Për prokurimin publik”, i ndryshuar, është pjesërisht i përafëruar me direktivat e mëposhtme të BE:

Direktiva 2004/18/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 31 Mars 2004, për koordinimin e procedurave të prokurimit për shpalljen fituese të kontratave publike për punë, furnizime dhe shërbime (e ndryshuar), Direktiva 2004/17/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 31 Mars 2004, që koordinon procedurat e prokurimit të subjekteve që veprojnë në sektorin e shërbimit ujor, energjetik, të transportit dhe postar (e ndryshuar), Direktiva 89/665/EEC e Këshillit, datë 21 Dhjetor 1989, për koordinimin e ligjeve, rregullave dhe dispozitave administrative në lidhje me aplikimin e procedurave të rishikimit për dhënien e kontratave publike të furnizimit dhe të punëve publike (e ndryshuar me Direktivën 2007/66/EC).

Përsa i përket koncesioneve, në reflektim të progres raporteve, në këtë fushë, të BE, në muajin Prill 2013 u miratua Ligji Nr. 125/2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat”. Ky ligj është pjesërisht i përafëruar me Direktivën 2004/18/EC për koordinimin e procedurave të prokurimit për shpalljen fituese të kontratave publike për punë, furnizime dhe shërbime.

Ndryshime të mëtejshme në ligjin Shqiptar do të nevojiten për të përafëruar kuadrin ligjor kombëtar me Direktivat e reja të miratuara në këto fusha.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Kuadri institucional rregullator në fushën e prokurimit publik përbëhet nga Agjencia e Prokurimit Publik (APP) dhe Komisioni i Prokurimit Publik (KPP).

Agjencia e Trajtimit të Koncesioneve (ATRAKO) përfshihet përsa i përket kompetencave të saj ligjore në lidhje me koncesionet.

APP është organi qendror për mbikëqyrjen dhe monitorimin e procedurave të prokurimit publik, koncesioneve/partneritetit publik privat dhe ankandeve publike. APP ka disa kompetenca, të cilat përfshijnë paraqitjen e propozimeve për ndryshime legjislative në fushat e lartpërmendura, dhe dhënien e këshillave dhe asistencës ligjore (sipas kërkesës) për autoritetet kontraktore, që ndërmarrin procedura prokurimi publik, koncesionesh/PPP dhe ankande publike.

APP ka në total 23 punonjës.

Ndërkohë, me Vendimin Nr. 12, datë 14.01.2015, “Për rishpërndarje të numrit të punonjësve, ndërmjet Ministrisë së Mbrojtjes dhe Agjencisë së Prokurimit Publik, për vitin 2015”, numri i punonjësve të APP është shtuar me 5 persona, duke çuar numrin e përgjithshëm të punonjësve të saj në 28 persona. Në vijim, do të bëhen ndryshimet përkatëse në strukturën dhe organikën e APP.

KPP është organi i rishikimit, i cili trajton ankesat e operatorëve ekonomikë për procedurat e prokurimit publik, koncesioneve/partneritetit publik privat dhe ankandit publik. Vendimet e KPP janë përfundimtare administrativisht. KPP përbëhet nga 20 punonjës.

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian përgjegjës për kapitullin 5 (Prokurimi publik) drejtohet nga APP.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare 2012 – 2015

Parashikimet financiare të APP, në lidhje me aktivitetet trajnuese që ndërmerr, në zbatim të detyrave ligjore, jepen si më poshtë:

	2012	2013	2014	2015
Kostot totale	34.250.000	650.000	0	500.000
Mbulohen nga buxheti i shtetit	650.000	650.000	0	500.000
Mbuluar nga ndihma e huaj	33.600.000	0	0	0

III. Prioritetet

Ligji aktual i prokurimit publik është pjesërisht i përafruar me legjislacionin përkatës të BE. Megjithatë disa dispozita janë plotësisht ose pjesërisht të përafruara, punë e mëtejshme legjislative nevojitet me qëllim përafrimin e plotë, sikurse përcaktuar në MSA, për këtë fushë.

Në fillim të vitit 2014 u miratuan Direktivat e reja të BE, në fushën e prokurimit publik, dhe legjislacioni shqiptar në këtë fushë duhet t’i nënshtrohet ndryshimeve të nevojshme, me qëllim përafrimin me këto direktiva.

Masa duhet të merren për përmirësimin e profesionalizmit të autoriteteve kontraktore, dhe reduktimin e shkeljeve financiare, në këtë fushë. Gjithashtu, prioritet është edhe realizimi i masave, sipas afateve përkatëse, të parashikuara në Strategjinë e Menaxhimit të Financave Publike (2014-2020), për pjesën e prokurimit publik.

IV. Plani

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Strategjia për Menaxhimin e Financave Publike 2014-2020	Ministria e Financave	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e miratimit (legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2004/18/EC	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
	Ligji Nr. 125/2013 “Për koncesionet dhe partneritetin publik privat” (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	25.04.2013	25.05.2013
Direktiva 2004/17/EC	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
Direktiva 2014/24/EU	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
Direktiva 2014/25/EU	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
Direktiva 89/665/EEC	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
Direktiva 92/13/EEC	Ligji Nr. 9643, datë 20.11.2006 “Për prokurimin publik”, (i ndryshuar)	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	20.11.2006	01.01.2007
Direktiva 2009/81/EC	-	Agjencia e Prokurimit Publik	Mospërputhje	-	-
Rregullore 2195/2002/EC	-	Agjencia e Prokurimit Publik	Mospërputhje	-	-

Kuadri i politikave i planifikuar

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
--	----------------------	---------------------	------------------	---------------

Masat ligjore të planifikuara

Legjislacioni i BE	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							

AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Direktiva 2004/24/EU	Jo	Ligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin Nr. 9643, datë 20.11.2006, “Për prokurimin publik”, të ndryshuar.	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016
	Jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për disa shtesa dhe ndryshime në Vendimin Nr. 914, datë 29.12.2014, “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”.	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016
Direktiva 89/665/EEC	Jo	Ligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin Nr. 9643, datë 20.11.2006, “Për prokurimin publik”, të ndryshuar.	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016
	Jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për disa shtesa dhe ndryshime në Vendimin Nr. 914, datë 29.12.2014, “Për miratimin e rregullave të prokurimit publik”.	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016
Direktiva 2009/81/EC	Jo	Ligj “Për koordinimin e procedurave për dhënien e kontratave për punë, furnizime,	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik Ministria e Mbrojtjes	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016

		dhe shërbime nga autoritete kontraktore apo ente në fushat e mbrojtjes dhe sigurisë”.					
	Jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për koordinimin e procedurave për dhënie e kontratave për punë, furnizime, dhe shërbime nga autoritete kontraktore apo ente në fushat e mbrojtjes dhe sigurisë”.	Jo	Agjencia e Prokurimit Publik Ministria e Mbrojtjes	I pjesshëm	3-mujori i fundit 2016	3-mujori i fundit 2016

KAPITULLI 6: LEGJISLACIONI TREGTAR

I. Hyrja

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Legjislacioni i BE-së për këtë kapitull përmban rregulla të harmonizuara në fushën e legjislacionit tregtar, të ligjit për shoqëritë tregtare, duke përfshirë edhe kërkesat e raportimit financiar, të destinuara për të lehtësuar ushtrimin e të drejtës së themelimit. Pjesa kryesore e *acquis* në këtë fushë të ligjit, janë direktivat për rregullimin e kompanive të cilat përfshijnë kërkesat e detyrueshme për falimentimin, për përcaktimin e rregullave për kompanitë publike, rregullat kombëtare për mbrojtjen e aksionarëve dhe kreditorëve, rregullat dhe procedurat për të lehtësuar bashkimet ndërkufitare të kompanive, etj. Gjithashtu ky kapitulli përfshin rekomandimet e Komisionit të cilat adresojnë parimet e qeverisjes së korporatave dhe direktivën për të drejtat e aksionarëve.

Acquis e BE-së në fushën e rregullave të kontabilitetit dhe auditimit përfshijnë vlerësimin e ekspozimit dhe bilancet, llogaritë vjetore të shoqërive me përgjegjësi të kufizuar publike dhe private, kërkesat e auditimit, si dhe sigurimin e informacionit dhe publikimin e detyrimeve. Ekzistojnë dhe rregullore që i detyrojnë kompanitë të cilat janë të listuara në një treg të rregulluar, në mënyrë që llogaritë e tyre të jenë në përputhje me standardet ndërkombëtare të adoptuara nga Komisioni Evropian. Së fundi, Direktiva 2006/43/KE "Për Auditimin Ligjor" harmonizon rregullat duke përfshirë mes të tjerash, miratimin dhe regjistrimin e auditorëve ligjor, sigurimin e jashtëm, mbikëqyrjen publike, pavarësinë e auditorit dhe zbatimin e mundshëm të standardeve ndërkombëtare të auditimit.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres në përafrimin me *acquis* në fushën e legjislacionit tregtar duke miratuar në vitin 2008 ligjin e shoqërive tregtare, si dhe në vitin 2012 ligjin për bashkimin ndërkufitare të kompanive. Përafrimi i legjislacionit shqiptar me *acquis* në lidhje me raportimin dhe dokumentacionin për bashkimet ndërkufitare është në proces miratimi nga Këshilli i Ministrave. Ka përfunduar infrastruktura teknike për aplikimin e nënshkrimit elektronik. Gjithashtu janë akredituar dy ente për lëshimin e certifikatave, një publik, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), dhe një privat, Aleat sh.k.p. AKSHI është duke lëshuar certifikata të kualifikuara për punonjësit e administratës publike, ndërsa Aleat sh.p.k., është në fazën e testimit dhe pritet të lëshojë certifikata të kualifikuara për qytetarët nga qershori 2014.

Në fushën e kontabilitetit të korporatave, ka përfunduar procesi i rishikimit të Standardeve Kombëtare të Kontabilitetit dhe në korrik 2014 me Urdhër të Ministrit të Financave janë shpallur Standardet e Përmirësuara Kombëtare të Kontabilitetit. Standardet e përmirësuara kanë datë e hyrjes në fuqi 1 janar 2015. Kërkesat e standardeve kombëtare janë në linjë me SNRF për NVM, ndërsa paraqitja e pasqyrave financiare është tërësisht e përafruar me kërkesat e Direktivës 2013/34 të BE. Ka përfunduar përkthimi dhe rishikimi i përkthimit të të

gjitha përditësimet të SNK / SNRF, të publikuara nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit (Londër) deri në dhjetor 2013. Janë në proces përkthimi përditësimet e publikuara nga Bordi gjatë vitit 2014. Ndërsa në fushën e auditimit, Organi i Mbikëqyrjes Publike ka vazhduar me aktivitetet monitoruese dhe përfshirjen në auditim të drejtpërdrejtë të entiteteve me interes publik. Me Urdhrin e Ministrit të Financave Nr. 35, datë 02.08.2013 është miratuar “Udhërrëfyesi për reformën e kontabilitetit dhe auditimit për periudhën 2013-2015”.

I.3 Struktura e kapitullit

1. LEGJISLACIONI TREGTAR
2. KONTABILITETI DHE AUDITIMI

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhja e kërkesave të MSA-së dhe *acquis* të BE-së

Përafrimi i legjislacionit shqiptar për të drejtën tregtare buron nga neni 70 i MSA-së në bazë të së cilës Shqipëria ka jo vetëm detyrimin për të sjellë legjislacionin e saj kombëtar në përputhje me të drejtën e BE-së, por gjithashtu për të siguruar edhe zbatimin e saj.

Acquis të BE-së që përfshihen në këtë kapitull janë :

- Direktiva 2009/101/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit datë 16 shtator 2009 “Mbi koordinimin e masave mbrojtëse” të cilat, për mbrojtjen e interesave të anëtarëve dhe palëve të treta, shtetet anëtare kërkojnë nga kompanitë që t’i bëjnë këto masa ekuivalente sipas paragrafit të dytë të nenit 48-të të Traktatit, e ndryshuar;
- Direktiva 2009/109/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit datë 16 shtator 2009, “Që ndryshon” Direktivat e Këshillit 77/91/KE, 78/855/KEE dhe 82/891/KEE, Direktivën 2005/56/KE dhe sa i përket kushteve për raportim dhe dokumentacion në rastin e bashkimeve dhe ndarjes;
- Direktiva 2005/56/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 tetor 2005 “Për bashkimet ndërkufitare të shoqërive me përgjegjësi të kufizuar”;
- Direktiva 89/666/KEE e 21 dhjetor 1989 “Mbi kërkesat për dhënie informacionesh shpjeguese për degët e hapura në një shtet anëtar nga lloje të caktuara të shoqërive të qeverisura nga ligji i një shteti tjetër”;
- Direktiva 2011/35/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 5 prill 2011 “Mbi bashkimet e shoqërive me përgjegjësi të kufizuar publike”;
- Direktiva 2004/25/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 21 prill 2004 “Mbi tentativat për blerje”;
- Direktiva 2009/102/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shtator 2009 “Në fushën e ligjit të kompanive për kompanitë me përgjegjësi të kufizuar private njëemërore”;
- Direktiva 2012/30/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 25 tetorit 2012 “Mbi koordinimin e masave mbrojtëse ose mbrojtjen e interesave të anëtarëve dhe të tjerëve, të cilat janë kërkuar nga shtetet anëtare të kompanive sipas paragrafit të

dytë të nenit 54 të Traktatit për Funksonimin e Bashkimit Evropian, në lidhje me formimin e kompanive publike me përgjegjësi të kufizuar, për mbajtjen dhe ndryshimin e kapitalit të tyre, me synimin për ti bërë ekuivalente masat mbrojtëse”;

- Direktiva 2007/36/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 korrik 2007 “Mbi ushtrimin e të drejtave të caktuara të aksionarëve të kompanive të listuara”;
- Rregullorja (KE) Nr. 1606/2002 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 19 korrik 2002 “Mbi zbatimin e standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit”;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 1126/2008 e 3 nëntor 2008 “Mbi adoptimin e standardeve të caktuara ndërkombëtare të kontabilitetit në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 1606/2002 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit”;
- Direktiva 2013/34/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 26 qershor 2013 “Lidhur me pasqyrat financiare vjetore, pasqyrat financiare të konsoliduara dhe raportet që kanë të bëjnë me lloje të caktuara të ndërmarrjeve, që ndryshon Direktivën 2006/43/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit dhe shfuqizon Direktivat e Këshillit 78/660/KEE dhe 83/349/KEE”;
- Direktiva 2006/43/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 17 maj 2006 “Për auditim ligjor të llogarive vjetore dhe llogarive të konsoliduara”.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore legislative

1. LEGJISLACIONI TREGTAR

Shqipëria ka bërë progres në fushën e ligjit të shoqërive tregtare, përmes miratimit të legjislacionit në fushën e bashkimeve ndërkufitare. Ligji Nr. 110, datë 15/11/2012 “Për bashkimet ndërkufitare”, i cili siguron drejtimin e bashkimeve ndërkufitare bazuar në Direktivën 2005/56/KE mbi kompanitë me përgjegjësi të kufizuar. Është përgatitur komentari i ligjit si dhe janë planifikuar programet e trajnimit për noterët dhe grupet përkatëse të punës.

Harmonizimi me kërkesat e Direktivës 2009/101/KE mbi koordinimin e masave për të mbrojtur interesat e anëtarëve dhe palëve të treta, si dhe Direktiva 2009/109/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 16 shtator 2009 që ndryshon Direktivat e Këshillit 77/ 91/KEE, 78/855/KEE dhe 82/891/KEE dhe Direktivën 2005/56/KE në lidhje me kërkesat e raportimit dhe të informacionit në rastin e bashkimit dhe ndarjeve, janë transpozuar në ligjin “Për disa ndryshime në ligjin nr. 9901, datë 14.4.2008 “Për për tregtarët dhe shoqëritë tregtare”, i cili është miratuar me ligjin Nr. 129/2014.

Kodi i Qeverisjes së Korporatave është përgatitur dhe është në dispozicion të biznesit që nga viti 2011. Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes ka vlerësuar ndikimin e zbatimit të këtij Kodi gjatë vitit 2014. Pyetësorët i janë vendosur në dispozicion bizneseve, nëpërmjet QKR-së, por informacioni i marrë nga bizneset është akoma jo në nivelin e kërkuar, ndërkohë që po vijon koordinimi me QKR-në.

2. KONTABILITETI DHE AUDITIMI

Ligji shqiptar Nr. 10091, datë 05.03.2009 "Për Auditimin Ligjor dhe Organizmit e profesionit të ekspertit kontabël të regjistruar dhe të kontabilistit të miratuar", është në përputhje me kërkesat e përcaktuara nga Direktiva e auditimit të vitit 2006. Janë të përkthyer në gjuhën shqipe dhe rishikuar nga Komiteti i Rishikimit të miratuar nga Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit gjitha përditësimet për Standardet Ndërkombëtare e të Kontabilitetit Ndërkombëtar dhe të Raportimit Financiar, publikuar nga Bordi i Standardeve Ndërkombëtare të Kontabilitetit në Londër deri në dhjetor 2013, e fundit përkthyer në mars 2014. Përditësimet e publikuara nga Bordi i Londrës gjatë vitit 2014 janë në proces përkthimi.

Në lidhje me Standardet Ndërkombëtare të Kontabilitetit dhe Standardet Ndërkombëtare të Raportimit Financiar, është miratuar Urdhri i Ministrit të Financave Nr. 86 të 2013/12/18 "Për shpalljen e amendamenteve të Kontabilitetit Ndërkombëtar dhe standardet e raportimit financiar". Urdhri i Ministrit ndryshohet çdo vit. Amendimet kanë hyrë në fuqi më 01.01.2014.

Të gjitha përditësimet janë të publikuara në faqen zyrtare të Ministrisë së Financave dhe të Këshillit Kombëtar të Kontabilitetit.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucionet përgjegjëse për këtë kapitull janë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, Ministria e Financave, Qendra Kombëtare e Regjistrimit, Agjencia Kombëtare e Shoqërisë Informatike, Instituti i Kontabilistëve të Autorizuar, Agjencia për Komunikimin Elektronik dhe Postar dhe Këshilli Kombëtar i Kontabilitetit.

II.4 Ndarja buxhetore

	2012	2013	2014	2015
Kosto totale	596.685.000	599.385.000	3.094.700	n/a
Mbuluar nga Buxheti i Shtetit	582.480.000	596.400.000	136.000	n/a
Donatorët	14.205.000	2.985.000	2.913.700	136.000
Diferenca	0	0		n/a

III. Prioritetet

Legjislacioni tregtar mbetet një nga fushat më të rëndësishme të ligjit të BE. Megjithatë, mbetet një sfidë për të përmbushur të gjitha kërkesat e *acquis* për shkak të rritjes së vëllimit të *acquis* në këtë fushë, si dhe ndryshimet e përhershme ligjore. Edhe pse disa pjesë të ligjit shqiptar mund të jetë në pajtueshmëri të plotë, ka fusha të tjera ku rishikimi më tej është i nevojshëm, sidomos në fushën e kontabilitetit dhe auditimit.

IV. Plani i veprimit për 2015 – 2017

IV.1 Legjislacioni tregtar

Kuadri ligjor ekzistues

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Strategjia e Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve 2014-2020	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	2014 – 2020
Strategjia e Evropës Juglindore 2020	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes	2014 – 2020
Plani kombëtar i zbatimit të SEE 2020	MZHETS	2014/ 17.9.2014

Kuadri ligjor ekzistues

Acquis e BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni	Shkalla e përafrimit (të plotë / të pjesshme / jo e përafruar	Data e miratimit (legjislacionit shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2009/102/KE	Ligji Nr. 9901 date 14.04.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", i ndryshuar	MZHETS	I pjesshëm	14.04.2008	14.04.2008
	Ligji nr. 9723, date 03.05.2007 "Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit"	MZHETS	I pjesshëm	03.05.2007	07.06.2007
Direktiva 89/666/KEE	Ligji Nr. 9901 date 14.04.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", i ndryshuar	MZHETS	I pjesshëm	14.04.2008	14.04.2008
	Ligji nr. 9723, date 03.05.2007 "Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit"	MZHETS	I pjesshëm	03.05.2007	07.06.2007
Direktiva 2009/109/KE	Ligji Nr. 9901 date 14.04. 2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", i ndryshuar	MZHETS	I pjesshëm	14.04.2008	14.04.2008
	Ligji nr.	MZHETS	I pjesshëm	03.05.2007	07.06.2007

	9723, date 03.05.2007 "Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit"				
	Ligji Nr. 110, date 15.11.2012 "Për bashkimin ndërkufitar të shoqërive tregtare"	MZHETS	I pjesshëm	15.11.2012	15.11.2012
Direktiva 2011/35/BE	Ligji Nr. 9901 date 14.04.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare", i ndryshuar"	MZHETS	I pjesshëm	14.04.2008	14.04.2008
Direktiva 2005/56/BE	Ligji Nr. 110, date 15.11.2012 "Për bashkimin ndërkufitar të shoqërive tregtare"	MZHETS	I pjesshëm	15.11.2012	15.11.2012
Direktiva 2001/86/KE	Ligji Nr. 110, date 15.11.2012 Për bashkimin ndërkufitar të shoqërive tregtare"	MZHETS	I pjesshëm	15.11.2012	15.11.2012
Direktiva 2004/25/KE	Ligji Nr. 10236 datë 18.02.2010 "Për marrjen në kontroll të shoqërive me ofertë publike"	MZHETS	I plotë	18.02.2010	18.02.2010
Direktiva 2009/101/ KE,	Ligji Nr. 9901 datë 14.04.2008 "Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" i ndryshuar	MZHETS	I pjesshëm	02.10.2014	7.11.2014
Direktiva 2009/109/KE, e ndryshuar	Ligji Nr. 9901 datë 14.04.2008 Për tregtarët dhe shoqëritë tregtare" i ndryshuar	MZHETS	I pjesshëm	02.10.2014	7.11.2014

Masat ligjore për periudhën 2015– 2017

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Acquis e BE	Statusi i përkthimit në shqip (Y/N)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (Y/N)	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar I përafrimit (përputhja e plotë/ e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT-SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2009/101 /KE, e ndryshuar	Po	Disa amendime në Ligjin Nr. 9723, date 03.05.2007 "Për Qendrën Kombëtare të Regjistrimit", i ndryshuar	Po	MZHETS/Q KR	I plotë	Tremujori parë 2015	Tremujori i dytë 2015
<u>AFAT-MESËM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2 Kontabiliteti dhe auditimi

Kuadri ligjor ekzistues

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Urdhri i Ministrit të Financave Nr. 35, date 02.08.2013 “ Për Udhërrëfyesit për reformën e kontabilitetit dhe auditimit”	MF	2013-2015

Kuadri ligjor ekzistues

Acquis e BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni	Shkalla e përafrimit (të plotë / të pjesshme / jo e përafruar	Data e miratimit (legjislacionit shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2006/43/KE	Ligji Nr. 10091 date 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të ekspertit kontabël të regjistruar dhe të kontabilistit të autorizuar	MF Bordi i Mbikëqyrjes Publike të ekspertëve kontabël të regjistruar. IEKA	I pjesshëm	05.03.2009	20.03.2009
Direktiva 2013/34/BE	Urdhri i Ministrit të Financave Nr. 64, date 22.07.2014 “për standardet shqiptare të kontabilitetit”	MF KKK	I pjesshëm	22.7.2014	22.7.2014

Masat ligjore për periudhën 2015– 2017

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të planifikuara në 2015– 2017

Acquis e BE	Statusi i përkthimit në shqip (Y/N)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (Y/N)	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (përputhja e plotë/ pjesëshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT-SHKURTER (2015)</u>							
Direktiva 2014/56/EU	Jo	Ligji Nr. 10091 date 05.03.2009 “Për auditimin ligjor, organizimin e profesionit të ekspertit kontabël të regjistruar dhe të kontabilistit të autorizuar	Jo	MF Bordi i Mbikëqyrjes Publike të eksperteve kontabël të regjistruar IEKA	I pjesëshëm	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i parë 2016
Direktiva 2013/34/BE	Jo	Amendimi i Ligjit Nr. 9228, date 29.04.2004	Jo	MF KKK	I pjesëshëm	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
<u>AFAT-MESME (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 7: E DREJTA E PRONËSISË INTELEKTUALE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli paraqet një vështrim të situatës aktuale të Pronësisë Inteljektuale në Shqipëri, duke përfshirë njohjen me legjislacionin në fuqi dhe ndryshimet përkatëse. Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave dhe Zyra Shqiptare për të Drejtën e Autorit janë institucionet kryesore përgjegjëse, të angazhuar direkt me çështjet e Pronësisë Inteljektuale në Shqipëri. Ato bashkëpunojnë me një sërë institucioneve të tjera, të cilat janë pjesë e mekanizmit zbatues të këtyre të drejtave në Republikën e Shqipërisë.

Forcimi i mbrojtjes së të drejtave të Pronësisë Industriale dhe sigurimi i një niveli mbrojtje të tyre në Shqipëri, të njëjtë me atë të vendeve të BE, ka qenë një nga angazhimet e marra përsipër nga qeveria shqiptare në Marrëveshjen e Stabilizim Asociimit, neni 73 i saj. Në zbatim të këtij angazhimi, janë ndërmarrë masa legjislative dhe aktivitete zbatuese, si në drejtim të përafrimit të legjislacionit kombëtar në fushën e pronësisë industriale me *acquis*, ashtu edhe në drejtim të forcimit të kapaciteteve administrative të institucioneve përgjegjëse në këtë fushë.

I.2 Situata aktuale në Shqipëri

Në lidhje me të drejtën e autorit dhe të drejtat e lidhura, objektivi kryesor i politikave për mbrojtjen e pronësisë intelektuale në Shqipëri ka qenë garantimi i mbrojtjes së këtyre të drejtave, si dhe zbatimi efikas i tyre. Organizimi dhe struktura aktuale institucionale dhe ligjore kërkon reforma të mëtejshme në mënyrë që të jenë në përputhje me praktikën më të mira të vendeve të BE. Një ligj i ri për të Drejtat e Autorit dhe të Drejtat e lidhura me to është planifikuar për miratim në tremujorin e parë të vitit 2015. Përpos pjesës së kuadrit ligjor mbi të drejtën e autorit dhe të drejtat e lidhura e cila pritet të miratohet në fillim të vitit pasardhës, ZSHDA vazhdon të bëjë rolin e saj promotor të ndërgjegjësimit dhe të informimit të kategorive të ndryshme të subjekteve/përdorues të produktit artistik dhe jo vetëm por dhe me të gjitha institucionet shtetërore të cilat janë pjesë e zbatimit të legjislacionit në fuqi. Vëmendje të vecantë i kushtohet monitorimit të tregut të PI ndërgjegjësimit të subjekteve për detyrimet që u burojnë nga Ligji në fuqi, si dhe aplikimit të masës ndëshkuese (gjobë) ndaj subjekteve cënues të LDA.

Shqipëria ka përshtatur legjislacionin e saj në fushën e Pronësisë Industriale me *acquis* e BE-së. Me miratimin e dy projekt ligjeve, legjislacioni në fushën e Pronësisë Industriale është plotësisht i përafruar me atë të vendeve të BE.

Dokumenti kryesor politik është Strategjia Kombëtare e Pronës Inteljektuale 2010-2015. DPPM në rolin e Sekretariatit Teknik të Grupit të Punës së Strategjisë ka organizuar mbledhjet e saj, ka hartuar raportin 6-mujor për monitorimin e objektivave të rrjedhin nga Strategjia Kombëtare e Pronësisë Inteljektuale duke bashkëpunuar me institucionet e përfshira..

Shqipëria është palë në shumë marrëveshjeve ndërkombëtare në fushën e Pronësisë Intelektuale. Shqipëria është anëtare e Organizatës Evropiane të Patentave që nga 01 Maj 2010.

DPPM-ja ka punuar për të krijuar dhe forcuar kapacitetin e saj administrativ. Është forcuar bashkëpunimi ndërmjet institucioneve të përfshira në fushën e PI Ndërgjegjësimi dhe informimi i publikut ka qenë një nga objektivat kryesorë në punën e DPPM. Janë nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi me QKR dhe UPT. Në ambientet e UPT është hapur një qendër informacioni për patentat si dhe janë organizuar seminare me studentët. Në bashkëpunim me Dhomat e Tregtisë dhe QKR në rrethe janë organizuar seminare promovuese dhe ndërgjegjësuere për biznesin dhe mbajtësit e të drejtave Infrastruktura e teknologjisë së informacionit të DPPM, ka pësuar ndryshime, në përmirësimin e programeve kompjuterike që automatizojnë procedurat e regjistrimit të Objekteve të PI, si edhe përmirësojnë shërbimet elektronike që DPPM ofron si dhe ka përfunduar dixhitalizimi i arkivës së patentave...

Institucionet shqiptare kanë relativisht përvojë të kufizuar në fushën e PI, pasi i gjithë procesi është i fokusuar në ato institucione të cilat merren me çështje të tilla, si dhe në krijimin e institucioneve të tjera të nevojshme të cilat nuk kanë ekzistuar më parë. Është e vetëkuptueshme se çështja e të drejtave të PI ka një dimension më të gjerë, e cila duhet të adresohet në mënyrë strategjike me programe specifike në fushën e arsimit, mediave, ndërgjegjësimit, promovimin, etj. Të gjitha këto kërkojnë politika të qarta në nivelin qendror dhe rajonal. Niveli i inspektimit dhe monitorimit të kapaciteteve të institucioneve shqiptare që merren me të drejtat e PI është thelbësor në lidhje me çështjet e të drejtave të PI.

Prandaj, është e nevojshme që vlerësimi i nevojave për të rritur personelin përkatës të institucioneve të ndryshme të konceptohet si një proces gradual dhe afatgjatë, duke respektuar në të njëjtën kohë burimet ekzistuese njerëzore dhe duke e konsideruar suksesin si një pjesë e ndërhyrjes së kombinuar të veprimeve të institucioneve dhe subjekteve të ndryshme. Gjithashtu është parë si një proces i kombinuar kualifikues i institucioneve të ndryshme, duke garantuar zbatimin e integruar dhe të suksesshëm të funksionimit në të ardhmen të çdo institucioni në lidhje me mbrojtjen e të drejtave të PI në Shqipëri.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe EU *acquis*

Detyrimi për të përafruar legjislacionin shqiptar në fushën e Pronësisë Intelektuale me atë të Bashkimit Evropian buron nga neni 73 i MSA-së.

Acquis e BE-së mbi Pronësisë Intelektuale përbëhen nga disa direktiva të miratuara nga Parlamenti Evropian dhe Këshilli i Bashkimit Evropian. Kjo përfshin, ndër të tjera:

- Direktiva 2001/29/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit ë 22 Majit 2001 mbi “Harmonizimin e disa aspekteve të të drejtës së autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të në Shoqërinë e Informacionit;
- Direktiva 2001/84 EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit ë 27 Shtatorit 2001 mbi “Të drejtën e rishitjes për përfitimin e autorit të një vepre origjinale arti”;

- Direktiva 2006/115 / EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 12 Dhjetorit 2006 mbi “Të drejtën e rishitjes dhe të drejtën e hua-qerasë mbi disa aspekte të caktuara të së drejtës së autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të në fushën e pronësisë intelektuale”;
- Direktiva 2006/116/ EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 12 Dhjetorit 2006 mbi “Kohëzgjatjen e mbrojtjes të së drejtave të autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të”;
- Direktiva 96/9/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 11 Marsit 1996 mbi “Mbrojtjen ligjore të bazës së të dhënave”;
- Direktiva 91/250/EEC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 14 maj 1991, "Për mbrojtjen ligjore të programeve kompjuterike";
- Direktiva 93/83/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 27 Shtatorit 1993 “Mbi koordinimin e rregullave të caktuara lidhur me të drejtën e autorit dhe të drejtat e lidhura e zbatueshme për transmetimet satelitore dhe kabllore”;
- Direktiva 2012/28/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 25 tetorit 2012 “Mbi përdorimet e lejuara të veprave të caktuara të jetimëve”;
- Direktiva 2014/26/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 shkurt 2014 “Mbi administrimin kolektiv të të drejtave të autorit dhe të drejtave të lidhura dhe licencimin e të drejtave multi-territoriale të veprave muzikore për përdorim online në tregun e brendshëm”;
- Direktiva 2008/95/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 22 Tetor 2008 për të përafuar ligjet e Shteteve Anëtare në lidhje me markat tregtare;
- Direktiva 98/44/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 6 korrik 1998 mbi “Mbrojtjen ligjore të shpikjeve bioteknologjike”;
- Direktiva 98/71/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit datë 13 Tetor 1998 mbi “Mbrojtjen ligjore të disenjove industriale”;
- Direktiva 2004/48/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 29 prill 2004 mbi “Zbatimin e të drejtave të Pronësisë Intelektuale”;
- Rregullorja e Këshillit (EEC) nr. 1768/92 të datës 18 qershor 1992 "Për krijimin e certifikatës shtesë për mbrojtjen e produkteve mjekësore";
- Rregullorja (KE) nr. 1610/96 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 23 korrik 1996 "Për krijimin e certifikatës shtesë për mbrojtjen e produkteve për mbrojtjen e bimëve";
- Rregullorja e Këshillit (EEC) nr. 2081/92 të datës 14 korrik 1992 "Për mbrojtjen e të dhënave gjeografike dhe emërtimet e origjinës së produkteve bujqësore dhe produkteve ushqimore".

II.2 Përmbledhja e arritjeve në legjislacion

Legjislacioni Shqiptar në fushën e të drejtës së autorit përbëhet nga aktet e mëposhtme ligjore:

- Ligji Nr. 9380, date 28.04.2005 Mbi të Drejtën e Autorit dhe të Drejtat e Tjera të Lidhura me të (publikuar në fletoren Zyrtare nr. 42, datë 13.06.2006 fq-1493-1528) është pjesërisht i përputhur me Acquis e Bashkimit Evropian.

- Direktiva 2001/29/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 22 Majit 2001 mbi “Harmonizimin e disa aspekteve të të drejtës së autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të në Shoqërinë e Informacionit;
- Direktiva 2001/84 EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 27 Shtatorit 2001 mbi “Të drejtën e rishitjes për përfitimin e autorit të një vepre origjinale arti”;
- Direktiva 2006/115 / EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 12 Dhjetorit 2006 mbi “Të drejtën e rishitjes dhe të drejtën e hua-qerasë mbi disa aspekte të caktuara të së drejtës së autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të në fushën e pronësisë intelektuale”;
- Direktiva 2006/116/ EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 12 Dhjetorit 2006 mbi “Kohëzgjatjen e mbrojtjes të së drejtave të autorit dhe të drejtave të tjera të lidhura me të”;
- Direktiva 96/9/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 11 Marsit 1996 mbi “Mbrojtjen ligjore të bazës së të dhënave”;
- Direktiva 91/250/EEC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 14 maj 1991, "Për mbrojtjen ligjore të programeve kompjuterike”;
- Direktiva 93/83/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 27 Shtatorit 1993 mbi “Koordinimin e rregullave të caktuara lidhur me të drejtën e autorit dhe të drejtat e lidhura e zbatueshme për transmetimet satelitore dhe kablllore”.

Pjesë e kuadrit ligjor për funksionim e Zyrës Shqiptare për të Drejtën e Autorit janë dhe:

- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 232, datë 19.4.2006 “Për Krijimin dhe Funksionimin e Zyrës Shqiptare për të Drejtat e Autorit”,
- VKM 343 datë 06.06.2007 “Për miratimin e tarifave që ofron Zyra Shqiptare për të Drejtën e Autorit”.

Legjislacioni Shqiptar në fushën e Pronësisë Industriale përbëhet nga aktet e mëposhtme ligjore:

Ligji 9947 datë 07.07.2008 i ndryshuar me ligjet:

- Ligji Nr. 10/2013 datë 01.03.2013, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9947, datë 7.7.2008 "Për Pronësinë Industriale".
- Ligji Nr. 55/2014 datë 24 Qershor 2014, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 9947, datë 7.7.2008 "Për Pronësinë Industriale".

Është plotësisht i përafruar me direktivat e mëposhtme:

- Direktiva 98/44/EC “Mbi mbrojtjen ligjore të shpikjeve bioteknologjike”;
- Direktiva 98/71/EC “Mbi mbrojtjen ligjore të disenjove industriale”;
- Direktiva 2008/95/EC "Mbi përafrimin e legjislacionit të vendeve anëtare për markat tregtare dhe të shërbimit”;
- Direktiva 2004/48/EC "Mbi mbrojtjen e të drejtave të Pronësisë Industriale.

Ligji 8488 datë 13.05.1999, “Për mbrojtjen e Topografisë së Qarqeve të Integruara” i ndryshuar me ligjin:

- Ligji Nr. 66/2014 datë 24.07.2014, “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin 8488 datë 13.05.1999 “Për mbrojtjen e Topografisë së Qarqeve të Integruara”.

Është plotësisht i përafruar me direktivën e mëposhtme:

- Direktiva Nr. 87/54 “Për mbrojtjen ligjore të topografisë së qarqeve të integruara”.

Aktet e mëposhtme nënligjore dalë në zbatim të ligjit nr. 9947 datë 07.07.2008 “Për Pronësinë Industriale” të ndryshuarjanë:

- VKM Nr. 1707, datë 29.12.2008, “Për miratimin e rregullores për lëshimin e patentave për shpikjet dhe modelet e përdorimit” ndryshuar me VKM Nr. 618 datë 07.09.2011 “Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM Nr. 1707 datë 29.12.2008 “Për miratimin e rregullores për lëshimin e patentave për shpikjet dhe modelet e përdorimit”;
- VKM Nr. 1706, datë 29.12.2008, “Për miratimin e rregullores për regjistrimin e markave tregtare dhe të shërbimit;
- VKM Nr. 1705 dt. 29.12.2008, “Për miratimin e rregullores për regjistrimin e treguesve gjeografikë;
- VKM Nr. 381 datë 08.04.2009, “Për miratimin e rregullores për regjistrimin e disenjove industriale”;
- VKM Nr. 883 datë 13.05.2009 “Për miratimin e tarifave për regjistrimin e objekteve të Pronësisë Industriale” ndryshuar me VKM Nr. 433 datë 16.06.2011 “Për një ndryshim në VKM Nr. 883 datë 13.05.2009 “Për miratimin e tarifave për regjistrimin e objekteve të pronësisë industriale”.

II.3 Institucionet përgjegjëse

II.3.1 Të drejtat e autorit dhe të drejtat tjera të lidhura me të

Institucionet qendrore, përgjegjëse për këtë kapitull janë Ministria e Kulturës si dhe Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, konkretisht Zyra Shqiptare për të Drejtën e Autorit dhe Drejtoria e Përgjithshme e Markave dhe Patentave. Institucione të tjera, të përfshira në procesin e zbatimit, janë si më poshtë:

- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve;
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;
- Autoriteti i Mediave Audiovizive;
- Inspektoriati i Tregut (pas krijimit të këtij organi);
- Policia e Shtetit – Drejtoria e Krimit Ekonomik;
- Ministria e Drejtësisë;
- Ministria e Arsimit; IZHA
- Shkolla e Magjistraturës;
- Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit;

II.3.2 Të drejtat e pronësisë industriale

Institucionet kryesore për zbatimin e këtij kapitulli janë Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe Ministria e Kulturës, Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave dhe Zyra Shqiptare për të Drejtën e Autorit.

Institucionet drejtpërdrejt përgjegjëse për zbatimin e të drejtave të pronësisë industriale janë:

- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;
- Prokuroria;
- Policia e Krimit Ekonomik;
- Sistemi gjyqësor që ka të bëjë kryesisht me Gjykatën e Tiranës;
- Ministria e Arsimit;
- Ministria e Drejtësisë;
- Inspektoriati i Tregut (pas krijimit të tij);
- Shkolla e Magjistraturës.

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian që merret me kapitullin 7 "Pronësia Intelektuale", udhëhiqet dhe koordinohet nga Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe përbëhet nga:

- Ministria e Kulturës
- Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave
- Zyra Shqiptare për të Drejtën e Autorit

II.4 Treguesit e burimit financiar

II.4.1 E drejta e autorit dhe të drejtat e lidhura me të

	2012	2013	2014	2015
SHUMA TOTALE	934.000	31.590	116 029 510	810 30.500
Mbështetja nga buxheti i shtetit	134.000	31.590	29.510	30.500
Ndihma e huaj	800 000	0	116 000 000	81 000 000

II.4.2 Te drejtat e pronësisë industriale

	2012	2013	2014	2015
Kostot totale e vlerësuar	75.888.000	44.640.000	20.000.000	23.000.000
Mbulohen nga buxheti i shtetit	20.000.000	20.000.000	20.000.000	23.000.000
Ndihma e huaj	55.888.000	24.640.000	0	0
	0	0	0	0

III. Prioritetet

Rekomandimet e Komisionit Evropian (Raporti i Progresit 2014) janë si më poshtë:

- Ka pasur pak progres në lidhje me të drejtat e pronësisë intelektuale;
- Shqipëria nuk ka përmbushur angazhimet e saj në bazë të nenit 73 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit;
- Te merren masa konkrete dhe urgjente për miratimin e Ligjit të Ri për të Drejtën e Autorit;

- Të forcohen kapacitetet e inspektimit, ndër të tjera të krijohet Inspektorati i Mbikqyrjes së Tregut;
- Të përmirësohet sistemi i menaxhimit kolektiv dhe të aplikohen sanksione efektive për shkeljet;
- Për Pronësinë Industriale, kuadri ligjor është përmirësuar, por kapacitetet administrative duhet të rriten;
- Është e rëndësishme ngritja e mëtejshme e vetëdijes për të drejtat e pronësisë intelektuale;
- Në përgjithësi, përgatitjet nuk janë shumë të avancuara në këtë fushë.

Prioritetet e ZSHDA-së janë:

Prioritetet afatshkurtra:

- Përmirësimi i burimeve njerëzore, duke përfshirë trajnimin dhe shtimin e stafit të ZSHDA-së;
- Konsolidimi dhe forcimi i rrjetit të zyrave rajonale të të drejtave të autorit; (ZRDA)
- Trajnimi i autoriteteve shtetërore përgjegjëse për zbatimin më drejtave të PI-së;
- Trajnimi, në veçanti i autoriteteve gjyqësore për çështjet e PI-së;
- Zhvillimi i aktiviteteve promovuese për rritjen e ndërgjegjësimit të publikut të gjerë dhe të bizneseve;
- Zbatimi i Strategjisë së PI-së si dhe i planit të veprimit.

Prioritete afat-mesme:

- Krijimi i një mekanizmi të vazhdueshëm për të forcuar bashkëpunimin me agjencitë e administrimit kolektiv;
- Krijimi i grupit të punës për shkeljet në internet me Autoritetin e Komunikimeve Elektronike dhe Postare (AKEP), Agjencinë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI) dhe Autoriteti i Medias Audiovizuale (AAM)
- Zyra Shqiptare e të Drejtës së Autorit do të ofrojë mbështetje për AKEP-in, AKSHI-n dhe AMA-n për të monitoruar zonat e tyre të tregut;
- Organizimi dhe zbatimi i fushatave të ndërgjegjësimit publik mbi çështjet e pronësisë intelektuale;
- Forcimi i infrastrukturës së teknologjisë së informacionit;
- Aplikimi i regjistrimit on-line (e-registration) të të drejtave të autorit;
- Futja në kurrikulat mësimore, të koncepteve dhe leksioneve të të drejtave të PI-së, për arsimin e sistemit para- universitar.
- Hartimi i Strategjisë Kombëtare të Pronësisë Intelektuale 2016-2020

Prioritetet e DPPM-se në periudhë afatshkurtër:

- Forcimin e kapaciteteve administrative të saj dhe të infrastrukturës së TI-së;
- Forcimin e bashkëpunimit ndërmjet institucioneve dhe organizatave të përfshira në sistemin e mbrojtjes së Pronësisë Industriale;

- Fuqizimin e qendrës së informacionit teknik dhe shkencor;
- Zhvillimin e aktiviteteve promovuese me qëllim rritjen e ndërgjegjësimit të publikut të gjerë dhe biznesit;
- Trajnimi i stafit të DPPM-së, përfaqësuesve të autorizuar dhe grupeve të interesit;
- Krijimi i Arkivës on-line për marka, disenjo industriale dhe tregues gjeografikë.

Acquis i BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni përgjegjës	Niveli i përshtatjes (i plotë/ i pjesshëm/ jo në përputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 93/83/EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 2001/84 EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 2006/115 EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 2006/116 EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 96/9/EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 2009/24/EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005
Direktiva 2001/29/EC	Ligji Nr. 9380, datë 28.04.2005 “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të tjera të Lidhura me të”	Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit	Pjesërisht i përputhur	28.04.2005	28.06.2005

Prioritetet e DPPM-se në periudhe afat-mesme:

- Trajnimin e biznesit lidhur me rëndësinë e të drejtave të Pronësisë Industriale;
- Trajnimin e autoriteteve të zbatimit të ligjit për PI-në;
- Trajnimin e autoriteteve gjyqësore me çështjet e PI-së;
- Zbatimin e aplikimit on-line;
- Trajnimi i stafit të DPPM-së, përfaqësuesve të autorizuar dhe grupeve të interesit;
- Zhvillimin e aktiviteteve promovuese me qëllim rritjen e ndërgjegjësimin të publikut të gjerë dhe biznesit;
- Futjen e kurrikulave mësimore si koncept dhe si lëndë në shkollat e mesme dhe universitet;
- Hartimi i Strategjisë Kombëtare të Pronësisë Intelektuale (2016-2020).

IV. Plani i veprimit për vitet 2015 – 2017**IV.1 E drejta e autorit dhe të drejta të lidhura me të****Kuadri i politikave ekzistuese**

Titulli	Institucioni përgjegjës	Periudha e referencës
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të pronësisë intelektuale	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, (Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave) në bashkëpunim të ngushtë me Zyren shqiptare për të Drejtat e Autorit	2010 – 2015

Inventari i masave ligjore ekzistuese**Korniza Politike e planifikuar në 2015– 2017**

Titulli	Institucioni përgjegjës	Periudha e referencës	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të pronësisë intelektuale, e rishikuar	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, DPPM, ZSHDA	2016-2020	3 muji i katërt 2015	3 muji i parë 2016

Masat ligjore e planifikuara në 2015 – 2017

Acquis i BE	Statusi i përkthi mit në shqip	Legjislacioni shqiptar (Ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthi mit në anglisht	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përshtatjes (përshtatje e plotë / e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2006/116/E C	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejtat të Tjera të Lidhura me të”	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I plotë	3 muji 1 /2015	3 muji 2/2015
Direktiva	Jo	Ligji “Për të	Jo	Ministria e	I plotë	3 muji	3 muji

2006/116/E C		Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.		Kulturës, ZSHDA		1 /2015	2/2015
Direktiva 2004/48/EC	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I plotë	3 mujori 1 /2015	3 mujori 2/2015
Direktiva 96/6/EC	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.”	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I plotë	3 mujori 1 /2015	3 mujori 2/2015
Direktiva 2001/84/EC	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.”	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I pjesshëm	3 mujori 1 /2015	3 mujori 2/2015
Direktiva 2009/24/EC	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.”	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I pjesshëm	3 mujori1 /2015	3 mujori 2/2015
Direktiva 2001/29/EC	Jo	Ligji “Për të Drejtën e Autorit dhe të drejta të Tjera të Lidhura me të”.”	Jo	Ministria e Kulturës, ZSHDA	I pjesshëm	3 mujori 1 /2015	3 mujori2/20 15
Direktiva 2014/26 / BE	Jo	Projekt ligji mbi “Të drejtën e Autorit dhe të Drejta të tjera të Lidhura me Të”	Jo	Ministria e Kulturës, Zyra Shqiptare për të Drejtat e Autorit.	I pjesshëm	3 mujori i parë/ 2015	3 mujori i parë/2015
Direktiva 2004/48/EC	Jo	Rishikim i Kodit Penal Kodit të Procedurës Penale	Jo	Ministria e Kulturës Ministria e Drejtësisë. Ministria e Punëve të Brendshme ZSHDA	E plotë	3 mujori i 4 / 2015	3 mujori i I /2016.
<u>AFAT MEËM (2016 – 2017)</u>							

Plan i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.2 E drejta e pronësisë industriale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të pronësisë intelektuale	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, DPPM	2010 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 98/44/EC	Ligji Nr 9947 i 2008/07/07 "Për pronësinë industriale", i ndryshuar	DPPM	i plotë	7.7.2008	1.11.2008
Direktiva 98/71/EC	Ligji Nr 9947 i 2008/07/07 "Për pronësinë industriale", i ndryshuar	DPPM	I pjesshëm	7.7.2008	1.11.2008
Direktiva 2008/95/EC	Ligji Nr 9947 i 2008/07/07 "Për pronësinë industriale", i ndryshuar	DPPM	I pjesshëm	7.7.2008	1.11.2008
Direktiva 2004/48/EC	Ligji Nr 9947 i 2008/07/07 "Për pronësinë industriale", i ndryshuar	DPPM	I pjesshëm	7.7.2008	1.11.2008
Direktiva 87/54/EEC	Ligji Nr 8488 i 1999/05/13 "Për mbrojtjen e topografisë së qarqeve të integruara", i ndryshuar	DPPM	I pjesshëm	17.07.2008	31.10.2008

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të pronësisë intelektuale e rishikuar.	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes; DPPM.	2016-2020	3 muji i 4/2015	3 muji i I/ 2016

Masat ligjore të planifikuara 2015– 2017

Acquis i BE	Statusi i përkthimit në shqip	Legjislacioni shqiptar (Ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në anglisht	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përshtatjes (përshtatje e plotë / e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Plani i veprimit për vitet 2015 – 2017

IV.3 Zbatimi i të drejtave të pronësisë intelektuale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të pronësisë intelektuale	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, DPPM	2010-2015
Strategjia e Doganës për të drejtat e PI	DPD (Drejtoria e PI)	2013-2015

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2004/48/EC	Ligji nr. 23/2012, datë 01.03.2012 "Për disa ndryshime në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë", i cili parashikon sanksione penale kundër atyre që shkelin të drejtat e pronësisë industriale".	Ministria e Drejtësisë	E plotë	01.03. 2012	11.04.2012
Rregullorja e BE Nr. 1383/203 KE	VKM 547 datë 01.05.2008 "Për disa ndryshime në Vendimin nr 205 të 1999/04/13 për zbatimin e dispozitave të Kodit Doganor".	DPD	E plotë	01.05.2008	26.5.2008

Korniza Politikave të planifikuara në 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për zbatimin e të drejtave të Pronësisë Intelektuale e rishikuar	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes; DPPM. ZSHDA.	2016-2020	3 muhori i katërt 2015	3 muhori i pare 2016

Masat ligjore të planifikuara 2015– 2017

Acquis i BE	Statusi i përkthimit në shqip	Legjislacioni shqiptar (Ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në anglisht	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përshtatjes (përshtatje e plotë / e pjesshme)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2004/48/EC	Po	mi I Kodit Penal	Jo	Ministria e Drejtësisë, Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria e Përgjithshme e Policisë së Shtetit	partial	2 Q 2015	3 Q 2015
Rregullorja e BE-së nr 608/2013	Po	Rishikimi i Vendimit nr 205 date 1999/04/13 për zbatimin e dispozitave të Kodit Doganor”.	Po	DPD	E plotë	01 Maj 2015	N/A
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 8: POLITIKAT E KONKURRENCËS

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli 8 “Politika e Konkurrencës” përfshin rregullat në mbrojtje të konkurrencës së lirë dhe efektive në treg, rregullat lidhur me zbatueshmërinë e ndihmës shtetërore, si dhe pjesën e liberalizimit.

Mbrojtja e konkurrencës është një fushë e rëndësishme për zbatimin e parimeve të ekonomisë së lirë të tregut. Për të vendosur një konkurrencë të lirë dhe efektive në tregun shqiptar, Autoriteti i Konkurrencës është i angazhuar të zbatojë detyrimet e përcaktuara në nenet 71 dhe 72 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit (MSA), në zbatim të Ligjit Nr. 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar), të dokumenteve strategjike, të Politikës Kombëtare të Konkurrencës, si dhe të gjithë kuadrit ligjor që rregullon veprimtarinë e një institucioni publik, të pavarur në vendimmarrje.

Kuadri ligjor i BE në fushën e konkurrencës përfshin rregullat e antitrust, përqendrimet si dhe politikat e kontrollit të ndihmës shtetërore. Ajo përfshin rregullat dhe procedurat për sjelljet anti konkurruese të ndërmarrjeve (marrëveshjet e ndaluara ndërmjet ndërmarrjeve dhe abuzimi me pozitën dominuese), kontrollin e përqendrimeve si dhe parandalimi i qeverive në dhënien e ndihmës shtetërore që shtrembëron konkurrencën në tregun e brendshëm. Rregullat e Konkurrencës janë direkt të zbatueshme në Bashkimin Evropian dhe Shtetet Anëtare duhet të bashkëpunojnë me Komisionin për zbatueshmërinë e tyre.

Objektivi kryesor i politikës së konkurrencës është promovimi dhe mbrojtja e konkurrencës së lirë dhe efektive nëpërmjet ruajtjes së mjedisit konkurrues dhe nxitjes së konkurrencës së lirë dhe efektive në treg. Ruajtja apo nxitja e konkurrencës efektive është e domosdoshme duke pasur parasysh kufizimet që sektori privat, apo ai shtetëror, mund t’i bëjnë konkurrencës, prandaj ligji i konkurrencës ndalon marrëveshjet për fiksimin e çmimit, ndarjen e tregut, kufizimin apo kontrollin e prodhimit, të zhvillimit teknik, zbatimin e kushteve të ndryshme për transaksione të njëjta etj, abuzimin me pozitën dominuese, si dhe kontrollin e përqendrimeve që rrezikojnë të krijojnë, ose forcojnë një pozitë dominuese në treg.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres për sa i përket konkurrencës së lirë dhe efektive në treg. Autoriteti i Konkurrencës ka ndërhyrë në shumë sektorë të ekonomisë, në të cilat janë evidentuar dhe zbuluar praktika anti-konkurrenciale, duke marrë masat e duhura për rikthimin e konkurrencës në treg. Gjithashtu, janë përdorur gjerësisht instrumentet e duhura për rritjen e kulturës dhe advokacisë së konkurrencës, në synim edhe të ndërgjegjësimin të aktorëve në treg për rregullat dhe parimet e konkurrencës. Autoriteti i Konkurrencës ka vijuar procesin e përafrimit të legjislacionit me atë të *Acquis Communautaire* të BE-së, në synim të një kuadri të plotë ligjor në fushën e konkurrencës.

I.3 Struktura e kapitullit

- a) **Politika e Konkurrencës**
- b) **Ndihma Shtetërore**

II. Situata aktuale

Autoriteti i Konkurrencës ushtron veprimtarinë e tij në mbështetje të rregullave të konkurrencës së lirë dhe efektive, në respektim të të gjithë kuadrit ligjor në fuqi. Në fokus të veprimtarisë së tij janë të gjitha praktikant anti-konkurrenciale, të cilat shtrembërojnë, deformojnë, apo kufizojnë, konkurrencën në treg. Sektorë dhe tregje të ndryshme dhe të ndjeshme të ekonomisë kanë qenë nën vëmendjen e Autoritetit të Konkurrencës.

Autoriteti i Konkurrencës i ka dhënë përparësi krijimit të legjislacionit dytësor në fushën e konkurrencës. Ai ka hartuar dhe miratuar një sërë aktesh nënligjore, të cilat janë të përafuara plotësisht me aktet e BE-së.

Në vijim të aktivitetit të tij Autoriteti i Konkurrencës i ka dhënë një rëndësi të veçantë advokacisë së konkurrencës. Puna e Autoritetit të Konkurrencës për rritjen e kulturës së konkurrencës është përqendruar kryesisht në transparencën e plotë të procedurave të ndjekura nga Autoriteti. Kjo transparencë është respektuar edhe nëpërmjet publikimit të vendimeve të Komisionit, në kohë reale, si dhe dëgjimit të aktorëve të tjerë (institucioneve shtetërore) përpara dhënies së rekomandimeve. Gjithashtu kjo transparencë është realizuar edhe nëpërmjet pjesëmarrjes publike në media, e cila ka shërbyer dhe për rritjen e kulturës së konkurrencës në Shqipëri.

Sektorë të ndryshëm të ekonomisë janë monitoruar dhe janë kryer studime të ndryshme të tregut, gjetjet e të cilave janë reflektuar në rekomandimet e dhëna nga Autoriteti i Konkurrencës.

II.1 Përmbledhja e kërkesave të MSA dhe *Acquis Communautaire* të BE

Nenet 70, 71 dhe 72 të MSA parashikojnë detyrimet dhe përgjegjësitë e Autoritetit të Konkurrencës në kuadër të mbrojtjes së konkurrencës së lirë dhe efektive nga veprimet dhe praktikant anti-konkurrese, që mund të ndikojnë në tregtinë ndërmjet Komunitetit dhe Shqipërisë. Neni 71 “Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike”, parashikon përgjegjësinë që ka Autoriteti i Konkurrencës dhe ndërhyrjen që duhet të bëjë në rastet e (1) të gjitha marrëveshjeve ndërmjet sipërmarrjeve, vendimet e marra nga grupe sipërmarrjesh dhe praktikant e koordinuara ndërmjet sipërmarrjeve, të cilat kanë si objektiv të tyre, ose pasojë, parandalimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës; (2) Abuzimit me pozicionin dominues nga një ose më shumë ndërmarrje në territoret e BE, apo të Shqipërisë, si një e tërë, ose në një pjesë të konsiderueshme të tyre. Referenca janë nenet e Traktatit të Funksionimit të bashkimit Evropian dhe konkretisht nenet 101, 102 dhe 106 të tij. Gjithashtu, në bazë të Neni 72 “Sipërmarrjet publike”, parashikohet se Shqipëria zbaton për sipërmarrjet publike dhe ndërmarrjet të cilave iu janë akorduar të drejta të veçanta dhe

ekskluzive, parimet e parashikuara në Traktatin themelues të Komunitetit Evropian, me referencë të veçantë tek Neni 86 (tani neni 106 I TFEU-së).

Neni 71 i MSA-së

Konkurrenca dhe dispozita të tjera ekonomike

1. Nuk janë të pajtueshme me funksionimin e duhur të Marrëveshjes, në masën që mund të ndikojnë në tregtinë ndërmjet Komunitetit dhe Shqipërisë:
 - (i) të gjitha marrëveshjet ndërmjet sipërmarrjeve, vendimet e marra nga grupe sipërmarrjesh dhe praktikat e koordinuara ndërmjet sipërmarrjeve të cilat kanë si objektiv të tyre ose pasojë, parandalimin, kufizimin ose shtrembërimin e konkurrencës;
 - (ii) abuzimi me pozicionin dominues nga një ose më shumë sipërmarrje në territoret e Komunitetit apo të Shqipërisë si një e tërë ose në një pjesë të konsiderueshme të tyre;
 - (iii) çdo ndihmë shtetërore e cila shtrembëron ose rrezikon të kërcënojë të shtrembërojë konkurrencën duke favorizuar sipërmarrje të caktuara ose produkte të caktuara.
2. Praktikrat në kundërshtim me këtë nen vlerësohen në bazë të kriterëve që lindin nga zbatimi i rregullave të konkurrencës që zbatohen në Komunitet, sidomos në nenet 81, 82, 86 dhe 87 të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve interpretues të adoptuara nga institucionet e Komunitetit.
3. Palët sigurojnë që një institucioni publik dhe funksionalisht të pavarur t'i jepen të gjitha kompetencat e nevojshme për zbatimin e plotë të paragrafit 1 (i) dhe (ii) të këtij Neni, lidhur me sipërmarrjet private dhe publike dhe sipërmarrjet të cilave iu janë akorduar të drejta të veçanta.
4. Shqipëria do të ngrejë një autoritet funksionalisht të pavarur të pajisur me të gjitha kompetencat e nevojshme për zbatimin e plotë të paragrafit 1 (iii) të këtij neni brenda katër vjetësh që nga data e hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje. Ky autoritet do të ketë, *inter alia*, kompetenca për të autorizuar skema të ndihmës shtetërore dhe grante ndihme individuale në përputhje me paragrafin 2 të këtij Neni, si dhe kompetenca për të urdhëruar rikthimin e ndihmës shtetërore të dhënë në mënyrë të paligjshme.
5. Secila prej Palëve garanton transparencë në fushën e ndihmës shtetërore, duke i paraqitur, *inter alia*, Palës tjetër një raport të rregullt vjetor, ose i njëjtë me të, duke ndjekur metodologjinë dhe paraqitjen e sondazhit të Komunitet për ndihmën shtetërore. Me kërkesë të njëres Palë, Pala tjetër jep informacione për çështje të veçanta të ndihmës publike.
6. Shqipëria do të hartojë një inventar gjithëpërfshirës të skemave të ndihmës të krijuara para ngritjes së autoritetit të përmendur në paragrafin 4 dhe të sigurojë pajtueshmërinë e këtyre skemave ndihme me kriteret e përmendura në paragrafin 2 të këtij neni brenda një periudhe jo më shumë se katër vjet nga hyrja në fuqi e kësaj Marrëveshjeje.
7. (a) Me qëllim zbatimin e dispozitave të paragrafit 1 (iii), Palët pranojnë që gjatë dhjetë viteve të parë pas hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, çdo ndihmë publike e dhënë nga Shqipëria vlerësohet duke marrë parasysh faktin se Shqipëria

konsiderohet si një zonë e njëjtë me zonat e përshkruara në Nenin 87 (3)(a) të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian.

(b) Brenda pesë viteve që prej hyrjes në fuqi të kësaj Marrëveshjeje, Shqipëria do t'i paraqesë Komisionit të Komuniteteve Evropiane shifrat e PBB-së së saj për frymë të harmonizuar me nivelin NUTS II. Autoriteti i përmendur në paragrafin 4 dhe Komisioni i Komuniteteve Evropiane atëherë do t'i vlerësojnë bashkërisht nevojën e zonave të Shqipërisë si dhe intensitetet maksimal të ndihmës në lidhje me to për hartimin e një harte ndihmash zonale në bazë të direktivave përkatëse të Komunitetit.

8. Në lidhje me produktet e përmendura në Kapitullin II të Titullit IV:

- paragrafi 1 (iii) nuk zbatohet;

- çdo praktikë në kundërshtim me paragrafin 1(i) vlerësohet sipas kriterëve të vendosura nga Komuniteti në bazë të Neneve 36 dhe 37 të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian dhe instrumenteve specifike të Komunitetit të adoptuar mbi këtë bazë.

9. Në qoftë se një nga Palët është e mendimit se një praktikë e veçantë nuk përputhet me termat e përcaktuar në paragrafin 1 të këtij Neni, ajo mund të marrë masat e nevojshme pas këshillimeve me Këshillin e Stabilizim-Asociimit ose tridhjetë ditë pune pas kërkesës për këshillim.

Asgjë në këtë Nen nuk çënon ose ndikon në ndonjë mënyrë marrjen, nga secila prej Palëve, të masave antidumping ose masave kundërbalancuese në përputhje me Nenet përkatëse të GATT 1994 dhe Marrëveshjes së OBT-së për Subvencionet dhe Masat Kundërbalancuese apo legjislacionit të brendshëm përkatës.

Kuadri ligjor i Be-së në fushën e konkurrencës përbëhet ndër të tjera nga aktet e mëposhtme:

- Nenet e Traktatit të Lisbonës , neni 101-102 i Traktatit të Funksionit të BE-së
- Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) nr. 1/2003, datë 16 Dhjetor 2002 “Për zbatimin e rregullave të konkurrencës të përcaktuara në nenet 81 dhe 82 të Traktatit;
- Rregullorja e Komisionit Evropian (EC) nr. 773/2004, e datës 7 Prill 2004 mbi kryerjen e procedurave nga ana e Komisionit në mbështetje të neneve 81 dhe 82 të Traktatit të KE;
- Rregullorja e Komisionit nr. 330/2010 e datës 20 Prill 2010 mbi zbatimin e nenit 101/3 të traktatit të Funksionimit të BE-së për kategoritë e marrëveshjeve vertikale dhe praktikave të bashkërenduara;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1217/2010, e datës 14 dhjetor 2010 “Për zbatimin e nenit 101 (3) të Traktatit mbi Funksionimin e Bashkimit Evropian për kategori të caktuara të marrëveshjeve të kërkimit dhe zhvillimit;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1218/2010, e datës 14 dhjetor 2010 “Për zbatimin e nenit 101 (3) të Traktatit mbi Funksionimin e Bashkimit Evropian për kategori të caktuara të marrëveshjeve të specializimit;
- Rregullorja e Komisionit (EC) Nr. 772/2004, e datës 27 prill 2004 “Për zbatimin e nenit 81 (3) të Traktatit për kategoritë e marrëveshjeve të transfertave teknologjike;

- Rregullorja e Komisionit Nr 316/2014 e datës 21 Mars 2014 mbi zbatimin e nenit 101(3) të Traktatit të Funkcionimit të Bashkimit Evropian për kategoritë e marrëveshjeve të transfertave teknologjike;
- Rregulloren e Komisionit Nr. 461/2010 e datës 27 Maj 2010 Mbi zbatimin e nenit 101/3 të Traktatit të Funkcionimit të Bashkimit Evropian për kategoritë e marrëveshjeve vertikale dhe praktikave të bashkërenduara në sektorin e mjeteve motorike;
- Rregullorja e Këshillit Evropian Nr 487/2009 e datës 25 Maj 2009, “Mbi zbatimin e nenit 81(3) të Traktatit për disa kategori marrëveshjesh dhe praktika të bashkërenduara në sektorin e transportit ajror;
- Rregullorja e BE-së: Rregullorja e Këshillit nr. 246/2009 e datës 26 shkurt 2009 mbi zbatimin e nenit 81(3) të Traktatit për disa kategori të marrëveshjeve, vendimeve dhe praktikave të bashkërenduara ndërmjet ndërmarrjeve të transportit detar;
- Rregullorja e Komisionit nr. 906/2009 e datës 28 Shtator 2009 mbi zbatimin e nenit 6 të ligjit për disa kategori të marrëveshjeve, vendimeve dhe praktikave të bashkërenduara ndërmjet ndërmarrjeve të transportit detar. (kosorcium)

Kuadri ligjor për kontrollin e përqendrimeve përbëhet nga aktet e mëposhtme:

- Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) Nr. 139/2004, të datës 20 janar 2004 “Mbi kontrollin e përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve” (Rregullorja e Përqendrimit të KE);
- Rregullorja e Komisionit 802/2004 e datës 21 Prill 2004 që implementon Rregulloren e këshillit (EC) Nr 139/2004 mbi kontrollin e përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve.

Kuadri ligjor i ndihmës shtetërore ndër të tjera përfshin:

- Nenet 107-109 TFEU
- Rregullore e Komisionit (EC) Nr. 659/1999 e datës 22 Mars 1999 për rregullat e detajuara për zbatimin e nenit 93 (tani neni 88) i Traktatit të BE-së;
- Rregullore e Komisionit (EC) Nr. 794/2004 e datës 21 Prill 2004, për implementimin e Rregullores së Këshillit nr. 659/1999 për rregullat e detajuara për zbatimin e nenit 93 të Traktatit të Be-së;
- Rregullorja e Komisionit nr. 1407/2013 e datës 18 Dhjetor 2013 për zbatimin e neneve 107 dhe 108 të Traktatit të Funkcionimit të Bashkimit Evropian për ndihmën de minimis.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në fushën e legjislacionit

Kuadri ligjor ekzistues

Autoriteti i Konkurrencës e mbështet veprimtarinë e tij në Ligjin nr 9121, datë 28.07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës” (i ndryshuar) si dhe në një set të plotë aktesh nënligjore, përfshirë rregullore dhe udhëzime konkrete. Ligji dhe kuadri ligjor dytësor janë plotësisht të përfaruar me kuadrin ligjor të BE-së në fushën e konkurrencës , ndër te tjera me nenet e Traktatit të Lisbonës , neni 101-102-106 i Traktatit të Funkcionimit të BE-së; Rregulloren e Këshillit Evropian (EC) nr. 1/2003, datë 16 Dhjetor 2002 “Për zbatimin e rregullave të

konkurrencës të përcaktuara në nenet 81 dhe 82 të Traktatit; Rregulloren e Këshillit Evropian (EC) Nr. 139/2004, të datës 20 janar 2004 “Mbi kontrollin e përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve” (Rregullorja e Përqendrimit të KE); Njoftimin e Komisionit mbi përcaktimin e tregut përkatës për qëllimet e ligjit komunitar të konkurrencës; Njoftimin e Komisionit mbi imunitetin nga gjobat dhe uljen e gjobave në rastet e karteleve ; Udhëzimin për metodën e përcaktimit të gjobave të vendosura në përputhje me nenin 23 (2) (a) të Rregullores nr. 1/2003; Njoftimin e Komisionit për marrëveshjet me rëndësi të vogël të cilat nuk e kufizojnë ndjeshëm konkurrencën sipas nenit 81 (1) të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian (de minimis), etj, si dhe akte të tjera ligjore të BE-së.

Baza ligjore e miratuar e ndihmon Autoritetin e Konkurrencës në veprimtarinë e tij dhe realizimin e misionit dhe të objektit të ligjit, në kuadër të mbrojtjes së konkurrencës së lirë dhe efektive në treg.

Në përgjithësi Shqipëria ka plotësuar detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim Asociimit në këtë fushë. Ligji shqiptar për ndihmën shtetërore, Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore” është amenduar dhe është plotësisht i përfaruar me direktivat e mëposhtme të BE-së: Rregullore Nr. 69/2001, (KE) e datës 12 Janar 2001 “Për zbatimin e neneve 87 dhe 88 të Traktatit të BE-së për ndihmën “de minimis”; Rregullore 70/2001 “Për zbatimin e neneve 87 dhe 88 të Traktatit të BE-së lidhur me ndihmën për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme; Rregullore Nr 2204/2002 “Për zbatimin e neneve 87 dhe 88 të Traktatit të KE-së për ndihmën shtetërore për punësimin” ; Rregullore Nr. 68/2001, “Për zbatimin e neneve 87 dhe 88 të Traktatit të BE-së për ndihmën për trajnim”; Rregullore e Këshillit nr. 659/1999 “Për zbatimin e nenit 93 të Traktatit të KE-së.

II.3 Institucionet Përgjegjëse

- Autoriteti Shqiptar i Konkurrencës;
- Sektori i Kontrollit të Ndihmës Shtetërore në Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes;
- Komisioni i Ndihmës Shtetërore

Autoriteti i Konkurrencës është koordinator dhe përgjegjës për kapitullin e 8 “Politika e Konkurrencës”. Anëtarë të Grupit Ndërinstitucional të Punës për Integrimin Evropian janë përfaqësues të Ministrisë së Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, Ministrisë së Inovacionit dhe Administratës Publike, Ministrisë së Transportit dhe Infrastrukturës, Ministrisë së Shëndetësisë, Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave, Ministrisë së Kulturës, Ministrisë së Energjetikës dhe Industrisë ashtu si dhe të Ministrisë së Integritetit Evropian.

II.4 Direktivat e parashikimeve financiare

Autoriteti i Konkurrencës është institucion buxhetor që financohet 100% nga buxheti i shtetit.

Viti	2014	2015	2016	
Kosto gjithsej				
Të mbuluara nga buxheti	63.040.000	64.000.000	65.000.000	
Të mbuluara nga asistenca e huaj	0	-0	-0	-
Të pambuluara	0	0	0	

Shpenzimet për funksionimin e Sektorit të Kontrollit të Ndihmës Shtetërore në Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe të Komisionit të Ndihmës Shtetërore

janë të përfshira në planifikimin e shpenzimeve në kuadër të programit buxhetor afat-mesëm 2014-2016 në nën programin “Planifikimi, Menaxhimi dhe Administrimi” të Ministrisë.

III. Prioritetet

Në përparësitë e Autoritetit të Konkurrencës është ruajtja e konkurrencës së lirë dhe efektive në treg, nëpërmjet zbatimit të rregullave dhe parimeve të konkurrencës, duke zbatuar dispozitat e ligjit.

Në funksion të arritjes së synimeve të ligjit organik dhe Politikës Kombëtare të Konkurrencës, aktivitetet zbatuese të institucionit do të shtrihet në këto fusha kryesore:

- Zbatimi i ligjit antitrust, zbulimi i marrëveshjeve të ndaluara, abuzimi me pozitën dominuese si dhe kontrolli i përqendrimeve;
- Avokatia e konkurrencës nëpërmjet dhënies së rekomandimeve për rritjen e konkurrencës në sektorët/tregjet ku ka të drejta ekskluzive/të veçanta, barriera të hyrjes në treg, monopolet natyrore etj.
- Realizimi i studimeve mbi të drejtat ekskluzive/të veçanta, me qëllimin kryesor rekomandimin e ndërhyrjeve për liberalizimin e tregjeve në funksion të rritjes së konkurrencës së ndërmarrjeve private dhe/ose publike sipas tregjeve përkatëse.
- Rritja dhe forcimi i kapaciteteve administrative;
- Monitorimi i tregut,
- Hetimi i përgjithshëm në sektor të ekonomisë,
- Hetimi paraprak dhe hetimi i thelluar me synim rivendosjen e konkurrencës së lirë dhe efektive në treg.
- Procesi i përfarimit të legjislacionit;
- Organizimi i seminareve dhe workshop-eve për rritjen e kapaciteteve administrative, duke kërkuar edhe asistencën e programit TAIX
- Pjesëmarrja në seminarët trajnuese të organizuara nga ICN, RCC (OECD) etj, për trajtimin e çështjeve të konkurrencës; etj.

Nga takimi i pestë i Nën-Komitetit BE-Shqipëri për Tregun e Brendshëm dhe Konkurrencën janë dhënë rekomandimet e mëposhtme:

- Intensifikimi i punës së Autoritetit të Konkurrencës dhe I Grupit të Punës për kapitullin 8 duke mbajtur takime të rregullta dhe të koordinuara me qëllim adoptimin dhe zbatimin e planit të përcaktuar;
- Vazhdimi i raportimit lidhur me rastet e konkurrencës për të cilat vijojnë procedurat;
- Trajnimi i gjyqtarëve për politikën e konkurrencës duhet të përmirësohet më tej, lidhur me ligjin e konkurrencës dhe ekonominë e konkurrencës të cilat duhet të përfshihen në kurrikulat e Shkollës së Magjistraturës.

Prioritet e Sektorit të Kontrollit të Ndhmës Shtetërore:

- Mbajtja e kontakteve me të gjitha ministritë e linjës dhe autoritetet shtetërore në nivel lokal për të siguruar që legjislacioni ndihma shtetërore është zbatuar siç duhet,
- Monitorimi i bazës së të dhënave të ndihmës shtetërore,
- Aktivitete për rritjen e ndërgjegjësimit

IV. Plani i Veprimeve 2015 – 2017

VI.1 Politika e konkurrencës

Kuadri ekzistues

Titulli (Strategji ose dokument politikash)	Institucioni Kryesues	Periodha e referencës
Politika Kombëtare e Konkurrencës	Autoriteti i Konkurrencës	2006 në vijim

Inventar i Masave Ligjore Ekzistuese

<i>Acquis Communautaire</i> e BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Kryesues	Niveli i përafrueshmërisë (i plotë/i pjesëshëm/jo i zbatueshëm)	Data e miratimit	Hyrja ne fuqi
Nenet e Traktatit të Lisbonës (neni 101-102-106 i Traktatit të Funksionit të BE-së);	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003
Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) nr. 1/2003 Rregullorja e Komisionit Evropian (EC) nr. 773/2004,	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar) Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës Autoriteti i Konkurrencës	I plotë I plotë	28.11.2003 28.11.2003	01.12.2003 01.12.2003
Njoftimi i Komisionit për shqyrtimin e ankesave nga Komisioni sipas neneve 81 dhe 82 i Traktatit të KE;	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003
Njoftimi i Komisionit mbi përcaktimin e tregut përkatës për qëllimet e ligjit komunitar të konkurrencës;	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003
Udhëzimi për metodën e përcaktimit të gjobave të vendosura në përputhje me nenin 23 (2) (a) të Rregullores nr. 1/2003; udhëzimi për imunitetin nga gjobat dhe reduktimin e	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003

gjobave në rastet e karteleve.					
Njoftimi i Komisionit për marrëveshjet me rëndësi të vogël të cilat nuk e kufizojnë ndjeshëm konkurrencën sipas nenit 81 (1) të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian (de minimis), etj.	Ligji Nr .9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003
Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) Nr. 139/2004	Ligji Nr. 9121, dt 28. 07.2003 “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”, (i ndryshuar)	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	28.11.2003	01.12.2003
Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1218/2010	Rregullorja “Për përjashtimin e kategorive të marrëveshjeve të specializimit”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	26.05.2011	26.05.2011
Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1217/2010	Rregullorja “Për përjashtimin e kategorive të marrëveshjeve të kërkimit dhe zhvillimit”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	03.05.2011	03.05.2011
Rregullorja e Komisionit (EC) Nr. 772/2004	Rregullorja “Për Kategoritë e Marrëveshjeve të Transfertave Teknologjike”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	02.03.2011	02.03.2011
Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) nr. 1/2003	Rregullorja “Për Procedurat Hetimore të Autoritetit të Konkurrencës”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	24.02.2011	24.02.2011
Njoftimi i Komisionit për marrëveshjet me rëndësi të vogël të cilat nuk e kufizojnë ndjeshëm konkurrencën sipas nenit 81 (1) të Traktatit themelues të Komunitetit Evropian (de minimis);	Rregullorja “Për marrëveshjet me rëndësi të vogël”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	08.11.2011	08.11.2011
Rregullorja e Këshillit Evropian (EC) Nr. 139/2004	Rregullorja “Për zbatimin e procedurave të përqendrimit të ndërmarrjeve”;	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	14.12.2010	14.12.2010

Njoftimi i Komisionit mbi imunitetin nga gjobat dhe uljen e gjobave në rastet e karteleve dhe Udhëzime për metodën e përcaktimit të gjobave të vendosura në përputhje me nenin 23 (2) (a) të Rregullores nr. 1/2003;	Rregullorja “Për gjobat dhe lehtësimin prej tyre”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	10.09.2009	10.09.2009
Rregulloren e Komisionit nr. 330/2010	Rregullorja “Për kategoritë e marrëveshjeve vertikale dhe praktikave të bashkërenduara”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	19.07.2012	19.07.2012
Rregulloren e Komisionit Nr. 461/2010	Rregullorja “Për kategoritë e marrëveshjeve në sektorin e mjeteve motorike”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	19.07.2012	19.07.2012
Rregulloren e Komisionit të BE-së Nr. 267/2010,	Rregullorja “Për kategoritë e marrëveshjeve në sektorin e sigurimeve”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	18.03.2013	18.03.2013
Rregullorja e Këshillit Evropian Nr 487/2009	Rregullorja “Për kategoritë e marrëveshjeve dhe praktikave të bashkërenduara në sektorin e transportit ajror”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	21.05.2013	21.05.2013
Njoftimi i Komisionit - Udhëzues mbi kufizimet vertikale;	Udhëzim “Mbi vlerësimin e marrëveshjeve vertikale”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	15.04.2010	15.04.2010
Rregullorja (EC) Nr 139/2004	Rregullorja “Mbi zbatimin e procedurave të përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve”	14.12.2010	I plotë	14.12.2010	14.12.2010
Rregullorja e Komisionit (EC) Nr. 802/2004	Udhëzim “Mbi formën e Njoftimit të përqendrimit” si dhe Aneksat përkatëse I dhe II	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	23.06.2008	23.06.2008
Udhëzime Mbi vlerësimin e përqendrimeve horizontale sipas Rregullores së	Udhëzuesi “Për vlerësimin e përqendrimeve horizontale ndërmjet	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	07.12.2009	07.12.2009

Këshillit “Mbi kontrollin e përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve”;	ndërmarrjeve”				
Udhëzime mbi vlerësimin e përqendrimeve jo horizontale sipas Rregullores së Këshillit “Mbi kontrollin e përqendrimeve ndërmjet ndërmarrjeve”;	Udhëzim “Për vlerësimin e përqendrimeve jo horizontale dhe konglomerate ndërmjet ndërmarrjeve”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	07.12.2009	07.12.2009
Njoftimi i Komisionit mbi përcaktimin e tregut përkatës për qëllimet e ligjit komunitar të konkurrencës;	Udhëzimi “Për përcaktimin e tregut”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	07.06.2008	07.06.2008
Njoftimi juridik i konsoliduar të Komisionit sipas Rregullores së Këshillit Evropian (EC) Nr. 139/2004	Udhëzimi “Për kontrollin e përqendrimeve”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	19.07.2012	19.07.2012
Udhëzimi “Për zbatueshmërinë e nenit 101 mbi funksionimin e bashkimit evropian për marrëveshjet horizontale të bashkëpunimit”	Udhëzimi “Për vlerësimin e marrëveshjeve horizontale”	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	14.11.2013	14.11.2013
Rregullorja (EC) No 246/2009 Rregullorja (EC) No 906/2009	Rregullorja “Mbi kategoritë e marrëveshjeve dhe praktikave të bashkërenduara në sektorin e transportit detar	Autoriteti i Konkurrencës	I Plotë	03.07.2014	03.07.2014
Njoftim I Komisionit- Udhëzim mbi zbatimin e nenit 82 të Traktatit për abuzimin me pozitën dominuese	Udhëzim” Mbi zbatimin e nenit 8 dhe 9 të ligjit nr. 9121, datë 28.07.2003, “Për Mbrojtjen e Konkurrencës”	Autoriteti i Konkurrencës	I Plotë	09.10.2014	09.10.2014

Kuadri i Planifikuar i Politikave 2015 – 2017

Titulli (Strategji, Dokument Politikash)	Institucioni Kryesues	Periudha e referencës	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Politika Kombëtare e Konkurrencës	Autoriteti i Konkurrencës	2015-2025	Tremujori i Tretë i 2015	Tremujori i Tretë i 2015

Masat ligjore të Planifikuara 2015 – 2016

BE <i>acquis</i>	Statusi i Përkthimit ne shqip	Legjislacio ni shqiptar	Statusi i përkthimit ne anglisht	Institucion i përgjegjës	Niveli i synuar i përfarimit (plotë/pjes shëm)	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja ne fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Njoftimin e BE-së : “Udhëzime mbi kufizimet vertikale”	Jo	Udhëzimi “Për marrëveshjet vertikale”	JO	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	Tremujori i dytë i 2015	Tremujori i dytë i 2015
Njoftim i Komisionit mbi angazhimet e pranura sipas Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 139/2004 dhe sipas Rregullores së Komisionit (EC) Nr. 802/2004 (2008/C 267/01)	JO	Udhëzimi ne lidhje me masat e komisionit	JO	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	Tremujori i tretë i 2015	Tremujori i Tretë i 2015

AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Rregullorja nr. 622/2008	JO	Rregullorja “Mbi procedurat e angazhimeve”	JO	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	Tremujori i Parë i 2016	Tremujori i Parë i 2016
Njoftim i Komisionit mbi kufizimet drejtpërdrejt të lidhura dhe të nevojshme për përqendrimet	JO	Udhëzimi për kufizimet e “varura”	JO	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	Tremujori i Dytë i 2016	Tremujori i Dytë i 2106
Rregullorja e Komisionit Nr 316/2014	JO	Rregullore “Për kategoritë e marrëveshjeve të transfertave teknologjike	JO	Autoriteti i Konkurrencës	I plotë	Tremujori i katërt i 2016	Tremujori i katërt i 2106

IV.2 Ndhimja shtetërore

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore Nr. 69/2001, (KE)	Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	i plotë	21.04.2005	1.01.2006
Rregullore 70/2001	Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	i plotë	21.04.2005	1.01.2006
Rregullore Nr 2204/2002	Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	i plotë	21.04.2005	1.01.2006
Rregullore Nr. 68/2001	Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	i plotë	21.04.2005	1.01.2006
Rregullore e Këshillit nr. 659/1999	Ligji Nr. 9374, datë 21.04.2005 “Për ndihmën Shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	i plotë	21.04.2005	1.01.2006
Rregulloren e Komisionit (EC) 800/2008	Ligji nr. 10183, datë 29.10.2009: “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9374, datë 21.04.2005, “Për ndihmën shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafruar pjesërisht	29.12.2009	15.01.2010
Udhëzimi “Për ndihmën rajonale” Nr (98/C 74/06)	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 815, datë 28.12.2005 “Për miratimin e rregullores për kushtet dhe procedurat e dhënies së	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafruar pjesërisht	28.12.2005	28.12.2005

	ndihmës rajonale				
Udhëzimi i Komisionit “Për ndihmën për shpëtim dhe ristrukturim”	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 816, datë 28.12.2005: “Për miratimin e rregullores për kushtet dhe procedurat e dhënies së ndihmës për shpëtim dhe ristrukturim”,	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	28.12.2005	28.12.2005
Rregullore e Komisionit Evropian Nr. 68/2001,	Udhëzim “Për disa kategori të ndihmave horizontale”, miratuar me Vendimin e KNSH nr. 23, datë 12.12.2007	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	12.12.2007	12.12.2007
Komunikatë e Komisionit për Shtetet Anëtare për amendim të komunikatës sipas nenit 93(1) të Traktatit që zbaton nenet 92 dhe 93 të Traktatit për sigurimin afatshkurtër të kredive të eksportit (2001/C 217/02)	Udhëzim "Për metodologjinë e analizës së kostove të ndihmës shtetërore në formën e sigurimit afatshkurtër të kredive të eksportit", miratuar me Vendimin e KNSH nr. 28, datë 25.09.2008,	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	25.09.2008	25.09.2008
Udhëzimet e Komunitetit nr. 2008/C 82/1, datë 01.04.2008	Vendim i KNSH nr. 32, date 15.02.2010 Udhëzimi “Për ndihmën shtetërore për mbrojtjen e mjedisit”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	15.02.2010	15.02.2010
Rregulloren e Komisionit nr. 800/2008	Vendim i KNSH, Nr. 34, Dt. 02.04.2010 Udhëzimi “Për ndihmën shtetërore për kërkim dhe zhvillim”	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	02.04.2010	02.04.2010
Komunikatën e Komisionit “Mbi zbatimin e rregullave të konkurrencës në sektorin postar	Vendim i KNSH, Nr. 37, Dt. 01.02.2011 “Udhëzim “Për ndihmën shtetërore në	Spektori i Kontrollit të Ndhmës Shtetërore MZHETS	përafuar pjesërisht	01.02.2011	01.02.2011

dhe vlerësimin e disa masave shtetërore për shërbimet postare” (98/C 39/02)	sektorin postar”				
Udhëzimi mbi ndihmën shtetërore rajonale 2007-2013	Vendimi i KNSH nr. 43, datë 11.9.2012 “Për miratimin e hartës së ndihmës shtetërore”	Spektori i Kontrollit të Ndihmës Shtetërore MZHETS	përafruar pjesërisht	11.9.2012	11.9.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përp uthje e pjesëshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 659/1999	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për raportin vjetor 2013”	jo	Spektori i Kontrollit të Ndihmës Shtetërore MZHETS	I plotë	Tremujori i Tretë i 2015	Tremujori i Tretë i 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 659/1999	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për raportin vjetor 2014”	jo	Spektori i Kontrollit të Ndihmës Shtetërore MZHETS	I plotë	Tremujori i Tretë i 2015	Tremujori i Tretë i 2015
Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 659/1999	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për raportin vjetor 2015”	jo	Spektori i Kontrollit të Ndihmës Shtetërore MZHETS	I plotë	Tremujori i Tretë i 2016	Tremujori i Tretë i 2016

KAPITULLI 9: SHËRBIMET FINACIARE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis në fushën e shërbimeve financiare përmban rregulla për autorizimin, funksionimin dhe mbikëqyrjen e institucioneve financiare në fushat e veprimtarisë bankare, sigurimeve, pensioneve suplementare, shërbimet e investimeve dhe tregjet e letrave me vlerë. Institucionet financiare mund të veprojnë në të gjithë BE-në në përputhje me parimin e "kontrollit kombëtar", duke krijuar degë ose duke ofruar shërbime ndërkufitare.

Objektivat kryesorë të *acquis* në lidhje me shërbimet financiare janë siguri i stabilitetit financiar, forcimi financiar i shoqërive që operojnë në sektorin financiar dhe mbrojtja e duhur e konsumatorëve dhe investitorëve. Shërbimet financiare sipas *acquis* të Bashkimit Evropian (BE) bazohen në parimet themelore të legjislacionet parësor (traktatet) si dhe rregullohen më në detaj nga legjislacioni dytësor (rregullore, direktiva, vendime gjyqësore).

Qëllimi është të krijohet besim mbi tregjet financiare dhe të sigurohet një fushë loje e barabartë për të gjithë aktorët e tregut. *Acquis* për shërbimet financiare përfshijnë rregullat për autorizimin, funksionimin dhe mbikëqyrjen e institucioneve financiare në fushat e veprimtarive bankare, sigurimeve, pensioneve private vullnetare dhe tregjeve të letrave me vlerë, si dhe mbi infrastrukturën e tregjeve financiare. Institucionet financiare mund të kryejnë veprimtari në të gjithë BE-në, sipas parimit “një pasaportë të vetme” dhe “kontrollit në vendin e origjinës”, duke ngritur degë ose duke ofruar shërbime ndërkufitare drejtpërsëdrejti.

I.2 Situata në Shqipëri

Në tërësi, Shqipëria ka bërë përpjekje pozitive për të harmonizuar legjislacionin e brendshëm të shërbimeve financiare me *acquis*. Legjislacioni aktual i Shqipërisë në fushën e shërbimeve financiare përbën një bazë të fortë për një harmonizim të mëtejshëm dhe të plotë me legjislacionin evropian. Në fushën e shërbimeve financiare bankare është konsoliduar puna për rishikimin e kuadrit rregullator dhe mbikëqyrës duke synuar përafrimin e mëtejshëm të tij me *acquis* e Bashkimit Evropian dhe përshtatjen me standardet e Komitetit të Bazelit. Në fushën e shërbimeve financiare jo-bankare janë thelluar përpjekjet dhe është bërë progres në përafrimin e legjislacionit të tregut të sigurimeve, letrave me vlerë dhe pensioneve private përkatësisht me legjislacionin evropian si : Direktiva 2004/39/EC (MiFID) të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të datës 21 prill 2004 mbi tregjet në instrumente financiare); Direktiva 2003/41/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 3 qershor 2003 aktivitetet dhe mbikëqyrjen e institucioneve për dhënien e daljes në pension në punë; Direktiva 2009/65/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 13 korrik 2009 mbi koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative që lidhen me ndërmarrjet për investimet kolektive në letrat me vlerë të transferueshme (UCITS) etj. Në këtë kuadër, në funksion të përmirësimit dhe efektivitetit të mbikëqyrjes së tregut të sigurimeve, Autoriteti hartoi dhe miratoi në tetor të 2014, manualin e mbikëqyrjes së shoqërive të sigurimit, i cili ka

si qëllim përcaktimin e metodologjisë së mbikëqyrjes me fokus risku të këtyre shoqërive. Ndërkohë Autoriteti po punon me Bankën Botërore, nëpërmjet një projekti, për rritjen e efektivitetit dhe forcimin e mbikëqyrjes dhe zgjerimit të mëtejshëm të tregut të pensioneve private vullnetare në vend.

I.3 Struktura e kapitullit

1. BANKAT
2. SIGURIMI DHE SIGURIMI PENSIONAL
3. TREGU I KAPITALEVE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Përafrimi i kuadrit ligjor në fushën e shërbimeve financiare me *acquis*, lind si detyrim për përmbushjen e angazhimeve të marra në kuadër të zbatimit të neneve 50, 57, 70,82 dhe 89 të MSA-së.

Legjislacioni evropian në fushën e shërbimeve financiare përbëhet nga aktet ligjore të mëposhtme:

Aneksi I: Legjislacioni i BE-së në fushën e shërbimeve financiare

- Direktiva 2006/48/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 14 qershor 2006 për krijimin dhe funksionimin e sipërmarrjes së institucioneve të kreditit e amenduar;
- Direktiva 2006/49/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 14 qershor 2006 për mjaftueshmërinë e kapitalit të firmave të investimit dhe institucioneve të kreditit e amenduar;
- Direktiva 2007/44/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 5 shtator 2007 që ndryshon Direktivën e Këshillit, 92/49/KEE dhe Direktivat 2002/83/KE, 2004/39/KE, 2005/68/KE dhe 2006/48/KE në lidhje me rregullat procedurale dhe kriteret e vlerësimit për vlerësimin prudencial të blerjeve dhe rritjes së pjesëmarrjes në sektorin financiar ;
- Direktiva 2009/111/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 shtator 2009 që ndryshon Direktivat 2006/48/KE, 2006/49/KE dhe 2007/64/KE në lidhje me bankat që kanë lidhje me institucione qendrore, disa çështje për fondet e veta, ekspozimet e mëdha, masat mbikëqyrëse, dhe administrimin e krizave (Direktiva për Kërkesat për Kapital II) ;
- Direktiva 2010/76/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 24 nëntor 2010 që ndryshon Direktivat 2006/48/KE dhe 2006/49/KE në lidhje me kërkesat për kapital për portofolin e librit të tregtueshëm dhe rishikimin mbikëqyrës të politikave të remunerimit;
- Direktiva 2002/47/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 6 qershor 2002 mbi marrëveshjeve të kolateralit financiar;
- Direktiva 2001/24/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 4 prill 2001 për riorganizimin dhe likuidimin e institucioneve të kreditit;

- Direktiva 2008/48/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 23 prill 2008 për marrëveshjet e kredisë për konsumatorët që shfuqizon Direktivën 87/102/KEE;
- Direktiva 2002/65/KE E Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 23 shtator 2002 lidhur me marketingun në distancë të shërbimeve financiare për konsumatorin që ndryshon Direktivën e Këshillit, Direktiva 90/619/KEE dhe Direktivat 97/7/KE dhe 98/27/KE;
- Direktiva 1986/635/KEE e Këshillit e datës 8 dhjetor 1986 për llogaritë vjetore dhe llogaritë e konsoliduara të bankave dhe institucioneve të tjera financiare ;
- Direktiva e Këshillit 1989/117/KEE e datës 13 shkurt 1989 për detyrimin e degëve të vendosura në një Shtet Anëtar të institucioneve të kreditit dhe institucioneve financiare që i kanë selitë qendrore jashtë atij Shteti Anëtar në lidhje me publikimin e dokumenteve të llogarive vjetore ;
- Direktiva 2001/65/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 27 shtator 2001 që ndryshon direktivat 78/660/KEE, 83/349/KEE dhe 86/635/KEE në lidhje me rregullat e vlerësimit për llogaritë vjetore dhe të konsoliduara të disa lloj kompanive si dhe bankave dhe institucioneve të tjera financiare ;
- Direktiva 2003/51/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 18 qershor 2003 që ndryshon direktivat 78/660/KEE, 83/349/KEE, 86/635/KEE dhe 91/674/KEE në lidhje me rregullat e vlerësimit për llogaritë vjetore dhe të konsoliduara të disa lloj kompanive si dhe bankave dhe institucioneve të tjera financiare, si dhe sipërmarrjeve në fushën e sigurimeve ;
- Direktiva 2009/110/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit datë 16 shtator 2009 mbi marrjen, ndjekjen dhe mbikëqyrjen e kujdesshme të biznesit të institucioneve të parasë elektronike, ndryshimit Direktivat 2005/60/ KE dhe 2006/48/ KE dhe shfuqizimi i Direktivës 2000/46/KE;
- Direktiva 2007/64/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 13 Nëntor 2007 në shërbimet e pagesave në tregun e brendshëm që ndryshon Direktivat 97/7/ KE, 2002/65/ KE, 2005/60/ KE dhe 2006/48/ KE dhe shfuqizon Direktivën 97/5/ KE;
- Direktiva 94/19/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit 30 maj 1994 për skemat e depozitave të garancisë;
- Direktiva e parë e Këshillit 73/239/KEE, datë 24 Korrik 1973, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative që kanë të bëjnë me fillimin dhe ndjekjen e veprimtarisë tregtare të sigurimit të drejtpërdrejtë me përjashtim të sigurimit të jetës;
- Direktiva e Këshillit 73/240/KEE, datë 24 Korrik 1973, që heq kufizimet mbi lirinë e vendosjes në veprimtarinë tregtare të sigurimit të drejtpërdrejtë me përjashtim të sigurimit të jetës;
- Direktiva 87/344/KEE, datë 22 Qershor 1987, mbi koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative që lidhen me sigurimin e shpenzimeve ligjore;
- Direktiva e dytë e Këshillit 88/357/KEE, datë 22 Qershor 1988, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me sigurimet e drejtpërdrejta me përjashtim të sigurimit të jetës, ku parashikohen dispozitat për mundësimin e ushtrimit të efektshëm të lirisë për të ofruar shërbime dhe ku ndryshohet Direktiva 73/239/KEE;
- Direktiva e Këshillit 92/49/KEE, datë 18 Qershor 1992, për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative në lidhje me sigurimet e drejtpërdrejta me

përjashtim të sigurimit të jetës, dhe për ndryshimin e Direktivës 73/239/KEE dhe Direktivës 88/357/KEE (Direktiva e tretë për sigurimet jo- jetë);

- Direktiva 2002/13/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 5 Mars 2002, për ndryshimin e Direktivës së Këshillit 73/239/KEE në lidhje me kërkesat për nivelin e aftësisë paguese për ndërmarrjet e sigurimeve jo- jetë;
- Direktiva e Këshillit 91/674/KEE, datë 19 Dhjetor 1991 për llogaritë vjetore dhe llogaritë e konsoliduara të ndërmarrjeve të sigurimeve;
- Direktiva 98/78/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 27 Tetor 1998, për mbikëqyrjen shtesë të ndërmarrjeve të sigurimeve në grupin e sigurimeve;
- Direktiva 2002/92/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 9 Dhjetor 2002, për ndërmjetësimin në sigurime;
Direktiva 2005/68/KE datë 16 Nëntor 2005, dhe amenduar Direktivat e Këshillit 73/239/KEE, 92/49/KEE si dhe Direktivat 98/78/KE dhe 2002/83/KE Mbi risigurimin;
- Direktiva 2002/83/KE datë 5 Nëntor 2002, për sigurimin e jetës;
- Direktiva 2001/17/KE për riorganizimin dhe likuidimin e ndërmarrjeve të sigurimeve;
- Direktiva 2009/138/KE datë 25 Nëntorit 2009 mbi krijimin dhe kryerjen e veprimtarisë së sigurimit dhe risigurimit (Solvency II);
- Direktiva 2004/39/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 21 Prill 2004 “Mbi tregjet e instrumenteve financiarë” që ka ndryshuar Direktivën 85/611/KEE dhe 93/6/KEE dhe Direktivën 2000/12/KE të Parlamentit Evropian dhe Këshillit dhe ka shfuqizuar Direktivën 93/22/KEE;
- Direktiva 2003/6/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 28 Janar 2003 “Për trajtimin e informacionit të brendshëm dhe manipulimin e tregut”;
- Direktiva 2003/71/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 4 Nëntorit 2003 “Mbi publikimin e prospektusit, kur letrat me vlerë i janë ofruar publikut ose janë pranuar për t’u tregtuar” që amendon Direktivën;
- Direktiva 2010/73/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 24 Nëntor 2010 që ka ndryshuar Direktivën 2003/71/KE “Mbi publikimin e prospektusit, kur letrat me vlerë i janë ofruar publikut ose janë pranuar për t’u tregtuar” dhe Direktivën 2004/109/KE “Mbi harmonizimin e kërkesave për transparencë, në lidhje me informacionin rreth emetuesve të letrave, të cilat janë pranuar për t’u tregtuar në tregjet e rregullta”;
- Direktiva 2004/109/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të 15 Dhjetorit 2004 “Mbi harmonizimin e kërkesave për transparencë, në lidhje me informacionin rreth lëshuesve të letrave, të cilat janë pranuar për t’u tregtuar në tregjet e rregullta dhe që ka ndryshuar Direktivën 2001/34/KE;
- Direktiva 2001/34/KE e Parlament Evropian dhe e Këshillit të 28 Maj 2001 “Mbi pranimin e titujve në listimin e bursave zyrtare të titujve dhe informacioni që duhet publikuar për këto tituj”;
- Direktiva 2003/41/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 3 Qershorit 2003 “Mbi aktivitetin dhe mbikëqyrjen e institucioneve të pensioneve profesionale”;
- Direktiva 2009/103/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të 16 Shtatorit 2009 “Në lidhje me sigurimin kundër përgjegjësisë civile në lidhje me përdorimin e mjeteve motorike”;

- Direktiva 2009/65/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të 13 Korrikut 2009 “Për koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative lidhur me sipërmarrjet për investimet kolektive në letrat me vlerë të transferueshme (UCITS)”;
- Direktiva e Këshillit 78/473/KEE e 20 Maj 1978 mbi koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative në lidhje me bashkësigurimin komunitar;
- Direktiva e Këshillit 84/641/KEE e 10 Dhjetorit 1984 për ndryshimin, sidomos lidhur me asistencën turistike, e Direktivës së Parë (73/239/KEE) për bashkërendimin e akteve ligjore, nënligjore dhe administrative që kanë të bëjnë me fillimin dhe ndjekjen e veprimtarisë tregtare të sigurimit të drejtpërdrejtë me përjashtim të sigurimit të jetës (84/641/KEE);
- Rregullorja (KE) Nr. 583/ 2010 e datës 1 Korrik 2010 që ka implementuar Direktivën 2009/65/KE të Parlamentit Evropian dhe Këshillit në lidhje me informacionin kyç të investitorit dhe kushtet që duhet të plotësohen kur sigurohet informacioni kyç i investitorit ose prospektit të aksesueshëm gjatë një periudhe të përshtatshme, e ndryshme nga ajo në letër dhe në formë elektronike;
- Rregullorja (KE) Nr 1606/2002 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 19 korrik 2002 për zbatimin e standardeve ndërkombëtare të kontabilitetit;
- Direktiva 2014/65/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 15 Maj 2014 “Mbi tregjet e instrumenteve financiarë” që ka ndryshuar Direktivën 2002/92/KE dhe Direktivën 2011/161/KE.(MiFID II).
- Direktiva 2003/6/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 28 Janar 2003 “Për tregtimin e brendshëm dhe manipulimin e tregut”;
- Direktiva 2014/51/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 16 Prill 2014 ka ndryshuar Direktivën 2003/71/KE dhe Direktivën 2009/138/KE dhe Rregulloren (KE) Nr.1060/2009,(BE)Nr.1094/2010 dhe (BE) Nr.1095/2010 në lidhje me kompetencat e Autoritetit Mbikëqyrës Evropian EIOPA(Autoriteti Evropian i Sigurimeve dhe Pensioneve Profesionale) dhe Autoritetit Mbikëqyrës Evropian ESMA(Autoriteti Evropian i Titujve dhe Tregjeve).
- Rregullorja (BE) Nr. 600/ 2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit,datë 15 Maj 2014 “Mbi tregjet e instrumenteve financiarë” është publikuar në fletoren zyrtare të BE-së.
- Rregullorja (BE) Nr. 596/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit,datë 16 Prill 2014 mbi manipulimin e tregut(Rregullore mbi manipulimin e tregut).
- Direktiva 2014/49/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 Prill 2014 për skemat e garantimit të depozitave;
- Direktiva 2014/59/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 Maj 2015 mbikrijimin e një kuadri për rimëkëmbjen dhe zgjidhjen e institucioneve të kreditimit dhe shoqërive të investimit e cila ndryshon Direktivën 82/891/KEE, Direktivën 2001/24/KE, Direktivën 2002/47/KE, Direktivën 2004/25/KE, Direktivën 2005/56/KE, Direktivën 2007/36/KE, Direktivën 2011/35/BE, Direktivën 2012/30/BE dhe Direktivën 2013/36/BE, Rregulloren e (BE) Nr. 1093/2010 dhe (BE) Nr. 648/2012 tëParlamentit Evropian dhe e Këshillit.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi Shqipëria është përmbajtur me detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja në këtë fushë. Autoriteti Shqiptar i Mbikëqyrjes Financiare (AMF) ka intensifikuar vazhdimisht përpjekjet e saj për të përmirësuar infrastrukturën dhe për të krijuar një bazë të nevojshme rregullatore për zhvillimin e qëndrueshëm të tregut financiar jo-bankar. Sipas angazhimeve në kuadrin e MSA-së, AMF ka vazhduar përmirësimin dhe përafrimin e legjislacionit ekzistues me direktivat e BE-së. Si rezultat, një numër i ligjeve dhe akteve nënligjore janë hartuar dhe miratuar për të ngritur dhe forcuar procese të qarta, transparente dhe të qëndrueshme rregullatore dhe mbikëqyrëse në fushën e institucioneve financiare jobankare. Legjislacioni ekzistues i Shqipërisë në shërbimet financiare jo-bankare ka qenë pjesërisht përafruar me legjislacionin e BE; megjithatë, kjo përbën një bazë të fortë për një përafrim të mëtejshëm dhe të plotë me legjislacionin e BE-së.

Aneksi II: Ligjin Nr. 9663, datë 18.12.2006 "Për bankat në Republikën e Shqipërisë" përafron sistemin ligjor shqiptar me legjislacionin e BE-së si me poshtë:

- Direktiva 2006/48/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 14 qershor 2006 për krijimin dhe funksionimin e sipërmarrjes së institucioneve të kreditit e amenduar;
- Direktiva 2006/49/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 14 qershor 2006 për mjaftueshmërinë e kapitalit të firmave të investimit dhe institucioneve të kreditit e amenduar;
- Direktiva 2002/87/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 dhjetor 2002 për mbikëqyrjen suplementare të institucioneve të kreditit, sipërmarrjeve të sigurimeve dhe firmave të investimit në një konglomerat financiar;
- Direktiva 2001/24/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 4 prill 2001 për riorganizimin dhe likuidimin e institucioneve të kreditit;
- Direktiva 1986/635/KEE e Këshillit e datës 8 dhjetor 1986 për llogaritë vjetore dhe llogaritë e konsoliduara të bankave dhe institucioneve të tjera financiare;
- Direktiva e Këshillit 1989/117/KEE "Për detyrimin e degëve të vendosura në një Shtet Anëtar të institucioneve të kreditit dhe institucioneve financiare që i kanë selitë qendrore jashtë atij Shteti Anëtar në lidhje me publikimin e dokumenteve të llogarive vjetore;
- Direktiva 2002/47/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 6 qershor 2002 për marrëveshjet e kolateralit financiar;
- Direktiva 2009/110/KE "Për krijimin dhe funksionimin , dhe mbikëqyrjen prudenciale të veprimtarisë së institucioneve të parasë elektronike" e cila ndryshon Direktivat 2005/60/KE dhe 2006/48/KE dhe shfuqizon Direktivën 2000/46/KE;
- Direktiva 2007/64/KE e datës 1 nëntor 2007 për shërbimet e pagesave në tregun e brendshëm;
- Direktiva 94/19/KE "Për skemat e garantimit të depozitave".

Banka e Shqipërisë ka vijuar procesin e finalizimit të rregulloreve të reja dhe ndryshimeve përkatëse në disa rregullore ekzistuese të mbikëqyrjes bankare, të cilat kanë marrë në konsideratë kryesisht përshtatjen me detyrimet që rrjedhin për Bankën e Shqipërisë nga

dokumentet strategjikë të integrimit evropian të tilla si Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit, raport progreset e Komisionet Evropian dhe nënkomitetet e përbashkëta BE-Shqipëri. Paralelisht, gjatë procesit të rishikimit të kuadrit rregullator përpjekjet janë fokusuar mbi përafrimin e mëtejshëm me standardet e Komitetit të Bazelit si dhe praktikat më të mira në fushën e rregullimit dhe mbikëqyrjes bankare.

Akte të reja rregullative dhe ndryshime me rëndësi në aktet në fuqi për mbikëqyrjen bankare, të cilat kanë realizuar një përafrim të pjesshëm me legjislacionin e Bashkimit Evropian dhe standardet e Komitetit të Bazelit mund të përmenden:

- Rregullore Nr. 48, datë 31.07.2013 “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit” – Përafruar pjesërisht me Direktivën 2006/48/KE “Për krijimin dhe funksionimin e sipërmarrjes së institucioneve të kreditit” dhe Direktivën 2006/49/KE “Për mjaftueshmërinë e kapitalit të firmave të investimit dhe institucioneve të kreditit Direktiva e Mjaftueshmërisë së Kapitalit”;
- Rregullore Nr. 10, datë 26.02.2014 “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave” – Përfaruar pjesërisht me Rregulloren Nr. 575/2013 “Mbi kërkesat prudenciale për institucionet e kreditimit dhe shoqëritë e investimit”;
- Rregullore Nr. 3, datë 17.01.2013 “Mbi instrumentet e pagesave elektronike” – Përafruar pjesërisht me Direktivën 2009/110/KE “Mbi sipërmarrjen, ndjekjen dhe mbikëqyrjen e aktivitetit të institucioneve elektronike të parasë”;
- Rregullore Nr. 70 “Për veprimtarinë valutore” –Përafruar pjesërisht me Direktivën 88/361/KEE për zbatimin e nenit 67 të Traktatit
- Rregullore Nr. 5, datë 14.10.2009 “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare për individët” e ndryshuar – Përafruar pjesërisht me Direktivën 2008/48/KE “Për marrëveshjen e kredisë konsumatore”;
- Rregullore Nr. 59 datë 29.08 2008 “Mbi transparencën për produktet dhe shërbimet bankare e financiare” - Përafruar pjesërisht me Direktivën 2008/48/KE “Për marrëveshjen e kredisë konsumatore”;
- Ligji 9663 datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” – Përafruar pjesërisht me Direktivat sipas Aneksit II.

Legjislacioni ekzistues i Shqipërisë në shërbimet financiare jo-bankare ka qenë pjesërisht përafruar me legjislacionin e BE; megjithatë, kjo përbën një bazë të fortë për një përafrim të mëtejshëm dhe të plotë me legjislacionin e BE.

Kështu AMF hartoi dhe Parlamenti miratoi ligjet e mëposhtme:

- Ligji nr. 10 197, datë 10.12.2009 “Për fondet e pensionit vullnetar” – Përafruar pjesërisht me Direktivën 2003/41/KE “Mbi aktivitetin dhe mbikëqyrjes e institucioneve të pensioneve profesionale”;
- Ligji nr. 10158, datë 15.10.2009 “Për obligacionet e shoqërive aksionare dhe të qeverisjes vendore”- Përafruar pjesërisht me Direktivën 2004/39/KE (MiFID) “Mbi tregjet e instrumenteve financiarë”;
- Ligji nr. 10 198, datë 10.12.2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”- Përafruar pjesërisht me Direktivën 85/611/KEE “Mbi koordinimin e ligjeve, rregulloreve dhe dispozitave administrative në lidhje me shoqëritë e investimeve

kolektive për titujt e transferueshëm”, amenduar nga Direktiva 88/220/KEE dhe Direktiva 95/26/KE;

- Ligji nr. 9879, datë 21.02.2008 “Për titujt” - Përafruar pjesërisht me Direktivën 2004/109/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 dhjetor 2004, “Mbi harmonizimin e kërkesave për transparencë, në lidhje me informacionin rreth lëshuesve të letrave, të cilat janë pranuar për t’u tregtuar në tregjet e rregullta”;amenduar Direktiva 2001/34/KE; Direktivën 2003/71/KE “e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit 4 Nëntor 2003, “Mbi publikimin e prospektusit, kur letrat me vlerë i janë ofruar publikut ose janë pranuar për t’u tregtuar”; që amendon Direktivën 2001/34/KE ; Direktivën 2004/39/KE (MiFID) “Mbi tregjet e instrumenteve financiarë”; Direktivën 2003/6/KE “Për trajtimin e informacionit të brendshëm dhe manipulimin e tregut”;
- Ligji nr. 10 076, datë 12.02.2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, i ndryshuar - Përafruar pjesërisht me Direktivën 72/166/KEE, për sigurimin e përgjegjësisë ndaj palëve të treta nga përdorimi i mjeteve motorike; Direktivën 84/5/KEE, direktiva e dytë e sigurimit motorik, për sigurimin e përgjegjësisë ndaj palëve të treta nga përdorimi i mjeteve motorike; Direktivën 90/232/KEE, direktiva e tretë e sigurimit motorik, për sigurimin e përgjegjësisë ndaj palëve të treta nga përdorimi i mjeteve motorike; Direktivën 2000/26 KE, direktiva e katërt e sigurimit motorik për sigurimin e përgjegjësisë ndaj palëve të treta nga përdorimi i mjeteve motorik; Direktivën 2005/14/KE, që amendon Direktivat 72/166/KEE, 84/5/KEE, 88/357/KEE dhe 90/232/KEE, dhe Direktiva 2000/26/KE;
- Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit” - Përafruar pjesërisht me Direktivat: 73/239/KEE, 73/240/KEE, 87/344/KEE, 87/343/KEE, 88/357/KEE, 92/49/KEE, 2002/13/KE, 98/78/KE, 2002/92/KE, 2005/68/KE, 2002/83/KE, 2001/17/KE dhe 84/641KEE.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucionet përgjegjëse kryesore janë:

- Banka e Shqipërisë;
- Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare

II.4 Sqarim në lidhje me parashikimet financiare

Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare është një institucion i pavarur i cili financohet nga të ardhurat e veta dhe jo nga Buxheti i shtetit.

Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare ka alokuar fondet e mëposhtme.

Zërat	2014 (mijë/Lekë)	2015 (mijë/Lekë)	2016 (mijë/Lekë)
Buxheti i alokuar	161.571	206,632	-
Të mbuluara nga Buxheti i Shtetit	0	0	0
Të mbuluara nga Asistenca e Huaj	-	-	-
Të mbuluara nga AMF	161.571	206,632	-

III. Prioritetet

Legjislacioni aktual i Shqipërisë në fushën e shërbimeve financiare jo-bankare është i përputhur pjesërisht me legjislacionin evropian. Nevojiten përpjekje shtesë për përafrimin e legjislacionit me *acquis* në fushat e sigurimit dhe pensioneve profesionale, infrastrukturës së tregut financiar, tregut të letrave me vlerë dhe fondeve të investimit. Kapacitetet administrative në sektorët bankarë dhe jo-bankarë mbeten të pamjaftueshëm. Në sektorin jobankar, ndryshimet në Ligjin për Autoritetin e Mbikëqyrjes Financiare u miratuan në maj të 2014, me synim rritjen e pavarësisë financiare dhe operacionale të AMF-së.

Banka e Shqipërisë gjatë procesit për rishikimin e kuadrit rregullativ, ka përqendruar përpjekjet në përafrimin e mëtejshëm të standardeve të Komitetit të Bazelit dhe praktikat më të mira të mbikëqyrjes dhe rregullimit bankar. Shqipëria duhet të vazhdojë zbatimin e Bazelit II në pajtim me Planin përkatës të Veprimit.

IV. Plan i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Bankat

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Afatmesme e Zhvillimit të Bankës së Shqipërisë.	Banka e Shqipërisë	2013 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërpunthje	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2006/48/KE	Ligji nr 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998
	Ligji nr. 8782, datë 05.03.2001 “Për shoqëritë e kursim-kreditit”	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	05.03.2001	22.06.2001
	Ligji Nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për Bankat në Republikën e Shqipërisë”;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Ligji nr. 9974, datë 28.07.2008 “Për kontratën e riblerjes së titujve”;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	28.07.2005	18.08.2005
	Udhëzimi nr. 57, datë 05.05.1999 “Për kapitalin rregullator të bankës” i ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	05.05.1999	01.06.1999
	Rregullorja nr. 72, datë 02.06.1999 “Për rreziqet	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	02.06.1999	08.07.2001

	e tregut” e ndryshuar				
	Rregullorja nr. 11 datë 27.02.2002 “Për licencimin e shoqërive të kursim kreditit dhe të unioneve të tyre”, e ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	27.02.2002	27.03.2002
	Rregullorja nr. 62 datë 14.09.2011 “Për administrimin e rrezikut të kredisë”, e ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	14.09.2011	15.10.2011
	Rregullore nr. 68 datë 28.07.2005 “Për mbikëqyrjen e konsoliduar”;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	28.07.2005	18.08.2005
	Rregullore nr. 57, datë 15.10.2007 “Për administrimin e rrezikut në aktivitetin e degëve të bankave të huaja”	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	15.10.2007	24.11.2007
	Rregullorja nr. 60 datë 29.08.2008 “Për kërkesat minimale për publikimin e informacionit nga bankat dhe degët e bankave të huaja”;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	29.08.2008	02.10.2008
	Rregullorja nr. 1 datë 17.01.2013 “Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë nga subjektet financiare jo-bankare”	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	17.01.2013	21.02.2013
	Rregullorja nr. 14, datë 11.03.2009 “Për licencimin e bankave dhe degëve të bankave të huaja” (Rregullorja e licencimit).	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	11.03.2009	15.04.2009
	Rregullorja nr. 31, datë 10.06.2009 “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave”, ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	10.06.2009	02.08.2009
	Rregullorja nr. 25, datë 24.03.2010 “Për menaxhimin e rrezikut në aktivitetin e institucioneve financiare jo-bankare”	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	24.03.2010	27.04.2010
Direktiva 2006/49/KE, e ndryshuar	Rregullore nr. 3, datë 19.01.2011 “Për administrimin e rrezikut operacional”;	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	19.01.2011	24.02.2011
	Ligji nr 8269, datë 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”, i ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007

	Shqipërisë” ndryshuar				
	Ligji nr. 9974, datë 28.07.2008 “Për kontratën e riblerjes së titujve”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	28.07.2008	18.08.2008
	Udhëzimi nr. 57, datë 05.05.1999 “Për kapitalin rregullator të bankës”, i ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	05.05.1999	08.07.1999
	Rregullore nr. 72, datë 02.06.1999 “Për rreziqet e tregut” ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	02.06.1999	18.08.2010
	Rregullore nr. 68 datë 28.07.2005 “Për mbikëqyrjen e konsoliduar”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	28.07.2005	18.08.2005
	Rregullore nr. 57, datë 15.10.2007 “Për administrimin e rrezikut në aktivitetin e degëve të bankave të huaja”	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	15.10.2007	24.11.2007
	Rregullorja nr. 11 datë 17.01.2013 “Për dhënien e licencës të subjekteve financiare jo-bankare”, e ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	17.01.2013	21.02.2013
	Rregullorja nr. 31, datë 10.06.2009 “Për administrimin e rrezikut nga ekspozimet e mëdha të bankave”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	10.06.2009	02.08.2009
	Rregullore nr. 25, datë 24.03.2010 “Për administrimin e rrezikut në aktivitetin e institucioneve financiare jo – bankare”	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	24.03.2010	28.04.2010
Direktiva 2007/44/KE	Rregullore nr. 3, datë 19.01.2011 “Për administrimin e rrezikut operacional”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	19.01.2011	02.03.2011
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Rregullorja nr. 14, datë 11.03.2009 “Për licencimin dhe ushtrimin e veprimtarisë së bankave dhe degëve të bankave të huaja në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	11.03.2009	08.05.2009
Direktiva 2009/111/KE	Ligji nr. 8384, datë 29.07.1998 “Për shtimin e një dispozite tranzitore në Ligjin nr. 8269 datë 23.12.1997 “Për bankën e Shqipërisë” ;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	29.07.1998	18.08.1998
Direktiva 2002/87/KE	Ligji nr. 8782, datë	Banka e	I Pjesshëm		22.06.2001

	05.03.2001 “Për shoqatat e kursim-kreditit”;	Shqipërisë		05.03.2001	
	Rregullorja nr. 68 datë 28.07.2005 “Për mbikëqyrjen e konsoliduar”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	28.07.2005	18.08.2005
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
Direktiva 2001/24/KE	Ligji nr. 8782, datë 05.03.2001 “Për shoqatat e kursim-kreditit”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	05.03.2001	22.06.2001
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Ligji nr. 9974, datë 28.07.2008 “Për kontratën e riblerjes së titujve” ;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	28.07.2008	19.08.2008
Direktiva 2008/48/KE	Rregullorja nr. 59 datë 29.08.2008 “Për transparencën për produktet dhe shërbimet bankare e financiare”, ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	29.08.2008	01.10.2008
	Rregullorja nr. 5, datë 11.02.2009 “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare për individët” e ndryshuar	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	11.02.2009	03.04.2009
	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për mbrojtjen e konsumatorit”;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktiva 2002/65/KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për mbrojtjen e konsumatorit” ;	Komisioni i Mbrojtjes Konsumatore	I Pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktiva 1989/117/KE	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007
	Rregullorja nr. 60, datë 29.08.2008 “Për kërkesat minimale për publikimin e informacionit nga bankat dhe degët e bankave të huaja” ;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	29.08.2008	01.10.2008
Rregullore 1606/2002/KE	Ligji nr. 9228, datë 29.04.2004 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare” i ndryshuar.	Ministria e Financave	I Pjesshëm	29.04.2004	01.01.2006
Direktiva 2001/65/KE	Ligji nr. 9228, datë 29.04.2004 “Për kontabilitetin dhe	Ministria e Financave	I Pjesshëm	29.04.2004	01.01.2006

	pasqyrat financiare” i ndryshuar.				
	Rregullorja nr. 42, datë 15.06.2011 “Për ekspertin kontabël të autorizuar të bankave dhe degëve të bankave të huaja” ;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	15.06.2011	23.07.2011
Direktiva 2003/51/KE	Ligji nr. 9228, datë 29.04.2004 “Për kontabilitetin dhe pasqyrat financiare” i ndryshuar ;	Ministria e Financave	I Pjesshëm	29.04.2004	01.01.2006
	Rregullorja nr. 42, datë 15.06.2011 “Për ekspertin kontabël të autorizuar të bankave dhe degëve të bankave të huaja” ;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	15.06.2011	23.07.2011
Direktiva 94/19/KE	Ligji nr. 8873, datë 29.03.2002 "Për sigurimin e depozitave", ndryshuar	Agjensia e Sigurimit të Depozitave	I Pjesshëm	29.03.2002	03.05.2002
	Ligji 10106, datë 30.03.2009 “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr 8873, datë 29.03.2002 "Për sigurimin e depozitave", ndryshuar	Agjensia e Sigurimit të Depozitave	I Pjesshëm	30.03.2009	8.05.2009
	Ligji nr. 9662, datë 18.12.2006 “Për bankat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar;	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	18.12.2006	01.06.2007

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
---------	----------------------	---------------------	--------------------	---------------

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqipëri (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2006/48/KE	Jo	Rishikimi i rregullores nr 60, datë 29.08.2008 “Për kërkesat minimale të publikimit të informacionit nga bankat dhe degët e bankave	Jo	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	T2 2015	T2 2015

		të huaja”;					
Direktiva 2008/48/KE	Jo	Rishikimi i rregullores nr 05, datë 11.02.2009 “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare për individët”	Jo	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	T2 2015	T2 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Kollona II (Procesi i rishikimit mbikëqyrës)		Projekti Bazel II	Jo	Banka e Shqipërisë	Zbatim	2015-2016	
Kollona III (Disiplina e Tregut)		Rishikimi i rregullores nr 05, datë 11.02.2009 “Për kredinë konsumatore dhe kredinë hipotekare për individët”; Rishikimi i rregullores nr 60, datë 29.08.2008 “Për kërkesat minimale të publikimit të informacionit nga bankat dhe degët e bankave të huaja”;	Jo	Banka e Shqipërisë	Zbatim	2015-2016	

IV.2 Sigurimi dhe sigurimi pensional

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për zhvillim dhe integrim	Këshilli i Ministrave	2013 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2003/41/KE	Ligji nr. 10 197, datë 10.12.2009 “Për fondet e pensionit vullnetar”	AMF	I pjesshëm	10.12.2009	15. 01. 2010
	Rregullore nr. 1, Datë 28.01.2010 “Për aktivet e	AMF	I pjesshëm	28.01.2010	28.01.2010

	lejuara, kufizimet dhe kufirin maksimal të investimit të fondit të pensionit”, e ndryshuar;				
	Rregullore nr. 1, Datë 13.01.2011 “Për delegimin e funksioneve të shoqërisë administruese të fondeve të pensioneve”;	AMF	I pjesshëm	13.01.2011	13.01.2011
	Rregullore nr. 2, Datë 13.01.2011 “Për përmbajtjen e kontratës dhe prospektit të fondit të pensionit”	AMF	I pjesshëm	13.01.2011	13.01.2011
	Rregullore nr. 24, Datë 23.02.2011 “Mbi ndarjen e veprimtarive të shoqërisë administruese të fondit të pensionit vullnetar”;	AMF	I pjesshëm	23.02.2011	23.02.2011
	Rregullore nr. 25, datë 23.02.2011 “Për raportimin në AMF të veprimtarisë së shoqërisë administruese të fondeve të pensionit”;	AMF	I pjesshëm	23.02.2011	23.02.2011
	Rregullore nr. 139, datë 26.09.2012 “Për përlogaritjen e vlerës neto të aseteve të fondit të pensionit vullnetar dhe afatet e publikimit të informacionit	AMF	I pjesshëm	26.09.2012	26.09.2012
Direktiva 2009/103/KE	Ligji nr. 10 076, datë 12.02.2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”, i ndryshuar.	AMF	I pjesshëm	12.02.2009	19.03.2009
Direktiva 73/239/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 73/240/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 78/473/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 84/641/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 87/344/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 “Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit”	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva	Ligji nr. 52, datë	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014

88/357/KEE	22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"				
Direktiva 92/49/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
	Rregullore nr. 135, datë 31.10.2014 "Për procedurat dhe parimet minimale në lidhje me sistemin e kontrollit të brendshëm dhe aspekte të tjera të sistemit të informimit të shoqërisë së sigurimit"	AMF	I pjesshëm	31.10.2014	31.10.2014
	Vendim Nr. 5, datë 07.01.2009 Për disa ndryshime në Vendimin Nr. 96, datë 03.02.2008 të Këshillit të Ministrave "Për aktivet në mbulim të provigjoneve teknike dhe matematike dhe investimet e tyre nga shoqëritë e sigurimeve"	AMF	I pjesshëm	07.01.2009	07.01.2009
Direktiva 2002/13/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
	Vendim Nr. 191, datë 25.3.2005, "Për miratimin e metodikës për mënyrat e llogaritjes së nivelit të kërkuar të aftësisë paguese për sigurimin e jetës e llogaritjes dhe të jo jetës të jo jetës të shoqërive të sigurimit, si edhe elementët që e përbëjnë atë"	AMF	I pjesshëm	25.03.2005	15.04.2005
Direktiva 91/674/KEE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
	Udhëzim nr. 140, datë 26.09.2012 "Për listën e dokumenteve të llogaridhënies së detyruar vjetore e periodike të shoqërive të sigurimit e risigurimit"	AMF	I pjesshëm	26.09.2012	26.09.2012
Direktiva 98/78/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 2002/92/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014

	veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"				
	VKM Nr. 79 datë 28.01.2008 "Për përcaktimin e kriterëve dhe procedurave për licencimin e ndërmjetësve në sigurime dhe të rregullave për mbikëqyrjen e veprimtarisë së tyre, si dhe rastet e refuzimit të licencës";	AMF	I pjesshëm	28.01.2008	17.02.2008
Direktiva 2005/68/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
	Vendim Nr. 5, datë 07.01.2009 Për disa ndryshime në Vendimin Nr. 96, datë 03.02.2008 të Këshillit të Ministrave "Për aktivet në mbulim të provigjoneve teknike dhe matematike dhe investimet e tyre nga shoqëritë e sigurimeve"	AMF	I pjesshëm	07.01.2009	07.01.2009
Direktiva 2002/83/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
	Rregullore nr. 126, datë 09.05.2012 "Për procedurat e ndalimit të përdorimit të lirë të pasurive të shoqërisë së sigurimit"	AMF	I pjesshëm	09.05.2012	09.05.2012
	Vendim Nr. 5, datë 07.01.2009 Për disa ndryshime në Vendimin Nr. 96, datë 03.02.2008 të Këshillit të Ministrave "Për aktivet në mbulim të provigjoneve teknike dhe matematike dhe investimet e tyre nga shoqëritë e sigurimeve"	AMF	I pjesshëm	07.01.2009	07.01.2009
	Rregullore nr. 135, datë 31.10.2014 "Për procedurat dhe parimet minimale në lidhje me sistemin e kontrollit të brendshëm dhe aspekte të tjera të sistemit të informimit të shoqërisë së sigurimit"	AMF	I pjesshëm	31.10.2014	31.10.2014

Direktiva 2001/17/KE	Ligji nr. 52, datë 22.05.2014 "Për veprimtarinë e sigurimit dhe risigurimit"	AMF	I pjesshëm	22.05.2014	04.07.2014
Direktiva 2009/138/KE	Manuali i mbikëqyrjes së shoqërive të sigurimit, miratuar me Vendimin e Bordit nr.137, datë 31.10.2014	AMF	I pjesshëm	31.10.2014	31.10.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
---------	----------------------	---------------------	--------------------	---------------

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislatori Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 73/239/KEE	Po	Projekt rregullore për kufizimet mbi investimet dhe aktivet të cilat nuk janë të tregtueshme në tregjet financiare të rregulluara	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 83/349	Jo	Projekt rregullore për përmbajtjen e publikimit të raporteve financiare të audituara	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 88/357	Po	Projekt rregullore për mënyrën e vlerësimit të përmbushjes së kriterëve për përshtatshmëri dhe aftësi	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore për bazat dhe metodat e llogaritjes, mënyrat e mbajtjes së provigjoneve teknike dhe matematike, si dhe kriteret dhe	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015

		procedurat e miratimit të tyre					
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore në lidhje me përputhjen e aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike dhe matematike	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore përmetodën, mënyrën, përmbajtjen, formën dhe afatet e raportimeve periodike të shoqërisë së sigurimit në Autoritet.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore për dokumentacionin shoqërues të kërkesës për licensim, përfshirë dokumentacionin e kërkuar për aksionarët themelues të shoqërisë së sigurimit.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore në lidhje me llojet dhe karakteristikat e aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike, kategori të tjera investimesh të aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike, rregulla për diversifikimin dhe kufizimin në lidhje me investimin e	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015

		këtyre aktiveve, si dhe rregulla për vlerësimin e këtyre aktiveve.					
Direktiva 92/49/KEE	Po	Projekt rregullore për përdorimin e instrumenteve financiare derivative	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/92/KE	Po	Projekt rregullore për kriteret, procedurat, afatet e licensimit, si dhe kërkesa të tjera shtesë për të ushtruar veprimtari brokerimi si broker, shoqëri brokerimi, degë e shoqërisë së brokerimit të një vendi të huaj si dhe rastet e refuzimit.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/92/KE	Po	Projekt rregullore për kriteret e profesionalizmit, të besueshmërisë dhe kërkesat financiare që duhet të plotësojë agjenti në sigurime, rastet e mospranimit të regjistrimit të tij, si dhe shumën e mbulimit të policës së sigurimit të përgjegjësisë së agjentit, si dhe rregulla për kriteret e organizimit dhe funksionimit të shoqërisë së agjentëve.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/83/KE	Po	Projekt rregullore për bazat dhe metodat e llogaritjes, mënyrat e mbajtjes së provigjoneve teknike dhe	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015

		matematike, si dhe kriteret dhe procedurat e miratimit të tyre					
Direktiva 2002/83/KE	Po	Projekt rregullore për metodën, mënyrën, përmbajtjen, formën dhe afatet e raportimeve periodike të shoqërisë së sigurimit në Autoritet.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/83/KE	Po	Projekt rregullore në lidhje me tipat dhe karakteristikat e aktiveve në mbulim të provigjoneve matematike, lloje të tjera investimesh të aktiveve në mbulim të provigjoneve matematike, rregulla për diversifikimin dhe kufizimin në lidhje me investimin e këtyre aktiveve, si dhe rregulla për vlerësimin e këtyre aktiveve.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/83/KE	Po	Projekt rregullore për përdorimin e instrumenteve financiare derivative.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/83/KE	Po	Projekt rregullore në lidhje me përputhjen e aktiveve në mbulim të provigjoneve teknike dhe matematike	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2002/13/KE	Po	Projekt rregullore mbi metodat e llogaritjes së nivelit të kërkuar të aftësisë	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015

		paguese për shoqërinë e sigurimit të jo jetës dhe jetës.					
Direktiva 2005/68/KE	Po	Projekt rregullore për metodën, mënyrën, përmbajtjen, formën dhe afatet e raportimeve periodike të shoqërisë së sigurimit në Autoritet.	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2003/41/KE	Po	Projekt Ndryshime në Ligjin nr. 10 197, datë 10.12.2009 “Për fondet e pensionit vullnetar”	Jo	AMF	I pjesshëm	T4 2016	T4 2016
Direktiva 2009/103/KE	Po	Projekt Ndryshime në Ligjin nr. 10 076, datë 12.02.2009 “Për sigurimin e detyrueshëm në sektorin e transportit”	Jo	AMF	I pjesshëm	T4 2016	T4 2016

IV.3 Tregu i kapitaleve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e zhvillimit të tregut të letrave me vlerë	AMF	2014 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)

Direktiva 2004/109/KE	Ligji nr. 9879, datë 21.02.2008 "Për titujt"	AMF	I pjesshëm	21.02.2008	27.03.2008
Direktiva 2003/71/KE	Ligji nr. 9879, datë 21.02.2008 "Për titujt"	AMF	I pjesshëm	21.02.2008	27.03.2008
Direktiva 2004/39/KE	Ligji nr. 9879, datë 21.02.2008 "Për titujt"	AMF	I pjesshëm	21.02.2008	27.03.2008
	Ligji nr. 10158, datë 15.10.2009 "Për obligacionet e shoqërive aksionare dhe të qeverisjes vendore"	AMF	I pjesshëm	15.10.2009	20.11.2009
	Rregullore nr. 160, datë 21.11.2012 "Për kushtet e organizimit dhe funksionimit të platformës shumëpalëshe të tregtimit – MTF";	AMF	I pjesshëm	21.11.2012	21.11.2012
	Rregullore nr. 120, datë 02.10.2008 "Mbi licencimin dhe mbikëqyrjen e Bursës së Titujve", e ndryshuar;	AMF	I pjesshëm	02.10.2008	02.10.2008
	Rregullore nr 165, date 23.12.2008 "Për licencimin e shoqërive të brokerimit/këshillimit, brokerit dhe këshilltarit të investimeve	AMF	I pjesshëm	23.12.2008	23.12.2008
Direktiva 2009/65/KE	Ligji nr. 10 198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive"	AMF	I pjesshëm	10.12.2009	15.01.2010
Direktiva 2001/34/KE	Ligji nr. 10 198, datë 10.12.2009 "Për sipërmarrjet e investimeve kolektive"	AMF	I pjesshëm	10.12.2009	15.01.2010
Direktiva 2004/25/KE	Ligji nr. 10 236, datë 18.02.2010 "Për marrjen në kontroll të shoqërive me ofertë publike"	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes AMF	I plotë	18.02.2010	02.04.2010
Rregullore e Komisionit Nr. 583/2010	Rregullore nr. 97, datë 25.06.2014 " Për informacionin kryesor që duhet t'i vihet në dispozicion investitorit të skemave të investimeve kolektive"	AMF	I pjesshëm	25.06.2014	25.06.2014
Direktiva 2009/65/KE	Rregullore nr. 96, datë 25.06.2014 "Për formën, llogaritjen dhe shumën e kapitalit që duhet të ketë detyrimisht shoqëria	AMF	I pjesshëm	25.06.2014	25.06.2014

	administruese e sipërmarrjeve të investimeve kolektive”				
Direktiva 2009/65/KE	Rregullore nr. 97, datë 25.06.2014 " Për informacionin kryesor që duhet t’i vihet në dispozicion investitorit të skemave të investimeve kolektive”	AMF	I pjesshëm	25.06.2014	25.06.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme
Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme	Pa/zbatueshme

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2009/65/KE	Jo	Projekt rregullore për administrimin e likuiditetit në sipërmarrjet e investimeve kolektive;	Jo	AMF	I pjesshëm	T3 2015	T3 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2009/65/KE	Jo	Projekt Ndryshime në Ligjin nr. 10 198, datë 10.12.2009 “Për sipërmarrjet e investimeve kolektive”	Jo	AMF	I pjesshëm	T4 2017	T4 2017

KAPITULLI 10: SHOQËRIA E INFORMACIONIT DHE MEDIA

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli 10 për Shoqërinë e Informacionit dhe Median përfshin legjislacion të BE-së që synon:

- eliminimin e pengesave ndaj funksionimit të efektshëm të tregut të brendshëm në rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike;
- promovimin e konkurrencës në tregun e brendshëm;
- mbrojtjen e konsumatorit.

Ky kapitull i përbërë kryesisht nga direktiva të miratuara nga Parlamenti Evropian dhe Këshilli, ka rëndësi të veçantë për procesin e integritetit evropian. Nenet 102-104 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit parashikojnë detyrimin për përafrimin e legjislacionit të brendshëm me *acquis* të BE-së dhe harmonizimin me politikat e BE-së. Gjithashtu, MSA kërkon që vëmendje e veçantë i duhet kushtuar respektimit të të drejtave të pronësisë intelektuale në transmetimin e programeve me linja tokësore, satelitore, kablllore, etj. Ndryshimet e shpejta në teknologjinë mediatike, realiteti aktual i televizionit digjital në Shqipëri si edhe përditësimi i legjislacionit në përputhje me standardet dhe praktikën më të mira evropiane në këtë fushë kanë shërbyer si shtysë e fuqishme për të marrë masat e duhura në krijimin e një mjedisi rregullator dhe vizioni afatgjatë.

I.2 Situata në Shqipëri

Në vitet e fundit, Shqipëria ka bërë progres në përafrimin e legjislacionit të saj për komunikimet elektronike me rregullat e BE-së. Miratimi i ligjit nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë" shënoi një hap të rëndësishëm duke arritur liberalizimin e plotë të tregut të telekomunikacioneve dhe reformimin e sistemit të licencimit.

Ligji sidomos eliminoi barrierat për sipërmarrësit ndaj hyrjes në tregun shqiptar të komunikimeve elektronike si edhe mundësoi:

- të drejtën e çdo sipërmarrësi për të ofruar rrjete dhe shërbime të komunikimeve elektronike, për të përmbushur kërkesat e autorizimit të përgjithshëm si edhe ato të autorizimit individuale të nevojshme vetëm në rastin e përdorimit të burimeve të fundme (frekuenca dhe numra);
- një mjedis rregullator të përshtatshëm, që respekton parimin e paanshmërisë teknologjike;
- futjen në treg të 'lojtarëve' të rinj pa kërkuar përdorimin e burimeve të fundme, çka realizohet me procedura të thjeshta dhe të shpejta, pa qenë nevoja e ndonjë vendimi specifik paraprak;
- dhënien e të drejtave të përdorimit burimeve të kufizuara përmes procedurave transparente, jo-diskriminuese dhe proporcionale.

E ndërgjegjshme për rolin e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit (TIK) në zhvillimin e shoqërisë dhe rritjen ekonomike, në promovimin e pjesëmarrjes përfshirëse dhe qeverisjes efikase, në respektimin dhe kontributin që jep në përmbushjen e parimeve bazë që shërbejnë për demokraci cilësore, shtet ligjor funksional si dhe përfaqësim politik transparent, qeveria shqiptare ka ndërmarrë një sërë reformash për zhvillimin e shoqërisë së informacionit. Deri tani, Shqipëria ka bërë mjaft përparime në harmonizimin e legjislacionit me *acquis* të BE-së për krimin kibernetik si dhe me Konventën e Këshillit të Evropës për Krimin Kibernetik (ETS nr. 185). Në vitin 2004, Shqipëria ratifikoi "Protokollin Shtesë të Konventës për Krimin Kibernetik, për penalizimin e akteve me natyrë raciste dhe ksenofobe të kryera nëpërmjet sistemeve kompjuterike" (ETS nr. 189).

Progres Raporti i Komisionit Evropian për vitin 2014 thekson që është bërë progres në fushën e shoqërisë së informacionit dhe medias, dhe veçanërisht në forcimin e konkurrencës në tregun e komunikimeve elektronike.

I.3 Struktura e kapitullit

1. Telekomunikacioni dhe teknologjia e informacionit
2. Shoqëria e informacionit
3. Politika audiovizive

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe legjislacionit të BE-së

Neni 102 i MSA-së rregullon bashkëpunimin në fushën audiovizive, si dhe parashikon detyrimin e Shqipërisë që politikat e saj për rregullimin e aspekteve të përbajtjes së transmetimeve ndërkufitare t'i përafrojë me standardet dhe legjislacionin e BE-së. Vëmendje e veçantë i duhet kushtuar çështjeve që lidhen me përfitim të drejtave të pronësisë intelektuale për programet dhe transmetimet. Neni 103 i MSA-së mbulon bashkëpunimin në fushën e shoqërisë së informacionit, ndërsa neni 104 adreson bashkëpunimin me fokus rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike.

Acquis e BE-së që bie nën Kapitullin 10 përfshin ndër të tjera këto akte:

- Direktiva 98/84/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit 98/84/KE e datës 20 nëntor 1998 për mbrojtjen juridike të shërbimeve që bazohen ose konsistojnë në akses të kushtëzuar;
- Direktiva 1999/93/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 13 dhjetor 1999 për kuadrin Komunitar për nënshkrimet elektronike;
- Direktiva 2000/31/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 8 qershor 2000 për disa aspekte juridike të shërbimeve të shoqërisë së informacionit, sidomos të tregtisë elektronike, në Tregun e Brendshëm (Direktiva për Tregtinë Elektronike);
- Direktiva 2002/19/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 7 mars 2002 për aksesin dhe interkoneksionin e rrjeteve të komunikimeve elektronike dhe të faciliteteve që lidhen me to (Direktiva e Aksesit);

- Direktiva 2002/20/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 7 mars 2002 për autorizimin e rrjeteve dhe shërbimeve të komunikimeve elektronike (Direktiva e Autorizimit);
- Direktiva 2002/21/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 7 mars 2002 për kuadrin e përbashkët rregullator për rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike (Direktiva Kuadër);
- Direktiva 2002/22/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 7 mars 2002 për shërbimin universal dhe të drejtat e përdoruesit lidhur me rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike (Direktiva e Shërbimit Universal);
- Direktiva 2002/58/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 12 korrik 2002 për trajtimin e të dhënave personale dhe mbrojtjen e privatësisë në sektorin e komunikimeve elektronike (Direktiva për privatësinë dhe komunikimet elektronike);
- Direktiva e Komisionit 2002/77/KE e datës 16 shtator 2002 për konkurrencën në tregje për rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike;
- Direktiva 2010/13/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 10 mars 2010 për bashkërendimin e dispozitave të caktuara të përcaktuara me ligj, akt normativ apo vendim administrativ në Shtetet Anëtare në lidhje me ofrimin e shërbimeve të media audiovizive (Direktiva e Shërbimeve të Medias Audiovizive);
- Rregullorja (BE) nr. 531/2012 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 13 qershor 2012 për *roaming* në rrjetet publike të komunikimit celular brenda Bashkimit Evropian;
- Direktiva 2003/98/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 17 nëntor 2003 për ripërdorimin e informacionit të sektorit publik.
- Direktiva 2007/2/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 14 mars 2007 “Për ngritjen e një infrastrukture për informacionin gjeohapësinor në Komunitetin Evropian (INSPIRE)”.
- Rregullorja (BE) nr. 910/2014 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 23 korrik 2014 për identifikimin elektronik dhe shërbimet e besuara për transaksionet elektronike në tregun e brendshëm.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012 në përputhje me zhvillimet më të fundit të *acquis* të BE-së. Akte të tjera normative që përafrojnë legjislacionin dytësor të BE-së në Kapitullin 10 përfshijnë:

- Ligji për Komunikimet Elektronike;
- Ligji për Nënshkrimin Elektronik;
- Ligji për Dokumentin Elektronik;
- Ligji për Tregtinë Elektronike;
- Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale;
- Ligji për Bazat e të Dhënave Shtetërore.
- Ligji për Njoftimin dhe Konsultimin Publik
- Ligji për të Drejtën e Informimit
- Ligji për të Dhënat Gjeohapësinore

II.3 Institucionet Përgjegjëse

Institucionet përgjegjëse janë:

- Ministri për Inovacionin dhe Administratën Publike (MIAP);
- Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI);
- Autoriteti Kombëtar për Certifikimin Elektronik (AKCE);
- Agjencia Kombëtare për Sigurinë Kompjuterike (ALCIRT);
- Autoriteti Shtetëror për Informacionin Gjeohapësinor (ASIG);
- Autoriteti i Komunikimeve Elektronike dhe Postare(AKEP);
- Autoriteti i Medias Audiovizive (AMA);
- Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e Të Dhënave Personale.

Aktualisht ALCIRT po drafton një ligj për sigurinë kibernetike me qëllim që të adresojë mangësitë në legjislacionin e kësaj fushë si dhe për të përshtatur legjislacionin shqiptar me Direktivën e miratuar në 13 Mars 2014 nga Parlamenti Evropian për Sigurinë e Rrjeteve dhe të Informacionit. Agjencia Kombëtare për Sigurinë Kompjuterike (ALCIRT) është në fazën e konsultimit të draft ligjit me të gjitha institucionet e mëposhtme përgjegjëse, kjo edhe me mbështetjen e ekspertëve të TAIEK.

Gjithashtu është finalizuar drafti i Dokumentit të Politikave për Sigurinë Kibernetike, i cili pritet të miratohet së shpejti.

Kuadri institucional që mbulon sigurinë kibernetike dhe krimin kibernetik në Shqipëri përbëhet nga këto institucione:

- Agjencia Kombëtare për Sigurinë Kompjuterike (ALCIRT);
- Policia e Shtetit (Sektori kundër Krimit Kibernetik);
- Shërbimi Informativ Shtetëror (Sektori kundër Krimit Kibernetik);
- Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar (Divizioni i Sigurimit Teknologjik);
- Ministria e Mbrojtjes (Drejtoria e Përgjithshme për Standardet e NATO-s dhe Modernizimin);
- Forcat e Armatosura (Departamenti i Komunikacionit);
- Prokuroria e Përgjithshme (Sektori kundër Krimit Kibernetik).

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian i ngarkuar me Kapitullin 10 (Shoqëria e Informacionit dhe Media) kryesohet nga Ministria e Inovacionit dhe Administratës Publike.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit ka akorduar fondet si më poshtë:

	2012	2013	2014	2015	2016
Kostoja totale					
Buxheti i Shtetit (000) Lekë	972.572	435.021	1.025.300	1.418.000	1.232.700
Asistenca e huaj	IPA 2 280 000 Euro	0	0	0	

Agjencia Kombëtare për Sigurinë Kompjuterike (ALCIRT) ka akorduar fondet si më poshtë:

	2012	2013	2014	2015
Kostoja totale	18.491	36.757	16.267	32.026
Buxheti i Shtetit	18.491	36.757	16.267	32.026
Asistenca e huaj	0	0	0	0

Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare (audiovizive)

Nr.		2012	2013	2014	2015
1	Shpenzimet totale	80,025,784	78,627,495	71.706.952	149.300.000

III. Prioritetet

Menaxhimi i identitetit elektronik për bizneset duhet të standardizohet. Momentalisht është i ndryshëm për çdo shërbim elektronik (p.sh. prokurime, tatim-taksa), duke penguar zhvillimin e shërbimeve elektronike. Nënkomiteti BE-Shqipëri për Novacionin, Shoqërinë e Informacionit dhe Politikat Sociale i ka inkurajuar autoritetet shqiptare që të vazhdojnë harmonizimin e politikave kombëtare me standardet e përcaktuara në *acquis* të BE-së.

Progres-raporti i Komisionit Evropian për vitin 2014 identifikon pasigurinë juridike mbi regjimin e të drejtës së kalimit vazhdon të ekzistojë dhe duhet eliminuar. Gjatë vitit pasardhës, kërkohet që Shqipëria duhet të adresojë urgjentisht prioritetet e identifikuar, sidomos forcimin e pavarësisë së autoritetit rregullator të medias dhe transmetuesit publik, si dhe të garantojë funksionimin e duhur të tyre përmes plotësimit të vendeve vakante. Strategjia për kalimin në transmetimet digjitale dhe Ligji për Median Audiovizive duhet të zbatohen shpejt dhe me efikasitet. Në tërësi, përgatitjet në këtë fushë duhet të përshpejtohen.

Prioritetet normative afatshkurtra përfshijnë ndër të tjera:

- Strategjia Sektoriale *Agjenda Digjitale e Shqipërisë 2014-2020*;
- Kuadri Kombëtar i Interoperabilitetit;
- Miratimi i dokumentit politik për të dhënat e hapura;
- Zhvillimi dhe implementimi i Strategjisë për Kalimin në Transmetimet Digjitale.

Prioritetet ligjore përfshijnë:

- Projektligji për ripërdorimin e informacionit të sektorit publik, me qëllim përafrimin e legjislacionit shqiptar me Direktivën Direktiva 2003/98/KE;
- Përafrimi i mëtejshëm me *acquis* të Kapitullit 10.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Telekomunikacioni dhe teknologjia e informacionit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia për Komunikimin Elektronik	MIAP	2010-2017
Plani Kombëtar për Broadband	MIAP	2013-2017

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2002/19/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06. 2008
	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E plotë	4.3.2014	3.04.2013
Direktiva 2002/20/KE	Ligji 9918/2008 ndryshuar me Ligjin 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E plotë	4.3.2014	3.04.2013
	Rregullorja nr. 24 datë 02.02.2012 "Për autorizimin e përgjithshëm".	AKEP	E plotë	2.02.2012	2.02.2012
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 2418, datë 06.02.2014 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave"	AKEP	E plotë	6.02.2014	6.02.2014

	Rregullorja nr. 30, datë 05.12.2013 "Për dhënien e autorizimit individual për përdorimin e frekuencave".	AKEP	E plotë	5.12.2013	5.12.2013
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 932, datë 11.08.2009 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Numeracionit", i ndryshuar.	AKEP	E plotë	11.08.2009	11.08.2009
	Rregullorja nr. 10, datë 11.08.2009 "Për caktimin dhe përdorimin e numrave dhe serive numerike", e ndryshuar.	AKEP	E plotë	11.08.2009	11.08.2009
	Rregullorja nr. 11, datë 08.01.2010 "Për kushtet e përdorimit të frekuencave dhe kërkesat për pajisjet radio që përdoren pa autorizim individual"	AKEP	E plotë	08.01.2010	08.01.2010
	Rregullore "Për licencimin e rrjeteve numerike dhe programeve të tyre përmes procedurës <i>beauty contest</i> ", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 10, datë 07.02.2013	AMA	E plotë	7.02.2013	7.02.2013
	Rregullore "Për kriteret dhe procedurat e dhënies së autorizimeve", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 3, datë 05.03.2013	AMA	E plotë	5.03.2013	5.03.2013
Direktiva 2002/22/KE	Rregullore "Për kriteret dhe procedurat e dhënies së	AMA	E plotë	5.03.2013	5.03.2013

	autorizimeve", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 3, datë 05.03.2013				
Direktiva 2002/21/KE	Ligji 9918/2008 datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E pjesshme	4.03.2014	3.04.2013
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 2418, datë 06.02.2014 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave"	AKEP	E plotë	6.02.2014	6.02.2014
	Rregullorja nr. 30, datë 05.12.2013 "Për dhënien e autorizimit individual për përdorimin e frekuencave"	AKEP	E plotë	5.12.2013	5.12.2013
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 932, datë 11.08.2009 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Numeracionit", i ndryshuar.	AKEP	E plotë	11.08.2009	11.08.2009
	Rregullorja nr. 10, datë 11.08.2009 "Për përcaktimin e numrave dhe serive numerike", e ndryshuar.	AKEP	E plotë	11.08.2009	11.08.2009
	Rregullorja nr. 24, datë 02.02.2012 "Për autorizimin e përgjithshëm", e	AKEP	E plotë	2.02.2012	2.02.2012

	ndryshuar				
	Rregullorja nr. 13, datë 16.04.2010 "Për portabilitetin e numrit", e ndryshuar	AKEP	E plotë	20.02.2012	20.02.2012
	Rregullorja nr. 11, datë 08.01.2010 "Për kushtet e përdorimit të frekuencave dhe kërkesat për pajisjet radio që përdoren pa autorizim individual"	AKEP	E plotë	8.01.2010	8.01.2010
Direktiva 2002/22/KE	Ligji 9918/2008 datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E pjesshme	4.3.2014	3.04.2013
	Rregullorja nr. 16, datë 16.04.2010 "Për treguesit e cilësisë së shërbimit"	AKEP	E plotë	16.04.2010	16.04.2010
Direktiva 2002/58/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
Direktiva 2009/136/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
Direktiva 2009/140/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008

	komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012				
Vendimi 676/2002/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008
	VKM nr. 466, datë 27.2.2013 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave"	AKEP	E plotë	27.02.2013	14.06.2013
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 2418, datë 06.02.2014 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave"	AKEP	E plotë	6.02.2014	6.02.2014
Direktiva 2006/24/KE	Ligji nr. 9918, datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr. 102/2012	MIAP	E pjesshme	19.5.2008	25.06.2008
	Ligji nr. 9887, datë 10.03.2008 "Për mbrojtjen e të dhënave personale", i ndryshuar	MIAP	E pjesshme	10.3.2008	16.04.2008
Direktiva 2002/77/KE	Ligji 9918 datë 19.05.2008 "Për komunikimet elektronike në Republikën e Shqipërisë", ndryshuar me Ligjin nr.	MIAP	E plotë	19.5.2008	25.06.2008

	102/2012				
Direktiva 2009/114/KE	Vendimi Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 466, datë 27.2.2013 “Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave”	AKEP	E plotë	27.02.2013	14.06.2013
	Vendim i Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 2418, datë 06.02.2014 "Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave"	AKEP	E plotë	6.02.2014	6.02.2014
Direktiva 2005/82/KE	VKM nr. 466, datë 27.2.2013 “Për miratimin e Planit Kombëtar të Frekuencave”	MIAP	E plotë	27.02.2013	14.06.2013
Direktiva 1999/5/KE	VKM nr. 546 datë 13.06.2013 “Për miratimin e rregullit technik “për pajisjet radio dhe fundore të telekomunikacioneve dhe njohjen e ndërsjellë të vlerësimit të konformitetit të tyre”	MIAP	E plotë	13.06.2013	18.07.2013
	Rregullorja nr. 25, datë 14.06.2012 "Për pajisjet radio dhe fundore të telekomunikacioneve dhe njohjen e konformitetit të tyre"	AKEP	E plotë	14.06.2012	1.7.2012
Rekomandimi 2007/879/KE	Rregullorja nr. 9, datë 17.07.2009 "Për analizën e tregut", ndryshuar me Vendim të Bordit Drejtues nr. 2342, datë 31.07.2013	AKEP	E plotë	17.07.2009	17.07.2009
Rekomandimi 2009/396/KE	Vendimet e Këshillit Drejtues të AKEP-it nr. 2431-2435, datë 13.03.2014	AKEP	E plotë	13.04.2014	13.04.2014

Udhëzimi i Komisionit për analizën e tregut dhe vlerësimin e fuqisë së ndjeshme në treg në kontekstin e kuadrit rregullator Komunitar për rrjetet dhe shërbimet e komunikimeve elektronike (2002/C 165/03)	Rregullorja nr. 9, datë 17.07.2009 "Për analizën e tregut", ndryshuar me Vendim të Bordit Drejtues nr. 2342, datë 31.07.2013	AKEP	E plotë	17.7.2009	17.7.2009
--	--	------	---------	-----------	-----------

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia sektoriale Agjenda Digjitale e Shqipërisë	MIAP	2014-2020	T 1 2015	2015
Dokument Politikash për politikat spektrale	MIAP	2015-2020	T 1 2015	2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucioni i përgjegjës dhe Pika e kontaktit	Shkalla e synuar e përafrimit	Data e planifikuar për miratimin	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
<u>AFATMESE (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2014/61/EU	Jo	Projekt Ligj për zhvillimin e rrjeteve të komunikimit elektronik të shpejtësisë	Jo	MIAP	E plotë	T1 2016	T2 2016

		së lartë dhe sigurimin e të drejtës së kalimit					
Direktiva 2002/20/KE	Jo	Draft VKM për disa ndryshime në VKM nr 466 datë 27.02.2013 në pajtim me WRC 2015 dhe Tabelën e Përbashkët të Alokimeve (ECA) përkatëse	Jo	MIAP	E plotë	T 4 2016	T I 2017
Direktiva 2002/21/KE	Jo	Draft VKM për disa ndryshime në VKM nr 466 datë 27.02.2013 në pajtim me WRC 2015 dhe Tabelën e Përbashkët të Alokimeve (ECA) përkatëse	Jo	MIAP	E plotë	T 4 2016	T I 2017

IV.2 Shoqëria e informacionit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndërsektoriale për Shoqërinë e Informacionit	MIAP	2008-2013 (derisa të adoptohet strategjia e re)

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit	Data e miratimit (legjislaci)	Hyrja në fuqi (legjislaci)

				oni shqiptar)	ioni shqiptar)
Direktiva 1999/93/KE	Ligji nr. 9880, datë 25.02.2008 "Për nënshkrimin elektronik" ndryshuar me Akt normativ nr. 8, datë 30.9.2009	MIAP	E plotë	25.02.2008	3.04.2008
	Urdhëresë staturore VKM nr. 525, datë 13.05.2009 "Për miratimin e rregullores për nënshkrimin elektronik	AKCE	E plotë	18.6.2009	30.6.2009
Direktiva 2000/31/KE	Ligji nr. 10128, datë 11.05.2009 "Për tregtinë elektronike" ndryshuar me Ligjin nr. 135/2013	MIAP	E plotë	11.5.2009	27.06.2009
Direktiva 98/84/KE	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E plotë	4.03.2014	3.04.2013
Direktiva 2007/2/KE	Ligji 72/2012, "Për organizimin dhe funksionimin e infrastrukturës kombëtare të të dhënave gjeohapësinore në Republikën e Shqipërisë"	MIAP	E pjesshme	28.6.2012	15.08.2012
Direktiva 2004/387/EC	Korniza Kombëtare e Ndërveprimit	AKSHI	E plotë	30.6.2014	30.6.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia sektoriale Agjenda Digjitale e Shqipërisë 2014-2020	MIAP	2014-2020	T1 2015	T1 2015
Dokument politikash për të dhënat e hapura	MIAP	2014-2020	T1 2015	T1 2015
Dokument Politikash për Sigurinë Kompjuterike	ALCIRT	2014-2020	T2 2015	T3 2015

Masat ligjore të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucioni përgjegjës	Shkalla e përafrimit	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
AFATSHKURTËR (2015)							
Direktiva 2003/98/KE	Jo	Akti juridik për ripërdorimin e informacionit të sektorit publik	Jo	MIAP	E plotë	T1 2015	T2 2015
		Akt nënligjor në zbatim të ligjit “Për njoftimin dhe konsultimin publik”, Projekt Vendimi “Krijimi dhe rregullat e administrimit të Regjistrimit elektronik për njoftimet dhe konsultimet publike”	Jo	MIAP	NA	T1 2015	T1 2015
		Ligj për e-qeverisje		MIAP	NA	T1 2015	T1 2015
Rregullore BE nr. 910/2014	Po	Ligj për identifikimin elektronik dhe shërbimet e besuara për transaksionet elektronike	Jo	MIAP/AKCE	E plotë	T2 2015	T4 2015
Rregullore BE nr. 910/2014	Po	VKM Rregullore për identifikimin elektronik dhe shërbimet e besuara për transaksionet elektronike	Jo	AKCE	E plotë	T4 2015	T4 2015
Direktiva 2007/2/KE	Po	VKM “Për kalimin në përdorim të ASIG, të sistemit të pozicionimit global	Jo	MIAP/ASIG	E plotë	T1 2015	T1 2015

		ALBPOS”					
Direktiva 2007/2/ KE	Po	VKM“Për fotografimit ajror te sipërfaqes së territorit të Shqipërisë.	Jo	MIAP/ASIG	E plotë	T1 2015	T1 2015
Direktiva 2007/2/ KE	Po	VKM “Për organizimin , drejtimin, financimin dhe veprimtarin ë praktike në fushën e punimeve gjeodezike”	Jo	MIAP/ASIG	E plotë	T2 2015	T3 2015
Direktiva 2007/2/ KE	Po	VKM “Për përcaktimin e rregullave te metadave specifike për çdo temë”	Jo	MIAP/ASIG	E plotë	T3 2015	T3 2015
Direktiva 2007/2/ KE	Po	VKM “Për përcaktimin e rregullave te metadave specifike për çdo temë”	Jo	MIAP/ASIG	E plotë	T3 2015	T3 2015
<u>AFATMESE (2015)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.3 Politika audiovizive

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e kalimit në sistemet digjitale	MIAP	2012-2015

Inventari i akteve ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Direktiva 2010/13/KE	Ligji nr. 97/2013 "Për median audiovizive në Republikën e Shqipërisë"	AMA	E plotë	4.03.2013	3.04.2013

	Kodi i Transmetimeve miratuar nga AMA me Vendimin nr. 1, datë 27. 01.2014.	AMA	E plotë	27.01.2014	27.01.2014
	Rregullore "Për licencimin e rrjeteve numerike dhe programeve të tyre përmes procedurës <i>beauty contest</i> ", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 10, datë 07.02.2013	AMA	E plotë	7.02.2013	7.02.2013
	Rregullore "Për kriteret dhe procedurat e dhënies së autorizimeve", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 3, datë 05.03.2013	AMA	E plotë	5.03.2013	5.03.2013
Direktiva 2002/22KE	Rregullore "Rregullat për Mbartjen", miratuar nga AMA me Vendimin nr. 4, datë 26.3.2014.	AMA	E plotë	26.03.2014	26.03.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislati shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucioni përgjegjës dhe Pika e kontaktit	Shkalla e synuar e përafrimit	Data e planifikuar për miratimin	Hyrja në fuqi
<u>AFAT MESEM (2015)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
<u>AFAT MESEM (2016 - 2017)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	s'ka

KAPITULLI 11: BUJQËSIA DHE ZHVILLIMI RURAL

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e Kapitullit

Kapitulli i bujqësisë përmban një numër të madh të rregullave të detyrueshme, shumë prej të cilave janë drejtpërdrejt të zbatueshme. Zbatimi i duhur i këtyre rregullave dhe kontrolli efektiv nga një administratë publike efikase janë thelbësore për funksionimin e politikës së përbashkët bujqësore (PPB). Politikat e PPB-së kërkon ngritjen e sistemeve të menaxhimit dhe cilësisë të tilla si agjencia e pagesave, sistemin e integruar dhe te kontrollit të pagesave (IACS), dhe kapacitetin për të zbatuar masat e zhvillimit rural. Shtetet anëtare duhet të jenë në gjendje të zbatojnë legjislacionin e BE-së për skemat e mbështetjes direkte në fermë dhe për zbatimin e dispozitave për organizimin e përbashkët të tregut për produkte të ndryshme bujqësore.

I.2 Situata në Shqipëri

Adoptimi i Ligjit për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural në vitin 2007, i cili rregullon programimin e masave të politikave të lidhura me bujqësinë dhe zhvillimin rural, përfshin shërbimet këshilluese publike të bujqësisë, kërkimeve dhe trajnimeve, dhe krijimin e një baze të dhënash informimi. Gjithashtu merr në konsideratë bazën ligjore për institutet përgjegjëse për implementimin e politikave bujqësore duke krijuar Agjencinë e Zhvillimit Bujqësor dhe Rural për implementimin e skemave të mbështetjes kombëtare dhe futjen e parimeve të monitorimit dhe vlerësimit të skemave kombëtare të mbështetjes. Ligji siguron bazën ligjore për politikën e mbështetjes kombëtare, të cilat janë përcaktuar çdo vit në Planin Kombëtar të Veprimit dhe zbatuar me një Dekret të Këshillit të Ministrave.

Plani i Veprimit përcakton masat për implementimin e politikave të bujqësisë dhe zhvillimit rural në vitin respektiv, kryesisht:

- Kushtet, kriteret, dhe procedurat për implementimin e masave;
- Planin financiar për implementimin e masave;
- Mekanizmat institucionalë;
- Procedurat për monitorimin dhe vlerësimin e politikave të zhvillimit bujqësor dhe rural.

Implementimi i Planit Kombëtar të Veprimit është përgjegjësia e AZHBR-së dhe Drejtorisë së Zhvillimit Rural në MBZHRAU nën mbikëqyrjen e komitetit Ndër-ministrior për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural. AZHBR ka kryer funksionet e Agjencisë së Pagesave për skemat kombëtare të mbështetjes që prej fillimit të vitit 2009.

I.3 Struktura e kapitullit

1. BUJQËSIA DHE ZHVILLIMI RURAL
2. MBARËSHTIMI I BLEKTORISË
3. PRODHIMI ORGANIK BUJQËSOR

4. PRODUKTET SUBJEKT I ORGANIZIMIT TË TREGUT
5. PRODUKTET QË NUK I NËNSHTROHEN ORGANIZIMIT TË TREGUT
6. POLITIKA E CILËSISË
7. INSPEKTIMI DHE MBIQYRJA E BUJQËSISË

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Direktiva përkatëse e MSA ku mbështetet plani i veprimeve për nënkapitullin "Produktet subjekt i organizimit të tregut" është neni 95 i MSA-së – **Bujqësia dhe sektori agro-industrial** – "Bashkëpunimi mes Palëve do të përqendrohet në sferat prioritare që lidhen me *acquis* e Komunitetit në fushën e bujqësisë. Bashkëpunimi do të ketë si synim veçanërisht modernizimin dhe ristrukturimin e bujqësisë shqiptare dhe sektorit agro-industrial, si dhe mbështetjen për përafrimin gradual të legjislacionit shqiptar dhe praktikave me rregullat dhe standardet komunitare".

Siç është shprehur dhe në nenin 95 të MSA, objektivi kryesor është bashkëpunimi me BE-në për modernizimin dhe rikonstruktimin e Sektorit të Bujqësisë dhe Agroindustrisë, duke e mbështetur përafrimin gradual të legjislacionit shqiptar me rregullat dhe politikat e komunitetit, rritja e cilësisë së produkteve agroushqimore në drejtim të rritjes së konkurrueshmërisë së produkteve të përpunuara përmes: përmirësimit teknologjik, metodave dhe teknikave të reja të menaxhimit të integruar të sistemeve të prodhimit dhe reduktimit të kimikateve, përafrimit të legjislacionit vendas me *acquis*, përmbushja e standardeve të BE-së.

Duke ndjekur reformën e Politikës së Përbashkët Bujqësore pjesët kryesore të *acquis* të BE-së janë:

- Rregullorja (BE) Nr 1305/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 17 dhjetor 2013 në mbështetjen e zhvillimit rural nga Fondi Evropian Bujqësor për Zhvillim Rural (EAFRD) dhe shfuqizimin e Rregullores së Këshillit (KE) Nr 1698/2005
- Rregullorja (BE) Nr 1306/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 17 dhjetor 2013
- Rregullorja (BE) Nr 1307/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 17 dhjetor 2013 në vendosjen e rregullave për pagesat direkte për fermerët nën skemat e mbështetjes në kuadër të politikës së përbashkët bujqësore dhe shfuqizimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr 637/2008 dhe Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 73/2009 mbi financimin, menaxhimin dhe monitorimin e politikës së përbashkët bujqësore dhe që shfuqizon Rregulloren e Këshillit (EEC) Nr 352/78, (EC) Nr 165/94, (EC) Nr 2799/98, (KE) Nr 814/2000, (EC) Nr 1290/2005 dhe (EC) Nr 485/2008
- Rregullorja (BE) Nr 1308/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 17 dhjetor 2013 në krijimin e një organizate të përbashkët të tregjeve të produkteve bujqësore dhe që shfuqizon Rregulloren e Këshillit (EEC) Nr 922/72, (EEC) Nr 234/79 , (EC) Nr 1037/2001 dhe (EC) Nr 1234/2007

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Gjatë vitit 2013 është miratuar ligji nr. 87/2013 mbi kategorizimin e prodhimit, etiketimit dhe tregtimit e vajit të ullirit dhe vajit të bërësive të ullirit, botuar në Fletoren Zyrtare nr. 20, datë 28 shkurt 2013. Objektivi i këtij ligji është vendosja e rregullave mbi kategorizimin e prodhimit, etiketimit dhe tregtimit e vajit të ullirit dhe vajit të bërësive të ullirit, në Republikën e Shqipërisë, me qëllim përshtatjen e kërkesave dhe standardeve të tregut ndërkombëtar. Ligji 87/2013 përaftron pjesërisht Rregulloren e Komisionit (EC) Nr. 1234/2007, e 22 tetorit 2007, “Për ngritjen e një tregu të përbashkët bujqësor, dhe masat specifike për disa produkte bujqësore” dhe Rregulloren Implementuese e Komisionit (EU) Nr 29/2012 e datës 13 janar 2012 për standardet e marketingut të vajit të ullirit.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Funksionet politikëbërëse realizohen nga Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave. Drejtoria e Prodhimit Bujqësor dhe Politikave Tregtare, pjesë e së cilës është Sektori i Marketingut dhe Cilësisë janë përgjegjëse për hartimin e politikave, strategjive dhe legjislacionit për nxitjen dhe mbështetjen e prodhimit bujqësor vendas, duke marrë pjesë aktive në zbatimin e politikave të qeverisë, në drejtim të përmirësimit dhe nxitjes së konkurrueshmërisë së produkteve, marketingun, menaxhimin dhe mirëfunksionimin e tregjeve, si dhe agroindustrinë.

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian për Kapitullin 11 (Bujqësia dhe Zhvillimi Rural) drejtohet nga Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Administrimit të Ujërave si dhe përbëhet dhe nga përfaqësues të Ministrisë së Integrimit Evropian, Institutit të Statistikave, Ministria e Zhvillimit Ekonomisë, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, Instituti i Shëndetit Publik, Ministria e Drejtësisë dhe nga Ministria e Mjedisit.

II.4 Tregues i alokimeve financiare 2012 – 2015

Ministria e Bujqësisë ka alokuar këto fonde:

	në milion lekë					
	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kosto totale	4.374	3.956	3.835	6.523	5.850	6.231
Mbështetje nga buxheti i shtetit	3.909	3.218	3.339	4.753	4.450	4.631
Asistencë e huaj	465	738	496	1.770	1.400	1.600
				0		

III. Prioritetet

Sektori bujqësor dhe ai i agropërpunimit duhet të arrijnë një nivel më të lartë prodhueshmërie dhe konkurrueshmërie, si në tregun vendas dhe atë ndërkombëtar, mbi bazën e përmirësimit të kushteve për veprimin e iniciativës private, por dhe të një mbështetje zhvilluese më të plotë, në një mënyrë të qëndrueshme dhe që të garantohet nga institucione eficiente. Prodhueshmëria dhe konkurrueshmëria më e lartë janë themelet e rritjes së prodhimit, të

përmirësimit të daljes në treg për fermerët dhe biznesin agropërpunues, të rritjes së të ardhurave dhe të përmirësimit të nivelit të jetesës së fermerëve dhe familjeve të tyre.

Agrikultura dhe agropërpunimi

Për periudhën afatshkurtër janë:

- Progresi në sipërmarrjet e përpunimit ushqimor.
- Zhvillim i marketingut për konkurrueshmërinë e sektorit të bujqësisë.
- Trajnime të përshtatshme për fermerët për zbatimin e teknikave të përmirësuara të prodhimit, për konkurrueshmërinë e sektorit të bujqësisë.
- Zbatimi i Protokollit 3 të MSA-se/ Marrëveshjes së Ndërmjetme, “Mbi verën dhe pijet e tjera alkoolike”
- Plotësimi i kuadrit ligjor sipas *acquis* (MSA-së)
- Vlerësimi i kushteve të ndërtesave agroushqimore me standardet evropiane, përgatitja e programit për përmirësimin e tyre dhe fillimin e zbatimit.
- Rritja e mundësive eksportuese të Shqipërisë.
- Plotësimi i kuadrit ligjor sipas *acquis* (MSA-së).

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Bujqësia dhe zhvillimi rural

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafritimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja e Këshillit (KE) 1085/2006	Ligji nr. 9840, datë 10.12.2007 “Ratifikimi i marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian për rregullat e bashkëpunimit të ndihmës së Shqipërisë në kuadër të	MBZHRAU	E plotë	10.12.2007	25/12/2007

	instrumentit para aderues (IPA)”				
Rregullorja e Këshillit (KE) 718/2007 (IPA)	Ligji nr. 9817, datë 22.10. 2007, “Për bujqësinë dhe zhvillimit rural”	MBZHRAU	E pjesshme	22.10. 2007	10.11.2007

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafritimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Marrëveshja kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian për rregullat e bashkëpunimit të ndihmës së Shqipërisë në kuadër të instrumentit para aderues (IPA)”	Jo	Ligji “Ratifikimi i marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian për rregullat e bashkëpunimit të ndihmës së Shqipërisë në kuadër të instrumentit para aderues (IPA)”	Jo	MBZHRAU	Pjesshme	Tremujori i I-rë 2015	Tremujori i I-rë 2015
Marreveshja sektoriale midis Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian nën instrumentin e asistencës para aderuese për fushat e politikave për bujqësinë dhe zhvillimin rural	Jo	Ligji për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	Jo	MBZHRAU	Full	Tremujori II-të 2015	Tremujori II-të 2015

IV.2 Mbarështimi i blegtorisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva e Këshillit nr. 94/28/KEE	Ligji nr. 9426, datë 6.10.2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	MBZHRAU	Pjesshëm	20.05.2005	6.10.2005
Direktiva e Këshillit nr. 91/174/KEE	Ligji nr. 9426, datë 6.10.2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	MBZHRAU	Pjesshëm	20.05.2005	6.10.2005
Direktiva nr .88\661/KEE	Ligji nr. 9426, datë 6.10.2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	MBZHRAU	Pjesshëm	20.05.2005	6.10.2005
Direktiva e Këshillit nr. 2009/157/KEE Pjesërisht e përputhur	Ligji nr. 9426, datë 6.10.2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	MBZHRAU	Pjesshëm	20.05.2005	6.10.2005
Direktiva 2008/119/EEC Pjesërisht e përputhur	Rregullore nr, 4 e 9 Shtator 2008 “Mbi standartet e mbareshtimit te vicave”	MBZHRAU	Pjesshëm	30.08.2008	09.09.2008
Rregullore e Komisionit (KE) Nr. 1974/2006	VKM Nr. 1708 dt. 29.12.2008 “Për zbatimin e programeve për ruajtjen in-situ te racave autoktone të bagëtive te imta”	MBZHRAU	Pjesshëm	20.11.2008	29.12.2008
Direktiva 2005/379/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 3, datë 5.08.2008, për miratim e rregullores Mbi “ Certifikimin e kafshëve Racë Pastër të Specieve të	MBZHRAU	Pjesshëm	15.05.2010	02. 06. 2010

	Gjedhit, Dhenve, Dhive, Kuajve, Derrave Racë Pastër dhe Hibride, Spermës, Ovulave dhe Embrioneve të tyre”				
Direktiva 90/258/KEE	Urdhër i Ministrit Nr. 3, datë 5.08.2008, për miratim e rregullores Mbi “ Certifikimin e kafshëve Racë Pastër të Specieve të Gjedhit, Dhenve, Dhive, Kuajve, Derrave Racë Pastër dhe Hibride, Spermës, Ovulave dhe Embrioneve të tyre”	MBZHRAU	Pjesshëm	15.05.2010	02. 06. 2010
Direktiva 89/503/EEC	Urdhër i Ministrit Nr. 3, datë 5.08.2008, për miratim e rregullores Mbi “ Certifikimin e kafshëve Racë Pastër të Specieve të Gjedhit, Dhenve, Dhive, Kuajve, Derrave Racë Pastër dhe Hibride, Spermës, Ovulave dhe Embrioneve të tyre”	MBZHRAU	Pjesshëm	15.05.2010	02. 06. 2010
Direktiva 96/79	Urdhër i Ministrit Nr. 3, datë 5.08.2008, për miratim e rregullores Mbi “ Certifikimin e kafshëve Racë Pastër të Specieve të Gjedhit, Dhenve, Dhive, Kuajve, Derrave Racë Pastër dhe Hibride, Spermës,	MBZHRAU	Pjesshëm	15.05.2010	02. 06. 2010

	Ovulave dhe Embrioneve të tyre”				
Direktiva 1999/74/KE	Rregullorja Nr. 1, datë 4.03.2009 “Mbi standardet e shumëzimit të derrave dhe pulave pjellëse”	MBZHRAU	Pjesshëm	02.02.2009	04.03.2009
Direktiva 2008/120//KEE Pjesërisht përputhur	e Urdhër i Ministrit Nr. 3, datë 5.08.2008, për miratim e rregullores Mbi “ Certifikimin e kafshëve Racë Pastër të Specieve të Gjedhit, Dhenve, Dhive, Kuajve, Derrave Racë Pastër dhe Hibride, Spermës, Ovulave dhe Embrioneve të tyre”	MBZHRAU	Pjesshëm	15.05.2010	02. 06. 2010
Direktiva 2009/157//KEE Pjesërisht përputhur	e Urdhër i Ministrit Nr. 2 dt. 22.07.2008 për miratim rregullores “Për riprodhimin e kafshëve të fermës, prodhimin dhe tregtimin e materialeve racore”	MBZHRAU	Pjesshëm	05.06.2008	22. 07. 2008
Vendim i Komisioni 96/509/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 2 dt. 22.07.2008 për miratim rregullores “Për riprodhimin e kafshëve të fermës, prodhimin dhe tregtimin e materialeve racore”	MBZHRAU	Pjesshëm	05.06.2008	22. 07. 2008
Vendim i komisioni 96/510/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 2 dt. 22.07.2008 për miratim rregullores “Për riprodhimin e kafshëve të fermës,	MBZHRAU	Pjesshëm	05.06.2008	22. 07. 2008

	prodhimin dhe tregtimin e materialeve racore”				
Direktiva 89/361/KEE	Urdhër i Ministrit Nr. 2 dt. 22.07.2008 për miratim rregullores “Për riprodhimin e kafshëve të fermës, prodhimin dhe tregtimin e materialeve racore”	MBZHRAU	Pjesshëm	05.06.2008	22. 07. 2008
Direktiva 91/174/KEE	Urdhër i Ministrit Nr. 2 dt. 22.07.2008 për miratim rregullores “Për riprodhimin e kafshëve të fermës, prodhimin dhe tregtimin e materialeve racore”	MBZHRAU	Pjesshëm	5.06.2008	22. 07. 2008
Direktiva 84/419/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 422, datë 17.12.2009 “Për miratim e rregullores “Mbi kushtet për regjistrimin e riprodhuesve racë - pastër të specieve të gjedhit, dhenve, dhive, kuajve, derrave racë-pastër dhe hibridë në librin gjenealogjik”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Direktiva 89/502/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 422, datë 17.12.2009 “Për miratim e rregullores “Mbi kushtet për regjistrimin e riprodhuesve racë - pastër të specieve të gjedhit, dhenve, dhive, kuajve, derrave racë-pastër dhe	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009

	hibridë në librin gjenealogjik”				
Direktiva 89/505/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 422, datë 17.12.2009 “Për miratim e rregullores “Mbi kushtet për regjistrimin e riprodhuesve racë - pastër të specieve të gjedhit, dhenve, dhive, kuajve, derrave racë-pastër dhe hibridë në librin gjenealogjik”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Direktiva 90/255/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 422, datë 17.12.2009 “Për miratim e rregullores “Mbi kushtet për regjistrimin e riprodhuesve racë - pastër të specieve të gjedhit, dhenve, dhive, kuajve, derrave racë-pastër dhe hibridë në librin gjenealogjik”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Direktiva 96/78/KE	Urdhër i Ministrit nr. 422, datë 17.12.2009 “Për miratim e rregullores “Mbi kushtet për regjistrimin e riprodhuesve racë - pastër të specieve të gjedhit, dhenve, dhive, kuajve, derrave racë-pastër dhe hibridë në librin gjenealogjik”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi 84/247/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009

	kafshëve”				
Vendimi 90/254/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të kafshëve”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi 89/501/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të kafshëve”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi 89/504/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të kafshëve”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi 92/353/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të kafshëve”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi 92/354/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 83, datë 16.03.2010, për miratim e rregullores “Për organizatat e mbarështimit të kafshëve”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendimi i Komisionit 2006/427/KE	Urdhër i Ministrit nr. 300, datë 8.10.2010 për miratim e rregullores “Për metodat e matjes dhe vlerësimit të prodhimit dhe tipareve të tjera si dhe metodat për vlerësimin e vlerave gjenetike të riprodhuesve racë-pastër të species së gjedhit”	MBZHRAU	Pjesshëm	8.10.2010	8.10.2010

Vendimi 90/256/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 333, datë 17.11.2010 për miratim e rregullores “Për metodat e matjes dhe vlerësimit të prodhimit dhe tipareve të tjera si dhe metodat për vlerësimin e vlerave gjenetike të riprodhuesve racë-pastër të dhenve dhe dhive”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.11.2010	17.11.2010
Vendimi 89/507/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 332, datë 17.11.2010 për miratim e rregullores “Për metodat e matjes dhe vlerësimit të prodhimit dhe tipareve të tjera si dhe metodat për vlerësimin e vlerave gjenetike të riprodhuesve racë-pastër të derrave dhe derrave hibridë”	MBZHRAU	Pjesshëm	17.11.2010	17.11.2010
Direktiva 89/361/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 318 datë 14.11.2011 për miratim e rregullores “Mbi standardet zooteknike të kafshëve riprodhuese racë- pastër të species dhen dhe dhi”	MBZHRAU	Pjesshëm	14.11.2011	14.11.2011
Direktiva 87/328/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 6, datë 9.01.2012 për miratim e rregullores “Mbi përcaktimin e kriterëve për përdorimin e kafshëve racë-	MBZHRAU	Pjesshëm	9.01.2012	9.01.2012

	pastër të llojit gjedh për qëllime riprodhimi”				
Vendimi 90/257/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 360, datë 27.12.2011 për miratim e rregullores “Mbi përcaktimin e kriterëve për përdorimin e kafshëve racë-pastër të llojit dhen dhe dhi për qëllime riprodhimi”	MBZHRAU	Pjesshëm	9.01.2012	9.01.2012
Direktiva 88/661/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 237 datë 26.07.2012 për miratim e rregullores “Për standardet zooteknike të derrave racë-pastër për riprodhim”	MBZHRAU	Pjesshëm	26.07.2012	26.07.2012
Direktiva 90/118/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 298 datë 10.10.2012 për miratim e rregullores “Për përcaktimin e kriterëve për përdorimin e derrave racë-pastër për qëllime riprodhimi ”	MBZHRAU	Pjesshëm	10.10.2012	10.10.2012
Direktiva 90/119/KEE	Urdhër i Ministrit nr. 346 datë 13.12.2012 për miratim e rregullores “Për përcaktimin e kriterëve për përdorimin e derrave hibridë për qëllime riprodhimi”	MBZHRAU	Pjesshëm	13.12.2012	13.12.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 90/427/KE E	po	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i II-të, 2015	Tremujori i II-të, 2015
Direktiva 94/28/KEE	jo	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i IV-rt, 2015	Tremujori i IV-rt, 2015
Direktiva 90/428/KEE	jo	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i II-të, 2015	Tremujori i II-të, 2015
Vendimi i Komisionit 96/509/KE	jo	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i II-të, 2015	Tremujori i II-të, 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktivë 2008/119/EC	jo	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i III-të, 2017	Tremujori i III-të, 2017
Direktivë 2008/120/EC	jo	Ligji nr. 9426 e 6 Tetor 2005 “Për mbarështimin e Blegtorisë”	jo	MBZHRA U	Pjesshëm	Tremujori i IV-rt, 2017	Tremujori i IV-rt, 2017

		.					
--	--	---	--	--	--	--	--

IV.3 Prodhimi organik bujqësor

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Plani i Veprimit të Bujqësisë Organike	MBZHRAU	2006
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU acquis	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore (KEE) 2092/91	Ligjin. Nr. 9199 datë 26.02.2004 “Për prodhimin, përpunimin, certifikimin dhe tregtimin e produkteve “Bio”	MBZHRAU	i pjesshëm	26.02.2004	26.02.2004
Rregullore (KEE) 2092/91	VKM nr. 388 datë 31.05.2005 “Për përbërjen, funksionimin, të drejtat dhe detyrat e Komisionit Shtetëror të Prodhimit Organik”	MBZHRAU	i pjesshëm	31.05.2005	13.06.2005
Rregullore (KEE) 2092/91	VKM nr. 145 datë 8.03.2006 “Për disa ndryshime në vendimin Nr. 388, datë 31/05/2005 të Këshillit të Ministrave “Për përbërjen, funksionimin, të drejtat dhe detyrat e Komisionit Shtetëror të Prodhimit Organik”	MBZHRAU	i pjesshëm	8.03.2006	17.03.2006
	VKM nr. 639 datë 14.05.2008 “Për strukturën, funksionimin, kriteret e pranimit të dokumentacionit të nevojshëm dhe të detyrimeve të organizmave	MBZHRAU	i pjesshëm	14.05.2008	6.06.2008

	Certifikues”				
	Urdhër Ministri nr. 306 datë 21.06.2006 “Për ngritjen e Komisionit Shtetëror të Prodhimit Organik si dhe ngritjen e funksionimit të Sekretariatit të këtij Komisioni”	MBZHRAU	i pjesshëm	21.06.20106	21.06.2006
	Urdhër Ministri nr. 131 datë 17.04.2009 “Për ngritjen e Komisionit Shtetëror të Prodhimit Organik si dhe ngritjen e funksionimit të Sekretariatit të këtij Komisioni” (ky Urdhër ka ndryshuar Urdhrin Nr. 306, datë 21.06.2006	MBZHRAU	i pjesshëm	17.04.2009	17.04.2009
	Urdhër nr. 173, datë 21.05.2009 “Për tarifat e pagesave për regjistrimin e organizmave të certifikimit dhe trupave inspektuese”	MBZHRAU	i pjesshëm	21.05.2009	21.05.2009

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore (KE) 834/2007		Projektligji “Për bujqësinë organike”		MBZHRAU	Përputhje e pjesshme	Katërmujori i II, 2015	Katërmujori i II, 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Produktet subjekt i organizimit të tregut

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU acquis	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore e Komisionit (KE) 1234/2007	Ligji nr. 87/2013 “Për kategorizimin e prodhimit, etiketimit dhe tregtimit e vajit të ullirit dhe vajit të bërësive të ullirit	MBZHRAU	I pjesshëm	14.02.2013	15.03.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore e Këshillit (KE) 1234/2007	Jo	Projektligji “Për vreshtarinë dhe verën”	Jo	MBZHRAU	I pjesshëm	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Rregullore 491/2009/KE	Jo	Projektligji “Për vreshtarinë dhe verën”	Jo	MBZHRAU	I pjesshëm	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Rregullore 436/2009/KE	Jo	Projektligji “Për vreshtarinë dhe verën”	Jo	MBZHRAU	I pjesshëm	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Rregullore e po	po	P/Vendimi “Për	jo	MBZHRAU	I pjesshëm	Tremujori	Tremujori

Komisionit (KEE) 2568/91		miratimin e rregullores “Për karakteristikat e cilësisë dhe kriteret e natyrshmërisë së vajit të ullirit dhe vajit të bërsive të ullirit”		U		IV, 2014	I, 2015
Rregullore e Komisionit (KEE) Nr 2568/91	po	Urdhër Ministri “Për përbërjen, organizimin dhe detyrat e komisionit të ekspertëve të vlerësimit organo-shqisor të vajrave të ullirit”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Rregullore e Komisionit (KE) 606/2009	jo	Projekt VKM “Për përcaktimin e kategorive të produkteve në sektorin e verës, praktikave enologjike dhe kufizimeve të zbatueshme”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori III, 2015	Tremujori IV, 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Rregullore e Këshillit (KE) 1234/2007	jo	P/ligj “Për ngritjen e një tregu të përbashkët bujqësor dhe masat specifike për disa produkte bujqësore”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori I, 2017
Rregullore e Këshillit (KE) 491/2009	jo	P/ligj “Për ngritjen e një tregu të përbashkët bujqësor dhe masat specifike për disa produkte bujqësore”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori I, 2017
Rregullore Implementuese e Komisionit (BE) 543/2011	jo	P/Vendim “Për përcaktimin e standardeve të marketingut për frutat dhe perimet”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Rregullore e	jo	Projekt VKM “Për regjistrin	jo	MBZHRA	I pjesshëm	Tremujori	Tremujori

Komisionit (KE) 436/2009		e vreshtave, deklarimet e detyrueshme dhe grumbullimin e informacionit për të monitoruar tregun e verës, dokumentet shoqëruese për ngarkesat e produkteve të verës dhe regjistrave që mbahen për sektorin e verës”		U		III, 2016	IV, 2016
--------------------------	--	--	--	---	--	-----------	----------

IV.5 Produktet që nuk i nënshtrohen organizimit të tregut

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.6 Politikat e cilësisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2004/48/KE	Ligj Nr .9947, datë 7.7.2008 “Për pronësinë industriale”	MZHETS DPPM	E pjesshme	7.07.2008	1.11.2008

Rregullorja (KE) 510/2006	VKM Nr. 1705 datë 29.12.2008 “Për miratimin e rregullores për regjistrimin e treguesve gjeografikë”	MZHETS DPPM	E pjesshme	29.12.2008	29.12.2008
---------------------------	---	-------------	------------	------------	------------

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Rregullore e Komisionit (KE) 607/2009	jo	Projekt VKM “Për emërtimet e origjinës dhe treguesve gjeografikë të mbrojtur, termave tradicionale, etiketimet dhe paraqitjes së informacionit për konsumatorin të disa produkteve të sektorit të verës”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori I, 2017

KAPITULLI 12: POLITIKAT E SIGURISË USHQIMORE, VETERINARISË DHE FITOSANITARE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e Kapitullit

Legjislacioni i BE-së për sigurinë ushqimore bazohet në parimet e përgjithshme që rrjedhin nga Traktati i Bashkimit Evropian dhe Traktati për funksionimin e Bashkimit Evropian si dhe nga jurisprudenca e Gjykatës së Drejtësisë të Bashkimit Evropian. Këto parime përfshijnë parimin parandalues i cili kërkohet për të siguruar mbrojtjen e shëndetit në Komunitet dhe parimin e transparencës për të siguruar që konsumatorët, palët e tjera dhe partnerët tregtarë të kenë besim në proceset e vendim-marrjes të destinuara për forcimin legjislacionit të ushqimit, bazën e saj shkencore dhe strukturat dhe pavarësinë e institucioneve që mbrojnë shëndetin dhe interesat e tjera. Duhet të sigurohet një nivel i lartë mbrojtjeje i jetës dhe shëndetit të njerëzve, në zbatim të politikave të Bashkimit, të cilat implementohen në të gjitha fazat e prodhimit, përpunimit dhe shpërndarjes së ushqimit në përputhje me parimin nga ferma tek piruni/ nga stalla tek tavolina. Kërkesat e sigurisë ushqimore janë të rregulluara në tërësi në legjislacionin dytësor të Bashkimit Evropian.

Ky kapitull përfshin rregullat e detajuara në fushën e veterinarisë, të cilat janë thelbësore për ruajtjen e shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve, sigurinë e ushqimeve me origjinë shtazore në tregun e brendshëm. Në fushën e fitosanitetit, rregullat e Bashkimit Evropian përfshijnë çështjet e cilësisë së farërave, materialet e mbrojtjes së bimëve, organizmat e dëmshëm dhe ushqimin e kafshëve.

I.2 Situata në Shqipëri

Ka pasur përparim në fushën e sigurisë së përgjithshme të ushqimeve. Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU) ka forcuar në mënyrë thelbësore kapacitetet e tij operationale dhe ka zgjeruar aktivitetin e tij në 12 qarqet e Shqipërisë.

Për sa i përket vendosjes në treg të ushqimit, është miratuar paketa ligjore e higjienës ushqimore. Është përgatitur dokumentacioni teknik për mbështetjen e kapaciteteve të mjaftueshme të menaxhimit të riskut për kontrollet zyrtare. Është zhvilluar dhe testuar infrastruktura e teknologjisë së informacionit dhe komunikimit dhe databaza për regjistrimin e njësive të prodhimit të produkteve ushqimore, regjistrimit të kontrolleve zyrtare dhe aksesit në Sistemin e Alarmit të Shpejtë për Ushqimet dhe Ushqimet për Kafshë (RASFF). Në fushën e rregullave të sigurisë ushqimore, ka pasur përparim në miratimin e legjislacionit zbatues në fusha të ndryshme.

Organizimi dhe funksionimi i Shërbimit Veterinar në Republikën e Shqipërisë bazohet në Ligjin Nr. 10465, datë 29.09.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë”. Autoriteti kompetent veterinar është Drejtoria e Veterinarisë në Ministrinë e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU). Kjo Drejtori është autoriteti

përgjegjës për shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve, identifikimin e kafshëve dhe regjistrimin e fermave në të gjitha vendin.

Shërbimi veterinar rajonal përbëhet nga 157 Veterinerë zyrtarë në 12 qarqe, të shpërndarë bazuar në ndarjen administrative të territorit dhe numrin e kafshëve (duke variuar nga 6 në 20 veterinerë zyrtarë për qarqe). Në çdo një prej 12 qarqeve të Shqipërisë vepron Sektori i Veterinarisë si pjesë e Drejtorisë Rajonale të Bujqësisë. Sektori i Veterinarisë përbëhet nga shefi dhe veterinerët zyrtarë lokalë që mbulojnë shëndetin e kafshëve, identifikimin dhe regjistrimin e kafshëve, kontrollin e importit dhe eksportit, dhe kryejnë edhe detyra të tjera të përcaktuara në Ligjin Nr. 10465, datë 29.09.2011. Këta Veterinerë Zyrtarë sigurojnë zbatimin e Ligjit Nr. 10465, datë 29.09.2011 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë”. Në zbatim të këtij Ligji, kontrollet dhe inspektimet sanitaro-veterinare kryhen në ferma, njësitë e mbajtjes së kafshëve të gjalla, tregjet dhe panairot e kafshëve, regjistrimin dhe identifikimin e kafshëve, transportin dhe lëvizjen e tyre, masat veterinarë profilaktike, mbrojtjen e mjedisit, kushtet e mbarështimit, trajnimin e kafshëve (mirëqenia) dhe kontrollin dhe shitjen e medikamenteve veterinarë.

I.3 Struktura e kapitullit

1. SIGURIA USHQIMORE DHE KONTROLLI
2. POLITIKA VETERINARE
3. POLITIKA FITOSANITARE
4. FARAT DHE MATERIALET FIDANORE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për të përafuar legjislacionin shqiptar mbi sigurinë ushqimore me atë të Bashkimit Evropian buron nga nenet 70 dhe 95 të MSA-së.

Neni 95 i MSA-së parashikon këtë bashkëpunim.

Prioritetet afatshkurtra në fushën e sigurisë ushqimore përfshijnë:

- Forcimin e sistemit të sigurisë ushqimore dhe të sistemeve të kontrollit të ngjashme.
- Përforcimi i kapaciteteve laboratorike në fushat e sigurisë ushqimore, veterinarisë, shëndetit publik dhe fitosanitetit.
- Përmirësimi i legjislacionit për sigurinë ushqimore, fitosanitetin, shëndetin publik dhe veterinarinë, si dhe fillimi i zbatimit të tij.

Prioritetet afatmesme në fushën e sigurisë ushqimore përfshijnë:

- Arritja e përmirësimeve substanciale në aspektin e kushteve të sigurisë ushqimore, veterinarë dhe fitosanitare, në përputhje me kërkesat e KE-së.
- Vlerësimi i përputhshmërisë së ndërmarrjeve agro-ushqimore me kërkesat e BE-së, përgatitja e një programi për përmirësimin e tyre dhe fillimi i zbatimit të tij.

Rregullorja 178/2002 është baza ligjore për sigurinë ushqimore në BE dhe baza për krijimin e një niveli të lartë të mbrojtjes së shëndetit të njerëzve dhe interesave të konsumatorëve në lidhje me ushqimin, duke marrë parasysh në veçanti diversitetin në furnizimin e ushqimit, përfshirë edhe produktet tradicionale.

Me miratimin e Rregullores 178/2002, siguria ushqimore u bë një çështje horizontale, dhe qasja e tillë horizontale vazhdoi të ndiqej dhe plotësohej me miratimin e “Paketës Higjienike të Ushqimit” dhe rregulloret e tjera të lidhura me tonga Titulli 3 (Vendosja në treg e ushqimit, ushqimit për kafshë dhe nënprodukteve të kafshëve) dhe Titulli 4 (Rregullat e Sigurisë së Ushqimeve) të përcaktuara në Kapitullin 12 “Politikat e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë dhe Fitosanitare”.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore legjislative në Shqipëri

Në përgjithësi, Shqipëria është në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja në këtë fushë. Në fushën e sigurisë ushqimore, më shumë se njëqind akte të BE-së janë transpozuar në legjislacionin kombëtar dhe një numër hapash të rëndësishme janë ndërmarrë.

Ligji për Ushqimit Nr. 9863 është miratuar në vitin 2008 dhe është i harmonizuar në një masë të madhe me *acquis* e BE-së në fushën e sigurisë ushqimore. Ky Ligj është pjesërisht i përafruar me rregulloret e BE-së: Rregullorja 178/2002/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 28 janarit 2002 që përcakton parimet e përgjithshme dhe kërkesat e ligjit të ushqimit, duke krijuar Autoritetin Evropian të Sigurisë Ushqimore dhe përcaktimin e procedurave në çështjet e sigurisë ushqimore, Rregullorja 882/2004/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 29 prill 2004 mbi kontrollet zyrtare të kryera për të siguruar verifikimin e përputhshmërisë me ligjin e ushqimit dhe ushqimit për kafshë, rregullat e shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve.

Bazuar në Ligjin e ushqimit, aktet nënligjore janë miratuar në përputhje me kërkesat e BE-së. Legjislacioni aktual që ka të bëjë me sigurinë ushqimore në Shqipëri është pjesërisht në përputhje me dispozitat e BE-së.

Në fushën e veterinarisë, arritjet kryesore në legjislacion janë:

- Ligji Nr. 10465, datë 29.12.20012 “Për Shërbimin Veterinar në Republikën e Shqipërisë”,
- Ligji Nr. 8702, datë 1.12.2000 “Për sistemin e identifikimit dhe regjistrimit të kafshëve”,
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 320, datë 19.03.2008 “Për sistemin e identifikimit të kafshëve dhe regjistrimit të fermave blegtorale”,
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 198, datë 19.02.2009 “Për një ndryshim në VKM nr. 320, datë 19.03.2008 ‘Për sistemin e identifikimit të kafshëve dhe regjistrimit të fermave blegtorale’”,
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 831, datë 29.07.2009 “Për një shtesë në VKM nr. 320, datë 19.03.2008 ‘Për sistemin e identifikimit të kafshëve dhe regjistrimit të fermave blegtorale’”,

- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 408, datë 8.05.2013 “Për dëmshpërblimin për kafshët e eliminuara”,
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 230, datë 20.03.2013 “Për përcaktimin e funksioneve, detyrave specifike dhe standardeve të shërbimit veterinar të qeverisjes vendore”.

Në fushën e Mbrojtjes së Bimëve, arritjet kryesore në legjislacion janë:

- Ligji Nr. 9362, datë 24.3.2005 “Për Shërbimin e Mbrojtjes së Bimëve”, i ndryshuar; Fletorja Zyrtare nr. 29, datë 3.5.2005.
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 1188, datë 20.8.2008 “Për miratimin e rregullave për importimin, tregtimin, transportin, ruajtjen, përdorimin dhe asgjësimin e PMB-ve”,
- Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 1555, datë 12.11.2008 “Për miratimin e rregullave të regjistrimit dhe të kriterëve të vlerësimit të PMB-ve”,
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 791, datë 24.9.2010 “Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM Nr. 1555, datë 12.11.2008 “Për miratimin e rregullave të regjistrimit dhe të kriterëve të vlerësimit të PMB-ve”.

II.3 Pasqyrë e institucioneve kryesore përgjegjëse në Shqipëri

Institucionet kryesore janë:

- Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU)
- Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU)
- Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV)
- Instituti i Shëndetit Publik

Sektori i Sigurisë dhe Cilësisë së Produkteve Ushqimore dhe Fitosanitare në Drejtorinë e Sigurisë Ushqimore dhe Peshkimit në MBZHRAU është përgjegjës për hartimin e politikave, legjislacionit dhe strategjive në kontrollin e cilësisë dhe sigurisë së produkteve ushqimore për të integruar kontrollin e ushqimit, si një funksion kyç në mbrojtjen e shëndetit dhe interesave të konsumatorit, duke siguruar një konkurrencë të ndershme në tregun kombëtar dhe futjen e produkteve ushqimore në tregun ndërkombëtar. Sektori ka një staf prej 3 ekspertësh.

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian për Kapitullin 12 (Politikat e Sigurisë Ushqimore, Veterinarisë dhe Fitosanitare) drejtohet nga Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Administrimit të Ujërave si dhe përbëhet dhe nga përfaqësues të Autoritetit Kombëtar të Ushqimit në varësi të MBRZHAU, nga përfaqësues të Ministrisë së Integrimit Evropian, Institutit të Statistikave, Ministrisë së Zhvillimit Ekonomisë, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, Ministrisë së Shëndetësisë, dhe nga Ministria e Mjedisit.

II.4 Tregues i alokimeve financiare 2012 – 2015

Ministria e Bujqësisë ka alokuar këto fonde:
në milion Lekë

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kosto totale	1,568	1,754	1,837	1,695	2,150	2,251
Mbështetje nga buxheti i shtetit	1,318	1,437	1,450	1,537	1,550	1,551
Asistencë e huaj	250	317	387	158	600	700

Buxhetet e viteve 2015, 2016 dhe 2017 janë subjekt i planit fillestar referuat Ligjit. Nr 160/2014 date 27.11.2014

III. Prioritetet

Legjislacioni aktual shqiptar për sigurinë ushqimore është pjesërisht në përputhje me *acquis* e BE-së. Edhe pse disa dispozita janë tërësisht ose pjesërisht të përafuara është e nevojshme të punohet më tej me legjislacionin në mënyrë që të përputhet me detyrimin e përafërimit të përcaktuar në Marrëveshjen e Stabilizim-Asociimit. Do të punohet më tej në aspektin legjislativ në mënyrë që të përafrohet legjislacioni me dy rregulloret e kërkesave për certifikimin e produkteve ushqimore me origjinë shtazore (Rregullorja 605/2010/KE dhe Rregullorja 206/2010/KE). Për më tepër, është e nevojshme për të transpozuar paketën higjienike shqiptare me Rregulloren 853/2004/KE dhe Rregulloren 854/2004/KE për ushqimet me origjinë shtazore.

Plotësimi i kuadrit ligjor mbi kontrollin e sëmundjeve në kafshë, higjienën e mirëqenien e kafshëve, kontrollet veterinarë në përputhje me aktet normative të BE-së dhe zbatimimi i plotë i tyre; përcaktimi i qartë i përgjegjësisë të institucioneve të përfshira në mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit për të siguruar të ruajtjen e shëndetit të kafshëve dhe sigurinë ushqimore të produkteve me origjinë shtazore; rritja e përmirësimeve të ndjeshme në lidhje me kushtet sanitaro-veterinarë në përputhje me kërkesat e Bashkimit Evropian; funksionimi i plotë i sistemit të identifikimit për kafshët gjedhe e të imta, regjistrimin dhe kontrollin e plotë të lëvizjeve të kafshëve; vendosja e sistemit të identifikimit në derra; kontrolli i plotë i situatës epizootike, veçanërisht lidhur me sëmundjet zoonotike; një sistem të mirë informacioni mbi kafshët; staf i trajnuar në fushën e kontrollit të sëmundjeve në kafshë, të kontrollit të stabilimenteve dhe legjislacioni, janë pjesë e prioritetëve në fushën e veterinarisë.

Në fushën e farave dhe materialeve fidanorë, prioritet është përmirësimi i standardeve të tregtimit të materialit mbjellës dhe shumëzues bimor për të rritur sasinë dhe cilësinë e prodhimit bujqësor.

Miratimi i Ligjit të ri për Mbrojtjen e Bimëve, ka qëllim krijimin e hapësirave të tjera për plotësimin e kuadrit ligjor në përputhje me atë të BE-së si dhe rritjen e kapaciteteve monitoruese në kuadrin e riorganizimit të Autoritetit Kombëtar të Ushqimit dhe Ligjit të ri të inspektimeve.

IV. Plani i veprimit për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Siguria ushqimore dhe kontrolli

Kuadri rregullator i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore ekzistuese

BE <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni udhëheqës	Niveli i përafrimit (plotësisht/pjesërisht / jo i përafuar)	Data e adoptimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
Rregullore 178/2002/KE	Ligji nr. 9863 date 28. 01. 2008 “Për Ushqimin”, i ndryshuar	MBZHRAU	Pjesërisht e përafuar	28.01.2008	18.05.2008
Direktiva 2004/41/KEE Pjesërisht e përputhur	Ligji nr. 9441, date 11. 11. 2005 “Për grumbullimin, përpunimin dhe tregtimin e qumështit dhe produkteve me baze qumështi”	MBZHRAU	Pjesërisht e përafuar	11. 11. 2005	Dhjetor 2005
Direktiva 96/23/KEE	Rregullore Nr. 1 datë 17.03.2000 “Mbi masat për monitorimin e disa substancave dhe mbetjeve në kafshët e gjalla dhe produktet shtazore	MBZHRAU	Pjesërisht e përafuar	17.03.2000	17.03.02000
Direktiva 1099/2009/KEE Pjesërisht e përputhur	Rregullore Nr. 2, datë 1.11.2002 “Për Mbrojtjen e kafshëve gjate therjes si dhe kërkesat e aplikueshme për thertoret”	MBZHRAU	Pjesërisht e përafuar	1.11.2002	1.11.2002
Rregullorja 466/2001/KEE	Rregullore Nr. 1 date 28.07.2003 “Për nivelin maksimal të disa mbetjeve në produktet e bulmetit	MBZHRAU	Pjesërisht e përafuar	28.07.2003	28.07.2003

Direktiva 1333/2008/KE E Pjesërisht e përputhur	Urdhër i përbashkët i Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit dhe Ministrit të Shëndetësisë nr. 698 date 16. 12. 2003 “Mbi përdorimin e disa ëmbëltuesve ushqimor në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	16.12.2003	16.12.2003
Direktiva 1333/2008/KE E	Urdhër i përbashkët i Ministrit të Bujqësisë dhe Ushqimit dhe Ministrit të Shëndetësisë nr. 699 date 16. 12. 2003 “Mbi përdorimin e disa ngjyresve ushqimore në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	16.12. 2003	16.12.2003
Direktiva 2004/41/KEE	Rregullore Nr. 3, datë 11.06.2004 “Mbi kushtet sanitaro-veterinare për eksportimin e mishit të freskët te pulave për në vendet e BE-se, që përcakton kushtet sanitaro-veterinare që duhet të plotësojë mishi i freskët i pulës për t’u eksportuar ne vendet e BE-së.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	11.06.2004	11.06.2004
Direktiva 2002/113/KEE	Urdhër nr. 209, datë 27.04.2006 “Mbi përdorimin e aromatizuesve ne produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.04.2006	27.04.2006
Direktiva	Urdhër nr. 210, datë	MBZHRA	Pjesërisht e përafruar	27.04.2006	27.04.2006

1333/2008/KE E Pjesërisht e përputhur	27.04.2006 “Mbi miratimin e rregullores “Mbi përdorimin e aditivëve ushqimore të tjerë nga ngjyruetit dhe ëmbëltuesit”	U			
Direktiva 2004/41/KEE	Urdhër Nr. 292, datë 12.06.2006 “Për miratimin e rregullores “Mbi kushtet shëndetësore për prodhimin dhe vendosjen në treg të mishit të freskët”, i cili përcakton kushtet shëndetësore që duhet të plotësojë mishi i freskët gjatë prodhimit dhe nxjerrjes në treg”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	12.06.2006	12.06.2006
Rregullorja 396/2005/KEE	Urdhër nr. 313, datë 26.06.2006 “Për miratimin e rregullores Për nivelet maksimale të mbetjeve të pesticideve në produktet ushqimore dhe ushqimet me origjinë bimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	26.06.2006	26.06.2006
Direktiva 2003/95/KEE	Urdhër nr. 4, datë 9.01.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi kriterin e pastërtisë se aditivëve ushqimore te tjerë nga ngjyruetit dhe ëmbëltuesit”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	9.01.2007	9.01.2007
Direktiva 96/77/KEE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 5, datë 9.01.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi kontrollin e kriterit te	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	9.01.2007	9.01.2007

	pastërtisë për disa aditivëve te autorizuar”.				
Direktiva 95/45/KEE	Urdhër nr. 5, datë 9.01.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi kontrollin e kriterit te pastërtisë për disa aditivëve te autorizuar”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	9.01.2007	9.01.2007
Direktivën 2006/125/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 616, datë 27.12.2006 “Për ushqimet e përpunuara me bazë drithërat dhe ushqimet për fëmijët foshnje dhe fëmijë më të rritur”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.12.2006	27.12.2006
Direktiva 94/65/KEE	Urdhër Nr. 195, datë 15.01.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi kërkesat e prodhimit dhe vendosjes në treg të mishit të grirë dhe mishit të përgatitur”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	15.01.2007	15.01.2007
Direktiva 2001/111/KE	Urdhër nr. 125, datë 30.03.2007 “Mbi miratimin e Rregullores “Për Sheqerin”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	30.03.2007	30.03.2007
Direktiva 2001/110/KE	Urdhër nr. 123, datë 30.03.2007 “Mbi miratimin e Rregullores “Për Mjaltin”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	30.03.2007	30.03.2007
Rregullorja e Komisionit 1881/2006/KE	Udhëzim nr. 9, datë 17.07.2007 “Për nivelet maksimale të kontaminuesve në produktet ushqimore”, që përcakton nivelet maksimale të	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	17.07.2007	17.07.2007

	kontaminuesve në produktet ushqimore”				
Direktiva 1935/2006/KE E Pjesërisht e përputhur	Udhëzim nr. 10, datë 4.09.2007 “Për materialet në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	4.09.2007	4.09.2007
Direktiva 92/120/KEE	Urdhër nr. 292, datë 4.09.2007 “Për përjashtimet e përkohshme nga rregullat e prodhimit, ruajtjes, tregtimit të produkteve me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	4.09.2007	4.09.2007
Direktivat 78/142/KEE	Udhëzim nr. 361, datë 23.10.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi materialet dhe artikujt që përmbajnë monomer klorur vinili dhe janë përcaktuar të jenë në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	23.10.2007	23.10.2007
Direktivat 80/766/KEE	Udhëzim nr. 361, datë 23.10.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi materialet dhe artikujt që përmbajnë monomer klorur vinili dhe janë përcaktuar të jenë në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	23.10.2007	23.10.2007
Direktiva 90/675/KEE	Urdhër nr. 462, datë 18.12.2007 “Për miratimin e rregullores ‘Mbi organizimin e kontrolleve veterinare të	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	18.12.2007	18.12.2007

	produkteve me origjinë shtazore që hyjnë në territorin e Republikës së Shqipërisë”				
Rregullorja 1183/2006/KE E	Urdhër nr. 463, datë 18.12.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi përcaktimin e shkallës për klasifikimin e karkasës së gjedhit të rritur”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	18.12.2007	18.12.2007
Direktivën 2006/141/KE	Urdhër nr. 456 date 17. 12. 2007 “Mbi miratimin e Rregullores “Për formulat ushqimore për foshnja dhe formulat rrjedhëse”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	17.12.2007	17.12.2007
Direktivën 1243/2008/KE	Urdhër nr. 456 date 17. 12. 2007 “Mbi miratimin e Rregullores “Për formulat ushqimore për foshnja dhe formulat rrjedhëse”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	17.12.2007	17.12.2007
Direktiva 2001/112/KEE	Urdhër nr. 444, datë 7.12.2007 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi lëngjet e frutave dhe produktet e ngjashme me to”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	7.12.2007	7.12.2007
Direktiva 2002/72/KEE	Urdhër nr. 476, datë 27.12.2007 “Për miratimin e rregullores “Mbi materialet dhe artikujt plastike të përcaktuar të jenë në kontakt me produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27. 12. 2007	27. 12. 2007
Direktivën 89/108/KEE	Urdhër nr. 482, datë 31.12.2007 “Mbi	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	31.12.2007	31.12.2007

	miratimin e Rregullores “Mbi produktet ushqimore me ngrirje te shpejte”				
Direktiva e Këshillit 93/11/KEE	Urdhër nr. 3, datë 10.03.2008 “Mbi çlirimin e substancave N-nitrosamines dhe N-nitrosable nga materiale elastomere ose goma”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.03.2008	10.03.2008
Direktiva e Këshillit 2007/42/KE	Udhëzim nr. 7, datë 1.07.2008 “Për materialet dhe artikujt e prodhuar nga filma celuloze të rigjeneruar të përcaktuar të jenë në kontakt me produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	1.07.2008	1.07.2008
Direktiva e Këshillit 82/711/KEE	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008
Direktiva 2009/39//KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 568, datë 22.12.2008 “ Mbi produktet ushqimore ikularnutritionaluses ”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008
Direktiva 2009/39/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008

	artikujve plastike në kontakt me ushqimet”				
Direktiva 2009/39/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008
Rregullore (KE) 1882/2003	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008
Direktiva 953/2009/KE	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008
Direktivën 2004/5/KE	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	9.04.2008	9.04.2008

	ushqimet”				
Direktivën 2006/34/KE	Urdhër nr. 167, datë 9.04.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi rregullat bazë për testimin e migrimit të përbërësve të materialeve dhe artikujve plastike në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	9.04.2008	9.04.2008
Direktivën 2002/46/KE	Urdhër nr. 216, datë 23.05.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Për ushqimet shitesë”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	23.05.2008	23.05.2008
Direktiva 2006/37/KE	Urdhër nr. 216, datë 23.05.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Për ushqimet shitesë”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	23.05.2008	23.05.2008
Direktiva 2001/32/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 257, datë 11.06.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Mbi produktet e kakaos dhe çokollatës”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	11.06.2008	11.06.2008
Rregullorja e Komisionit 1895/2005/KE	Udhëzim nr. 9, datë 21.07.2008 “Për kufizimin e përdorimit të derivateve të caktuara epoksi në materialet dhe artikujt e përcaktuar të jenë në kontakt me produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	21.07.2008	21.07.2008
Rregullorja 252/2012/KE	Urdhër nr. 290, datë 1.07.2008 “Për miratimin e rregullores ”Mbi përcaktimin e metodave të marrjes së mostrave dhe	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	1.07.2008	1.07.2008

	analizave për kontrollet zyrtare për nivelet e dioksinave dhe dioksinës si PCB në artikujt ushqimorë”				
Direktiva e Këshillit 1984/500/KEE Pjesërisht e përputhur	Udhëzim nr. 8, datë 21.07.2008 “Materialet dhe artikujt qeramikë të përcaktuar të jenë në kontakt me produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	21.07.2008	21.07.2008
Direktiva 2001/113/KE	Urdhër nr. 417, datë 26.09.2008 ”Mbi miratimin e Rregullores ”Për reçelin e frutave, xhelet, marmelatat dhe purenë e gështenjave e përcaktuar për konsum njerëzor”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	26.09.2008	26.09.2008
Rregulloret 2075/2005/KE	Urdhër nr. 427, datë 1.10.2008 “Për miratimin e rregullores ”Mbi rregullat specifike për kontrollin zyrtar të trichinela-s në mish”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	1.10.2008	1.10.2008
Vendimi i Komisionit 65/2010KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 438, datë 01.10.2008 “Për miratimin e rregullores “Mbi kërkesat e shëndetit publik dhe certifikata veterinare për futjen në komunitet të qumështit të trajtuar termikisht, produkteve me bazë qumështi dhe qumështit të patrajtuar për konsum njerëzor”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	01.10.2008	01.10.2008

Direktiva 2007/777/KE	Urdhër nr. 439, datë 1.10.2008 “Për miratimin e rregullores ”Mbi kërkesat e shëndetit publik dhe modeli i certifikatës për importin e produkteve të caktuara të mishit dhe stomakut të trajtuar dhe zorrëve për konsum njerëzor nga vendet e treta”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	1.10.2008	1.10.2008
Rregullorja 2065/2003/KE	Urdhër nr. 1, datë 26.01.2009 “Për miratimin e rregullores ”Mbi aromatizuesit tymues”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	26.01.2009	26.01.2009
Direktiva 1334/2008/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 33, datë 26.01.2009 “Për miratimin e rregullores ”Mbi inventarizimin e burimit të materialeve dhe substancave të përdorura në përgatitjen e aromatizuesve”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	26.01.2009	26.01.2009
Direktiva 80/891/KEE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 82, datë 27.02.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi përcaktimin e nivelit maksimal dhe metodat e analizave për përcaktimin e përmbajtjes së acidit erucik në vajra dhe yndyra të përcaktuara për konsum njerëzor dhe si përbërëse të produkteve	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	27.02.2009	27.02.2009

	ushqimore tek të cilat vajrat ose yndyrat janë shtuar”				
Direktiva 84/539/KEE	Urdhër nr. 82, datë 27.02.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi përcaktimin e nivelit maksimal dhe metodat e analizave për përcaktimin e përmbajtjes së acidit erucik në vajra dhe yndyra të përcaktuara për konsum njerëzor dhe si përbërëse të produkteve ushqimore tek të cilat vajrat ose yndyrat janë shtuar”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.02.2009	27.02.2009
Direktiva e Këshillit 2002/99/KE	Urdhër nr. 3, datë 30.04.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi rregullat shëndetësore të kafshëve që mbulojnë prodhimin, përpunimin, shpërndarjen dhe importin e produkteve me origjinë shtazore për konsum njerëzor”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	30.04.2009	30.04.2009
Rregullorja e Komisionit 2073/2005/KE	Urdhër nr. 4, datë 30.04.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi kriteret mikrobiologjike për produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	30.04.2009	30.04.2009
Rregullorja e Këshillit 1576/89/KEE	Urdhër nr. 223, datë 8.07.2009 “Për miratimin e	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	8.07.2009	8.07.2009

	rregullores “Mbi rregullat e përgjithshme, për përcaktimin, përshkrimin dhe prezantimin e pijeve alkoolike”				
Rregullorja Nr 3378/94 KE	Urdhër nr. 223, datë 8.07.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi rregullat e përgjithshme, për përcaktimin, përshkrimin dhe prezantimin e pijeve alkoolike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	8.07.2009	8.07.2009
Rregullorja e Këshillit 1576/89/ KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 223, datë 8.07.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi rregullat e përgjithshme, për përcaktimin, përshkrimin dhe prezantimin e pijeve alkoolike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	8.07.2009	8.07.2009
Direktiva 2002/63/KE	Urdhër nr. 253, datë 27.08.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi metodat e marrjes së mostrës për kontrollin zyrtar të mbetjeve të pesticideve në produktet me origjinë bimore dhe shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.08.2009	27.08.2009
Direktiva 86/363/KEE	Udhëzim nr. 5, datë 7.09.2009 “Mbi nivelet maksimale të mbetjeve të pesticideve në produktet ushqimore me origjinë nga	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	7.09.2009	7.09.2009

	kafshët”				
Rregulloren (KE) 1925/2006	Urdhër nr. 291, datë 29.09.2009 “Për miratimin e rregullores “Për shtimin e vitaminave, mineraleve dhe disa substancave të tjera të caktuara në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	29.09.2009	29.09.2009
Direktiva 92/46/KEE	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 1132, datë 5.08.2008 “Për miratimin e normave për grumbullimin e qumështit të papërpunuar”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	5.08.2008	22.08.2008
Direktiva 2004/41/KEE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 1131, datë 5.08.2008 “Për miratimin e rregullores “Kërkesat teknike dhe normat që duhet të përmbush qumështi i destinuar për prodhimin e qumështit për konsum dhe produkte me bazë qumësht”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	5.08.2008	22 08.2008
Direktivën 2011/91/KEE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 1169/2011/KE E Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008

Direktivën 2008/5/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 1169/2011/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 2001/101/KE	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivë 1169/2011/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 2003/120/KE	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 2008/5/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 1169/2011/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008
Rregulloren 1169/2011 KE Pjesërisht e	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	10.10.2008	22.10.2008

përputhur	produkteve ushqimore”				
Direktiva 1169/2011/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	10.10.2008	22.10.2008
Direktiva 1169/2011/KE Pjesërisht e përputhur	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1344, datë 10.10.2008 “Për etiketimin e produkteve ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	10.10.2008	22.10.2008
Direktivën 96/8/KE	Urdhër nr. 146, datë 2.12.2009 “Për miratimin e rregullores “Për ushqimet për përdorim në dieta me energji të kufizuar për ulje në peshë”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	2.12.2009	2.12.2009
Direktiva 2007/29/KE	Urdhër nr. 146, datë 2.12.2009 “Për miratimin e rregullores “Për ushqimet për përdorim në dieta me energji të kufizuar për ulje në peshë”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	2.12.2009	2.12.2009
Rregullorja 160191//KEE	Urdhër nr. 392, datë 29.02.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi përkufizimin, përshkrimin, dhe paraqitjen e verërave të aromatizuara, pijeve me bazë vere të aromatizuar dhe produkte kokteile të verërave të aromatizuara”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.02.2009	29.02.2009
Rregullorja Nr 3279/92 (KE)	Urdhër nr. 392, datë 29.02.2009 “Për	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.02.2009	29.02.2009

	miratimin e rregullores “Mbi përkufizimin, përshkrimin, dhe paraqitjen e verërave të aromatizuara, pijeve me bazë vere të aromatizuar dhe produkte kokteile të verërave të aromatizuara”				
Rregullorja 3378/94/KE	Urdhër nr. 392, datë 29.02.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi përkufizimin, përshkrimin, dhe paraqitjen e verërave të aromatizuara, pijeve me bazë vere të aromatizuar dhe produkte kokteile të verërave të aromatizuara”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.02.2009	29.02.2009
Rregullorja (KE) Nr 2061/96	Urdhër nr. 392, datë 29.02.2009 “Për miratimin e rregullores “Mbi përkufizimin, përshkrimin, dhe paraqitjen e verërave të aromatizuara, pijeve me bazë vere të aromatizuar dhe produkte kokteile të verërave të aromatizuara”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.02.2009	29.02.2009
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 852/2004/KE	Urdhër nr. 10, datë 13.01.2010 “Mbi vlerësimin dhe kategorizimin e stabilimenteve të produkteve ushqimore me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	13.01.2010	13.01.2010

Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 854/2004/KE	Urdhër nr. 10, datë 13.01.2010 “Mbi vlerësimin dhe kategorizimin e stabilimenteve të produkteve ushqimore me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	13.01.2010	13.01.2010
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 853/2004/KE	Urdhër nr. 10, datë 13.01.2010 “Mbi vlerësimin dhe kategorizimin e stabilimenteve të produkteve ushqimore me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	13.01.2010	13.01.2010
Rregullorja (KE) Nr 1760/2000	Udhëzim nr. 2, datë 17.2.2010 “Mbi miratimin e rregullores për etiketimin e mishit të viçit”,	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	17.02.2010	17.02.2010
Direktiva e Komisionit 2006/125/KE	Urdhër nr. 94, datë 28.03.2010 “ Për miratimin e rregullores “Mbi ushqimet e përpunuara me bazë drithërat dhe ushqimet për foshnjë dhe për fëmijë të vegjël”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	28.03.2010	28.03.2010
Direktiva e Komisionit 1999/21/KE	Urdhër nr. 176, datë 28.05.2010 “ Për miratimin e rregullores “Mbi ushqimet dietike për qëllime të veçanta mjekësore ”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	28.05.2010	28.05.2010
Rregullorja e Komisionit (KE) 401/2006	Udhëzim nr. 12, datë 29.09.2010 “ Mbi metodat e marrjes së mostrave dhe analizave për kontrollin zyrtar të	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	29.09.2010	29.09.2010

	nivelit të mykotoksinave në ushqime”				
Rregullorja 1881/2006/KE	Udhëzim nr. 13, datë 29.09.2010 “Për vendosjen e niveleve maksimale për kontaminues të caktuar në ushqime”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.09.2010	29.09.2010
Rregullorja 470/2009/KEE	Udhëzim nr. 15, datë 5.10.2010 “ Mbi limitet maksimale të mbetjeve të medikamenteve veterinare në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	5.10.2010	5.10.2010
Direktiva 2003/40/KE	Urdhër nr. 314, datë 27.10.2010 “ Për miratimin e rregullores “Për krijimin e listës, limitet e përqendrimit dhe kërkesat e etiketimit për përbërësit e ujërave mineralë natyralë dhe kushtet për përdorimin e ajrit të pasuruar me ozon për trajtimin e ujërave mineralë natyralë”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.10.2010	27.10.2010
Rregullorja 953/2009/KE	Urdhër nr. 320, datë 2.11.2010 “ Për miratimin e rregullores “Për substancat që mund të shtohen për qëllime të veçanta ushqimore në ushqimet për përdorim të veçantë ushqimor”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	2.11.2010	2.11.2010
Rregullorja 1882/2006/KE	Udhëzim nr. 19, datë 17.11.2010 “Për	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	17.11.2010	17.11.2010

	metodat e marrjes së mostrave dhe kontrollit zyrtar të nivelit të nitrates në produkte të caktuara ushqimore”				
Rregullorja 1333/2008/KE	Udhëzim nr. 18, datë 17.11.2010 “Për aditivët ushqimore të përdorura në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	17.11.2010	17.11.2010
Vendimet e Komisionit 2006/766/KE	Urdhër nr. 331, datë 17.11.2010 “Për miratimin e listës së vendeve jo anëtare të BE-së dhe territoreve, nga të cilët janë të lejuara importet e molusqeve bivalve, ekinodermëve, tunikatëve, gastropodëve detarë si dhe produkteve të peshkimit”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	17.11.2010	17.11.2010
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 854/2004/KE	Udhëzim nr. 21, datë 25.11.2010 “Mbi kërkesat specifike të higjienës dhe kontrollet zyrtare për produktet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	25.11.2010	25.11.2010
Rregullorja (KE) Nr 853/2004	Udhëzim nr. 21, datë 25.11.2010 “Mbi kërkesat specifike të higjienës dhe kontrollet zyrtare për produktet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	25.11.2010	25.11.2010
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 852/2004/KE	Udhëzim nr. 22, datë 25.11.2010 “Për kushtet e përgjithshme dhe të veçanta të higjienës për stabilimentet e	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	25.11.2010	25.11.2010

	ushqimit dhe operatorët e biznesit ushqimor”				
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 854/2004/KE	Udhëzim nr. 23, datë 25.11.2010 “Për kërkesat specifike të higjienës për mishin dhe produktet e mishit, duke përfshirë produktet e mishit, mishin e grirë dhe mishin e ndarë në mënyrë mekanike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	25.11.2010	25.11.2010
Rregullorja (KE) 853/2004	Udhëzim nr. 23, datë 25.11.2010 “Për kërkesat specifike të higjienës për mishin dhe produktet e mishit, duke përfshirë produktet e mishit, mishin e grirë dhe mishin e ndarë në mënyrë mekanike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	25.11.2010	25.11.2010
Rregullore e Këshillit dhe Parlamentit Evropian 854/2004/KE	Udhëzim nr. 5 date 25.03.2011 “ Për kërkesat specifike të higjienës për stabilimentet e prodhimit, grumbullimit dhe përpunimit të qumështit dhe produkteve me bazë qumështi”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	25.11.2010	25.11.2010
Rregullorja e Komisionit (KE) 669/2009	Urdhër nr. 194, datë 6.06.2011 “ Për miratimin e Rregullores “Mbi kushtet speciale që mbulojnë ushqime të caktuara të importuara nga vendet e treta në lidhje me	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	6.06.2011	6.06.2011

	kontaminimin e tyre nga aflatoksina”				
Direktiva 231/2012/KE Pjesërisht e përputhur	Udhëzim nr. 6 datë 27.5.2011 “Mbi përcaktimin e kriterit të pastërtisë në lidhje me ëmbëltuesit e përdorur në ushqime”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	27.05.2011	27.05.2011
Vendimin e Komisionit 97/747/KEE	Udhëzim nr. 14, datë 30.06.2011 “Mbi përcaktimin e nivelit dhe frekuencës së marrjes së mostrave për monitorimin e substancave të caktuara dhe mbetjeve në produkte të caktuara me origjine shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	30.06.2011	30.06.2011
Direktiva 2009/39/KE	Urdhër Nr. 211, datë 29.06.2011 “Mbi miratimin e rregullores “Mbi produktet ushqimore për përdorime të veçanta ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.06.2011	29.06.2011
Direktiva 2009/54/KE	Urdhër Nr. 266, datë 29.08.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi shfrytëzimin dhe tregtimin e ujërave minerale natyrale”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	29.08.2011	29.08.2011
Rregullorja 41/2009/KE	Udhëzim Nr. 4, datë 21.03.2011 “Për përbërjen dhe etiketimin e produkteve ushqimore të përshtatshme për personat intolerant ndaj glutenit”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	21.03. 2011	21.03. 2011
Direktiva 2006/88/KE	Urdhër Nr. 3, datë 18.01.2011 “Mbi	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	18.01.2011	18.01.2011

	kërkesat shëndetësore të kafshëve të akuakulturës dhe produkteve të tyre, parandalimin dhe kontrollin e disa sëmundjeve në kafshët ujore”				
Rregullorja e Komisionit (KE) 1250/2008	Urdhër Nr. 81, datë 21.03.2011 “ Për miratimin e modeleve të certifikatave për eksportin e produkteve të peshkimit, molusqeve bivalve të gjallë, ekinodermeve, tunikateve dhe gastropodeve detarë të destinuar për konsum njerëzor për në vendet anëtare të BE-së”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	21.03.2011	21.03.2011
Rregullorja 1251/2008/KE	Urdhër Nr. 315, datë 14.11.2011 Për miratimin e rregullores “Mbi kushtet dhe kërkesat e certifikimit për vendosjen në treg dhe të importit të kafshëve të akuakultures dhe produkteve të tyre si dhe përpilimi i listës së specieve vektore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	14.11.2011	14.11.2011
Rregullorja e Komisionit (KE) 1021/2008	Udhëzim Nr. 316, datë 14.11.2011 “Për disa ndryshime në udhëzimin nr. 25, datë 25.11.2010 “Për kushtet higjienike dhe kontrollet për	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	14.11.2011	14.11.2011

	molusqet e gjalla bivalvore, peshkun dhe produktet e peshkimit”				
Direktiva 98/72/KE	Udhëzim Nr. 16, datë 29.08.2011 “ Për aditivët ushqimorë të tjerë nga ngjyruarit dhe ëmbëltuesit ”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	29.08.2011	29.08.2011
Direktiva 98/508/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër nr. 3, datë 4.01.2012 “Për miratimin e rregullores “Mbi rregullat e detajuara në marrjen e mostrave zyrtare për monitorimin e substancave të caktuara dhe mbetjeve në produktet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	4.01.2012	4.01.2012
Rregullorja e Komisionit (BE) 1131/2011	Udhëzim nr. 7, datë 19.3.2012 “Për përdorimin e aditivit ushqimor “E 960 Steviol Glycoside” në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	19.03.2012	19.03.2012
Rregullorja e Komisionit (KE) 333/2007	Urdhër nr. 209, datë 15.06.2012 “Mbi miratimin e rregullores “Mbi metodat e mostrimit, analizave për kontrollin zyrtar të niveleve të plumbit, kadmiumit, merkurit, kallajit inorganik, 3-MCPD dhe Benzo(a) pyrenenë ushqime”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	15.06.2012	15.06.2012
Vendimi i Komisionit	Udhëzim Nr. 12, datë 22.10.2012	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	22.10.2012	22.10.2012

2008/392/KE	“Për krijimin e një faqeje elektronike për informacion mbi bizneset e prodhimit të akuakulturës dhe stabilimentet përpunuese të tyre”				
Rregullorja e Komisionit (BE) 115/2010	Udhëzim Nr. 13, datë 22.11.2012 “Për përcaktimin e kushteve të përdorimit të Aluminës aktive, për reduktimin e florureve në ujërat minerale natyrale dhe ujërat e burimit”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	22.11.2012	22.11.2012
Vendimin e Komisionit 2002/657/KE	Urdhër nr. 322, datë 20.11.2012 “Mbi performancën e metodave analitike dhe interpretimin e rezultateve të analizave laboratorike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	20.11.2012	20.11.2012
Direktiva 2003/99/KE	Urdhër nr. 327, datë 22.11.2012 “Për miratimine rregullores “Mbi monitorimin e zoonozave dhe agjenteve zoonotike”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	20.11.2012	20.11.2012
Rregullorja (KE) 1935/2004	Udhëzim nr. 15, datë 13.12.2012 “Mbi materialet dhe artikujt në kontakt me ushqimet”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	13.12.2012	13.12.2012
Vendim 2009/177/KE	Urdhër nr. 348, datë 14.12.2012 “Për miratimin e rregullores lidhur me programet mbikëqyrëse dhe çrrënjësëse të sëmundjeve, për marrjen e statusit të	MBZHRA U	Pjesërisht e përafruar	14.12.2012	14.12.2012

	zonave dhe fermave pa sëmundje (të lira)”				
Rregullorja (KE) 470/2009	Urdhër nr. 363, datë 3.01.2013 “Për miratimin e rregullores “Mbi procedurat për vendosjen e kufijve të mbetjeve të lëndëve aktive farmakologjike në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	3.01.2013	3.01.2013
Rregullore (BE) 1012/2012	Urdhri Nr. 68, datë 8.03.2013 “Për disa ndryshime në urdhrin nr. 81, datë 21.3.2011 “Për miratimin e modeleve të certifikatave, për eksportin e produkteve të peshkimit, molusqeve bivalve të gjallë, ekinodermeve, tunikateve dhe gastropodeve detare, për konsum njerëzor, për në vendet anëtare të BE-së”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	8.03.2013	8.03.2013
Vendimi i Komisionit 2009/177/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër Nr. 137, datë 29.04.2013 “Për përcaktimin e listës së zonave të miratuara si të lira nga sëmundjet e molusqeve e Bonamia ostreae dhe/ose Marteilia refringens, nga të cilat lejohet importi “	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	29.04.2013	29.04.2013
Vendimi i Komisionit	Urdhër nr. 258, datë 10.10.2013 “ Për		Pjesërisht e përafuar	10.10.2013	10.10.2013

2008/427/KE	përcaktimin e listës së zonave dhe fermave të miratuara si të lira nga sëmundjet e septicemisë hemorragjike virale dhe nekrozes hematopoietike infektive në peshq, nga të cilat lejohet importi”				
Rregullorja (KE) 1332/2008	Udhëzim nr. 1, datë 18.02.2014 “Mbi enzimën në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	18.02.2014	18.02.2014
Rregullore 914/2011/KE	Urdhër nr. 286, datë 2.06.2014 “Mbi një ndryshim në urdhrin nr. 438, datë 07.10.2008, “për miratimin e rregullores “mbi kushtet e shëndetit publik dhe shëndetit të kafshëve, të certifikatave të qumështit lëndë e parë dhe të produkteve me bazë qumështi për konsum human”,	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	02.06.2014	16.06.2014
Direktive 1999/2/KE	Udhëzim No. 4, datë 14.05.2014 mbi produktet ushqimore dhe ingredientët ushqimor të trajtuar me rrezatim jonizues	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	14.05.2014	28.05.2014
Direktive 83/417/KEE	Urdhër nr. 350, date 15.07.2014 që miraton Rregulloren “Në lidhje me laktoproteina të caktuara (kaseina dhe kaseinate) të destinuara për	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	20.05.2014	30.07.2014

	konsum njerëzor”				
Rregullore Komisionit 2073/2005/KE	Urdhër nr. 234, date 20.05.2014 për amendimin e Urdhrit nr. 261 datë 10.9.2009 “Mbi kriteret mikrobiologjike për produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	20.05.2014	20.05.2014
Direktive e Komisionit 2008/128/KE	Urdhër Nr.16 date 19.12.2011 “Mbi përcaktimin e kriterit të pastërtisë për ngjyresit e përdorur në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	22.12.2014	22.12.2014
Direktive e Këshillit 2002/99/KE	Urdhër Nr. 17 date 19.12.2014 “Për shëndetin e kafshëve me qëllim prodhimin, përpunimin dhe përdorimin e produkteve me origjinë shtazore për konsum human”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	19.12.2014	19.12.2014
Direktive 2002/46/KE	Urdhër Nr. 565 Nr. 19.12.2014 “Për miratimin e rregullores “Për Ushqimet shtesë”	Urdhër për miratimin e rregullores “Për Ushqimet shtesë”	Pjesërisht e përafuar	19.12.2014	19.12.2014
Rregullore 914/2011/KE	Urdhër nr. 286, datë 2.06.2014 “Mbi një ndryshim në urdhrin nr. 438, datë 07.10.2008, “për miratimin e rregullores “mbi kushtet e shëndetit publik dhe shëndetit të kafshëve, të certifikatave të qumështit lëndë e parë dhe të	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	02.06.2014	16.06.2014

	produkteve me bazë qumështi për konsum human”,				
Direktive 1999/3/KE	Urdhër Nr. 4 date 14.05.2014 “Mbi listën e produkteve ushqimore dhe ingredientët ushqimor të trajtuar me rrezatim jonizues”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	14.05.2014	14.05.2014
Direktive e Këshillit 2002/99/KE	Urdhër Nr. 17/1 date 19.12.2014 “Për shëndetin e kafshëve me qëllim prodhimin, përpunimin dhe përdorimin e produkteve me origjinë shtazore për konsum human”.	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	19.12.2014	19.12.2014
Direktivën 2002/46/KE	Urdhër Nr. 565 date 19.12.2014 amendim te Urdhër nr. 216, datë 23.05.2008 “Mbi miratimin e Rregullores “Për ushqimet shtesë”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	23.05.2008	23.05.2008
Direktive e Komisionit 2008/128/KE	Urdhër Nr.16 date 19.12.2014 “Mbi përcaktimin e kriterit të pastërtisë për ngjyresit e përdorur në produktet ushqimore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	22.12.2014	22.12.2014
Direktive e Këshillit 37/2005/KE	Urdhër Nr. 17date 19.12.2014 “Mbi monitorimin e temperatures ne kuptimin e transportit, magazinimin e produkteve ushqimore te ngrira per konsumimin e njerëzve.”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	19.12.2014	19.12.2014

Rregullorja (KE) 2006/1055	Urdhër nr. 363, datë 3.01.2013 “Për miratimin e rregullores “Mbi procedurat për vendosjen e kufijve të mbetjeve të lëndëve aktive farmakologjike në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	3.01.2013	3.01.2013
Rregullorja (KE) 2006/1055	Urdhër nr. 363, datë 3.01.2013 “Për miratimin e rregullores “Mbi procedurat për vendosjen e kufijve të mbetjeve të lëndëve aktive farmakologjike në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	3.01.2013	3.01.2013
Rregullorja (KE) 2006/1451	Urdhër nr. 363, datë 3.01.2013 “Për miratimin e rregullores “Mbi procedurat për vendosjen e kufijve të mbetjeve të lëndëve aktive farmakologjike në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRA U	Pjesërisht e përafuar	3.01.2013	3.01.2013
Rregullore (KE) 1099/2009	Udhëzim i Ministrit nr. 7, datë 17.07.2013 “Mbi mbrojtjen e kafshëve gjatë therjes”	MBZHRA U	I pjesshëm	17.07.2013	17.07.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të planifikuara

EU acquis	Statusi i përkthimit ne shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar (ligje dhe akte nënligjore)	Statusi i përkthimit ne anglisht (po/jo)	Institucion i përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (përafrim i plote/i pjesshëm)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja ne fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore 1020/2008/KE	Jo	Akt nënligjor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Rregullore 1334/2008/KE	Jo	Urdhër për amendimin e Urdhrit nr. 346 datë 14.07.2006 “Mbi miratimin e rregullores “Aromatizuesit që përdoren në produktet ushqimore dhe në lëndët e para për prodhimin e tyre”	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Direktive 1881/2006	Jo	Udhëzim për amendimin e Udhëzimit No 9 date 17 Korrik 2007 ‘Mbi nivelin maksimal te kontaminanteve te caktuar ne ushqime”	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015

Rregullore 605/2010/ KE	Jo	Urdhër për përcaktimi n e kushteve të shëndetit të kafshëve dhe shëndetin publik si dhe certifikimit veterinar për importin e të qumështit të papërpunua r dhe produkteve të qumështit të destinuara për konsum njerëzor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori III, 2015	Tremujori III, 2015
Rregullore 206/2010/ KE	Jo	Urdhër për përcaktimi n e listës së vendeve të treta, të territoreve ose pjesët e autorizuar prej saj për futjen në Shqipëri të mishit të freskët dhe te kërkesave të certifikimit veterinare	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015
Rregullore 1022/2006/	Jo	Urdhër mbi të ushqyerit	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015

KE		dhe pretendimi shëndetësor nëqë bëhet për ushqim					
Rregullore 1022/2008/KE	Jo	Akt nënligjor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
Rregullore 15/2011/KE	Jo	Akt nënligjor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
Rregullore 37/2010/KE	Jo	Urdhër mbi substancat aktive farmakologjike dhe klasifikimin e tyre në lidhje me nivelet maksimale të mbetjeve në produktet ushqimore me origjinë shtazore	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	2016	2016
Rregullore 854/2004/KE	Jo	Urdhër mbi rregullat e veçanta për organizimin e kontrolleve zyrtare mbi produktet me origjinë shtazore të destinuara për konsum njerëzor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	2016	2016
Rregullore 853/2004/KE	Jo	Urdhër për rregullat specifike të higjienës	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Katërmujori II, 2016	Katërmujori II, 2016

		për ushqimet me origjinë shtazore					
Rregullore 231/2012/ KE	Jo	Udhëzim për përcaktimi n e specifikime ve për aditivët ushqimor të listuara në Shtojcat II dhe III të Udhëzimit, nr. 16, date 29.08.2011 , “ Për aditivët ushqimor ë të tjerë nga ngjyruetit dhe ëmbëltue sit ”	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	2016	2016
Rregullore 2023/2006/ KE	Jo	Urdhër mbi praktikat e mira të prodhimit për materialet dhe artikujt që vijnë në kontakt me ushqimin	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	2016	2016
Vendim Komisioni 2008/896/ KE	Jo	Akt nënligjor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori II, 2016	Tremujori II, 2016
Rregullore 346/2010/ BE	Jo	Akt nënligjor	Jo	MBZHRA U	Pjesërisht i përafruar	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016

IV.2 Politika veterinare

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e menaxhimit të integruar të kufirit	MPB	2014 - 2020
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU acquis	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 96/23/KEE	Rregullore, nr. 1, datë 17.3.2000 “Mbi masat për monitorimin e disa substancave dhe mbetjeve në kafshë të gjalla dhe produkte shtazore”	MBZHRAU	I pjesshëm	17.03.2000	17.03.2000
Rregullore (KE) 1099/2009	Udhëzim i Ministrit nr. 7, datë 17.07.2013 “Mbi mbrojtjen e kafshëve gjatë therjes”	MBZHRAU	I pjesshëm	17.07.2013	17.07.2013
Rregullore 999/2001/KE	Rregullore Nr. 1, datë 4.12.2003 “Mbi kontrollin e sëmundjes Lopa e Çmendur”,	MBZHRAU	I pjesshëm	4.12.2003	4.12.2003
Direktiva 92/66/KEE	Rregullore Nr. 4, datë 11.6.2004 “Mbi kontrollin e sëmundjes së pseudopest”	MBZHRAU	I pjesshëm	11.06.2004	11.06.2004
Direktiva 91/68/KE	Rregullore nr. 432, datë	MBZHRAU	I pjesshëm	9.11.2006	9.11.2006

	9.11.2006 “ Për kontrollin e sëmundjes së brucelozës në të imta”				
Direktiva 92/102/KE	Rregullore Nr. 459, datë 10.02.2006 “Mbi sistemin e identifikimit dhe regjistrimit të bagëtive të imta”,	MBZHRAU	I pjesshëm	10.02.2006	10.02.2006
Rregullore 2001/22/KE	Urdhër Ministri Nr. 185, datë 25.05.2007 “ Mbi miratimin e rregullores “ Mbi metodat analitike për kontrollin e PB, CD, MR”.	MBZHRAU	I pjesshëm	25.05.2007	25.05.2007
Rregullore 2006/1881/KE	Urdhër Ministri Nr. 182, datë 25.05.2007 “ Mbi miratimin e rregullores “Mbi vendosjen e niveleve maksimale për kontaminuesit ushqimor”.	MBZHRAU	I pjesshëm	25.05.2007	25.05.2007
Vendim 2004/25/KE	Urdhër Ministri nr. 142, datë 26.03.2008 Amendim i Vendimit 2002/657 CE në kuadrin e “Mbi kërkesat minimale për përmbushjen e limiteve (MRPLs) për disa mbetje në ushqime”	MBZHRAU	I pjesshëm	26.03.2008	26.03.2008

Vendimi 2001/89/KE	Urdhër Ministri Nr. 405, datë 15.01.2007 “ Për masat minimale të kontrollit për sëmundjen së murtajës klasike në derra”	MBZHRAU	I pjesshëm	15.11.2007	15.11.2007
Vendimi 2002/0106/KE	Urdhër Ministri nr. 404, datë 15.11.2007 mbi miratimin e “Manual i procedurave diagnostike, metodat e kampionimit dhe kriteret e vlerësimit të provave laboratorike për konfirmimin e MKD”, përshkruan procedurat teknike e laboratorike për konfirmimin e MKD.	MBZHRAU	I pjesshëm	15.11.2007	15.11.2007
Vendim 2004/216/KE	Urdhër Ministri nr. 403, datë 15.11.2007 mbi miratimin e “Rregullore mbi përfshirjen e disa sëmundjeve në kuaj e në bletë në listën e sëmundjeve të lajmërueshme”.	MBZHRAU	I pjesshëm	15.11.2007	15.11.2007
Direktiva 2005/75/KE	Urdhër Ministri Nr. 16, datë 15.01.2007” Mbi miratimin e rregullores “Mbi	MBZHRAU	I pjesshëm	15.01.2007	15.01.2007

	masat specifike të kontrollit të sëmundjes së gjuhës blu”.				
Direktiva 2003/99/KE	Urdhër Ministri Nr. 8, datë 12.01.2007 “ Mbi miratimin e rregullores “ Mbi monitorimin e zoonozave dhe shkaktarëve të tjerë zoonotikë”.	MBZHRAU	I pjesshëm	12.01.2007	12.01.2007
Direktiva 88/407/KE	Urdhër Ministri Nr. 406, datë 15.11.2007 “ Mbi kushtet e importit të spermës së kafshëve shtëpiake të llojit gjedh”	MBZHRAU	I pjesshëm	15.11.2007	15.11.2007
Rregullore 64/432/KE	Urdhër Ministri, nr. 255, datë 10.06.2008 Rregullore“Mbi problemet e shëndetit të kafshëve që veprojnë në tregtinë e brendshme në llojet gjedh e derr”	MBZHRAU	I pjesshëm	10.06.2008	10.06.2008
Rregullore 78/52/KE	Urdhër ministri nr. 298, datë 2.07.2008 Rregullore “Mbi masat e çrrënjësjes së brucelozës, tbc dhe leukozës në gjedhë”,	MBZHRAU	I pjesshëm	2.07.2008	2.07.2008
Direktiva 1999/74/KE	Urdhër Ministri nr. 307, datë	MBZHRAU	I pjesshëm	4.07.2008	4.07.2008

	4.07.2008, Rregullore “Mbi përcaktimin e standardeve minimale për mbrojtjen e pulave pjellëse”				
Vendim 2002/4/KE	Urdhër Ministri nr. 274, datë 18.06.2008 Rregullore “Mbi regjistrimin e stabilimenteve te pulave te prodhimit”	MBZHRAU	I pjesshëm	18.06.2008	18.06.2008
Rregullore 2005/94/KE	Urdhër Ministri nr. 406, datë 19.09.2008 Rregullore “Mbi masat veterinare për kontrollin e sëmundjes së influcës aviare në Shqipëri”	MBZHRAU	I pjesshëm	19.09.2008	19.09.2008
Rregullore 2003/1082/KE	Urdhër Ministri nr. 223, datë 26.05.2008 Rregullore që vendos rregulla të detajuara lidhur me nivele minimale për kontrollin e kryer për sistemin e identifikimit dhe regjistrimit të gjedhit”	MBZHRAU	I pjesshëm	26.05.2008	26.05.2008
Vendimi 293/1999/KE Pjesërisht e përputhur	Urdhër Ministri nr. 214, datë 22.05.2008 Rregullore “Mbi zgjatjen e periudhës maksimale për	MBZHRAU	I pjesshëm	22.05.2008	22.05.2008

	aplikimin e matrikujve në disa kafshë gjedhe”				
Rregullore 2004/911/KE	Urdhër ministri nr. 407, datë 19.09.2008, Rregullore “Mbi implementimin e rregullores mbi vendosjen e matrikujve, pasaportën dhe regjistrin e fermës”	MBZHRAU	I pjesshëm	19.09.2008	19.09.2008
Rregullore 494/98/KE	Urdhër ministri nr. 469, datë 28.10.2008 Rregullore “Mbi zbatimin e masave minimale administrative në kuadër të sistemit të identifikimit dhe regjistrimit të kafshëve gjedhë”	MBZHRAU	I pjesshëm	28.10.2008	28.10.2008
Rregullore 2004/282/KE	Urdhër Ministri nr. 4, datë 12.01.2009 “Rregullore që përfshin një dokument deklarimi dhe kontrollin veterinar mbi kafshët që hyjnë në KE nga vendet e treta”	MBZHRAU	I pjesshëm	12.01.2009	12.01.2009
Direktiva2006/437/KE	Urdhër ministri nr. 196, datë 11.06.2009 “Për miratimin e manualit	MBZHRAU	I pjesshëm	11.06.2009	11.06.2009

	diagnostik për influencën aviare”				
Direktiva 91/68 /KE	Urdhër ministri nr. 187, datë 11.06.2009 “Mbi rregullat e shëndetit të kafshëve në tregtinë e të imtave”	MBZHRAU	I pjesshëm	11.06.2009	11.06.2009
Direktiva 2001/183/KE	Urdhër ministri nr. 196, datë 11.06.2009 “Për miratimin e manualit diagnostik për influencën aviare”	MBZHRAU	I pjesshëm	11.06.2009	11.06.2009
Vendim 2006/563/KE	Urdhër Ministri nr. 236, datë 27.07.2009 “Mbi disa masa mbrojtëse në lidhje me HPAI tipi H5N1 në shpendët e egër”	MBZHRAU	I pjesshëm	27.07.2009	27.07.2009
Vendim 2001/183/KE	Urdhër Ministri nr. 236, datë 27.07.2009 “Mbi disa masa mbrojtëse në lidhje me HPAI tipi H5N1 në shpendët e egër”	MBZHRAU	I pjesshëm	27.07.2009	27.07.2009
Direktiva 2006/113/KE	Urdhër ministri nr. 420, datë 17.12.2009 “Mbi kërkesat e ujit të molusqeve bivalve”	MBZHRAU	I pjesshëm	17.12.2009	17.12.2009
Vendim 91/42/KE	Urdhër ministri nr. 391, datë 26.11.2009 “Mbi	MBZHRAU	I pjesshëm	26.11.2009	26.11.2009

	përcaktimin e kriterëve që duhet të zbatohen me rastin e hartimit të planeve të kontingjences për kontrollin e Aftës Epizootike”				
Vendim 91/42/KE	Urdhër ministri nr. 430, datë 28.12.2009 “Mbi kontrollin e sarmones dhe të tjere specifike që përballojnë agjentet zoonotik.	MBZHRAU	I pjesshëm	28.12.2009	28.12.2009
Vendim 2006/101/KE	Urdhër ministri nr. 3, datë 13.01.2010 “Mbi programet e kontrollit të IA në zogj të egër”,	MBZHRAU	I pjesshëm	13.01.2010	13.01.2010
Direktiva 2006/130/KE	Urdhër ministri nr. 193 datë 6.06.2011 “Për vendosjen e kriterëve për përjashtimin nga detyrimi i recetës veterinarë në shpërndarjen për publikun për produkte të caktuara mjekësore veterinarë për përdorim në kafshët që prodhojnë ushqim”	MBZHRAU	I pjesshëm	6.06.2011	6.06.2011
Direktiva	Urdhër ministri	MBZHRAU	I pjesshëm	26.01.2011	26.01.2011

2004/217/KE	nr. 7, datë 26.01.2011 “Përndalimin e qarkullimit apo përdorimit me qëllim të ushqyerit e kafshëve të disa materialeve”				
Direktiva 2002/32/KE	Urdhër ministri nr. 192, datë 6.06.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi substancat e padëshiruara në ushqimin e kafshëve”	MBZHRAU	I pjesshëm	6.06.2011	6.06.2011
Direktiva 2005/86/KE	Urdhër ministri nr. 192, datë 6.06.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi substancat e padëshiruara në ushqimin e kafshëve”	MBZHRAU	I pjesshëm	6.06.2011	6.06.2011
Direktiva 2005/87/KE	Urdhër ministri nr. 192, datë 6.06.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi substancat e padëshiruara në ushqimin e kafshëve”	MBZHRAU	I pjesshëm	6.06.2011	6.06.2011
Direktiva 2006/13/KE	Urdhër ministri nr. 192, datë 6.06.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi substancat e padëshiruara në ushqimin e kafshëve”	MBZHRAU	I pjesshëm	6.06.2011	6.06.2011
Rregullore	Udhëzim	MBZHRAU	I pjesshëm	3.06.2011	3.06.2011

200/2010/KE	ministri nr. 7, datë 3.06.2011 “Për reduktimin e prevalencës së seriotipeve të salmonelës në tufat e rritura të llojit gallus gallus”				
Vendimi 2006/605/KE	Urdhër ministri nr. 264, datë 24.08.2011 “Mbi disa masa mbrojtëse lidhur me tregtinë e pulave për mbarështim (shpendë të egër gjahu)	MBZHRAU	I pjesshëm	24.08.2011	24.08.2011
Rregullore 206/2010/KE	Urdhër ministri Nr. 265, datë 24.08.2011 “Mbi përcaktimin e vendeve të treta ose pjesë të tyre si dhe kushtet certifikatës veterinare, nga të cilat mund të importohen disa kafshë të gjalla dhe mish të freskët prej tyre”	MBZHRAU	I pjesshëm	24.08.2011	24.08.2011
Rregullore 810/2010/KE	Urdhër ministri Nr. 328, datë 22.11.2011 “Lista e vendeve te treta , teritore dhe pjese qe jane autorizuar per te hyre ne Bashkimin Evropian per disa lloje	MBZHRAU	I pjesshëm	22.11.2011	22.11.2011

	kafshesh dhe mish i fresket dhe kerkesa e certifikates veterinare.”				
Rregullore 92/119 /KE	Urdhër Ministri nr. 358, datë 23.12.2011 “ Mbi masat e përgjithshme veterinare për kontrollin e disa sëmundjeve në kafshë dhe masat specifike lidhur me sëmundjen vezikulare të derrave”	MBZHRAU	I pjesshëm	23.12.2011	23.12.2011
Rregullore 1/2005/KE	Urdhër Ministri nr. 354, datë 21.12.2011 “ Mbi mbrojtjen e kafshëve gjate transportit”	MBZHRAU	I pjesshëm	21.12.2011	21.12.2011
Direktiva 80/1095/KEE	Urdhër Ministri nr. 355, datë 21.12.2011 që miraton “Rregullore që përcakton territoret e lira nga murtaja klasike e derrave”	MBZHRAU	I pjesshëm	21.12.2011	21.12.2011
Vendimi 2009/759/KE	Urdhër Ministri, Nr. 353, datë 21.12.2011 që miraton “Rregullore mbi garancitë shtesë në tregtinë e derrave lidhur me sëmundjen e Aujeskit, kriteret e	MBZHRAU	I pjesshëm	21.12.2011	21.12.2011

	parashikimit të kësaj sëmundje”				
Direktiva 96/22/KE	Urdhër Ministri nr. 357, datë 22.12.2011 “Për miratimin e rregullores “Mbi kushtet e tregtimit dhe përdorimit në kafshë të disa lëndëve me veprim hormonal ose tirostatik dhe të beta-agonistëve”	MBZHRAU	I pjesshëm	22.12.2011	22.12.2011
Vendimi 2007/25/KE	Urdhër ministri nr. 91, datë 28.03.2012 “Mbi masat e luftimit të sëmundjes së influencës në shpendë të tjerë veç pulave”	MBZHRAU	I pjesshëm	28.03.2012	28.03.2012
Vendim 1999/879/KE	Urdhër ministri nr. 92, datë 28.03.2012 “Mbi vendosjen dhe administrimin në treg të somatotropinës bovine”	MBZHRAU	I pjesshëm	28.03.2012	28.03.2012
Vendimi 2005/34/KE	Urdhër ministri nr. 7, datë 12.04.2012 “Mbi standardet e harmonizuara të testimit të disa mbetjeve në produktet me origjinë shtazore të importuara nga vendet e treta”	MBZHRAU	I pjesshëm	12.04.2012	12.04.2012

Direktiva 2002/60/KE	Urdhër ministri nr. 241, datë 30.07.2012 “Mbi kushtet specifike për kontrollin e murtajës afrikane të derrave”	MBZHRAU	I pjesshëm	30.07.2012	30.07.2012
Direktiva 98/58/KE	Urdhër ministri nr. 286, datë 21.09.2012 “Mbi mbrojtjen e kafshëve që mbarështohen në ferma”.	MBZHRAU	I pjesshëm	21.09.2012	21.09.2012
Vendimi 576/2013/KE	Urdhër Ministri, Nr. 353, datë 21.12.2011 që miraton “Rregullore mbi garancitë shtesë në tregtinë e derrave lidhur me sëmundjen e Aujeskit, kriteret e parashikimit të kësaj sëmundje”	MBZHRAU	I pjesshëm	21.12.2011	21.12.2011
Rregullore (KE) 470/2009	Urdhër ministri nr. 363, datë 3.01.2013 “Rregullore që vendos procedurat për vendosjen e limiteve maksimale të mbetjeve për produktet medicinale veterinare në ushqimet me origjinë shtazore”	MBZHRAU	I pjesshëm	3.01.2013	3.01.2013
	Udhëzim i	MBZHRAU	I pjesshëm	17.07.2013	17.07.2013

Rregullore (KE) 1099/2009	Ministrit nr. 7, datë 17.07.2013 “Mbi mbrojtjen e kafshëve gjatë therjes”				
Vendimi 2004/558/KE	Rregullore e miratuar me urdhër ministri Nr. 188, datë 24.07.2013 “Mbi kërkesa shtesë në tregtinë e kafshëve gjedhë lidhur me sëmundjen e rinotrakeitit infektiv të gjedhit”	MBZHRAU	I pjesshëm	24.07.2013	24.07.2013
Direktiva 2008/119/KE	Rregullore që përcakton standardet minimale për mbrojtjen e viçave.	MBZHRAU	I pjesshëm	30.06.2014	30.06.2014
Direktiva 2003/85/KE	Rregullore mbi masat e kontrollit të Aftës Epizootike	MBZHRAU	I pjesshëm	24.06.2014	24.06.2014
Rregullore e komisionit 1505/2006	Rregullore lidhur me nivelin minimal të kontrollit që duhet të kryhet për identifikimin e dhe regjistrimin e kafshëve dhen e dhi	MBZHRAU	I pjesshëm	30.06.2014	25.11.2014
Direktiva 2003/85/KE	Rregullore mbi masat e kontrollit të Aftës Epizootike	MBZHRAU	I pjesshëm	30.03.2014	15.07.2014
Vendimi 2003/422/KE	Rregullore mbi	MBZHRAU	I pjesshëm	30.03.2014	24.06.2014

	manualin diagnostik të murtajës afrikane të derrave.				
Vendimi 2009/470/KE	Rregullore mbi shpenzimet në fushën e veterinarisë.	MBZHRAU	I pjesshëm	20.09.2014	20.09.2014
Vendimi 2003/803/KE	Rregullore që vendos modelin e një pasaporte për lëvizjet e qenve e maceve.	MBZHRAU	I pjesshëm	30.11.2014	30.11.2014
Rregullore 2008/798/KE	Rregullore mbi kërkesat e certifikatave veterinare dhe listën e shteteve prej të cilave mund të importohen shpendë ose produkte të shpendëve.	MBZHRAU	I pjesshëm	30.03.2014	30.03.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore (KE) 999/2001	Jo	Mbi rregullat për parandalimin, kontrollin dhe	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015

		çrënjosjen e disa encefalopativ e të trasmetueshm e.					
Vendimi 2009/470/KE	Po	Rregullore mbi shpenzimet në fushën e veterinarisë.	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Vendimi 2003/803/KE	Po	Rregullore qe vendos modelin e një pasaporte për lëvizjet e qenve e maceve.	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Direktiva 2008/120/KE	Jo	Rregullore që përcakton standardet minimale për mbrojtjen e derrave.	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Rregullore 2008/798/KE	Po	Rregullore mbi kërkesat e certifikatave veterinare dhe listën e shteteve prej të cilave mund të importohen shpendë ose produkte të shpendëve.	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Direktiva 2009/41/KE	Jo	Rregullore mbi përdorimin të mikroorganiz mave gjenetikusht te modifikuar.	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
Direktiva (KE) 64/432	Jo	“Mbi kushtet e shëndetit të kafshëve në	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015

		tregtinë e kafshëve të llojit gjedh e derr”					
Direktiva 92/35/KEE	Jo	Rregullore mbi masat e kontrollit dhe luftimit të sëmundjes afrikane të kuajve”	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori III, 2016	Tremujori III, 2016
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 91/68/KEE	Jo	“Mbi kushtet e shëndetit të kafshëve që rregullojnë tregtinë e kafshëve të llojit dhen e dhi”	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori II, 2016	Tremujori II, 2016
Direktiva 2008/71/KE	Jo	Rregullore “Për identifikimin dhe regjistrimin e derrave”	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori I, 2016	Tremujori I, 2016
Rregullore 1069/2009/KE	Jo	Rregullore “Për rregullat e shëndetit në lidhje me produktet nënproduktet shtazore jo të destinuara për konsum njerëzor”	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori III, 2016	Tremujori III, 2016
Direktiva 89/556/KEE	Jo	Rregullorja “Për kushtet e shëndetit të kafshëve që rregullojnë dhe importimin nga vendet e treta të	Jo	MBZHRA U,	përputhje e pjesshme	Tremujori II, 2016	Tremujori II, 2016

		embrioneve të kafshëve shtëpiake të llojeve të gjedhit”					
--	--	---	--	--	--	--	--

IV.3 Politika fitosanitare

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Strategjia për menaxhimin e integruar të kufirit	MPB	2014 - 2020
Strategjia ndër-sektoriale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2000/29/KE	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 750, datë 14.7.2010 “Për miratimin e rregullave të inspektimit karantinor fitosanitar”	MBZHRAU	I pjesshëm	14.07.2010	29.07.2010
Direktiva 1107/2009/KEE Pjesërisht e përpëthur	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 1188, datë 20.8.2008 “Për miratimin e rregullave për importimin, tregtimin, transportin, ruajtjen, përdorimin dhe asgjësimin e PMB-ve.”	MBZHRAU	I pjesshëm	20.08.2008	2.09.2008
Direktiva 1107/2009/KEE	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr.	MBZHRAU	I pjesshëm	12.11.2008	27.12.2008

Pjesërisht e përputhur	1555, datë 12.11.2008 “Për miratimin e rregullave të regjistrimit dhe të kriterëve të vlerësimit të PMB-ve.”.				
Vendim i Komisionit 2003/116/KE	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr. 1, datë 31.01.2007 “Për miratimin e rregullave mbi masat fitosanitare për kufizimin e zjarrit bakterial (Erwinia amylovora (Burr.) Winsl. et al) në territorin e RSH”	MBZHRAU	I pjesshëm	31.01.2007	31.01.2007
Vendimi 93/85/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr. 2, datë 31.01.2007 “Për miratimin e rregullave për masat fitosanitare për prodhimin e patates së pastër nga kalbëzimi unazor dhe parazitëve të tjerë karantinore”	MBZHRAU	I pjesshëm	31.01.2007	31.01.2007
Vendimi 69/464/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr. 2, datë 31.01.2007 “Për miratimin e rregullave për masat fitosanitare për prodhimin e patates së pastër nga kalbëzimi unazor dhe parazitëve të tjerë	MBZHRAU	I pjesshëm	31.01.2007	31.01.2007

	karantinore”				
Vendimi 69/465/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr. 2, datë 31.01.2007 “Për miratimin e rregullave për masat fitosanitare për prodhimin e patates së pastër nga kalbëzimi unazor dhe parazitëve të tjerë karantinore”	MBZHRAU	I pjesshëm	31.01.2007	31.01.2007
Vendim i Komisionit 2003/766/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr 3, datë 31.01.2007 “Për miratimin e rregullave mbi monitorimin, kontrollin dhe marrjen e masave karantinore për rrënjëngrënësin e misrit (Diabrotica virgifera Le Conte)”	MBZHRAU	I pjesshëm	31.01.2007	31.01.2007
ISPM No. 15	Udhëzim i ministrit të MBUMK Nr. 7, datë 27.02.2007 “Për miratimin e rregullave mbi sigurinë fitosanitare të materialit ambalazh prej druri që qarkullon në tregtinë ndërkombëtare dhe në territorin e RSH”	MBZHRAU	I pjesshëm	27.02.2007	27.02.2007
Direktiva 2006/91/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK nr. 138,	MBZHRAU	I pjesshëm	21.04.2009	21.04.2009

	datë 21.04.2009 “Për kontrollin e breshkëzës së Kalifornisë (San Jose)” (Quadraspidotus perniciosus)				
Direktiva 92/70/KEE	Udhëzim i ministrit të MBUMK nr. 8, datë 9.6.2011 “Për rregullat për njohjen e zonave të paprekura dhe për lëvizjen e bimëve, të produkteve bimore e të objekteve të tjera brenda një zone të paprekur”	MBZHRAU	I pjesshëm	9.06.2011	9.06.2011
Direktiva 609/2008/KE Pjesërisht e përputhur	Udhëzim i ministrit të MBUMK nr. 8, datë 9.6.2011 “Për rregullat për njohjen e zonave të paprekura dhe për lëvizjen e bimëve, të produkteve bimore e të objekteve të tjera brenda një zone të paprekur”	MBZHRAU	I pjesshëm	9.06.2011	9.06.2011
Direktiva 93/51/KE	Udhëzim i ministrit të MBUMK nr. 8, datë 9.6.2011 “Për rregullat për njohjen e zonave të paprekura dhe për lëvizjen e bimëve, të produkteve bimore e të	MBZHRAU	I pjesshëm	9.06.2011	9.06.2011

	objekteve të tjera brenda një zone të paprekur”				
Direktiva 94/3/KE	Udhëzim i ministrit të MBUMK, nr. 10, datë 14.06.2011 “Për miratimin e procedurave të zbulimit, ndalimit dhe të njoftimit të një ngarkese ose të një paraziti nga vendet e tjera, që paraqet rrezik fitosanitar të mundshëm”	MBZHRAU	I pjesshëm	14.06.2011	14.06.2011
Direktiva 92/90/KE	Udhëzim i ministrit të MBUMK, nr. 9, datë 14.6.2011 “Për vendosjen e një sistemi detyrues të regjistrimit të prodhuesve dhe tregtuesve të bimëve dhe produkteve bimë”	MBZHRAU	I pjesshëm	14.06.2011	14.06.2011

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafritimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi

<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2000/29/KE	jo	Ligji “Për mbrojtjen e bimëve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
Rregullore (KE) 7/2009	jo	Ligji “Për mbrojtjen e bimëve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
Direktiva 1999/45/KE	jo	Ligji “Për mbrojtjen e bimëve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
Direktiva 92/105/KE	jo	Ligji “Për mbrojtjen e bimëve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
Rregullore (KE) 1107/2009	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave, “Për miratimin e rregullave për importimin , tregtimin, transportin, ruajtjen, përdorimin dhe asgjësimin e PMB-ve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Rregullore (KE) 1107/2009	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e rregullave të regjistrimit dhe të kriterëve të vlerësimit të PMB-ve”	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Direktiva 2000/29/KE	jo	Vendim i Këshillit të Ministrave	jo	MBZHRA U	I pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016

		“Për miratimin e rregullave të inspektimit karantinor fitosanitar”					
Direktiva 2009/128/KE		Vendim të Këshillit të Ministrave Rregullat për përdorimin e qëndrueshëm të PMB-ve si dhe kriteret e kualifikimit për përdoruesit .	jo	MBZHRAU	I pjesshëm	2016	2016

IV.4 Farat dhe materialet fidanore

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Strategjia ndër-sektorale për Bujqësinë dhe Zhvillimin Rural	MBZHRAU	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 66/401/KEE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 66/402/KEE	Ligji Nr. 10416, datë	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011

	7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor				
Direktiva 2002/54/KE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 2002/55/KE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 2002/53/KE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 2002/56/KE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 68/193/KEE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva e Këshillit 2008/72/KE	VKM Nr. 530, datë 13.6.2013 “Për përcaktimin e kritereve të tregtimit dhe të	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	13.06.2013	18.07.2013

	certifikimit të materialit mbjellës dhe shumëzues të perimeve, përveç farës”				
Direktiva 92/90/KEE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva 98/56/KEE	Ligji Nr. 10416, datë 7.04.2011 “Për materialin mbjellës dhe shumëzues bimor	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7. 04.2011	11.05.2011
Direktiva e Këshillit 66/402KEE	VKM Nr. 86, datë 30.1.2013 “ Për përcaktimin e kriterëve të tregtimit, certifikimit dhe testimit të varieteteve për farat e drithërave”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	30.01.2013	21.02.2013
Direktiva e Këshillit 66/401/KEE	VKM Nr. 87, datë 30.1.2013 “ Për përcaktimin e kriterëve të tregtimit, certifikimit dhe testimit të farave foragjere”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	30.01.2013	21.02.2013
Direktiva 2008/90/KE	VKM Nr. 240, datë 27.3.2013 “ Për përcaktimin e kriterëve të	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	27.03.2013	10.04.2013

	tregtimit dhe të certifikimit të materialeve të shumëzimit dhe të fidanëve të bimëve drufrutore”				
Direktiva 2010/777/BE	VKM Nr. 240, datë 27.3.2013 “ Për përcaktimin e kriterëve të tregtimit dhe të certifikimit të materialeve të shumëzimit dhe të fidanëve të bimëve drufrutore”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	27.03.2013	10.04.2013
Direktiva e Komisionit 2008/72 KEE Pjesërisht e përputhur	VKM Nr. 240, datë 27.3.2013 “ Për përcaktimin e kriterëve të tregtimit dhe të certifikimit të materialeve të shumëzimit dhe të fidanëve të bimëve drufrutore”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	27.03.2013	10.04.2013
Direktiva e Këshillit 68/193/EEC	VKM Nr. 409, datë 8.5.2013 “Për përcaktimin e kriterëve të tregtimit dhe të certifikimit të materialeve të shumëzimit vegjetativ të hardhisë”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	8.05.2013	23.05.2013
Direktiva e Komisionit 2005/43/KE	VKM Nr. 409, datë 8.5.2013 “Për përcaktimin e	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	8.05.2013	23.05.2013

	kritereve të tregtimit dhe të certifikimit të materialeve të shumëzimit vegjetativ të hardhisë”				
Direktiva e Këshillit 2002/55/KE	VKM Nr. 332, datë 18.4.2013 “Për përcaktimin e kritereve të tregtimit e të certifikimit të farave të perimeve”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	18.04.2013	6.05.2013
Direktiva e Këshillit 2008/72/KE	VKM Nr. 530, datë 13.6.2013 “Për përcaktimin e kritereve të tregtimit dhe të certifikimit të materialit mbjellës dhe shumëzues të perimeve, përveç farës”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	13.06.2013	18.07.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva e	po	VKM për	jo	MBZHRA	Përafrim i	Tremujori	Tremujori

Këshillit 2002/56/K E		përcaktimi n e kriterëve të tregtimit dhe të certifikimit të farës së patates.		U	pjesshëm	I, 2015	I, 2015
Direktiva e Këshillit 1999/105/ KE	jo	VKM për përcaktimi n e kriterëve të tregtimit të materialit riprodhues të bimëve pyjore.	jo	MM (Ministria e Mjedisit) dhe MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori III 2015	Tremujori III 2015
Direktiva e Këshillit 98/56/KE	jo	VKM për përcaktimi n e kriterëve të tregtimit materialit mbjellës dhe shumëzues të bimëve zbukuruese	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori III 2015	Tremujori III 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva e Këshillit 2002/53/K E	Jo	VKM për procedurat dhe metodën e testimit të varieteteve.	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Direktiva e Komisionit 2003/90/K E	Jo	VKM për procedurat dhe metodën e testimit të varieteteve.	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Direktiva e Komisionit 2003/91/K E	Jo	VKM për procedurat dhe metodën e	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016

		testimit të varieteteve.					
Rregullorja e Komisionit 930/2000/E C	Jo	VKM për procedurat dhe metodën e testimit të varieteteve.	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016

KAPITULLI 13: PESHKIMI

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis për peshkimin përbëhet nga rregulloret, të cilat nuk kërkojnë ndryshime në legjislacionin kombëtar. Megjithatë, kjo kërkon futjen e masave për të përgatitur administratën dhe operatorët për pjesëmarrje në politikën e përbashkët të peshkimit, e cili mbulon të politikave të tregut, të burimeve dhe të menaxhimit të flotës, inspektimin dhe kontrollin, veprimet strukturore dhe ndihmës shtetërore, si dhe organizatat dhe marrëveshjet ndërkombëtare. Shqipëria ka harmonizuar kuadrin ligjor dhe dispozitat e rregulloreve kombëtare me dispozitat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit, për të përgatitur në mënyrë adekuate si sektorin dhe administratën për shkarkimin e plotë të detyrimeve të tij sipas (PPP). Ky kapitull përmban një përshkrim të shkurtër të gjendjes aktuale dhe tregon mesi dhe planet afatshkurtra për veprimet e ardhshme.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres në procesin për të lidhur legjislacionin e saj me *acquis* të BE-së. Legjislacioni i peshkimit është në procesin e përditësimit të vazhdueshëm, dhe Ligji për peshkimin (31.05.2012) është ndryshuar për të marrë parasysh elementet shtesë të Politikës së Përbashkët të Peshkimit (PPP). Gjithashtu, disa vendime të Këshillit të Ministrave (VKM) plotësojnë e ligjin dhe japin elemente të veçanta rregullave teknike. Rregullat teknike për peshkimin kanë qenë në masë të madhe të harmonizuar me dispozitat e Rregullores së Këshillit nr 1967/2006 (i quajtur kështu rregullorja Mesdheut), dhe ndryshime të rëndësishme janë miratuar në vitin 2013 në lidhje me kontrollin, inspektimin dhe elementet e monitorimit. Shqipëria ka vënë gjithashtu në vend sistemin e lëshimit të certifikatave të kapur për produktet e peshkimit. Sa i përket përafrimit ligjor, punë e mëtejshme është e nevojshme, sidomos duke pasur parasysh ndryshimet e fundit në Politikën e Përbashkët të Peshkimit. Pas reformës së Politikës së Përbashkët të Peshkimit në vitin 2013, Shqipëria ka në plan të fillojë hartimin e ndryshimeve të mëtejshme në Ligjin e Peshkimit, dhe për të adresuar më tej çështjet e përafrimit ligjor në fushat e Organizatës Tregut të Përbashkët në akuakulturë dhe produktet e peshkimit (CMO) dhe mbështetje strukturore të sektori.

Një tjetër element i rëndësishëm i punës në të ardhmen ka të bëjë me ngritjen e kapaciteteve administrative të Departamentit të Ministrisë së Bujqësisë përgjegjës për peshkimin, dhe forcimin e mëtejshëm të kontrollit dhe inspektimit të shërbimeve.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për të përafruar legjislacionin shqiptar mbi peshkimin me legjislacionin e BE-së buron nga neni 96 të MSA-së. Artikulli thekson rëndësinë e gjetjes së zonave përfitim të ndërsjelltë dhe interes të përbashkët me prioritet në lidhje me acquis e BE-së në fushën e peshkimit, duke përfshirë rregullat RFMO dhe ruajtjen e burimeve të peshkimit.

Politikën e Përbashkët të Peshkimit përfshin masa të ruajtjes dhe menaxhimit, masat strukturore dhe rregullat e ndihmës shtetërore, organizimin e tregjeve, kontrollin dhe inspektimin, marrëveshjet ndërkombëtare dhe në një masë të vogël akuakulturën. Ai përbëhet nga rregulloret e shumta, të cilat janë të gjitha vetëzbatueshme për shtetet anëtare të Bashkimit. Pas reformës së Politikën e Përbashkët të Peshkimit në vitin 2013, instrumentet kryesore ligjore në fuqi janë:

1. Rregullorja (BE) Nr 1379/2013 e Parlamentit Evropian dhe e dhjetorit 2013 të Këshillit të 11 mbi organizimin e përbashkët të tregjeve të produkteve të peshkimit dhe të akuakulturës, që ndryshon Rregulloren e Këshillit (EC) Nr 1184/2006 dhe (EC) Nr 1224/2009 dhe shfuqizimin e Rregulloreve të Këshillit (KE) Nr 104/2000
2. Rregullorja (BE) Nr 1380/2013 e Parlamentit Evropian dhe e dhjetorit 2013 të Këshillit të 11 në Politikën e Përbashkët të Peshkimit, amendon Rregulloren e Këshillit (KE) Nr Nuk Rregulloret 1954/2003 dhe (EC) të Këshillit 1224/2009 dhe shfuqizimi (KE) Nr 2371/2002 dhe (EC) Vendimi i Këshillit Nr 639/2004 dhe 2004/585/EC
3. Rregullorja (BE) Nr 508/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 15 maj 2014 të Fondit Detare dhe Peshkimit Evropian dhe që shfuqizon Rregulloren e Këshillit (EC) Nr 2328/2003, (EC) Nr 861/2006, (EC) Nr 1198/2006 dhe (EC) Nr 791/2007 dhe Rregulloren (BE) Nr 1255/2011 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit

Këto tri rregulla formojnë shtyllën kurrizore kyç të Politikën e Përbashkët të Peshkimit në periudhën 2014-2020. Përveç kësaj, një numër i rregulloreve që rregullojnë aspekte të caktuara teknike janë me rëndësi për Shqipërinë, si në mënyrë të veçantë:

1. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1224/2009 e 20 nëntor 2009, krijimin e një Sistemit për Kontrollin e Komunitetit për të siguruar pajtueshmërinë me rregullat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit
2. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1005/2008 të datës 29 shtator 2008, krijimin e një Sistemit të Komunitetit për të parandaluar, penguar dhe për të eliminuar ilegal, të parregulluar paraportuara dhe Peshkimi
3. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1967/2006 të datës 21 dhjetor 2006, në lidhje me masat menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në detin

Mesdhe, për ndryshimin e Rregullores (EEC) Nr 2847/93 dhe shfuqizimin e Rregullores (EC), nr 1626/94

4. Rregullorja e Zbatimit Komisionit (BE) Nr 404/2011 e 8 prill 2011 që përcakton rregulla të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr 1224/2009 për themelimin e një sistemi të kontrollit të Komunitetit për të siguruar pajtueshmërinë me rregullat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Shqipëria është në procesin e përafrimit të legjislacionit të saj të peshkimit me dispozitat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit. Objektivi strategjik i Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural, dhe Administrimit të Ujërave është në pushtet e aktiviteteve të peshkimit, në bazë të vazhdimisht miratimit të masave të ruajtjes dhe menaxhimit të ruajtur dhe rivendosur burimeve detare dhe mjedisin detar në mënyrë të qëndrueshme, të biodiversitetit dhe të ekosistemit qasje të peshkimit dhe akuakulturës , për të nxitur kërkimin shkencor dhe më të mirë të besueshme dhe mbledhjen e të dhënave të sakta mbi peshkimin dhe akuakulturën. Janë ndërmarrë hapa të rëndësishme në drejtim të zbatimit të dispozitave themelore të Politikës së Përbashkët të Peshkimit BE-së në vitin 2012, kur ligji "Për peshkimin" është miratuar (Ligji Nr 64, nga 31.05.2012). Ky ligj është përgatitur me asistencën e projektit IPA, në bazë të kornizës ligjore të përgatitur në kuadër të TAIEK (Projektit IPA: *"Krijimi dhe Forcimi i Monitorimit, Kontrollit dhe Mbikëqyrjes) Sistemit për Peshkimin në Shqipëri* (Europe aid/128433 / C / SER / AL). Drafti përfundimtar i ligjit "Për akuakulturën", e cila është parashikuar të miratohet së shpejti, është përgatitur duke përdorur të njëjtën ndihmë.

Ligji Nr. 64, nga 31.05.2012 "Për Peshkimin" u plotësua nga katër VKM-ve dhe një rregulloreje teknike:

1. VKM Nr. 407, datë 2013/08/05 "Për krijimin e një sistemi të kontrollit për të siguruar pajtueshmërinë me rregullat e politikës së peshkimit të menaxhimit", në bazë të Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 1224/2009 20 nëntor 2009 dhe Komisioni Zbatuese Rregullorja (BE) Nr. 404/2011 të datës 8 prill 2011 dhe të zëvendësojë VKM Nr. 1062 e datës 2008/07/16 në bazë të rregullores së Këshillit Nr. 2847/1993.
2. VKM Nr. 402, datë 2013/08/05 "Për masat menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në detin Mesdhe", në bazë të Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 1967/2006, të datës 21 dhjetor 2006, dhe të zëvendësojë rregullimi ministror të datës 11.11.2009.
3. VKM Nr. 301, datë 2013/04/10 "Për krijimin e një kuadri kombëtar për mbledhjen, menaxhimin dhe përdorimin e të dhënave në sektorin e peshkimit dhe mbështetjen e këshillave shkencore sipas Politikës së Peshkimit shqiptare" në bazë të Rregullores së Këshillit (EC) Nr 199/2008 e datës 25 shkurt 2008 dhe Vendimi i Komisionit i 18 dhjetor 2009 duke miratuar një Program shumëvjeçar Komunitetit për mbledhjen, menaxhimin dhe përdorimin e të dhënave në sektorin e peshkimit për periudhën 2011-2013.
4. VKM Nr. 302, datë 2013/04/10 "Për krijimin e një sistemi për të parandaluar, penguar dhe eliminuar paligjshëm, paraportuara dhe të parregulluara peshkimi (IUU) dhe vendosjen skemat e peshkut kap certifikimit", në bazë të Rregullores së Këshillit (EC)

Nr .1005/2008 nga 29 shtator 2008 dhe Komisionit Nr. 1010 e datës 22 tetor 2009 që përcakton rregulla të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 1005/2008 dhe zëvendësojnë MMPAU ut Nr. 9 e datës 2010/01/25.

5. Rregullorja Teknike "Aplikim Ligji Për Peshkimin", e cila është miratuar vetëm (e Rregullores Nr. 1, e datës 2014/07/03). Kjo rregullore rregullat në mënyrë më të detajuar aspektet teknike të parashikuara me ligj peshkimit.

Ligji "Për Peshkimin" mbështet dhe reflekton disa elemente të CFP. Megjithatë, Ligji nuk merr parasysh ndryshimet e fundit, të cilat do të merren në bord në fazat e mëvonshme të legjislacionit përafrimit. Dispozitat e rregullave të mëposhtme janë marrë në bord ose në vetë ligjin ose të VKM-ve që të plotësuar atë:

1. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1224/2009 e 20 nëntor 2009, krijimin e një Sistemit për Kontrollin e Komunitetit për të siguruar pajtueshmërinë me rregullat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit, (CFP).
2. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1005/2008 të datës 29 shtator 2008, krijimin e një Sistemit të Komunitetit për të Parandaluar, frenoj dhe eliminimin e paligjshme, pa raportuara dhe të parregulluara Peshkimi, (IUU).
3. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1967/2006 të datës 21 dhjetor 2006, në lidhje me masat menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në detin Mesdhe, për ndryshimin e Rregullores (EEC) Nr 2847/93 dhe shfuqizimin e Rregullores (EC), nr 1626/94
4. Rregullorja e Zbatimit Komisionit (BE) Nr 404/2011 e 8 prill 2011 që përcakton rregulla të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr 1224/2009 për themelimin e një sistemi të kontrollit të Komunitetit për të siguruar pajtueshmërinë me rregullat e Politikës së Përbashkët të Peshkimit
5. Rregullorja e Komisionit (KE) Nr 1639/2001 e 25 korrik 2001 për krijimin e programeve të zgjeruara të Komunitetit për mbledhjen e të dhënave në sektorin e peshkimit minimale dhe që përcakton rregulla të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr 1543/2000

Në kuadër afat mesëm, Amendamentet mëtejshme të ligjit janë të parashikuara në mënyrë që të marrin në bord dispozitat e rregullave kryesore të Politikës së Përbashkët të Peshkimit CFP.

Projektligji "Për akuakulturen" është në fazë të avancuar Legjislacioni i BE-së pasqyruar në projektligjin "Për akuakulturën" janë:

1. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr. 1198/2006 (që të jetë në finalizimin e hartimit zëvendësuar me referencat përkatëse në Rregulloren (BE) Nr 508/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit)
2. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 2371/2002, neni 1 dhe 33. (Të jetë në finalizimin e hartimit zëvendësuar nga referenca në Rregulloren (BE) Nr 1380/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit)
3. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr. 199/2008
4. Rregullorja e Këshillit (EC) Nr 1010/2009

Për më tepër, rregulloret teknike janë duke u hartuar për të rregulluar aspekte të ndryshme të funksionimit të autoritetit të peshkimit.

Peshkimit dhe autoriteti akuakulturës është transferuar nga Ministria e Mjedisit në Ministrinë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MoARDWA), duke pasur një tjetër strukturë dhe funksionalitet, duke synuar përcaktimin më të qartë të përgjegjësisë të institucioneve të përfshira në këtë fushë.

Sistemi Blue-Box (VMSAL) është sistemi i monitorimit të anijeve të peshkimit, sistem i cili është plotësisht në varësi dhe administrim të Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave, pavarësisht se është aset i vendosur në dispozicion të QNOD.. Flota Regjistri Kombëtar i anijeve të peshkimit është ruajtur dhe përmirësuar. Masat për ndërprerjen e përkohshme të aktiviteteve të peshkimit nuk është në momentin e aplikuar në Shqipëri. Megjithatë, masat e menaxhimit për ingranazhet e peshkimit, distanca nga brigjet dhe madhësia minimale e kapur / referencës janë në fuqi për peshkimin detar. Flota e Peshkimit në Shqipëri është relativisht e vogël dhe jo në gjendje të mirë teknike. Aktiviteti i saj është reduktuar si rezultat i rritjes së shpenzimeve të karburantit. Për shkak të problemeve financiare dhe teknike, numri i anijeve të peshkimit aktive gjatë vitit 2013 është reduktuar.

Shqipëria ka përmbushur GFCM Task 1, në mënyrë të plotë dhe ndjek rekomandimet. Për sa i përket marrëveshjeve ndërkombëtare, Shqipëria është anëtare e Komisionit të Përgjithshëm të Peshkimit për Mesdheun dhe Komisionin Ndërkombëtar për Ruajtjen e Tonit të Atlantikut (ICCAT).

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucioni përgjegjës për menaxhimin është Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave, përmes Sektorit të Politikave të Peshkimit Burimeve brenda Drejtorisë të prodhimit bujqësor dhe Politika Tregtare dhe të Sektorit të Peshkimit në kuadër të Drejtorisë së Sigurisë Ushqimore dhe Peshkimit.

Ministria harton politikat në drejtim të menaxhimit dhe mbrojtjes së burimeve të peshkimit në det, ujërat e brendshme dhe akuakulturë, në mënyrë që të sigurojë zhvillimin e qëndrueshëm të të gjithë sektorin, infrastruktura e menaxhimit të peshkimit, forcimin e konkurrencës dhe zhvillimin ekonomik, përfitim shoqëror për operatorët e biznesit që praktikojnë qëndrueshëm dhe peshkimit të përgjegjshëm dhe akuakulturës, formalizimi i sektorit dhe luftën kundër peshkimit të paligjshëm, të parregulluar dhe paraportuar, përmirësimin e produkteve të peshkimit/ furnizimit të tregut, përmirësimin e vlerës së produkteve që rrjedhin nga peshkimi dhe të akuakulturës nëpërmjet përmirësimit të standardeve të manipulimit /të tregtimit të produkteve të peshkut.

Sektori i kontrollit të Peshkimit i cili është pjesë e Sektorit për Kontrollin e Peshkimit, ka këtë përbërje: 1 përgjegjës sektori, dy specialistë në qendër dhe 23 inspektorë në qarqe dhe rrethe të vendit.

Bashkëpunimi me institucionet e tjera:

Drejtoritë përgjegjëse për peshkimin bashkëpunojnë me:

- **Ministrinë e Punëve të Brendshme**, Drejtorinë e Përgjithshme të Policisë së Shtetit, Departamentin i Migracionit dhe Kufirit nga e cila siguron mbështetjen për kontrollin dhe penalizimet e shkeljeve ligjore që rezultojnë gjatë kontroll/inspektimit të inspektoratit;
- **Ministrinë e Mjedisit** për bashkëzbatimin e politikave mjedisore dhe ruajtjen e resurseve dhe ekosistemeve;
- **Ministrinë e Mbrojtjes**, pjesë e së cilës është Roja Bregdetare edhe QNOD, ku Ministria e Bujqësisë është palë për garantimin e monitorimit të anijeve të peshkimit.

II.4 Tregues i alokimeve financiare 2012 – 2015

Ministria e Bujqësisë ka alokuar këto fonde:

	2012*	2013*	2014	2015	2016	2017
Total cost	218	544	979	196	120	110
State budget support	168	229	307	124	120	110
Foreign assistance	50	315	672	72	0	0

Burimi*: Te dhënat për vitin 2012 dhe 2013 janë marre nga Ministria e Mjedisit.

Buxheti i vitit 2015-2017 janë subjekt i planit fillestar referuar ligjit nr. 160/2014 date 27.11.2014

III. Prioritetet

Kuadri aktual ligjor shqiptar është në përputhje të pjesshme me Politikën e Përbashkët të Peshkimit. Prioritetet në drejtim të harmonizimit të mëtejshëm ligjor përfshijnë ndryshime në Ligjin për Peshkimin (nr 64. Nga 31.05.2012), për të marrë në bord dispozitat e Rregullores së re themelore CFP, si dhe për të krijuar kuadrin ligjor për CMO dhe financiare mbështetje për sektorin. Për më tepër, prioritetet do të vendosen në dispozitat e inspektimit dhe kontrollit, si dhe kapur certifikimit dhe luftën kundër IUU.

Prioritet kryesor duhet të vendoset në ngritjen e kapaciteteve administrative dhe teknike të administratës në krye të peshkimit.

Në përgjithësi, prioritetet e administratës shqiptare në aktivitetet e mëtutjeshme të shtrirjes janë:

1. Arritja e përputhjes së plotë me kuadrin ligjor me rregullat e BE në fushën e peshkimit, akuakulturës dhe ujërat e brendshme.
2. Forcimi administrativ i administrimit të peshkimit, duke përfshirë shërbimet e inspektimit dhe kontrollit
3. Zhvillimi i strategjisë kombëtare të zhvillimit të peshkimit

4. Mbështetje për monitorimin e gjendjes së burimeve të peshkimit për të mundësuar zbatimin e politikës së peshkimit në Shqipëri.;
5. Zhvillimi i mekanizmave të duhura për mbledhjen e të dhënave në nivel kombëtar, e cila duhet të jetë plotësisht në përputhje me acquis të BE.
6. Zbatimi dhe zhvillimi i politikave për organizimin e tregjeve të produkteve të peshkut me shumicë për të arritur kontrollin e 80% të produkteve të peshkut dhe promovimin e përmirësimit të cilësisë së produkteve të peshkut.
7. Për të arritur 100% monitorimin aktivitetin e peshkimit dhe të kontrolluar me anë të sistemit të monitorimit satelitor anije.
8. Zgjerimi i mëtejshëm i porteve të peshkimit ekzistuese, ndërtimin e rampave për anije riparimin dhe ndërtimin e argjinaturave të anijes së peshkimit, në Vlorë, Sarandë dhe Shëngjinit, në mënyrë që të rrisin gatishmërinë e treguesve teknike nga peshkimi flotë në det.
9. Mbështetje për dhënien e kredive të buta për operatorët e peshkimit me qëllim riparimin dhe modernizimin e anijeve të tyre të peshkimit.
10. Rritja e nivelit të përpunimit industrial të peshkimit dhe produkteve të akuakulturës, përmirësimin e marketingut të tyre përmes rritjes së cilësisë dhe sigurisë.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Peshkimi dhe akuakultura

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU acquis	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
- Rregullore e Këshillit nr. 1224/2009/KEE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Direktive nr. 2000/60/KE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore nr. 1380/2013/KE Pjesërisht e përputhur	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e Këshillit nr. 1967/2006/KE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e	Ligji 64/2012	MBZHRAU	Përafrim i	31.5.2012	15.07.2012

Këshillit nr. 508/2014//KE Pjesërisht e përputhur	“Për Peshkimin”		pjesshëm		
- Rregullore e Këshillit nr. 1005/2008/KE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e Këshillit (KE) nr. 199/2008	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e Këshillit nr. 1379/2013/KE Pjesërisht e përputhur	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Vendimi e Komisionit nr. 1999/478/KE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Vendimi e Komisionit nr. 2005/629/EC	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e Zbatimit të Komisionit nr. 404/2011/BE	Ligji 64/2012 “Për Peshkimin”	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	31.5.2012	15.07.2012
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 199/2008	Vendimi nr 301, nga 2013/10/04 Lidhur me "Krijimin e një kornize për grumbullimin, menaxhimin dhe përdorimin e të dhënave në sektorin e peshkimit dhe mbështetje për këshilla shkencore në lidhje me Politikën e Peshkimit"	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	10.4.2013	10.04.2013
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 18/2009	Vendimi nr 301, nga 2013/10/04 Lidhur me	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	10.4.2013	10.04.2013

	"Krijimin e një kornize për grumbullimin, menaxhimin dhe përdorimin e të dhënave në sektorin e peshkimit dhe mbështetje për këshilla shkencore në lidhje me Politikën e Peshkimit"				
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1005/2008	VKM Nr. 302, datë 10.04.2013 "Mbi krijimin e një sistemi për parandalimin, zbulimin dhe eliminimin e peshkimit të paligjshëm, të parregulluar dhe të pa raportuar"	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	10.4.2013	10.04.2013
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1010/2009	VKM Nr. 302, datë 10.04.2013 "Mbi krijimin e një sistemi për parandalimin, zbulimin dhe eliminimin e peshkimit të paligjshëm, të parregulluar dhe të pa raportuar"	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	10.4.2013	10.04.2013
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1967/2006	VKM nr. 402, datë 2013/05/08 "Për përcaktimin e masave menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	8.05.2013	08.05.2013

	det"				
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1224/2009	VKM nr. 402, datë 2013/05/08 "Për përcaktimin e masave menaxhuese për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve peshkore në det"	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	8.05.2013	8.05.2013
- Rregullore Implementimit të Këshillit (EC) nr. 404/2011	VKM nr. 407, datë 2013/05/08 "Për caktimin e një regjimi të kontrollit për të siguruar përputhjen me rregullat e politikës së menaxhimit për peshkim"	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	8.05.2013	8.05.2013
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1967/2006	Rregullorja Teknik "Për Peshkimit Ligji për aplikim" Rregullores Nr. 1, të 2014/03/07	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7.03.2014	7.03.2014
- Rregullore Implementimit të Këshillit (EC) nr. 404/2011	Rregullorja Teknik "Për Peshkimit Ligji për aplikim" Rregullores Nr. 1, të 2014/03/07	MBZHRAU	Përafrim i pjesshëm	7.03.2014	7.03.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e peshkimit	Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujerave	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi

<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
PPP	jo	P/ligj “Për akuakulturen”	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2015	Tremujori III-të 2015
Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1967/2006	jo	P/ligj “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 64/2012, datë 31.5.2012 “Për peshkimin”.	jo	MBZHRA U Lauresha Grezda	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2015	Tremujori III-të 2015
Rregullore Implementi mit te Këshillit (EC) nr. 404/2011	jo	P/ligj “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 64/2012, datë 31.5.2012 “Për peshkimin”.	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2015	Tremujori III-të 2015
Rregullore Implementi mit te Këshillit (EC) nr. 1639/2011	jo	P/ligj “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 64/2012, datë 31.5.2012 “Për peshkimin”.	jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2015	Tremujori III-të 2015
<u>AFAT MESEM (2016-2017)</u>							
- Rregullore e Këshillit (EC) nr. 1010/2009	Jo	Për zbatimin e skemës kapur certifikimit dhe luftën kundër IUU	Jo	MBZHRA U	Synon përafrimin e plote me direktivat dhe me rekomandimet e GFCM-se	Tremujori III-të 2016	Tremujori IV-të 2016
Rregullore Këshillit (EC) Nr 404/2011	Jo	Në dispozitat specifike për inspektimin dhe kontrollin	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori I-të 2016	Tremujori II-të 2016
Rregullore Këshillit (EC) Nr 1343/2011	Jo	Për masat teknike për shfrytëzimin e qëndrueshëm të burimeve	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2016	Tremujori III-të 2016
Rregullore Këshillit (EC) Nr	Jo	Për organizimin e tregjeve të	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016

1379/2013		produkteve të peshkimit dhe të akuakulturës					
Rregullore Këshillit (EC) Nr 1224/2009	Jo	Për kontrollin dhe inspektimin për sigurimin e pajtueshmërisë me rregullat e politikës së peshkimit	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2016	Tremujori II-të 2016
Rregullore Këshillit (EC) Nr 1005/2008	Jo	Në dispozitat konkrete të zbatimit të skemës kapur certifikimit dhe luftën kundër IUU	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2017	Tremujori III-të 2017
Rregullore Këshillit (EC) Nr 1380/2013	Jo	Në dispozitat konkrete të zbatimit të skemës kapur certifikimit dhe luftën kundër IUU	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-rë 2017	Tremujori III-rë 2017
Rregullore Këshillit (EC) Nr 508/2014	Jo	Për mbështetjen financiare të sektorit të peshkimit dhe masat strukturore për sigurimin e qëndrueshmërisë afatgjatë	Jo	MBZHRA U	Përafrim i pjesshëm	Tremujori II-të 2017	Tremujori III-të 2017

KAPITULLI 14: POLITIKA E TRANSPORTIT

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli 14 “*Politikat e Transportit*” trajton në mënyrë të hollësishme politikat në fushën e transportit, përfshi transportin rrugor, transportin hekurudhor, transportin ajror dhe transportin ujor. Kapitulli përmban objektiva konkrete për secilën fushë, në kuadër të përmbushjes së detyrimeve që burojnë nga Marrëveshja e Stabilizim- Asociimit, duke u fokusuar posaçërisht në përafrimin e legjislacionit, reformën institucionale, hartimin e dokumenteve strategjike dhe forcimin e kapaciteteve administrative.

Legjislacioni i transportit përfshin sektorët e transportit rrugor, hekurudhor, ujor, atë ajror dhe transportin e kombinuar. Qëllimi i tij është përmirësimi i funksionimit të tregut të brendshëm duke promovuar shërbime të sigurt, efikase dhe ekologjikisht të shëndosha. Politikat në fushën e transportit që do të ndërmerren në vitet e ardhshme synojnë të përmbushin objektivat e Qeverisë Shqiptare për zhvillimin e qëndrueshëm ekonomik e social të vendit, rritjen ekonomike dhe punësimin.

I.2 Situata në Shqipëri

Ligji Nr. 118, i datës 13.12.2012, “Për transportin e mallrave të rrezikshme”, ka për qëllim rritjen e sigurisë në transportin rrugor dhe hekurudhor të mallrave të rrezikshme. Në zbatim të këtij Ligji, ka filluar hartimi i akteve nënligjore për përcaktimin e rregullave për lëshimin e certifikatës së mjeteve që kryejnë transport rrugor të mallrave të rrezikshme dhe trajnimin e këshilltarëve të sigurisë.

Njëkohësisht, Shqipëria po punon për përafrimin e kuadrit ligjor me *acquis* në fushën e lejimit të veprimtarisë së operatorit të transportit rrugor dhe aksesin në tregun e transportit rrugor, në harmonizim të plotë me Rregulloren (KE) Nr. 1071/2009, të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 21 tetor 2009 “*Vendosja e rregullave të përbashkëta në lidhje me kushtet që duhet të plotësohen në ushtrimin e veprimtarinë së transportit rrugor dhe shfuqizimi i Direktivës së Këshillit 96/26/KE*”. Autoriteti Rrugor Shqiptar po i kushton një rëndësi të veçantë vlerësimeve përkatëse të ndikimit në mjedis, që nga hartimi dhe deri tek zbatimi i projekteve të infrastrukturës rrugore. Do të forcohet bashkëpunimi dhe pjesëmarrja e grupeve të interesit, bazuar në dokumentet strategjike në fushën e transportit, dhe për këtë qëllim do të organizohen sistematikisht konsultimet publike.

Me qëllim lehtësimin e lëvizjes dhe procedurave në pikat e kalimit kufitar, me vendim të Këshillit të Ministrave janë miratuar marrëveshjet për njohjen e ndërsjellë të lejeve të drejtimit me disa shtete fqinje si: Italia (së fundmi është bërë rinovimi 5 vjeçar i kësaj marrëveshje), Kroacia, Kosova, Maqedonia dhe Mali i Zi. Kohët e fundit u miratua me VKM, Nr. 872, datë 2014/12/18 “Marrëveshja Ndërmjet Qeverisë së Republikës së Serbisë dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për Njohjen Reciproke të Lejeve të Drejtimit”.

Ligji Nr. 128/2012, datë 27.12.2012 u miratua duke ratifikuar Marrëveshjen ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Malit të Zi për transportin hekurudhor ndërkufitar ndërmjet të dy shteteve.

Deklarata e rrjetit hekurudhor u hartua dhe u publikua. Grupi Ndërinstitucional është duke finalizuar projektligjin mbi hekurudhat. Miratimi i këtij ligji do të krijojë bazën ligjore për ngritjen e institucioneve të tilla si Autoriteti Rregullator i Hekurudhave (shiko më tej pjesën I.2).

Përafrimi i legjislacionit dhe ratifikimi i konventave ndërkombëtare në sektorin e transportit detar ka avancuar në mënyrë të konsiderueshme. Ligji Nr 168/2013, datë 31.10.2013 “*Për sigurinë në anije dhe në porte*”, është miratuar nga Parlamenti. Ky Ligj është në përputhje me dispozitat e Kodit Ndërkombëtar të Sigurisë në Anije dhe në Porte (NSAP) dhe Direktivën 2005/65/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 26.10.2005 mbi forcimin e sigurisë në porte. Po vijohet me përgatitjen për implementimin e rregulloreve që synojnë të rrisin sigurinë detare dhe regjistrimin e mjeteve ujore. Po punohet për forcimin e strukturave ekzistuese të specializuara për t’iu përgjigjur në kohë kërkesave të legjislacionit kombëtar dhe ndërkombëtar në fushën e transportit detar. Kujdes i posaçëm po i kushtohet administratës detare sa i takon përmbushjes së detyrimeve, përmirësimit të kushteve teknike të anijeve që mbajnë flamurin shqiptar si edhe uljen e numrit të ndalimit të këtyre anijeve në portet e shteteve të tjera.

Në sektorin e transportit ajror, është duke u implementuar Faza e I-rë e Marrëveshjes Shumëpalëshe Transitore për Krijimin e Zonës së Përbashkët Evropiane të Aviacionit (ECAA), në lidhje me kushtet e përcaktuara në Protokollin e I-rë. Gjithashtu, janë miratuar aktet nënligjore që synojnë përafrimin e mëtejshëm me *acquis* në lidhje me operacionet e shërbimeve ajrore, detyrimet e transportuesve ajrorë, të drejtat e pasagjerëve, orët e punës për punonjësit e lëvizshëm në aviacionin civil dhe rregulloret për sigurinë.

I.3 Struktura e kapitullit

1. Transporti Tokësor i Brendshëm
 - 1.1 Transporti Rrugor
 - 1.2 Transporti Hekurudhor
 - 1.3 Transporti i Kombinuar
2. Transporti Ujor
3. Transporti Ajror

II. Situata Aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për përafrimin e legjislacionit shqiptar me *acquis* e Bashkimit Evropian në fushën e transportit, rrjedh nga zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizimi-Asociimit, Neneve 59, 70 dhe 106 dhe Protokollit 5 “*Mbi transportin tokësor*”, Neneve 10, 11 dhe 18.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Procesi i përafrimit të legjislacionit ka për qëllim përmbushjen e detyrimeve që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim – Asociimit. Më poshtë po paraqesim një panoramë të arritjeve kryesore në kuadër të përafrimit të legjislacionit:

Në fushën e Transportit Rrugor

- Ligji Nr. 8308, datë 18.03.1998, “Për transportet rrugore”, i ndryshuar, i cili rregullon kushtet për pranimin në veprimtarinë e operatorit të transportit kombëtar dhe ndërkombëtar të mallrave dhe udhëtarëve;
- Ligji Nr 118/2012, datë 13.12.2012, “Për transportin e mallrave të rrezikshme”, i cili ka për qëllim rritjen e sigurisë në transportin rrugor dhe hekurudhor të mallrave të rrezikshme;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 325, datë 19.03.2008, “Për miratimin e rregullave për pranimin në veprimtarinë e operatorit të transportit rrugor të mallrave dhe udhëtarëve, si dhe për njohjen e dokumenteve zyrtare, të caktuara për këta operatorë”;
- Ligji Nr. 10211, datë 23.12.2009, mbi “Miratimin e Aktit Normativ Nr. 9, datë 11.12.2009, të Këshillit të Ministrave, “Mbi mënyrat e operimit dhe burimet financiare për tahografin digjital në Shqipëri, për prodhimin dhe shpërndarjen e kartave digjitale të tahogرافit”.
- VKM Nr. 266, datë 7.5.2014 “Për përcaktimin e funksionimit dhe të detyrave të Komitetit Ndërmnistror për transportin e mallrave të rrezikshme”.

Siguria Rrugore

- Ligji Nr. 158/2013, datë 10.10.2013 “Për sigurinë në tunelet rrugore”;
- Udhëzimi i Ministrit të Punëve Publike dhe Transportit Nr. 3606/2, datë 28.10.2011, “Për pajisjen e përdoruesve të mjeteve rrugore të kategorive C, CE, D dhe DE me certifikatën e aftësisë profesionale”;
- Udhëzimi i Ministrit të Punëve Publike dhe Transportit Nr. 2, datë 11.02.2010, “Mbi kontrollin teknik të mjeteve rrugore”;
- Udhëzimi i Ministrit të Punëve Publike dhe Transportit Nr. 9, datë 3.07.2012 “Mbi auditimin dhe inspektimin e sigurisë rrugore”.

Transporti Hekurudhor

- Ligji Nr. 9317, datë 18.11.2004, “Kodi Hekurudhor i Republikës së Shqipërisë”;
- Udhëzimi i Ministrit të Punëve Publike dhe Transportit Nr. 10, datë 9.07.2012, “Mbi rregullat në transportin hekurudhor të udhëtarëve dhe të bagazheve”.

Transporti Ujor

- Ligji Nr. 168/2013, datë 31.10.2013, “Për sigurinë në anije dhe porte”, i cili u hartua në zbatim të Konventës Ndërkombëtare “Për Sigurinë e Jetës në Det”, ratifikuar nga Republika e Shqipërisë me Ligjin Nr. 9213, datë 1.04.2004.

Gjithashtu janë miratuar në Parlament, një sërë Konventash të Kombeve të Bashkuara dhe të Organizatës Ndërkombëtare Detare, si më poshtë:

- UNCLOS 1982,
- MARPOL 73/78,
- SOLAS 74/78,
- Linjat e Ngarkesës 66,
- Konventa e Tonazhit 69,
- Konventa COLREG '72,
- Konventa STCW 78/95,
- Konventa SAR 79,
- Konventa e Lehtësimit të Transportit Detar 65,
- Konventa CLC 69,
- Konventa FUND 71/76/92,
- Konventa PAL 74/76/90,
- Konventa LLMC 76/96,
- Konventa SUA dhe Protokolli 2005,
- Konventa e Shpëtimit 89,
- Konventa OPRC 90,
- Protokolli OPRC-HNS 2000,
- Konventa HNS '96,
- Konventa Bunker '01,
- Konventa BWM 2004,
- Nairobi WRC 2007 etj.

Në fushën e *Transportit Ajror*, arritjet kryesore në legjislacionin shqiptar janë:

- Ligji Nr. 10040, datë 22.12.2008, “Kodi Ajror i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar me Ligjin Nr. 10484, datë 24.11.2011, është pjesërisht i përafuar me Rregulloren (KE) Nr. 1008/2008 të Parlamentit dhe Këshillit Evropian, datë 24 shtator 2008 “*Mbi rregullat e përbashkëta për operimin e shërbimeve ajrore brenda Komunitetit*”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave të Shqipërisë Nr. 686, datë 02.06.2010, “*Për krijimin e Organit Kombëtar të Investigimit të Aksidenteve/Incidenteve Ajrore në Aviacionin Civil*”, që sanksionon parimet themelore në hetimin mbi aksidentet dhe incidentet e aviacionit civil, përafuron pjesërisht Rregulloren (KE) Nr. 996/2010 të Parlamentit dhe Këshillit Evropian, datë 20 Tetor 2010 “*Përcaktimi i parimeve themelore që udhëheqin hetimin e aksidenteve/incidenteve në aviacionin civil*”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë, Nr. 575, datë 10.08.2011, “*Për Miratimin e Programit Kombëtar të Sigurisë së Aviacionit Civil*”, i cili përafuron pjesërisht Rregulloren (KE) Nr. 300/2008 të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 11 Mars 2008, “*Përcaktimi i rregullave të përbashkëta në fushën e sigurisë së aviacionit civil*”.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës
- Ministria e Mjedisit
- Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave

- Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes
- Autoriteti Rrugor Shqiptar
- Instituti i Transportit
- Drejtoria e Përgjithshme e Shërbimeve të Transportit Rrugor
- Autoriteti i Aviacionit Civil
- Drejtoria e Përgjithshme Detare
- Drejtoria e Përgjithshme e Hekurudhave
- Drejtoria e Inspektimit Hekurudhor
- Drejtoria e Sigurisë Rrugore në Ministrinë e Transportit dhe Infrastrukturës (Udhëheq dhe luan rolin e sekretariatit teknik të Komitetit Ndërmnistror për Sigurinë Rrugore)
- Drejtoria e Policisë Rrugore në Ministrinë e Punëve të Brendshme

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës ka alokuar dhe planifikuar fondet e mëposhtme për investime:

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kosto Totale (Sektori i Transportit)	26,454,190	33,109,154	30,357,233	21,944,629	22,697,650	27,566,000
Buxheti i shtetit	9,183,174	20,896,715	23,250,814	9,699,000	6,047,650	11,516,000
Ndihma e huaj	17,271,016	12,212,439	7,106,419	12,245,629	16,650,000	16,050,000
Transporti Rrugor	25,141,051	32,852,980	29,353,973	20,484,629	21,402,650	26,250,000
Buxheti i shtetit	8,848,840	20,707,929	22,997,554	9,214,000	5,752,650	11,000,000
Ndihma e huaj	16,292,211	12,145,051	6,356,419	11,270,629	15,650,000	15,250,000
Transporti Detar	1,238,045	155,717	1,005,000	1,130,000	1,130,000	1,150,000
Buxheti i shtetit	259,240	88,329	145,000	330,000	130,000	350,000
Ndihma e huaj	978,805	67,388	750,000	800,000	1,000,000	800,000
Transporti Hekurudhor	63,562	92,457	105,000	325 000	160,000	160 000
Buxheti i shtetit	63,562	93,457	105,000	150,000	160,000	160,000
Ndihma e huaj	0	0	0	175,000	0	

Transporti Ajror	11,532	7,000	61,000			
Buxheti i shtetit	11,532	7,000	3,260	5,000	5,000	6,000
Ndihma e huaj Programi IPA 2012- Projekt binjakëzimi	0	0	56,000			

Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës po bashkëpunon me kompaninë konsulente në kuadër të Asistencës Teknike “Contract 2013/334-928 IPA 2012 (EuropeAid/134513/C/SER/AL)” me vlerë 2,300,000 Euro, për periudhën Janar 2014-Nëntor 2015. Nga ky projekt do të përfitojnë sektorët e transportit rrugor, detar dhe hekurudhor.

Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, në fushën e Sigurisë Rrugore ka përfituar nga Programi Kombëtar IPA 2013, fondin prej 2.350.000 Euro. Projekti pritet të fillojë në muajin Qershor 2015.

III. Prioritetet

Në fushën e transportit objektivat kryesore për vitet e ardhshme janë si më poshtë:

Transporti Rrugor:

- përafrimi i mëtejshëm i legjislacionit rrugor, nëpërmjet përafrimit të plotë të Rregulloreve 1071/2009/KE, 1072/2009/KE dhe 1073/2009/KE, miratimi i tyre do të finalizohet me Udhëzimet e Ministrit të Transportit dhe Infrastrukturës “Mbi pranimin në profesion të operatorit të transportit rrugor” dhe “Mbi pranimin në treg të operatorit të transportit rrugor të mallrave dhe udhëtarëve”;
- intensifikimi i projekteve të partneritetit publik-privat, kryesisht për mirëmbajtjen dhe operimin në akset kryesore rrugore, si Milot-Morinë, Tiranë-Elbasan;
- ndjekja e një politike për krijimin e kushteve për një sistem *transporti intermodal* të integruar, që përfshin infrastrukturën/transportin tokësor dhe detar, ku transporti rrugor ka peshën e vet të rëndësishme, dhe ndërtimi i kapaciteteve logjistike;
- një kujdes i posaçëm do të kushtohet rritjes së sigurisë rrugore,
- përmbushja e rekomandimeve të Komisionit Evropian, duke përfshirë forcimin e kapaciteteve;
- përmirësimi i sistemit të lejeve të drejtimit, inspektimi teknik i automjeteve si dhe rritja e sigurisë rrugore në përgjithësi, dhe përmirësimi i pikave me rrezik të lartë për aksidente përgjatë infrastrukturës rrugore në veçanti.
- përmirësimi dhe vendosja e standardeve cilësore në transportin ndërqytetës të udhëtarëve me autobus në linja të rregullta.

Transporti Hekurudhor

- përafrimi i kuadrit ligjor me legjislacionin evropian,
- përmbushja e rekomandimeve të Progres Raportit të Komisionit Evropian 2013,

- ristrukturimi i mëtejshëm i sistemit hekurudhor, krijimi i Autoritetit Hekurudhor Shqiptar, riorganizimi i Hekurudhave Shqiptare sha, nëpërmjet ndarjes totale të aktiviteteve të operimit nga aktivitetet e administrimit dhe të mirëmbajtjes së infrastrukturës,
- intensifikimi i punës për krijimin e një sistemi të integruar transporti, me fokus lidhjen e Porteve të Durrësit, Vlorës, dhe Shëngjinit nëpërmjet hekurudhës.

Transporti detar

- anëtarësimi i Republikës së Shqipërisë në Memorandumin e Mirëkuptimit të Parisit. Për arritjen e këtij prioriteti është hartuar Plani i Masave nga Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës, për përmbushjen e rekomandimeve të Progres-Raportit 2013, të Komisionit Evropian,
- plotësimi i kuadrit ligjor në fushën e sigurisë detare në zbatim të Ligjit Nr. 168/2013, “Për sigurinë në anije dhe porte”, është planifikuar të miratohet “Sistemi i Monitorimit dhe Informimit të Trafikut të Mjeteve Lundruese” (VTMIS), me një financim të mundshëm nga IPA 2014, dhe plotësimi i kuadrit ligjor në këtë fushë.
- ndërtimi i porteve turistike të reja, të pajisur me infrastrukturën dhe logjistikën e nevojshme moderne për këtë qëllim.
- krijimi i një “Grupi për investigimin e incidenteve dhe aksidenteve detare” e cila do të përafrojë plotësisht Direktivën 2009/18/EC datë 23.04.2009 “Mbi krijimin e parimeve themelore që drejtojnë investigimin e aksidenteve në sektorin e transportit detar”.

Transporti Ajror

- hapja e tregut dhe ulja e kostos së tarifave të udhëtimit për pasagjerët, me qëllim rritjen e lëvizjes së pasagjerëve dhe mallrave,
- investimet e bazuara në partneritetin publik-privat që do të realizohen në transportin ajror për qëllime të brendshme turistike,
- ndërtimin e një aeroporti të ri në jug të vendit,
- përfshirja e shpejtë e Shqipërisë me të drejta të plota në Zonën e Përbashkët Evropiane të Aviacionit, si dhe në Iniciativën Evropiane “Qielli i Vetëm Evropian” (Single European Sky), nëpërmjet përafrimit të legjislacionit të përcaktuar në Marrëveshjen Shumëpalëshe të ZPAE-së,
- forcimi i bashkëpunimit rajonal në fushën e Transportit Ajror, nëpërmjet zbatimit me efikasitet të legjislacionit e të projekteve aeroportuale, për rritjen e kapaciteteve të qarkullimit dhe përdorimit të metodave më efektive të tërheqjes së kapitalit privat në këto shërbime,
- për të mundësuar një performancë më të mirë të funksioneve mbikëqyrëse të sigurisë ajrore, si dhe për forcimin e kapaciteteve administrative dhe teknike në këtë sektor, Autoriteti i Aviacionit Civil do të asistohet nga ekspertët evropianë, në kuadër të Projektit të Binjakëzimit (2014/337807), financuar nga Komisioni Evropian.

IV. Plani i veprimit për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Transport tokësor i brendshëm

IV.1.1 Transporti rrugor

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar i Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2010-2015 do të rishikohet çdo 5 vjet
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015 rishikohet çdo vit

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja 165/2014/BE	Ligji Nr. 8378, datë 22.07.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar me Ligjin Nr. 10488, datë 05.12.2011 “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin nr. 8378, datë 22.07.1998 “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar (ndryshimi i nenit 177 të tij).	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	22.07. 1998	21.07.1999
Rregullorja 1071/2009/KE	Ligji Nr. 8308, datë 18.03.1998, “Për transportet rrugore”, i ndryshuar	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	18.03. 1998	25.04.1998
Rregullorja 165/2014/BE	Ligji Nr. 10211, datë 23.12.2009	Ministria e Transportit dhe	I pjesshëm	23.12.2009	23.12.2009

	“Për miratimin e aktit normativ nr. 9, datë 11.12.2009, të Këshillit të Ministrave “Për mënyrën e funksionimit dhe burimet e financimit të sistemit të tahogرافit digjital në Shqipëri” për prodhimin dhe shpërndarjen e kartave të tahogرافit digjital.	Infrastrukturës			
Rregullorja 1071/2009/KE	VKM Nr. 325, datë 19.03.2008 “Për miratimin e rregullave për pranimin në veprimtarinë e operatorit të transportit rrugor të mallrave dhe udhëtarëve, si dhe për njohjen e dokumenteve zyrtare, të caktuara për këta operatorë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	19.03.2008	11.04.2008
	VKM Nr. 194, datë 9.03.2011 “Për disa shtesa e ndryshime në vendimin nr. 325, datë 19.03.2008 “Për miratimin e rregullave për pranimin në veprimtarinë e operatorit të transportit rrugor të mallrave dhe udhëtarëve, si dhe për njohjen e dokumenteve zyrtare, të caktuara për këta	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.03.2011	17.04.2011

	operatorë”				
Rregullorja 561/2006/KE	VKM Nr. 1243, datë 10.09.2008 “Për miratimin e rregullores për organizimin e kohës së punës së personave, që kryejnë transport rrugor, për orët e drejtuesve të mjeteve dhe pajisjet e regjistrimit”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	10.09.2008	23.09.2008
Direktiva 2006/22/KE	VKM Nr. 207, datë 25.02.2009,“Për miratimin e rregullores për kontrollin në anë të rrugës dhe në zyrat e ndërmarrjeve, për sa i përket zbatimit të rregullave të kohës së punës, për personat, që kryejnë transport rrugor, dhe për orët e drejtuesve të mjeteve”.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	25.02.2009	25.02.2009
Rregullorja 165/2014/BE	VKM Nr. 1054, datë 22.12.2010 “Për miratimin e Rregullores për pajisjet e regjistrimit në transportin rrugor”.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	22.12.2010	22.12.20
Rregullorja 1072/2009/KE	VKM Nr. 101 datë 9.02.2011 “Mbi miratimin e rregullave për lejet e transportit dhe kryerjen e operacioneve të transportit nga transportuesit e huaaj, që nuk kanë selinë në Shqipëri (jorezidente), për	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.02.2011	2.03.2011

	mallra dhe udhëtarë”.				
Rregullorja 1073/2009/KE	VKM nr. 101, datë 9. 02. 2011 “Për miratimin e rregullave për lejet e transportit dhe kryerjen e operacioneve të transportit nga transportuesit e huaj, që nuk kanë selinë në Shqipëri (jorezidente), për mallra dhe udhëtarë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.02.2011	2.03.2011
Direktiva 2008/68/KE	Ligj Nr. 118/2012 “Për transportin e mallrave të rrezikshme”.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	13.12.2012	26.12.2012
Direktiva 95/50/KE	Ligj Nr. 118/2012 “Për transportin e mallrave të rrezikshme”.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	13.12.2012	26.12.2012
Direktiva 2010/35/BE	Ligj Nr. 118/2012 “Për transportin e mallrave të rrezikshme”.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	13.12.2012	26.12.2012
Direktiva 2008/68/KE	Udhëzim Nr. 5, datë 28.3.2012 “Për ekzaminimin e mjeteve dhe procedurat për lëshimin e certifikatës së miratimit ADR”, i ndryshuar me Udhëzimin Nr. 6, datë 15.6.2012.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	28.03. 2012	28.03.2012
Direktiva 95/50/KE	Udhëzim nr. nr. 3985/4, datë 24.6.2013 “Mbi procedurat e kontrollit në transportin rrugor të mallrave të rrezikshme”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	24.06.2013	10.07.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	rishikohet çdo 5 vjet	
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	Rishikohet çdo vit	
Strategjia Sektoriale e Transportit 2015-2020	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2015-2020	Tremujori i IV-të 2015	Tremujori i I-rë 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës Pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore 1071/2009/KE	Jo	Projektvendim i “Për disa ndryshime dhe shtesa në VKM-në Nr. 325, datë 19.3.2008 “Për miratimin e rregullave për pranimin në veprimtarinë e operatorit të transportit rrugor të mallrave dhe të udhëtarëve, si dhe për njohjen e dokumenteve. zyrtare, të caktuara për këta operatorë”,	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i II-të 2015

		ndryshuar me VKM Nr. 194, datë 9.03.2011.					
<u>AFAT MESEM (2016-2017)</u>							
Rregullore 361/2014/BE	Jo	Projekt-udhëzim “Mbi modelet e dokumentacionit në transportin e udhëtarëve me autobus”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	Tremujori i I-rë 2015	Tremujori i I-rë 2015

SIGURIA RRUGORE

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Për zbatimin e objektivave për përmirësimin e sigurisë rrugore.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2011-2020
Vendim i Komitetit Ndërmisoror “Për miratimin e paketës së masave për përmirësimin e sigurisë rrugore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Ministria e Punëve të Brendshme Ministria e Arsimit dhe Sportit Ministria e Shëndetësisë	2014-2018

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2003/59/EC	Udhëzim Nr. 3606/2 (18), datë 28.10.2011 “Për pajisjen me certifikate të përdoruesve të mjeteve rrugore të kategorive C, CE, D dhe DE”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	28.10.2011	13.11.2011
Direktiva 2009/40/EC	Udhëzim Nr. 2, datë 11.2.2010, “Mbi kontrollin teknik të mjeteve	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	11.2.2010	11.2.2010

	rrugore”				
Direktiva 2008/96 KE	Udhëzim Nr. 9, datë 3.07.2012 “Mbi auditimin dhe inspektimin e sigurisë rrugore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	03.07.2012	03.07.2012
Direktiva 2004/54/KE	Ligji Nr. 158/2013, datë 10.10.2013 “Për sigurinë në tunelet rrugore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	10.10.2013	15.11.2013
Direktiva 2006/126/KE	Projektligj “Për disa ndryshime në Kodin Rrugor”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	31.12.2014	15.01.2014

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni i Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe Pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Vendimi 93/704/KE	Po	Projektvendimi “Për disa ndryshime në VKM Nr. 153, datë 7.04.2000 “Për miratimin e Rregullores së Kodit Rrugor të Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar		Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	Tremujori i IV-të 2015	Tremujori i I-rë 2016
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
Direktiva 2006/126/KE	Po	Projekt VKM “Për disa ndryshime në Rregulloren e Kodit Rrugor”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	Tremujori i I-rë 2016	Tremujori i I-rë 2016

IV.1.2 Transporti hekurudhor

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2010-2015 rishikohet çdo 5 vjet
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015 Rishikohet çdo vit

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2012/34/BE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11.2004, “Kodi Hekurudhor i Republikës së Shqipërisë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	18.11.2004	2.01.2005
Rregullorja 1370/2007/KE	Ligji Nr. 9317, datë 18.11.2004, “Kodi Hekurudhor i Republikës së Shqipërisë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	18.11.2004	2.01.2005
Direktiva 2012/34/BE	Rregullorja e MPPT Nr. 2638, datë 10.06.2011 “Mbi pajisjen me leje veprimtarie të transportuesve hekurudhore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	10.06.2011	10.06.2011
Rregullore 1370/2007	Udhëzim Nr. 10, datë 9.7.2012 “Mbi rregullat në transportin hekurudhor të udhëtarëve dhe të bagazheve”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.7.2012	9.7.2012
Rregullore 1371/2007	Udhëzim Nr. 10, datë 9.7.2012 “Mbi rregullat në transportin hekurudhor të udhëtarëve dhe të bagazheve”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.7.2012	9.7.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	rishikohet çdo 5 vjet	
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	Rishikohet çdo vit	
Strategjia Sektoriale e Transportit 2015-2020	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2015-2020	Tremujori i IV-të 2015	Tremujori i I-rë 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2012/34/BE	Po	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Direktiva 2008/57/KE	Po	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2014
Direktiva 2004/49/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Direktiva 2004/50/ KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015

Direktiva 2007/59/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Direktiva 2008/57/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Direktiva 2008/110/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Rregullore 1370/2007/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
Rregullore 1371/2007/KE	Jo	Ligji “Mbi sistemin hekurudhor në Republikën e Shqipërisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
Vendim 2008/217/KE	jo	Udhëzim i Ministrit të Transportit dhe Infrastrukturës, “Mbi kushtet teknike të ndërtimit, të funksionimit dhe të mirëmbajtjes së kalesave hekurudhore, të mbi-kalimeve dhe të nën-kalimeve hekurudhore”	jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i I-rë-2016	Tremujori i I-rë-2016
Vendim 2008/217/KE	jo	Udhëzim për Standardet teknike të vijave hekurudhore	jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i I-rë-2016	Tremujori i I-rë-2016
Vendim 2008/217/KE	jo	Rregullore e MTI-së, “Për	jo	Ministria e Transportit	I pjesshëm	Tremujori i I-rë-	Tremujori i I-rë-

E		kontrollin, mirëmbajtjen dhe mbrojtjen e infrastrukturës hekurudhore”		dhe Infrastrukturaës		2016	2016
Vendim 2008/217/KE	Jo	Udhëzim i Ministrit të MTI “Mbi kriteret e bashkimit të vijave hekurudhore në PERIGOT/N”.	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturaës	I pjesshëm	Tremujori I-rë-2016	Tremujori I-rë 2016
Direktiva 2007/59/KE	Jo	Rregullore “Mbi kriteret e lëshimit të certifikatave, autorizimeve të formimit profesional të drejtuesve të mjeteve hekurudhore, të personelit të lëvizjes së trenave, të personelit të instalimit dhe të mirëmbajtjes së sistemeve të sinjalizimit e të ndërlidhjes, të kontrollit teknik të mjeteve dhe të materialeve hekurudhore”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturaës	I pjesshëm	Tremujori IV-të 2016	Tremujori I-rë 2016
Vendim 2012/757/KE	Jo	Miratimi i Rregullores “Për shfrytëzimin teknik të hekurudhave”, në përputhje të pjesshme me Standardet Teknike të Ndërveprimit, për operimin në sistemin hekurudhor)	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturaës	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016
Direktiva 2012/34/KE	Jo	VKM “Për krijimin e Autoritetit	Jo	Ministria e Transportit dhe	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016

		Hekurudhor Shqiptar”		Infrastrukturës			
Direktiva 2012/34/KE	Jo	VKM “Për krijimin e autoritetit Hekurudhor Shqiptar”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016
Direktiva 2008/57/KE	Jo	VKM “Për krijimin e autoritetit Hekurudhor Shqiptar”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016
Direktiva 2004/49/KE	Jo	VKM “Për krijimin e autoritetit Hekurudhor Shqiptar”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016
Direktiva 2007/59/KE	Jo	VKM “Për krijimin e autoritetit Hekurudhor Shqiptar”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori I-rë 2016	Tremujori II-të 2016
Direktiva 2008/57/KE	Jo	Rregullore e MTI, mbi ndërveprimin në sistemin hekurudhor	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i II-të 2016	Tremujori i III-të 2016
Direktiva 2012/34/BE	Jo	Rregullorja “Për transportin hekurudhor të mallrave të rrezikshme”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	Tremujori i III-të 2016	Tremujori i III-të 2016

IV.2 Transporti ujq

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2010-2015 do të rishikohet çdo 5 vjet
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015 rishikohet çdo vit

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2010/65/EU	VKM Nr. 892 datë 21.12.2011 “Për miratimin e Rregullores mbi formalitetet e anijeve që operojnë në portet detare të Republikës së Shqipërisë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	21.12.2011	21.12.2011
Direktiva 2008/106/KE	Udhëzim i Ministrit të Transportit “Për Rregullat e Trajnimit të Marinarëve”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Drejtoria e Përgjithshme Detare	E plotë	13.12.2011	13.12.2011
Direktiva 2005/65/KE	Ligji Nr. 168/2013, datë 30.10.2013 “Për Sigurinë në Anije dhe Porte”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	30.10.2013	5 .12. 2013
Rregullore (EC) No 789/2004	VKM Nr. 462 datë 09.07.2014 Për miratimin e rregullores “Për regjistrimin e Mjeteve Lundruese në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	09.07.2014	23.07.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Transportit	Ministria e Transportit dhe	2010-2015	rishikohet çdo 5 vjet	

(rishikimi i parë pesëvjeçar)	Infrastrukturës Instituti i Transportit			
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	Rishikohet çdo vit	
Strategjia Sektoriale e Transportit 2015-2020	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2015-2020	Tremujori i IV-të 2015	Tremujori i I-rë 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015- 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacion i Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (plotë/përputhje pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore 725/2004/KE	Jo	Urdhër i MTI për miratimin e Rregullores mbi “Përforcimin e sigurisë në anijet dhe portet e RSH”	Jo	Drejtoria e Përgjithshme Detare Autoriteti Portual Durrës Portet Detare	E pjesshme	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i II-të 2015
Direktiva 2009/18/KE	Jo	VKM për miratimin e Rregullores për Hetimin e Incidenteve Detare	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturas	E pjesshme	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i II-të 2015
<u>AFAT MESËM (2016– 2017)</u>							
Direktiva 2002/59/KE	Po	Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e Rregullores mbi Sistemin Monitorimit dhe	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturas DPD	E plotë	Tremujori II të 2016	Tremujori i III-të 2016

		Informimit të Trafikut Detar (VTMIS)”					
Direktiva 2009/16/KE	Jo	Rregullore mbi Kontrollin Shtetëror Portual	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës DPD	E plotë	Tremujori i III-të 2016	Tremujori i IV-të 2016

IV.3 Transporti ajror

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar për Transportin (Rishikimi i parë 5-vjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (Instituti i Transportit)	2010-2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore 1008/2008/KE	Ligji Nr. 10040, datë 22.12.2008, “Kodi Ajror i Republikës Shqipërisë, i ndryshuar me Ligjin Nr. 10 484, datë 24.11.2011	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	22.12.2008 24.11.2011	29.01.2009 3.01.2012
Rregullore 996/2010/BE	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 686, datë 2.06.2010 “Për krijimin e Organit Kombëtar të Hetimit të Aksidenteve/Incidenteve Ajrore në Aviacionin Civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	2.06.2010	20.09.2010
Rregullore. 300/2008/KE	VKM nr. 575 date 10.8.2011, “Për Miratimin e Programit Kombëtar të Sigurisë së Aviacionit Civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	10.08.2011	10.08.2011
Rregullore 261/2004/ KE	Urdhër i Ministrit Nr. 1, datë 26.02.2013, “Për kompensimin dhe asistencën e pasagjerëve në rastin e mospranimit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	26.02.2013	26.02.2013

	në bord të avionit dhe anulimit ose vonesës gjatë fluturimeve”				
Rregullore 1008/2008/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 17, datë 2.09.2010 “Mbi rregullat e zbatueshme të operimit në fushën e shërbimeve ajrore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	2.09.2010	2.09.2010
Direktivë 2000/79/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 17, datë 28.09.2011, “Për organizimin e kohës së punës të punëtorëve të lëvizshëm në aviacionin civil”;	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	28.09.2011	28.09.2011
Rregullore 95/93/KE	Urdhër Ministri Nr. 84, datë 9.9.2011, “Për miratimin e Rregullores së organizimit të procesit të alokimit të slotëve në aeroporte”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	9.09.2011	9.09.2011
Rregullore 2027/97/KE	Urdhër Ministri Nr. 85, datë 9.09.2011 “Për përgjegjësinë e transportuesit ajror në lidhje me transportin ajror të pasagjerëve dhe bagazheve të tyre”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	9.09.2011	9.09.2011
Rregullore 549/2004/KE	Urdhër Ministri Nr. 5, datë 3.06.2010 “Mbi krijimin e kuadrit të Qiellit të Vetëm Evropian”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	3.06.2010	3.06.2010
Rregullore 550/2004/KE	Urdhër Ministri Nr. 6, datë 03.06.2010, “Mbi dispozitat e shërbimit të navigimit ajror në Qiellin e Vetëm Evropian”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	3.06.2010	3.06.2010
Rregullore 551/2004/KE	Urdhër Ministri Nr. 7, datë 3.06.2010 Mbi organizimin dhe përdorimin e Hapësirës Ajrore brenda Qiellit të Vetëm Evropian”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	3.06.2010	3.06.2010
Rregullore 552/2004/KE	Urdhër Ministri Nr. 8, datë 3.06.2010, Për ndërveprimin në Rrjetin Evropian të menaxhimit të Trafikut Ajror	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	3.06.2010	3.06.2010
Rregullore 1035/2011/EU	Urdhër i Ministrit Nr. 9, datë 3.06.2010 “Mbi	Ministria e Transportit	E plotë	3.06.2010	3.06.2010

	kërkesat e përbashkëta për dhënien e shërbimeve të navigimit ajror	dhe Infrastrukturës			
Rregullore 2150/2005/KE	Urdhër Ministri Nr. 10, datë 3.06.2010 “Mbi rregulloren e përbashkët të përdorimit fleksibël të hapësirës ajrore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	3.06.2010	3.06.2010
Rregullore 1032/2006/KE	Urdhër Ministri Nr. 19, datë 5.10.2010 “Mbi kërkesat për sistemet e automatizuara të shkëmbimit të dhënave të fluturimit me qëllim njoftimin, koordinimin dhe transferimin e fluturimeve ndërmjet njësive të kontrollit të trafikut ajror”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	5.10.2010	5.10.2010
Rregullore 1033/2006/KE	Urdhër Ministri Nr. 20, datë 5.10.2010, “Për përcaktimin e kërkesave mbi procedurat për planet e fluturimit në fazën e parafluturimit për Qiellin e Vetëm Evropian”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	5.10.2010	5.10.2010
Rregullore 1034/2011/BE	Urdhër Ministri Nr. 118, date 23.10.2012 për miratimin e rregullores “Për Mbikëqyrjen e sigurisë në menaxhimin e trafikut ajror dhe në shërbimet e lundrimit ajror”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	23.10.2012	23.10.2012
Rregullore 391/2013/BE	Urdhër Ministri Nr. 70, datë 13.05.2011 “Për miratimin e rregullores për përcaktimin e skemës së përbashkët të tarifave për shërbimet e lundrimit ajror”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	13.05.2011	13.05.2011
Rregullore 1035/2011/BE	Urdhër Ministri Nr. 115, datë 23.10.2012 “Për miratimin e rregullores mbi kërkesat e përbashkëta për ofrimin e shërbimeve të	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	23.10.2012	23.10.2012

	lundrimit ajror”				
Rregullore 805/2011/BE	Urdhër Ministri Nr. 117, datë 23.10.2012 “Për miratimin e rregullores mbi rregullat e detajuara për licencat dhe certifikatat e kontrollorëve të trafikut ajror”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	23.10.2012	23.10.2012
Rregullore 482/2008/BE	Urdhër Ministri Nr. 116, date 23.10.2012 “Për miratimin e rregullores mbi ngritjen e një sistemi për garantimin e sigurisë së software-ve që përdoren nga OSHLA	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	23.10.2012	23.10.2012
Rregullore 300/2008/BE	Urdhër Ministri Nr. 26, datë 20.10.2010 “Mbi rregullat e përbashkëta në fushën e sigurisë së aviacionit civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	20.10.2010	20.10.2010
Rregullore 18/2010/BE	Urdhër Ministri Nr. 26, datë 20.10.2010 “Mbi rregullat e përbashkëta në fushën e sigurisë së aviacionit civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	20.10.2010	20.10.2010
Direktivë 2002/49/KE	Urdhër i Përbashkët i Ministrit të Punëve Publike dhe Ministrit të Ministrisë së Mjedisit, Nr. 1037/1, datë 12.04.2011 “Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmave mjedisore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	12.04.2011	12.04.2011
Rregullore 18/2010/BE	Urdhër Ministri Nr. 19, datë 26.02.2013 “Për miratimin e Programit Kombëtar të Kontrollit të Cilësisë së Sigurisë së Aviacionit Civil në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	26.02.2013	26.02.2013
Rregullore 185/2010/BE	Urdhër Ministri Nr. 22, datë 6.03.2013 “Për	Ministria e Transportit	E plotë	6.03.2013	6.03.2013

	miratimin e rregullores mbi masat e detajuara për zbatimin e standardeve të përbashkëta bazë në sigurinë e aviacionit civil”	dhe Infrastrukturës			
Rregullore Nr. 3922/91/BE	Urdhër Ministri Nr. 92, datë 28.09.2011 “Për miratimin e rregullores mbi harmonizimin e kërkesave teknike dhe procedurave administrative në fushën e aviacionit civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	28.09.2011	28.09.2011
Rregullore 216/2008/KE	Urdhër Ministri Nr. 3, datë 07.02. 2011, “Për rregullat e përbashkëta në fushën e Aviacionit Civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	7.02.2011	7.02.2011
Direktivë 2003/42/KE	Urdhër i Ministrit Nr. 68, datë 10.06.2011 “ Për miratimin e rregullores ‘Për raportimin e ngjarjeve në Aviacionin Civil”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	10.06.2011	10.06.2011
Rregullore 1321/2007/BE	Urdhër i Ministrit Nr. 123, datë 22.12.2011, “Për integrimin në një bazë qendrore të informacionit të ngjarjeve në aviacionin civil dhe shpërndarjen e këtij informacioni te palët e interesuara”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	22.12.2011	22.12.2011
Rregullore 748/2012/BE	Urdhër i Ministrit Nr. 149, datë 7.04.2014 “Për miratimin e rregullave të zbatimit të vlefshmërisë ajrore dhe të certifikimit mjedisor të avionëve dhe të produkteve që kanë lidhje me ta, pjesëve dhe pajisjeve, si dhe për certifikimin e organizatave të projektimit dhe prodhimit”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E plotë	7.04.2014	7.04.2014
Rregullore 965/2012/BE	Urdhër i Ministrit nr. 151, datë 9.4.2014 “Për miratimin e rregullores për kërkesat teknike dhe procedurat administrative për operimet ajrore”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës		09.04.2014	09.04.2014
Rregullore 73/2010/BE	Urdhër i Ministrit nr. 252, datë 15.09.2014 “Për miratimin e rregullores për përcaktimin e kërkesave	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës		15.09.2014	15.09.2014

	mbi cilësinë e të dhënave aeronautike dhe të informacionit aeronautik”				
Rregullore 255/2010/BE	Urdhër i Ministrit nr. 281, date 14.10.2014 “Për miratimin e rregullores mbi përcaktimin e rregullave të përbashkëta për menaxhimin e fluksit të trafikut ajror”	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës		14.10.2014	14.10.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Transportit (rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	rishikohet çdo 5 vjet	
Plani i Veprimeve në zbatim të Planit Kombëtar të Transportit	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010-2015	Rishikohet çdo vit	
Strategjia Sektoriale e Transportit 2015-2020	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2015-2020	Tremujori i IV-të 2015	Tremujori i I-rë 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (iplotë/përpjeshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullore 1107/2006/KE	po	Projekt-Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores lidhur me te drejtat e personave invalidë dhe me aftësi të kufizuara lëvizëse kur udhëtojnë nëpërmjet ajrit”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës AAC	E pjesshme	Tremujori i I 2015	Tremujori i I 2015
Direktivë 2009/12/KE	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores mbi tarifat aeroportuale”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës A A C	E pjesshme	Tremujori i I 2015	Tremujori i I 2015
Rregullore	jo	Projekt- Urdhër i	jo	Ministria e	E	Tremujori	Tremujori i

1332/2011/ BE		Ministrit “Për miratimin e rregullores për kërkesat e përbashkëta të përdorimit të hapësirës ajrore dhe procedurave të operimit për shmangien e përplasjeve ajrore”		Transportit dhe Infrastrukturës A A C	pjesshme	i I-të 2015	II-të 2015
Rregullore 272/2009/ BE ,	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores për plotësimin e standardeve të përbashkëta bazë mbi sigurinë e aviacionit civil”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës AAC	E pjesshme	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i II-të 2015
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
Rregullore 173/2012/ BE	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores lidhur me sqarimin dhe thjeshtësimin e disa masave specifike të sigurisë në aviacion”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i I-rë 2016	Tremujori i I-rë 2016
Rregullore 1254/2009/ KE	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Mbi kriteret për lejimin e përjashtimeve nga standardet e përbashkëta bazë të sigurisë në aviacionin civil dhe marrjen e masave alternative të sigurisë”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i I-rë 2016	Tremujori i I-rë 2016
Rregullore 219/2007/ BE	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores mbi krijimin e një ndërmarrjeje të përbashkët për realizimin e një sistemi European të gjeneratës së fundit të administrimit të trafikut ajror.	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i II-të 2016	Tremujori i II-të 2016

Rregullore 185/2010/ BE	po	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për miratimin e rregullores për masat e detajuara për zbatimin e standarteve të përgjithshme bazë në sigurinë e aviacionit civil”	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i II-të 2016	Tremujori i II-të 2016
Rregullore 283/2011/ BE	jo	Projekt- Udhëzim i Ministrit “Për disa shtesa në Udhëzimin e MTI nr. 18, datë 5.10.2010 në lidhje me dipozitat transitorë të përcaktuara në nenin 7	jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i III-të 2016	Tremujori i III-të 2016
Rregullore 29/2009/B E	jo	Projekt- Urdhër i Ministrit “Për përcaktimin e kërkesave mbi shërbimin e komunikimit të dhënave për qiellin e vetëm Europian.	jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (AAC)	E pjesshme	Tremujori i IV-të 2016	Tremujori i IV-të 2016
Direktiva 2003/88/K E	Po	Projektudhëzim “Për miratimin e Rregullores për disa aspekte të organizimit të kohës së punës”		Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	E pjesshme	Tremujori i IV 2016	Tremujori i IV 2016

KAPITULLI 15: ENERGJIA

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis (legjislacioni evropian) për energjinë është i bazuar në parimet e përgjithshme të parashikuara në Traktatin e Bashkimit Evropian dhe Traktatin e Komunitetit të Energjisë. Këto parime përfshijnë krijimin e një tregu të hapur dhe konkurrues të energjisë elektrike, transparent, konkurrues dhe jo-diskriminues. Objektivat e politikës së BE-së për energjinë janë aftësia konkurruese, siguria e furnizimit dhe qëndrueshmëria. Sektori i energjisë është i rregulluar tërësisht nga legjislacioni dytësor i BE-së.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres të kufizuar në përshtatjen e legjislacionit të saj me *acquis* në fushën e energjisë. Ligji Nr. 9072, datë 22.5.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike” është rishikuar në mënyrë të vazhdueshme duke synuar përafrimin me parimet e përgjithshme dhe *acquis* e BE-së. Këto ndryshime janë reflektuar në përputhje me zhvillimin e sektorit elektroenergjetik, që kanë ndikuar në përmirësimin e furnizimit me energji dhe hapjen e tregut të energjisë, por diversifikimi i burimeve të energjisë elektrike ende nuk është realizuar plotësisht. Kushtet për një treg të hapur dhe konkurrues të energjisë elektrike janë pjesërisht në përputhje me *acquis*.

Shqipëria do të vazhdojë përpjekjet e saj për harmonizimin e legjislacionit me *acquis*, në përputhje me angazhimet e saj në kuadër të MSA-së dhe të Traktatit të Komunitetit të Energjisë, duke përfshirë përshtatjen edhe me Paketën e Tretë të Tregut të Brendshëm.

Ligji “Për sektorin e energjisë elektrike” është duke u rishikuar në mënyrë që të jetë në përputhje të plotë me direktivat e Bashkimit Evropian, të cilat përfshijnë Paketën e Tretë të Tregut të Brendshëm.

Në sektorin hidrokarbur, janë ndërmarre masat për përmirësimin e legjislacionit në këtë sektor nëpërmjet përafrimit të direktivave të BE-së. duke synuar diversifikimin e burimeve të furnizimit, tërheqjen e investitorëve të huaj dhe serioze me ekspertizë teknike dhe kapacitete të mëdha financiare, nëpërmjet garantimit të realizimit të procedurave të qarta, konkurruese dhe transparente.

Në këtë kuadër është amenduar ligji Nr. 8450, datë 24.02.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, ku përcaktohet detyrimi për mbajtjen e rezervës së sigurisë për naftë dhe gaz për 90 ditë.

Është miratuar ligji Nr. 9946, datë 30.06.2008, “Për sektorin e gazit natyror”, i amenduar, si dhe janë miratuar aktet nënligjore përkatëse. Ligji “Për sektorin e gazit” është duke u rishikuar në mënyrë që të jetë në përputhje të plotë me direktivat e Bashkimit Evropian, të cilat përfshijnë Paketën e Tretë të Tregut të Brendshëm.

Është miratuar VKM nr. Nr. 781, datë 14.11.2012, “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor)”.* Ky vendim ka përafruar Direktivën 1999/32/EC të Këshillit të datës 26 prill 1999 në lidhje me “Një reduktim në përmbajtjen e squfurit të disa lëndëve të djegshme dhe të lëngshme” dhe direktivën amenduese 93/12/EEC (ScF)

Aktualisht, kuadri ligjor për promovimin e energjisë së rinovueshme, kryesisht nga HEC-et, përbëhet nga Ligji për energjinë i vitit 2003, i ndryshuar së fundmi me Ligjin Nr. 138/2013 “Për Burimet e Energjisë së Rinovueshme”. Roli i Entit Rregullator të Energjisë (ERE) lidhur me energjinë elektrike të prodhuar nga burimet e rinovueshme përfshin licencimin e aktiviteteve të gjenerimit, miratimin e kontratave standarde, miratimin e rregullave të tregut që garantojnë akses në rrjetet e transmetimit dhe shpërndarjes, miratimin e rregullave dhe rregulloreve për dhënien e certifikatave të origjinës dhe certifikatave të gjelbra, si dhe miratimin e tarifave “feed-in” për hidrocentrale të vogla deri në 15 MW.

Sipas Ligjit Nr. 138/2013 “Për Burimet e Energjisë së Rinovueshme”, objektivat kombëtare të energjisë së rinovueshme do të miratohen nga Këshilli i Ministrave, pas një marrëveshje të arritur në kuadër të Komunitetit të Energjisë në lidhje me zbatimin e Direktivës 2009/28/KE. Në këtë fushë ka përparim të konsiderueshëm. 100% e prodhimit të brendshëm të energjisë elektrike vjen nga hidrocentralet. Megjithatë, vetëm 35% e potencialit hidroenergjetik të Shqipërisë shfrytëzohet aktualisht. Prodhimi i energjisë elektrike është shumë i varur në paqëndrueshmërinë e prurjeve të ujit në kaskadën e Drinit. Kapaciteti i përgjithshëm i instaluar për prodhimin e energjisë elektrike në sistem arriti në 1726 MW në fund të vitit 2012, duke u rritur me 153 MW gjatë këtij viti. Kjo rritje i dedikohej më së shumti Hidrocentralit të Ashtës (45 MW) si dhe hidrocentraleve të tjera të vogla dhe të mesme.

Deri më tani Ministria e Energjisë dhe Industrisë ka dhënë koncesione për ndërtimin e 162 hidrocentraleve të vogla dhe të mesme me fuqi të përgjithshme prej 770MW për të arritur kërkesat për aftësinë gjeneruese dhe për të reduktuar varësinë nga importi i energjisë elektrike. Investimet në shpërndarjen e energjisë, dhe kryesisht në rrjetet e transmetimit janë masa kyçe për të mbështetur rritjen e kapaciteteve të energjisë së rinovueshme dhe për të shfrytëzuar potencialin e rëndësishëm të burimeve të energjisë së rinovueshme, kryesisht ujore,, biomasës, erës dhe diellit

Në sektorin e naftës dhe gazit u miratua Ligji Nr 71/2014 dt 10.07.2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr 8450 të 1999/02/24” Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar ".Ligji fut përkufizime të rëndësishme, rregulla të rrepta për rafineritë e naftës, detyrimin e objekteve të përpunimit të naftës për të marrë një licencë të rafinimit, procedurat për lëshimin e licencës rafinimit, detyrimin e operatorëve të tubacionit të naftës për të përgatitur çdo pesë vjet një plan mirëmbajtje, garancinë për informimin e publikut mbi rezultatet e analizave të cilësisë së nënprodukteve, inspektime në rafineritë e naftës dhe gazit, ne subjektet e transportimit dhe të tregtimit, si dhe amendamentet mbi sanksionet për shkeljet e ndryshme përcaktuar me ligjin nr 8450 të 1999/02/24, i ndryshuar.

Është duke u finalizuar "Projekti për Ngritjen e Kapaciteteve për Zhvillimet Infrastrukturave të Mëdha të Gazit në Shqipëri me Sektorin Privat" financuar nga Sekretariati Zviceran i Shtetit për Çështjet Ekonomike (SECO). Projekti do të ndihmojë Ministrinë e Energjetikës dhe Industrisë, me shërbime këshilluese për të mundësuar përdorimin e mundësive potenciale për të rritur sigurinë e energjisë nga diversifikimi i përzierjeve të energjisë, burimeve të energjisë, rritjen e aftësisë institucionale dhe ekspertizës për të zbatuar masat mbrojtëse mjedisore, teknike dhe sociale gjatë ndërtimeve të infrastrukturës së zhvillimeve të mëdha të gazit; për të siguruar aftësinë përmes një kuadri të përshtatshëm rregullator për të bërë përdorimin më të mirë të burimeve publike shtesë të gjeneruara nga projekte të mëdha të infrastrukturës së gazit; dhe rritjen e kapaciteteve negociuese dhe tregtare.

Në 2014, nën raundin e 11 të Kuadrit të Investimeve të Ballkanit Perëndimor (WBIF), një grant me vlerë 1,1 milion Euro u miratua për përgatitjen e Master Planit të gazit për Shqipërinë. Master Plani i gazit do të përgatisë terrenin për gazifikimin e Shqipërisë. Përgatitja e projektit ToR është ende duke u zhvilluar.

Me transpozimin e Direktivës 2009/28/KE, Shqipëria u zotua që të arrijë pikësynimin që 38% e konsumit bruto të energjisë së vijë nga burimet e rinovueshme në vitin 2020 krahasuar me 31.2% në vitin 2009.

Shqipëria ka miratuar Ligjin për Eficencën e Energjisë në fillim të vitit 2005, në përputhje me Direktivën 2006/32/KE, për këtë çështje. Përkundrejt këtij fakti, ky ligj trajton shumë çështje të rëndësishme, të cilat janë objekt i Direktivës (të tilla si zhvillimi i programeve kombëtare të eficientës së energjisë, auditimeve të energjisë, fondeve të eficientës së energjisë, etj.). Ky ligj nuk është zbatuar për shkaqe thjesht politike; shumica e normave të parashikuara nuk janë miratuar, dhe fondi i eficientës së energjisë nuk është krijuar për shkak të kufizimeve buxhetore.

I.3 Struktura e kapitullit

1. SIGURIA E FURNIZIMIT
2. TREGU I ENERGIJË
3. EFICENCA E ENERGIJË DHE BURIMET E RINOVUESHME TË ENERGIJË
4. SIGURIA BËRTHAMORE DHE MBROJTJA NGA RREZATIMET

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi i përshtatjes së legjislacionit Shqiptar me legjislacionin e BE-së, parashikohet në nenet 70 dhe 71 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Masat nga Këshilli i Ministrave të Komunitetit të Energjisë

Shqipëria është shtet anëtar në Komunitetin e Energjisë dhe si pjesë e detyrimeve që burojnë nga ky kuadër, ka edhe detyrimin që përafrojë ose zbatojë *acquis* e Bashkimit Evropian të listuar në Traktatin e Komunitetit të Energjisë.

Legjislacioni i Bashkimit Evropian mbi energjinë përbëhet ndërmjet të tjerash nga aktet e mëposhtme:

- Direktiva 2005/89/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 18 janar 2005 mbi masat e sigurisë së furnizimit me energji elektrike dhe të investimeve në infrastrukturë;
- Direktiva 2009/72/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 korrik 2009 mbi rregullat e përbashkëta për tregun e brendshëm të energjisë elektrike, që shfuqizon direktivën 2003/54/KE;
- Rregullorja (KE) 714/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 korrik 2009 mbi kushtet e hyrjes në rrjet për shkëmbimet ndërkufitare të energjisë elektrike, që shfuqizon Rregulloren (KE) 1228/2003;
- Direktiva 2009/28/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit mbi promovimin e përdorimit të energjisë nga burimet e rinovueshme;
- Direktiva 2010/30/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit mbi tregimin përmes etiketimit dhe informacionit standard të produktit të konsumit të energjisë dhe burimeve të tjera nga produktet e lidhura me energjinë;
- Direktiva 2010/31/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit mbi performancën energjetike të banesave;
- Direktiva 2012/27/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit mbi efikasitetin e energjisë, që amendon Direktivën 2009/125/KE dhe 2010/30/BE, që shfuqizon Direktivat 2004/8/KE dhe 2006/32/KE.
- Direktiva 94/22/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit mbi kushtet për dhënien dhe përdorimin e autorizimeve për parashikimin, kërkimin dhe prodhimin e hidrokarbureve.
- Direktiva 2009/119/EC e Këshillit, për vendosjen e nje detyrimi ne vendet anëtare për mbajtjen e minimumit te rezervës per naftën brut dhe/ose nënprodukteve te saj.
- Direktiva 2009/73/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit lidhur me rregullat e përbashkëta te tregut te brendshëm te gazit natyror dhe qe shfuqizon Direktiven 2003/55/EC.
- Rregullorja (EC) Nr. 715/2009 Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 13 Korrik 2009 mbi kushtet për qasje në rrjetet e transmetimit të gazit natyror dhe shfuqizimin e Rregullores (KE) Nr. 1775/2005 .
- Direktiva 2004/67/EC e 26 prill 2004 në lidhje me masat për të mbrojtur sigurinë e furnizimit me gaz natyror, të miratuar me Vendimin Nr 2007/06/MC-EnC të Këshillit Ministror të Komunitetit të Energjisë 18 Dhjetor 2007

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Shqipëria ka bërë përparim të kufizuar në përafrimin e legjislacionit me *acquis* e Bashkimit Evropian në fushën e energjisë. Legjislacioni në fushën e energjisë u rishikua me qëllim

përafrimin e mëtejshëm me parimet e përgjithshme dhe *acquis* e Bashkimit Evropian në sektorin energjetik. Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike” u amendua disa herë në zbatim të *acquis* së BE-së dhe në pajtim me ndarjen dhe organizimin e sektorit të energjisë elektrike.

Me qellim hapjen e tregut, me 26 nëntor 2011, Kuvendi i Shqipërisë me propozimin e Këshillit të Ministrave, miratoi disa amendime të Ligjit ekzistues të sektorit të energjisë elektrike, ku amendamenti kryesor ishte ai lidhur me Nenin 48 për përkufizimin e “Klientit të Kualifikuar”. Mbështetur në Nenin e ri të amenduar, si Klient i Kualifikuar konsiderohet automatikisht çdo klient i lidhur në rrjetin elektrik me tension 110 kV ose më lart, si dhe çdo klient tjetër, që pavarësisht nivelit të tensionit ku është lidhur, ka një konsum vjetor të energjisë elektrike më të madh se 50 milion kWh. Mbështetur në këtë amendament, duke filluar nga 1 janari 2012, të gjithë klientët që plotësojnë një nga kushtet e mësipërme, janë të detyruar të lejnë sistemin dhe të furnizohen nga një ose më shumë furnizues të kualifikuar me çmime të parregulluara. Megjithëse, kjo nismë ishte e motivuar edhe nga situata e vështirë hidrologjike me të cilën po përballej Shqipëria në gjenerimin e energjisë elektrike gjatë gjithë vitit 2011, kjo do të ketë gjithashtu ndikime në hapjen e tregut me pakicë të energjisë elektrike. Konsumi i energjisë elektrike nga klientët, që priten të behën të kualifikuar, përfaqëson rreth 15% të konsumit total të energjisë elektrike në vend nga klientët fundorë.

Shqipëria do të vazhdojë përpjekjet e saj për harmonizimin e legjislacionit me *acquis* në përputhje me angazhimet e saj sipas Traktatit të Komunitetit të Energjisë, duke përfshirë përshtatjen me Paketën e Tretë të Tregut të Brendshëm.

Ministria e Energjisë dhe Industrisë ka marrë projektligjin të rishikuar nga Sekretariati i Komunitetit të Energjisë në Vjenë, dhe do ta shqyrtojë atë në grupin e punës të ngritur me Urdhrin e Ministrit të Energjisë dhe Industrisë Nr. 27, datë 27 janar 2014.

Energjitë e Rinovueshme në Shqipëri

Në maj 2013, Kuvendi i Shqipërisë miratoi Ligjin mbi Energjinë e Rinovueshme, i cili më së shumti trajton çështjet që kanë të bëjnë me gjenerimin e elektricitetit nga burimet e rinovueshme, dhe vetëm pjesërisht rregullon energjinë e prodhuar nga burimet e rinovueshme për ngrohje. Në përputhje me Ligjin, Qeveria shqiptare do të miratojë formalisht edhe pikësynimin për 38% në vitin 2020, duke përfshirë pikësynimin për sigurimin prej 10% energjia e rinovueshme në sektorin e transportit.

Ligji po ashtu, krijon edhe një fond të energjisë së rinovueshme të financuar nga buxheti i shtetit dhe institucionet financiare ndërkombëtare, dhe mundësisht edhe kontribuues privatë. Ky fond duhet të shërbejë për financimin e studimeve mbi vlerësimin e potencialit të burimeve të ndryshme të energjisë së rinovueshme, dokumenteve të dhënies së koncesioneve për prodhimin e energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme dhe promovimi i ngrohësve diellorë.

Për më tepër, Ligji përcakton edhe krijimin e një qendre kombëtare licencimi për të vepruar si një one-stop-shop për të gjithë investitorët që kanë fituar një koncesion, ose të cilëve u është

dhënë një autorizim për ndërtim në përputhje me ligjet në fuqi. Enti Rregullator i Energjisë (ERE) ka kompetencë për të miratuar procedura të thjeshtuara për licencimin e prodhuesve të energjisë me kapacitet nën 15MW.

Për sa i përket biokarburanteve, Shqipëria miratoi një ligj për Transportin, Prodhimin dhe Tregtimin e Biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse të rinovueshme në transport në shkurt 2008. Ligji merret me aspektet funksionale dhe organizative të prodhimit, transportit dhe tregtisë të biokarburanteve. Shqipëria ka caktuar vitet e fundit objektivat vjetore për biokarburante në treg me një minimum prej 5%, duke filluar në vitin 2010. Nga 2015-ta e tutje, kjo sasi nuk duhet të jetë më pak se 15%. Ligji gjithashtu identifikon disa stimuj për mbështetjen e konkurrencës në fushën e biokarburanteve dhe të lëndëve djegëse të rinovueshme në treg (p.sh. avantazhet e veçanta tatimore për makineri, pajisje dhe materiale të nevojshme për ndërtimin dhe komisioneve të bimëve bazë për biokarburantet, etj).

Progres është bërë gjatë 2012 - 2013 me Ligjin për Burimet e Energjisë së Rinovueshme, i cili parashikon përputhshmëri me parimet kyçe të Direktivës 2009/28/KE. Ky Ligj sapo është aprovuar dhe nuk ka pasur ndonjë impakt real. Ligji fokusohet në prodhimin e energjisë elektrike nga burimet e rinovueshme, dhe gjithashtu rregullon energjinë e rinovueshme për ngrohje dhe ftohje. Ligji parasheh çështjet e ERE-s për tarifatat feed-in, po kështu, ERE gjithashtu caktohet si organi që lëshon garancitë e origjinës. Në dispozitat e tij, Ligji i referohet gjithashtu, Ligjit për Prodhimit, Transportimit dhe Tregtinë e biokarburanteve, duke transpozuar dispozitat kyçe të Direktivës 2003/30/KE (si kufijtë indikative të incentivave dhe masave për promovimin e biokarburanteve) në 2008. Megjithatë, për të përmbushur kërkesat e Direktivës 2009/28/EC më të fundit në lidhje me biokarburantet, Ligji ekzistues për Biokarburantet ka nevojë për rishikim të mëtejshëm.

Bazuar në Protokollin Shtesë të Marrëveshjes ndërmjet Shqipërisë dhe Agjencisë Ndërkombëtare të Energjisë Atomike, të ratifikuar nga Kuvendi i Shqipërisë me Ligjin Nr. 10314, datë 16.09.2010, "Për sigurinë e përdorimit të materialeve bërthamore" (inventari i materialeve bërthamore, i miratuar me VKM-në Nr. 637, datë 19.09.2012, Agjencia Kombëtare Bërthamore inspekton në mënyrë periodike, dhe verifikon gjendjen e raportuar për përdoruesit e materialeve bërthamore. Agjencia ka përgatitur raportet respektive, të cilat mbulojnë të gjitha fushat, në mënyrë periodike, dhe i ka dërguar në Agjencinë Ndërkombëtare të Energjisë Atomike, sipas parashikimeve në protokollin shtesë të marrëveshjeve të sigurisë.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Energjisë dhe Industrisë
- Enti Rregullator i Energjisë
- Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
- Agjencia Kombëtare Bërthamore
- Shërbimi Gjeologjik Shqiptar
- Inspektorati Qendror Teknik
- Reparti i Inspektim dhe Shpëtim Minierave
- Nisma për transparencë në industrinë nxjerrëse.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kosto totale	3,453,836,000	1,624,000,000	1,242,230,000	948,000,000	966,300,000	916,300,000
Buxheti i shtetit	2,150,000,000	1,374,000,000	997,230,000	948,000,000	966,300,000	916,300,000
Asistenca e huaj	1,303,836,000	250,000,000	245,000,000	500,000,000		

III. Prioritetet

Legjislacioni aktual shqiptar në sektorin e energjisë është pjesërisht në përputhje me *acquis* të BE-së. Pavarësisht se shumë dispozita janë përafruar plotësisht ose pjesërisht, amendime të mëtejshme janë të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në Marrëveshjen e Stabilizim-Asocimit. Miratimi i Ligjit të ri të sektorit të energjisë do të sigurojë përputhjen e plotë me direktivat (Direktiva 2005/89/KE; Direktiva 2009/72/KE; Rregullorja (KE) 714/2009. Masa do të ndërmerren për të përmirësuar furnizimin me energji dhe për të realizuar një treg të hapur konkurrues të energjisë elektrike.

Për një përputhje të plotë me Direktivën 94/22/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit mbi kushtet për dhënien dhe përdorimin e autorizimeve për parashikimin, kërkimin dhe prodhimin e hidrokarbureve, nga strukturat e ministrisë së Energjisë dhe Industrisë është duke u përgatitur rregullorja “Për aktivitetet e kërkimit dhe prodhimit të hidrokarbureve në Shqipëri”, e cila do të mbështesë dhe sigurojë realizimin e rolit rregullator dhe kontrollues të shtetit nëpërmjet organeve, strukturave dhe institucioneve përkatëse.

Gjithashtu, për përputhjen me Direktivën 2009/119/EC e Këshillit, për vendosjen e një detyrimi në vendet anëtare për mbajtjen e minimumit të rezervës për naftën brut dhe/ose nënprodukteve të saj, do të amendohet ligji nr. 8450, datë 24.02.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve të tyre”, të ndryshuar dhe VKM nr. 808, datë 5.11.2004, “Për mbajtjen dhe menaxhimin e rezervës së sigurisë për naftën, gazin dhe nënproduktet e tyre”, i ndryshuar. Për këtë qëllim është duke u punuar aktualisht në zbatim të Urdhrit të Kryeministrit nr. 233, datë 02.12.2013, për “Ngritjen e grupit ndërinstitucional për rishikimin e kuadrit ligjor e institucional për regjimin e mbajtjes dhe të menaxhimit të rezervës së sigurisë për naftën, gazin e nënprodukteve të tyre, referuar direktivave të Be-së”.

Prioritet në sektorin hidrokarbur është dhe përputhja me Direktivën 2009/28/EC të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, për atë që lidhet me prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport, do të jete dhe ndryshimi i ligjit nr. 9876, datë 14.2.2008 “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”, i ndryshuar dhe akteve nënligjore në zbatim të tij. Me qëllim përafrimit të plotë të Direktivës 2009/73/KE; si dhe të Rregullores (KE) 715/2009, do të bëhet amendimi i ligjit nr. 9946, datë

30.06.2008 me synim marrjen e masave për të realizuar një treg të hapur konkurrues të gazit natyror.

Prioritetet për eficiencën e energjisë

- Prioriteti i parë për Shqipërinë është miratimi i Ligjit të ri për Eficiencën e Energjisë, i ndjekur nga rregulloret e tij zbatuese.
- Prioriteti i dytë duhet të jetë zhvillimi i legjislacionit dhe rregulloreve që kanë të bëjnë me eficiencën e energjisë në ndërtesat në mënyrë që të përputhen me Direktivën 2010/31/BE. Kodi i Energjetik i Ndërtesave duhet përditësuar me urgjencë dhe duhet të forcohen burimet e duhura njerëzore dhe financiare. Barrierat e mbetura në zbatimin e planit të parë të PKVEE të adresohen gjatë procesit të përgatitjes së planit dytë PKVEE nën ombrellën e një Task Force për të arritur objektivat kombëtare deri në vitin 2020.

Prioritetet e Energjisë së Rinovueshme

Prioritetet janë:

- Tarifat ekzistuese për HEC-et e vogla me kapacitet të instaluar deri 15 MW nuk mbështeten nga skemat e duhura tarifore dhe do të duhet të rishikohen.
- Tarifat e duhura “Feed-in” për të gjitha burimet e rëndësishme të rinovueshme të energjisë që vendi posedon dhe parashikon për t’i promovuar, do të duhet të propozohen nga ERE për miratim me qëllim për të siguruar besimin e investitorëve. OST duhet të përmirësojë transparencën në lidhje me vendosjen dhe publikimin e rregullave standarde mbi kostot e lidhjes me rrjetin të cilat janë të domosdoshme për integrimin e prodhuesve të rinj të energjisë të rinovueshme. Për sa i përket procedurave administrative, afateve, pranimi dhe trajtimit të aplikimeve në institucione të ndryshme të përfshira në proces, ato duhet të jenë të koordinuara dhe të vihen në dispozicion të aplikantëve nga Qendra Kombëtare për Aplikime të Energjisë. Investimet për shpërndarjen dhe kryesisht në rrjetet e transmetimit janë çelësi për të mbështetur rritjen e kapaciteteve gjeneruese të BER.
- Legjislacioni dytësor për zbatimin e Ligjit mbi biokarburantet ka nevojë të zhvillohet dhe të përshtatet më tej. Për më tepër, është e vështirë për të vlerësuar zbatimin e tij në praktikë, pasi arritje konkrete në lidhje me përmbushjen e objektivit të biokarburanteve kurrë nuk kanë qenë të monitoruara ose të raportohen në përputhje me detyrimet e ligjit 2008.
- Megjithatë, transpozimi i Direktivës 2009/28/KE ka qenë deklaruar si qëllimi i Ligjit të ri për burimet e rinovueshme të energjisë në sektorin e transportit, ky nuk është fokusi kryesor i ligjit të hartuar. Kështu, për të transpozuar dispozitat përkatëse të Direktivës 2009/28/KE në lidhje me biokarburantet, Ligjit për Transportin, Prodhimin dhe Tregtimin e Biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse të Rinovueshme në Transportit do të duhet të përditësohet në përputhje me rrethanat.
- Sistemi për certifikimin e energjisë të prodhuar nga burimet e rinovueshme, bazuar në garancitë e origjinës, duhet zbatuar nga ERE si institucioni përgjegjës.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Siguria e furnizimit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare e Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2003 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2005/89/EC	Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjisë elektrike”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2003	18.07.2003
	Ligji Nr. 10362, datë 16.12.2010 “Për disa shtesa dhe ndryshime ne ligjin Nr. 9072, datë 22.05.2003 ‘Për sektorin e energjisë’”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	16.12.2010	24.01.2011
Rregullorja 714/2009	Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjisë”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2003	18.07.2003
	Ligji Nr. 10362, datë 16.12.2010 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për sektorin e energjisë”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	16.12.2010	24.01.2011
	Ligj Nr. 9072, datë 22.5.2003 PËR SEKTORIN E ENERGIJISË	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2003	18.07.2003

	ELEKTRIKE				
	Ligj Nr. 10362, date 16.12.2010 " Per disa ndryshime ne ligjin Nr. 9072, date 22.5.2003 " Për sektorin e energjisë elektrike", te ndryshuar,	Ministria e Energjisë dhe Industriisë	I pjesshëm	16.12.2010	24.01.2011
Direktiva 2009/28/EC	Ligji nr. 9876, datë 14.2.2008 “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”, i ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industriisë	I pjesshëm për sa lidhet me biokarburantet	14.02.2008	Mars 2008
Direktiva e Këshillit 2009/119/EC	Ligji nr. Nr. 8450, date 24.02.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve te tyre”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industriisë Ministria e Energjisë dhe Industriisë	I pjesshëm I pjesshëm	08.04.2004 29.12.2007	Maj 2004 Janar 2008
Direktiva 94/22/EC	Ligji nr. 7746, date 28.07.1993, “Për hidrokarburet (Kërkimi dhe prodhimi)”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industriisë	I pjesshëm	28.07.1993	Gusht 1993
Direktiva 2009/73/EC dhe Rregullorja (EC) Nr. 715/2009	Ligji nr. 9946, date 30.06.2008, “Për sektorin e gazit natyror”, te ndryshuar.	Ministria e Energjisë dhe Industriisë	I pjesshëm	30.06.2008	Korrik 2008
Direktiva 1999/32/EC	VKM nr. 781, datë 14.11.2012,	Ministria e Energjisë dhe	E plote	14.11.2012	04.12.2012

dhe Direktiva 98/70/EC	“Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor”. VKM nr. 147, date 21.03.2007, “Për cilësinë e lendeve djegëse benzenë dhe diesel”.	Industrië dhe Ministria e Mjedisit		21.03.2007	Prill 2007
Direktiva 94/22/EC	Ligji nr. 7746, date 28.07.1993, “Për hidrokarburet (Kërkimi dhe prodhimi)”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I pjesshëm	28.07.1993	Gusht 1993
Direktiva 2009/73/EC dhe Rregullorja (EC) Nr. 715/2009	Ligji nr. 9946, date 30.06.2008, “Për sektorin e gazit natyror”, te ndryshuar.	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I pjesshëm	30.06.2008	Korrik 2008
dhe Direktiva 98/70/EC	VKM nr. 781, datë 14.11.2012, “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor”.	Ministria e Energjisë dhe Industrië dhe Ministria e Mjedisit	E plote	14.11.2012 21.03.2007	04.12.2012 Prill 2007

	VKM nr. 147, date 21.03.2007, “Për cilësinë e lendeve djegëse benzenë dhe diesel”.				
Direktiva 94/22/EC	Ligji nr. 7746, date 28.07.1993, “Për hidrokarburet (Kërkimi dhe prodhimi)”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I pjesshëm	28.07.1993	Gusht 1993

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia në sektorin e energjisë dhe plani i veprimit.	Ministria e Energjisë dhe Industrië	2015-2030	Tremujori II, 2015	Tremujori IV, 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislaci oni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/ përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2005/89/K E	Po	Ligji i sektorit të energjisë elektrike	Po	Ministria e Energjisë dhe industrisë	I plotë	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Rregullorja 714/2009	Po	Ligji i sektorit të energjisë elektrike	Po	Ministria e Energjisë dhe industrisë	I plotë	Tremujori IV, 2014	Tremujori I, 2015
Direktiva 2009/28/E C e Parlamentit Evropian dhe e	Po	Amendim i ligjit nr. 9876, date 14.02.200 8.	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I pjesshëm	Tremujori i III 2015	Tremujori III vitit 2015

Këshillit							
Direktiva e Këshillit 2009/119/EC	Po	Ligji për mbajtjen dhe menaxhimin e rezervës së sigurisë	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori IV 2015	Tremujori IV 2015
Direktiva 2009/73/EC dhe Rregullorja (EC) Nr. 715/2009	Po	Amendimi i ligjit nr. 9946, datë 30.06.2008	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori I 2015	Tremujori II 2015
Direktiva 94/22/EC	Po	“Rregullorja për aktivitetet e kërkimit dhe prodhimit të hidrokarbureve në Shqipëri”	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesëshëm	Tremujori II 2015	Tremujori II 2015
Direktiva 94/22/EC	Po	“Rregullorja për aktivitetet e kërkimit dhe prodhimit të hidrokarbureve në Shqipëri”	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesëshëm	Tremujori II 2015	Tremujori II 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.2 Tregu i energjisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare e Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2003– 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2009/72/KE	Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjisë”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2003	18.07.2003
	Ligj Nr. 10362 datë 26.11.2011 “Për disa ndryshime në ligjin Nr. 9072, datë 22.05.2003 ‘Për Sektorin e Energjisë’”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	26.11.2011	24.01.2011
Rregullorja 714/2009	Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjisë”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2013	18.07.2003
	Ligj Nr. 10362 datë 26.11.2011 “Për disa ndryshime në ligjin Nr. 9072, datë 22.05.2003 ‘Për Sektorin e Energjisë’”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	16.11.2011	24.01.2011
Traktati i krijimit të Komunitetit të Energjisë	Ligji Nr. 9072, datë 22.05.2003 “Për Sektorin e Energjisë”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	22.05.2003	18.07.2003
	Ligj Nr. 10362 datë 26.11.2011 “Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 9072, datë 22.05.2003 ‘Për Sektorin e	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	16.12.2010	24.01.2011

	Energjisë”				
Direktiva 2009/28/EC	Ligji nr. 9876, datë 14.2.2008 “Për prodhimin, transportimin dhe tregtimin e biokarburanteve dhe të lëndëve të tjera djegëse, të rinovueshme, për transport”, i ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm për sa lidhet me biokarburantet	14.02.2008	Mars 2008
Direktiva e Këshillit 2009/119/EC	Ligji nr. 9218 dt. 08.04.2004 “Mbi disa shtesa ne Ligji nr. nr. 8450, date 24.02.1999 “Për përpunimin, transportimin dhe tregtimin e naftës, gazit dhe nënprodukteve te tyre”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	08.04.2004	03.05.2004
Direktiva 94/22/EC	Ligji nr. 7746, date 28.07.1993, “Për hidrokarburet (Kërkimi dhe prodhimi)”, te ndryshuar	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	28.07.1993	22.08.1993
Direktiva 2009/73/EC	Ligji nr. 9946, date 30.06.2008, “Për sektorin e gazit natyror”, te ndryshuar.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	30.06.2008	06.08.2008
Rregullorja (EC) Nr. 715/2009	Ligji nr. 9946, date 30.06.2008, “Për sektorin e gazit natyror”, te ndryshuar.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	30.06.2008	06.08.2008
Direktiva 1999/32/EC	VKM nr. 781, datë 14.11.2012, “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të	Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Ministria e Mjedisit	E plote	14.11.2012	04.12.2012

	lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor”.				
	VKM nr. 147, date 21.03.2007, “Për cilësinë e lendeve djegëse benzenë dhe diesel”.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Ministria e Mjedisit	E plote	21.03.2007	12.04.2007
Direktiva 98/70/EC	VKM nr. 781, datë 14.11.2012, “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme, të lëngshme, për përdorim termik, civil e industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe liqenor”.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Ministria e Mjedisit	E plote	14.11.2012	4.12.2012
	VKM nr. 147, date 21.03.2007, “Për cilësinë e lendeve djegëse benzenë dhe diesel”.	Ministria e Energjisë dhe Industrisë dhe Ministria e Mjedisit	E plote	21.03.2007	12.04.2007

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e Sektorit të Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2015-2030	Tremujori II, 2015	Tremujori IV, 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunueshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2009/72/EC	Po	Ligji i sektorit të energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe industrisë	I plotë	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Rregullorja 714/2009	Po	Ligji i ri i sektorit të energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe industrisë	I plotë	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Direktiva 2009/28/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit	Po	Amendimi i ligjit nr. 9876, date 14.02.2008	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	Tremujori i III 2015	Tremujori III viti 2015
Direktiva e Këshillit 2009/119/EC	Po	Ligji për mbajtjen dhe menaxhimin e rezervës së sigurisë	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori IV 2015	Tremujori IV 2015
Direktiva 2009/73/EC	Po	Amendimi i ligjit nr. 9946, date 30.06.2008	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	Tremujori I 2015	Tremujori 2 2015
Rregullorja (EC) Nr. 715/2009	Po	Amendimi i ligjit nr. 9946, date 30.06.2008	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I pjesshëm	Tremujori I 2015	Tremujori 2 2015
<u>AFATMESME (2016-2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3 Eficenca e energjisë dhe burimet e rinovueshme të energjisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare e Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2003 – 2015

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2009/28/KE	Ligji 138/2013	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	E pjesshme	8.02.2013	2.05.2013
Direktiva 2010/30/EC	Ligji 68/2012	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	E plotë	10.04.2012	21.06.2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e Sektorit të Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2015-2030	Tremujori II, 2015	Tremujori IV, 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

AFATSHKURTRA (2015)							
EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
Direktiva 2009/28/KE	Po	Amendimi i Ligjit 138/2013,	Po	Ministria e Energjisë dhe	I plote	Tremujori I, 2015	Tremujori II, 2015

		datë 2.05.2013 “Për Energjitë e Rinovuesh me”		Industrië			
	Po	Projekt VKM për Planin Kombëtar i veprimit për Energjitë e Rinovuesh me 2014- 2020	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I plotë	Tremujori I, 2015	Tremujori II, 2015
	Po	Projekt VKM për një përmbledhj e të rregullave kombëtare lidhur me autorizimet , certifikimet dhe procedurat e licencimit që janë aplikuar për të ndërtuar një impiant energjetik nga BRE të shoqëruara me infrastruktura rën e rrjetit të transmetim it dhe shpërndarje	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrië	I plotë	Tremujori I, 2015	Tremujori II, 2015

		s për prodhimin e energjisë elektrike.					
	Po	Projekt VKM për miratimin e Dokumenti t të politikës energjetike për zhvillimin e Energjive të Rinovueshme deri në vitin 2020.	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori I, 2015	Tremujori II, 2015
Direktiva 2012/27/KE	Po	Projektligji për Eficencën e Energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i III-të 2015
	Po	Projekt VKM për Targetet Kombëtare 2 vjeçare për Investimet në fushën e Eficencës së Energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i IV-të 2015
	Po	Projekt VKM për Planin e 2 ^{te} vjetor Kombëtar për Eficencën e Energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i II-të 2015	Tremujori i IV 2015
		VKM për përmbledhjen e rregullave kombëtare për	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV- 2015

		autorizimet , certifikimin dhe procedurat e licencimit për audituesit e energjisë, mënyrës së marrjes së informacio nit energjetik të konsumator ëve fundore.					
	Po	VKM për fondin e Eficencës së Energjisë.	Po	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV 2015
	Po	VKM për zyrat rajonale të mbledhjes së informacio nit nga auditues energjetike dhe funksionim it të regjistrit kombëtar të Eficencës së Energjisë	Po	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV 2015
	Po	VKM për miratimin e Software-it kombëtar për vlerësimin e potencialit energjetik.	Po	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV 2015
	Po	VKM për Inspektimin e Impianteve që përdorin energjinë dhe klasifikimi i tyre	Po	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV 2015
	Po	VKM për Kodin	Po	Ministria e Energjisë	I plotë	Tremujori i III 2015	Tremujori i IV 2015

		Energjetik të Ndërtesave në funksion të kostos së ndërtimit dhe rinovimit me qëllim efencën e energjisë.		dhe Industrisë			
	Po	VKM për metodikën e Kostos Optimale të vendosjes për impiantet që konsumojnë energji	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-rë 2015
	Po	VKM për heqjen nga tregu i llambave inkandeshe nte dhe zëvendësimin me llambat ekonomike.	Po	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I plotë	Tremujori i III-të 2015	Tremujori i IV-rë 2015
<u>AFATMESME (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Siguria bërthamore dhe mbrojtja nga rrezatimet

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
1999/519/EC: Rekomandim i Këshillit i datës 12 korrik 1999 mbi kufizimet në ekspozimin e	Ligji Nr. 10469, datë 13.10.2011 “Për mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese”.	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	13.10.2011	15.11.2011

publikut ndaj fushave elektromagnetike (0 Hz deri në 300 GHz)	Ligji Nr. 27/2013 “Mbi disa ndryshime në Ligjin Nr. 10469, datë 13.10.2011 ‘Mbi mbrojtjen nga rrezatimet jojonizuese”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	14.02.2013	26.03.2013
	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 743, datë 16.10.2012 “Për miratimin e Rregullores për mbrojtjen e publikut nga rrezatimet jojonizuese	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	16.10.2012	16.10.2012
Direktiva 96/29/KE	Vendimi i Këshillit të Ministrave nr 543 të 2010/07/07 "Për miratimin e Rregullores për trajtimin e sigurt të burimet e rrezatimit jonizues"	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	9.11.1995	20.12.1995
	Ligji Nr. 8025, datë 9.11.1995 “Mbi mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	28.07.2008	19.08.2008
	Ligji Nr. 9973, datë 28.07.2008 “Mbi disa ndryshime në Ligjin Nr. 8025, datë 9.11.1995 ‘Mbi mbrojtjen nga rrezatimet	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	14.02.2013	26.03.2013
		Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	7.01.2010	7.01.2010
		Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	25.07.2012	30.08.2012

Direktivë e Këshillit 96/29/Euratom të datës 13 Maj 1996	jonizuese” Ligji Nr. 26, datë 14.02.2013 “Mbi disa ndryshime në Ligjin Nr. 8025, datë 9.11.1995 ‘Mbi mbrojtjen nga rrezatimet jonizuese” Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 10, datë 7.01.2010 “Mbi miratimin e Rregullores mbi licencimin dhe inspektimin e aktiviteteve me rrezatim jonizues” Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 481, datë 25.07.2012 “Mbi miratimin e Rregullores për sigurinë e publikut ndaj ekspozimeve që shkaktohen nga burimet e rrezatimit jonizues”	Ministria e Shëndetësisë			
Direktiva 2003/122/ Euratom	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 344, datë 29.04.2011 “Mbi sigurinë fizike të materialeve radioaktive në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	29.04.2011	31.05.2011
Rekomandimi 2000/473/Euratom	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr.	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	9.05.2012	13.06.2012

	313, datë 9.05.2012 “Mbi miratimin e Rregullores për mbrojtjen e publikut nga shkarkimet në mjedis, përcaktimin e mostrave, rajoneve dhe frekuencës së matjeve”				
Direktiva e Këshillit 97/43/Euratom	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 229, datë 20.03.2013 “Mbi miratimin e Rregullores për sigurinë e ekspozimeve mjekësore me burime të rrezatimit jonizues”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	20.03.2013	16.04.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani i Veprimit mbi menaxhimin e sigurt të mbetjeve radioaktive	Ministria e Shëndetësisë	Shumëvjeçare	Tremujori I, 2015	Tremujori I, 2015
Plani i Veprimit mbi mbrojtjen dhe sigurinë nga rrezatimet	Ministria e Shëndetësisë	Shumëvjeçare	Tremujori IV, 2016	Tremujori IV, 2016
Dokumenti i politikave të edukimit dhe trajnimit	Ministria e Shëndetësisë	Shumëvjeçare	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpu	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
------------------	--------------------------------------	--	---	--	---	------------------------------------	---------------

					thje e pjeshme)		
<u>AFATSHKURTER(2015)</u>							
Direktiva 90/641/Eur atom	Jo	Projekt vendim i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e Rregullores për mbrojtjen e punëtorëve të ekspozuar gjatë procesit të punës ndaj rrezatimit jonizues”	Jo	Ministria e Shëndetësi së	E pjeshme	Tremujori IV, 2015	Tremujori IV, 2015

Direktiva 2013/59 EURATO M 5 dhjetor 2013		Projekt Vendim i Komisioni te Mbrojtjes nga Rrezatimet për miratimin e Planit për përgatitjen dhe reagimin ne rast emergjence radiologjik e, KMR, ZMR dhe IFBZ	Po	KMR		Tremujori I IV-te 2015	Tremujori I IV-te 2015
Direktiva 2013/59 EURATO M 5 Dhjetor	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e Rregullores	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori I III-te 2015	Tremujori I III-te 2015

2013		mbi nivelet e lejuara te përqendrim it te radonit ne ndërtesa dhe ujë, nivelet udhëzuese te radiobertha mave ne materialet e ndërtimit si dhe nivelet e lejuara te radiobertha mave ne ushqime dhe produktet e kozmetikes si dhe frekuenca e matjeve dhe kontrollit”					
	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e Rregullores mbi sigurimin fizik te materialeve radioaktive ne RSH”	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori I IV-te 2015	Tremujori I IV-te 2015
<u>AFAT-MESEM (2016– 2017)</u>							
Direktiva 2013/59 EURATO M 5 Dhjetor 2013	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e “Rregullore s për trajtimin e sigurte te materialeve radioaktive ne RSH.”	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori I II-te 2016	Tremujori I II-te 2016
	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori I III-te 2016	Tremujori I III-te 2016

		“Rregullore s për transportin e sigurte te materialeve radioaktive.”					
Direktiva 2013/59 EURATO M 5 dhjetor 2013	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e “Rregullore s për sigurimin fizik te materialeve radioaktive gjate transportit”	jo	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori i II-te 2017	Tremujori i II-te 2017
	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e “Rregullore s mbi NORM”	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori i III-te 2017	Tremujori i III-te 2017
	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave për miratimin e “Rregullore s për mbrojtjen e publikut nga ekspozimet radiologjik e”	po	Ministria e Shëndetësis ë	I pjesshëm	Tremujori i IV-te 2017	Tremujori i IV-te 2017

KAPITULLI 16: TATIMET

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Objektivi kryesor lidhur me politikat tatimore është përafrimi i legjislacionit shqiptar me legjislacionin e Bashkimit Evropian si edhe përmirësimi i administrimit të tatimeve në rritjen e bazës së taksueshme. Ky objektiv strategjik do të realizohet nëpërmjet:

- harmonizimit të politikave tatimore me *acquis* e BE-së;
- krijimit të klimës së biznesit të favorshme për zhvillimin dinamik të sipërmarrjes private dhe tërheqjen e investimeve të huaja;
- formulimit të politikave tatimore që mbështesin zhvillimin ekonomik dhe social në Shqipëri dhe nxisin formalizimin e ekonomisë;
- përmirësimit të menaxhimit të administratës tatimore, duke u bazuar në realizimin e të ardhurave me profesionalizëm, integritet dhe ndershmëri, me një standard që krijon besueshmëri tek qytetarët dhe kredibilitet me partnerët ndërkombëtarë dhe komunitetin e biznesit, vendas dhe të huaj.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres në përafrimin e legjislacionit të saj me *acquis*. Në 1 janar , 2015 fillon zbatimi i Ligjit të Ri të TVSH-së, nr. 92/2014, date 24.07.2014, i cili harmonizon legjislacionin e Shqipërisë me Direktivat e ndryshuara të BE-së. Gjate vitit 2015 do të dalin aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji.

Ndryshime janë bërë në legjislacionin e akcizës për të arritur një lidhje të mëtjshme me *acquis* e BE për sa i përket nivelit dhe strukturës së akcizës së cigareve dhe birrës.

Shqipëria ka nënshkruar një marrëveshje me FMN-në në datë 19 mars 2014, për të arritur konsolidimin fiskal nëpërmjet përmirësimit të administratës tatimore dhe forcimin e menaxhimit të financave publike.

Një komponent i rëndësishëm i marrëveshjes është shlyerja e borxheve, duke përfshirë këtu edhe borxhet për TVSH-në.

I.3 Struktura e Kapitullit

1. POLITIKAT TATIMORE
2. TATIMI DIREKT
3. TATIMI INDIREKT
4. NDIHMA E NDËRSJELLË

II. Situata Aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe e legjislacionit të BE-së.

Neni 98 i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit parashikon se, Shqipëria dhe BE-ja do të vendosin bashkëpunimin në fushën e tatimeve, duke përfshirë masat që synojnë reformimin e mëtejshëm të sistemit fiskal dhe ristrukturimin e administratës tatimore, me qëllim që të sigurohet efikasitet në mbledhjen e taksave dhe luftën kundër evazionit fiskal. Për më tepër, ky bashkëpunim duhet të marrë në konsideratë fushat prioritare që lidhen me *acquis* e BE-s në fushën e tatimeve dhe të luftës kundër konkurrencës së dëmshme të tatimeve. Në këtë drejtim, Shqipëria dhe BE-ja e njohin rëndësinë e përmirësimit të transparencës dhe shkëmbimit të informacionit ndërmjet Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian dhe Shqipërisë, në mënyrë që të lehtësohet zbatimi i masave që parandalojnë mospagimin ose evazionin tatimor. Neni 98 i MSA gjithashtu, kërkon konsultime ndërmjet Shqipërisë dhe BE-së me qëllim që të eliminohet konkurrenca e dëmshme e tatimeve ndërmjet Shteteve Anëtare të BE-së dhe Shqipërisë, për të siguruar një nivel të barabartë përsa i përket tatimit të biznesit.

Ligji i BE-së në fushën e tatimeve përbëhet nga disa akte ligjore. Në nivelin e ligjit primar, neni 110 i TFBE (Traktatit për Funkcionimin e Bashkimit Evropian), i cili ndalon diskriminimin e taksave është i një rëndësie vendimtare. Legjislacioni sekondar ndër të tjera përfshin:

- Direktivën e Këshillit 2008/118/EC, e datës 16 dhjetor 2008, “në lidhje me masat e përgjithshme për akcizën dhe shfuqizimin e Direktivës 92/12/KEE”;
- Direktivën e Këshillit 2006/112/KE, 28 nëntor 2006, “Mbi sistemin e përbashkët të tatimit mbi vlerën e shtuar”;
- Direktivën e Këshillit 2003/48/KE, 3 qershor 2003, “Mbi tatimin nga të ardhurat e kursimeve në formën e pagesave të interesit”;
- Direktivën e Këshillit 2009/133/KE, 19 tetor 2009, “Në sistemin e përbashkët të taksimit, të zbatueshëm për bashkimet, ndarjet, ndarjet e pjesshme, transfertat e aktiveve dhe shkëmbimet e aksioneve në lidhje me kompanitë e Shteteve të ndryshme Anëtare dhe për transferimin e zyrës regjistruese të një Kompanie Evropiane ose Shoqërie të Bashkuar Evropiane ndërmjet Shteteve Anëtare”;
- Direktivën e Këshillit 2010/24/EU, 16 mars 2010, “Mbi asistencën e ndërsjellë për rimëkëmbjen e kërkesave lidhur me taksat, detyrimet dhe masat e tjera”;
- Direktivën e Këshillit 2011/16/BE, të datës 15 shkurt 2011, “Për bashkëpunimin administrativ në fushën e tatimeve”;
- Rregulloren e Këshillit (BE) Nr. 904/2010, 7 tetor 2010, “Mbi bashkëpunimin administrativ dhe luftën e mashtrimit në fushën e tatimit mbi vlerën e shtuar”;
- Rregulloren e Këshillit (BE) Nr. 2073/2004, 16 nëntor 2004, “Mbi bashkëpunimin administrativ në fushën e detyrimeve të akcizës”;
- Rregulloren e Këshillit 2004/106/KE, 16 nëntor 2004 “Që amendon Direktivën 77/799/KEE, në lidhje me ndihmën reciproke nga autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare në fushën e tatimeve direkte, detyrimeve të caktuara të akcizës dhe tatimit

mbi primet e sigurimit dhe 92/12/KEE mbi masat e përgjithshme për produktet që i nënshtrohen akcizës dhe të mbajtjes, lëvizjes dhe monitorimit të këtyre produkteve”.

II. 2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Ministria e Financave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve janë fokusuar në përafrimin e legjislacionit fiskal me *acquis* duke synuar uljen e barrës tatimore për biznesin dhe individët, duke rritur bazën e taksueshme, hartimin e politikave tatimore që mbështesin zhvillimin ekonomik dhe social në Shqipëri dhe nxisin formalizimin e ekonomisë. Zëvendësimi i sistemit aktual informatik, më 1 janar 2015, me një sistem të ri më modern, nëpërmjet projektit “E-Taxation” do të ridizenjojë brenda një kohe shumë të shkurtër të gjitha proceset e Administratës Tatimore, duke zëvendësuar transaksionet kyçe të sistemeve të vjetruara. Projekti E-Taxation ka për qëllim të njësojë operacionet e administratës tatimore me praktikat më të mira të Bashkimit Evropian dhe projektet tatimore. Bashkëpunimi administrativ dhe asistenca e ndërsjellë, si edhe efikasiteti i sistemit të brendshëm antikorrupsion dhe të hetimit tatimor janë rritur.

Që nga viti 2013 janë miratuar aktet ligjore vijim:

- Ligji Nr. 178/2013, datë 2013/12/28 "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr 9975, datë 28.07.2008,"Për Taksat Kombëtare" i ndryshuar;
- Ligji Nr. 177/2013, datë 2013/12/28 "Për disa ndryshime në ligjin nr 8438", datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat ", i ndryshuar;
- Ligji Nr. 181/2013, datë 2013/12/28 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr 9632, datë 30.10.2006, "Për sistemin e taksave vendore", i ndryshuar;
- Ligji Nr. 184/2013, datë 2013/12/28 "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin Nr. 10.383, datë 24.02.2011,"Për kujdesin shëndetësor të detyrueshëm në Republikën e Shqipërisë";
- Ligji Nr. 182/2013, datë 2013/12/28 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 7928, datë 27.04.1995, "Për TVSH-në ", i ndryshuar;
- Ligji Nr. 179/2013, datë 2013/12/28 "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9920, datë 19.05.2008 "Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar;
- Ligji Nr. 180/2013, datë 2013/12/28 "Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr 61/2012 "Për akcizat në Republikën e Shqipërisë";
- Ligji Nr. 83/2014, datë 17.7.2014 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 8438, datë 28.12.1998, “Për tatimin mbi të ardhurat”, të ndryshuar, botuar ne Fletoren Zyrtare 126, date 11/08/2014;
- Ligji Nr. 84/2014 ,datë 17.7.2014 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 9920, datë 19.5.2008, “Për procedurat tatimore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, botuar ne Fletoren Zyrtare 126, date 11/08/2014;
- Ligji Nr. 85/2014 ,datë 17.7.2014”Për disa ndryshime në ligjin nr. 9632, datë 30.10.2006, “Për sistemin e taksave vendore”, të ndryshuar, botuar ne Fletoren Zyrtare 126, date 11/08/2014;

- Ligji Nr. 86/2014 ,datë 17.7.2014”Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 9975, datë 28.7.2008, “Për taksat kombëtare”, të ndryshuar, botuar ne Fletoren Zyrtare 126, date 11/08/2014;
- Ligji Nr. 87/2014 ,datë 17.7.2014 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 9136, datë 11.9.2003, “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore dhe shëndetësore në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar, botuar ne Fletoren Zyrtare 126, date 11/08/2014;
- Ligji Nr. 92/2014, date 24.07.2014 “ Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar ne R.SH” botuar ne Fletoren Zyrtare 128, date 3/08/2014.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucionet përgjegjëse për këtë kapitull janë Ministria e Financave (Përfaqësuar nga Drejtoria e Politikave dhe Marrëdhënieve Fiskale) dhe Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve. Ministria e Financave është institucioni kryesor.

Drejtoria e Politikave dhe Marrëdhënieve Fiskale harton ligjet fiskale, duke respektuar programin ekonomik dhe bën një analizë të thellë të ekonomisë në rajon.

Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (DPT) është institucioni kryesor tatimor në Republikën e Shqipërisë dhe autoriteti që ka të drejtën e implementimit të ligjeve fiskale, administrimit të taksave dhe tarifave ndërkombëtare. Qëllimi kryesor i DPT-së është të ndihmojë tatimpaguesit të paguajnë detyrimet e tyre tatimore në përputhje me ligjet e zbatueshme tatimore dhe të sigurojë që të ardhurat nga taksat të shkojnë në llogaritë e buxhetit të shtetit, duke i ofruar Tatimpaguesve një sistem efektiv pagesash.

Grupi Ndër-Institucional i Punës për Integrimin Evropian, i krijuar me Urdhërin e Kryeministrit nr.107, datë 28.02.2014, “Për krijimin, përbërjen dhe funksionimin e Grupeve Ndër-Institucionale të Punës për Integrimin Evropian”, për Kapitullin 16 “Tatimet” kryesohet nga Ministria e Financave dhe përbëhet nga përfaqësues të Ministrisë së Financave dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Tatimeve.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Në kuadër të Projektit IFC mbi “Thjeshtësimi dhe Transparenca Tatimore në Shqipëri” fondet financiare të angazhuara në zbatimin e tij janë si më poshtë :

	2013-2015
Kosto totale	600.000 \$
Ministria e Financave (Kontributi Cash)	50.000 \$
Kontribut i projektit IFC	450.000 \$
Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve (Kontributi në natyrë)	100.000 \$

Kostoja totale e projektit është 600.000 \$ për periudhën mars 2013-2015.

Në kuadër të pjesëmarrjes në programin e Unionit “Fiscalis 2020”, bazuar në Marrëveshjen e firmosur midis Bashkimit Evropian dhe Republikës së Shqipërisë, kontributi financiar që Republika e Shqipërisë, (DPT) duhet të paguajë në buxhetin e përgjithshëm të Bashkimit Evropian do të jetë :

- 25,000 euro për vitin 2015;
- 30,000 euro për vitin 2016;
- 35,000 euro për vitin 2017;
- 40,000 euro për vitin 2018;
- 45,000 euro për vitin 2019;
- 50.000 euro për vitin 2020.

III. Prioritetet

Aktualisht, legjislacioni fiskal shqiptar është pjesërisht në përputhje me *acquis* e BE-së. Ligji 61/2012 "Për akcizën në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar, është pjesërisht në përputhje me *acquis* të BE-së. Shqipëria filloi zbatimin e ligjit të ri të akcizës në 1 tetor 2012. Në një periudhë afat-mesme, fokusi ynë kryesor do të jetë përafrimi i mëtejshëm i strukturës dhe normave të akcizës me *acquis* lidhur me akcizën e alkooleve. Për vitin 2015, prioritet kryesor është përafrimi i legjislacionit vendas me *acquis* për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar. Ligji i ri për TVSH-në do të hyjë në fuqi në 1 janar 2015.. Ky ligj do të përafrojë legjislacionin shqiptar me Direktivën 2006/112/KE. Aktet nënligjore në zbatim të këtij ligji, do të jenë të gatshme gjatë vitit 2015..

IV. Plani

IV.1 Politikat tatimore

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Strategjik i Administratës Tatimore	Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	2014-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2008/118/KE	Ligji nr. 61/2012, "Ligji për akcizat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.	Ministria e Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	E pjesshme	1.07.2012	1.10.2012

Direktiva 2009/133/KE	Ligji nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për Tatimin mbi të Ardhurat", i ndryshuar	Ministria e Financave	Nuk ka përafrim	28.12.1998	3.06.1998
Direktiva 2006/112/KE	Ligji nr. 7928 datë 27.04.1995 "Për TVSH-në", i ndryshuar	Ministria e Financave	Nuk ka përafrim	27.04.1995	31.07.1995

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Kuadri i politikave ekzistuese	Periudha e referuar
Nuk ka përgjigje	Nuk ka përgjigje	Nuk ka përgjigje

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përp uthje e pjesshme)	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva e Këshillit 2006/112/KE	Po	Ligji "Për Tatimin mbi Vlerën e Shtuar në Republikën e Shqipërisë Udhëzimi i Ministrisë të Financave në zbatim të ligjit	Po	Ministria e Financave DPT DPT	E pjesshme	24.07.2014	1 janar, 2015 3muji i parë 2015
Direktiva 2003/48/KE	Po	Ligji "Për të ardhurat" i ndryshuar Nr. 8438, datë 28.12.1998, në lidhje me shkrirjet dhe bashkimin.	Jo	Ministria e Financave	E plotë	Tre-mujori i dytë 2015	Tre-mujori i parë 2016
<u>AFAT- MESEM (2016-2017))</u>							
-	-	-	-	-	-	-	-

IV.2 Tatimi direkt

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Memorandumi i Politikave Ekonomike dhe Financiare midis FMN-së dhe Ministrisë së Financave të Shqipërisë dhe Bankës së Shqipërisë	Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë	2014-2016
Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike	Ministria e Financave	2014-2020

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2003/48/KE	Ligji Nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat", i ndryshuar	Ministria e Financave	Nuk ka përafrim	28.12.1998	3.06.1998
Direktiva 2009/133/KE	Ligji Nr. 8438, datë 28.12.1998 "Për tatimin mbi të ardhurat", i ndryshuar	Ministria e Financave	Nuk ka përafrim	28.12.1998	3.06.1998

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 -2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR (2015)</u>							

Direktiva 2003/48/KE	Po	Ligji “Mbi të ardhurat” i ndryshuar, nr. 8438, datë 28.12.1998, në lidhje me Shkrirjen dhe Bashkimin	Po	Ministria e Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	E plotë	Tre-mujori dyte 2015	Tre-mujori pare 2016
Direktiva 2009/133/KE	Po	Ligji “Mbi të ardhurat” i ndryshuar, nr. 8438, datë 28.12.1998, në lidhje me Shkrirjen dhe Bashkimin	Jo	Ministria e Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve	E plotë	Tre-mujori dyte 2015	Tre-mujori pare 2016
<u>AFAT- MESEËM (2016-2017)</u>							
-	-	-	-	-	-	-	-

IV.3 Tatimi indirekt

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Memorandumi i Politikave Ekonomike dhe Financiare midis FMN-së dhe Ministrisë së Financave të Shqipërisë dhe Bankës së Shqipërisë	Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë	2014-2016
Strategjia e Financave Publike 2014-2020	Ministria e Financave	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2006/112/KE	Ligji nr. 92/2014 "Mbi TVSH-në", i ndryshuar	Ministria e Financave	E pjesshme	24.07.2014	01.01.2015
Direktiva 2008/118/KE	Ligji nr. 61/2012, "Ligji për akcizat në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar.	Ministria e Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	E pjesshme	1.10.2012	1.10.2012

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR (2015)</u>							
<u>AFAT- MESEM (2016-2017)</u>							
Direktiva 2008/118/KE	Po	Ligji nr. 61/2012, "Ligji për akcizat në Republikën e Shqipërisë"	Po	Ministria e Financave, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	E pjesshme	Tre-mujori i parë 2015	Tre-mujori i parë 2015

IV.4 Ndihma e ndërsjellë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
-	-	-

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja e Këshillit (EU) Nr. 904/2010	-	-	Nuk ka përafrim	-	-
Rregullorja (EC) Nr. 2073/2004	-	-	Nuk ka përafrim	-	-
Rregullorja (EC) Nr. 2073/2004	-	-	Nuk ka përafrim	-	-
Direktiva 2011/16/BE	-	-	Nuk ka përafrim	-	-
Direktiva 2010/24/BE	-	-	Nuk ka përafrim	-	-

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
-	-	-	-	-

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2016

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR (2015)</u>							
-	-	-	-	-	-	-	-
<u>AFAT- MESEM (2016-2017)</u>							
-	-	-	-	-	-	-	-

KAPITULLI 17: POLITIKA EKONOMIKE DHE MONETARE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Legjislacioni i BE-së në fushën e politikës ekonomike dhe monetare përmban kritere që kërkojnë pavarësinë e bankave qendrore të Shteteve Anëtare dhe ndalimin e financimit direkt të sektorit publik nga ana e bankave qendrore, ashtu si dhe aksesin e privilegjuar të sektorit publik në institucionet financiare. Shtetet Anëtare priten që të koordinojnë politikat e tyre ekonomike dhe janë subjekt i rregullave të Paktit të Stabilitetit dhe Rritjes, si dhe procedurave të monitorimit të deficitit. Shtetet Anëtare të sapo-anëtarësuara angazhohen edhe në drejtim të përmbushjes së kriterëve për adoptimin e euros. Para se këto Shtete të anëtarësohen në eurozonë, do të marrin pjesë në Bashkimin Ekonomik dhe Monetar si Shtete Anëtare me *derogation*, dhe duhet të trajtojnë politikën e tyre të kursit të këmbimit si një çështje të përbashkët me Bashkimin Evropian.

I.2 Situata në Shqipëri

Janë bërë disa përparime në përcaktimin dhe zbatimin e politikës monetare dhe ekonomike. Masa të mëtejshme nevojiten për të forcuar planifikimin dhe zbatimin e politikave buxhetore, përfshi planifikimin buxhetor dhe menaxhimin e financave publike. Në tërësi, përgatitjet kanë avancuar në masë të moderuar.

Stabiliteti makroekonomik vazhdoi të mbështetet nga një politikë monetare e shëndetshme që funksionon nën një regjim me objektiva inflacioni. Kërkesa agregate e dobët dhe inflacioni i importuar i ulët çuan në tkurrjen e normës mesatare të inflacionit në 1.9% në 2013, pak nën kufirin e poshtëm të objektivit të Bankës së Shqipërisë prej 2-4%, dhe vazhdoi të qëndrojë në këtë nivel edhe në gjysmën e parë të 2014. Presionet inflacioniste të ulëta krijuan hapësirë për lehtësim të mëtejshëm të politikës monetare, dhe Banka e Shqipërisë e uli normën bazë të interesit disa herë, duke e sjellë në nivelin më të ulët historik prej 2.5%. Megjithatë, ky stimul është transmetuar vetëm pjesërisht te ekonomia në formën e normave më të ulëta të kreditimit, për shkak të riskut të lartë të bankave përballë një përqindjeje të lartë të kredive me probleme në bilancet e bankave. Norma liberale e këmbimit të lekut mbeti gjerësisht stabil kundrejt euros në 2013 dhe në tetë muajt e parë të 2014, duke ndihmuar në mbajtjen e inflacionit të importuar në nivel të ulët. Shkalla e euroizimit e sistemit financiar ka pësuar njëfarë rënieje, por mbetet e lartë, duke e shtrënguar politikën monetare. Në tërësi, inflacioni i ulët ka lejuar vazhdimin e ciklit lehtësues të politikës monetare, por impakti i tij në kërkesën agregate ka mbetur shtrëngues për shkak të paralajmërimeve të Bankës për risk të lartë.

Deficiti buxhetor ishte 4.8% të PBB-së në 2013, duke tejkaluar objektivin fillestar prej 3.5%. Të ardhurat zhgënjyese nga taksat direkte dhe rritja e shpenzimeve të lidhura me zgjedhjet gjatë fazës së parë të vitit, e bënë të nevojshëm rishikimin thelbësor të buxhetit në tetor. Në 2013, si e tërë, të ardhurat totale ishin 8,9% më të ulëta sesa planifikimi fillestar. Për sa i përket shpenzimeve, përpjekjet për të mbajtur nën kontroll buxhetin u fokusuan sërish në shkurtimin e shpenzimeve kapitale, që përfunduan në 7.8% më pak sesa plani, megjithatë, shënoi një rritje të lehtë si përqindje e PBB-së (në 4.8%).

Nevoja për të financuar deficitin e buxhetit dhe njohja e detyrimeve të prapambetura, që llogariten sa 5.3% të PBB, e shtynë lart nivelin e borxhit publik në 70.5% në fund të vitit 2013, nga 62.3% një vit më parë. Edhe pse përpjekjet për të zgjatur profilin e maturimit të stokut të borxhit arritën disa rezultate në 2013 (konkretisht me emetimin e parë të bonove të para 10-vjeçare), komponenti i tij afatshkurtër mbetet i lartë, duke e ekspozuar vendin ndaj riskut të ri-financimit. Baza e ngushtë e investuesve, që përfshin kryesisht bankat e vendit, i shtohet këtyre dobësive dhe i ekspozon bankat vendase para riskut sovran.

Qeveria miratoi një strategji për pagimin dhe parandalimin e mëtejshëm të detyrimeve ndaj bizneseve, në shkurt. Kjo strategji, me ndihmën e huave nga FMN-ja dhe Banka Botërore, synon të paguhen të gjitha detyrimet brenda tre vitesh dhe të bëjë përmirësime thelbësore në menaxhimin e financave publike, për të shmangur rishfaqjen e tyre. Faturat e papaguara dhe rimbursimet tatimore të prapambetura nuk janë futur në statistikën zyrtare të borxhit; njohja dhe pagimi i tyre përbën një hap të madh përpara në funksion të rritjes së transparencës dhe rikthimit të besimit të qeveria si partner kontraktual. Në mars, qeveria filloi procesin e shlyerjes së detyrimeve të prapambetura, duke paguar rreth 35% të tyre deri në fund të korrikut. Një auditor i jashtëm i pavarur është caktuar për të forcuar kuadrin raportues dhe për të garantuar mbikëqyrjen e duhur të procesit.

Objektivi i shpallur i politikës fiskale në 2014 ishte konsolidimi i financave publike, duke shlyer një pjesë të mirë të borxheve të qeverisë. Kjo përkthehet në një objektiv deficiti në 6.5% të PBB, ku përfshihet shlyerja e detyrimeve me vlerë sa 2.5% të PBB. Rritja e akcizës

dhe taksave për karburantin dhe ndërtimin, si edhe rritja e tatimit mbi të ardhurat nga 10% në 15% pritet të përmbushin parashikimin për 11% rritje të të ardhurave të përgjithshme, ndërsa futja e progresivitetit në tatimin mbi të ardhurat personale pritet të ketë një impakt lehtësisht negativ në buxhet.

Ndryshimet e zbatuara nga qeveria e re në administratat tatimore dhe doganore kanë shkaktuar përçarje, por janë marrë masa për të adresuar evazionin fiskal, duke zbuluar disa skema mashtrimi me TVSH-në dhe akcizat, dhe për të përmirësuar mbledhjen e taksave. Si shenjë e qartë e progresit, të ardhurat në shtatë muajt e parë të 2014 ishin në rritje me 11% në terma vjetorë, të nxitura nga rritja me 16.5% e të hyrave nga TVSH-ja (shih edhe Kapitullin 16 – Tatimet). Për shkak të mosrealizimit të planit të investimeve, si rezultat i rivlerësimit të projekteve dhe procedurave ekzistuese, shpenzimet totale ruajtën të njëjtin nivel si vitin pararendës, edhe pse ka nisur shlyerja e detyrimeve ndaj biznesit. Deficiti i përgjithshëm në shtatë muajt e parë ishte 38% më i ulët sesa viti pararendës dhe arriti në rreth 2.2% i PBB-së vjetore.

Konsolidimi fiskal pritet të vazhdojë edhe pas vitit 2014, por kjo mund të kërkojë masa shtesë në dy vitet e ardhshme. Ekzistojnë risqe fiskale të konsiderueshme që burojnë nga një sektor energjetik i pareformuar, ku qeveria vepron si financuese kur mungojnë alternativat, dhe nga detyrimi i shtetit, siç konfirmohet nga vendimet e fundit të Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut, për të paguar kompensim për ish-pronarët, nëse nuk ndryshohen modalitetet e kompensimit.

Borxhi publik si përqindje e PBB-së parashikohet të ulet nga 2015. Pas ndryshimit të legjislacionit bazë në muajin korrik, progres është bërë në reformimin e sistemit të pensioneve, me qëllim përmirësimin e qëndrueshmërisë në planin afatgjatë dhe uljen e detyrimeve implicite afatgjata të Shtetit.

Në tërësi, stabiliteti makroekonomik duhet të forcohet më tej, duke ulur borxhin publik në raport me PBB-në, ndërsa ruhet hapësira fiskale për investime publike të orientuara drejt rritjes ekonomike. Konsolidimi fiskal, i fokusuar në të ardhura, filloi me buxhetin 2014, por duhet më shumë punë për t'i bërë financat publike të qëndrueshme. Procesi i pagimit të detyrimeve shtetërore ndaj bizneseve dhe përmirësimi i menaxhimit financiar publik janë hapa madhorë përpara, dhe duhet të realizohen sipas planit.

I.3 Struktura e kapitullit

1. POLITIKA MONETARE
2. POLITIKA EKONOMIKE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimet kryesore të Shqipërisë në kuadër të përafrimit të legjislacionit të saj me atë të Bashkimit Evropian rrjedhin nga Neni 70 i MSA-së.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Aktualisht, ligji për Bankën e Shqipërisë është pjesërisht në përputhje me *acquis*-në e Bashkimit Evropian. Megjithëse shumë dispozita janë të përafëruara, nevojiten përpjekje të tjera legjislative me qëllim përputhjen me parimet e përgjithshme të *acquis* së Bashkimit Evropian, në lidhje me forcimin e pavarësisë së saj. Në kontekstin e sigurimit të garancive të përshtatshme dhe mjeteve financiare për Bankën e Shqipërisë, me qëllim arritjen e objektivave të saj, dhe për zbatimin e rekomandimeve të Komisionit Evropian, Banka e Shqipërisë do të synojë ndryshimin e dispozitave të ligjit aktual në lidhje me ndalimin e huadhënies për qeverinë. Banka e Shqipërisë, në konsultë me Ministrinë e Financave, në periudhën afatmesme do të shkojë drejt një regjimi që së fundmi ndalon huatë për qeverinë, duke përfshirë çdo instrument huaje në tregun primar. Deri sa të arrihet kjo marrëveshje me qeverinë, ndryshimet ligjore duhet të parashikojnë vetëm zbatimin e dispozitave të ligjit aktual të Bankës së Shqipërisë në lidhje me kreditimin vetëm për periudhën transitorë, duke specifikuar se kjo kredi nuk do të jetë më shumë se 5 përqind e të ardhurave vjetore të zakonshme të qeverisë si dhe detyrimin për të mos pasur asnjë tepërcë huaje në fund të vitit financiar.

Programi Ekonomik e Fiskal 2014 – 2016 paraqet prioritetet kryesore të institucioneve të shtetit Shqiptar në fushën e ekonomisë. Ai është i bazuar dhe në përputhje me ligjin nr. 185, dt. 2.12.2013 “Për Buxhetin e Vitit 2014” dhe me Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 34, dt. 29.01.2014 “Për Kuadrin Makroekonomik e Fiskal 2015 – 2017”. Ky dokument është hartuar nga një grup ndër-institucional pune me përfaqësues dhe ekspertë nga një seri institucioneve të shtetit shqiptar. Ky dokument paraqet një informacion të qartë të politikave ekonomike dhe prioritetëve afatmesme të vendit në kuadrin e reformave strukturore që parashikohen të zbatohen gjatë periudhës 2014-2016. Ato, kanë për qëllim stabilitetin makroekonomik dhe sigurimin e një rritje ekonomike relativisht të lartë e të qëndrueshme, si dhe ngritjen e një kuadri rregullator dhe politikave sektoriale në përputhje me standardet evropiane.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Kuadri institucional përbëhet nga institucionet e mëposhtme:

Grupi ndër-institucional për Kapitullin 17 –Politikat Ekonomike dhe Monetare përbëhet nga përfaqësues të dy institucioneve shqiptare: Banka e Shqipërisë dhe Ministria e Financave. Institucion koordinues për këtë kapitull është Banka e Shqipërisë.

Politika monetare në Republikën e Shqipërisë është një detyrë dhe e drejtë ekskluzive e Bankës së Shqipërisë. Kjo Politikë hartohet me qëllim përmbushjen e objektivit kryesor " të arrijë dhe të ruajë stabilitetin e çmimeve".

Bashkërendimi i punës për hartimin, miratimin dhe zbatimin e politikës monetare në Bankën e Shqipërisë kryhet nëpërmjet strukturave të mëposhtme:

- Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë është përgjegjës për hartimin dhe miratimin e udhëzimeve për zbatimin e politikës monetare të Republikës së

Shqipërisë. Ai përcakton normën bazë të interesit të operacioneve të Bankës së Shqipërisë në treg të hapur, përqindjen e interesave për depozitat në Bankën e Shqipërisë dhe për skontimet dhe kreditë e Bankës së Shqipërisë, si dhe nivelin e rezervave të detyruara, që bankat e nivelit të dytë duhet të mbajnë në Bankën e Shqipërisë”;

- Departamenti i Politikave Monetare, i cili përbëhet nga 22 punonjës, mbështet Këshillin Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë në hartimin, zbatimin dhe vlerësimin e efektivitetit të politikës monetare në funksion të përmbushjes së objektivit kryesor ligjor të Bankës;
- Departamenti i Operacioneve Monetare, i cili përbëhet nga 28 punonjës, zbaton politikën monetare të Bankës së Shqipërisë, administron rezervën valutore, llogarinë qendrore të Ministrisë së Financave dhe të tregut primar e të regjistrit të letrave me vlerë, të emetuara nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë;
- Departamenti i Kërkimeve, i cili përbëhet nga 18 punonjës, kontribuon me punën e tij kërkimore në zgjerimin e njohurive për fenomenet ekonomike dhe ndihmon në marrjen e vendimeve sa më të shëndosha në lidhje me politikën monetare dhe mbikëqyrjen bankare;
- Komiteti i Zbatimit të Politikës Monetare, si organ ndër-departamental në Bankën e Shqipërisë merr vendime në lidhje me ndërhyrjet në tregun e parasë dhe në tregun e brendshëm të këmbimeve valutore, si dhe mund të marrë rolin e këshilltarit për Këshillin Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë në lidhje me qëndrimin e politikës monetare për normën bazë të interesit.

Ministria e Financës është institucioni përgjegjës për hartimin dhe zbatimin e politikës fiskale në Shqipëri.

Konkretisht, Drejtoria e Përgjithshme e Politikave Fiskale dhe të Ardhurave Publike (DPPFAP) në Ministrinë e Financave, është struktura përgjegjëse për zbatimin e politikës fiskale për arritjen e stabilitetit makroekonomik. Është përgjegjëse për analizën dhe parashikimet makroekonomike dhe fiskale në përputhje me programet e zhvillimit ekonomik te vendit.

DPPFAP -ja ka në përbërjen e saj dy drejtori dhe dy sektorë:

- Drejtorinë e Analizave dhe Planifikimit Makroekonomik, e cila është përgjegjëse për analizimin në vijimësi të zhvillimeve ekonomike në rrafshin makroekonomik, parashikimin afat-shkurtër, afat-mesëm dhe afatgjatë të ecurisë së ekonomisë dhe parashikimin e burimeve financiare të buxheteve afatshkurtër, afatmesëm e afatgjatë, si dhe rekomandon objektivat kryesorë afatshkurtër dhe afatmesëm të politikës fiskale duke synuar një kurs optimal të politikës fiskale në harmonizim të plotë me zhvillimet dhe perspektivën makroekonomike të vendit. Dokumenti kryesor me anë të të cilit materializohen dhe formatizohen përgjegjësitë e mësipërme të kësaj drejtorie është Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 34, datë 29.01.2014 mbi Kuadrin Makroekonomik e Fiskal afatmesëm dhe atë afatgjatë, dhe rishikimet periodike të tij. Drejtoria e Makroekonomike ka në përbërjen e saj 5 punonjës.
- Drejtoria e Politikave dhe Marrëdhënieve Fiskale e cila është përgjegjëse për hartimin e politikave tatimore dhe kuadrin ligjor tatimor në vend, zhvillimin e një modeli të

plotë fiskal. Ajo ka në përbërjen e saj 6 punonjës.

- Sektori i Parashikimit dhe Monitorimit të të Ardhurave, i cili është përgjegjës për parashikimin dhe monitorimin e të ardhurave. Ai përbëhet nga 3 punonjës
- Sektori i Marrëdhënieve me institucionet në varësi të Ministrisë së Financave, i cili është përgjegjës për marrëdhëniet me institucionet e varësisë. Ai përbëhet nga 3 punonjës.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

	2012	2013	2014	2015
Kosto totale				
<i>Mbështetje nga Buxheti i Shtetit</i>	-	-	N/A	N/A
<i>Asistencë e huaj</i>			70,000,000 Lek (Projekti Programi i bashkëpunimit teknik me bankat qendrore të Ballkanit Perëndimor për përgatitjen e pranimin në Sistemin Evropian të Bankave Qendrore (ESCB). Ky projekt përfshin tre banka qendrore: Bankën e Shqipërisë, Bankën Kombëtare të Maqedonisë dhe Bankën Qendrore të Kosovës.	
				0

III. Prioritetet

Në fushën e politikës monetare, ligji mbi Bankën e Shqipërisë është pjesërisht në përputhje me *acquis*. Ai siguron një shkallë të lartë pavarësie për Bankën Qendrore dhe përcakton si objektivin e tij kryesor ruajtjen e stabilitetit të çmimeve. Ligji përcakton se Banka nuk duhet të kërkojë ose të marrë instruksione nga autoritete të tjera dhe se është institucioni i vetëm përgjegjës për politikën monetare dhe atë të këmbimit valutor në vend.

Menaxhimi efektiv i politikës monetare nga Banka e Shqipërisë duhet të ruhet, dhe Ligji mbi Bankën e Shqipërisë duhet të përafrohet më tej me *acquis* në drejtim të rritjes së pavarësisë së saj.

Politika monetare pengohet nga shkalla relativisht e lartë e “euroizimit” e sistemit financiar.

Duke filluar nga viti 2006, Shqipëria ka marrë pjesë në monitorimin e politikës ekonomike të para-anëtarësimit, e cila ka për qëllim përfundimin e kapacitetit të parashikimit ekonomik në vend për ta përgatitur atë për një pjesëmarrje të mundshme në mekanizmat e koordinimit të politikës ekonomike dhe parashikimeve buxhetore të Bashkimit Ekonomik dhe Monetar (EMU).

Gjatë tetë viteve të fundit, qeveria shqiptare ka dorëzuar pranë Komisionit Evropian, Programin e saj afatmesëm Ekonomik dhe Fiskal, në përmbushje të detyrimeve që rrjedhin për vendet e para-anëtarësimit. Vitin e kaluar, Shqipëria përfitoi statusin e vendit kandidat për anëtarësim në BE. Me marrjen e statusit nevojiten të përmbushen kritere të reja për raportimin, të bazuara në standardet e BE-së. Në këtë kuadër Shqipëria duhet të dorëzojë çdo vit pranë Komisionit Evropian Programin e saj Kombëtar për Reformat Ekonomike (NERP). Programi në fjalë 2015-2017 paraqet prioritetet, politikat dhe reformat kryesore të qeverisë shqiptare dhe Bankës së Shqipërisë mbi aspektet ekonomike. Ai bazohet në Ligjin Nr. 160/2014 “Për buxhetin e vitit 2015” dhe Kuadrit makroekonomik dhe fiskal 2016-2018. Ky dokument është përgatitur nëpërmjet ngritjes së një grupi pune ndër-institucional me përfaqësues dhe ekspertë nga institucionet përkatëse të qeverisë dhe Bankës së Shqipërisë. Programi është miratuar nga Këshilli i Ministrave më datë 28 Janar 2015.

Duhet të arrihet përputhshmëria e plotë me standardet e Sistemit Evropian të Llogarive (ESA) 95, përkatësisht ESA 2010. Nevojiten masa të tjera për përmirësimin e analizës për qëndrueshmërinë e jashtme dhe rritjen e kapaciteteve për planifikimin, koordinimin dhe zbatimin e politikës ekonomike; si dhe në drejtim të përafrimit me Direktivën 85/2011 mbi kriteret për kuadrin buxhetor, përfshirë këtu dhe disiplinën fiskale.

IV. Plan i Veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Politika monetare

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Afatmesme e Bankës së Shqipërisë për 2013-15	Banka e Shqipërisë	2013 - 2015
Dokumenti i Politikës Monetare	Banka e Shqipërisë	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)

			mospërputhje)		
Versionet e konsoliduara të Traktatit të Bashkimit Evropian dhe Traktatit mbi Funksionimin e Bashkimit Evropian (2012/C326/01)	Ligji Nr. 8269, date 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998
Protokolli (nr. 4) mbi statutin e Sistemit Evropian të Bankave Qendrore dhe Bankës Qendrore Evropiane të Traktatit të Bashkimit Evropian dhe Traktatit mbi Funksionimin e Bashkimit Evropian	Ligji nr. 8269, date 23.12.1997 “Për Bankën e Shqipërisë”	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	23.12.1997	22.01.1998

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/ përrputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Protokolli (nr. 4) mbi statutin e Sistemit Evropian të Bankave Qendrore	Jo	Ndryshime në Ligjin nr. 8269, date 23.12.1997 Për Bankën e Shqipërisë	Jo	Banka e Shqipërisë	I Pjesshëm	T4 2016	T4 2016

dhe Bankës Qendrore Evropiane të Traktatit të Bashkimit Evropian dhe Traktatit mbi Funksioni min e Bashkimit Evropian							
---	--	--	--	--	--	--	--

IV.2 Politika ekonomike

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi Kombëtar i Reformave Ekonomike	Ministria e Financës	2015-2017

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
	Ligji nr. 185 datë 28.12.2013 “Mbi buxhetin e Shtetit për 2014”	Ministria e Financës	Mospërputhje	Dhjetor 2013	Janar 2014
	Udhëzimi nr.7 datë 28.02.2014 “Mbi përgatitjen e Programit Buxhetor Afatmesëm (PBA) 2015 – 2017”	Ministria e Financës	Mospërputhje	Shkurt 2014	Shkurt 2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Programi Kombëtar i Reformave	Ministria e Financës	2015-2017	T1 2015	T1 2015

Ekonomike 2015 - 2017				
Programi Kombëtar i Reformave Ekonomike 2016 - 2018	Ministria e Financës	2016-2018	T1 2016	T1 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT-SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 18: STATISTIKAT

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Ky kapitull paraqet *acquis*-të në fushën e statistikave që do të zbatohen nga çdo aktor i përfshirë në Sistemin Kombëtar të Statistikave në Shqipëri me qëllim përmirësimin e infrastrukturës statistikore të bazuar në parime si paanshmëria, besueshmëria, transparenca, fshehtësinë e të dhënave individuale dhe shpërndarjen e statistikave zyrtare. Këto parime janë të përmendura në nenet 4 dhe 4/ 1 të ligjit për statistikën zyrtare dhe janë të detyrueshme të respektohen nga INSTAT dhe të gjitha agjencitë statistikore të cilat zbatojnë aktivitetet statistikore sipas Programit statistikor shumëvjeçar.

Zbatimi i *acquis* në statistika siguron INSTAT për të vepruar si pika reference dhe si spirancë për metodologjinë, prodhimin dhe shpërndarjen e informacionit statistikor.

Acquis-të mbulojnë metodologjinë, klasifikimet dhe procedurat për mbledhjen e të dhënave në fusha të ndryshme siç janë statistikën demografike dhe sociale, statistikën e mjedisit, biznesit, statistikën makroekonomike, monetare dhe financiare, statistikën e tregtisë dhe bilancit të pagesave, statistikën rajonale, tregtia e jashtme, bujqësia, si dhe statistikën e teknologjisë dhe shkencave.

INSTAT dhe agjencitë e tjera statistikore në Shqipëri, veprojnë në përputhje me dispozitat e ligjit nr. 9180, datë 5.02.2004 "Për statistikën zyrtare", i ndryshuar si dhe nga Programi 5 - vjeçar për statistikën zyrtare i miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë.

Programi 5 vjeçar për Statistikën Zyrtare, i cili është në përputhje me Compendiumin e Eurostat, dhe me programin shumëvjeçar është miratuar nga Kuvendi i Shqipërisë në përputhje me nenin 6 të ligjit për statistikën zyrtare. Ai siguron zbatimin e metodologjisë dhe standardeve të përmendura në rregulloret e BE-së në fushën e statistikave.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka bërë progres në fushën e zhvillimit të statistikave. Në fushën e infrastrukturës statistikore, struktura e INSTAT-it, e miratuar në dhjetor 2012, është e përbërë nga 8 drejtori në Zyrat qendrore dhe 12 zyra rajonale. Stafi i përgjithshëm INSTAT-it është 235 specialistë. Burimet njerëzore dhe financiare janë rritur vitet e fundit. Ligji për Statistikën është ndryshuar në shkurt, duke futur rolin e INSTAT-it si koordinator e sistemit të statistikave kombëtare, duke siguruar përfaqësim më të gjerë në Këshillin e Statistikave dhe duke hequr procedurën për rekrutimin dhe shkarkimin e Drejtorit të Përgjithshëm të INSTAT-it, duke e lejuar dy mandate, 5 pesë vjeçare.

Sistemi Kombëtar i Statistikës përbëhet nga INSTAT, si institucioni kryesor, Ministria e Financave dhe Banka e Shqipërisë, si agjencitë kryesore statistikore të ngarkuar me ligj për të prodhuar statistika zyrtare, sipas Programit 5-vjeçar, 2012-2016.

Programi i statistikave zyrtare është miratuar në shkurt 2013 nga Parlamenti Shqiptar.

I.3 Struktura e kapitullit

1. STATISTIKAT DEMOGRAFIKE-SOCIALE
2. STATISTIKAT E MJEDISIT
3. STATISTIKAT MAKROEKOJOMIKE
4. STATISTIKAT PËR BIZNESIN
5. STATISTIKAT MONETARE, FINANCIARE, TË TREGTISË DHE STATISTIKAT E BILANCIT TË PAGESAVE
6. STATISTIKAT BUJQËSORE
7. REGJISTRAT
8. KLASIFIKIMET

II. Situata aktuale

Në fushën e statistikave sektoriale , INSTAT ka përmirësuar metodologjinë dhe llogaritjet e Llogarive kombëtare. Ka pasur progres në prodhimin e statistikave të prodhimit të brendshëm bruto tremujor.

INSTAT ka kryer regjistrimin e Njësive Ekonomike Bujqësore në tetor 2012. Rezultatet po përpunohen si dhe po kontrollohen me rikthime në terren për të identifikuar shkaqet dhe faktorët të cilët ndikojnë në diferencën me të dhënat administrative.

INSTAT ka zbatuar Nomenklaturën e Veprimtarive Ekonomike (NACE REV 2) dhe pjesërisht Klasifikimin e Produkteve sipas Aktiviteteve në Vrojtime Ndërmarrjeve (CPA 2008) nëpërmjet vrojtimeve si për shembull Vrojtimi Afatshkurtër, Vrojtimi i Çmimit të Prodhimit, Vrojtimi i Strukturës së Biznesit. Statistikat afatshkurtra janë publikuar në NACE Rev 2. Seritë Kohore të të dhënave afatshkurtra janë rishikuar që prej vitit 2005. Llogaritja e Indeksit Harmonizuar të Çmimeve do të publikohet në 2016.

Të dhënat mbi punësimin dhe papunësinë publikohen çdo tre muaj në përputhje me standardet e ILO-s dhe të BE-së, në bazë të Anketës tremujore të Forcave të Punës. Anketa e Kostove të Punës është kryer për herë të parë në vitin 2013 duke dhënë informacion në lidhje me kostot mesatare mujore të punës dhe kostot mesatare për orë të punës. Në 2010-2011 u krye në shkallë kombëtare Anketa e Përdorimit të Kohës për të matur sasinë e kohës që shpenzon popullsia shqiptare për aktivitete të ndryshme.

Anketa e Buxhetit të Familjes (ABF) është përdorur për të matur shpenzimet e konsumit të familjeve shqiptare dhe gjithashtu për të rinovuar Indeksin e Çmimeve të Konsumit dhe për të vlerësuar Konsumin Final të Familjeve si pjesë e PBB-së (me metodën e shpenzimeve). Nga janari 2014, është parashikuar që ABF të kryhet e vazhduar. Një pilot i EU-SILC është planifikuar të kryhet gjatë 2014-2015 me asistencën teknike të IPA shumë përfitues 2012, për monitorimin e të ardhurave dhe kushteve të jetesës në vend. Deri tani statistikat mbi Mbrojtjen Sociale janë të bazuara në të dhëna administrative, por është parashikuar që të

punohet për zbatimin e sistemit të integruar evropian të mbrojtjes sociale për periudhën afatmesme.

INSTAT është duke implementuar Sistemin Evropian të Llogarive në përputhje me konceptet dhe metodologjitë për përpilimin e llogarive kombëtare vjetore dhe tremujore duke ndjekur Programin e statistikave zyrtare 2012-2016. Në këtë kuadër, revizionimi i vlerësimeve më të fundit të publikuara janë rezultat i përpjekjeve të parreshtura të INSTAT për të implementuar metodologjitë ndërkombëtare të shprehura në SNA 2008 dhe ESA 2010, si edhe punës së vazhdueshme për përmirësimin e statistikave të Llogarive Kombëtare nëpërmjet shfrytëzimit më të mirë të burimeve të ndryshme statistikore dhe administrative dhe nëpërmjet aplikimit të praktikave më të mira ndërkombëtare të pranuar në zbatimin e teknikave statistikore. Duke ndjekur kërkesat e Bashkimit Evropian lidhur me statistikën e Llogarive Kombëtare, prej shtatorit 2014, si pjesë e Programit të Transmetimit të të dhënave, INSTAT, ka dërguar një tërësi tabelash me të dhëna të kërkuara, duke respektuar klasifikimet standarte të Bashkimit Evropian (Nomenklatura e Veprimtarive Ekonomike).

Lidhur me Prodhimin e Brendshëm Bruto, INSTAT, në kuadër të projekteve ndërkombëtare, ka zhvilluar një metodë të re të llogaritjes të PBB-së vjetore sipas shpenzimeve, të pavarur nga metoda e prodhimit. Në këtë kontekst, janë krijuar mundësitë e vlerësimeve të komponentëve kryesore të PBB tremujore, sipas metodës së shpenzimeve, duke përdorur tregues direkte dhe indirekte tremujore.

Komponentët e PBB sipas metodës së të ardhurave nuk janë vlerësuar ende. INSTAT vazhdon të publikojë të dhënat për Llogaritë Kombëtare Rajonale, (publikuar për herë të parë në shtator të vitit 2011), në bazë të Rregullores (EC) Nr 1059/2003 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 26 majit të vitit 2003, në bazë të klasifikimit të përbashkët të njësive territoriale për statistikën (NUTS). Në kuadër të programit IPA 2007 Kombëtare, Llogaritë Kombëtare kanë filluar për të hartuar në mënyrë eksperimentale vlerësimet e llogarive vjetore të sektorëve institucionale dhe tabelat Burime-Përdorime (Supply - Use Tables).

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për të përafruar legjislacionin shqiptar për prokurimin publik me atë të Bashkimit Evropian buron nga nenet 70 dhe 88 të MSA-së.

INSTAT dhe agjencitë e tjera statistikore veprojnë në përputhje me rregulloren kryesore të BE-së që siguron zbatimin e parimeve dhe standardeve statistikore, uniformitetin në metodologjinë që do të përdoret për secilin tregues, raportin e cilësisë dhe konfidencialitetin statistikor.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi Shqipëria ka përmbushur detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja në këtë fushë. Ligji shqiptar mbi statistikën zyrtare nr. 9180 datë 05.02.2004 amenduar me Ligjin nr. 2/2012, datë 2012/01/03 dhe Ligjin nr. 7/2013, datë 14.02.2013, përafron me *acquis* në vijim: Rregullorja (KE) Nr 223/2009 e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit të 11 mars 2009 për

statistikat evropiane dhe shfuqizimin e Rregullores (EC, Euratom) Nr 1101 / 2008 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit për transmetimin e të dhënave i nënshtrohet konfidencialitetit statistikor në Zyrën statistikore e Komuniteteve Evropiane, Rregulloren e Këshillit (EC) Nr 322/97 mbi Statistikat e Komunitetit , dhe Vendimi i Këshillit 89/382/EEC, Euratom krijimin e një Komisioni për programet statistikore të Komuniteteve Evropiane, (neni 7, Komitetin ESS), OJ L 87 , 2009/03/31 , f . 164.

Ligji nr 9665 datë 18.12.2006 "Për huamarrjen shtetërore, borxhin shtetëror dhe garancitë shtetërore të huasë në Republikën e Shqipërisë", Udhëzimi nr . 22, datë 05.10.2011 i Ministrit të Financave "Për publikimin e të dhënave të borxhit të qeverisë së përgjithshme dhe hartimit të raportit të tij" dhe të Ligjit për "Ligjin vjetor buxhetor", në lidhje me të ardhurat e planifikuar, deficitit shpenzimet dhe financimi i tij dhe të borxhit për çdo vit janë të përafrohet pjesërisht me Rregulloren e Këshillit (EC) Nr 479/2009 datës 25 maj 2009 për zbatimin e Protokollit për procedurën e deficitit të tepruar, bashkëlidhur Traktatit themelues të Komunitetit Evropian.

II.3 Institucionet përgjegjëse

1. Instituti i Statistikave (INSTAT)
2. Ministria e Financave
3. Banka e Shqipërisë
4. Ministria e Mjedisit
5. Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave
6. Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes

II.4 Tregues i alokimeve financiare

Instituti i Statistikave ka alokuar fondet e mëposhtme;

	2015	2016	2017
Kosto totale *000/Lek	489.000	494.000	494.000
Buxheti i shtetit (INSTAT)	489.000	494.000	494.000
Asistenca e huaj (IPA 2013) *Euro	1,500	0	0

III. Prioritetet

Qëllimi kryesor i INSTAT është të vazhdojë përafrimin me *acquis* e BE- së, lidhur me standardet statistikore evropiane, si dhe për të rritur rolin e saj si koordinatore e Sistemit Kombëtar të Statistikave .

Rekomandimet e BE -së, të përmendura në raportet periodike të progresit janë përqendruar kryesisht:

- Rritjen e pavarësisë profesionale të INSTAT-it dhe agjencive statistikore;
- Përmirësimi i aksesit në mikro të dhënat dhe bazën e të dhënave dhe zhvillimin e një inventar të proceseve sistematike dhe të dhënave.

- Përmirësimi i disa fushave të statistikave sektoriale për të siguruar që të dhënat statistikore të jenë të disponueshme për publikun e gjerë.
- Zbatimin e programit statistikor shumëvjeçar të punës 2012-2016, duke vënien në dispozicion të burimeve të nevojshme financiare.
- Rritja e bashkëpunimit ndërmjet agjencive shtetërore dhe ministrive për të lehtësuar prodhimin efikas të statistikave të besueshme.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2014 – 2016

IV.1 Statistikat demografike-sociale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi i Statistikave Zyrtare 2012-2016	INSTAT	2012 - 2016

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja 0577/1998/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 2257/2003/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 " Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 0377/2008/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1897/2000/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1022/2009/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1737/2005/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

	Zyrtare”				
Rregullorja 1726/1999/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 530/1999 /EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 862/2007/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 763/2008/EU	Ligji Nr 10 442, datë 7.7.2011 Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin Nr. 8669, datë 26.10.2000 "Për regjistrimin e përgjithshëm të popullsisë dhe banesave" (Amenduar)	INSTAT	Pjesërisht	26.10.2000	27.03.2004
Rregullorja 1201/2009/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 519/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1151/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 216/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Direktivë 2009/50/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

Rregullorja 1738/2005/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Edukimi					
Rregullorja 452/2008 EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 253/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Shëndeti Publik					
Rregullorja 1338/2008/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Programi Zyrtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	2013-2016	14.02.2013	14.02.2013

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Statusi i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nënligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT-MESËM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2 Statistikat e mjedisit

Kuadri i politikave të planifikuara

Titulli (Strategjia ose PV or Dokumenti i Politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi i Statistikave Zyrtare 2012-2016	INSTAT	2012-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Drejtues	Niveli i përafrimit (Plotë/Pjesërisht/ i pa përafruar)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
--	------------------------	-----------------------	--	---	--

Rregullorja 691/2011/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 549/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2016

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	2013-2016	14.02.2013	14.02.2013

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2016

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja ne fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR(2015)</u>							
Vendimi 2008/98/EU	Jo	Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	Jo	INSTAT	Pjesërisht	2015	2015
<u>AFAT – MESEËM (2016 – 2017)</u>							

Direktiva 2006/12/EU	Jo	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për	Po	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
----------------------	----	----------------------------------	----	--------	------------	----------	------------

		Statistikat Zyrtare”					
		Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	Pjesërisht	INSTAT	Pjesërisht	1 Q 2013	3Q 2016
Direktiva 91/271/EU	Jo	Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	Jo	INSTAT	Pjesërisht	1 Q 2013	3Q 2013
Direktiva 2000/60/EU	Jo	Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	Jo	INSTAT	Pjesërisht	1 Q 2013	4Q2016
Direktiva 91/689/EU	Jo	Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	Jo	INSTAT	Pjesërisht	2016	2017

IV.3 Statistikat makroekonomike

Kuadri i politikave të planifikuara

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	2012-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Paketa Ligjore e BE-së (EU <i>acquis</i>)	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Kryesor	Niveli i përafri mit (Plotë/ Pjesërisht)	Data e përshtatjes(Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi(Legjislacioni Shqiptar)

			ht/ Jo i përafruar)		
Rregullorja 2223/96/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 549/2013 EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 448/98/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Vendimi 98/715/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1161/200 5/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1221/2002/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 715/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1889/2002/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1059/2003/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
	Këshilli i Ministrave, me akt (vendim) Nr. 1037, datë 15.12.2010-Për zbatimin e nomenklaturës"Shqi përia në 3 (tre) rajone NUTS 2", sipas të Nomenklaturës së njësive territoriale për statistikat (NUTS) të Bashkimit Evropian	INSTAT	I Plotë	15.12.2010	1.1.2011
Rregullorja 549/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004

	Statistikat Zyrtare”				
Rregullorja 2223/96/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1392/2007/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 400/2009/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 715/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 2223/96/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 448/98/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Vendimi 98/715/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1161/2005/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1221/2002/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 715/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1392/2007/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1889/2002/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1059/2003/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 549/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 2223/96/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004

	Statistikat Zyrtare”				
Vendimi 98/715/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare” Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016 ;	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 715/2010/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 549/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 2223/96/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 448/98/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Vendimi 98/715/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1392/2007EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1889/2002/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1059/2003/EU	Këshilli i Ministrave me akt vendimi Nr.1037 datë15.12.2010 Ligji nr. 9180, datë 2004/05/02 "Për statistikat zyrtare"	INSTAT INSTAT	Pjesërish t Pjesërish t	15.12.2010 5.2.2004	1.1.2011 27.03.2004
Rregullorja 549/2013/EU	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja1749/96/KE	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 2214/96/BE	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërish t	5.2.2004	27.03.2004

Rregullorja 2494/95 /BE	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare” i amenduar	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1749/96/BE	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare” i amenduar	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli (Strategji ose PV ose dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Drafti Ndërinstitucional në kuadër të ndarjes së të dhënave	INSTAT	Vjetore	2015	2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nën ligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTER(2015)</u>							
Rregullorja 2494/95/EU	Jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	Po	INSTAT	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2014	Tremujori i parë 2015
Rregullorja 1749/96/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	po	INSTAT	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 1687/98/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	po	INSTAT	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
<u>AFAT - MESEM(2016 – 2017)</u>							
<u>Indeksi i Harmonizuar i çmimeve të konsumit</u>							

Rregullorja 2214/96/ EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	po	INSTAT	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 2454/97/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	po	INSTAT	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016

IV.4 Statistikat e ndërmarrjes

Masat ligjore ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare 2012-2016	INSTAT	2012-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Kryesor	Niveli i përafrimit (plotë/pjesërisht/ jo i përafëruar)	Data e adoptimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja Nr 177/2008/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
	Ligji nr 8957 datë 17.10.2002 "Për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, SME", amenduar nga 10042 datën Ligjin Nr 22.12.2008	Ministria e Zhvillimit Ekonomik Tregtisë dhe Sipërmarrjes	Pjesërisht	17.10.2002	30.10.2002
Rregullorja 58/97/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

	amenduar				
Rregullorja 250/2009/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1165/98 /EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1158/2005/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare”	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1503/2006/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 692/2011/EU	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar	INSTAT	pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004

Kuadri i politikave të planifikuara 2014 – 2016

Titulli (Strategjia ose PV dokumenti i politikave)	Institucioni Kryesor	Periudha referuese	Data e adoptimit	Hyrja në fuqi
--	-----------------------------	---------------------------	-------------------------	----------------------

Masat ligjore të planifikuara në 2014 – 2016

EU acquis	Statusi i përkthimit ne Shqip	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nënligjet)	Statusi i përkthimit ne Anglisht	Institucioni Kryesor dhe pika e kontaktit	Niveli i përafrimit (Plotë/Pjesërisht/ jo i përafruar)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja ne fuqi
<u>–AFATSHKURTËR (2015)</u>							
Rregullorja Nr1893/2006 /EC	Po	Vendimi i Kryeministrit 28.05.2014	Po	INSTAT	Plotë	Tremujori i katërt 2013	Tremujori i dytë 2014

<u>AFAT – MESEM (2016 – 2017)</u>							
Rregullorja 2494/95/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar;	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 1749/96/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar;	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 250/2009/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i parë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 251/2009/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar;	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i parë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 275/2010/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i tretë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja 586/2001/EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i parë 2015	Tremujori i katërt 2015
Rregullorja Nr	jo	Ligji 9180 dt.	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i parë	Tremujori i katërt 2015

656/2007 /EU		05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar				2015	
Rregullorja Nr329/2009 /EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar;	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i katërt 2014	Tremujori i parë 2015
Rregullorja Nr936/2013 /EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT	pjesërisht	Tremujori i parë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja Nr1099/2008 /EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT; Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrale	pjesërisht	Tremujori i parë 2015	Tremujori i parë 2016
Rregullorja Nr 91/2003 /EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” I amenduar	po	INSTAT; Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	pjesërisht	Tremujori i parë 2016	Tremujori i katërt 2016
Vendimi i Komisionit 2001/423/EC	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT; Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	pjesërisht	Tremujori i parë 2016	Tremujori i katërt 2016
Rregullorja 1304/2007 /EC	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i	po	INSTAT; Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	pjesërisht	Tremujori i parë 2016	Tremujori i katërt 2016

		amenduar					
Rregullorja 1358/2003 /EC	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT; Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	pjesërisht	Tremujori i parë 2016	Tremujori i katërt 2016
Rregullorja 1608/2003 /EC	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT ; Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit	pjesërisht	Tremujori i dytë 2014	Tremujori i dytë 2015
Rregullorja Nr808/2004 /EC	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT ; Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit	pjesërisht	Tremujori i dytë 2014	Tremujori i dytë 2015
Rregullorja 753/2004/ EU	jo	Ligji 9180 dt. 05.02.2004 “ Mbi Statistikat Zyrtare” i amenduar	po	INSTAT ; Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit	pjesërisht	Tremujori i dytë 2014	Tremujori i dytë 2015

IV.5 Statistikat monetare, financiare, tregtisë dhe bilancit të pagesave

Kuadri i politikave të planifikuara

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Dokument i politikave dhe Plani i veprimit për kontrollin e brendshëm financiar publik për periudhën 2009 – 2014	Ministria e Financave	2009 -2014
Programi Kombëtar i Statistikave Zyrtare	INSTAT	2012 – 2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese; Statistikat e borxheve

Paketa Ligjore e BE –së (EU <i>acquis</i>)	Legjislacion i Shqiptar	Institucion i Kryesor	Niveli i përafrimit (Plotë/Pjesërisht/ jo i përafruar)	Data e përshtatjes(Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi(Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja 2214/96 /EC	Ligji Nr. 9180, datë 5.2.2004 “Mbi Statistikat Zyrtare”, e amenduar;	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja Nr 471/2009 /EU	Ligji Nr. 9180, datë 5.2.2004 “Mbi Statistikat Zyrtare”, e amenduar;	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja Nr 1172/95/EU	Ligji Nr. 9180, datë 5.2.2004 “Mbi Statistikat Zyrtare”, e amenduar;	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
Rregullorja 1222/2004/ EU	Udhëzim nr. 22, datë 05.10.2011 i Ministrisë të Financave “Për publikimin e të dhënave të borxhit të qeverisë së përgjithshme dhe hartimit të raportit të tij”.	Ministria e Financave	Pjesërisht	5.10.2011	05.10.2011
Rregullorja e Bankës Evropiane Nr 63/2002 I 20/12/2001, I	Ligji nr. 9180, datë 05.02.2004 “Mbi Statistikat	INSTAT	Pjesërisht	14.02.2013	14.02.2013

amenduar	Zyrtare” i amenduar				
Rregullorja 1055/2008/EU	Programi Zyrtar i Statistikave 2012-2016	INSTAT	Pjesërisht	14.02.2013	14.02.2013
Rregullorja 184/2005 EU	Ligji Nr.8269 datë 23.12.1997 “ Mbi Bankën e Shqipërisë”	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	23.12.1997	22.01.1998
Rregullorja 184/2005 EU i amenduar	Rregullorja nr. 45, “Mbi raportimet në Bankën e Shqipërisë sipas Sistemit Raportues të Unifikuar ”	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	02.08.2009	02.08.2009
	Metodika e Statistikave Monetare dhe Financiare, Banka e Shqipërisë - Korrik 2003.	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	Korrik 2003	Korrik 2003
Rregullore 63/2002, i amenduar	Rregullorja nr. 45, “Mbi raportimet në Bankën e Shqipërisë sipas Sistemit Raportues të Unifikuar	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	02.08.2009	02.08.2009
Rregullorja 1055/2008/EU	Metodologjia e Bilancit të Pagesave, Banka e Shqipërisë, Dhjetor 2006.	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	Dhjetor 2006	Dhjetor 2006

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike, 2014-2020	Ministria e Financave	2014 - 2020	Planifikuar: Qershor 2014	Planifikuar: Tremujori i tretë 2014
Plani i zhvillimit afat mesëm i Bankës së Shqipërisë, 2013 - 2015	Banka e Shqipërisë	2013 – 2015	13.03.2013	13.03.2013

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nën ligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT – SHKURTER (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT – MESEM (2016 – 2017)</u>							
Banka Qendrore Evropiane Rregullorja Nr. 63/2002 e 20.12.2001 , i ndryshuar	Jo	Ligji "Për Bankën e Shqipërisë" , i ndryshuar,		Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	Tremujori katërt 2016	Tremujori i katërt 2016
Rregullorja 2223/96/E C	Jo	Manual mbi normat e interesit të depozitave dhe kredive të raportuara nga bankat (IMF-të)		Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2016	Tremujori i katërt 2016
		Metodika e llogarive financiare për	Jo	Banka e Shqipërisë	Pjesërisht	Tremujori i katërt 2016	Tremujori i katërt 2016

		korporatat financiare					
Rregullorja 184/2005 EU e amenduar me rregulloren nr555/2012 EU	Jo	Bilanci i pagesave, Pozita e Investimev e Ndërkombë tare Shërbimet ndërkombë tare të tregtisë Metodologj ia e investimev e të huaja direkte		Banka e Shqipërisë	Plotë	Tremujori i katërt 2016	Tremujori i katërt 2016

AFAT – GJATË (2017 – 2020)

Rregullorja e EU Udhëzimet e ESCB	Jo	Vendimi nr. 75, datë 2000/09/06 ndryshuar, "Për miratimin e formave të Unifikuara Sistemit të Raportimit " Rregullorja Nr 45, datë 10 / 06/2009 "Mbi raportimet në Bankën e Shqipërisë, në përputhje me rrethanat në Sistemin e	Jo	Banka e Shqipërisë	Plotë	Tremujori katërt 2020	Tremujori i katërt 2020
--	----	--	----	-----------------------	-------	-----------------------------	-------------------------------

		Raportimit të Unifikuar" Bilanci i Pagesave, Pozita e Investimeve e Ndërkombëtare, Shërbimet ndërkombëtare të tregtisë Metodologjia e investimeve të huaja direkte					
Rregullorja 184/2005 EU	Jo	Bilanci i Pagesave, Pozita e Investimeve e Ndërkombëtare, Shërbimet ndërkombëtare të tregtisë Metodologjia e investimeve të huaja direkte		Banka e Shqipërisë	Plotë	2020	2020
Rregullorja 555/2012 EU		Bilanci i Pagesave, Pozita e Investimeve e Ndërkombëtare, Shërbimet ndërkombëtare të tregtisë		Banka e Shqipërisë	Plotë	2020	2020

		tregtisë Metodologjia e investimeve të huaja direkte					
--	--	---	--	--	--	--	--

IV.6 Statistikat e bujqësisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Programi Kombëtar I Statistikave Zyrtare	INSTAT	2012 - 2016
Ligji 9180 datë 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	05.02.2004

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja (EU) Nr 617/2008 datë 27 Qershor 2008 Statistikat blegtorale dhe mishit	Ligji 9180 datë 05/02/2004 "Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	I pjesshëm		05/02/2004
Rregullorja (EU) Nr 1165/2008	Ligji 9180 datë 05/02/2004 "Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	I pjesshëm		05/02/2004
Direktiva 96/16/EU	Ligji 9180 datë 05/02/2004 "Për Statistikat Zyrtare"	INSTAT	I pjesshëm		05/02/2004
Rregullorja (EU) Nr 543/2009 e	Ligji 9180 datë 05/02/2004 "Për	INSTAT	I pjesshëm		05/02/2004

	Statistikat Zyrtare				
Rregullorja e (EU) Nr 1337/2011	Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	I pjesshëm		05/02/2004

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Programi Kombëtar I Statistikave Zyrtare	INSTAT	2012 -2016	2016	2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2016

Ligjet	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullorja e Komisionit (EU) Nr 617/2008	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 4 2015	T 1 2015
Rregullorja E(EU) NR1165/2008	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare	po	INSTAT	I pjesshëm	T4 2015	T 1 2015

		2012-2016					
Direktiva e Këshillit 96/16/EU	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 4 2015	T 4 2015
Rregullorja e (EU) Nr 543/2009	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 4 2015	T 4 2015
Rregullorja e (EU) Nr 1337/2011	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 4 2015	T 4 2015
Rregullorja e Parlamentit dhe Këshillit European (EU) Nr 138/2004	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 4 2015	T 4 2015

AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Rregullorja (EU) Nr 1166/		Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	2016	2017
Rregullorja e Komisionit (EU Nr 617/2008		Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	2016	2017
Rregullorja e Parlamentit dhe Komisionit European (EU) Nr 1165/2008	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T 1 2016	Q 4 2017
Direktiva e Këshillit 96/16/EU	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T1 2016	Q 4 2017

Rregullorja e (EU) Nr 543/2009	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	T1 2016	T 4 2017
Rregullorja e (EU) Nr 1337/2011	jo	Ligji 9180 date 05.02.2004 "Për Statistikat Zyrtare" Programi Për Statistikat Zyrtare 2012-2016	po	INSTAT	I pjesshëm	Q 3 2017	Q 4 2017

IV.7 Regjistrat

Kuadri i politikave të planifikuara

Titulli	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	2012-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Legjislacion i Shqiptar	Institucioni Kryesor	Niveli i përafrimit (Plotë/Pjesërisht / Jo në përputhje)	Data e përshtatjes(Legjislacion i Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacion i Shqiptar)
Rregullorja 177/2008/EE C	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	INSTAT	Pjesërisht	5.2.2004	27.03.2004
	Ligji Shqiptar Nr 8957 datë 17.10.2002	Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe	Pjesërisht	17.10.2002	2.12.2002

	"Për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, SME", ndryshuar me Ligjin Nr 10042 datë 22.12.2008.	Sipërmarrjes			
1893/2006/EU	Vendimi i Këshillit nr 327 datë 1994/07/18 të klasifikimit statistikor të aktiviteteve ekonomike në Shqipëri.	INSTAT	Plotë	18.07.1994	18.08.1994

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nën ligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR(2015)</u>							
Rregullorja 1893/2006/EC	po	Vendimi i Qeverisë Shqiptare "Për Nomenklaturën e Aktiviteteve" Nr. 327 datë 1994/07/18	po	INSTAT	Plotë	Tremujori dytë 2014	Tremujori parë 2015
<u>AFAT - MESEM(2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.8 Klasifikimet

6.01.02 (kodi 2012) Klasifikimet e përfshira në (kodin 2013 – 11.1.52)

Kuadri i politikave të planifikuara

Titulli (Strategjia ose PV dokumenti i politikave)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Programi i Statistikave Zyrtare 2012 - 2016	INSTAT	2012-2016

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e adoptimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja 3037/90/EU	Vendimi i Këshillit nr 327 datë 1994/07/18 të klasifikimit statistikor të aktiviteteve ekonomike në Shqipëri	INSTAT	Plotë	18.07.1994	18.08.1994
Rregullorja 29/2002/EU	Vendimi i Këshillit nr. 363 date 20.05.1996, disa shtesa në klasifikimin statistikor të aktiviteteve ekonomike në Shqipëri	INSTAT	Plotë	20.05.1996	20.06. 1996
Rregullorja 1106/2012/EU	Ligji Nr. 9461, datë 21.12.2005	INSTAT	Pjesërisht	21.12.2005	21.12.2005
	Vendimi i Këshillit Nr 1067, datë 2013/12/14 "Për miratimin dhe publikimin zyrtar të produkteve të Kombinuara të	INSTAT, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	Plotë	14.12.2013	14.12.2013

	Klasifikuara", i ndryshuar me Vendim Qeverie Nr. 1100 datë 27.12.2013				
--	---	--	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

Paketa Ligjore e BE -së (EU <i>acquis</i>)	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe nën ligjet)	Statusi i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (Plotë/Pjesërisht)	Data e planifikuar e adoptimit	Hyrja në fuqi
<u>AFAT - SHKURTËR(2015)</u>							
Rregullorja 973/2007/ EU	Po	Këshilli i Ministrave “Mbi klasifikimin statistikor të aktiviteteve ekonomike, NACE 2 e reversionuar” Nr. 220 dt 28.05.2014	Po	INSTAT	Plotë	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i dytë 2014
<u>AFAT - MESEËM(2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
Rregullorja 1209/2014 EU	no	Ligji 9180 datë 05.02.2004 “ Për Statistikat Zyrtare”	Po	INSTAT	Plotë	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i dytë 2016

KAPITULLI 19: POLITIKAT SOCIALE DHE PUNËSIMI

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis në politikën sociale dhe punësimin përfshin standardet minimale në fushën e së drejtës së punës, mundësive të barabarta, shëndetit dhe sigurisë në punë dhe anti-diskriminimin. “Konkretisht për SSHP, ajo përfaqësohet nga Direktiva Kuadër 89/391/KEE dhe 19 Direktivat individuale mbi kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për fusha të veçanta teknike, të cilat rrjedhin dhe janë në përputhje me Direktivën Kuadër”.

Fokusi kryesor i Qeverisë në fushën e sigurimeve shoqërore, për periudhën afatshkurtër, afatmesme dhe afatgjatë është drejtuar në përmirësimin e skemave aktuale nëpërmjet reformimit të shtyllës publike të pensioneve. Reforma sistemike do konsistojë në rritjen e qëndrueshmërisë financiare të skemës, forcimin e lidhjes midis kontributeve të paguara dhe përfitimeve të ardhshme, krijimin e llogarive personale të çdo kontribuuesi dhe përfituesi për arritjen e transparencës maksimale, duke përgatitur skemën dhe sistemin për integrimin në Bashkimin Evropian.

Parimi i mosdiskriminimit është parashikuar në Kartën e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian dhe në direktiva që rregullojnë zbatimin dhe respektimin e parimit të trajtimit të barabartë. Me hyrjen në fuqi të Traktatit të Lisbonës, Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian është bërë e detyrueshme për zbatim për shtetet anëtare duke e bërë atë burim parësor të legjislacionit të BE-së. Parimi i mosdiskriminimit parashikohet edhe në Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave dhe Lirive Themelore të Njeriut (neni 14 dhe Protokolli 12) dhe në shumë instrumente ndërkombëtare për të drejtat e njeriut.

Në Shqipëri, me miratimin e ligjit 10221/2010 “Për Mbrojtjen nga Diskriminimi”, mosdiskriminimi dhe trajtimi i barabartë në aspektin e kuadrit ligjor njohën një stad të ri të mbrojtjes së të drejtave të njeriut në Shqipëri. Miratimi i këtij ligji dhe emërimi i Komisionerit është konsideruar si një arritje për Shqipërinë si në aspektin institucional ashtu dhe në atë të politikave anti-diskriminim.

Duke qenë se ligji për mbrojtjen nga diskriminimi është miratuar sipas standardeve evropiane, ka nevojë për ndryshime legjislative në legjislacionin kombëtar që ky i fundit të harmonizohet. KMD ka rekomanduar ndryshime legjislative në Kodin e Punës, Kodin e Procedurave Administrative, Kodin Penal, Kodin e Familjes, Kodin Zgjedhor, Ligjin 22/2012 “Për regjistrimin e pasurive të paluajtshme”, Ligjin 9355/2005 “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore”, Kodin e Transmetimit dhe Kodin e Procedurës Civile.

I.2 Situata në Shqipëri

Skema e detyrueshme e pensioneve dhe sistemi i sigurimeve shoqërore janë në një pikë kyçe,

që kërkon reformimin e tyre. Ky konkluzion është arritur nga studimet mbi skemën e sigurimeve shoqërore nga ISSH, Qeveria Shqiptare, Organizmat Ndërkombëtarë si BB e FMN dhe rekomandimet e Komisionit Evropian të Raport-Progresit, Komiteteve dhe Nenkomiteteve.

Për të rritur qëndrueshmërinë financiare të skemës së sigurimeve shoqërore, në fillim të vitit 2014 qeveria ndërmori reformën e pensioneve. Kjo reformë u krye nga një grup ndërministror me pjesëmarrje të gjerë të palëve të interesuara dhe partnerëve socialë, me konsultim të gjerë publik dhe iu nënshtrua të gjitha procedurat e vendimmarrjes në bashkëpunim me partnerët social. Ky proces është realizuar me asistencën teknike të Bankës Botërore.

Gjatë këtij procesi janë konsultuar praktikatat më të mira ndërkombëtare dhe janë përgatitur disa skenarë, nga të cilët është përzgjedhur skenari më i përshtatshëm që forcon lidhjen midis kontributeve individuale dhe shumës së pensionit. Ky opsion parashikon ndryshimin e formulës së llogaritjes së pensionit, që reflekton thjeshtësinë dhe transparencën, duke e lidhur masën e përfitimit me kontributin e paguar. Gjithashtu garanton përfitime te nivelit normal duke sjellë një përmirësim të ndjeshëm të normës së zëvendësimit në krahasim me skemën aktuale. Zbatimi i reformës do të çojë në një reduktim më të shpejtë të deficitit të skemës pensione, përmirësimin e situatës financiare të skemës dhe subvencione reduktuar nga buxheti i shtetit. Policy Paper Pension u prezantua nga Kryeministri, më 29/04/2014.

Reforma e pensioneve, u materializua me përgatitjen e ndryshimeve të nevojshme në draft-ligjin e ri të sigurimit shoqërore, gjatë muajit maj 2014 nga grupi punues teknik, i cili ka punuar intensivisht për të realizuar në angazhimin kohor të marrë nga qeveria. Rëndësi e veçantë i është përkushtuar për informimit dhe sensibilizimit të popullsisë për përmirësime dhe inovacione të ligjit, nëpërmjet organizimit të takimeve me grupet e interesit, shoqërisë civile, dhe prezantimeve të shumta mediatike.

Më pare Dokumenti i Politikave të Pensionit dhe projekt-ligji i ri me ndryshime janë diskutuar dhe miratuar në Këshillin Kombëtar të Punës, duke pasqyruar të gjitha mendimet dhe sugjerimet e partnerëve socialë.

Drafti u diskutua dhe u miratua në seancën plenare të Parlamentit, datë 31/07/2014 dhe u dekretua nga ligji nr. 104/2014, datë 31/07/2014, i cili hyri në fuqi 01/01/2015.

Duke u bazuar në reformën e Ligjit për Sigurimet Shoqërore dhe Pensionet, është miratuar rritja e pensioneve dhe shuma e kontributeve për 2014.

Procesi i reformave ka vazhduar me përmirësime të ligjeve dhe vendimeve të ndryshme, të cilat janë shqyrtuar në përputhje me ligjin e ri të sigurimeve shoqërore:

- Projekt-ligji për pensionin suplementar shtetëror të funksionarëve dhe punonjësve të shtetit, i cili synon për të lidhur më mirë efektet financiare që rrjedhin nga përfitimet shtesë të akorduara për personat që kryejnë funksione të larta kushtetuese dhe shtetërore, i bazuar në kontributet shtesë të paguara nga persona të tillë. Gjithashtu, ligji synon të rregullojë më mire trajtimet financiare të funksioneve ose detyrave të krahasueshme, pa marrë parasysh sferën e veprimtarisë shtetërore të cilës i përkasin.

- Projekt-ligji për pensionet shtetërore suplementare për punonjësit e universiteteve, shkollave të larta dhe institucioneve kërkimore shkencore, i cili synon të harmonizohet me ndryshimet e tjera ligjore që janë bërë si rezultat i reformës së pensioneve dhe efektet financiare që rrjedhin si rezultat i përfitimeve suplementare të personave me tituj shkencorë, për lidhjen më të mirë midis kontributeve dhe përfitimeve, dhe reduktimin e subvencioneve buxhetore për të financuar skemën. Gjithashtu, ky projekt-ligj synon të sigurojë një zgjidhje për disa probleme që janë të identifikuara gjatë zbatimit të tij në praktikë.

Disa vendime të Këshillit të Ministrave:

- VKM “Për kriteret dhe procedurat për pension social”;
- VKM “Për koeficientët e indeksimit të pagave për qëllime të llogaritjes së bazës së vlerësimit për pension të pleqërisë”;
- VKM shtesë e VKM Nr. 561, datë 08/12/2005 “Përcaktimi i pagës minimale për efekt të llogaritjes së pensioneve”;
- VKM “Për kontributet e detyrueshme dhe përfitimeve të sistemit të sigurimeve shoqërore dhe sigurimeve të kujdesit shëndetësor”.

Në përgjigje të kërkesave të vazhdueshme të sindikatave në lidhje me uljen e moshës së pensionit për punonjësit e nëntokës, është përgatitur dhe miratuar Ligji nr. 150 / 2014 “Për pensionet e punonjësve të cilët kanë punuar në miniera, nëntokë”, i cili ofron ulje të moshës e daljes në pension për punonjësit që kanë punuar në miniera nëntokësore, në 55 vite nga 60 vite, në bazë të nenit 92, të ligjit Nr. 7703 dhe periudhën e sigurimit që do të jetë 30 vjet në total, nga të cilat 12 vjet e 6 muaj punë nëntokë. Në bazë të ligjit të sipërpërmendur është përgatitur dhe miratuar VKM “Mbi marrëveshjet e financimit të pensioneve të punonjësve që kanë punuar në miniera nëntokësore”.

Për të inkurajuar dhe lehtësuar procedurat e pjesëmarrjes për personat e vetëpunësuar në bujqësi, në skemën e sigurimeve shoqërore është përgatitur dhe miratuar Ligji No. 153/2014 “Për faljen e gjobave për kontributete detyrueshme të sigurimeve shoqërore të papaguara nga personat e vetëpunësuar në bujqësi”.

Për të mbrojtur njerëzit në nevojë, duke hequr efektet e fashës mbi konsumin e energjisë elektrike, është përgatitur dhe miratuar VKM për mbrojtjen e kategorive të caktuara të përfituesve, si: ata të ndihmës ekonomike, pensionistët, personat me aftësi të kufizuara, etj.

Qëllimi i ligjit është të vendosë skemën e sigurimeve të detyrueshme të kujdesit shëndetësor, parimet dhe procedurat e funksionimit të saj, si dhe menaxhimin e saj nga Fondi i Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësor. E një rëndësie të veçantë është hapi i ndërmarrë në këtë ligj për shndërrimin e ISKSH-së në Fondin e Sigurimit të Detyrueshëm të Kujdesit Shëndetësorë. Nuk kemi të bëjmë vetëm me një ndryshim të emrit, por me krijimin e një Fondi që do të sigurojë fleksibilitet në financimin e shërbimeve shëndetësore, transparencë në administrim dhe besueshmëri maksimale të të siguruarit që kanë derdhur kontribute pranë tij.

Skema e sigurimeve të detyrueshme shëndetësore, bazohet në kontribute dhe në parimin e solidaritetit dhe synon në mbulimin e popullsisë në përfitimin e shërbimeve të kujdesit

shëndetësor duke synuar realizimin e një mbulimi universal të popullatës.

Vëmë në dukje se në kompetencat e Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, së fundmi ka kaluar edhe arsimi profesional. Kjo lëvizje është bërë për lidhjen më të mirë të arsimit dhe formimit profesional me nevojat e tregut të punës.

Shqipëria i është bashkangjitur sfidës globale për të luftuar kundër diskriminimit për shkak të orientimit seksual. Në kuadër të zbatimit të Planit të Veprimit “Për mbrojtjen nga diskriminimi për shkak të orientimit seksual dhe identitet gjinor 2012 – 2014”, gjatë muajit Mars janë përgatitur draft- propozimet e MMSR “Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 9062, datë 05.08.2003 “Kodi i Familjes, i ndryshuar”.

Ka një ndërgegjësim më të madh të publikut të gjerë dhe grupeve të veçanta mbi mjetet juridike për mbrojtjen nga diskriminimi. Kjo vërtetohet nga rritja e numrit të ankesave të regjistruara në KMD, dhe zbatimin e Ligjit "Për Mbrojtjen nga Diskriminimi" në gjykata. Disa ndryshime legjislative janë bërë në Kodin Penal. Qëndron ende një domosdoshmëri për të miratuar një legjislacion të ri, ose për të rishikuar legjislacionin ekzistues dhe masat e duhura për të siguruar respektimin e të drejtave të individëve që mund të jenë viktimë të sjelljeve diskriminuese si romët dhe egjiptianët (rishikimi i kriterëve për ndihmë ekonomike, për tu regjistruar apo për të përfituar strehim social), gratë, fëmijët, personat me aftësi të kufizuar.

Për të siguruar zbatueshmërinë e të drejtave të kategorive të personave me aftësi të kufizuar, u miratua Ligji Nr. 93, 2014 “Për përfshirjen dhe aksesueshmërinë e Personave me Aftësi të Kufizuar”. Ky ligj kuadër përcakton përkufizime dhe dispozita gjithëpërfshirëse për aftësinë e kufizuar në tërësi. Gjithashtu, Ligji orienton politikat shtetërore drejt mbështetjes së PAK për aksesueshmëri dhe pjesëmarrje në të gjitha sferat e jetës; vlerësim të ri të AK; anti-diskriminim dhe dispozita gjithëpërfshirëse për integrimin e PAK në shoqëri.

Për mbrojtjen e të drejtave të komuniteteve vulnerabël, politikë-bërja do të rikonsiderohet me qëllim përfshirjen dhe integrimin e tyre. Për këtë arsye, është hartuar Dokumenti Politik i Përfshirjes Sociale dhe Plani Kombëtar i Veprimit për Romët dhe Egjiptianët për periudhën 2015-2020. Hartimi i Planit Kombëtar të Veprimit për romët dhe egjiptianët, u realizua nëpërmjet:

- Mbledhja e të dhënave dhe analiza e situatës në fushat kryesore si: regjistrimi civil dhe qasje në sistemin gjyqësor; Edukimi dhe nxitja e dialogut ndërkulturor; Punësimi, Arsimi dhe Formimi Profesional; Kujdesi shëndetësor; Strehimi dhe Integrimi Urban; Kujdesi Social.
- Takimet sektoriale nën drejtimin e ministrive të linjës në konsultim me organizatat e shoqërisë civile.
- Takime në ministrinë e linjës dhe njësitë e qeverisjes vendore për të diskutuar aktivitetet e Planit të Veprimit.
- Takimet sektoriale mbi buxhetimin e masave të planifikuara.

Është miratuar Protokollin i ri për mbrojtjen e fëmijës si një Udhëzim i katër ministrave. Ky dokument specifikon në detaje mënyrën e ndjekjes së procedurave për menaxhimin e fëmijës në rrezik nga strukturat e arsimit, shëndetësisë, policisë, shërbimeve sociale etj, dhe unifikon

mënyrën e punës së të gjithë NJMF në vend. Hartimi dhe Zbatimi i Planit të Ndërhyrjes në kuadër të Nismës “Ndihmë për Fëmijët dhe Familjet në Situatë rruge” si dhe Udhëzuesi i Procedurave për fëmijët në situatë rruge është një tjetër hap i rëndësishëm që po ndërmerret në kuadër të mbrojtjes së fëmijëve nga format e abuzimit, shfrytëzimit. Kjo Nisëm synon të ndërmarrë veprime të koordinuara sistemike për adresimin e situatës aktuale të fëmijëve që jetojnë, punojnë, lypin dhe shfrytëzohen në rrugë.

Qeveria shqiptare po punon për të luftuar diskriminimin gjinor, dhunën me bazë gjinore dhe dhunën në familje, në bashkëpunim të ngushtë me shoqërinë civile dhe organizata ndërkombëtare, veçanërisht e mbështetur nga Programi ONE UN 2012-2016. Në këtë kontekst është duke u punuar për harmonizimin e legjislacionit me instrumente ndërkombëtare, për zbatimin e strategjisë kombëtare “Për barazinë gjinore, reduktimin e dhunës në baza gjinore dhe dhunën në familje 2011-2015”, ngritjen dhe forcimin e strukturave shtetërore në mbështetje të barazisë gjinore, kundër dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje, si dhe rritjen e ndërgjegjësimit publik mbi këto çështje.

Zbatimi i Strategjisë Kombëtare për Barazinë Gjinore, Reduktimin e Dhunës me Bazë Gjinore e Dhunës në Familje, 2011-2015, e rishikuar si dhe Plani i Veprimit për zbatimin e saj, miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 573, datë 16.6.2011 nëpërmjet 4 objektivave strategjike:

- Forcimi i Mekanizmit Institucional dhe Ligjor për Barazinë Gjinore;
- Rritja e Pjesëmarrjes së Grave në Vendim-marrje;
- Fuqizimi Ekonomik i Vajzave dhe Grave;
- Zvogëlimi i Dhunës me Bazë Gjinore dhe Dhunës në Familje.

“Për sa i përket shëndetit dhe sigurisë në punë, në fillim të vitit 2014 u ratifikuan respektivisht Konventat e Organizatës Ndërkombëtare të Punës C 167 “Për sigurinë dhe shëndetin në punë në ndërtim”, si dhe C 187 “Për kuadrin promocional të sigurisë dhe shëndetit në punë”. Janë miratuar me VKM katërmëdhjetë rregullore të reja për sigurinë dhe shëndetin në punë (SSHP), duke synuar përafrimin me *acquis* të BE-së. Ka përfunduar draftimi dhe pritjet e kalojë në KM Plani i Veprimit të Politikave të SSHP 2014-2020. U trajnuan 30 inspektorë të punës, veçanërisht duke u fokusuar në procedurat dhe metodat e inspektimit, në kodin e etikës dhe legjislacionin e ri të BE-së për shëndetin dhe sigurinë në punë. Inspektorati Shtetëror i Punës ka përmirësuar vjeljen e statistikave dhe monitorimin e inspektimeve. Numri i aksidenteve të raportuara në punë ra në 86 në 2013 nga 94 që ishte në 2012. Numri i aksidenteve që rezulton në vdekje ende ngre shqetësime. Monitorimi dhe raportimi i aksidenteve në punë duhet të përmirësohet. Në përgjithësi, kushtet e shëndetit dhe sigurisë në punë mbeten të dobëta. Inspektimet e punës duhet të përmirësohen më tej. Aktualisht, numri i inspektorëve në Shqipëri është 155, nga të cilët 118 janë inspektorë vendorë.”- sipas raport progresit 2014.

Gjatë vitit 2014 është rikonstituar Këshilli Kombëtar i Punës, gjashtë komisionet e specializuara trepaleshe të përherëshme, Zyrat Shtetërore të Pajtimit dhe Rrjeti Shtetëror i Ndërmjetësimit.

Gjatë këtij viti janë kryer disa ndërmjetësime dhe në përgjithësi janë arritur marrëveshje ndërmjet punëdhënësve dhe punëmarrësve.

Vihet re se Sindikatat shtrihen në sektorin publik dhe në sektorin privat dhe pse ky përfaqësim është i dobët pasi një ndër arësyet kryesore është fragmentarizimi i sektorit privat në të cilin numrin më të madh e bëjnë ndërmarrjet e vogla dhe të mesme.

Dialogu sektorial dhe dypalësh nuk është në nivelin e duhur dhe kjo vihet re nga kontraktimet në sektorin privat kjo shpjegohet jo vetëm me organizimin e dobët të sindikatave në këto sektorë por edhe nga mungesa e kulturës së dialogut dhe skepticizmi nga ana e punëdhënësve ndaj sindikatave. Gjithashtu vihet re se kontraktimi kolektiv është më i zhvilluar në zonat urbane, sidomos në Tiranë, Durrës, Shkodër, Lezhë, Vlorë dhe kjo për arsye të përqendrimit të ndërmarrjeve më të mëdha në këto zona.

Në nivel dege janë nënshkruar 17 marrëveshje kolektive në sektorin publik dhe privat në fushën e arsimit, shëndetësisë, artit, kulturës, bujqësisë, mjedisit, rendit publik, ndërtimit, transportit ajror, naftës si dhe në fushën e energjitikës.

I.3 Struktura e kapitullit

1. LEGJISLACIONI I PUNËS
2. KËRKESAT E SHËNDETIT DHE SIGURISË NË PUNË
3. DIALOGU SOCIAL
4. PUNËSIMI DHE FONDI SOCIAL EUROPIAN
 - 4.1. POLITIKAT E PUNËSIMIT TË TË RINJVE
5. PËRJASHTIMI SOCIAL
 - 5.1. ROMËT
 - 5.2. PERSONAT NE AFTESI TËKUFIZUAR
 - 5.3. FËMIJËT
6. SIGURIA SOCIALE
 - 6.1. MBROJTJA SOCIALE
 - 6.2. SIGURIMI SHOQËROR
 - 6.3. SIGURIMI SHËNDETËSOR
7. ANTIDISKRIMINIMI DHE SHANSET E BARABARTA
 - 7.1. TRAJTIMI I BARABARTË I PUNËTORËVE TË HUAJ TË PUNËSUAR
 - 7.2. SHANSET E BARABARTA
 - 7.3. ANTIDISKRIMINIMI

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimet në fushën e politikave sociale dhe punësimit rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim Asociimit, dhe më saktësisht nga neni 99 mbi “Zhvillimin, përmirësimin e sistemit të sigurimeve shoqërore”, neni 48 mbi “Koordinimin e sistemeve të mbrojtjes shoqërore, për shtetasit komunitare punonjës në territorin shqiptar dhe për shtetasit shqiptar, punonjës në

vendet e Bashkimit Evropian”. Nenet 46, 47, 48, 77, 99 të MSA-së përcaktojnë se bashkëpunimi ndërmjet Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, do të ketë si synim modernizimin dhe ristrukturimin e shërbimeve të punësimit dhe formimit profesional, zbatimit të programeve aktive dhe pasive të punësimit si dhe mbështetjen për përafrimin gradual të legjislacionit shqiptar dhe praktikave në fushën e tregut të punës dhe formimit profesional me rregullat dhe standardet komunitare.

Gjithashtu, neni 70 bashkë me nenin 99 “Bashkëpunimi social” janë të rëndësishëm në këtë fushë.

Në tabelë paraqitet *acquis* përkatëse e BE-së në fushën e politikës sociale dhe punësimit

Rregullorja	883/2004	Direktiva		Direktiva	92/57/EEC
Direktiva		2008/104/EC		Direktiva	92/58/EEC
79/7/EEC		Direktiva		Direktiva	
Direktiva		98/59/EC		93/103/ EC	
86/378/EEC		Direktiva	2001/23/EC	Direktiva	98/24/EC
Direktiva		Direktiva		Direktiva	1999/92/EC
2000/43/EC		2010/18/ EC		Direktiva	
Direktiva		Direktiva	92/85/EEC	2002/44/ EC	
2000/78/EC		Direktiva		Direktiva	
Direktiva		94/33 EC		2003/10/ EC	
2004/113/EC		Direktiva		Direktiva	
Direktiva		98/59/ EC		2013/35/ EEC	
2006/54/EC		Direktiva	2001/23/EC	Direktiva	2006/25/EC
Direktiva	96/71/EC	Direktiva		Direktiva	
Direktiva		89/391/EEC		2000/39/ EC	
2002/14/EC		Direktiva		Direktiva	
Direktiva	97/81/EC	2009/104/EC		90/641/ EC	
Direktiva		Direktiva		Direktiva	94/33EC
2000/43/EC		2009/104/EC		Direktiva	
Direktiva	2006/54/EC	Direktiva		92/29/EEC	
Direktiva	2003/88/EC	89/656/EEC		Direktiva	
Direktiva	91/533/EEC	Direktiva	90/269/EEC	2009/148/EC	
Direktiva		Direktiva		Direktiva	
1999/70/EC		90/270/EEC		89/654 EEC	
		Direktiva		Direktiva	
		2004/37/E		92/91 EEC	
		Direktiva		Direktiva	
		2000/54/EC		92/104 EEC	

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në Ligjin aktual “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013, në nene të veçanta synohet përfshirja dhe zbatimi i angazhimeve të ndërmarra nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë në

kuadrin e Planit Kombëtar të Përafrimit të Legjislacionit dhe të Zbatimit të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit. Gjithashtu në këtë ligj, janë pasqyruar edhe dispozita të *acquis*-së së Bashkimit Evropian, në fushën e migrimit si dhe rekomandime të fundit të BE-së.

Arritje në fushën e antidiskriminimit:

- Në Ligjin e ri për të huajt 108/2013, hiqet neni mbi të drejtat e të huajve të punësuar në Republikën e Shqipërisë, I cili konsiderohej si një kufizim për të drejtat e të huajve që nuk përmendeshin në atë nen, meqenëse në Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë shprehet qartë që të huajt në Republikën e Shqipërisë gëzojnë të njëjtat të drejta sikurse edhe shtetasit shqiptarë, gjë që rrit hapësirat dhe heq kufizimet e të drejtave të shtetasve të huaj në Republikën e Shqipërisë;
- Ligj nr. 9355, datë 10.03.2005 “Për ndihmën dhe shërbimet shoqërore”;
- Ligji Nr. 108/2013, datë 28.03.2013 “Për të Huajt”;
- Ligji nr. 8098, datë 28.03.1996 “Për statusin e të verbrit”, i ndryshuar;
- Ligji nr. 8626, datë 22.06.2000 “Për statusin e invalidit paraplegjik dhe tetraplegjik”;
- Ligji nr. 7889, datë 14.12.1994 “Për statusin e invalidit të punës”, i ndryshuar;
- Ligj nr. 8153, datë 31.10.1996 “Për statusin e jetimit”, i ndryshuar;
- Ligji Nr. 7703, date 11.05.1993 “Për Sigurimin Shoqëror në RSH”;
- Ligji nr. 9136, datë 11.09.2003 “Për mbledhjen e kontributeve të detyrueshme të sigurimeve shoqërore”; i ndryshuar;
- Ligji nr. 7995 datë 20.9.1995 “Për nxitjen e punësimit” i ndryshuar me Ligjin Nr. 8444, date 21.01.1999, me ligjin Nr. 8862 date 7.03.2002, me ligjin 9570 date 3.7.2006, dhe me Ligjin Nr. 10137, datë 11.05.2009;
- Ligji Nr. 8872, datë 29.03.2020 “Për arsimin dhe formimin profesional në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar me Ligjin Nr. 10011, datë 30.10.2008 dhe Ligjin Nr. 10434, datë 23.06.2011;
- Ligji nr. 10347, dt 4.11.2010 “Për Mbrojtjen e të Drejtave të Fëmijëve”;
- Ligji nr. 10383, datë 24.2.2011, “Për sigurimin e detyrueshëm të kujdesit shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”;
- Ligji Nr. 126/2013, datë 04.25.2013, "Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 10383, datë 24.02.2011, ‘Për sigurimet e detyruara të Kujdesit Shëndetësor në Republikën e Shqipërisë’”;
- Ligji Nr. 184/2013, datë 28.12.2013, "Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 10383, datë 24.02.2011, ‘Për sigurimet e detyruara të Kujdesit Shëndetësor në Republikën e Shqipërisë’”;
- VKM Nr. 124, datë 03.05.2014, "Për miratimin e statutit të Fondit të sigurimevetë detyruara të Kujdesit Shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”;
- VKM Nr. 135, datë 03.12.2014, "Për miratimin e listës së ilaçeve të rimbursuara dhe vlera e shumës që mbulohet nga Fondii sigurimeve të detyruara të Kujdesit Shëndetësor”;
- VKM Nr. 1, datë 01.08.2014, "Për financimin e shërbimeve primare të kujdesit shëndetësor nga skema e sigurimeve të detyruara të kujdesit shëndetësor”;
- Ligji Nr. 144/2013 “Për disa ndryshime në Kodin Penal të RSH”;
- Ligji Nr. 9970, datë 24.07.2008 “Për barazinë gjinore në shoqëri”;
- Ligji Nr. 9690, datë 18.12.2006 “Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare”;
- Ligji nr. 7952, datë 21.06.1995 "Për sistemin arsimor parauniversitar", ndryshuar me

Ligjin Nr. 8387, datë 30.07.1998, “Për disa ndryshime në Ligjin Nr. 7952, datë 21.06.1995 “Për Sistemin Arsimor Parauniversitar”;

- Ligji nr. 8872, datë 29.3.2002 “Për arsimin dhe formimin profesional në RSH-së”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 396, datë 22. 08. 1994 "Për Arsimin 8-Vjeçar në Gjuhën Amtare të Personave të Minoriteteve”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 502, datë 5.8.1996 “Për një shtesë në Vendimin e Këshillit të Ministrave nr. 396, datë 22.08.1994 “Për Arsimin 8-Vjeçar në Gjuhën Amtare të Personave të Minoriteteve”;
- Strategjia Kombëtare e Zhvillimit të Arsimit Parauniversitar 2004 – 2015, të miratuar me V.K.M nr. 538, datë 12.08.2004 dhe Strategjia Kombëtare për Arsimin e Lartë (2008-2013);
- Udhëzim nr. 14, datë 09.03.1994 i Ministrisë së Arsimit dhe Shkencës;
- Ligji nr. 8454, datë 4.02.1999, “Për Avokatin e Popullit” i plotësuar me ligjin nr. 8600 datë 10.04.2000;
- Ligji nr. 10221, datë 4.02.2010 “Për mbrojtjen nga diskriminimi”;
- V.K.M nr. 633, datë 18.09.2003 për miratimin e Strategjisë Kombëtare “Për përmirësimin e kushteve të jetesës së minoritetit rom”.
- V.K.M nr. 127, datë 11.03.2004 “Për krijimin e Komitetit Shtetëror për Minoritetet”;
- VKM nr. 508, datë 8.08.2007 “Për një ndryshim dhe shtesë në VKM nr. 632, datë 18.09.2003 “Për programin e nxitjes së punësimit të punëkërkesve të papunë, femra”;
- VKM nr. 437, datë 8.04.2008 “Për anëtarësimin e Këshillit të Ministrave të RSH-së në Deklaratën “Dekada e Përfshirjes së Romëve”;
- VKM nr. 366, datë 15.04.2009 Për kompensimin e pagesës për pajisjen me letërnjoftim të shtresave në nevojë;
- VKM nr. 1087 datë 28 .10.2009 “Për miratimin e Planit Kombëtar të veprimit për Dekadën e Përfshirjes së Romëve 2005-2015”;
- Ligji nr. 10237, date 18.02.2010 “Për sigurinë dhe shëndetin në punë”;
- Ligji Nr.93/2014 date 25.07.2014 “ Për Përfshirjen dhe Aksesueshmërinë e Personave me Aftësi të Kufizuar”;
- Ligji Nr. 7995, datë 20.09.1995, "Për Nxitjen e Punësimit", i ndryshuar me Ligjin Nr. 8444, datë 21.0.1.1999, Ligjin Nr. 8862, datë 7.03.2002, Ligjin Nr. 9570, datë 3.7.2006, dhe Ligjin Nr. 10137, datë 11.05.2009;
- Ligji Nr. 8872, datë 29.03.2002, "Për Arsimin dhe Formimin Profesional në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar me Ligjin Nr. 10011, datë 30.10.2008, dhe Ligjin Nr. 10434, datë 23.06.2011;
- Ligji Nr. 10383, dated 24.2.2011, “Për sigurimet e detyruara të Kujdesit Shëndetësor në Republikën e Shqipërisë”, i cili hyri në fuqi në 25 Mars 2013.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucioni lider: Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë

- Ministria e Arsimit dhe Sporteve
- Ministria e Shëndetësisë(ISKSH)
- Ministria e Zhvillimit Urban dhe Turizmit

- Ministria e Punëve të Brendshme
- Ministria e Drejtësisë
- Ministria e Financave
- Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes
- Ministria e Energjisë dhe Industrisë
- Ministria e Punëve të Jashtme
- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës
- Ministria e Kulturës
- Ministria e Integritetit Evropian
- Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi
- Avokati i Popullit
- Komiteti Shtetëror i Minoriteteve
- INSTAT

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Mbështetja nga buxheti shtetëror (in 000/Lekë) janë si më poshtë:

Nësektore	2014	2015	2016
Punësim dhe AFP	1 840 000	1 909 500	1 986 000
Kujdes shoqëror	23 444 700	21 740 500	21 768 000
Inspektim i punës	163 500	185 500	189 500
Përfshirje sociale	145 150	33 500	33 500
Sigurime shoqërore	46 871 000	50 501 000	50 992 000
Rehabilitim i të përndjekurve politikë	30 100	2 033 000	2 034 000
Mbështetje për kultet fetare	127 610	128 900	129 900
Planifikim dhe menaxhim	198 700	155 100	146 100
Kosto totale	72 820 760	76 687 000	77 279 000

III. Prioritetet

Ligji shqiptar për mbrojtjen nga diskriminimi është plotësisht në përputhje me katër *direktiva* të BE. Mbetet një prioritet përafrimi i legjislacionit të brendshëm shqiptar me ligjin anti-diskriminim, ashtu siç parashikohet në kompetencat e KMD që të bëjë rekomandime autoriteteve kompetente, sidomos duke propozuar miratimin e legjislacionit të ri ose ndryshimin e legjislacionit ekzistues (neni 32, paragrafi 1/ë).

Në fushën e punësimit, prioritetet kryesore janë:

- Modernizimi i SHKP (Shërbimi Kombëtar i Punësimit) dhe shërbimeve të ofruara nga zyrat e tyre, si dhe mbështetjen e programeve aktive të punës. Në fushën e arsimit dhe formimit profesional: reforma e sistemit të AFP-së në miratimin me nevojat e tregut të punës.
- Përafrimi i mëtejshëm i legjislacionit me BE-në dhe zbatimin e tij të plotë, sidomos çështjet e punësimit të të huajve, mbuluar nga MMSR.
- Miratimi i Planit Kombëtar të Veprimit për Rininë. Qëllimi i Planit të Veprimit për Rininë do të jetë krijimi i më shumë mundësive në edukim, punësim, kulturë dhe rritjen e pjesëmarrjessë të rinjve në shoqëri dhe vendimarrje si dhe krijimin e qendrave rinore.

Sa i përket shëndetit dhe sigurisë në punë, përpjekje të mëtejshme nevojiten për të përmirësuar kushtet e shëndetit dhe sigurisë në punë. Shqipëria është e inkurajuar për të marrë hapat e nevojshëm për të përmirësuar raportimin dhe administrimin e të dhënave për aksidentet në punë dhe krijimin e një sistemi të duhur dhe efektiv të mbledhjes së të dhënave për aksidentet në punë dhe sëmundje profesionale, duke përfshirë futjen e deklarimit të detyrueshëm të aksidenteve në punë të sigurimet shoqërore, si dhe përfshirje më të fortë të inspektorëve të punës në hetimin e aksidenteve në punë. Shqipëria është e inkurajuar gjithashtu që të përqendrojë përpjekjet në zhvillimin e kapaciteteve për implementimin e Direktivave themelore të BE-së në fushën e shëndetit dhe sigurisë ndërsa vazhdon punën me transpozimin e *acquis* në këtë fushë. Riorganizimi i kapaciteteve administrative duhet të monitorohet me kujdes.

Në lidhje me dialogun social, Këshilli i ri Kombëtar i Punës ka zhvilluar takime në Prill, Qershor dhe Dhjetor 2014, si dhe në muajin Shkurt 2015. Megjithatë, nevojitet ende punë për të bërë marrëveshje kolektive të mundshme në të gjitha nivelet dhe për të rritur autonominë dhe kapacitetet e partnerëve socialë për të negociuar marrëveshje kolektive.

Fokusi kryesor i Qeverisë në fushën e sigurimeve shoqërore, për periudhën afatshkurtër, afatmesme dhe afatgjatë është drejtuar në përmirësimin e skemave aktuale nëpërmjet reformimit të shtyllës publike të pensioneve. Reforma sistematike do konsistojë në rritjen e qëndrueshmërisë financiare të skemës, forcimin e lidhjes midis kontributeve të paguara dhe përfitimeve të ardhshme, krijimin e llogarive personale të çdo kontribuuesi dhe përfituesi për arritjen e transparencës maksimale, duke përgatitur skemën dhe sistemin për integrimin në Bashkimin Evropian.

Një tjetër prioritet do të jetë forcimi i sistemit aktual të mbrojtjes së fëmijëve, prioritet i cili do të synohet të arrihet përmes vendosjes së mekanizmave të rregullt të kontrollit të NJMF; përcaktimit të standardeve dhe një metodologjie monitoruese për shërbimet e ofruara nga NJMF-të; sigurimit të alokimit të buxheteve të nevojshme për funksionimin e NJMF; fuqizimit dhe ngritjes së kapaciteteve të punonjësve për mbrojtjen e fëmijës; miratimin e rregullores për funksionimin e grupeve multidisiplinare në nivel lokal që merren me çështjet e fëmijëve. Në këto të Reformës Territoriale dhe Reformës së Shërbimeve Shoqërore do të ndërmerret një vlerësim i thelluar i sistemit të mbrojtjes së fëmijëve.

Është miratuar Protokollin e ri për mbrojtjen e fëmijës si një Udhëzim i katër ministrave. Ky dokument specifikon në detaje mënyrën e ndjekjes së procedurave për menaxhimin e fëmijës në rrezik nga strukturat e arsimit, shëndetësisë, policisë, shërbimeve sociale etj, dhe unifikon mënyrën e punës së të gjithë NJMF në vend. Hartimi dhe Zbatimi i Planit të Ndërhyrjes në kuadër të Nismës “Ndihmë për Fëmijët dhe Familjet në Situatë rruge” si dhe Udhëzuesi i Procedurave për fëmijët në situatë rruge është një tjetër hap i rëndësishëm që po ndërmerret në kuadër të mbrojtjes së fëmijëve nga format e abuzimit, shfrytëzimit. Kjo Nisëm synon të ndërmarrë veprime të koordinuara sistematike për adresimin e situatës aktuale të fëmijëve që jetojnë, punojnë, lypin dhe shfrytëzohen në rrugë.

Në lidhje me minoritetin Rom dhe ate Egjiptian, Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë mbikëqyr realizimin e masave të parashikuara në Dokumentin e Politikave të Përfshirjes

Sociale 2015-2020 dhe Planit Kombëtar të Veprimit “Për integrimin e Komunitetit R&E” 2015-2020, bazuar në rekomandimet e seminarit të shkurtit 2014 ndërmjet Shqiperise dhe BE, duke u përqendruar në:

- Mbajtjen e kontakteve me ministrinë përkatëse
- Mbajtjen e kontakteve me strukturat rajonale dhe lokale
- Bashkëpunimin dhe koordinimin me OJQ-të që përfaqësojnë Romë, dhe të tjera
- Bashkëpunimin me donatorë të ndryshëm për të koordinuar dhe të adresuar fonde në dobi të komunitetit.

Prioritet në fushën e barazisë gjinore do të jetë shqyrtimi i legjislacionit nga këndvështrimi gjinor, përmes një analize mbi mungesat e mundshme ligjore. Shqyrtimi do të bazohet në legjislacionin e BE; konventa ndërkombëtare veçanërisht Konventa për Eliminimin e të Gjithave Formave të Diskriminimit kundër Femrave, dhe konventa e KE-së, “Parandalimi dhe lufta kundër dhunës ndaj grave dhe dhunës në familje”. Fokusi kryesor do të jetë Kodi i Punës për të ndryshuar barrën e provës; rishikim ligjor i sigurimeve shoqërore për përfitime të balancuara të sigurimeve shoqërore midis burrave dhe grave, si dhe leje prindërore për baballarët.

Reformat e ndërmarra nga qeveria shqiptare në fushën e mbrojtjes sociale janë:

- Modernizimi i Asistencës Sociale në Shqipëri që mbështet zbatimin e reformës në Shqipëri për të përmirësuar drejtësinë dhe efikasitetin e programeve të asistencës sociale (ndihma ekonomike dhe pagesa e aftësisë së kufizuar);
- Reforma e Shërbimeve Sociale në Shqipëri, e cila ka për qëllim për të decentralizuar të shërbimeve të kujdesit shoqëror dhe për të deinstitutionalizuar shërbimet e ofruara në qendrat e kujdesit social dhe të shërbimeve të integruara të kujdesit social.

Rëndësi të veçantë ka shndërrimi i Institutit të Sigurimeve të Kujdesit Shëndetësor (ISKSH) në Fondin e Sigurimeve Shëndetësore. Ky i fundit është krijimi i një institucioni i cili do të sigurojë fleksibilitet në financimin e shërbimeve të kujdesit shëndetësor, do të rrisë transparencën në administratë dhe besueshmërinë të personat e siguruar.

Skema e detyrueshme e sigurimeve të kujdesit shëndetësor bazohet në kontribute, parimin e solidaritetit dhe instrumenteve ligjore të standardeve evropiane dhe ndërkombëtare. Kjo skemë synon të arrijë një mbulim të plotë të popullatës me shërbime të kujdesit shëndetësor. Prioritet i qeverisë Shqiptare është miratimi i amendimeve të Kodit të Punës brenda vitit 2014.

Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë, në zbatim të orientimeve të programit të Qeverisë, ka hartuar Strategjinë Kombëtare për Punësim dhe Aftësi 2014–2020, e cila fokusohet në çështjet kritike të punësimit dhe aftësive. Kjo strategji është një axhendë tepër e rëndësishme e zhvillimit të burimeve njerëzore në Shqipëri dhe si e tillë do të merret parasysh nga strategji të tjera sektoriale, që kanë të bëjnë me politikat makro- ekonomike, fiskale dhe të zhvillimit ekonomik. Vizioni i Strategjisë për Punësim dhe Aftësi 2014-2020, i frymëzuar nga objektivi i përgjithshëm i ‘Europa 2020’ për realizimin e një rritjeje të shpejtë, të qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse, është që brenda vitit 2020 të kemi një ekonomi konkurruese dhe një shoqëri gjithëpërfshirëse që mbështetet tek: “Aftësi më të larta dhe punë më të mirë për gjithë femrat

dhe meshkujt”. Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi përqendrohet në katër përparësi strategjike:

- Nxitja e mundësive për punë të denjë nëpërmjet politikave të frytshme të tregut të punës.
- Ofrimi i arsimit dhe kualifikimit profesional cilësor për të rinjtë dhe të rriturit.
- Nxitja e përfshirjes sociale dhe e kohezionit territorial.
- Fuqizimi i qeverisjes së tregut të punës dhe i sistemeve të kualifikimeve.

Gjithashtu, në Planin e Veprimit dhe Treguesit për zbatimin e kësaj strategjie është detajuar buxheti i planifikuar për çdo masë, në bashkëpunim dhe me kontributin e donatorëve. Sfidat për të ardhmen konsistojnë në (i) Uljen e nivelit të papunësisë, nëpërmjet riprojektimit të politikave të tregut të punës, me qëllim ofrimin e një pakete gjithëpërfshirëse shërbimesh dhe programesh, si dhe rritjen e efikasitetit të tyre nëpërmjet zgjerimit të shërbimeve të punësimit dhe të formimit profesional edhe në zonat rurale dhe ofrimin të këtyre shërbimeve për të gjithë individët e regjistruar. (ii) Riorientimin tërësor të sistemit të arsimit dhe formimit profesional drejt nevojave reale të tregut të punës që do të ndërthurë mësimin teorik me punë praktike. (iii) Risetimin e Këshillit Kombëtar të Punës, si një instrument themelor në hartimin e politikave të punësimit, pagave e përfitimeve sociale. Reduktimi në maksimum i barrierave të biznesit, që çon në uljen e informalitetit.

Prioritet në fushën e dialogut social është zgjerimi i dialogut social trepalësh në nivel rajonal, i cili do të realizohet duke implementuar modelin e Këshillit Kombëtar të Punës (KKP).

IV. Plan i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Legjislacioni i punës

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2002/14/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 2000/78/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995

Direktiva 2006/54/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 2003/88/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 91/533/KEE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva e 2008/104/ KEE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 2008/94/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 2001/86/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995
Direktiva 2009/38/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar”	MMSR	i pjesshëm	12.07.1995	23.08.1995

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht	Institucioni Përgjegjës dhe	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
------------------	------------------------------	--	---------------------------------	-----------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------

	(po/jo)		(po/jo)	pika e kontaktit			
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 96/71/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2002/14/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 97/81/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2000/78/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2000/43/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2006/54/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2003/88/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 91/533/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 1999/70/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva e 2008/104/KEE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015

		Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"					
Direktiva 98/59/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2001/23/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2010/18/BE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva e Këshillit 92/85/KEE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva e Këshillit 94/33 KEE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 1999/92/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 "Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë', i ndryshuar"	Po	MMSR	përputhje e pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
<u>AFAT MEËM (2016 – 2017)</u>							

IV.2 Kërkesat e shëndetit dhe sigurisë në punë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Dokumenti i Politikave të Sigurisë dhe Shëndetit në Punë	MMSR	2009 – 2013

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni i Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 89/391/EEC	Ligji nr. 10 237, datë 18.02.2010 "Për	MMSR	Plotë	18.02.2010	02.04.2010

	sigurinë dhe shëndetin ne pune”				
Direktiva 92/57/EEC	VKM nr. 312/2010, date 5.5.2010 “Për miratimin e rregullores për sigurinë ne kantier”	MTI	Plotë	05.05.2010	15.06.2010
Direktiva 92/58/EEC	VKM Nr. 1012, datë 10/12/2010 “Miratimi i rregullores për sinjalistikën në kantier dhe vendin e punës	MTI	Plotë	05.05.2010	15.06.2010
Direktiva 2009/104/EEC	VKM Nr 563 të 2013/03/07 "Për miratimin e rregullores " Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit për përdorimin e pajisjeve të punës në vendin e punës "	MMSR	Plotë	03.07.2013	22.01.2014
Direktiva 89/656/EEC	VKM Nr 562 të 2013/03/07 " Për miratimin e rregullores " Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit për përdorimin e pajisjeve mbrojtëse individuale në vendin e punës "	MMSR	Plotë	03.07.2013	27.01.2014
Direktiva 89/654/EEC	VKM nr 564 të 2013/03/07 "Për miratimin e rregullores " Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për vandin e punës "	MMSR	Plotë	03.07.2013	27.01.2014
Direktiva 90/641/EEC	VKM nr. 590 te 18.8.2011”Për miratimin e rregullores "Për mbrojtjen e punëmarrësve të eksponuar profesionalisht ndaj rrezatimeve jonizuese"	MSH	Plotë	18.08.2011	22.09.2011
Direktiva 2003/10/EC	VKM nr. 842 date 3.12.2014" Për miratimin e rregullores "Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit lidhur me ekspozimin e punonjësve ndaj rreziqeve që lindin nga zhurma”	MSH	Plotë	3.12.2014	3.12.2015
Direktiva 2004/37/EC	VKM nr. 520, date 6.8.2014 "Për miratimin e rregullores "Për mbrojtjen e punëmarrësve nga	MSH	Plotë	6.8.2014	6.2.2015

	risqet lidhur me kancerogjenët dhe mutagjenët në punë”				
Direktiva 1998/24/EC	VKM nr. 522, date 6.8.2014 "Për miratimin e rregullores "Për mbrojtjen e sigurisë dhe shëndetit të punëmarrësve nga risqet e lidhura me agjentët kimikë në punë“	MSH	Plotë	6.8.2014	6.2.2015
Direktiva 2000/54/EC	VKM nr. 550 date 27.8.2014 " Për miratimin e rregullores " Për mbrojtjen e punëmarrësve nga risqet e lidhura me ekspozimin ndaj agjentëve biologjikë në punë”	MSH	Plotë	27.8.2014	27.2.2015
Direktiva 2002/44/EC	VKM nr. 841 date 3.12.2014 “Për miratimin e rregullores" Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit në lidhje me ekspozimin e punonjësve ndaj rreziqeve që lindin nga dridhjet "	MSH	Plotë	3.12.2014	3.12.2015
Direktiva 2013/35/EU	VKM nr. 844, datë 3.12.2014 "Për miratimin e rregullores" Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit në lidhje me ekspozimin e punëtorëve për rreziqet që vijnë nga fushat elektromagnetike”	MSH	Plotë	3.12.2014	3.12.2015
Direktiva 2006/25/EC	VKM nr. 843, datë 3.12.2014 "Për miratimin e rregullores" Për kërkesat minimale të sigurisë dhe e shëndetit në lidhje me ekspozimin e punonjësve ndaj rreziqeve që lindin nga rrezatimi jojonizues”	MSH	Plotë	3.12.2014	3.12.2015
Direktiva e Këshillit 90/269/EEC	VKM nr.523, date 6.8.2014 " Për miratimin e rregullores " Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për	MSH	Plotë	6.8.2014	6.2.2015

	mbrojtjen e punëmarrësve lidhur me punën e krahut me ngarkesa				
Direktiva e Këshillit 90/270/EEC	VKM nr. 521, date 6.8.2014" Për miratimin e rregullores " Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për punën me pajisje me ekrane shfaqëse	MSH	Plotë	6.8.2014	6.2.2015

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani i veprimit i Politikave të Sigurisë dhe Shëndetit në Punë	MMSR	2015 – 2020	Tremujori 3 i 2015	15 dite pas botimit në FZ

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunthje e pjesëme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR 2015							
Direktiva 1999/92/KE	Po	VKM "Për miratimin e rregullores "Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetin në punë për mbrojtjen e punëmarrësve të ekspozuar ndaj riskut të ambienteve shpërthyes"	Po	MMSR	Plotë	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 92/91/EEC	Po	VKM "Për miratimin e rregullores "Për kërkesat minimale për përmirësimin mbrojtjes së sigurisë dhe shëndetit të punonjësve në industrinë e nxjerrjes"	Po	MEI	Plotë	Tremujori 3 2015	Tremujori 4 2015
Direktiva 92/104/EEC	Po	VKM "Për miratimin e rregullores "Për kërkesat minimale për përmirësimin mbrojtjes së sigurisë	Po	MEI	Plotë	Tremujori 3 2015	Tremujori 4 2015

		dhe shëndetit të punonjësve në industrinë e nxjerrjes së mineraleve nëntokë apo në sipërfaqe					
Direktiva 93/103/EC	Po	VKM “Për miratimin e rregullores “Për kërkesat minimale të sigurisë dhe shëndetit për punën në mjetet detare të peshkimit”	Po	MTI& MMSR	Plotë	Tremujori 2 2015	Tremujori 4 2015
Direktiva 2009/148/EC	Po	VKM “Mbi mbrojtjen e punëmarrësve nga rreziqet e ekspozimit ndaj asbestit në punë”	Po	MSH & MMSR	Plotë	Tremujori 4 2015	Tremujori 1 2016
Direktiva 92/85/EEC	Po	VKM “Për miratimin e masave për të nxjerrur përmirësimet për shëndetin dhe sigurinë në punë të punonjësve shtatzëna dhe punonjësve që kanë lindur në një kohë të afër apo janë në fazën e ushqyerjes së fëmijës me gj”	Po	MMSR & MSH	Plotë	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015
Direktiva 94/33 EEC	Po	VKM “Për mbrojtjen e të rinjve në punë”	Po	MMSR& MSH	Plotë	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015

AFAT MESEM 2016-2017

Direktiva 92/29/EC	Po	VKM “Për miratimin e rregullores “Për kërkesat minimale të shëndetit dhe sigurisë për trajtimin mjekësor në mjetet detare të peshkimit”	Po	MSH & MTI	Plotë	Tremujori 2 2016	Tremujori 4 2016
--------------------	----	---	----	-----------	-------	------------------	------------------

IV.3 Dialogu social

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU acquis	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 98/59/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës	MMSR	i plote	12.07.1995	23.08.1995

	së Shqipërisë’, i ndryshuar”				
Direktiva 2001/23/KE	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë’, i ndryshuar”	MMSR	i plote	12.07.1995	23.08.1995

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 98/59/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë’, i ndryshuar”	po	MMSR	përputhje e plote	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 2001/23/KE	jo	Ligji nr. 7961, datë 12.07.1995 “Kodi i Punës i Republikës së Shqipërisë’, i ndryshuar”	po	MMSR	përputhje e plote	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							

IV.4 Punësimi dhe fondi social evropian

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi	MMSR	2014 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	Ligji Nr. 7995, datë 20.9.1995 “Për nxitjen e punësimit”, i ndryshuar;	MMSR	I pjesshëm	20.09.1995 I ndryshuar 21.01.1999 07.03.2002 03.07.2006	05.10.1995 08.02.1999 21.03.2002 17.07.2006
Direktiva 2006/54/KE Direktiva	VKM Nr. 873, datë 27.12.2006 “Për masën e financimit, kriteret dhe	MMSR	I pjesshëm	27.12.2006	10.01.2007

2000/78/KE	procedurat e zbatimit të programeve të praktikave profesionale për punëkërkesit e papunë që kanë mbaruar arsimin e lartë, brenda apo jashtë vendit” (i ndryshuar)				
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	VKM Nr. 47, datë 16.1.2008 “Për programin e nxitjes së punësimit, nëpërmjet formimit në punë” (i ndryshuar);	MMSR	I pjesshëm	16.01.2008	30.01.2008
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	VKM Nr. 48, datë 16.1.2008 “Për masën dhe kriteret e përfitimit nga programi i nxitjes së punësimit të punëkërkesve të papunë, në vështirësi” (i ndryshuar)	MMSR	I pjesshëm	16.01.2008	30.01.2008
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	VKM Nr. 27, datë 11.1.2012 “Për programin e nxitjes së punësimit të femrave nga grupet e veçanta” (i ndryshuar)	MMSR	I pjesshëm	11.01.2012	25.01.2012
	VKM Nr. 199, datë 11.1.2012 “Për masën e financimit, kriteret dhe procedurat e zbatimit të programit të nxitjes së punësimit të punëkërkesve të papunë që hyjnë për herë të parë në punë” (i ndryshuar)	MMSR	I pjesshëm	11.01.2012	25.01.2012
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	Ligji nr. 8872 datë 29.03.2002 “Për arsimin dhe formimin profesional në RSH” (i ndryshuar).	MMSR	I pjesshëm	29.03.2002 dhe	12.04.2002
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	VKM Nr. 675, datë 25.9.2003 “Për përcaktimin e procedurave të krijimit, organizimit dhe mbylljes së institucioneve të formimit profesional, në varësi të MPÇSSHB”	MMSR	I pjesshëm	25.9.2003	10.10.2003
	VKM Nr. 543, datë 31.10.2002 “Për akreditimin e institucioneve të arsimit dhe formimit profesional (AFP)”	MMSR	I pjesshëm	31.10.2002	14.11.2002
	VKM Nr. 321, datë 21.4.2011 “Për krijimin e Agjencisë Kombëtare të Arsimit dhe Formimit	MMSR	I pjesshëm	21.04.2011	04.05.2011

	Profesional dhe Kualifikimeve”.				
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	Ligji Nr. 63, datë 26.06.2014 “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin 8872 datë 29.03.2002 “Për arsimin dhe formimi profesional (AFP) në RSH” i ndryshuar.	MMSR	I pjesshëm	26.6.2014	08.08.2014
Direktiva 2006/54/KE	Projektvendim “ Për programin e nxitjes së punësimit të personave me aftësi të kufizuar”	MMSR	I pjesshëm	Finalizuar	MMSR

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
---------	----------------------	-------------------	--------------------	---------------

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Angli sht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përp uthje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatje n	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2006/54/KE	Jo	Projektvendim “Për mënyrën e organizimit dhe funksionimit të Këshilli Kombëtar i Arsimit dhe Formimit Profesional (KKAFP)”.	Jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujorin e 2 2015	Tremujorin e2 2015
Direktiva 2006/54/KE	Jo	Projektligj “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 7995, datë 20.09.1995 “Për nxitjen e punësimit”, i ndryshuar	Jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015
Direktiva 2006/54/KE	Jo	Akte nënligjore në mbështetje të ndryshimeve të ligjit të nxitjes së punësimit.	Jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 4 2015	Tremujori 4 2015
Direktiva 2000/78/KE	Jo	Akte nënligjore në mbështetje të ndryshimeve të ligjit të AFP	Jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015
Direktiva 2006/54/KE Direktiva 2000/78/KE	jo	Për disa ndryshime në VKM nr. 42, datë 17.1.1999 “Për miratimin e Statutit të Shërbimit Kombëtar të Punësimit”, i ndryshuar	jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015
Direktiva 2006/54/KE	jo	Për disa ndryshime në VKM nr. 70, datë 11.2.1999 “Për	jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 2 2015	Tremujori 2 2015

Direktiva 2000/78/K E		evidentimin e punëkërkesve të papunë”, i ndryshuar					
Direktiva 2006/54/K E	jo	Projektvendim “Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr. 223, datë 19.4.2006 “Për pagesën e së ardhurës nga papunësia”	jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 4 2015	Tremujori 4 2015
Direktiva 2000/78/K E							
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Direktiva 2006/54/K E	Jo	Projektligj “Për Fondin Kombëtar të Punësimit dhe Zhvillimit të Aftësive”	Jo	MMSR	I pjesshëm	Tremujori 3 2016	Tremujori 4 2016

IV.4.2 Politikat e punësimit të të rinjve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i i Veprimit për Rininë	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe e Rinisë	2014 – 2020	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 2 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
AFAT MESEM (2016– 2017)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.5 Përjashtimi social

IV.5.1 Romët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periodha e referuar
--	----------------------	---------------------

Strategjisë Kombëtare për Romët	MMSR	2003 – 2015
Planit të Veprimit të “Dekadës së Përfshirjes së Romeve”	MMSR	2005 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Dokumenti i Politikave të Përfshirjes Sociale	MMSR	2015 – 2020	Tremujori i II 2015	Tremujori i i III 2015
Plani i Veprimit për romët dhe Egjiptianët 2015-2020	MMSR	2015 – 2020	Tremujori i II 2015	Tremujori i i III 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Traktati i ri mbi funksionimin e Bashkimit Evropian (TFEU), neni i ri 19 dhe neni 26	jo	VKM “Për miratimin e Dokumentit të Politikave të Përfshirjes Sociale	jo	MMSR	E pjesshme	Tremujori i i II 2015	Tremujori i i III 2015
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian							
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							

IV.5.2 Personat me aftësi të kufizuar

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për PAK	MMSR	2005 – 2015
Strategjia e përfshirjes sociale	MMSR	2007 – 2013

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni	Niveli i	Data e	Hyrja në fuqi
------------------	------------------------	--------------	----------	--------	---------------

		kryesor	përafrimit	përshtatjes (Legjislacioni i Shqiptar)	(Legjislacioni Shqiptar)
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian (2010/C 83/02)	VKM. Nr. 8, datë 7.1.2005 "Për Miratimin e Strategjisë Kombëtare për Personat me Aftësi të Kufizuar"	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	I pjesshëm	7.1.2005	22.01.2005
Direktiva 2000/78/EC	Kodi i Punës Ligji kundër diskriminimit	MMSR	I pjesshëm	07.01.2005	22.01.2005
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian (2010/C 83/02)	Ligji "Për Aksesueshmërinë dhe Përfshirjen e Personave me Aftësi të Kufizuara"	MMSR	I pjesshëm	25 Korrik 2014	1.09.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Dokumenti i Politikave të Përfshirjes Sociale	MMSR	2015 – 2020	Tremujori II 2015	Tremujori III 2015
Plani Kombëtar i Veprimit për PAK	MMSR	2015 – 2020	Tremujori IV 2015	Tremujori I 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian (2010/C 83/02)		VKM për "Rregulloren e Funksionimit të Këshillit Kombëtar të aftësisë së Kufizuar"			jo	MMSR	
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian (2010/C 83/02)	jo	Projekt –VKM "Për llojet, periodicitetin dhe mënyrën e raportimit të të dhënave statistikore për aftësinë e kufizuar nga strukturat shtetërore përgjegjëse, në nivel qendror dhe vendor"			jo	MMSR	
Karta e të Drejtave Themelore të Bashkimit Evropian (2010/C 83/02)		Projekt VKM "Për masat e mënjanimit të pengesave mjedisore dhe infrastrukturore në ofrimin e shërbimeve publike.			jo	MMSR	
AFAT MESEM (2016 – 2017)							

IV.5.3 Fëmijët

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plan i Veprimit për Fëmijë 2012 – 2015	MMSR	2012 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Plani i Veprimit për Fëmijët 2016- 2020	MMSR	2015 – 2016	Tremujori i II 2016	Tremujori i II 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.6 Siguria sociale

IV.6.1 Mbrojtja sociale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Sektoriale e Mbrojtjes Sociale dhe Plani i Veprimit	MMSR	2008 – 2013
Strategjia Kombëtare për Personat me Aftësi të Kufizuar	MMSR	2005 – 2015
Zhvillimi dhe politikat e kujdestarisë për fëmijë	MMSR	2008 – 2013
Dokumenti i politikave ndërsektoriale për moshën e tretë	MMSR	2009 – 2013

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)

N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
-----	-----	-----	-----	-----	-----

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e Mbrojtjes Sociale	MMSR	2015 – 2020	3 maji 2015	3 maji 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthi mit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthi mit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregulloren Nr. 2204/2002	po	Projektligj “Përndërmarrjet sociale”	jo	MMSR	I pjesshëm	3 maji 2015	3 maji 2015
AFAT MESËM (2016 – 2017)							

IV.6.2 Sigurimi shoqëror

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Rritja e përfitimeve nga sigurimet shoqërore	MMSR	2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 86/378/EEC	Ligji No. 104/2014 “Përdis ndryshime në ligjin nr. 7703, datë 11.5.1993 “Për Sigurimet Shoqërore në Republikën e Shqipërisë”.	MMSR ISSH	i pjesshëm	31.07.2014	01.01.2015
Direktiva 86/378/EEC	VKM “ për kriteret dhe procedurat për pensionin social”	MMSR ISSH	I pjesshëm	29.12.2014	01.01.2015
Direktiva 86/378/EEC	VKM nr. 456, datë 9.7.2014 “Për rritjen e pensioneve “	MMSR ISSH	I pjesshëm	9.7.2014	1.8.2014
Direktiva 86/378/EEC	VKM nr. 927, datë 29.12.2014 “Për koficientët e indeksimit të pagave për efekt të llogaritjes së bazës së vlerësuar për llogaritjen fillestare të pensioneve”	MMSR ISSH	I pjesshëm	29.12.2014	01.01.2015
Direktiva 86/378/EEC	VKM “Për disa ndryshime në VKM nr. 561, datë 12.08.2005 për	MMSR ISSH	I pjesshëm	29.12.2014	01.01.2015

	caktimin e pagës referuese te pagës për pension”				
Direktiva 86/378/EEC	Ligji nr. 150 / 2014 "Për pensionet e punonjësve qe kane punuar ne miniera nëntoke”	MMSR ISSH	I pjesshëm	24.11.2014	01.01.2015
Direktiva 86/378/EEC	Ligji nr. 153 / 2014 "Per faljen e kamatvonesave per kontributet e detyrueshme te sigurimeve shoqërore te papaguara nga te vetepunesuarit ne bujqësi”	MMSR ISSH	I pjesshëm	20.11.2014	Until 31.12.2014
Direktiva 86/378/EEC	P/vkm per zbatimin e ligjit nr.150 / 2014 "per pensionet e minatoreve”	MMSR ISSH	I pjesshëm	28.01.2015	01.01.2015
Directive 86/378/EEC	p/VKM “Per disa ndryshime ne VKM nr. 561, date 12.08.2005 per caktimin e pages referuese te pages per pension”	MMSR ISSH	I pjesshëm	29.12.2014	01.01.2015

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Dokumenti i Politikave te Pensioneve	MMSR ISSH	2014 – 2030	2014	2015
Rritja e përfitimeve nga sigurimet shoqërore	MMSR ISSH	2014 e ne vazhdim	vazhdimësi	vazhdimësi

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në English t (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullorja 883/2004/KE Direktiva 86/378/EEC	Po	P/VKM “Për koficientët e indeksimit të pagave për efekt të llogaritjes së bazës së vlerësuar për llogaritjen fillestare të pensioneve”	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 muji 3,2015	3 muji 2, 2016
Direktiva 86/378/EEC	Po	P/VKM per kontributet e detyrueshme dhe perfitimet e sigurimeve shoqërore dhe te kujdesit shëndetsor	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 muji 3,2015	3 muji 4,2016

Directive 86/378/EEC	po	P/VKM per disa ndryshime ne vkm nr 382, date 20.5.1996	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 3,2015	3 rmujori 2,2016
Directive 86/378/EEC	po	P/ligj per pensionet suplementare te funksionareve e punonjesve te shtetit	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 rmujori 2,2015	3 rmujori 2,2016
Direktive 86/378/EEC	po	p/VKM “Per rritjen e pensioneve ”	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 3,2015	3mujori 4,2016
Direktive 86/378/EEC	po	P/ligj per pensionet suplementare te pinpnjesve te universiteteve, shkollave te larta dhe institucioneve kerkimore shkencore	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 2,2015	3 mujori 2,2016
Directive 86/378/EEC	No	p/VKM per pagën minimale	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 3,2015	3mujori 4,2016
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Directive 86/378/EEC	No	p/VKM “Për koficientët e indeksimit të pagave për efekt të llogaritjes së bazës së vlerësuar për llogaritjen fillestare të pensioneve	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 3,2016	3 mujori 3,2017
Directive 86/378/EEC	No	p/VKM, “Per rritjen e pensioneve”	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 3,2016	3 rmujori 4,2016
Directive 86/378/EEC	No	P/VKM per kontributet e detyrueshme te sigurimeve shoqerore e shendetesore	po	MMSR ISSH	I pjesshëm	3 mujori 2,2016	3 rmujori 4,2016

IV.6.3 Sigurimi shëndetësor

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.7 Antidiskriminimi dhe shanset e barabarta

IV.7.1 Trajtimi i barabartë i punëtorëve të huaj të punësuar

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për Punësim dhe aftësi	MMSR	2014 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucion i kryesor	Niveli i përafrit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore 810/2009/KE	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2009/52/	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2009/50/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva. 2008/115/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2005/71/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2004/82/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2004/81/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2004/114/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2003/109/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2003/86/EC	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva 2002/946/JHA	Ligj “Për të Huajt”, Nr. 108/2013, datë 28.3.2013	MB	I pjesshëm	Mars 2013	20.04.2013
Direktiva	Ligj “Për të Huajt”, Nr.	MB	I	Mars 2013	20.04.2013

2000/78/EC	Vendim i KM, nr. 66, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin dhe anulimin e lejes së punës, si punonjës me kualifikim të lartë, të tipit “A/KL”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
Direktiva 2009/50/EC	Vendim i KM, Nr. 80, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për anëtarë të familjes , e tipit “A/AF”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
Direktiva 2003/86/EC	Vendim i KM, Nr. 74, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve,të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për shërbime vullnetare, të tipit “A/SHV”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
Direktiva 2004/114/EC	Vendim i KM, Nr. 76, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për studentë, të tipit “A/S”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 82, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për formim profesional, të tipit “A/FP”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
Direktiva 96/71/EC	Vendim i KM, Nr. 85, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për të transferuarit brenda ndërmarrjes ,të tipit “A/TN”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, nr. 67, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014

	anulimin e lejes së punës, për shërbime kontraktuese, të tipit “C/SHK”				
	Vendim i KM, nr. 68, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, si punëtor shtëpiak, të tipit “A/PSH”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, nr. 69, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin dhe anulimin e lejes së përhershme të punës, të tipit “D”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, nr. 70, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit dhe të procedurës për pajisjen me certifikatë regjistrimi në punë	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 75, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, si punëtor stinor, të tipit “A/PS”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 77, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për punësim ndërkufitar, të tipit “A/NK”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 78, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për raste të veçanta, të tipit “C”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 79, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014

	veprimtari të pavarur ekonomike, si investitor, të tipit “B/I”				
	Vendim i KM , Nr. 81, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, si punëmarrës, të tipit “A/P”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 83, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për veprimtari të pavarur ekonomike, si i vetëpunësuar, të tipit “B/VP”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014
	Vendim i KM, Nr. 84, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për sportistë, të tipit “A/SP”	MMSR	I pjesshëm	12.2.2014	03.03.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
---------	----------------------	-------------------	--------------------	---------------

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.7.2 Shanset e barabarta

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për Barazinë Gjinore, Reduktimit të dhunës me Bazë Gjinore dhe Dhunës	MMSR	2011 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
------------------	------------------------	----------------------	---------------------	--------------------	---------------

				(Legjislacioni Shqiptar)	(Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2006/54/EC	Ligji Nr. 9970, datë 24.07.2008 "Për barazinë gjinore në shoqëri"	MMSR	E pjesshme	24.07.2008	14. 09.2008
Direktiva 2002/73/EC	Ligji Nr. 9970, datë 24.07.2008 "Për barazinë gjinore në shoqëri"	MMSR	E djeshme	24.07.2008	14.09.2008
Rekomandimi i Këshillit 96/694/EC	Ligji Nr. 9970, datë 24.07.2008 "Për barazinë gjinore në shoqëri"	MMSR	E djeshme	24.07.2008	14.09.2008
Rekomandimi Nr. (2002)5 të Komitetit të Ministrave	Ligji Nr. 9669, datë 18.12.2006 "Për masat ndaj dhunës në marrëdhëniet familjare"	MMSR	pjesshme	Dhjetor 2006	1.06.2007
Direktiva 86/378/EEC	Ligji Nr. 7703, datë 11.05.1993 "Për sigurimet shoqërore në Republikën e Shqipërisë"	MF MMSR ISSH	E Pjesshme	11.5.1993	27.06.1993
Rregullorja 883/2004/KE	Ligji Nr. 10237 datë 18.2. 2010 "Për sigurinë dhe Shëndetin në Punë",	MMSR	E pjesshme	18.2.2010	2.4.2010
Direktiva 92/85 EEC	Ligji Nr. 10237 datë 18.2. 2010 "Për sigurinë dhe Shëndetin në Punë",	MF MMSR ISSH	E pjesshme	11.5.1993	27.06.1993

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e re e Barazisë Gjinore dhe Reduktimit të Dhunës me bazë gjinore dhe në Familje dhe Plani I Veprimit	MMSR	2016 – 2020	Tremujori i 4 2015	Tremujori I i 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2006/54/EC	Jo	Ndryshime në Kodin e Punës lidhur me ndryshimin e barrës së provës, mbrojtjen e mëmësisë	Po	MMSR	E pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
Direktiva 92/85 EEC	Jo	Ndryshime në Kodin e Punës lidhur me ndryshimin e barrës së provës, mbrojtjen e mëmësisë	Po	MMSR	E pjesshme	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							

IV.7.3 Antidiskriminimi

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
“Plan masash për mosdiskriminimin për shkak të orientimit seksual dhe identitetit gjinor”	MMSR	2012 – 2014
Plani Strategjik i Komisionerit Për Mbrojtjen nga Diskriminimi	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi	2012 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2000/43/KE	Ligji Nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Komisioneri “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Plotë	4.2.2010	14.3.2010
Direktiva 2000/78/KE	Ligji Nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Komisioneri “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Plotë	4.2.2010	14.3.2010
Direktiva 2004/113/KE	Ligji Nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Komisioneri “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Plotë	4.2.2010	14.3.2010
Direktiva 2006/54/KE	Ligji Nr. 10221, datë 04.02.2010, “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Komisioneri “Për mbrojtjen nga diskriminimi”	Plotë	4.2.2010	14.3.2010

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	Hartimi i Planit të Veprimit për personat LGBT	2015 – 2020	Tremujori 4 2015	Tremujori 4 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqipëri (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rekomandimi CM/Rec (2010)5, i Komitetit	Jo	Ndryshim në Kodin e Punës Neni 9, lidhur me përkufizimin për orientimin seksual	Nr	MMSR	Pjesëshëm	Tremujori i 2 2015	Tremujori i 3 2015
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

KAPITULLI 20: NDËRMARRJET DHE POLITIKAT INDUSTRIALE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Ndërmarrjet dhe politikat industriale përbëhen nga instrumentet e politikave, duke përfshirë mbështetjen financiare dhe masat rregullatore, si dhe politikat sektoriale. Ai përfshin privatizimin dhe ristrukturimin dhe inkurajon mjedisin e favorshëm për krijimin e biznesit, investimet e brendshme dhe investimet e huaja direkte, promovimin e zhvillimit të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme (SME), sipërmarrjen dhe inovacionin. Akti i Biznesit të Vogël, miratuar në qershor 2008, përmban një sërë parimesh të përbashkëta dhe veprimesh konkrete për të mbështetur SME-të, ofron kornizën për politikën e SME-të së bashku me një përkufizim të përbashkët të SME-të.

Zbatimi i këtij kapitulli kërkon konsultime efikase dhe mekanizma bashkëpunimi për formulimin dhe zbatimin me cilësi dhe efikasitet të politikave.

I.2 Situata në Shqipëri

Në bazë të Raportit të Progresit të Komisionit Evropian 2014, janë bërë disa përparime në fushën e sipërmarrjes dhe politikave industriale, veçanërisht në lidhje me legjislacionin për pagesat e vonuara dhe financimin e instrumenteve për bizneset. Në fushën e ndërmarrjeve dhe politikave industriale, instrumentet e financimit të SME-ve vazhdojnë përmes fondit të Programit të Zhvillimit dhe Inovacionit të ndërmarrjeve në Ballkanin Perëndimor dhe Fondit Evropian për Evropën Juglindore, por qasja e SME-ve në kreditim mbetet për t'u përmirësuar.

Komisioni Evropian rekomandoi se Shqipëria duhet të fokusohet në përmirësimin e klimës së biznesit, dhe për të stimuluar aksesin në kreditim.

I.3 Struktura e kapitullit

1. POLITIKA INDUSTRIALE – OPERACIONET SEKTORIALE
2. PRIVATIZIMI DHE RISTRUKTURIMI
3. MJEDISI I BIZNESIT
4. POLITIKAT PËR SME-të

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimet për kapitullin 20 nga Marrëveshja e Stabilizim-Asociimit buron nga nenet: 70, 86, 87, 92, 93, 94.

Acquis në kuadër të kapitullit për ndërmarrjet dhe politikat industriale përbëhet kryesisht nga parime dhe rekomandime për politikat, të cilat janë pasqyruar në komunikatat, rekomandimet he konkluzionet e Këshillit. Ato përfshijnë, ndër të tjera, **Rekomandimin e Komisionit të 6 majit 2003 në lidhje me përkufizimin e ndërmarrjeve mikro, të vogla dhe të mesme.**

Relevante janë edhe pjesë të tjera të legjislacionit, të cilat janë të përfshirë në kapitujt e tjerë të *acquis* së BE-së:

- Direktiva 2000/31/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 8 qershor 2000 mbi disa aspekte ligjore të shërbimeve të shoqërisë së informacionit, dhe veçanërisht tregtisë elektronike, në Tregun e Përbashkët (Direktiva mbi tregtinë elektronike),
- Direktiva 1999/93/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 13 dhjetor 1999 mbi kuadrin komunitar për nënshkrimin elektronik,
- Direktiva 2004/18/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 31 mars 2004 mbi koordinimin e procedurave për dhënien e kontratave për punë publike, kontratat për furnizim publik dhe kontratat e shërbimit publik.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Bazuar në Nenin 93 të MSA-së si dhe në prioritetet afatshkurtra në lidhje me politikat **për përmirësimin e mjedisit të biznesit** të përcaktuara në Partneritetin Evropian 2007, Qeveria Shqiptare ka ndërmarrë një sërë reformash rregullatore, ku ndër më të rëndësishmet është reforma rregullatore në fushën e biznesit. Kjo reformë ka si qëllim përmirësimin e klimës së biznesit, nëpërmjet reduktimit të barrierave administrative ndaj nismës së lirë në kryerjen e veprimtarive ekonomike, tregtare apo profesionale, ose përdorimin e të mirave publike, duke garantuar, njëkohësisht, mbrojtjen e interesit publik në ushtrimin e këtyre veprimtarive dhe në përdorimin e të mirave publike.

Me ngritjen e Qendrës Kombëtare të Regjistrimit të Biznesit (QKR) dhe Qendrës Kombëtare të Licencimit (QKL) ofrohet shërbimi në ‘one-stop-shop’ për biznesin. Grupi Ndërmnistror për përmirësimin e indikatorëve të të bërit biznes, është funksional dhe hartimi i masave konkrete është në proces. Rishikimi tërësor i autorizimeve është në proces ndërkohë që po rishikohet edhe sistemi aktual i licencave dhe lejeve për të reduktuar më tej kërkesat e panevojshme për biznesin.

Në përputhje me politikat **në mbështetje të SME-ve**, Strategjia për Zhvillimin e Biznesit dhe Investimeve përcakton objektivat kryesore strategjike në sektorin e ekonomisë, rritjes së produktivitetit dhe konkurrueshmërisë, nëpërmjet zhvillimit dinamik të sipërmarrjes, nxitjes së investimeve, shfrytëzimit më të mirë të burimeve natyrore, njerëzore dhe financiare. Përshtatja e objektivave dhe prioriteve në këtë fushë po shihet e ndërthurur edhe me strategjinë SEE 2020, dhe u miratua Vendimi i Këshillit të Ministrave nr 611 të 17.09.2014 “Për miratimin e Planit Kombëtar të Veprimit për zbatimin e Strategjisë Rajonale të Evropës Juglindore 2014-2020”.

Arritje të tjera legjislative:

Procesi i privatizimit vepron në bazë të Ligjit Nr. 8306, datë 14.03.1998 “Për strategjinë e privatizimit të sektorëve të veçantë, me rëndësi”, të ndryshuar. Qendra Kombëtare e Licencimit vepron në bazë të Ligjit Nr. 10081, datë 23.02.2009 “Për licencat, lejet dhe autorizimet në Republikën e Shqipërisë”. Qendra Kombëtare e Regjistrimit operon nëpërmjet Ligjit Nr. 9723, datë 3.5.2007 “Për Qendrën Kombëtare e Regjistrimit”. Ligji Nr. 9527 dhe 9528, datë 11.05.2006 “Për ratifikimin e marrëveshjeve qeveritare dhe financiare ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Qeverisë së Republikës së Italisë për realizimin e ‘Programit për zhvillimin e sektorit privat përmes një kredie për të ndihmuar mbështetjen e ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme për sigurimin e asistencës teknike për to”, kanë për qëllim të kontribuojë në zhvillimin ekonomik të Shqipërisë duke përmirësuar aksesin e SME-ve shqiptare në kredi bankare.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes,
 Qendra Kombëtare e Licencimit,
 Qendra Kombëtare e Regjistrimit,
 Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës,
 Ministria e Zhvillimit Urban dhe Turizmit,
 Ministria e Integrimit Evropian,
 Ministria e Financave,
 Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave
 Ministria e Shëndetësisë,
 Ministria e Energjisë dhe Industrisë,
 Ministria e Drejtësisë,
 Ministria e Mjedisit,
 Agjencia e Prokurimit Publik/KM,
 INSTAT

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Kostot totale e vlerësuar	0	0		n/a	n/a	n/a
Mbulohen nga buxheti i shtetit	0	0	0	n/a	n/a	n/a
Mbuluar nga ndihma e huaj	0	0	420.000	n/a	n/a	n/a
Ndryshim	0	0	420.000	n/a	n/a	n/a

III. Prioritetet

Shqipëria do të vazhdojë me përpjekjet për të zbatuar masat për të përmirësuar kuadrin rregullator për biznesin, duke përfshirë edhe hyrjen dhe daljen nga tregu, me një fokus të

veçantë në përmirësimin e vazhdueshëm të treguesve të Bësh Biznes. Sipas Strategjisë së Zhvillimit të Biznesit dhe Investimeve për 2014-2020, prioritetet janë:

- Vazhdimi i implementimit të SBA për SME-të,
- Forcimi i kapaciteteve teknologjike të SME-ve,
- Ideimi dhe zbatimi i politikave të integruara të kërkimit shkencor dhe zhvillimi më tej i masave për të nxitur inovacionin dhe konkurrueshmërinë e kompanive të vogla.

IV. Plani i veprimit 2015– 2017

IV.1 Politikat industriale-operacionet sektoriale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Strategjia e industrisë jo-ushqimore	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	1990 – 2004 e në vijim

Kuadri i politikave të planifikuara 2015 – 2017

Titulli	Institucioni	Periudha referuese	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Dokumenti Strategjik i industrisë jo-ushqimore	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2014-2025	Tremujori i I 2015	Tremujori i I 2015

IV.2 Privatizimi dhe ristrukturimi

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Strategjia e privatizimit të sektorëve me rëndësi të veçantë	MZHETS	1998 – e në vijim
Plani i veprimit për zbatimin e privatizimit në 300 ditët e para Një pjesë e objektivave të MZHETS për 300 ditët e para të qeverisjes	MZHETS	Shtator 2013 – Qershor 2014

Kuadri i politikave të planifikuara 2015 – 2017

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Plani i veprimit për privatizimet strategjike për periudhën 2015-2020	MZHETS	2015- 2020	Tremujori 2, 2015	Tremujori 3, 2015

IV.3 Mjedisi i biznesit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Strategjia për zhvillimin e biznesit dhe investimeve 2014-2020	MZHETS	2014-2020
Plani i veprimit për Strategjinë SEE 2020	MZHETS	2014-2020

Kuadri i politikave të planifikuara 2015 – 2017

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Politikat për SME-të

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar
Strategjia për zhvillimin e biznesit dhe investimeve 2014-2020	MZHETS	2014-2020
Plani i veprimit për Strategjinë SEE2020	MZHETS	2014-2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rekomandimi i Komisionit C(2003) 1422	Ligji për SME Nr. 8957, datë 17.10.2002, i ndryshuar me Ligjin Nr. 10042, datë 22.12.2008	MZHETS	I pjesshëm	22.12.2008	5.01.2009
Direktiva 2011/7/EC	Ligji "Për pagesat e vonuara"	MZHETS	I plotë	24.04.2014	09.05.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFATMESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 21: RRJETET TRANS – EUROPIANE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Ky kapitull mbulon politikën e rrjeteve trans-evropiane në fushat e infrastrukturës së transportit dhe së energjisë, duke përfshirë udhëzimet e BE për zhvillimin e Rrjeteve Trans-Evropiane dhe masat mbështetëse për zhvillimin e projekteve me interes të përbashkët. Krijimi dhe zhvillimi i rrjeteve trans-evropiane dhe promovimi i interkoneksionit dhe ndërveprimit në rrjetet kombëtare, synojnë përfitimin e plotë nga tregu i brendshëm, si dhe kontribuojnë në rritjen ekonomike dhe krijimin e punësimit në Bashkimin Evropian.

I.2 Situata në Shqipëri

Në rastin e *rrjetit kryesor rrugor* progres është bërë në drejtim të cilësisë dhe densitetit të tij. Disa projekte janë kryer vitet e fundit me qëllim reduktimin e kohës dhe distancës midis Tiranës dhe qyteteve të mëdha, dhe/ose ndërmjet qyteteve të mëdha. Investimet kanë pasur për qëllim dhe përmirësimin e sigurisë rrugore. Projektet janë hartuar të tilla për të integruar rrjetin rrugor kombëtar në rrjetin rajonal dhe Pan-Evropiane. Objektivat kryesore të qeverisë shqiptare në infrastrukturën rrugore janë: përfundimi i ndërtimit të akseve rrugore kryesore, (si segmenti Tiranë –Elbasan, ndërtimi i të cilit lehtëson ndjeshëm trafikun në drejtim të Greqisë dhe Maqedonisë, ndërtimi i Rrugës së Arbrit me anë të dhënies me koncesion) dhe përmirësimi i mirëmbajtjes dhe sigurisë rrugore, duke alokuar më shumë fonde edhe nëpërmjet formave të partneritetit publik privat, si dhe hartimin e planeve konkrete të masave për përmirësimin e situatës.

Rrjeti hekurudhor shqiptar është i përfshirë pothuaj tërësisht, në Rrjetin kryesor rajonal të transportit. Gjatësia e përgjithshme e linjës kryesore është rreth 420 km. Krahës saj ka dhe 200 km linja të dyta dhe degëzime hekurudhore.

Për sa i përket *Infrastrukturës portuale*, në vitin 2013 përfundoi ndërtimi i terminalit të pasagjereve në Portin e Durrësit dhe aktualisht po funksionon me kapacitet të plotë. Rehabilitimi i kalatave nr. 7 dhe nr. 8, bashkëfinancim i BEI-t dhe BERZH-it, KE dhe Qeverisë Shqiptare prej rreth 40 Milion Euro, është në proces dhe parashikohet të përfundojë brenda vitit 2015.

Në Portin e Vlorës është firmosur kontrata për rehabilitimin e infrastrukturës dhe superstrukturës portuale, ndërtimin e kalatës së re të përpunimit të anijeve traget si dhe të kalatës së përpunimit të mallrave. I tërë projekti kushton rreth 15,3 milion euro dhe do të financohet nga Kooperacioni Italian. Punimet priten të fillojnë shumë shpejt.

Në Portin e Sarandës ka filluar ndërtimi i kalatës për anijet turistike Kruiz, me financimin e Bankës Botërore prej rreth 4,7 milion USD. Projekti parashikohet të përfundojë brenda vitit 2014. Ky investim do të rritë ndjeshëm kapacitetin akostues dhe përpunues të këtij Porti, si një port pasagjeresh dhe turistik.

Në Portin e Shëngjinit, ka përfunduar projekti IPA 2008 “Përmirësimi i Sektorit Detar Shqiptar, Rehabilitimi i Portit të Shëngjinit”, me financim prej 3,6 milion Euro. Një projekt i ri “Thellimi i Basenit” do të fillojë, me vlerë rreth 1 milion Euro, financim i Qeverisë Shqiptare.

Shqipëria ka marrë pjesë aktive në Observatorin e Transportit të Evropës Jug-Lindore (SEETO), dhe synon të vazhdojë bashkëpunimin me vendet fqinje, me qëllim përcaktimin së bashku të projekteve me interes rajonal, shkëmbimin e informacionit mbi projektet aktuale infrastrukturore dhe projekteve prioritare për të ardhmen.

Përsa i përket rrjeteve të energjisë elektrike, sistemi energjetik shqiptar deri në fund të vitit 2011, ka qenë i lidhur me vendet fqinje, Greqi me linjë 400 kV, Kosovë me linjë 220 kV, dhe Malin e Zi me 220 kV, dhe për këtë arsye edhe me rrjetet Trans - energjetike evropiane.

Ka përfunduar në vitin 2011 dhe është vënë në punë linja e interkonjeksionit 400 kV Elbasan-Tiranë-Podgoricë (Mali i Zi). Ka pasur progres në ndërtimin e linjës së re të interkoneksionit 400 kV Tiranë - Kosovë, për të cilën ka filluar puna në terren dhe që parashikohet të vihet në punë brenda vitit 2016. Qendra e re Kombëtare Dispeçer është në ndërtim.

Në lidhje me sistemin e transmisionit të energjisë elektrike në Shqipëri, profili i tensionit në rrjetin kryesor të 400kV dhe 220kV është pothuajse në përputhje me kriteret e UCTE. Rrjeti 220 kV është i lidhur plotësisht në rrjet unazor dhe lidh hidrocentralet kryesore në veri të Shqipërisë me qendrat e ngarkesës në rajonet e Tiranës, Elbasanit dhe Fierit. Rrjeti 110 kV është përdorur për furnizimin e sistemit të shpërndarjes.

Shqipëria nuk është e lidhur me rrjetet rajonale dhe evropiane të gazit natyror. Rrjeti ekzistues i tubacionit të gazit (që administrohet nga Albpetrol Sh.A.), është përqekësuar dhe nuk është përdorur.

Gazsjellësi Trans-Adriatik (TAP) është përzgjedhur në 28.06.2013 për të transportuar gazin nga fushat gazmbajtëse Shah Deniz II në Itali, përmes Turqisë dhe Greqisë. Në kuadër të këtij projekti, janë miratuar “Marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë, Republikës së Greqisë dhe Republikës së Italisë për projektin Trans Adriatik Pipeline (projekti TAP)”, ratifikuar me Ligjin Nr. 104/2013 të 25.03.2014 dhe “Marrëveshja ndërmjet Republikës së Shqipërisë, përfaqësuar nga Këshilli i Ministrave, dhe Gazsjellësit Trans Adriatik AG, në lidhje me projektin e Trans Adriatic Pipeline (projekti TAP)”, ratifikuar me Ligjin Nr. 116/2013 të 15.04.2013. Në 8.04.2014, TAP ka marrë lejen zhvillimore komplekse nga Këshilli Kombëtar i Territorit. Këshilli i Ministrave me Vendimin Nr. 1081, datë 18.12.2013, ka ngritur një komision ndërinstitucional për të koordinuar institucionet shqiptare lidhur me zbatimin e projektit TAP.

Pas miratimit të Autorizimit të Ndihmës Shtetërore me Vendimin nr. 49, datë 29.9.2014 të Komisionit të Ndihmës Shtetërore dhe konfirmimit nga kompania TAP AG, deklarohet se HGA ka hyrë në fuqi në datën efektive 11 Nëntor 2014.

Shqipëria ka shprehur gjithashtu interesin e saj në një tjetër projekt rajonal të gazit, Gazsjellësin Adriatik Jon (Projekti IAP). Me një financim me vlerë 3.5 milionë euro nga IPA 2008, është përfunduar studimi i fizibilitetit, si dhe ai Mjedisor dhe i Ndikimit Social.

Shqipëria është pjesë e Studimit Rajonal të gazifikimit, dhe në këtë kontekst, si pjesë e rajonit të Evropës juglindore dhe anëtar i Traktatit të krijimit të Komunitetit të Energjisë, ka mbështetur konceptin e Unazës së gazit të Ballkanit Perëndimor (Unaza e Gazit të Komunitetit të Energjisë), propozuar nga konkluzionet e këtij studimi.

I.3 Struktura e kapitullit

1. Rrjetet Evropiane të Transportit
2. Rrjetet Evropiane të Energjisë

1. RRJETET TRANS-EUROPIANE TË TRANSPORTIT

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Në fushën e Transportit, përafrimi i legjislacionit shqiptar me *acquis* e Bashkimit Evropian është një detyrim në zbatim të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit dhe Protokollit 5, më konkretisht **neni 70, neni 106 i Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit dhe neneve 4 dhe 5** të protokollit 5, “Mbi transportin tokësor”. *Në fushën e rrjeteve të energjisë* përafrimi i legjislacionit shqiptar me *acquis* e Bashkimit Evropian, parashikohet në nenet 70 dhe 71 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Legjislacioni i BE-së në këtë kapitull përfshin, ndër të tjera:

- Rregullore (BE) Nr 1315/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 dhjetor 2013 Mbi udhëzimet e Bashkimit për zhvillimin e rrjetit të transportit trans-evropian, që shfuqizon Vendimin Nr 661/2010/BE;
- Rregullore (BE) Nr 1316/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 11 dhjetor 2013 për krijimin e “Connecting Europe Facility”, që ndryshon Rregulloren (BE) Nr 913/2010, që shfuqizon Rregulloret (EC) Nr 680/2007 dhe (EC) Nr 67/2010;
- Rregullore (BE) Nr 347/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 17 prill 2013 Mbi udhëzimet për infrastrukturën energjetike trans-evropiane, që shfuqizon Vendimin Nr 1364/2006/EC dhe ndryshon Rregulloret (EC) Nr 713/2009, (EC) Nr 714/2009 dhe (EC) Nr 715/2009;
- Rregullore (KE) Nr 714/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 13 korrik 2009 Mbi kushtet për qasjen në rrjet për shkëmbime ndërkufitare të energjisë elektrike, që shfuqizon Rregulloren (KE) Nr 1228/2003;
- Rregullorja (KE) Nr 715/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 13 korrik 2009 Mbi kushtet për qasje në rrjetet e transmetimit të gazit natyror, që shfuqizon Rregulloren (EC) Nr 1775/2005.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

- Ligji nr. 8378, datë 22.07.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, është i harmonizuar me Direktivën e Këshillit 96/53/EC të 25 Korrikut 1996, “Përcaktimi, për disa mjete rrugore që qarkullojnë në Komunitetin Evropian, i përmasave maksimale të autorizuara, në trafikun kombëtar dhe ndërkombëtar, dhe peshave maksimale të autorizuara në trafikun ndërkombëtar”;
- Ligji nr. 9501, datë 3.04.2006 “Për ratifikimin e Traktatit të themelimit të Komunitetit të Energjisë”.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës
- Autoriteti Rrugor Shqiptar
- Drejtoria e Përgjithshme Detare
- Ministria e Energjisë dhe Industrisë
- Agjencia Kombëtare e Burimeve Natyrore
- Enti Rregullator i Energjisë

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Alokimet financiare në fushën e transportit dhe energjisë janë paraqitur respektivisht në Kapitullin 14 dhe 15.

III. Prioritetet

Prioritetet në kapitullin 21 janë:

- Ndërtimi i korridoreve kryesore rrugore të transportit me parametrat teknike të autostradave interurbane, duke përfshirë Korridorin 8 Pan-Evropian, Korridorin Durrës-Morinë, që bën të mundur lidhjen me Korridorin 10, Korridorin Rrugor Veri-Jug, Rrugën e Arbrit, si një degë e Korridorit 8 dhe Aksin Qendror Jugor;
- Mirëmbajtja e infrastrukturës ekzistuese rrugore dhe eliminimi i pikave të zeza;
- Më shumë vëmendje i duhet kushtuar Vlerësimit të Ndikimit Mjedisor për projektet rrugore që janë zbatuar;
- Integrimi i mëtejshëm i rrjetit hekurudhor shqiptar në rrjetin rajonal të Evropës Juglindore, si dhe ndërtimi i lidhjes hekurudhore me Maqedoninë;
- Përmirësimi i mëtejshëm i infrastrukturës portuale në Shqipëri;
- Pjesëmarrje aktive në Observatorin e Transportit të Evropës Juglindore (SEETO) dhe bashkëpunimi i mirë me fqinjët në rajon, duke synuar përcaktimin e projekteve prioritare me interes rajonal;
- Rritja e sigurisë energjetike nëpërmjet diversifikimit të furnizimit dhe integritetit të mëtejshëm të rrjetit shqiptar të energjisë elektrike në rrjetet rajonale dhe evropiane, energjia e rinovueshme;
- Kuadri ligjor i përmirësuar, i përafruar me *acquis* përkatëse të BE-së në këtë fushë, sidomos përputhja me Paketën e Tretë të Energjisë të BE-së nga 1 janari 2015;
- Rritja e investimeve në sektorin e energjisë;

- Gazifikimi i Shqipërisë, duke përfutur nga realizimi i projektit Trans Adriatik Pipeline – (Projekti TAP).

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015– 2017

IV.1 Rrjetet Trans-Evropiane të Transportit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani Kombëtar i Transportit (Rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2010 - 2015 Do të rishikohet çdo 5vjet
Plani i Veprimit për zbatimin e Planit Kombëtar të Transportit (Rishikimi i parë pesëvjeçar)	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Instituti i Transportit	2010 - 2015 Rishikimi çdo vit

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 96/53/BE	Ligji nr. 8378, datë 22.07.1998, “Kodi Rrugor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	i pjesshëm	22.07.1998	21.7.1999

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Kuadri i Politikave të Planifikuara	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Sektoriale e Transportit 2015-2020	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2015-2020	Tremujori III 2015	Tremujori I 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

Acquis e BE	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunthje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016– 2017)							
Rregullore (BE) Nr. 1315/2013	Jo	VKM “Mbi Udhëzimet e Bashkimit Evropian për Rrjetin Trans	Jo	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës Autoriteti Rrugor	I pjesshëm	Tremujori III 2016	Tremujori IV 2016

		evropian TEN-T”		Shqiptar			
--	--	--------------------	--	----------	--	--	--

IV.2 Rrjetet Trans-Evropiane të Energjisë

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor përgjegjës	Periodha kryesore e referencës
Strategjia Kombëtare e Energjisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2006 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e rregullimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacioni shqiptar)
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Kuadri i Politikave të Planifikuara	Institucioni kryesor	Periodha e referencës	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia e Energjisë e Republikës së Shqipërisë	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	2015 - 2030	Tremujori III 2015	Tremujori IV 2015

Masat ligjore për periudhën 2014 – 2016

Acquis e BE	Statusi përkthimi anglisht (po / jo)	Legjislacioni i shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi përkthimi anglisht (po / jo)	Pika Përgjegjëse dhe kontaktet	Shkalla e përafrimit	Data e planifikuar për adaptim	Hyrja në fuqi
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2009/73/(KE)	Jo	Projektligji për ndryshimin e ligjit nr. 9946 e 30.06.2008 "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë SPZHG (DPZHH) Bashkëpunimi me ERE	I pjesshëm	Tremujori III 2015	Tremujori IV 2015
Rregullorja (KE) Nr 715/2009	Jo	Projektligji për ndryshimin e ligjit nr. 9946 e 30.06.2008 "Për sektorin e gazit natyror", i ndryshuar.	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industrisë SPZHG (DPZHH) Bashkëpunimi me ERE	I pjesshëm	Tremujori III 2015	Tremujori IV 2015
<u>AFATMESEM (2016- 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 22: POLITIKA RAJONALE DHE BASHKËRENDIMI I INSTRUMENTEVE STRUKTURE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli 22 "Politika rajonale dhe bashkërendimi i instrumenteve strukture" fokusohet në zhvillimin e politikave rajonale, zhvillimin vendor dhe asistencën financiare që BE-ja i jep Shqipërisë. *Acquis* i këtij kapitull konsiston kryesisht në akte normative kuadër dhe zbatuese, që përcaktojnë rregullat për përgatitjen, miratimin dhe zbatimin e kësaj asistence financiare në kuadrin e programit IPA. Fushat e ndërhyrjes negociohen dhe miratohen me Komisionin Evropian, ndërsa programimi dhe zbatimi janë përgjegjësi e Shqipërisë dhe Delegacionit të BE-së në Shqipëri. Shqipëria ka ngritur kuadrin institucional dhe kapacitetet administrative adekuate për programim, zbatim, monitorim dhe vlerësim të shëndoshë dhe kosto-efikas nga pikëpamja e menaxhimit dhe kontrollit financiar. Neni 110 i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (MSA) përcakton që palët do të përpiqen të forcojnë bashkëpunimin në zhvillimin rajonal dhe lokal, me qëllim që të kontribuojnë në zhvillimin ekonomik dhe reduktimin e pabarazive rajonale. Asistenca financiare e ofruar nga Bashkimi parashikohet nga nenet 112-115 të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (MSA).

Objektivi i Qeverisë shqiptare në këtë fushë është eliminimi i pabarazive ekonomike si dhe zhvillimi social i rajoneve dhe, rrjedhimisht, zhvillimi ekonomik dhe social i vendit në përputhje me standardet e BE-së.

I.2 Situata në Shqipëri

Në janar 2015 u prezantua në Qeveri, koncepti i ri i Menaxhimit Rajonal, në Shqipëri, i konsideruar si një "veprim për zhvillim", pilot për vitin 2015. Koncepti iu përgjigj domosdoshmërisë, për të patur një politikë koherente rajonale, në përputhje me orientimet e politikës së kohezionit të BE-së, duke siguruar një zhvillim të balancuar dhe të qëndrueshëm për të gjitha rajonet e vendit.

Qasja e re fokusohet në menaxhimin investimeve për zhvillimin rajonal të vendit, përmes ngritjes së kuadrit institucional të nevojshme të bazuar në eksperiencat më të mira të BE. Gjithashtu, kjo qasje konsiston në reformimin e mekanizmit ekzistues, të financimit për zhvillimin e rajoneve, Fondit për Zhvillimin e Rajoneve, Shqipëria të përgatitet, për të qenë në të jetë në një linjë me politikat e zhvillimit rajonal të BE-së, si edhe mundësuar përthithjen e fondeve strukture.

Duke filluar nga muaji shkurt 2015, në terma afatshkurter, reforma do të bazohet në formësimin e një modeli të menaxhimit të investimeve, për të nxitur ringjalljen dhe sinergjinë e potencialit të zhvillimit. Në terma afatmesëm, do të vijojë me modelimin e kornizës të menaxhimit rajonal, si një fazë e konsolidimit të programeve sektoriale buxhetore dhe financimeve të huaja, si edhe agjencive me karakter rajonal zhvillimor. Ky model do të:

- Nxisë krijimin e rrjeteve dhe partneriteteve, duke siguruar një orientim drejt një qasjeje sektoriale/territorial vs sektoriale(vertikale)/institucional (horizontal);
- Siguroj menaxhimin e investimeve kundrejt koordinimit aktual;
- Sigurojë përmirësimin e efektivitetit dhe efikasitetit të fondeve të përdorura;
- Përmirësoj normën e thithjes së fondeve për zhvillimin rajonal;
- Siguroj ndërtimin e besimit tëdukshmërisë-publike në një të ardhme për zhvillim, për të gjallëruar energji private si dhe pjesëmarrjen në zhvillim.

Fondi i Zhvillimit të Rajoneve (FZHR) është përfshirë gjithashtu si pjesë e reformës, duke u konceptuar si një si instrument për të promovuar zhvillimin e potencialeve ekonomike dhe mekanizëm që gjeneron rritje, forcon identitete, dhe rrit konkurrenshmërinë e ekonomisë sonë në mesin e ekonomive rajonale. Me miratimin e ligjit të buxhetit për vitin 2015 (ligji 160, dt.27.22.2014), do të financohen gati 140 mln USD në kuader të mekanizmit të FZHR, duke zënë mëse 42% të shpenzimeve kapiotale të buxhetit të shtetit për 2015. Përveç kësaj, në ligjin e buxhett janë përfshirë disa elementët risi në kuadrin e reforms së FZH, si më poshtë vijon:

- Përfshirja, për herë të parë në të e programit “Shqipëria Dixhitale”, si një nga shtyllat kryesore të FZHR, që për analogji është “baza” e dy prej “priority axis” të ERDF të BE: inovacion dhe ICT;
- Përmirësimi i mekanizmave të menaxhimit për zhvillim rajonal, duke vendosur me instrumenta nxitës të krijimit të tyre, dy konceptet e “partneritetit ndërvendor” dhe “partneritetit rajonal”, për të stimuluar krijimin e aktorëve të zhvillimit rajonal dhe përgatitur vendin drejtë performancës së fondeve strukturore me konceptin e BE të “NUTs-regions”. Kjo mbështet edhe objektivat e politikës së reformës territorial;
- Përfshirja e konceptit të Programeve Operacionale (sipas Rregulloreve të BEsë për ERDF të BE/Operational Programs), për të krijuar kapacitetet dhe traditën programuese të Shqipërisë, kur ajo të jetë eligible për Fondet Strukturore të BEsë (me negociatat) dhe të përfitojë nga financimi i ERDF;
- Futja e konceptit të “partneritetin ndërvendor” dhe “partneritetin rajonal” në projektet për zbatim, duke përfshirë edhe partneritetet jo vetëm midis Njërive Vendore, por edhe me partneritetet rajonale me agjensitë e zhvillimit, organizatat jofitimprurëse, si edhe subjektet private për investimet e pjesëmarrjes.

Vendosjen e koncepteve të “Drejtimit strategjik” në menaxhimin e Fondit, bazuar në shtyllat prioritare të investimeve dhe dokumentet e Programeve dhe Nënprogrameve, për të shmangur praktikën e copëtimit të fondit, sipas nevojave të vogla dhe pa impact në mbështetjen e rilindjes së qendrave tona urbane dhe rajonale.

Në mbledhjen e parë të tij, Komiteti për Zhvillimin e Rajoneve miratoi Programin Operacional të FZHR për periudhën 2015-2016, si edhe drejtimit prioritare të financimit.

Gjatë vitit 2014 u fut mekanizmi i përgatitjes së projekteve me aktorët vendore, përmes një marrëveshje kuadër të lidhur midis Fondit shqiptar të Zhvillimit, si agjensi zhvillimore zbatimi dhe njërive vendore, me qëllim hartimin e projekteve me financim nga FZHR dhe bashkefinancim nga NJQV-të (në nivelin 50%). Një pjesë e projekteve të hartuara në kuadër të këtij mekanizmi janë miratuar në mbledhjen e dytë të Komitetit për Zhvillimin e Rajoneve të zhvilluar në muajin shkurt.

Aktualisht, Shqipëria përfiton prej BE-së fonde para-anëtarësimi (Instrumenti për Asistencën e Para-anëtarësimi - IPA) të programit të kaluar financiar 2007-2013 dhe ka filluar një perspektivë e re financiare perspektivën e re financiare 2014-2020. Prioritetet e vendit në perspektivën e re janë përcaktuar në Dokumentin Strategjik të vendit, që përcakton prioritetet në sektorët e përzgjedhur për asistencë të IPA-s. Sektorët dhe fushat prioritare për financim brenda sektorëve janë identifikuar bashkërisht nga BE dhe Shqipërisë, në përputhje me prioritetet politike të përcaktuara në Strategjinë e Zgjerimit dhe Progres-Raportin Vjetor të Komisionit. Janë marrë parasysh edhe strategjitë dhe politikat kyçe kombëtare të Shqipërisë.

Një tjetër dokument strategjik është Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020. Ky dokument përbën instrumentin kryesor që orienton zhvillimin e vendit si dhe pasqyron lidhjen logjike mes zhvillimit të vendit dhe procesit të integrimit evropian. SKZHI është në procesin e përcaktimit të indikatorëve, si edhe hartimit të analizës në lidhje me buxhetimin e strategjisë. SKZHI 2014-2020 është parashikuar të përfundojë në vitin 2015.

Në lidhje me programimin e Instrumenit financiar të mëparshëm. Ka përfunduar asistenca për periudhën 2007 – 2013 dhe ka filluar një perspektivë e re financiare IPA II për periudhën 2007 - 2013 Programi IPA 2014 ishte viti i parë i programimit nën perspektiva financiare të IPA II. Ajo filloi në shkurt 2014 dhe versioni i fundit i Dokumenteve të Veprimit është dorëzuar në KE në korrik 2014. Implementimi do të fillojë pas nënshkrimit të Marrëveshjes Financiare mes Komisionit Evropian dhe Qeverisë Shqiptare (Pas marsit 2015). IPA Programi Vjetor 2015 në Shqipëri tani po hyn në një fazë shumë të rëndësishme dhe ndërkohë, kemi filluar paralelisht punën për programimin e IPA 2016. Qasja aktuale e Bashkimit Evropian mbi përkrahjen financiare ka ndryshuar tërësisht nën IPA II përmes futjes së mbështetjes buxhetore sektoriale dhe shmangien e projekteve të pavarura, duke pasur si parakusht ekzistencën e një strategjie sektoriale. Prioritetet e vendit në perspektivën e re janë përcaktuar në Dokumentin Strategjik të vendit, që përcakton prioritetet në sektorët e përzgjedhur për asistencë të IPA-s. Sektorët dhe fushat prioritare për financim brenda sektorëve janë identifikuar bashkërisht nga BE dhe Shqipëria, në përputhje me prioritetet politike të përcaktuara në Strategjinë e Zgjerimit dhe Progres-Raportin Vjetor të Komisionit. Janë marrë parasysh edhe strategjitë dhe politikat kyçe kombëtare të Shqipërisë.

Gjithashtu, edhe në drejtim të programeve të Bashkëpunimit Ndërkufitar, Ministria e Integrimit Evropian ka koordinuar procesin për hartimin dhe finalizimin e Programeve të CBC në kuadër të perspektivës së re 2014-2020. Puna e këtij institucioni është fokusuar në ngritjen e grupeve të punës (Task Forcat) të përbashkëta, organizimi i konsultimeve publike, etj.

Draftet finale të programeve IPA CBC Shqipëri-Mal i Zi, Shqipëri-Kosovë dhe Maqedoni-Shqipëri, u dorëzuan në Maj 2014 dhe pas reflektimit të komenteve të marra nga Komisioni Evropian gjatë muajit Shtator, draftet e programeve u ri-dorëzuan në KE. Gjatë muajit dhjetor 2014, Komisioni Evropian miratoi dokumentet e këtyre Programeve së bashku me alokimet financiare për vitin 2014. Aktualisht jemi në pritje të miratimit të Marrëveshjes Kuadër e cila do të pasohet nga dërgimi i Marrëveshjeve Financiare përkatëse për ti hapur rrugën zbatimit të programeve dhe fondeve që lidhen me to.

Në lidhje me programet e tjera me vendet anëtare është koordinuar procesi i ngritjes së Task Forcave të përbashkëta dhe fillimi i punës për hartimin e programeve të reja Greqi-Shqipëri, Adrion, Programi Ballkan-Mediterran, Programi MED dhe Programi Trilateral Itali-Shqipëri-Mali i Zi. Përveç programit të fundit, të gjitha programet e tjera janë dorëzuar në KE dhe pritet miratimi i tyre.

Qeveria e Shqipërisë ka adresuar çështjet kryesore dhe ka përmbushur një sërë parakushtesh për menaxhimin e decentralizuar të Komponentit I të IPA-s. Janë ngritur dhe funksionojnë autoritetet dhe strukturat e nevojshme për menaxhimin e decentralizuar: Koordinatori Kombëtar IPA (KKIPA/NIPAC), Zyrtari Kompetent Akreditues (ZPA/CAO), Zyrtari Kombëtar Autorizues (ZKA/NAO), Zyrtarët e Lartë të Programit (ZLP/SPOs) në ministritë e linjës, Fondi Kombëtar, Zyra e ZKA-së/NAO, Njësia Qendrore e Financimit dhe Kontraktimit (NjQFK/CFCU) dhe Autoriteti i Auditit. Komisioni Evropian miratoi më 25 Mars 2014, vendimin për dhënien e kompetencave menaxhuese për Komponentin I me kontroll *ex-ante* dhe, për këtë arsye, disa projekte (në kuadër të IPA 2013) do të zbatohen nën përgjegjësinë e Qeverisë Shqiptare, duke marrë kështu më shumë autorësi. Objektivi i Shqipërisë është të arrijë gradualisht decentralizimin e plotë për të gjithë komponentët e IPA-s në të ardhmen.

Në lidhje me Komponentin II (Bashkëpunimi ndërkuftar), duhet të bëhen përpjekje të mëtejshme dhe procesi i decentralizimit ka nevojë për më shumë kohë. Përgatitjet për menaxhimin e decentralizuar në fushën e bujqësisë dhe zhvillimit rural janë në proces.

Gjithashtu, institucionet shqiptare po ndjekin hapat e nevojshëm për pjesëmarrjen në Programet e reja të BE-së.

Është ngritur Komiteti Ndërmisor për Bashkërendimin e Programit IPA si mekanizëm bashkërendimi që monitoron zbatimin e projekteve dhe programeve IPA.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE-së

Në lidhje me zhvillimin rajonal dhe vendor, neni 110 i MSA-së parashikon se palët do të forcojnë bashkëpunimin për zhvillimin rajonal dhe vendor, me objektivin për të kontribuar në zhvillimin ekonomik dhe reduktimin e pabarazive rajonale, konkretisht palët do të përpiqen të forcojnë bashkëpunimin në zhvillimin rajonal dhe lokal, me qëllim që të kontribuojnë në zhvillimin ekonomik dhe reduktimin e pabarazive rajonale. Kujdes i veçantë do t'i kushtohet bashkëpunimit ndërkuftar, transkombëtar dhe interrajonat. Bashkëpunimi merr në konsideratë fushat prioritare që lidhen me *acquis* e Komunitetit në fushën e zhvillimit rajonal.

Asistenca financiare që jep BE-ja përcaktohet në nenet 112-115 të MSA-së. Këto nene shprehin qartë se Shqipëria mund të përfitojë nga BE-ja asistence financiare në formën e granteve dhe huave, por së pari, Shqipëria duhet të përcaktojë prioritetet dhe të garantojë

kapacitetet e duhura për përthithjen e kësaj asistence. MSA-ja kërkon që kontributet e Komunitetit të jepen në bashkërendim të ngushtë me kontributet prej burimeve të tjera si Shtetet Anëtare, vende të tjera dhe institucione financiare ndërkombëtare, konkretisht:

Në përputhje me Nenin 112 të MSA, Shqipëria mund të marrë asistencë financiare nga Komuniteti në formë granti dhe huaje, duke përfshirë hua nga Banka Evropiane e Investimeve, BERZH etj. Ndihma e BE varet nga përmbushja e parimeve dhe kushteve të parashikuara në konkluzionet e Këshillit të Çështjeve të Përgjithshme më 29 prill 1997, duke marrë parasysh rezultatet e raporteve vjetore të vendeve në Procesin e Stabilizim Asociimit, Partneriteteve Evropiane, dhe të konkluzioneve të tjera të Këshillit, të cilat i përkasin në mënyrë të veçantë respektimit të programeve rregulluese. Sipas MSA, ndihma që i jepet Shqipërisë do të orientohet drejt nevojave të konstatuara, përparësive të zgjedhura dhe kapacitetit për të thithur dhe për të dhënë rezultate, si edhe masave të marra për reformimin dhe ristrukturimin e ekonomisë.

Përsa i përket Nenit 113 të MSA, Asistenca financiare, në formën e granteve, duhet të trajtohet nga masat operationale të parashikuara në Rregulloren përkatëse të Këshillit brenda kuadrit indikativ shumëvjeçar të caktuar nga Unioni pas konsultimeve me Shqipërinë.

Asistenca financiare mund të mbulojë të gjithë sektorët e bashkëpunimit, duke i kushtuar vëmendje të veçantë drejtësisë, lirisë dhe sigurisë, përafrimit të legjislacionit dhe zhvillimit ekonomik.

Neni 114 i MSA sanksionon se, me kërkesë të Palës shqiptare dhe në rastet e nevojës së veçantë, Unioni, duke u koordinuar me institucionet ndërkombëtare financiare, mund të shqyrtojë mundësinë, duke bërë përjashtim,, e dhënies së asistencës makro-financiare, e cila varet nga kushte të caktuara dhe duke marrë parasysh disponimin e të gjitha burimeve financiare. Kjo asistencë mund të jepet vetëm kur përmbushen kushtet që do të vendosin në kontekstin e një programi për të cilin është rënë dakord mes Shqipërisë dhe FMN-së.

Sa i përket nenit 115 të MSA BE dhe Shqipëria garantojnë që kontributet e BE të bëhen në bashkëpunim të ngushtë me ato kontribute të ardhura nga burime të tjera si prej Shteteve Anëtare, vendeve të tjera dhe institucioneve financiare ndërkombëtare.

Në këtë drejtim, informacioni për çdo burim të asistencës shkëmbehet rregullisht ndërmjet Palëve.

E drejta e BE-së në fushën e bashkëpunimit financiar konsiston, ndër të tjera, nga këto akte ligjore:

- Rregullorja (BE) nr. 231/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 Mars 2014 që përcakton Instrumentin për Asistencën e Para-anëtarësimit (IPA II);
- Rregullorja Zbatuese (BE) e Komisionit nr. 447/2014 e datës 2 maj 2014 për rregullat specifike për zbatimin e Rregullores (BE) nr. 231/2014 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit që përcakton Instrumentin për Asistencën e Para-anëtarësimit (IPA II);
- Rregullorja (BE) nr. 236/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 mars 2014 që përcakton rregulla dhe procedura të përbashkëta për zbatimin e instrumenteve të BE-së për financimin e masave të jashtme;

- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 1085/2006 e datës 17 korrik 2006 që përcakton instrumentin për asistencën e para-anëtarësimit (IPA);
- Rregullorja e Komisionit (KE) nr. 718/2007 e datës 12 qershor 2007 që zbaton Rregulloren e Këshillit (KE) nr. 1085/2006 që përcakton instrumentin për asistencën e para-anëtarësimit (IPA).

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore normative

Në përgjithësi, Shqipëria i ka realizuar detyrimet që rrjedhin nga MSA-ja në këtë fushë. Në tetor 2007, Qeveria nënshkroi Marrëveshjen Kuadër me Komisionin e Komuniteteve Evropiane "Për rregullat e bashkëpunimit për asistencën financiare të KE-së për Republikën e Shqipërisë, në kuadër të zbatimit të asistencës IPA", dhe në dhjetor 2007 u miratua Ligji nr. 9840, datë 10.12.2007 "Për ratifikimin e Marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit të Komuniteteve Evropiane për rregullat e bashkëpunimit për asistencën për Shqipërinë, në kuadër të zbatimit të instrumentit të para-anëtarësimit", duke e bërë kështu Marrëveshjen pjesë të legjislacionit të brendshëm.

Një tjetër arritje e rëndësishme normative ishte Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 23, datë 12.01.2011 "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisë dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA), Komponenti I: Asistenca e Tranzicionit dhe Forcimi Institucional", ndryshuar me VKM nr. 850, datë 14.12.2011 dhe me VKM nr. 707, datë 2013.08.21.

Autoriteti i Auditit vepron në përputhje me VKM nr. 1020, datë 14.10.2009 "Për ngritjen e Agjencisë së Auditimit të Programeve të BE-së". Ky Vendim është ndryshuar me VKM nr. 328, datë 13.05.2011 dhe me VKM nr. 235, datë 04.04.2012.

Aktet normative më lart përcaktojnë autoritetet dhe strukturat përgjegjëse për menaxhimin e decentralizuar të fondeve IPA, në kuadrin e Komponentit I, që janë: Koordinatori Kombëtar IPA (KKIPA/NIPAC); Zyrtari Përgjegjës Akreditues (ZPA/CAO); Zyrtari Kombëtar Autorizues (ZKA/NAO); Zyrtari Autorizues i Programit (ZAP/PAO); Zyrtarët e lartë të programit në ministritë e linjës (ZLP/SPOs); Fondi Kombëtar (FK/NF); Zyra e ZKA-së/NAO; Njësia Qendrore e Financimit dhe Kontraktimit (NjQKF/CFCU) dhe Autoriteti i Auditit.

Aktet normative përshkruajnë funksionet, përgjegjësitë dhe marrëdhëniet ndërmjet këtyre autoriteteve dhe strukturave të menaxhimit të decentralizuar të IPA-s.

Komiteti Ndërmintor për Bashkërendimin e Programeve IPA u ngrit në zbatim të VKM-së N. 707, datë 21.8.2013 "Për disa shtesa dhe ndryshime në Vendimin nr. 23, datë 12.1.2011 të Këshillit të Ministrave "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisë dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të instrumentit të para-anëtarësimit (IPA), Komponenti I "Asistenca e Tranzicionit dhe Forcimi Institucional", i ndryshuar. Ky Komitet do të shërbejë si mekanizëm bashkërendimi për të monitoruar zbatimin e projekteve dhe programeve IPA.

Pas rekomandimeve të audituesve të KE-së mbi forcimin e rolit monitorues të KKIPA-s, Kryeministri nxori Urdhrin nr. 183, datë 18.10.2013 "Për miratimin e strukturës dhe organizimin e Ministrisë së Integritit Evropian", në bazë të të cilit u ngrit Drejtoria e Monitorimit të Projekteve të Asistencës së BE-së në Ministrinë e Integritit Evropian. Kjo drejtori përbëhet nga dy sektorë: Sektori i Monitorimit dhe Vlerësimit të IPA1, si dhe Sektori i Monitorimit dhe Vlerësimit për Bashkëpunimin Ndërkufitar.

Lidhur me strukturat drejtuese të programeve të bashkëpunimit ndërkufitar, detajet janë parashikuar në VKM nr. 525, datë 16.08.2012 "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësiave e të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve dhe strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të instrumentit të paraanëtarësimit (IPA), Komponenti II - "Bashkëpunimi ndërkufitar".

Të gjitha aktet ligjore të mësipërme janë të vlefshme vetëm për programet e IPA I.

Aktet normative të sipër përmendura përshkruajnë funksionet, përgjegjësitë dhe marrëdhëniet ndërmjet këtyre autoriteteve dhe strukturave të menaxhimit të decentralizuar të IPA-s I. Ndërkohë që po këto autoritete dhe struktura janë duke përditësuar bazën ligjore dhe manualet e procedurave për programimin dhe zbatimin e asistencës së re financiare IPA II.

Bazuar në Rregulloren e BE nr. 231/2014, është miratuar një Marrëveshje e re Kuadër midis Komisionit Evropian dhe Qeverisë Shqiptare, nëpërmjet VKM nr. 98, datë 4.02.2015 por është ende në proces ratifikimi nga Parlamenti. Procesi i ratifikimit pritet të përfundojë brenda Prillit 2015.

Autoritetet e ngritura për menaxhim Indirekt (MI) të kësaj asistence po punojnë intensivisht për hartimin e bazës ligjore mbështetëse e cila rregullon marrëdhëniet midis autoriteteve dhe strukturave, si dhe përditësimin e të gjithë procedurave të nevojshme për të aplikuar në mars 2015, për marrjen e të dejtave të detyrave për zbatimin e buxhetit për programin IPA 2014.

Ndërkohë, nën këtë perspektivë të re financiare (2014-2020), Qeveria Shqiptare po punon për procesin e menaxhimit indirekt të fondeve për zhvillimin bujqësor dhe rural (IPARD). Janë ngritur autoritetet dhe strukturat respektive dhe po punohet për ngritjen e procedurave dhe forcimit të kapaciteteve në njësitë menaxhuese dhe ato zbatuese.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Kuadri institucional përgjegjës për bashkërendimin e instrumenteve strukturorë në Shqipëri përbëhet nga këto institucione:

- i. Ministria e Integritit Evropian
- ii. Ministria e Financave
- iii. Struktura Operuese
- iv. Kryeministria (DZhPFNH)
- v. Ministria e Buqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të ujrave (MBZHRAU)

Ministria e Integritetit Evropian (MIE) është institucioni qendror përgjegjës për programimin, monitorimin dhe vlerësimin e asistencës financiare të BE-së dhe i është besuar bashkërendimi i pjesëmarrjes së institucioneve shqiptare në programet e BE-së, si edhe bashkërendimi i procesit të aplikimit të institucioneve shqiptare në programet Kuadri i Investimeve të Ballkanit Perëndimor si dhe IPA me Shumë vende.

MIE është gjithashtu përgjegjëse edhe për programimin dhe monitorimin e programeve të bashkëpunimit ndërkufitar ku Shqipëria merr pjesë. Ministri i Integritetit Evropian emërohet Koordinatori Kombëtar i IPA-s (KKIPA). Kështu, në zbatim të rregullores zbatuese të IPA II, KKIPA do të jetë bashkëpunatori kryesor i Komisionit Evropian për procesin e përgjithshëm të : planifikimit strategjik, koordinimit të programimit, monitorimit të zbatimit, vlerësimit dhe raportimit të asistencës financiare IPA II

Zyra KKIPA udhëhiqet nga Sekretari i Përgjithshëm - i emëruar si Shef i Zyrës KKIPA - dhe ka 11 të punësuar.

Në Ministrinë e Integritetit Evropian dy drejtori që janë përgjegjëse për asistencën financiare të BE-së:

- (i) Drejtoria e Monitorimit dhe Vlerësimit të Projekteve të Asistencës së BE-së, që përbëhet nga dy sektorë: Sektori i Monitorimit dhe Vlerësimit IPA1, si dhe Sektori i Monitorimit dhe Vlerësimit për Bashkëpunimin Ndërkufitar
- (ii) Drejtoria e Programimit të Asistencës së BE-së, që përbëhet nga Sektori KKIPA dhe Sektori i Bashkëpunimit Ndërkufitar.

Ministria e Financave (MF) është përgjegjëse për menaxhimin e asistencës financiare të BE-së përmes modalitetit të decentralizuar nën programin IPA I (2007-2013) dhe menaxhimit indirekt nën programin IPA II (2014-2020)

Zv.Ministri i Financave, në cilësinë e Zyrtarit Kombëtar Autorizues (ZKA/NAO), mbart përgjegjësinë kryesore për menaxhimin financiar të fondeve të BE-së në Republikën e Shqipërisë. Ai është përgjegjës për ligjshmërinë dhe rregullsinë e transaksioneve përkatëse, si edhe për funksionimin efektiv të sistemeve të kontrollit të brendshëm dhe sistemeve të menaxhimit dhe kontrollit, siç përcakton rregullorja e IPA-s.

Nën rregulloren e re të programit IPA II (2014-2020) gjatë ushtrimit të funksioneve të tij ZKA/NAO mbështetet nga struktura manxhuese e përbërë nga:

1. Fondi Kombëtar (FK) i ngarkuar me përgjegjësitë menaxhimit financiar, organizimin dhe hapjen e llogarive bankare, aplikimin për fonde pranë Komisionit, autorizon transferimin e fondeve nga Komisioni të strukturat zbatuese (Drejtoria e Financimeve dhe kontraktimeve(CFCU) dhe Agjencia e Pagesave pranë MBZHBRAU), duke siguruar elementet e bashkëfinancimit dhe raportimin financiar për Komisionin;
2. Zyra ZKA, përgjegjëse për sigurimin e funksionimit efektiv të sistemeve të menaxhimit dhe kontrollit të brendshëm si dhe koordinon aktivitetet e ZKA/NAO lidhur me menaxhimin indirekt të fondeve të BE nën Programet IPA.

Struktura Operative është përgjegjëse për zbatimin, informimit dhe dukshmërisë, monitorimin, vlerësimin dhe raportimin e programeve në përputhje me parimet e menaxhimit financiar. Struktura gjithashtu do të jetë përgjegjëse për të siguruar ligjshmërinë dhe rregullsinë e shpenzimeve të paraqitura në zbatimin e programeve nën përgjegjësinë e saj.

Struktura Operative përbëhet nga Zyra e KKIPA/NIPAC, Agjencia Implementuese/Drejtoria e Financimeve dhe Kontraktimeve (CFCU) në Ministrinë e Financave, ZLP / SPO-të në Ministrinë e Linjës, si dhe nga Auditi i Brendshëm në Ministrinë e Linjës dhe/ose Institucioneve të tjera përfituese.

Në Ministrinë e Financave, CFCU (-Drejtoria e Financimeve dhe Kontraktimeve) është njësi implementuese për Komponentin e I-rë të IPA's. CFCU kryesohet nga Zyrtari Autorizues i Programit (ZAP)/Kreu i Strukturës Operuese (KSO) dhe mban përgjegjësinë e plotë për realizimin e procedurave të tenderimit, kontraktimit dhe ekzekutimit të pagesave për kontraktorët/përfituesit e granatit, si edhe për kontabilitetin e projekteve të financuara në kuadrin e IPA-s.

CFCU është përgjegjëse edhe për monitorimin e zbatimit të kontratave/programit, si edhe për operacionet e Strukturës zbatuese .

Grupi Ndërinstitucional i Punës për Integrimin Evropian përgjegjës për Kapitullin 22 (Politika Rajonale dhe Bashkërendimi i Instrumenteve Strukturore) kryesohet nga Ministria e Integrimit Evropian me këtë përbërje:

- i. Ministrinë e Financave
- ii. Kryeministrinë (Departamenti për Zhvillim, Programin, Financim dhe Ndhimën e Huaj)
- iii. Ministria e Buqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të ujrave (MBZHRAU)

Ministria e Buqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të ujrave (MBZHRAU), është përgjegjëse për ngritjen e Autoritetit Menaxhues (AM) dhe Agjencisë së Pagesave (AZHBR), si struktura zbatuese të programit të asistencës së BE për Zhvillimin Rural dhe Buqësor nën IPARD.

Autoriteti Menaxhues (AM) është strukturë e pavaruar në MBZHRAU i cili kryen programimin dhe monitorimin e vazhdueshëm të programit për Zhvillimin Rural dhe Buqësor (2014-2020).

Agjencia e pagesave (AZHBR) është agjenci e pavaruar dhe shërben si autoritet zbatues për IPARD. Ajo kryen pranimin, seleksionimin dhe ekzekutimin e pagesave të aplikantëve për fondet IPARD.

II.4 Parashikimet financiare indikative (ALL)

	2012	2013	2014	2015
Kostoja totale	242.400.278	163.200.735	280.585.231	360.202.431
Buxheti i Shtetit	37.316.278	35.158.735	60.378.231	68.802.431
Asistencë e Huaj	205.084.000	128.042.000	220.207.000	291.400.000

III. Prioritetet

- Përditësimi i bazës ligjore dhe i procedurave në mënyrë aplikimin në mars 2015 për të marrë të drejtat në deturat për zbatimin e buxhetit nën programin IPA 2014;
- Forcimi i mëtejshëm i kuadrit institucional dhe kapaciteteve administrative, për menaxhim indirekt të fondeve të BE nën programin IPA II (2014-2020);
- Përmirësimi i mëtejshëm i kuadrit normativ, për të siguruar programim sektorial shumëvjeçar, fleksibilitet buxheti dhe kapacitetet bashkëfinancimi për projektet e BE-së në nivel kombëtar dhe vendor;
- Objektivi i Qeverisë së Shqipërisë është që të arrijë gradualisht menaxhimin indirekt të plotë të fondeve IPA, në mënyrë që Qeveria të ketë më shumë autorësi;
- Finalizimi i përgatitjeve për menaxhimin indirekt r në fushën e zhvillimit bujqësor e e zhvillimit rural. Strukturat kryesuese (ZKA, Zyra ZKA dhe FK) duhet të mbështeten me ekspertizë ndërkombëtare pasi specifikat e këtij porgrami janë të panjohura nga praktikant e mëparëshme.. Stafi i këtyre strukturave duhet të forcohet më tej dhe nevojiten kapacitete të dedikuara për zbatimin e Komponentit për Zhvillimin Rural;
- Në lidhje me procesin e programimit, kapacitetet administrative duhet të rriten ndjeshëm, me qëllim që të hartohen dhe të zbatohen politika dhe strategji sektoriale realiste. Përgatitja e një liste projektsh prioritare mbetet një çështje e rëndësishme që duhet adresuar, sidomos në lidhje me perspektivën financiare në kuadrin e IPA2;
- Grupet sektoriale,ekzistuese, të Punës nevojitet të funksionojnë si një sistem efektiv për të monitoruar zhvillimet e politikave dhe ofrojnë këshilla strategjike.

Metodologjia e re e Instrumenit të Investimeve të Ballkanit Perëndimor (WBIF) thekson rëndësinë e krijimit të Listës së Projekteve të Gatshme dhe Listës së Projekteve të Gatshme sektoriale për ministritë e linjës, për secilin vend të EBIF nëpërmjet një procesi të qartë dhe transparent prioritizimi; të finalizuar në një kuadër të vetëm dhe specifik; me një funksion të caktuar; nëpërmjet ngritjes së Komitetit Kombëtar të Investimeve, të ngritur në secilin vend përfitues. Në lidhje me sa më sipër, Shqipëria po merr të gjitha masat për të ngritur Komitetin Kombëtar të Investimeve brenda korrikut 2015.

IV. Plani

IV.1 Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim	Kryeministria	2007-2013
	Ministria e Integrit	2014-2020

Plani Kombëtar për Integrimin Evropian	Evropian	
Plani i Veprimit i MIE-s për sensibilizimin mbi procesin e integritimit evropian	Ministria e Integritimit Evropian	2012-2013
Dokumenti Strategjik Kombëtar	Komisioni Evropian Ministria e Integritimit Evropian	2014 - 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit (e plotë/e pjesshme/ mospërputhje)	Data e miratimit (legjislacion shqiptar)	Hyrja në fuqi (legjislacion shqiptar)
E paaplikueshme	Ligji nr. 9840, datë 10.12.2007 "Për ratifikimin e Marrëveshjes kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit të Komuniteteve Evropiane për rregullat e bashkëpunimit për asistencën për Shqipërinë, në kuadër të zbatimit të instrumentit të para-anëtarësimit (IPA)"	Ministria e Integritimit Evropian, Ministria e Financave	E paaplikueshme	10.12.2007	27. 12.2007
E paaplikueshme	VKM nr. 23, datë 12.01.2011 "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisë dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së	Ministria e Financave dhe Ministria e Integritimit Evropian	E paaplikueshme	12.01.2011	12.01.2011

	Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA), Komponenti I”				
E paaplikueshme	VKM nr. 850, datë 14.12.2011" Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr. 23, datë 12.01.2011 ' Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisve dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA), Komponenti I”	Ministria e Financave dhe Ministria e Integrimit Evropian	E paaplikueshme	14.12.2011	14.12.2011
E paaplikueshme	VKM nr. 707, datë 21.08.2013 "Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr. 23, datë 12.01.2011 'Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisve dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së	Ministria e Financave dhe Ministria e Integrimit Evropian	E paaplikueshme	21.08.2013	21.08.2013

	Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA), Komponenti I", i ndryshuar				
E paaplikueshme	VKM nr. 1020, datë 14.10.2009 "Për ngritjen e Agjencisë së Auditimit të Programeve të BE-së"	Ministria e Financave	E paaplikueshme	14.10.2009	14.10.2009
E paaplikueshme	VKM nr. 328, datë 13.05.2011 "Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr. 1020, datë 14.10.2009 "Për ngritjen e Agjencisë së Auditimit të Programeve të BE-së"	Ministria e Financave	E paaplikueshme	13.05.2011	13.05.2011
E paaplikueshme	VKM nr. 235, datë 04.04.2012 "Për disa shtesa dhe ndryshime në VKM nr. 1020, datë 14.10.2009 "Për ngritjen e Agjencisë së Auditimit të Programeve të BE-së", i ndryshuar	Ministria e Financave	E paaplikueshme	04.04.2012	04.04.2012
E paaplikueshme	VKM nr. 525, datë 16.08.2012 "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësiave e të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve dhe strukturave të menaxhimit të	Ministria e Financave dhe Ministria e Integrimit Evropian	E paaplikueshme	16.08.2012	16.08.2012

	decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të instrumentit të para-anëtarësimit (IPA), Komponenti II - "Bashkëpunimi ndërkufitar".				
E paaplikueshme	VKM nr. 283, datë 14.05.2014 "Për miratimin e Marrëveshjes së Financimit ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, përfaqësuar nga Komisioni Evropian, për programin kombëtar për vitin 2013 në kuadrin e IPA – Komponenti I "Asistenca e Tranzicionit dhe Forcimi Institucional (menaxhim i decentralizuar)	Ministria e Integrimit Evropian	E paaplikueshme	14.05.2014	14.05.2014
E paaplikueshme	VKM nr. 98, datë 4.02.2015 për miratimin e "Marrëveshjes Kuadër nëpërmjet Republikës së Shqipërisë të përfaqësuar nga Qeveria e Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit	Ministria e Integrimit Evropian	N/a	1Q 2015	Brenda marsit 2015, pas ratifikimit nga parlamenti

	Evropian mbi rregullat e zbatimit të asistencës financiare të BE në Shqipëri nën instrumentin e asistencës së para-anëtarësimit (IPA II)				
--	--	--	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim (SKZHI)	Kryeministria/ Departamenti i Zhvillimit, Programimit, Financimit dhe Ndhmës së Huaj	2014-2020	Dhjetor 2014	Dhjetor 2014
Plani Kombëtar për Integrimin Evropian	Kryeministria/Ministria e Integritimit Evropian	2014-2020	Qershor 2014	Qershor 2014
Dokumenti i Politikave - CSP	Komisioni Evropian; Ministria e Integritimit Evropian	2014-2020	Shtator 2014	Shtator 2014
Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike	Ministria e Financës	2014-2020	Dhjetor 2014	Menjëherë

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU acquis	Legjislacioni i Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)	EU acquis	Legjislacioni Shqiptar
<u>AFATSHKURTËR (2015)</u>							
Rregullorja (BE) nr. 231/2014	Jo	Projektligji "Për ratifikimin e Marrëveshjes Kuadër ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian "Për	Jo	Ministria e Integritimit Evropian dhe Ministria e Financave		Tetor 2014	Shkurt 2015

		rregullat e bashkëpunimit për asistencën financiare të BE-së për Republikën e Shqipërisë, në kuadër të zbatimit të asistencës IPA (IIPA II)"					
	Jo	Projketligji “Për ratifikimin e Marrëveshjes Sektoriale” ndërmjet Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë dhe Komisionit Evropian “Për programin për Zhvillimin Buqësor dhe Rural	Jo	Ministria e Integrimit Evropian dhe Ministria e Buqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të ujrave		Nëntor 2014	Shkurt-Mars 2015
E paaplikuesh me		VKM, "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësisë dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA II (2014-2020) ”		Ministria e Financave me bashkëpropozim me Ministrinë e Integrimit Evropian		Shkurt 2015	Mars 2015

E paaplikuesh me		VKM, "Për përcaktimin e funksioneve, të përgjegjësi dhe të marrëdhënieve ndërmjet autoriteteve të strukturave të menaxhimit të decentralizuar të asistencës së Bashkimit Evropian, në kuadër të Instrumentit të Para-anëtarësimit (IPA II (2014-2020) ”		Ministria e Financave me bashkëpropozim Ministria e Integritetit Evropian		2015	2015
<u>AFATMESME (2016 – 2017)</u>							
E paaplikuesh me	E paaplikuesh me	Projekt-VKM për zbatimin e IPA II	Jo	Ministria e Financave	E paaplikuesh me	2Q 2015	

KAPITULLI 23: BASHKËPUNIMI NË FUSHËN E GJYQËSORIT DHE TË DREJTAVE THEMELORE

Kapitulli 23 do t'i nënshtrohen përditësimit të mëtejshme në 2015 në mënyrë që të sinkronizohet me përditësimet e Road Map për Pesë Prioritet Kyçe.

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli 23 mbulon disa fusha të cilat janë në ombrellën e përgjithshme të Gjyqësorit dhe të Drejtave Themelore. Është një kapitull thelbësor për përpjekjet e para aderimit dhe ka një rëndësi të veçantë gjatë negociatave për anëtarësim, ku vendosen kushtëzime strikte dhe etapa të caktuara së bashku me monitorimin nga Bashkimi Evropian.

I.2 Situata në Shqipëri

Sistemi gjyqësor

Masat e ndërmarra në kuadër të strategjisë së drejtësisë 2011 – 2013 janë të përfunduara, me miratimet e nismave ligjore të miratuara gjatë viteve 2012 -2013. Masat në kuadër të kësaj strategjie janë përmbushur, por mbeten ende për tu adresuar disa çështje të cilat për arsye fondesh kanë mbetur të parealizuara. Ndërkohë që, në pritje finalizimit të një dokumenti gjithëpërfshirës të reformës në drejtësi, procesit të kryesuar nga Kuvendi, do të hartohen edhe prioritetet e reja për sa i takon strategjisë së drejtësisë të cilat në varësi të rezultateve të reformës në drejtësi, do të kemi edhe draftin e një strategjie të re të drejtësisë për 2015-2020. Janë miratuar Ligji për Gjykatën e Lartë, një prej masave kryesore në këtë fushë, si edhe ndryshimet në Kodin Penal, Kodin Civil dhe Kodin e Procedurës Civile. Ligji për Administratën Gjyqësore u miratua për të siguruar një kuadër ligjor për punën e gjykatave dhe stafit të gjykatës; pavarësia e kancelarëve të gjykatave mbetet një çështje shqetësuese. Ligji për Konferencën Kombëtare Gjyqësore dhe Ligji për Profesionin e Avokatit ka filluar të zbatohet. Memorandumi i mirëkuptimit për inspektimet e Ministrisë së Drejtësisë dhe Këshillit të Lartë të Drejtësisë, i cili synon të reduktojë rrezikun e mbivendosjes së përgjegjësiave ka vazhduar të zbatohet. Janë planifikuar për t'u miratuar apo finalizuar ndryshimet kushtetuese dhe legjislacioni thelbësor për të siguruar pavarësinë, transparencën dhe efikasitetin e gjyqësorit. Procedura e emërimit të anëtarëve të Gjykatës së Lartë është planifikuar për tu ndryshuar gjithashtu. Një nga prioritetet është të kemi një organizim efikas të gjykatave, ndarje të qartë dhe efektive e buxhetit, procedura gjyqësore të unifikuara, të shpejta dhe transparente dhe një sistem i emërimit të gjyqtarëve bazuar në një vlerësim të shëndoshë të performancës së kandidatëve.

Politika anti-korrupsion

Ka pasur përmirësime në luftën kundër korrupsionit, si një prioritet kyç i Opinionit. Të gjitha rekomandimet e raundit të tretë të vlerësimit të GRECO-s kanë përfunduar në mënyrë të kënaqshme. Kjo ka prekur sidomos financimin partive politike. Të dhënat fillestare të rezultateve mbulojnë një shumëllojshmëri të sektorëve dhe niveleve, duke përfshirë korrupsionin e nivelit të lartë dhe tregojnë një rritje në dënime. Disa nga masat e marra në sektorët kyç dëshmojnë për rritjen e ndërgjegjësimit ndaj korrupsionit, një përmirësim të përgjithshëm organizimi dhe një bashkëpunim më të efektshëm standardizues ndërmjet organeve të zbatimit të ligjit. Ofrimi i shërbimeve publike në internet dhe masat ndërgjegjësuere në sektorë të ndryshëm kanë krijuar kushte për më shumë transparencë dhe llogaridhënie të administratës publike. Korrupsioni mbetet një problem serioz dhe është i përhapur në shumë fusha, përfshi institucionet e zbatimit të ligjit. Ka ende boshllëqe serioze, p.sh. në monitorimin e korrupsionit të qeverisjes vendore. Duhet të ndërmerret një vlerësim edhe në lidhje me rolin dhe funksionimin e institucioneve përkatëse dhe koordinimin e tyre për të forcuar më tej organizimin e përgjithshëm anti-korrupsion. Duhet të caktohet një koordinator anti – korrupsion me një mandat të fortë për të kryer këtë. Ekziston gjithashtu një nevojë për të përmirësuar bashkëpunimin me organet e pavarura të kontrollit si Kontrolli i Lartë i Shtetit. Pas ndryshimeve kushtetuese për kufizimin e imunitetit të gjyqtarëve dhe zyrtarëve të lartë janë të nevojshme masat për të sqaruar procedurat hetimore. Sfida afatshkurtër është që të ngrihen hetime proaktive bazuar në vlerësimin sistematik të rrezikut,

si parakusht për vijueshmërinë e rezultateve të ndjekjes efektive penale në të gjitha nivelet, veçanërisht në ato fusha ku ekziston një perceptim i fortë publik për korrupsion.

Të drejtat themelore

Shqipëria ratifikoi Konventën e Këshillit të Evropës për Parandalimin dhe Luftën kundër Dhunës ndaj Grave dhe Dhunës në Familje, Konventën e OKB-së mbi të Drejtat e Personave me Aftësi të Kufizuara dhe Protokollin e saj Opsional, Konventën e OKB-së mbi të Drejtat e Fëmijëve në lidhje me një procedurë të komunikimit. Vonesat në zbatim dhe mos-përputhja me gjykimet e *Gjykatës Evropiane të të Drejtave të Njeriut*, në veçanti në lidhje me të drejtat pronësore dhe e drejta për një gjykim të drejtë, mbetën një shqetësim. Gjykata ka dorëzuar gjykimet për 6 kërkesa duke gjetur se Shqipëria kishte shkelur të drejtat e garantuara nga Konventa Evropiane për të Drejtat e Njeriut.

Shteti i së drejtës

Forcimi i sundimit të ligjit është kushti më themelor për konsolidimin e demokracisë dhe zhvillimin e qëndrueshëm politik, ekonomik dhe shoqëror në vend. Suksesi i reformave në drejtësi varet në një shkallë të lartë nga bashkëveprimi mes disa institucioneve të pavarura, duke përfshirë Presidentin e Republikës, Këshillin e Lartë të Drejtësisë dhe Ministrinë e Drejtësisë.

Qeveria Shqiptare është e angazhuar plotësisht në zbatimin në gjerësi dhe thellësi të reformave në sistemin e drejtësisë, të sugjeruara dhe të mbështetura nga partneret ndërkombëtare, në bashkëpunim me institucionet e tjera kushtetuese që përfshihen në çështjet e reformave dhe performancës së sistemit të drejtësisë si dhe në përputhje me angazhimet dhe detyrimet që rrjedhin nga zbatimi i Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (Neni 1, 2, 13, 70 dhe 78 i MSA-së).

Çdo veprim që do të ndërmarrë Qeveria shqiptare në kuadrin e reformës në sistemin e drejtësisë dhe forcimit të shtetit të së drejtës, ka si qëllim dhe objektiv final krijimin e një sistemi drejtësie bashkëkohor, të aftë të sigurojë garantimin e pavarësisë, përgjegjshmërisë, ndershmërisë dhe efektivitetit të drejtësisë shqiptare, të respektojë parimet e procedimit të drejtë, të barabartë e të rregullt ligjor, duke mbrojtur të drejtat, interesat dhe liritë e ligjshme të njeriut, të kontribuojë në administrimin e drejtësisë penale, të zgjidhë mosmarrëveshjet në mënyrë efektive dhe të drejtë si dhe të implementojë legjislacionin e BE dhe të pasqyrojë standardet e Bashkimit Evropian në fushën e drejtësisë.

Në kuadër të krijimit të një sistemi drejtësie bashkëkohor, Qeveria shqiptare synon rritjen e cilësisë në dhënien e drejtësisë si shërbim ndaj qytetarëve dhe forcimin e shtetit ligjor nëpërmjet formimit të gjyqtarëve dhe prokurorëve me integritet, aftësi dhe cilësi të larta profesionale dhe etike. Ky objektiv përcakton si prioritet rritjen e aksesit në drejtësi, rritjen e profesionalizmit të aktorëve kryesorë të sistemit të drejtësisë përmes një programi trajnimi të niveleve bashkëkohore dhe standardeve evropiane dhe përmirësimit të sistemit të drejtësisë shqiptare duke siguruar një trajnim profesional pas universitar për gjyqtarë dhe prokurorë.

I.3 Struktura e kapitullit

1. SISTEMI GJYQËSOR
2. POLITIKAT KUNDËR KORRUPSIONIT
3. TE DREJTAT E NJERIUT

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Nenet 1, 2, 13, 70 dhe 78 të MSA-së janë me rëndësi të veçantë për këtë kapitull. Sipas Nenet 78 të MSA-së rëndësi të veçantë duhet ti kushtohet forcimit të shtetit të së drejtës, dhe forcimit të institucioneve në të gjitha nivelet në fushën e administratës në përgjithësi, si edhe imponimit të ligjeve e administrimit të drejtësisë në veçanti. Bashkëpunimi midis Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian duhet të synojë veçanërisht në fuqizimin e pavarësisë së gjyqësorit dhe në përmirësimin e efikasitetit të tij, në përmirësimin e funksionimit të policisë dhe organeve të tjera të imponimit të ligjeve duke siguruar trajnime të mjaftueshme dhe duke luftuar korrupsionin dhe krimin e organizuar.

Instrumentet e BE dhe Ndërkombëtarë në fushën e gjyqësorit përfshijnë, ndër të tjera:

- Karta e të Drejtave Themelore e Bashkimit Evropian, veçanërisht neni 47 e cila ofron të drejtën për një zgjidhje efektive.
- Tabela e Pikëzimit të Drejtësisë së BE: një mjet për të promovuar drejtësinë efektive dhe rritjen.
- Konventa Evropiane e të Drejtave të Njeriut, veçanërisht neni 6 i cili garanton të drejtën për një gjykim të drejtë).
- Rekomandimi CM/Rec(2010)12 i Komitetit të Ministrave për shtetet anëtare mbi gjyqtarët: pavarësia, efienca dhe përgjegjësitë.
- Raporti i Komisionit të Venecias mbi pavarësinë e sistemit gjyqësor (2010) – Pjesa I: pavarësia e gjyqtarëve.
- Opinioni Konsultativ Nr 1 (2001) i Këshillit të Gjyqtarëve Evropian mbi standardet në lidhje me pavarësinë e gjyqësorit dhe pandërrueshmërinë e gjyqtarëve.
- Karta Evropiane dhe statute për gjyqtarët, 1998,
- Rekomandimi R(94) 12 i Komitetit të Ministrave mbi pavarësinë, eficiencën dhe rolin e gjyqtarit, 1994.
- Rekomandimi Nr R(86) i Këshillit të Evropës mbi Masat për të Parandaluar dhe të Zvogëluar Ngarkesën e Tepërt të Punës në Gjykata.
- Principet e Bangalore mbi Sjelljen në Gjyqësor (“Principet e Bangalore”), miratuar nga Kombet e Bashkuara, Komisioni i të Drejtave të Njeriut në 23 Prill 2003.
- Principet Bazike të Kombeve të Bashkuara mbi Pavarësinë e Gjyqësorit, 29 Nëntor 1985, A/RES/40/32.

II.2 Institucionet përgjegjëse

Institucionet Shqiptare përgjegjëse për kapitullin 23 janë:

- Ministria e Drejtësisë
- Ministria e Punëve të Brendshme
- Këshilli i Lartë i Drejtësisë
- Zyra e Administrimit të Buxhetit Gjyqësor
- Gjykata Kushtetuese
- Gjykata e Lartë
- Konferenca Gjyqësore Kombëtare
- Prokuroria
- Avokati i Popullit
- Shkolla e Magjistraturës
- Drejtoria e Përgjithshme e Burgjeve
- Komisioneri për Mbrojtjen e të Dhënave Personale
- Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi

Me Urdhër të Ministrit të Drejtësisë, është ngritur Grupi Ndërinstitucional i Punës për Kapitullin 23, Nr. 770, datë 10.12.2013.

II.3 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Tabela në Lekë

Kosto totale	2014	2015	2016	2017
Buxheti i shtetit	2,685,970,000	1,218,970,000	1,218,970,000	818,970,000

III. Prioritetet

Në përputhje me Progres Raportin e Komisionit Evropian prioritetet janë:

- Shqipëria duhet të përditësojë strategjinë e reformës gjyqësore dhe të rritë pavarësinë, efikasitetin dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore.
- Ndryshimi i Kodit të Procedurës Penale, sidomos në lidhje me miratimin e dispozitave që synojnë racionalizimin e kompetencave dhe procedurave të Gjykatës së Lartë si edhe reduktimin e ngarkesës së punës.
- Nevojitet të miratohen akte ligjore të rëndësishme për reformën e Gjykatës Kushtetuese dhe Këshillin e Lartë të Drejtësisë.
- Roli i Ministrisë së Drejtësisë dhe Këshillit të Lartë të Drejtësisë duhet të shqyrtohet.
- Pavarësia dhe paanësia e Gjykatës së Lartë dhe të anëtarëve të saj duhet garantuar plotësisht.
- Vlerësimi i gjyqtarëve si kriter vendimtar për të pasur proces emërimesh, transferimesh dhe ngritjesh në detyrë të bazuar në merita dhe transparencë duhet të përfundohet.
- Procedura për emërimin e gjyqtarëve administrative duhet finalizuar.
- Buxheti i Shkollës së Magjistraturës duhet të rritet.
- Publikimi i vendimeve gjyqësore, duhet të marrë parasysh të gjitha aspektet që lidhen

me mbrojtjen e të dhënave personale. Duhet të ndiqen rekomandimet përkatëse të Komisionerit për Mbrojtjen e Të Dhënave Personale.

- Ndryshimi i Ligjit për Këshillin e Lartë të Drejtësisë.
- Luftën kundër korrupsionit në gjyqësor duhet të vazhdojë.
- Reforma kushtetuese që nisi në 2012, duhet të përfundohet.
- Ndryshimet në Kodin e Procedurës Penale që mundësojnë arrestimin e gjyqtarëve si edhe kontrollin e tyre personal dhe shtëpiak, duhet të miratohen.
- Zbatimi i plotë i Kodit të etikës duhet garantuar.
- Duhet bërë një analizë mbi impaktin e procedurave on-line, të cilat bëjnë të mundur për qytetarët të ankohen për gjyqtarët dhe procedurat gjyqësore.
- Arsyetim në hartimin e vendimeve gjyqësore duhet përmirësuar.
- Prokuroria e Përgjithshme duhet të ketë me shumë llogaridhënie. Procedurat për emërimin dhe shkarkimin e personelit kyç të Prokurorisë duhet të jenë transparente dhe të paanshme, ndërsa roli i Këshillit të Prokurorëve duhet të përforcohet.
- Riorganizimit territorial të gjykatave dhe rialokimit të numrit të gjyqtarëve, me propozim të Ministrisë së Drejtësisë dhe pëlqim të Këshillit të Lartë të Drejtësisë duhet të zbatohet.
- Pavarësia e kancelarëve të gjykatës dhe njohja e tyre si nëpunës civil duhet të garantohet. Duhet të hartohen dhe të miratohen aktet nënligjore.
- Nevojitet trajnim adekuat i stafit të gjykatave dhe përmirësimi në kushtet e punës së gjykatave.
- Buxheti i akorduar për gjykatat dhe stafin e gjykatave duhet të rritet.
- Duhet të hartohet një regjistër civil i saktë me sistem adresash.
- Një Plan Veprimi duhet të miratohet për ngritjen e një mekanizimi efektiv kompensimi, në mënyrë që vendimet në lidhje me kthimin dhe kompensimin e pronave të shtetëzuara gjatë regjimit komunist të mund të ekzekutohen.
- Përmirësimi i kapaciteteve dhe infrastrukturës së institucioneve të vuajtjes së dënimit.
- Të sigurojë hetime në rastet e shkeljes së ligjit.
- Ulja e mbipopullimit në institucionet e paraburgimit.
- Përmirësimi i trajnimit profesional të punonjësve të institucioneve penitenciare.
- Përforcimi i përpjekjeve kundër korrupsionit në burgje.

KSA dhe Nënkomitete

Reforma Gjyqësore

- Shqipëria është e inkurajuar të vazhdojë me zbatimin e Strategjisë Ndër Sektorale për Reformën në Drejtësi, në kuadër të forcimit të sundimit të ligjit duke marrë masa konkrete për të promovuar një gjyqësor të paanshëm, të pavarur, transparent, llogaridhënës dhe efektiv. Për këtë, zhvillimi i një analize për të evidentuar mangësitë e kuadrit ligjor të sistemit gjyqësor, duhet marrë në konsideratë.
- Shqipëria do të zbatojë masat e planifikuara për përmirësimin e kushteve të punës dhe të jetesës së gjyqtarëve (si rritja e pagës), dhe do të përfundojë procesin e vlerësimit në kontekstin e zhvillimit të karrierës së tyre.
- Një trak-rekord mbi inspektimet gjyqësore, gjykimet dhe masat disiplinore duhet të hartohet, ashtu sikurse dhe një trak-rekord mbi ankesat.

- Regjistrimi audio i seancave gjyqësore do të shtrihet në të gjitha gjykatat, dhe botimi i vendimeve do të sigurohet në zbatim të plotë të legjislacionit mbi mbrojtjen e të dhënave personale.
- Komisioni Shtetëror për Ndihmën Juridike do të konsolidojë një trak-rekord mbi zbatimin e Ligjit Për Ndihmën Juridike dhe do të përmirësojë aksesin në ndihmën juridike për kategoritë e aplikantëve vulnerabël.
- Menaxhimi i çështjeve duhet të përmirësohet duke zhvilluar një sistem të vetëm dhe të harmonizuar për menaxhimin e çështjeve që të mbulojë të gjitha gjykatat e vendit.
- Ligji për Profesionin e Avokatit duhet të zbatohet në mënyrë rigorozë, që të sigurojë, veçanërisht, punën në mënyrë efektive të komitetit disiplinor të sapo krijuar dhe të rrisë llogaridhënien e avokatëve.

Politikat Kundër Korrupsionit

- Shqipëria duhet të vazhdojë në zhvillimin e një track rekordi të hetimeve, gjykimeve dhe dënimeve në çështjet e korrupsionit në të gjitha nivelet, përfshirë dhe çështje me profil të lartë.
- Autoritetet duhet të ekzaminojnë funksionimin e kuadrit të përgjithshëm ligjor duke përfshirë dhe politikat eficiente për parandalimin dhe goditjen e korrupsionit.
- Agjencitë ligj zbatuese shqiptare inkurajohen të ndjekin hetimet në mënyrë pro-aktive, duke përdorur analizën e riskut, burimet e inteligjencës dhe metodat speciale të hetimit. Kujdes i veçantë i duhet kushtuar financimeve të partive politike, PEPs, dhe në fusha ku ka perceptim publik për korrupsion.
- Reforma Kushtetuese në lidhje me imunitetet e zyrtarëve publik të lartë dhe gjyqtarëve duhet të përfundohet duke hartuar amendimet e nevojshme të Kodit të Procedurës Penale.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Sistemi gjyqësor

Kuadri i politikave ekzistuese

Strategji ose PV ose dokument politikash	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyesi)	Institucioni Përgjegjës	Periudha e referuar
Plani i masave të Udhërrëfyesit për Prioritetin nr. 2 “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	MD, KLD, GJL, GJK, AP, SHM, ZABGJ, KGJK, PP, ILDKP, KUVENDI, Avokatura e Shtetit, Dhoma Kombëtare e Avokatisë, KSHNJ, Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore,	2013 – 2014 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyeti)	Institucioni Përgjegjës	Hyrja në fuqi
Ligj nr. 8136, datë 31.7.1996 “Për Shkollën e Magjistraturës së Republikës të Shqipërisë”;	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Shkolla e Magjistraturës	31.7.1996
Ligji nr. 9877, datë 18.02.2008, “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	18.02.2008
Ligji nr. 97/2014 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8136, datë 31.07.1996 "Për Shkollën e Magjistraturës së Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar.	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	24.07.2014
Ligji nr. 101/2014 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8811, datë 17.05.2001 "Për organizimin dhe funksionimin e Këshillit të Lartë të Drejtësisë".	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Këshilli i Lartë i Drejtësisë/ Ministria e Drejtësisë	T4 2014
Ligji 177/2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8588, datë 15.03.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë””	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Strategji ose PV ose dokument politikash	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyeti)	Institucioni Përgjegjës	Periudha e referuar
Strategjia Ndërsektoriale “Reforma në fushën e të drejtave të pronësisë, 2012-2020” dhe të planit të saj të veprimit (VKM nr. 405/2012)	Prioriteti nr. 5 “Të merren masa efikase për të forcuar mbrojtjen e të drejtave të njeriut, përfshi mbrojtjen e romëve dhe politikat antidiskriminim, si edhe të zbatohen të drejtat e pronësisë.”	MD, ZQRPP, AKKP, Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorëve; Ministria e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës; Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave; Ministria e Punëve Publike dhe Transportit; Ministria e Brendshme; Ministria e Punës, Çështjeve Sociale dhe e Shanseve të Barabarta; MITIK; KQT; AITPP; ALUIZNI; Avokatura e Shtetit.	2012 –2020

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyeti)	Institucioni Përgjegjës	Afati
Projektligj “Për një shtesë në ligjin nr. 9877, datë 18.02.2008 “Për organizimin dhe funksionimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar”.	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2015
Projektligji “Për administratën gjyqësore”	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2015
Projektligj “Për sistemin e vlerësimit të gjyqtarëve”.	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2015
Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8577, datë 10.02.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë””	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2015
Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 8588, datë 15.03.2000 “Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës së Lartë të Republikës së Shqipërisë””	Prioriteti 2: “Të merren masa të mëtejshme për të përforcuar pavarësinë, efencën dhe llogaridhënien e institucioneve gjyqësore”	Ministria e Drejtësisë	T4 2015

IV.2 Politikat kundër korrupsionit

Kuadri i politikave ekzistuese

Strategji ose PV ose dokument politikash	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyeti)	Institucioni Përgjegjës	Periudha e referuar
Plani i masave të	Prioriteti 3:		2015 –2020

Udhërrëfyesit për Prioritetin nr. 3 “Të bëhen përpjekje të vendosura në luftën kundër korrupsionit, përfshi krijimin e një historiku solid rezultatesh me hetime kryesisht, ndjekje penale dhe dënime”	“Të bëhen përpjekje të vendosura në luftën kundër korrupsionit, përfshi krijimin e një historiku solid rezultatesh me hetime kryesisht, ndjekje penale dhe dënime”	Ministri i Shtetit për Çështjet Vendore, MD, SHM, KLD, PP, ILDKP...etj.	
--	--	---	--

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyesi)	Institucioni Përgjegjës	Hyrja në fuqi
Ligji nr. 7895 datë 27.01.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar me ligjin nr.144/2013, datë 02.05.2013	Prioriteti 3: “Të bëhen përpjekje të vendosura në luftën kundër korrupsionit, përfshi krijimin e një historiku solid rezultatesh me hetime kryesisht, ndjekje penale dhe dënime”	MD	27.01.1995
Ligji nr. 98/2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7895, datë 27.01.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar.	Prioriteti 3: “Të bëhen përpjekje të vendosura në luftën kundër korrupsionit, përfshi krijimin e një historiku solid rezultatesh me hetime kryesisht, ndjekje penale dhe dënime”	MD	T4 2014
Ligji nr. 176/2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin nr. 7895 date 27.01.1995 “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë, i ndryshuar.	Prioriteti 3: “Të bëhen përpjekje të vendosura në luftën kundër korrupsionit, përfshi krijimin e një historiku solid rezultatesh me hetime kryesisht, ndjekje penale dhe dënime”	MD	T4 2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Strategji ose PV ose dokument politikash	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyesi)	Institucioni Përgjegjës	Afati
Strategji Ndërsektoriale e Drejtësisë	Prioriteti 2	MD, institucionet e varësisë & institucionet bashkërenduese (KGJK, KLD, SHM, KLD, PP, ZABGJ, Dhoma Kombëtare e Noterisë, Dhoma Kombëtare e Avokatisë, Dhoma Kombëtare e Ndërmjetësve, Dhoma Kombëtare e Përmbaruesve Gjyqësorë Privatë, Unioni i Gjyqtarëve, Shoqata e Prokurorëve)	2014 – 2020
Strategjia e Luftës kundër Korrupsionit dhe Plan i Veprimit	Prioriteti nr. 3	Institucionet kryesore: MSHCV, MD, MB, KLD, PP, ILDKPI, Avokati i Popullit, KLSH, KQZ, MSH, MAS, SHM, GDPMI	2014 – 2017

		DPT, DPD. Të gjitha ministritë janë të përfshira në zbatimin e Strategjisë dhe Planit të Veprimit në lidhje me objektivat e Strategjisë	
--	--	--	--

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni	Prioriteti (referenca tek Udhërrëfyesi)	Institucioni Përgjegjës	Afati
N/A	N/A	N/A	N/A

IV.3 Të drejtat themelore

Sistemi i Burgjeve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politik)	Institucioni lider	Periudha e referimit
Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë	Ministria e Drejtësisë	2010 – 2013
Strategjia Kombëtare e Sistemit të Burgjeve	DPB	2009 – 2013
Plan Veprimi në përmbushje të rekomandimeve të Raport Progresit për sistemin e burgjeve	DPB	2013 – 2014
Plan Veprimi në përmbushje të rekomandimeve të Avokatit të Popullit	DPB	2013 – 2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Këshilli i Evropës, Komiteti i Ministrave, Rekomandimi Rec (2006) 2 i Komitetit të Ministrave për shtetet anëtare mbi Rregullat Evropiane të Burgjeve Këshilli i Evropës, Rekomandimi CM/Rec (2012) 5 i Komitetit të Ministrave për Shtetet anëtare mbi Kodin Evropian të	Ligji Nr. 8328, datë 16.4.1998 “Mbi të drejtat dhe trajtimin e të dënuarve me burgim dhe të paraburgsurve”, i ndryshuar.	GDP	I pjesshëm	21.3.2008	05.04.2008

Etikës për stafin e burgjeve Këshilli i Evropës, Rekomandimi CM/Rec (2008) 11 i Komitetit të Ministrave për shtetet anëtare mbi rregullat evropiane për të miturit nënshtrohen sanksioneve ose masave Këshilli i Evropës, Rekomandimi CM/Rec (98) 71 i Komitetit të Ministrave të Shteteve anëtare lidhur me aspektet etike dhe organizative të kujdesit shëndetësor në burg					
Këshilli i Evropës, Rekomandimi CM/Rec (2012) 5 i Komitetit të Ministrave për Shtetet anëtare mbi Kodin Evropian të Etikës për stafin e burgjeve	Ligji Nr.10 032, datë 11.12.2008 “Për policinë e burgjeve”, i ndryshuar	DPB	N/A	29.12.2008	14.01.2009
Këshilli i Evropës, Rekomandimi CM/Rec (2004) 10 lidhur me mbrojtjen e të drejtave të njeriut dhe dinjitetit të personave me çrregullime mendore.	Ligji Nr. 44/2012 “Për shëndetin mendor”, i ndryshuar	Ministria e Shëndetësisë	I plotë	19.4.2012 14.2.2013 (amendimet)	8.5.2012 1.3.2013 (amendimet)
N/A	Ligji nr 36/2014 datë 26.04.2014 “Mbi Policinë e Burgjeve”, të ndryshuar	DPB	N/A	11.04 2014	26.04.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë	Ministria e Drejtësisë	2015 – 2020	2015	2015
Strategjia Anti-	Ministria e Shtetit për		Mars 2015	Mars 2015

korupsion 2015-2017	Çështjet Vendore			
Dokumenti Afatmesëm i Politikave për Sistemin e Burgjeve	DPB	2014 – 2017	Mars 2015	Prill 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

Legjislacioni i BE-së	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunueshëm)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
N/A	N/A	Miratimi i disa shtesave dhe ndryshimeve në Rregulloren e Përgjithshme të Burgjeve	N/A	DPB	N/A	T2 2015	T2 2015
N/A	N/A	Miratimi i VKM "Mbi nxitjen dhe shpërblimin e punës së të dënuarve dhe paraburgosurve".	N/A	DPB	N/A	T3 2015	T3 2015
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
N/A	N/A	Hartimi i rregulloreve të reja të brendshme për IEVP	N/A	DPB	N/A	2016	5 2016

Mbrojtja nga Diskriminimi

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërpunueshëm)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
32000L0043 - Direktiva e Këshillit Europian 2000/43/KE e 29 qershorit 2000 për "Zbatimin e parimit të trajtimit të barabartë ndërmjet personave pavarësisht prejardhjes racore apo etnike";	Ligji nr. 10221 datë 04.02.2010 "Për mbrojtjen nga diskriminimi"	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi	Përafruar plotësisht	04.02.2010	13.03.2010
32000L0078 - Direktiva e Këshillit	Ligji nr. 10221 datë 04.02.2010	Komisioneri për Mbrojtjen nga	Përafruar plotësisht	04.02.2010	13.03.2010

European 2000/78/KE të 27 nëntorit 2000 për "Përcaktimin e një kuadri të përgjithshëm për trajtimin e barabartë në punësim dhe marrëdhëniet gjatë punës";	"Për mbrojtjen nga diskriminimi"	Diskriminimi			
32004L0113 - Direktiva e Këshillit European 2004/113/KE të 13 dhjetorit 2004 për "Zbatimin e parimit të trajtimit të barabartë ndërmjet burrave dhe grave në mundësinë për të pasur dhe për t'u furnizuar me mallra dhe shërbime";	Ligji nr. 10221 datë 04.02.2010 "Për mbrojtjen nga diskriminimi"	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi	Përafruar plotësisht	04.02.2010	13.03.2010
32006L0054 - Direktiva e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit European 2006/54/KE të 5 korrikut 2006 për "Zbatimin e parimit të mundësive të barabarta dhe të trajtimit të barabartë të burrave dhe grave në çështjet e punësimit dhe marrëdhëniet gjatë punës".	Ligji nr. 10221 datë 04.02.2010 "Për mbrojtjen nga diskriminimi"	Komisioneri për Mbrojtjen nga Diskriminimi	Përafruar plotësisht	04.02.2010	13.03.2010

Mbrojtja e Të Dhënave Personale

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia për mbrojtjen e të dhënave personale 2012-2013 dhe Plani i veprimit për zbatimin e strategjisë për mbrojtjen e të dhënave personale 2012 – 2013.	Komisioneri për mbrojtjen e të dhënave personale.	2012 – 2013
Strategjia për mbrojtjen e të dhënave personale 2012-2013 dhe Plani i veprimit për zbatimin e strategjisë për mbrojtjen e të dhënave personale 2014 – 2017.	Komisioneri për mbrojtjen e të dhënave personale	2014 – 2017

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 95/46/EC	Ligji nr. 9887 datë 10.03.2008 “Për Mbrojtjen e të Dhënave Personale”	Komisioneri për mbrojtjen e të dhënave personale	I plotë	26.4.2012	31.05. 2012

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

Legjislacioni BE-së	Status i përkthimit Shqip (po/ jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligj dhe aktet nënligjor)	Status i përkthimit English (po/jo)	Institucioni Përgjegjës pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpjesëtim)	Data e planifikuar përshtatjes	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
AFAT MESËM (2016 – 2017)							
Direktiva 95/46/EC		Ligji 48/2012 26.4.2012		Komisioneri mbrojtjen e të dhënave personale.	Përputhje të	2014 – 20	2014 – 20

KAPITULLI 24: DREJTËSI, LIRI DHE SIGURI

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Legjislacioni (Acquis) i Bashkimit Evropian (BE) mbi drejtësinë dhe çështjet e brendshme bazohet mbi parimet e përgjithshme që rrjedhin nga Traktati i Bashkimit Evropian, Traktati i Funkcionimit të Bashkimit Evropian, si dhe nga jurisprudenca e Gjykatës së Drejtësisë së Bashkimit Evropian. Drejtësisë, Liria dhe Siguria, çështje të punëve të brendshme dhe politikave të drejtësisë, janë dizenuar për të garantuar sigurinë, të drejtat dhe lëvizjen e lirë në BE. Fushat e mbuluara përfshijnë harmonizimin e së drejtës private ndërkombëtare, marrëveshjet e ekstradimit ndërmjet shteteve anëtare, politikat e kontrollit të brendshëm dhe të jashtëm të kufirit, vizave, emigracioni dhe politikat e azilit dhe bashkëpunim policor dhe gjyqësor.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka vlerësuar rekomandimet e Komisionit Evropian pasqyruar në Raportet e Progresit për Shqipërinë dhe do vazhdojë të përforcojë masat e ndërmarra për luftën kundër krimit të organizuar, veçanërisht do të sigurojë implementimin e masave të ndërmarra në menaxhimin e kufijve dhe në luftën kundër pastrimit të parave, të trafikeve dhe të drogës.

Është miratuar Ligji “Për Azilin në Republikën e Shqipërisë”, Nr. 121/ 2014 si dhe Ligji “Për të huajt” Nr. 108 datë 28.03.2013.. Ligji “Për të huajt” synon përafrimin me *acquis* në fushën e politikës së vizave dhe trajtimit të të huajve. Në lidhje me masat e marra për kufijtë e jashtëm, në prill 2012, u nënshkruan tre marrëveshje me Kosovën për kontrollin e përbashkët kufitar. Në vitin 2013 janë ngritur dhe funksionojnë qendrat e bashkëpunimit policor për shkëmbimin e informacionit me Kosovën dhe Maqedoninë. Në vitin 2014 është miratuar Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Integruar të Kufirit dhe plani i veprimit 2014-2020. Në lidhje me bashkëpunimin policor në luftën kundër krimit të organizuar, ka vazhduar ky proces bashkëpunimi si në planin ndërinstitucional ashtu edhe në atë ndërkombëtar. Në lidhje me luftën kundër pastrimit të parave, janë implementuar rekomandimet e raundit të fundit vlerësues të MONEYVAL, si dhe ka filluar procedura e “forcimit të respektimit”.

Në fushën e bashkëpunimit në luftën kundër drogës, ka vazhduar bashkëpunimi me EMCDDA-në dhe janë zhvilluar trajnime të ndryshme. Janë zbatuar programet lidhur me reduktimin e prodhimit dhe trafikimit të drogave, si dhe garantimit të një kontrolli efektiv për sigurimin e territorit.

Zbatimii kuadrit ligjor si dhe rritja e bashkëpunimit kombëtar dhe ndërkombëtar, ka forcuar sigurinë e kufijve dhe ka ndihmuar në reduktimin e trafikimit. Për parandalimin e pastrimit të parave, Shqipëria ka ndërmarrë hapa të rëndësishëm në drejtim të forcimit të sistemit parandalues dhe shkallës së përafrimit me standardet ndërkombëtare. Janë përmirësuar ndjeshëm Raportet Aktiviteti të Dyshimtë (RAD), për vitin 2013, ku 75.6% inumrit të rasteve të dërguara në organet ligjzbatuese kanë pasur për indicie RAD të subjekteve të ligjit. Nga strukturat përkatëse janë bërë përpjekje të vazhdueshme për forcimin e bashkëpunimit ndërinstitucional dhe në nivel ndërkombëtar, rritjene e shkallës së ndërgjegjësimit të subjekteve dhe mbikëqyrjes së veprimtarisë së tyre, si edhe forcimit të kapaciteteve njerëzore përmes trajnimeve dhe kualifikimeve të ndryshme.

Veçanërisht për vitin 2014 ka një përmirësim të ndjeshëm të raportimit të aktiviteteve të dyshimta e cila është dyfishuar krahasuar me vitin 2013, çka ka dhënë kontribut të drejtpërdrejtë në numrin e rasteve të dërguara në agjencitë ligjzbatuese dhe në informacionet shtesë të dhëna për to.

I.3 Struktura e kapitullit

1. KUFIJTË E JASHTËM
2. MIGRACIONI
3. POLITIKA E VIZAVE
4. AZILI
5. BASHKËPUNIMI POLICOR DHE LUFTA KUNDËR KRIMIT TË ORGANIZUAR

6. LUFTA KUNDËR TERRORIZMIT
7. BASHKËPUNIMI NË FUSHËN E LUFTËS KUNDËR DROGËS
8. SISTEMI DOGANOR (referuar në kapitullin 29)
9. BASHKËPUNIMI GJYQËSOR NË ÇËSHTJE CIVILE DHE PENALE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe legjislacionit të BE-së

MSA:

Detyrimi për përafrimin e legjislacionit shqiptar me atë të Bashkimit Evropian, përcaktohet në Nenin 70 të MSA-së. Disa dispozita të tjera të MSA-së lidhur me marrëdhëniet me jashtë, drejtësi dhe punë të brendshme janë të përcaktuara edhe në Nenet 4, 78, 80, 81, 82, 83, 84 dhe 85. Bashkëpunimi në fushën e menaxhimit të kufijve ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së, është parashikuar në Nenin 80 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit. Gjithashtu, bashkëpunimi në fushën e migracionit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së, është parashikuar në Nenet 4, 80 dhe 81 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Bashkëpunimi në fushën e politikës së vizave ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, është parashikuar në Nenin 80 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Bashkëpunimi në fushën e azilit ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian, është parashikuar në Nenin 80 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit, ku përcaktohet se bashkëpunimi ndërmjet Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian në këtë fushë, do të përqendrohet në zbatimin e legjislacionit të brendshëm, nëpërmbyshjen e standardeve të Konventës së Gjenevës të vitit 1951 dhe Protokollit të New York, të vitit 1967, duke siguruar në këtë mënyrë respektimin e parimit të mos-kthimit të individit në atë vend që përbën kërcënim për jetën e tij, si dhe të të drejtave të tjera të azilkërkuesve dhe refugjatëve.

Bashkëpunimi policor dhe lufta kundër krimit të organizuar, ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së, është parashikuar në Nenet 4, 82, 84 dhe 85 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit. Bashkëpunimi në fushën e luftës kundër trafikeve të paligjshme, ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së, është parashikuar në Nenet 4 dhe 85 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit. Bashkëpunimi në fushën e luftës kundër pastrimit të parave ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së, është parashikuar në Nenin 4 dhe 82 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Gjithashtu në Nenet 5, 82 dhe 84 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit është parashikuar bashkëpunimi ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe BE-së në fushën e luftës kundër terrorizmit. Nenet 83 dhe 85 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit sigurojnë bashkëpunimin në fushën e luftës kundër drogës. Angazhimet në fushën e doganave janë marrë në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim Asociimit, të parashikuara në nenet 14, 15, 34, 43 dhe 97. Bashkëpunimi në fushën e çështjeve penale është përcaktuar në Nenin 85 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Legjislacioni relevant i BE-së

Në vijim të hyrjes në fuqi të Traktatit të Lisbonës, Fusha e Lirisë, Sigurisë dhe Drejtësisë rregullohet nga Kapitulli V-të i Traktatit për Funkcionimin e Bashkimit Evropian (Neni 67-89). Për më tepër, Karta e të Drejtave Themelore është bërë e detyrueshme dhe Bashkimi Evropian, sipas Nenit 6 të Traktatit të Bashkimit Evropian, është në rrugën e anëtarësimit në Konventën Evropiane për Mbrojtjen e të Drejtave të Njeriut dhe Lirive Themelore. Protokolli Nr. 36 i Traktateve Themelore rregullon statusin e legjislacionit para-Lisbonës që është miratuar në kuadrin e ish Shtyllës së Tretë të Bashkimit Evropian. Fusha e Lirisë, Sigurisë dhe Drejtësisë e përbën legjislacionin sekondar në tre fusha kryesore: Imigracioni, Vizat dhe Azili; Bashkëpunimi Gjyqësor dhe Policor në Çështjet Kriminale dhe Bashkëpunimi Gjyqësor në Çështjet Civile. Dy fushat e para dominohen nga direktivat dhe vendimet kuadër, ndërsa e fundit përmban rregullore direkt të aplikueshme. Listat e mëposhtme nuk janë të plota. Legjislacioni primar dhe sekondar është i plotësuar nga një volum i madh i praktikave gjyqësore të Gjykatës së Drejtësisë së Bashkimit Evropian.

Migrimi, Vizat dhe Azili:

- Direktiva 2013/32/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 qershor 2013 mbi procedurat e përbashkëta për dhënien e mbrojtjes ndërkombëtare;
- Rregullorja (BE) nr. 604/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 qershor 2013 që përcakton kriteret dhe mekanizmat për përcaktimin e vendeve anëtare përgjegjëse për shqyrtimin e aplikimeve për mbrojtje ndërkombëtare të dorëzuar në një nga vendet anëtare nga një shtetas i një shteti të tretë ose nga një person pa shtetësi;
- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 343/2003 e datës 18 shkurt 2003 që përcakton kriteret dhe mekanizmat për përcaktimin e vendeve anëtare përgjegjëse për shqyrtimin e aplikimeve për azil të dorëzuar në një nga vendet anëtare nga një shtetas i një shteti të tretë ose nga një person pa shtetësi;
- Rregullorja (KE) nr. 1560/2003 e datës 2 shtator 2003 e cila përcakton rregulla të detajuara për aplikimin e Rregullores së Këshillit (KE) nr. 343/2003 që përcakton kriteret dhe mekanizmat për përcaktimin vendin anëtar përgjegjës për shqyrtimin e aplikimeve për azil të dorëzuar në një nga vendet anëtare nga një shtetas i një shteti të tretë;
- Rregullorja Implementuese e Komisionit (KE) nr. 118/2014 e 30 janar 2014 që amendon Rregulloren e (KE) nr. 1560/2003 parashton rregulla të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (KE) Nr 343/2003 mbi vendosjen e kriterëve dhe mekanizmave për përcaktimin e shtetit anëtar përgjegjës për shqyrtimin e një kërkesë për azil dorëzuar në një nga vendet anëtare nga një shtetas i një vendi të tretë;
- Rregullorja (KE) nr. 862/2007 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 korrik 2007 mbi statistikën e Komunitetit mbi emigrimin dhe mbrojtjen ndërkombëtare dhe që shfuqizon Rregulloren e Këshillit (EEC) Nr. 311/76 mbi hartimin e statistikave për punëtorët e huaj,
- Direktiva e Këshillit 2003/86/KE e datës 22 shtator 2003 mbi të drejtën për bashkim familjar;

- Direktiva e Këshillit 2009/50/KE e datës 25 maj 2009 mbi kushtet e hyrjes dhe qëndrimin e qytetarëve të vendeve të treta, për qëllim të punësimit të kualifikimit të lartë;
- Direktiva 2014/66/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 maj 2014 mbi kushtet e hyrjes dhe qëndrimit të qytetarëve të vendeve të treta në kuadër e transferimit brenda korporatës;
- Direktiva 2011/98/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 dhjetor 2011 mbi procedurën e aplikimit të vetëm për një leje të vetme për qytetarët e vendeve të treta për të punuar dhe qëndruar në një vend anëtar dhe mbi një set të përbashkët të drejtash për punëtorët e vendeve të treta që qëndrojnë në mënyrë të ligjshme në një vend anëtar;
- Direktiva e Këshillit 2003/109/KE e datës 25 nëntor 2003 që lidhet me statusin e qytetarëve të vendeve të treta të cilët janë rezidentë afatgjatë;
- Konventa zbatuese e marrëveshjes Schengen;
- Direktiva 2011/95/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 dhjetor 2011 mbi standardet për kualifikimin e qytetarëve të vendeve të treta ose personave pa shtetësi si përfitues së mbrojtjes ndërkombëtare, për një status të unifikuar për refugjatët ose për personat që kualifikohen për mbrojtje suplementare dhe për përmbajtjen e mbrojtjes së dhënë;
- Direktiva 2014/36/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 26 shkurt 2014 mbi kushtet e hyrjes dhe qëndrimit të qytetarëve të vendeve të treta për qëllime punësimi si punëtorë sezonalë;
- Direktiva e Këshillit 2005/85/KE e datës 1 dhjetor 2005 mbi minimumin e standardeve të procedurave në vendet anëtare për dhënien dhe tërheqjen e statusit të refugjatit;
- Direktiva e Këshillit 2001/55/KE e datës 20 korrik 2001 mbi minimumin e standardeve për dhënien e mbrojtjes së përkohshme në rast të një fluksi hyrës masiv të personave të zhvendosur dhe mbi masat që promovojnë një ekuilibër përpjekjesh mes shteteve anëtare në marrjen e këtyre personave dhe mbajtjen e pasojave që e shoqërojnë;
- Direktiva 2008/115/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 16 dhjetor 2008 mbi standardet dhe procedurat e përbashkëta në vendet anëtare për kthimin e qytetarëve të vendeve të treta që qëndrojnë në mënyrë jo ligjore;
- Rregullorja (KE) nr. 810/2009 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 korrik 2009 që përcakton një kod komunitar për vizat (kodi i vizave);
- Rregullorja (KE) nr. 863/2007 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 korrik 2007 që përcakton një mekanizëm për krijimin e Skuadrave të Ndërhyrjes së Shpejtë Kufitare dhe që Rregulloren e Këshillit (KE) nr. 2007/2004 që lidhet me këtë mekanizëm dhe që rregullon detyrat dhe kompetencat e oficerëve të ftuar;
- Vendimi i Këshillit 2010/252/BE i datës 26 prill 2010 si suplement i Kodit Schengen të Kufijve përsa i përket survejimit të kufijve të jashtëm detar në kontekstin e bashkëpunimit operacional të koordinuar nga Agjencia Evropiane për Menaxhimin e Bashkëpunimit Operacional në kufijtë e jashtëm të vendeve anëtare të Bashkimit Evropian;

- Rregullorja (KE) nr. 562/2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 Mars 2006 që përcakton një kod Komunitar mbi rregullat e lëvizjes së personave nëpërmjet kufijve (Kodi Schengen i Kufijve);
- Direktiva 2008/115 /KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 16 dhjetorit 2008 mbi standardet dhe procedurat e përbashkëta në vendet anëtare për kthimin e shtetasve të vendeve të treta me qëndrim të parregullt;
- Direktiva e Këshillit 2005/71/KE e datës 12 tetor 2005 mbi procedurat specifike për pranimin e qytetarëve të vendeve të treta për qëllime të kërkimit shkencor;
- Direktiva e Këshillit 2004/82/KE e datës 29 prill 2004 mbi detyrimin për të komunikuar të dhënat e pasagjerëve;
- Vendimi Kuadër i Këshillit të çështjeve të brendshme dhe drejtësisë 2002/946/ i datës 28 nëntor 2002 mbi forcimin e kuadrit penal për të shtrënguar ndalimin e hyrjes së paautorizuar, transitit dhe rezidencës;
- Direktiva 2014/42KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 3 Prill 2014 “Mbi ngrirjen dhe konfiskimin e përfitimeve dhe produkteve të veprës penale në Bashkimin Evropian”.

Bashkëpunimi Policor dhe Gjyqësor në Çështje Penale

- Vendimi Kuadër i Këshillit 2004/757/JHA i datës 25 tetor 2004 që përcakton dispozitat bazë për elementët përbërës të akteve kriminale dhe penalteteve në fushën e trafikimit të drogës;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2003/568/JHA i datës 22 korrik 2003 për luftën kundër korrupsionit në sektorin privat;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 475/2002/JHA i datës 13 qershor 2002 për luftën kundër terrorizmit;
- Direktiva 2011/36/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 5 prill 2011 për parandalimin dhe luftën ndaj trafikimit të qenieve njerëzore dhe mbrojtjen e viktimave;
- Direktiva 2011/92/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 dhjetor 2011 për luftën ndaj abuzimit seksual dhe shfrytëzimit seksual të fëmijëve dhe pornografisë me fëmijë;
- Direktiva 2013/40/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 12 gusht 2013 për sulmet ndaj sistemeve të informacionit;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 465/2002 i datës 13 qershor 2002 për ekipet e përbashkëta hetimore;
- Direktiva e Këshillit 2004/80/KE e datës 29 prill 2004 për kompensimin e viktimave të krimit;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2005/212/JHA i 24 shkurtit 2005 për konfiskimin e të ardhurave, instrumenteve dhe pasurive me origjinë kriminale;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2005/214/JHA i datës 24 shkurt 2005 për aplikimin e parimit të njohjes së ndërsjelltë të penalteteve financiare;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2006/783/JHA i datës 6 tetor 2006 për aplikimin e parimit të njohjes së ndërsjelltë të urdhrave të konfiskimit;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2002/584/JHA i datës 13 qershor 2002 për mandat-arrestin evropian dhe procedurat e dorëzimit ndërmjet Shtete Anëtare;

- Vendimi Kuadër i Këshillit 2003/577/JHA i datës 22 korrik 2003 për ekzekutimin në Bashkimin Evropian të ardhurave për ngrirjen e pasurive apo provave;
- Direktiva 2011/99/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 dhjetor 2011 për urdhrin evropian të mbrojtjes;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2008/978/JHA i datës 18 dhjetor 2008 për mandatin evropian të provës për qëllime të marrjes së objekteve, dokumenteve dhe të dhënave që të përdoren në çështje penale;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2009/829/JHA i datës 23 tetor 2009 për aplikimin, ndërmjet Shteteve Anëtare të Bashkimit Evropian, të parimit të njohjes së ndërsjellë të vendimeve për masat mbikëqyrëse si alternativë ndaj arrestimit me burg;
- Direktiva 2014/41/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 3 prill 2014 për Urdhrin Evropian Hetimor për çështje penale;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2008/947/JHA i datës 27 nëntor 2008 për aplikimin e parimit të njohjes së ndërsjellë të vendimeve gjyqësore dhe dënimeve alternative (shërbim prove), në funksion të mbikëqyrjes së masave dhe sanksioneve alternative;
- Direktiva 2014/42/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 3 prill 2014 për ngrirjen dhe konfiskimin e instrumenteve dhe të ardhurave nga krimi në Bashkimin Evropian;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2008/909/JHA i datës 27 nëntor 2008 për aplikimin e parimit të njohjes së ndërsjellë të vendimeve në çështje penale që imponojnë vendime izolimi ose masa për privim lirie me qëllim ekzekutimin e tyre në Bashkimin Evropian;
- Direktiva 2012/29/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 25 tetor 2012 që përcakton standardet bazë për të drejtat, mbështetjen dhe mbrojtjen e viktimave të krimit;
- Direktiva 2010/64/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 20 tetor 2010 për të drejtën e përkthimit me gojë dhe shkrim në procedime penale;
- Direktiva 2012/13/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 22 maj 2012 për të drejtën e informimit në procedime penale;
- Direktiva 2013/48/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 22 tetor 2013 për të drejtën e mbrojtjes me avokat në procedime penale dhe në procedimet e mandat-arrestin evropian, si edhe për të drejtën për të informuar një palë të tretë për privimin e lirisë dhe për të komunikuar me palë të treta dhe autoritetet konsullore gjatë kohës së privimit të lirisë;
- Direktiva 2014/62/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 15 maj 2014 për mbrojtjen e euros dhe monedhave të tjera ndaj falsifikimit me të drejtë penale;
- Vendimi Kuadër i Këshillit 2008/841/JHA i datës 24 tetor 2008 për luftën kundër krimit të organizuar.

Bashkëpunimi Gjyqësor në Çështje Civile

- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 44/2001 e datës 22 dhjetor 2000 për juridiksionin si dhe njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore në çështje civile dhe tregtare;
- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 2201/2003 e datës 27 nëntor 2003 për juridiksionin si dhe njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore në çështje martesore dhe çështjet e përgjegjësisë prindërore;

- Direktiva e Këshillit 2002/8/KE e datës 27 janar 2003 për përmirësimin e aksesit në drejtësi në mosmarrëveshje ndërkufitare, duke vendosur rregulla të përbashkëta bazë në lidhje me ndihmën juridike për këto mosmarrëveshje;
- Rregullorja (BE) nr. 1215/2012 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 12 dhjetor 2012 për juridiksionin si dhe njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore në çështje civile dhe tregtare;
- Rregullorja (KE) nr. 593/2008 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 17 qershor 2008 për legjislacionin e zbatueshëm për detyrimet kontraktore (Romë I);
- Rregullorja (KE) nr. 1896/2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 12 dhjetor 2006 që krijon urdhrin evropian për procedurën e pagimit;
- Rregullorja (KE) nr. 805/2004 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 21 prill 2004 për krijimin e Urdhër-Ekzekutimit Evropian për pretendimet e paankimuara;
- Rregullorja (KE) nr. 861/2007 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 korrik 2007 që përcakton Procedurën Evropiane për Pretendimet e Vogla;
- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 1206/2001 e datës 28 maj 2001 për bashkëpunimin ndërmjet Shteteve Anëtare në marrjen e provave në çështje civile dhe tregtare;
- Rregullorja e Këshillit (KE) nr. 4/2009 e datës 18 dhjetor 2008 për juridiksionin, legjislacionin e zbatueshëm, njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore si dhe bashkëpunimin në çështje që lidhen me detyrimet ushqimore;
- Rregullorja (BE) nr. 650/2012 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 4 qershor 2012 për juridiksionin, legjislacionin e zbatueshëm, njohjen dhe ekzekutimin e vendimeve gjyqësore si edhe pranimin dhe ekzekutimin e instrumenteve autentike në çështje të trashëgimisë dhe në krijimin e Certifikatës Evropiane të Trashëgimisë;
- Rregullorja (KE) nr. 1393/2007 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 13 nëntor 2007 për dorëzimin në Shtetet Anëtare të dokumente gjyqësore dhe ekstragjyqësore në lidhje me çështje civile apo tregtare (dorëzimi i dokumenteve);
- Rregullorja (KE) nr. 864/2007 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 11 korrik 2007 për legjislacionin e zbatueshëm për detyrimet jokontraktore (Romë II);
- Rekomandim i Komisionit i datës 4 prill 2001 për parimet e organeve jashtëgjyqësore të përfshira në zgjidhjen konsensuale të mosmarrëveshjeve konsumatore.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Shqipëria po vazhdon përafrimin e ligjeve të saj me *acquire* BE të Kapitullit 24. Arritjet e fundit janë listuar si më poshtë:

Ligji për Kontrollin dhe Mbikëqyrjen e Kufirit Shtetëror Nr. 9861, datë 24.01.2008 është i përafruar pjesëshëm me:

- Rregulloren (KE) Nr. 562/2006 të Parlamentit dhe Këshillit Evropian që vendos një Kod të Përbashkët mbi rregullat që mbizotërojnë në lëvizjen e personave në pikat kufitare (Kodi Kufitar i Schengen).

Ligji Nr. 108/2013 “Për të huajt”, datë 28.3.2013 është përputhur pjesërisht me:

- Rregulloren e Parlamentit Evropian dhe të Këshillit Nr. 810/2009, datë 13 qershor 2009 "Mbi ngritjen e Kodit të Komunitetit mbi vizat".

- Direktivën 2009/52/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 18 qershor 2008, "Mbi parashikimin e standardeve minimale të sanksioneve dhe masave ndaj punëdhënësve për punonjësit nga vendet e treta me qëndrim të paligjshëm".
- Direktivën e Këshillit 2009/50/KE, datë 25 maj 2009, "Mbi kushtet e hyrjes dhe qëndrimit të shtetasve të vendeve të treta me qëllim pune tepër të kualifikuar".
- Direktivën 2008/115/KE të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, datë 16 dhjetor 2008, "Mbi standardet dhe procedurat e përbashkëta në vendet e anëtare për kthimin shtetasve të vendeve të treta me qëndrim të parregullt".
- Direktivën e Këshillit 2005/71/KE, datë 12 tetor 2005, "Mbi procedurat specifike për pranimin e shtetasve të vendeve të treta për qëllime të kërkimeve shkencore".
- Direktivën e Këshillit 2004/82/KE, datë 29 prill 2004 "Për detyrimin e transportuesve për të komunikuar të dhënat për pasagjerët".
- Direktivën e Këshillit 2004/81/KE, datë 29 prill 2004 "Mbi lejet e qëndrimit të lëshuara shtetasve të vendeve të treta që janë viktimë të trafikimit të qenieve njerëzore ose që kanë qenë subjekt i një veprimi për lehtësimin e imigracionit të paligjshëm, të cilët bashkëpunojnë me autoritetet kompetente".
- Direktivën e Këshillit 2004/114/KE, datë 13 dhjetor 2004, "Mbi kushtet e pranimin të shtetasve të vendeve të treta për qëllim studimi, programe të shkëmbimit për nxënës, trajnim pa pagesë ose shërbim vullnetar".
- Direktivën e Këshillit 2003/109/KE, datë 25 nëntor 2003 në lidhje me statusin shtetasve të vendeve të treta që janë rezidentë afatgjatë,
- Direktivën e Këshillit 2003/86/KE, datë 22 shtator 2003 "Mbi të drejtën e bashkimit familjar".
- Vendimin Kuadër të Këshillit, 2002/946/DÇB, datë 28 nëntor 2002 "Për forcimin e kuadrit penal me qëllim forcimin e ndalimit të hyrjeve të paautorizuara, transitit dhe qëndrimit".

Ligji Nr. 8432, datë 14.12.1998, "Për azilin në Republikën e Shqipërisë", i ndryshuar. Ky ligj është përafuar pjesërisht me këto direktiva:

- Direktivën e Këshillit 2001/55/KE, datë 20 Korrik 2001 "Standardet minimale për dhënien e mbrojtjes së përkohshme në rastet e flukseve masive të personave të shpërngulur dhe mbi masat që promovojnë një ekuilibër përpjekjesh ndërmjet Shteteve Anëtare në pritjen e këtyre personave dhe përbalimin e pasojave.
- Direktivën e Parlamentit Evropian dhe Këshillit Nr 2011/95/BE datë 13 Dhjetor 2011 mbi Standardet e kualifikimit të personave të Shteteve të Treta apo personave pa shtetësi përfitues nga mbrojtja ndërkombëtare, për marrjen e statusit si refugjatë apo për të qenë të kualifikuar për ndihmën e mbrojtjes si dhe për përmbajtjen e përfitimit të mbrojtjes.
- Direktiva 2013/32/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 26 Qershor 2013 mbi procedurat e përbashkëta për përfitimin dhe tërheqjen e mbrojtjes ndërkombëtare.

Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit", i ndryshuar

- Direktiva 2005/60/KE e Parlamenti Evropian dhe e Këshillit e datës 26 Tetor 2005 mbi parandalimin e përdorimit të sistemit financiar me qëllim pastrimin e parave dhe financimin e terrorizmit.

- Qëndrimi i Përbashkët i Këshillit datë 27 Dhjetor 2001 mbi luftën kundër terrorizmit,
- Vendimi i Këshillit 2000/642/DÇB në lidhje me dispozitat për bashkëpunim midis drejtorisë së inteligjencës financiare të Shteteve Anëtare në lidhje me shkëmbimin e informacioneve.
- Vendimi kuadër i Këshillit 2005/212/DÇB datë 24 Shkurt 2005 mbi konfiskimin e të ardhurave kriminale, instrumenteve dhe pronave.
- Vendimi i Këshillit 2007/845/DBÇ datë 6 Dhjetor 2007 në lidhje me bashkëpunimin midis Zyrës së Konfiskimit të Aseteve të Shteteve Anëtare në fushën e gjurmimit dhe identifikimit të llojit të produkteve, apo pronave të tjera në lidhje me krimin.

Ligji Nr. 7905, datë 21.03.1995, “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë”, (amenduar) është përafuar:

- Vendimi i Përbashkët i Këshillit datë 27 Dhjetor 2001 mbi luftimin e terrorizmit,
- Vendimi kuadër i Këshillit 2002/475/DBÇ datë 13 Qershor 2002 mbi luftimin e terrorizmit,
- Vendimi kuadër i Këshillit datë 28 Maj 2001 mbi luftimin e evazionit dhe falsifikimin e mjeteve jo-monetare të pagesave,
- Vendimi kuadër i Këshillit datë 26 Qershor 2001 mbi pastrimin e parave, identifikimin, gjurmimin, bllokimin, sekuestrimin dhe konfiskimin e instrumenteve dhe produkteve të krimit,
- Vendimi kuadër i Këshillit 2002/475/DBÇ datë 13 Qershor 2002 mbi luftën kundër terrorizmit,
- Vendimi i Këshillit 2005/671/DBÇ datë 20 Shtator 2005 mbi shkëmbimin e informacioneve dhe bashkëpunimin në lidhje me kundërvajtjet e terrorizmit,
- Vendimi kuadër i Këshillit 2006/783/DBÇ datë 6 Tetor 2006 mbi aplikimin e njohjes së përbashkët të urdhrave të konfiskimit,
- Vendimi kuadër i Këshillit datë 28 Maj 2001 mbi luftën kundër evazionit dhe falsifikimin e mjeteve jo-monetare të pagesave.

Ligji Nr.157/2013, "Për masat kundër financimit të terrorizmit". Ky ligj është i përafuar pjesërisht me legjislacionin e BE-së:

- Vendimi i Këshillit 2007/845/DBÇ datë 6 Dhjetor 2007 në lidhje me bashkëpunimin midis Zyrës së Konfiskimit të Aseteve të Shteteve Anëtare në fushën e gjurmimit dhe identifikimit të llojit të produkteve, apo pronave të tjera në lidhje me krimin,
- Vendimi kuadër i Këshillit 2005/212/DÇB datë 24 Shkurt 2005 mbi konfiskimin e të ardhurave kriminale, instrumenteve dhe pronave.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucioni përgjegjës për këtë kapitull, është Ministria e Punëve të Brendshme (MPB) në Shqipëri përbërë nga strukturat e mëposhtme:

- Policia e Shtetit (DPPSH)
- Njësia Antitrafik
- Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët.

Institucionet e përfshira janë:

- Ministria e Financave (Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave)
- Agjencia e Administrimit dhe Konfiskimit të Aseteve të Sekuestruara
- Ministria e Drejtësisë
- Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë
- Ministria e Punëve të Jashtme (Shërbimi Konsullor)
- Ministria e Mbrojtjes (Forca Detare/ Roja Bregdetare)
- Qendra Ndër-operacionale Detare (Ministria e Mbrojtjes)
- Prokuroria e Përgjithshme
- Ministria e Shëndetësisë
- Ministria e Arsimit dhe Sporteve
- Shërbimi Informativ Shtetëror
- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës
- Ministria e Zhvillimit Urban dhe Turizmit
- Ministria e Kulturës

II.4 Parashikimet financiare

Policia e Shtetit

Numri i punonjësve dhe kosto për një vit (2015)

Emertimi	Nr. i punonjësve	Paga	Sigurimet Shoqërore	Totali
Asetet Kriminale	30	32,259	4,851	37,110
Trafiqet e paligjshme	96	103,229	15,523	118,752
Pastrimi i parave dhe korrupsioni	55	59,142	8,894	68,036
Policiashkencore	151	162,370	24,417	186,787
Terrorizmi	72	77,422	11,642	89,064
Luftakundërdrogës	124	133,337	20,051	153,388
Parandalimi i krimit	976	1,049,583	157,882	1,207,465
TOTALI	1,504	1,617,342	243,260	1,860,602

Numri i punonjësve dhe kosto për vitet 2014, 2015, 2016 dhe 2017

Nr	2014	2015	2016	2017
Nr. i punonjësve	1,460	1,504	1,504	1,504
Rroga	1,363,263	1,617,342	1,850,823	1,887,231
Sigurimet Shoqërore	243,260	243,260	243,260	243,260
Totali	1,606,523	1,860,602	2,094,083	2,130,491

Për Departamentin e Kufirit dhe Migracionit

Numri i punonjësve dhe kostoja për vitet 2014, 2015, 2016

Nr.	2014	2015	2016
Nr. punonjësve	1473	1473	1473
Paga	1,413,000	1,413,000	1,413,000
Sigurime Shoqërore	231,850	231,850	231,850
Totali	1,644,850	1,644,850	1,644,850

Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit dhe Pastrimit të Parave ka parashikuar në linjën e buxhetit “Lufta kundër transaksioneve Financiare jo-ligjore”, për periudhën 2013-2016 si më poshtë:

Tavanet Përgatitore, Draft Buxheti Afat Mesëm 2012-2014 për programin “Lufta kundër transaksioneve financiare jo të ligjshme”																
	Shpenzime për paga				Shpenzime të tjera korrente				Shpenzime kapitale të brendshme				Financime të huaja			
	Vit i 2014	Viti 2015	Vit i 2016	Viti 2017	Viti 2014	Vit i 2015	Viti 2016	Viti 2017	Vit i 2014	Viti 2015	Viti 2016	Vit i 2017	Vit i 2014	Viti 2015	Viti 2016	Viti 2017
Lufta kundër Transaksioneve Financiare jo-ligjore	33,300	330,000	33,000	330,000	16,000	16,000	170,000	170,000	1,000	300,000	300,000	30,000	0	0	0	0
Total	33,300	33,000	33,000	33,000	16,000	16,000	17,000	17,000	1,000	3,000	3,000	3,000	0	0	0	0

Ministria e Mbrojtjes (Forca Detare/ Roja Bregdetare)

	2012	2013	2014	2015
Kosto Totale	1,079,694,000	890,964,000	1,218,500,000	1,297,506,000
Mbështetja nga Buxheti i Shtetit	879,694,000	890,964,000	1,218,500,000	1,297,506,000
Ndihma e Jashtme	200,000,000	0	0	0
				0

SHKB

	2014	2015	2016	2017
Kosto totale	161.343	155.319	155.319	155.319
Buxheti vjetor i SHKB-së	161.343	155.319	155.319	155.319
Asistencë e huaj	0	0	0	0

III. Prioritetet

Prioritetet të paraqitura në Partneritetin Evropian:

- Përforcimi i kapaciteteve administrative për përgatitjen e implementimit të MSA-së dhe zotimet e Marrëveshjes së Ndërmjetme.
- Të rritet pavarësia, llogaridhënia dhe transparenca në sistemin gjyqësor duke nxitur mbrojtjen me kushtetutë të gjykatësve, duke zgjedhur gjykatësit dhe prokurorët me provime kompetitive, duke përcaktuar vlerësime të performancës me meritë për prokurorët si dhe duke vendosur rregulla objektive në alokimin e çështjeve të gjyqtarët.
- Implementimin e Strategjisë Kundër-Korrupsionit 2007-2013 dhe rekomandimet e bëra nga raporti i vlerësimit të Grupit të Shteteve të Këshillit të Evropës kundër korrupsionit 2005, si dhe investigim dhe dënim të çështjeve për korrupsion në polici dhe drejtësi.
- Të arrihet rezultate të dukshme në luftën kundër krimit të organizuar, veçanërisht r udhëheqjene policisë drejt inteligjencës si dhe sigurinë efektive të vazhdimësisë gjyqësore.

Prioritetet kryesore për Kapitullin 24 të bazuara mbi dokumentet strategjike dhe progres raportet:

- Duhet të rriten kapacitetet e vlerësimit të kërcënimeve në Policinë Kufitare dhe të Migracionit (BMP);
- Duhet të forcohet bashkëpunimi dhe koordinimi i institucioneve të përfshira në menaxhimin e kufirit blu dhe duhet të sigurohet qëndrueshmëria financiare e mekanizmave të mbikëqyrjes;
- Të forcohet koordinimi dhe bashkëpunimi mes institucioneve që bëjnë pjesë në QNOD-së, dhe kapaciteti veprues duhet të garantohet me financim të përshtatshëm;
- Vlerësimi i rrezikut i QNOD-së duhet të marrë parasysh skadimin e moratoriumit për motoskafët, mjetet turistike;
- Të përmirësohet harmonizimi i statistikave institucionale në lidhje me vijimësinë e rezultateve të hetimeve, ndjekjeve penale dhe dënimeve. Shqipëria duhet të miratojë një Strategji dhe Plan Veprimi të përforcuar për Migracionin, duke marrë në konsideratë mësimet e dala nga zbatimi i Strategjisë së mëparshme. Duhet monitoruar nga afër procesi i zbatimit të Strategjisë dhe Planit të veprimit për ri integrimin e të kthyerve;
- Policia e Kufirit dhe Migracionit duhet të tregojë vëmendje të veçantë ndaj kundër-korrupsionit, analizës së riskut dhe bashkëpunimit të përmirësuar me njësitë e tjera të zbatimit të ligjit dhe QNOD-në;
- Autoritetet shqiptare duhet të sigurojnë burime të mjaftueshme njerëzore dhe buxhetore për të siguruar kapacitetet operationale të QNOD-së;
- Procedurat për ndryshimin e emrit në regjistrin civil dhe lëshimi i dokumenteve të reja të identitetit duhet të rishikohen dhe monitorohen,
- Miratimi i një Strategjie dhe Plan Veprimi për Migracionin, duke marrë në konsideratë mësimet e dala nga zbatimi i Strategjisë së mëparshme;

- Forcimin e masave për luftën kundër krimit ndërkufitar dhe trafikeve të paligjshme me synim rritjen e standardeve të sigurisë së kufijve në parametrat e vendeve të BE-së;
- Forcimin e kapaciteteve për menaxhimin e migracionit;
- Rritja e standardeve për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufijve nëpërmjet aplikimit të praktikave më të mira për menaxhimin e integruar të tij;
- Krijimi i një kuadri ligjor të përshtatshëm dhe të harmonizuar me standardet e BE-së dhe Rregullores Schengen, Të përafrohet plotësisht me standardet e BE-së qarkullimi i mallrave, mjeteve dhe udhëtarëve në kufi, duke garantuar lehtësi për tregtinë e ligjshme dhe kufij tësigurtë;
- Të rritet kapaciteti i punës së laboratorit të kriminalistikës, sidomos për interpretimin e ADN-së data bazën e ADN-së;
- Duhet krijuar një *trackrecord* solid i hetimit, ndjekjeve penale dhe dënimeve për raste të krimit të organizuar. Të rritet më tej kapaciteti investigativ i Policisë së Shtetit për sa i përket operacioneve informative dhe metodave speciale të hetimit;
- Miratimi i ligjit për parandalimin dhe luftën kundër krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pronave,
- Ka nevojë të fuqizohet më tej bashkëpunimi ndërmjet Policisë së Shtetit dhe Agjencive të tjera të zbatimit të ligjit;
- Forcimi i bashkëpunimit në nivel rajonal dhe ndërkombëtar mes Policisë së Shtetit dhe partnerëve;
- Sigurimi i të dhënave dhe statistikave që mundësojnë vlerësimin e progresit në luftën kundër krimit të organizuar dhe track-recordet aktuale duhet të përmirësohen dhe të harmonizohen sipas standardeve Evropiane;
- Niveli dhe efica e hetimeve duhet të rritet dhe duhet të çojë në krijimin e një *trackrecord-i* solid dhe të nxisë bashkëpunimin ndërkombëtar në këtë fushë. Duhet të bëhet përdorim i plotë i mundësive dhe mjeteve të siguruara nga Ligji Anti-mafia për kapjen dhe konfiskimin e aseteve kriminale;
- Strategjia Kombëtare dhe Plani i Veprimit për Luftën kundër trafikimit të qenieve njerëzore duhet të zbatohet nëpërmjet një qasjeje holistike dhe ndërdisiplinore;
- Përpjekjet në luftën kundër drogës duhet të vazhdojnë më tej duke u mbështetur në analizën e rreziqeve, hetimet pro aktive si dhe në bashkëpunimin ndër-institucional dhe atë ndërkombëtar;
- Zbatimi efektiv i Planit për luftën kundër kultivimit të bimëve narkotike;
- Menaxhimi i azilit drejt një sistemi më efektiv dhe të qëndrueshëm i cili duhet të sigurojë koordinimin e duhur edhe menaxhimin e tij;
- Pajisja e refugjatëve me karta identiteti dhe dokumente udhëtimi;
- Rritja e koordinimit dhe bashkëpunimit mes institucioneve në QNOD;
- Rritja e kapaciteteve vëzhguese, operacionale dhe monitoruese në luftën kundër krimit të organizuar në hapësirën detare;
- Krijimi i një platforme ndër-institucionale të analizës së riskut;
- Konsolidimi i mëtejshëm i bashkëpunimit ndër-institucional, me agjencitë dhe institucionet e përfshira në parandalimin dhe luftën kundër pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;

- Bashkëpunimi me institucione të tjera dhe agjenci shtetërore për të bërë të mundur zgjerimin e aksesit në ato databaza të cilat janë të nevojshme në kuadër të analizës dhe shpërndarjes së informacionit për agjencitë e zbatimit të ligjit;
- Përafrimi i mëtejshëm i legjislacionit për parandalimin e pastrimit të parave dhe të financimit të terrorizmit me standardet ndërkombëtare të Grupit të Posaçëm të Veprimit Financiar dhe *Acquise* BE-së;
- Rritja e bashkëpunimit me autoritetet mbikëqyrëse/licencuese të subjekteve të ligjit në drejtim të rritjes së përputhshmërisë së këtyre të fundit me legjislacionin në fushën e parandalimit të pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit;
- Bashkëpunimi me institucione dhe agjenci shtetërore për të mundësuar shtrirjen e aksesit në ato baza të dhënash të cilat janë të dobishme në kuadër të analizimit dhe shpërndarjes së informacionit për agjencitë ligjzbatuese;
- Forcimi i sistemit parandalues për rritjen dhe përmirësimin e raportimit të transaksioneve të dyshimta;
- Në rritjen e rezultateve në goditjen e krimit të organizuar dhe trafikut të lëndëve narkotike, për shkak të natyrës së tyre, veprimet hetimore duhet të kryhen vetëm nga njësi të specializuara të policisë, të cilat të jenë në gjendje të kryejnë veprime hetimore njëkohësisht në disa pjesë të territorit, të koordinojnë me agjenci të huaja të zbatimit të ligjit, të përdorin metodat speciale të hetimit si dhe të disponojnë kapacitetet e duhura njerëzore dhe teknike për shkak të kompleksitetit që shfaq hetimi i krimit të organizuar.

Më konkretisht këto masa do të synojnë:

- Nxitjen e hetimeve proaktive: objektivi është nxitja e strukturave të Policisë së Shtetit dhe bashkëpunimi i ngushtë me to për të mundësuar rritjen e kapaciteteve për të përballuar një numër më të lartë të hetimeve proaktive;
- Përsosjen e metodave të hetimeve: objektivi është nxitja e bashkëpunimit me policinë gjyqësore në drejtim të përdorimit me sukses të teknikave speciale të hetimeve;
- Rritja e rezultateve në hetimin e aseteve kriminale: Si mjet i rëndësishëm në goditjen e krimit të organizuar konsiderohet zbatimi i ligjit “Për parandalimin dhe goditjen e krimit të organizuar dhe trafikimit përmes masave parandaluese kundër pasurisë”, zgjerimi i hetimeve pro aktive në këtë fushë.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015-2017

IV.1 Kufijtë e jashtëm

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e Menaxhimit të Integruar të Kufirit dhe Plani i Veprimit	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit dhe institucionet kontribuuese	2014- 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore 562/2006/KE	Ligji nr. 9861, datë 24.01.2008 Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror.	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	i pjesshëm	24.01.2008	11.02.2008
Rregullore 562/2006/KE	VKM nr. 1018, datë 30.09.2009, " Për përcaktimin e standardeve dhe kritereve në Pikat e Kalimit të Kufirit, në Republikën e Shqipërisë"	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	i pjesshëm	30.09.2009	20.11.2009
Direktiva 2002/59/KE	Ligji nr. 8875, datë 04.04.2002, "Për Rojën Bregdetare Shqiptare". (i ndryshuar)	Ministria e Mbrojtjes dhe Qendra Ndërinstitucionale Operacionale Detare (QNOD)	i pjesshëm	04.04.2002	04.04.2002
	VKM nr. 606, datë 04.12.2002, "Për Miratimin e Manualit të Rojës Bregdetare Shqiptare".	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD	i pjesshëm	04.12.2002	04.12.2002
	Vendim nr. 954, datë 30.09.2009 "Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009

	me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det”, i ndryshuar				
	Ligj nr. 10435, datë 23.06.2011, “Për Shërbimin e Kërkim-Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë”.	QNOD dhe Forca Detare	i pjesshëm	23.06.2011	23.06.2011
83/419/EEC: Rekomandimi i Këshillit I datës 25 korrik 1983 mbi ratifikimin ose pranimin në konventën ndërkombëtare mbi kërkimshpëtimin detar e vitit 1979.	VKM Nr. 742, datë 16.10.2012, “Për Organizimin dhe Funksionimin e Qendrës Kombëtare të Kërkim-Shpëtimit”.	Ministria e Mbrojtjes	i pjesshëm	16.10.2012	16.10.2012
Rregullore 86/4055/KE	Ligji nr. 8875, datë 04.04.2002, “Për Rojën Bregdetare Shqiptare”. (i ndryshuar)	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.04.2002	04.04.2002
	VKM nr. 606, datë 04.12.2002, “Për Miratimin e Manualit të Rojës Bregdetare Shqiptare”.	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.12.2002	04.12.2002
	Vendim nr. 954, datë 30.09.2009 “Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009

	kanë interesa në det”, i ndryshuar				
Rregullore 2009/391/EC	Ligji nr. 8875, datë 04.04.2002, “Për Rojën Bregdetare Shqiptare”. (i ndryshuar)	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.04.2002	04.04.2002
	VKM nr. 606, datë 04.12.2002, “Për Miratimin e Manualit të Rojës Bregdetare Shqiptare”.	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.12.2002	04.12.2002
	Vendim nr. 954, datë 30.09.2009 ”Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det”, i ndryshuar	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009
Rregullore 2009/392/KE	Ligji nr. 8875, datë 04.04.2002, “Për Rojën Bregdetare Shqiptare”. (i ndryshuar)	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.04.2002	04.04.2002
	VKM nr. 606, datë 04.12.2002, “Për Miratimin e Manualit të Rojës Bregdetare Shqiptare”.	Ministria e Mbrojtjes dhe QNOD.	i pjesshëm	04.12.2002	04.12.2002
	Vendim nr. 954, datë 30.09.2009	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009

	"Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det", i ndryshuar				
Rregullore 2011/404/KE	Vendim nr. 954, datë 30.09.2009 "Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det".	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009
Rregullore 2010/468/KE	VKM nr. 954, datë 30.09.2009 "Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det", i ndryshuar	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009
Rregullore 2008/1005/KE	VKM nr. 954, datë 30.09.2009 "Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det", i ndryshuar	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009

Rregullore 2009/1224/KE	VKM nr. 954, datë 30.09.2009 ”Për organizimin, strukturën, funksionimin e QNOD dhe bashkëveprimin me institucionet shtetërore, që kanë interesa në det”, i ndryshuar	QNOD	i pjesshëm	30.09.2009	30.09.2009
Direktiva 98/41/KE	Ligj nr. 10435, datë 23.06.2011, “Për Shërbimin e Kërkim- Shpëtimit në Republikën e Shqipërisë”.	QNOD dhe Forca Detare	i pjesshëm	23.06.2011	23.06.2011

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

BE <i>acquis</i>	Statusi i përkthimit Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Statusi i përkthimit Anglisht (Po/Jo)	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë /i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR2015</u>							
Rregullore 562/2006/KE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”. Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt2015	Janar 2016

		kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”					
Rregullore 269/2008/KE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”	JO	Ministria e Punëve të Brendshme	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Prill 2016
Rregullore 81/2009/KE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Janar 2016
Rregullore 810/2009/KE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Prill 2016

		mbikëqyrjen e kufirit shtetëror					
Rregullore 265/2010/BE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme -Policia e Shtetit -Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Janar 2016
Rregullore 610/2013/BE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror”	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Prill 2016
Rregullore 1051/2013/BE	PO	Projekt ligj “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen e kufirit shtetëror” Akte nënligjore në zbatim të ligjit “Për kontrollin dhe mbikëqyrjen	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	I Plotë	Tremujori i katërt 2015	Janar 2016

		e kufirit shtetëror”.					
AFAT-MESME (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2 Migracioni

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Drafti i dokumentit strategjik “Strategjia Kombëtare për Punësim dhe Aftësi” 2014-2020.	MMSR	2014 - 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

BE <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptarë	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë /i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptarë)	Hyrja në fuqi
Rregullore 810/2009/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2009/52/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2009/50/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2009/50/KE	Vendim i KM Nr. 66, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin dhe anulimin e lejes së punës, si punonjës me kualifikim të lartë, të tipit “A/KL”	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Pjesshëm	12.02.2014	03.03.2014
Rregullore 2008/115/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2005/71/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013

Rregullore 2004/81/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2004/114/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
	Nr. 74 datë 12.02.2014, Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për studentë, të tipit, Tipi "A/SHV" Vendim i KM Nr. 76, datë 12.02.2014 “Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për studentë, të tipit “A/S” Vendim i KM Nr. 82, datë 12.02.2014 “Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për formim profesional, të tipit “A/FP”	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Pjesshëm	12.02.2014	3.03.2014
	Nr. 74 datë	Ministria e	Pjesshëm	12.02.2014	03.03.2014

	12.2.2014, Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për studentë, të tipit, Tipi A/SHV"	Mirëqenies Sociale dhe Rinisë			
Direktiva 96/71/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 16 dhjetorit 1996 në lidhje me transferimin e punëtorëve në kuadër të ofrimit të shërbimeve;	Vendim i KM Nr. 85, datë 12.2.2014“Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për të transferuarit brenda ndërmarrjes, të tipit “A/TN”	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Pjesshëm	12.02.2014	03.03.2014
	Nr. 82, datë 12.2.2014 Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës, për formim profesional, të tipit “A/FP”	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	Pjesshëm	12.02.2014	03.03.2014
Rregullore 2003/109/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2003/86/EC	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Direktiva e Këshillit	Vendim i KM Nr. 80, datë 12.2.2014	Ministria e Mirëqenies	Pjesshëm	12.02.2014	03.03.2014

2003/86/KE	“Për përcaktimin e kriterëve, të dokumentacionit e të procedurës për pajisjen, refuzimin, ripërtëritjen dhe anulimin e lejes së punës për anëtarët e familjes, e tipit “A/AF”	Sociale dhe Rinisë			
Rregullore 2004/82/KE	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013
Rregullore 2002/946/PBÇ	Ligji Nr. 108/2013, “Për të huajt”, datë 28.03.2013	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	28.03.2013	20.04.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/ përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR 2015</u>							
Vendim 98/701/JHA	JO	VKM “Për miratimin e dokumenteve të udhëtimit për të huajt dhe lejeve të qëndrimit”	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dytë 2015	Tremujori i Dytë 2015

Direktivë 2008/115/ EC	JO	Udhëzim i MPB “Mbi procedurat e trajtimit të shtetasve të huaj të cilët nuk plotësojnë, më kushtet për hyrje, qëndrim ose banim në territorin e Republikës së Shqipërisë.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracioni t	E Plotë	Tremujori i Dytë 2015	Tremujori i Dytë2015
Direktivë 2009/52/E C	JO	Udhëzim i MPB “Mbi procedurat e trajtimit të shtetasve të huaj të cilët nuk plotësojnë, më kushtet për hyrje, qëndrim ose banim në territorin e Republikës së Shqipërisë.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracioni t	E Plotë	Tremujori i Dytë2015	Tremujori i Dytë2015
Vendimi Kudër 2002/946/ JHA	JO	Udhëzim i MPB “Mbi procedurat e trajtimit të shtetasve të huaj të cilët nuk plotësojnë, më kushtet për hyrje, qëndrim ose banim	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracioni t	E Plotë	Tremujori i Dytë2015	Tremujori i Dytë2015

		në territorin e Republikës së Shqipërisë.					
Direktivë 810/2009/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB, MPJ dhe Shërbimit Informativ shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurat e pajisjes së të huajve me vizë”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracioni, MPJ, SHISH	E Plotë	Tremujori i Dyte 2015	Tremujori i Dyte 2015
Direktivë 2003/86/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB dhe Shërbimit Informativ Shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurën e pajisjes së të huajve me leje qëndrimi”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dyte 2015	Tremujori i Dyte 2015
Direktivë 2009/50/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB dhe Shërbimit Informativ Shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurën e pajisjes së të huajve me leje qëndrimi”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dyte 2015	Tremujori i Dyte 2015

		huajve me leje qëndrimi”.					
Direktivë 2003/109/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB dhe Shërbimit Informativ Shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurën e pajisjes së të huajve me leje qëndrimi”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dytë 2015	Tremujori i Dytë 2015
Direktivë 2004/114/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB dhe Shërbimit Informativ Shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurën e pajisjes së të huajve me leje qëndrimi”.	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dytë 2015	Tremujori i Dytë 2015
Direktivë 2004/81/EC	JO	Udhëzim i përbashkët i MPB dhe Shërbimit Informativ Shtetëror “Mbi bashkëpunimin në procedurën e pajisjes së të huajve me	JO	Ministria e Punëve të Brendshme Policia e Shtetit Policia e Kufirit dhe Migracionit	E Plotë	Tremujori i Dytë 2015	Tremujori i Dytë 2015

		leje qëndrimi”.					
Kodi i kufijve Schengen (2006/562 /EC, indryshuar me 2013/610/ EC)	jo	Ndryshime t në ligjin Nr.108 datë 28.03.2013 “Për të huajt”	Jo	Ministria e Punëve të Brendshme	E Plotë	Tremujori i Trete 2015	Tremujori i Katert 2015
<u>AFAT MESE (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.3 Politika e Vizave

Kuadri Ekzistues i Politikave

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referencës
Hartimi i Politikave të Vizave	Ministria e Punëve të Jashtme / Ministria e Punëve të Brendshme / SHISH	2013 - 2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesëshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore 539/2001/EC	Ligji Nr. 108/2013 "Për të huajt"	Ministria e Punëve të Jashtme / Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesëshëm	28.03.2013	20.04.2013
	VKM Nr. 513, “Mbi përcaktimin e kriterëve, procedurave dhe dokumentacionit për hyrjen, qëndrimin dhe trajtimin e të huajve në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Punëve të Jashtme / Ministria e Punëve të Brendshme / SHISH	I pjesëshëm	13.06.2014	20.07.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të planifikuara 2015– 2017

Acquis e BE	Statusi i përkthimit në shqip	Legjislacioni Shqiptar	Statusi i përkthimit në Anglisht	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafritimit	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
AFAT-SHKURTËR 2015							
Rregullore 539/2001/EC		Udhëzim i përbashkët për procedurat e vizave në zbatim të Ligjit 108/13, për të huajt.		Ministria e Punëve të Jashtme / Ministria e Punëve të Brendshme / SHISH	I pjesshëm.	3 muhori i tretë 2015	3 muhori i katërt 2015
AFAT-MESËM (2016– 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Azili

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i masave Ligjore Ekzistuese

Acquise BE	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafritimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)

Directive 2013/32/EU	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e Shqipërisë”, 121/2014	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	8.10.2014	29.10.2014
	VKM Nr. 1102, datë 04.11.2009, ”Për trajtimin dhe përfitimin e shërbimeve shëndetësore të personave që kanë fituar azil dhe të personave që kanë aplikuar për azil në RSH”.	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	04.11.2009	04.11.2009
	Urdhër i Ministrit të Brendshëm nr. 752, datë 09.12.2009 ”Për marrjen e informacionit dhe verifikimin e deklarimeve nga vendi i origjinës së azilkërkesit	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	09.12.2009	09.12.2009
	Urdhër i Ministrit të Brendshëm nr. 220, datë 07.07.2010 “Për regjistrimin në regjistrin kombëtar të gjendjes civile të shtetasve të huaj që kanë përfituar azil në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	07.07.2010	07.07.2010
	Vendim Nr. 470, datë 06.05.2009, i Këshillit të Ministrave ”Për miratimin e modelit, specifikimeve	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	06.05.2009	06.05.2009

	teknike dhe formatit të dokumenteve të udhëtimit për të huajt.”				
Direktiva 2008/115/EC	VKM Nr. 1260, datë 23.12.2009, ”Për miratimin e listës së vendeve të treta të sigurta”.	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	23.12.2009	21.01.2010,
Direktiva 2001/55/EC	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e Shqipërisë”, 121/2014	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	8.10.2014	29.10.2014
Direktiva 2003/9/EC	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e Shqipërisë”, 121/2014	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	8.10.2014	29.10.2014
Direktiva 2003/86/EC	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e Shqipërisë”, 121/2014	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	8.10.2014	29.10.2014
Direktiva 2013/32/EU	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e Shqipërisë”, 121/2014	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	8.10.2014	29.10.2014
Direktiva 2011/95/EU	Ligji “Mbi Azilin në Republikën e	Ministria e Punëve të	I plotë	8.10.2014	29.10.2014

	Shqipërisë”, 121/2014	Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.			
	Udhëzimi Nr.346, datë 27.11.2014, miratuar nga Ministri i Punëve të Brendshme “Mbi procedurat për lëshimin e ID card dhe dokumenteve të udhëtimit për personat që përfitojnë statusin e refugjatit dhe mbrojtjes suplementare në Republikën e Shqipërisë”.	Ministria e Punëve të Brendshme , Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.		27.11.2014	

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacio ni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/për përp uthje e pjesshme)	Data e planifikua r për miratim	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR 2015							
Direktiva 2001/55/K E	jo	VKM “Mbi ngritjen dhe funksionim in e	jo	Ministria e Punëve të Brendshme , Drejtoria për Shtetësinë	I pl ot ë	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i tretë 2015

		komitetit kombëtar për azilin dhe refugjatët”		dhe Refugjatët, Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Edukimit dhe Sporteve, Ministria e Financave, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Punës dhe Çështjeve Sociale.			
Direktiva2003/9/KE	jo	VKM “Mbi organizimin dhe funksionimin e qendrës kombëtare të pritjes”	jo	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, Qendra Kombëtare e Pritjes	I plotë	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i tretë 2015
Direktiva2013/32/BE	jo	Urdhër i Ministrit për procedurën dhe rregullat që aplikohen nga autoriteti përgjegjës kufitar për dërgimin e çështjeve të azilit tek autoriteti përgjegjës	jo	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracionit.	I plotë	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i dytë 2015

		për azilin dhe refugjatët.					
Direktiva 2011/95/BE	jo	Udhëzim për marrjen dhe verifikimin e deklarimeve nga vendi i origjinës së azilkërkuës.	jo	Ministria e Punëve të Brendshme, Drejtoria për Shtetësinë dhe Refugjatët, DPPSH, Policia e Kufirit dhe Migracioni t.	I plotë	Tremujori i dytë 2015	Tremujori i tretë 2015
<u>AFAT-MESËM (2016– 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.5 Bashkëpunimi policor dhe lufta kundër krimit të organizuar

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndërsektoriale për luftën kundër krimit të organizuar, trafikeve të paligjshme dhe terrorizmit, miratuar me VKM Nr. 663, datë 17.7.2013.	Ministria e Punëve të Brendshme Ministria e Financave	2013-2020
Plani i veprimit “Për zbatimin e strategjisë ndër sektoriale të krimit të organizuar, trafikeve të paligjshme dhe terrorizmit ” miratuar me Vendim të Këshillit të Ministrave Nr. 663, datë 17.07.2013	Ministria e Punëve të Brendshme Ministria e Financave	2013-2016
Dokumenti Strategjik Kombëtarë mbi “Investigimi i Krimit Financiar”	GDPML	2009-2015
Strategjia për luftën kundër trafikimit të personave dhe Plani i saj i Veprimit, 2014-2017	Ministria e Punëve të Brendshme	2014-2017

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2011/36/EU	Urdhri i Kryeministrit Nr. 203, datë 19.12.2005 “Për funksionimin e Njesisë Antitrafik”.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	19.12.2005	19.12.2005
	Urdhri i Kryeministrit Nr. 139, datë 19.06.2006, “Për krijimin e Komiteteve Rajonale Antitrafik”.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	19.06.2006	19.06.2006
	Ligji Nr. 9642, datë 20.11.2006, “Për ratifikimin e Konventës së Këshillit të Evropës “Për Masat kundër Trafikimit të Qenieve Njerëzore.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	20.11.2006	02.01.2007
	Ligji nr. 9686, datë 26.02.2007, “Për disa ndryshime në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	26.02.2007	31.03.2007
	VKM Nr. 195, datë 11.04.2007, “Për miratimin e Standardeve të Shërbimeve të Përkujdesit Shoqëror, në qendrat rezidenciale, për personat e trafikuar ose në rrezik trafikimi”	MMSR	Plotë	11.04.2007	11.04.2007
	Ligji Nr. 9859, datë 21.01.2008, “Për disa ndryshime në Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	21.01.2008	28.02.2008
	Ligji Nr. 10192, datë 3.12.2009, “Për Parandalimin dhe	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	03.12.2009	08.01.2010

	Goditjen e Krimit të Organizuar dhe Trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë”				
	Ligji Nr. 10252, datë 11.03.2010, “Për disa ndryshime në Ligjin 9355 “Për Ndihmën dhe Shërbimet Shoqërore.”	MMSR	Plotë	11.03.2010	17.04.2010
	VKM Nr. 582 datë 27.07.2011, “Për miratimin e Procedurave Standarde të Veprimit (PSV) për Identifikimin dhe Referimin e Viktimave/Viktimave të Mundshme të Trafikimit”.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	27.07.2011	27.07.2011
	Ligji Nr. 144/2013“Mbi disa ndryshime të Ligjit Nr. 7895, datë 27.1.1995, "Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar.	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	02.05.2013	06.06.2013
	Urdhër i Kryeministrit Nr.179, datë 19.06.2014 “Për ngritjen e Komitetit Shtetëror kundër Trafikimit të Personave”	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	19.06.2014	19.06.2014
	Udhëzimin nr.3799, datë 17.07.2014 “Për ngritjen e Autoritetit Përgjegjës për identifikimin, referimin, mbrojtjen dhe riintegrimin e viktimave/viktimave të mundshme të trafikimit” ndërmjet	Ministria e Punëve të Brendshme	Plotë	08.07.2014	08.07.2014

	MPB, MSH, MPJ, MMSR, MAS dhe KKSAT				
Direktiva 2006/70/EC	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, i ndryshuar.	DPPPP	Plotë	19.05.2008	15.06.2008
Rregullore 1781/2006/EC	Neni 10, i Ligjit Nr. 9917, datë 19.05.2008, i ndryshuar.	DPPPP	Plotë	19.05.2008	15.06.2008
Vendimi Kuadër 2003/577/JHA	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Ky ligj është ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/2012	Ministria e Drejtësisë Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	19.05.2008	15.06.2008
	Ligji Nr. 157/2013 "Për masat kundër financimit të terrorizmit".	Ministria e Financave	Pjesshëm	10.10.2013	10.10.2013
Vendimi Kuadër 2006/783/JHA	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010

	kundër pasurisë".				
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Ky ligj është ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/201	Ministria e Drejtësisë Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	19.05.2008	15.06.2008
	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, "Për masat kundër financimit të terrorizmit". Ky ligj është i shfuqizuar me ligjin Nr. 157/2013	Ministria e Financave	Pjesshëm	15.07.2004	15.07.2004
Vendimi Kudër 2009/299/JHA	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për	Ministria e Drejtësisë Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	19.05.2008	15.06.2008

	parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Ky ligj është ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/2012				
	Ligji Nr. 157/2013, “Për masat kundër financimit të terrorizmit”.	Ministria e Financave	Pjesshëm	10.10.2013	10.10.2013
Vendimi Kuadër 2005/2012/JHA	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit” ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, “Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit. Ky ligj është ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/2012	Ministria e Drejtësisë		19.05.2008	15.06.2008
	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, “Për masat kundër financimit të terrorizmit”. Ligji shfuqizuar me ligjin Nr. 157/2013	Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	10.10.2013	10.10.2013
Vendimi Kuadër 2007/845/JHA	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010

	luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".				
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit Eshte ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/2012	Ministria e Drejtësisë Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	19.05.2008	15.06.2008
	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, "Për masat kundër financimit të terrorizmit". Shfuqizuar me ligjin 157/2013	Ministria e Financave	Pjesshëm	10.10.2013	10.10.2013
Direktiva 2005/60/EC	Ligji Nr. 10192, datë 03.12.2009, "Për parandalimin dhe luftimin e krimit të organizuar dhe trafikimit nëpërmjet masave parandaluese kundër pasurisë".	Ministria e Punëve të Brendshme	Pjesshëm	03.12.2009	08.01.2010
	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit" ndryshuar me Ligjin Nr. 10 391 datë 3.3.2011, "Për disa shtesa dhe	Ministria e Drejtësisë Prokuroria e Përgjithshme	Pjesshëm	19.05.2008	15.06.2008

	ndryshime në ligjin Nr. 9917 datë 19.05.2006, Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit Ky ligj është ndryshuar edhe me ligjin Nr. 66/2012				
	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, “Për masat kundër financimit të terrorizmit”. Ligji 157/2013	Ministria e Financave	Pjesshëm	15.07.2004	15.07.2004

Kuadri i Politikave të Planifikuara 2015– 2017

Titulli (Strategjia, PV, Dokumente Politikë)	Institucioni Udhëheqës	Periudha referuar e	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Plan kombëtar Veprimi kundër trafikimit të mjeteve motorike.	MPB Ministria e Transportit	2014 - 2016	3 muhori i parë 2015	3 muhori i parë 2015
Plan kombëtar kundër trafikimit të veprave të artit e kulturës.	MPB, Ministria e Kulturës	2014 - 2016	3 muhori i parë 2015	3 muhori i parë 2015

Masat ligjore të planifikuara 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR 2015							
Direktiva 2011/36/EU	JO	Amendimet e nenit 128/b të Kodit Penal “Trafikimi i të miturve”	JO	Ministria e Punëve të Brendshme	I plotë	3 muhori i katërt 2015	3 muhori i katërt 2015

		dhe nenit 114 “Shfrytëzimi për prostitucion lidhur me shfrytëzimin e të miturve për prostitucion”.					
--	--	--	--	--	--	--	--

IV.6 Lufta kundër terrorizmit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia ndërsektoriale për luftën kundër krimit të organizuar, trafikeve të paligjshme dhe terrorizmit,	Ministria e Drejtësisë, MPB Ministria e Financës	2013-2020
Strategjia Kombëtare e Luftës kundër terrorizmit	MPB Ministria e Financës	2011-2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendimin Kuadër 2002/475/JHA/	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, “Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit”.	MPB	I pjesshëm	19.05.2008	19.05.2008
	Ligji Nr. 9686, datë 26.02.2007 “Për disa shtesa në ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 “Kodi Penal	MPB	I pjesshëm	26.02.2007	26.02.2007
Vendim i Këshillit 2007/845/JHA	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, "Për masat	MPB	I pjesshëm	15.07.2004	15.07.2004

	kundër financimit të Terrorizmit". Shfuqizuar me 157/2013		m		
Pozicionin e Përbashkët 2001/931/CFSP	Ligji Nr. 9917, datë 19.05.2008, "Për parandalimin e pastrimit të parave dhe financimit të terrorizmit". I dryshuar	MPB Policia e Shtetit	I pjeshtë m	19.05.2008	15.06.2008
	Ligji Nr. 9686, datë 26.02.2007 "Për disa shtesa në ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi Penal	MPB Policia e Shtetit	Pjeshtë m	26.02.2007	26.02.2007
Vendimin Kuadër 2008/919/JHA	Ligji Nr. 9686, datë 26.02.2007 "Për disa shtesa në ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi Penal	MPB	I pjeshtë m	26.02.2007	26.02.2007
Vendimin Kuadër 2001/413/JHA	Ligji Nr. 9686, datë 26.02.2007 "Për disa shtesa në ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi Penal"	MPB	I pjeshtë m	26.02.2007	26.02.2007
Vendimin Kuadër 2001/500/JHA	Ligji Nr. 9686, datë 26.02.2007 "Për disa shtesa në ligjin Nr. 7895, datë 27.01.1995 "Kodi Penal"	MPB	I pjeshtë m	26.02.2007	26.02.2007
Vendimin Kuadër 2002/475/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	MPB	I pjeshtë m	21.03.1995	21.03.1995
Vendimin Kuadër 2008/919/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	MPB	I pjeshtë m	21.03.1995	21.03.1995
Vendim 2005/671/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	MPB Policia e Shtetit	I pjeshtë m	21.03.1995	21.03.1995
Vendimin Kuadër 2006/783/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i	MPB	I pjeshtë	21.03.1995	21.03.1995

	Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar		m		
Vendimin Kuadër 2001/413/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	MPB	I pjesshëm	21.03.1995	21.03.1995
Vendimin Kuadër 2001/500/JHA	Ligji Nr. 7905, datë 21/03/1995 "Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë", i ndryshuar	MPB	I pjesshëm	21.03.1995	21.03.1995
Vendim 2007/845/JHA	Ligji 157/2013, "Për masat kundër financimit të Terrorizmit".	MPB Policia e Shtetit	I pjesshëm	10.10.2013	10.10.2013
Vendimin Kuadër 2005/212/JHA	Ligji Nr. 9258, datë 15.07.2004, "Për masat kundër financimit të Terrorizmit". Shfuqizuar me ligjin 157/2013	MPB	I pjesshëm	15.07.2004	15.07.2004
Rregullore Nr (EC) 2580/2001	Ligji Nr. 157/2013 dhe Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 1, datë 16.01.2014.	Banka e Shqipërisë, Ministria e Financave, Ministria e Drejtësisë Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	10.10.2013	14.11.2013
Rregullore Nr.1250/2012	Ligji Nr. 157/2013 dhe Udhëzimi i Ministrit të Financave Nr. 1, datë 16.01.2014.	Banka e Shqipërisë, Ministria e Financave, Ministria e Drejtësisë Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	10.10.2013	14.11.2013
	Urdhër i Ministrit të Punëve të Brendshme, Nr. 548/7, "Për disa ndryshime në urdhrin Nr. 548, datë 09.10.2013, "Për miratimin e strukturës dhe limitit të organikës	MPB Policia e Shtetit		17.10.2014	17.10.2014

	së drejtorisë së përgjithshme të policisë së shtetit”, të ndryshuar,				
--	--	--	--	--	--

Kuadri i Politikave të Planifikuara 2015 – 2017

Titulli (Strategjia, PV, Dokumente Politikë)	Institucioni Udhëheqës	Periudha e referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Urdhër i Kryeministrit mbi krijimin dhe funksionimin e komunitetit ndërinstitucional për koordinimin institucional në luftën kundër terrorizmit.	Ministria e Punëve të Brendshme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Financave, Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Drejtësisë	n/a	Tremujori i tretë 2015	Tremujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përpunueshëm)	Data e planifikuar për miratim	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR 2015							

IV.7 Bashkëpunimi në fushën e luftës kundër drogës

Kuadri i Politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Kombëtare kundër Drogës 2012 – 2016.	Ministria e Shëndetësisë	2012-2016
Strategjia Ndër Sektoriale e Luftës kundër Krimit të Organizuar, Trafikeve të Paligjshme dhe Terrorizmit, 2013-2020.	Ministria e Punëve të Brendshme	2013-2020
Plani Veprimi për Zbatimin e Strategjisë Ndërsektoriale e Luftës kundër Krimit të Organizuar, Trafikeve të Paligjshme dhe Terrorizmit, 2013-2020.	Ministria e Punëve të Brendshme	2013-2016
Plani Veprimi Kombëtar kundër Kultivimit të Bimëve Narkotike,	Ministria e Punëve të Brendshme	2014

2014.		
Strategjia Kombëtare për Arsimin Para Universitar.	Ministria e Arsimit dhe Sportit	2009-2013

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendimi Kuadër i Këshillit 2004/757/JHA	Ligji Nr. 7895, date 27.01.1995, “Kodi Penal i Republikës së Shqipërisë	Ministria e Drejtësisë	I pjesshëm	27.01.1995	1.6.1995
Plani i Veprimit të Përbashkët, datë 17 dhjetor 1996, në lidhje me përafrimin e ligjeve dhe praktikave të shteteve anëtare të BE-së për të luftuar varësinë ndaj drogës dhe për të parandaluar dhe luftuar trafikimin e drogave të paligjshme	Ligji nr.7905, datë 21.03.1995 “Kodi i Procedurës Penale i Republikës së Shqipërisë” (Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr.5 e vitit 1995, faqe nr.159, data e botimit 16.03.1995), shtuar e ndryshuar	Ministria e Drejtësisë	I pjesshëm	21.03.1995	1.8.1995
Plani i Veprimit të Përbashkët, datë 17 dhjetor 1996, në lidhje me përafrimin e ligjeve dhe praktikave të shteteve anëtare të BE-	Ligji nr.8750, date 26.03.2001 “Për parandalimin dhe luftën ndaj trafikut të substancave narkotike ose psikotrope. (Fletorja	Ministria e Punëve të Brendshme	I Plotë	26.03.2001	28.4.2001

së për të luftuar varësinë ndaj drogës dhe për të parandaluar dhe luftuar trafikimin e drogave të paligjshme	Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr.14 e vitit 2001, faqe nr.391, data e botimit 13.04.2001).				
Plani i Veprimit të Përbashkët, datë 17 dhjetor 1996, në lidhje me përafrimin e ligjeve dhe praktikave të shteteve anëtare të BE-së për të luftuar varësinë ndaj drogës dhe për të parandaluar dhe luftuar trafikimin e drogave të paligjshme	Ligji nr. 7975, date 26.07.1995 “Për barnat narkotike dhe lëndët psikotrope”, ndryshuar dhe shtuar me ligjin Nr.9271 datë 09.09.2004; shtuar me ligjin Nr.9559, datë 08.06.2006. (Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr.14 e vitit 2001, faqe nr.391, data e botimit 13.04.2001; Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr.69 e vitit 2004, faqe nr.4579, data e botimit 07.10.2004)	Ministria e Shëndetësisë	I Plotë	26.07.1995	10.9.1995
Plani i Veprimit të Përbashkët, datë 17 dhjetor 1996, në lidhje me përafrimin e ligjeve dhe	Ligji nr. 8874, date 29.03.2002 “Për kontrollin e lëndëve që përdoren për fabrikimin e paligjshëm të	Ministria e Shëndetësisë	I Plotë	29.03.2002	14.5.2002

praktikave të shteteve anëtare të BE-së për të luftuar varësinë ndaj drogës dhe për të parandaluar dhe luftuar trafikimin e drogave të paligjshme	lëndëve narkotike dhe psikotrope”. (Fletorja Zyrtare e Republikës së Shqipërisë Nr.12 e vitit 2002, faqe nr.359, data e botimit 29.04.2002).				
Rregullorja (KE) Nr 1920/2006 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të datës 12 dhjetor 2006, mbi Qendra Monitoruese Evropiane për Drogat dhe Varësinë nga Droga (ndryshoj) (OJ L 376, datë 27 dhjetor 2006, p 1.) STATUSI I PËRAFRIMIT N/A Rregullorja do të zbatohet direkt nga data e anëtarësimit të Shqipërisë në Bashkimin Evropian.	Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 299, datë 14.4.2011 “Për miratimin e rregullores “Për funksionimin e Komitetit Kombëtar të bashkërendimit të luftës kundër drogës, sekretarisë së këtij komiteti dhe zyrës së sistemit kombëtar të të dhënave për drogën”;	Ministria e Shëndetësisë	I Plotë	14.04.2011	30.5.2011

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
--	----------------------	---------------------	------------------	---------------

Strategjia Kombëtare Kundër Drogës	Ministria e Shëndetësisë	2016-2020	2016	2016
Plani Veprimit Kombëtar Kundër Kultivimit të Bimëve Narkotike	Ministria e Punëve të Brendshme	2015, 2016	Çdo vit	Çdo vit

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/ përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për miratimin	Hyrja në fuqi
<u>AFAT-SHKURTËR 2015</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
<u>AFAT-MESËM (2015 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.8 Sistemi Doganor 2 (Referohu kapitullit 29)

IV.9 Bashkëpunimi gjyqësor në çështje civile dhe penale

Kuadri i Politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventory of Existing Legal Measures

EU <i>acquis</i>	Alb legislation	Lead institution	Level of approximation	Date of Adoption (Alb legislation)	Entry into force (Alb legislation)
Directive 2010/64/EU	Law No. 7905, dated 21.03.1995 "The Code of Criminal Procedure of the Republic of Albania"	Ministry of Justice	Partial	21.03.1995	1.8.1995

² Aktet ligjore përsistendoganonë parashikuarnë kapitullin 29 “Bashkimi Doganor” i PKIE

Directive 2012/13/EU	Law No. 7905, dated 21.03.1995 "The Code of Criminal Procedure of the Republic of Albania"	Ministry of Justice	Partial	21.03.1995	1.8.1995
Directive 2013/48/EU	Law No. 7905, dated 21.03.1995 "The Code of Criminal Procedure of the Republic of Albania"	Ministry of Justice	Partial	21.03.1995	1.8.1995
Directive 2012/29/EU	Law No. 7905, dated 21.03.1995 "The Code of Criminal Procedure of the Republic of Albania"	Ministry of Justice	Partial	21.03.1995	1.8.1995

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për miratimin	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR 2015</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

<u>AFAT MESEM (2015 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 25: SHKENCA DHE KËRKIMI SHKENCOR

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Ky kapitull prezanton nismat ligjore dhe strategjike të ndërmarra në kuadër të promovimit dhe zhvillimit shkencor. Nëpërmjet iniciativave të ndërmarra për zhvillimin e kërkimit shkencor në vend dhe promovimit të programeve shkencore evropiane, ky kapitull do të pasqyrojë legjislacionin shqiptar në fuqi për këtë fushë. Zhvillimi i veprimtarisë shkencore dhe investimet në kërkimin shkencor mbështesin zhvillimin ekonomik të vendit, promovojnë ekselencën (kapital njerëzor dhe qendra kërkimore ekselence) në vend dhe ndikojnë në transferimin e dijeve dhe teknologjive moderne në laboratorët mësimorë të universiteteve me qëllim aplikimin e shkencës në funksion të përmirësimit të cilësisë së jetës.

Zbatimi me sukses i *acquis* në këtë fushë përfshin kryesisht, plotësimin e kushteve të nevojshme për pjesëmarrjen efektive në Programet Kuadër të Kërkimit Shkencor dhe kontributin për Hapësirën Kërkimit Evropian. Këto detyra kërkojnë kapacitete të mira administrative (personel të mjaftueshëm dhe njohuri në bashkëpunimin kërkimor), njohuri të shkëlqyera shkencore për të kryer me sukses kërkimin dhe projektet novatore së bashku me partnerët shkencorë nga Shtetet Anëtare të BE-së, si dhe krijimin e vendeve të punës dhe zhvillimin në mënyrë të qëndrueshme nga aspekti ekonomik.

I.2 Situata në Shqipëri

Fokusi kryesor i qeverisë në fushën e kërkimit shkencor për periudhën afatgjatë është inkurajimi i bashkëpunimit në kërkimet shkencore civile dhe zhvillimin e veprimtarisë kërkimore shkencore në përputhje me prioritetet kombëtare të zhvillimit të vendit, si dhe ato evropiane e botërore. Aktualisht janë ngritur grupet e punës për integrimin evropian dhe AKTI ka nisur fushatat e Ditëve Informative për promovimin e programeve evropiane e kombëtare të cilat nxisin kërkuesit shqiptarë dhe institucionet kërkimore si dhe universitetet të jenë më aktivë e koherent në këto programe.

Shqipëria ka inkurajuar në vazhdimësi integrimin në Zonën Evropiane të Kërkimit (ERA) ku 245 aplikime janë përmbushur në kuadër të Programit FP 7 prej të cilave vetëm 34 kanë qenë të suksesshëm.

Në datë 2 korrik të vitit 2014 Ministria e Arsimit dhe Sportit ka firmosur marrëveshjen për anëtarësimin e Shqipërisë në Horizon 2020 - Programi Kuadër i BE-së për Kërkimin dhe

Inovacionin 2014-2020. Me anëtarësimin në Horizon 2020, Shqipëria adreson me sukses rekomandimet e progres raportit të viti 2013 për një integrim më të thellë të vendit në Zonën Evropiane të Kërkimit Shkencor.

AKTI ka promovuar programin kuadër të BE-së Horizon 2020 përmes ditëve informative dhe trajnimeve zhvilluar në një sërë institucionesh si: Fakulteti i Shkencave të Natyrës, Universiteti i Tiranës, Universiteti Epoka, Universiteti Polis dhe Instituti i Gjeo-shkencës, Ujërave dhe Mjedisit. Në periudhën në vazhdim AKTI do të vazhdojë zhvillimin e këtyre aktiviteteve në universitete dhe në institucione të tjera publike.

Në datat 1-2 korrik 2014 Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS) ka organizuar në Tiranë me mbështetjen e TAIEX konferencën informuese “Horizon 2020: Programi kuadër i BE-së për kërkim dhe inovacion” me pjesëmarrës nga MAS, Agjencia Kombëtare e Teknologjisë dhe Informacionit (AKTI), nga universitete shqiptarë dhe nga Akademia e Shkencave të Republikës së Shqipërisë.

Në datën 25 korrik 2014, në ambientet e MAS u organizua një takim me National Contact Points (NCP) të programit Horizon 2020 për Shqipërinë. Ky event synonte zhvillimin e një diskutimi të detajuar mbi rolin e NCP-ve si nxitës të rëndësishëm të pjesëmarrje së aktorëve kryesorë kombëtarë në Horizon 2020.

Në datën 25 nëntor të vitit 2014 në Tiranë u realizua seminari trajnues “Asistencë teknike për Horizon 2020”. Ky trajnim u mbështet nga Komisioni Evropian dhe PERA Group. Gjatë seminarit u prezantuan mundësitë e ofruara nga Horizon 2020 në përgjithësi si dhe u organizuan trajnime të ndarë për aspekte teknike si gjetja e partnerëve dhe konceptimi financiar i projekteve në kuadër të këtij programi. Gjithashtu u organizuan sesione të posaçme trajnimi për komponentët e këtij programi.

Gjatë periudhës Maj-Gusht 2014 AKTI ka vazhduar promovimin e programit Horizon 2020 përmes eventeve informativë të organizuar në Universitetin “Eqerem Çabej” në Gjirokastrë dhe në Institutin e Gjeoshkencës, Energjisë Ujit dhe Mjedisit në Tiranë..

Shqipëria do të rrisë investimin në kërkim dhe inovacion e gjithashtu do të inkurajojë dhe stimulojë edhe sektorin privat të marrë pjesë në projekte kombëtare dhe ndërkombëtare të kërkimit dhe inovacionit. Për vitet në vazhdim, AKTI do t’i paraqesë Bordit Drejtues dhe Ministrive të linjës për kërkimin dhe inovacionin propozime konkrete për rritjen e investimeve në shkencë bazuar në Strategjinë e Shkencës, Teknologjisë dhe Inovacionit (SSHTI) për vitet 2009 - 2015 në kuadër të programeve kombëtare dhe ndërkombëtare për shkencën dhe inovacionin. Agjencia Kombëtare për Teknologjinë dhe Inovacionin dhe Ministria e Inovacionit dhe Administratës Publike janë duke hartuar projektstrategjinë Kombëtare për Kërkimin dhe Inovacionin për vitet 2016 – 2020. Kjo strategji është në përputhje me strategjitë e Komisionit Evropian për kërkimin dhe inovacionin si dhe me Strategjinë Rajonale për Shkencën dhe Inovacionin.

I.3 Struktura e kapitullit

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi i Shqipërisë që të bashkëpunojnë me Bashkimin Evropian në fushën e shkencës dhe kërkimit buron nga nenet 70 dhe 109 të MSA-së.

Sipas Marrëveshjes së Partneritetit Evropian Shqipëria ka përcaktuar prioritetet afatshkurtra dhe afatmesme si më poshtë:

Prioritete afatshkurtër: Përmirësimi i administrimit të sistemit arsimor, të trajnimit të mësuesve dhe infrastrukturës arsimore si edhe zbatimi i ligjit të ri për arsimin e lartë. Shqipëria do të marrë pjesë në mënyrë aktive në programet e BE-së si Horizont 2020 Erasmus+ me synim përfitimin maksimal prej tyre.

Prioritete Afatmesme sipas përcaktimit nga marrëveshja e Partneritetit Evropian janë përmirësimi i cilësisë së arsimit dhe krijimi i një sistemi bashkëkohor të arsimit dhe formimit profesional si edhe inkurajimi i bashkëpunimit rajonal në fushën e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Ligji Nr. 7893, datë 22.12.1994 “Për shkencën dhe zhvillimin teknologjik”, i ndryshuar me Ligjin Nr. 8401, datë 9.09.1998, është pjesërisht përafruar me vendim të Këshillit Evropian Nr. 1999/65/EC të Programit kuadër të VI të Komunitetit Evropian. Gjithashtu ekzistojnë edhe dy vendime të Këshillit të Ministrave (VKM) në këtë fushë. VKM Nr. 863, datë 29.07.2009, “Për Strategjinë Kombëtare të Kërkimit, Zhvillimit Teknologjik dhe Inovacioneve (SHKKZHTI) dhe VKM nr. 567, datë 23.10.1995 “Për shpërblimin e Këshillave, Komisioneve dhe Ekspertizave të veprimtarisë Shkencore e Teknologjike” i përafruar pjesërisht me vendimin e Këshillit dhe Parlamentit Evropian Nr. 1513/2002/EC lidhur me Programin Kuadër VI të Komunitetit Evropian (2002-2006).

II.3 Institucionet përgjegjëse

Zbatimi i angazhimeve që rrjedhin nga legjislacioni në fuqi në fushën e kërkimit shkencor është nën përgjegjësinë e këtyre institucioneve:

- Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS)
- Agjencia e Kërkimit, Teknologjisë dhe Inovacionit (AKTI)
- Akademia e Shkencave (ASH)
- Instituti i Statistikave
- Instituti i Shëndetit Publik
- Agjencia e Prokurimit Publik

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Fondet e programit për Kërkim dhe Ekselencë

Në 000/lekë

	2012	2013	2014	2015
Kostot totale e vlerësuar	444,266	413,899	377,000	377,000
Mbulohen nga buxheti i shtetit	288,437	140,872.0	177,000.0	177,000.0
Mbuluar nga ndihma e huaj	155,829	273,027.2	200,000.0	200,000.0
Ndryshime	0	0	0	0

AKTI

Fondet për Kërkim dhe Zhvillim, teknologji dhe Inovacion, Infrastrukturë, Qendrat e Ekselencës, Programet Dypalëshe

	2012	2013	2014	2015
Kërkesa totale e vlerësuar	923,500	1,152,900	1,311,011	1,990,200
Mbulohen nga buxheti i shtetit	55,500	40,000	36,000	
Mbulohen nga ndihma e huaj	0	0	0	0

III. Prioritetet

Shqipëria inkurajohet të përshpejtojë përpjekjet në fushën e kërkimit dhe inovacionin me synim lehtësimin e integritimit në Zonën Kërkimore Evropiane dhe kontributin në Unionin e Inovacionit. Shqipëria do të ndërmarrë një vlerësim të pjesëmarrjes së saj në programet kërkimore të BE-së me qëllim rritjen e pjesëmarrjes në Horizon 2020 dhe të sigurojë përfitimin maksimal prej tij. Shqipëria do të inkurajojë përfitimin nga mundësitë për pjesëmarrje në takimet me trupat drejtues të politikave të kërkimit të BE-së, veçanërisht ERAC për t'u familjarizuar më tepër me aksionet e BE-së mbi kërkimin dhe inovacionin.

Niveli i investimeve në kërkim do të rritet. Për këtë qëllim do të hartohet një plan veprimi që të tregojë dhe monitorojë se si do të rritet niveli i investimeve me kontributet nga sektori publik dhe privat.

Gjithashtu do të përditësohet strategjia kombëtare mbi kërkimin për të siguruar mirëkoordinim dhe implementimin e veprimeve për inovacionin duke u fokusuar në

përfshirjen e SME-ve dhe në forcimin e ndërtimit të kapitalit njerëzor. Në këtë kontekst, gjenerimi i statistikave të besueshme mbi shkencën dhe teknologjinë ka rëndësi të veçantë.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

SHKENCA DHE KËRKIMI SHKENCOR

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e Shkencës Teknologjisë e Inovacionit	Ministria e Shtetit për Inovacionin dhe Administratën Publike	2009 -2015

Inventar i Masave Ligjore Ekzistuese

Akti Evropian (Nr. Celex dhe titulli)	Akti ligjor shqiptar (numri, data dhe titulli)	Institucioni përgjegjës	Niveli i përafrimit (I plotë, i pjesshëm)	Data e Miratimit të Aktit	Data e hyrjes në fuqi
Regullore e (BE) Nr. 1291/2013 e Parlamentit Evropian dhe Kwshillit e 11 dhjetorit 2013 “Themelimi i programit kuadër Horizon 2020 për kërkimin dhe zhvillimin”	Ligji Nr. 132/2014 “Për ratifikimin e marrëveshjes ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe Bashkimit Evropian për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në Programin Kuadër Horizon 2020- programi IBE-së për Kërkimin dhe Inovacionin	MAS	e	10.2.2014	11.06.2014
Vendim i Këshillit Evropian 1999/65/EC	Ligj Nr. 7893, datë 22.12.21994 “Për zhvillimin shkencor dhe teknologjik”	MES	I Pjesshëm	22.12.1994	22.12.1994
Vendim i Parlamentit Evropian dhe Këshillit No.	VKM, Nr. 567, datë 23.10.1995 “Për rizgjedhjen e	MAS	I pjesshëm	23.10.1995	23.10.1995

1513/2002/EC	këshillave, komisioneve dhe ekspertizën e aktiviteteve teknike dhe teknologjike				
--------------	--	--	--	--	--

Kuadri politik i planifikuar 2015-2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha	Data e miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për Kërkim dhe zhvillim 2016-2020	MAS	2016-2020	Tre mujori i dytë i 2015	Tremujori i dytë i 2015

Masat e Planifikuara 2015-2017

Legjislacioni i BE-SË	I përkthyer Po/Jo	Legjislacioni (aktet nënligjore) shqiptare	Institucion përgjegjës	Niveli i përafrimit	Data e planifikuar e miratimit	Hyrja në fuqi
Afatshkurtër (2015)						
Traktati për Funksionimin e BE-së sipas ndryshimeve të Lisbonës (Neni 165)	Po	Ligji “Për arsimin e lartë në Republikën e Shqipërisë”	MAS	I Pjesshëm	Tre-mujori i parë 2015	Tremujori i parë 2015
Afatmesëm (2016– 2017)						
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 26: ARSIMI DHE KULTURA

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Kapitulli *Arsimi dhe Kultura* synon të japë një panoramë të qartë të situatës aktuale në fushën e arsimit, formimit profesional dhe kulturës, duke nxjerrë në pah nismat e ndërmarra për ngritjen e cilësisë së arsimit në përputhje me standardet evropiane. Ky kapitull përmban masat ligjore të planifikuara dhe prioritetet për reformat në funksion të Integritimit Evropian të vendit.

Acquis për arsimin dhe kulturën konsiston kryesisht në kuadrin e bashkëpunimit të përbërë nga programe dhe metoda të koordinimit të hapur (OMC), që synojnë konvergjencën e politikave kombëtare dhe arrijten e objektivave të përbashkëta. Në fushën e arsimit dhe kulturës shtetet anëtare duhet të sigurojnë menaxhimin e mirë të programeve të decentralizuara të Bashkimit Evropian. *Acquis* kërkon gjithashtu, që shtetet anëtare të lehtësojnë arsimin për fëmijët e punëtorëve emigrantë në Bashkimin Evropian dhe që ata të mos diskriminohen kundrejt shtetasve të BE-së. Në fushën e kulturës, Konventa e UNESCO-s e vitit 2005, “Mbi mbrojtjen dhe nxitjen e diversitetit të shprehjeve kulturore” e cila është ratifikuar nga Bashkimi Evropian, është një komponent kryesor i *acquis*. BE kontribuon gjithashtu, në promovimin e çështjeve sportive evropiane.

Acquis i BE për kulturën bazohet në parimet e përgjithshme që rrjedhin nga “Traktati për Bashkimin Evropian” dhe “Traktati për Funksionimin e Bashkimit Evropian”. Qëllimi i politikave të BE-së për kulturën është për të inkurajuar bashkëpunimin në mbështetje dhe për plotësimin e veprimeve që lidhen me rritjen e dijes dhe përhapjen e kulturës, ruajtjen dhe mbrojtjen e trashëgimisë kulturore, shkëmbimet kulturore dhe krijimet letrare dhe artistike duke përfshirë dhe sektorin audiovizual. BE gjithashtu fokusohet dhe inkurajon pjesëmarrjen në programet e BE-së.

I.2 Situata në Shqipëri

Gjatë vitit 2014, janë ndërmarrë një sërë përmirësimesh thelbësore në legjislacion dhe në procedura në fushat e arsimit dhe kulturës.

Në kuadër të reformës në arsimin parauniversitar, në muajin maj 2014 është hartuar “Raporti paraprak për reformën në Sistemin Arsimor parauniversitar”, pas një konsultimi të gjerë me mësues, pedagogë, menaxherë arsimorë dhe studiues. Reforma në sistemin arsimor parauniversitar synon krijimin e një sistemi të orientuar nga nevojat dhe interesat e nxënësve, zhvillimin e të menduarit kritik dhe pajisjen e nxënësve me aftësitë e nevojshme për t’u përballur me sfidat e jetës.

Aktualisht, ka nisur procesi i reformimit të kurrikulës i cili bazohet në tetë kompetencat kyçe. Bazuar në Urdhrin Nr. 323 datë 07.08.2014 “Për pilotimin e kurrikulës së re në

institucionet arsimore të arsimit bazë në sistemin arsimor parauniversitar”, kurrikula e reformuar, gjatë vitit shkollor 2014-2015, po pilotohet në 26 shkolla.

Gjatë periudhës tetor 2013-tetor 2014, ka vijuar kualifikimi i mësuesve në arsimin parauniversitar për të fituar titujt mësues i kualifikuar, mësues specialist dhe mësues mjeshtër, sipas përcaktimeve dhe kategorizimeve kualifikuese të Ligjit Nr. 69, datë 21.06.2012 për “Sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë”, dhe të Udhëzimit Nr. 2 datë 05.02.2014 “Për kriteret dhe procedurat e kualifikimit të mësuesve”.

Kështu është mundësuar që 3064 mësues të realizojnë të paktën 3 ditë trajnimi në vit dhe të marrin pjesë në procesin e kualifikimit. Rreth 90% e tyre përfituan titujt e kualifikimit.

Në tetor 2013, u iniciua procesi i reformimit të Arsimit të Lartë dhe Kërkimit Shkencor. U krijua në Janar 2014 Komisioni i pavarur për Reformën në Arsimin e Lartë i cili prezantoi në 29 Prill 2014 raportin e parë mbi reformimin e arsimit të lartë dhe kërkimit shkencor në Shqipëri. Gjatë gjithë muajit Maj, komisioni organizoi takime publike për të diskutuar dhe për të mbledhur sugjerime nga të gjithë grupet e interesit dhe aktorët e arsimit të lartë në IAL publike e jopublike në vend. Pas kësaj fazenë 7 Korrik 2014 u prezantua dokumenti strategjik (White-Paper), për Reformën në Arsimin e Lartë dhe Kërkimin Shkencor. Ky dokument përbën bazën për hapat e mëtejshme që do të ndërmerren për zbatimin e mëtejshëm të reformës në arsimin e lartë dhe plotësimit të kuadrit ligjor në mbështetje të saj.

Reforma në arsimin e lartë dhe kërkimin shkencor përfshin të gjitha hallkat e arsimit të lartë, duke filluar që nga përmirësimi i arkitekturës qeverisëse të arsimit të lartë, mënyra e funksionimit dhe organizimit të IAL-ve, mënyra e financimit, ndryshimet në mësimdhënie dhe kërkimin shkencor deri tek vizioni për të ardhmen e arsimit të lartë. Kjo reformë, ka si qëllim përmirësimin e cilësisë së arsimit të lartë në dy drejtime kryesore: mësimdhënie dhe punë kërkimore-shkencore. Reforma gjithashtu synon lidhjen e arsimit të lartë me nevojat e tregut të punës, krijimin e një sistemi të njëjësuar dhe standard të arsimit të lartë në Shqipëri, vendosjen e arsimit të lartë mbi baza financiare të qëndrueshme si dhe garantimin e pavarësisë së institucioneve të arsimit të lartë. Reforma parashikon disa ndryshime strukturore, si p.sh., krijimin e Agjencisë Kombëtare të Financimit të Arsimit të Lartë (AKF). Qëllimi i kësaj agjencie do të jetë shpërndarja e fondeve publike në këto drejtime: granti i mësimdhënies, puna kërkimore-shkencore, zhvillimit të AL, mbështetje për skemën e kredive studentore.

Kontrolli i ligjshmërisë: Me urdhrër të Ministres së Arsimit dhe Sportit Nr. 106, datë 28.03.2014 “Për kryerjen e kontrollit të zbatimit të ligjshmërisë në institucionet publike dhe jopublike të Arsimit të lartë” u zhvilluan kontrole për zbatimin të në të gjithë institucionet e arsimit të lartë publik (15) dhe privat (44) në Republikën e Shqipërisë. Gjatë procesit të kontrollit të ligjshmërisë u konstatuan shkelje ligjore në veprimtarinë e disa institucioneve të arsimit të lartë. Në përfundim të procesit të mësipërm, u hartua një raport përfundimtar për secilin institucion të arsimit të lartë, ku janë pasqyruar në mënyrë të detajuar shkeljet ligjore dhe parregullsitë e konstatuara gjatë ushtrimit të veprimtarisë së këtyre institucioneve.

Mbi bazën e konstatimeve, Ministria e Arsimit dhe Sportit propozoi masa konkrete për secilin prej institucioneve të arsimit të lartë, duke filluar nga vënia e kushteve ,dhënia e rekomandimeve për përmirësim të kriterëve për vijimin e aktivitetit të tyre akademik, pezullim të pjesshëm apo të plotë të aktivitetit dhe deri tek heqja e licencës apo mbyllja e institucionit. Propozimet për masat konkrete u shoqëruan me hartimin e akteve nënligjore përkatëse. Në këto akte parashikohen procedurat që do të ndiqen nga institucionet përkatëse të arsimit të lartë për pezullimin ose heqjen e licencës, si dhe sigurimin e vijimësisë për transferimin e studimeve në institucionet e tjera për studentët dhe përcaktime të tjera.

Në fushën e arsimit profesional është hartuar Strategjia Kombëtare për Punësim dhe aftësi 2014-2020 dhe plani i saj i veprimit. Objektivat e strategjisë që lidhen me arsimin profesional synojnë: Rritjen e numrit të meshkujve dhe femrave që ndjekin programe të AFP-së, nga 14.2% deri në 25%. Rritja e shkallës së punësimit të të diplomuarve nga arsimi profesional, deri në 40%, nga të cilët 25% të jenë vajza; rritja e shkallës së punësimit të pjesëmarrësve në kurset e shkurtra të formimit profesional në 55%, nga të cilët 75% të jenë femra; Krijimi i mekanizmave më të mirë për monitorimin dhe vlerësimin e rezultateve të arsimit dhe kualifikimit profesional dhe të tregut të punës.

Deri aktualisht Shqipëria ka arritur progres të dukshëm për përafrimine legjislationit të saj me *acquis* të BE-së në fushën e kulturës. Ministria e Kulturës ka vazhduar punën për hartimin e projekt-ligjit të ri ‘Për trashëgiminë kulturore’, i cili përafron legjislationin shqiptar me Direktivën Nr. 2014/60/EU për “Kthimin e objekteve kulturore të trafikuar në mënyrë të paligjshme nga territori i një vendi anëtar”, si dhe me Rregulloren e Këshillit (EEC) Nr. 3911/92 mbi “Eksportin e mallrave kulturore”. Janë marrë komentet dhe vërejtjet e ekspertëve të Këshillit të Europës mbi draft Ligjin e hartuar. Aktualisht, po rishikohet në aspektin juridik nga juristët. Ky draft do të ridiskutohet me të gjitha grupet e interesit, institucionet dhe ministritë përkatëse. Drafti final parashikohet të shqyrtohet në Qeveri e të miratohet përfundimisht në parlament deri në Korrik 2015.

Ligje të tjerë të rëndësishëm si për shembull ligji i ri për të drejtën e autorit dhe të drejtat e tjera që burojnë prej saj janë vendosur për tu aprovuar gjatë vitit 2015 (Shiko kapitullin 7). Amendimet në Ligjin për Artet janë aprovuar së fundmi. Gjithashtu, Ligji për Librat dhe Ligji për Muzeumet janë planifikuar të miratohen gjatë vitit 2015.

Ministria e Kulturës në Qershor 2014, ka firmosur marrëveshjen për pjesëmarrjen e Shqipërisë në Programin “Evropa Krijuese”, për NënProgramin Kultura, Marrëveshje e cila u ratifikua në parlament me ligjin Nr. 91/2014 dhe hyri në fuqi në 31 Korrik 2014. Në tetor 2014, Komisioni Evropian ka komunikuar që Shqipëria është përfituese edhe e NënProgramit Media sepse ka përafruar legjislationin shqiptar në fushën audio vizuale. Ministria e Kulturës ka krijuar strukturën e duhur në nivel kombëtar “Creative Europe Desk”- Shqipëri, për NënProgramin Kultura e cila promovon programin Creative Europe në nivel kombëtar; ndihmoh sektorët kulturorë dhe krijues në lidhje me procesin e aplikimit dhe gjetjes së partnerëve të nevojshëm si dhe stimulon bashkëpunimin ndërkufitar midis profesionistëve.

I.3 Struktura e kapitullit

1. ARSIMI DHE FORMIMI PROFESIONAL
2. KULTURA

II Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për të përafruar legjislacionin shqiptar në arsim me *Acquis* të BE-së buron nga neni 70 MSA për përafrimin e legjislacionit dhe neni 100 lidhur me përafrimin e legjislacionit në arsim dhe trajnim. Në fushën e kulturës neni 101 i MSA thekson se "palët zotohen të ndërmarrin bashkëpunim kulturor. Ky bashkëpunim do të shërbejë gjithashtu edhe për rritjen e mirëkuptimit të përbashkët dhe të respektit reciprok ndërmjet individëve, komunitetit dhe njerëzve. Palët gjithashtu zotohen të bashkëpunojnë për promovimin e diversitetit kulturor, veçanërisht në kuadër të Konventës së UNESCO për mbrojtjen dhe promovimin e diversitetit të shprehjes kulturore."

Në përputhje me Partneritetin Evropian prioritetet afatgjatë dhe afatshkurtër në fushën e arsimit dhe trajnimeve, përshkruhen si më poshtë:

Prioritete afatshkurtër:

- Përmirësimi i administrimit të sistemit arsimor, të trajnimit i mësuesve dhe infrastrukturës arsimore.
- Zbatimi i ligjit të ri të arsimit të lartë. Pjesëmarrje me aktive në programet komunitare të BE-së si Horizont 2020, 2020 Erasmus + me synim përfitimin maksimal prej tyre.

Prioritete afatmesme:

- Përmirësimi i cilësisë së arsimit dhe krijimi i një sistemi bashkëkohor të arsimit dhe formimit profesional, inkurajimi i bashkëpunimit rajonal në fushën e arsimit të lartë.

Kërkesa të cilat rrjedhin nga akte/direktiva të tjera në fuqi që kanë lidhje me përafrimin janë:

- Rezoluta e Këshillit 16 Nëntor 2007 mbi Agjendën Evropiane;
- Komunikata e Komisionit, Këshillit, Parlamentit, ECSC dhe Komitetit të Rajoneve mbi një Agjendë Evropiane mbi Kulturën (2007);
- Raporti i Komisionit mbi zbatimin e Agjendës për Kulturën (2010);
- Komunikata e Komisionit mbi promovimin e kulturës dhe sektorëve krijues për rritje dhe punësim në BE (2012);
- Konkluzione të Këshillit mbi Qeverisjen Kulturore;
- Rregulloren e Këshillit (BE) Nr. 1295/2013 për lancimin e Programit "Creative Europe";
- Direktiva 2014/60/BE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 15 Maj 2014 për kthimin e objekteve kulturore të lëvizura kundër ligjit nga territori i një Shteti Anëtar.

- Rregullore e Këshillit (KE) nr. 116/2009 e 18 Dhjetorit 2008 mbi eksportimin e mallrave kulturore.
- Rregullorja Zbatuese e Komisionit (BE) nr. 1081/2012 e 9 Nëntorit 2012 për qëllimet e Rregullores së Këshillit (BE) nr. 116/2009 mbi eksportimin e mallrave kulturore

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Ligji Nr. 69/2012 “Për sistemin arsimor parauniversitar në Republikën e Shqipërisë” synon:

- Fuqizimin e kompetencave të institucioneve që realizojnë drejtpërdrejt shërbimin arsimor nëpërmjet decentralizimit, dekoncentrimit e autonomisë shkollore dhe saktësimi i rolit të nivelit qendror në politika bërje e vendosjen e standardeve të cilësisë së shërbimit arsimor.
- Përmirësimin e ndjeshëm të aftësive menaxhuese në sistemin arsimor nëpërmjet përcaktimit më të qartë të përgjegjësi të institucioneve e individëve, vlerësimit të jashtëm, vetëvlerësimit e raportimit periodik të punonjësve arsimorë e institucioneve dhe shtimit të transparencës së performancës së tyre. Vendosjen e baraspeshës ndërmjet përgjegjësi dhe hapësirës vendimmarrëse.
- Shtimin e larmisë së kurrikulës që t’i shkojë më përshtat larmisë së prirjeve, mundësive dhe aspiratave të karrierës së nxënësve.

Ligji “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr. 8872, datë 29.3.2002 “Për Arsimin dhe Formimin Profesional në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar synon:

- Përgatitjen e të rinjve me njohuri e shprehje të përshtatshme me kërkesat dinamike të tregut të punës përmes modernizimit të AFP, duke u bazuar në kërkesat e niveleve të kualifikimit sipas KSHK.
- Ofrimin e mundësive për përditësim të dijeve e aftësive të të rriturve në përshtatje me kërkesat e tregut të punës.

Ligji “Për disa ndryshime dhe shtesa në Ligjin Nr. 9741, datë 21.5.2007 “Për Arsimin e Lartë në Republikën e Shqipërisë” synon:

- Decentralizimin e mëtejshëm të kompetencave KM – MAS – IAL, përmirësimin e strukturës së studimeve universitare në të tre ciklet e studimit (sipas standardeve të Bolonjës).

Ligji Nr. 10 247, datë 04.03.2010 “Për kornizën shqiptare të kualifikimeve”, përafrohet plotësisht me “Kornizën e Kualifikimeve në Sistemin e Arsimit të Lartë Evropian”, miratuar nga Ministrat përgjegjës të arsimit të lartë evropian në Konferencën e Bergen, datë 20.05.2005;Ky akt është hartuar dhe ndryshuar në përafrim plotë të Kornizën Evropianë të Kualifikimeve

Projekt - ligji për Trashëgiminë Kulturore

- Ministria e Kulturës ka ndërmarrë një numër masash që kur filloi punën me një mandat të fokusuar ekskluzivisht mbi kulturën. Një aspekt kyç në agjendën e reformës është në fushën e trashëgimisë kulturore. Grupet e punës së fundmi kanë përfunduar

përgatitjen e një drafti të ri të ligjit pas një konsultimi të kujdesshëm me grupet e interesit/palët e interesuara. Projekt – ligji do t’i dërgohet tani ministrive tjera dhe institucioneve përkatëse për mendim. Ky projektligj përaftron legjislacionin shqiptar me Direktivën 2014/60/EU për “ Kthimin e objekteve kulturore të trafikuar në mënyrë të paligjshme nga territori i një vendi anëtar ”, si dhe me Rregulloren e Këshillit (EC) Nr.116/2009 të 18 Dhjetorit 2008 mbi “Eksportin e mallrave kulturore”. Gjithashtu projektligji mbi trashëgiminë kulturore është fokusuar në përmirësimin dhe riorganizimin e mbrojtjes së siteve të trashëgimisë kulturore, duke përfshirë dhe peizazhin. Për më tepër, projektligji do të sigurojë qartësi dhe do të përcaktojë kushtet, procedurat dhe sanksionet që do të drejtojnë organizimin e operacioneve. Ai do t’i japë fund konfliktit ekzistues mes qeverisjes vendore dhe atij qendror si dhe praktikave korruptive që kanë penguar mbrojtjen e siteve të trashëgimisë kulturore. Përfundimisht, projekt ligji i ri do të orientojë drejt ruajtjes së siteve të trashëgimisë kulturore. Ai do të përmirësojë administrimin e siteve të trashëgimisë kulturore për të siguruar procedurat e përshtatshme për promovimin e aktiviteteve kulturore.

Ministria e Kulturës ka bërë ndryshime në *Ligjin për Artin dhe Kulturën* të cilat janë miratuar kohët e fundit nga parlamenti shqiptar. Ndryshimet fokusohen në rritjen e transparencës duke vendosur procedura të qarta për vlerësimin e zgjedhjen e projekteve.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Arsimit dhe Sportit (MAS)
- Agjencia Kombëtare e Provimeve (AKP),
- Agjencia e Arsimit dhe Zhvillimit (AAZh) ,
- Inspektorati Shtetëror i Arsimit (IShA),
- Agjencia Kombëtare e Arsimit, Formimit Profesional dhe Kualifikimeve,
- Agjencia Publike e Akreditimit të Arsimit të Lartë (APAAL),
- Instituti i Zhvillimit të Arsimit (IZhA),
- Inspektorati Kombëtar i Arsimit Para-universitar (IKAP),
- Agjencia Kombëtare për Arsimin, Formimin Profesional dhe Kualifikimet (AKAFPK),
- Ministria e Kulturës
- INSTAT
- Ministria e Shëndetësisë

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

në 000/Lek

	2012	2013	2014	2015
Kostot totale e vlerësuar	42,034,899	42,077,129	44,734,450	47,378,000
Mbulohen nga buxheti i shtetit	40,416,145	41,723,149	44,324,450	45,378,000
Mbuluar nga ndihma e huaj	1,618,754	353,980	410,000	2,000,000
Ndryshim	0	0	0	0

III. Prioritetet

Prioritetet janë si më poshtë:

1. Rritja e pjesëmarrjes në klasat përgatitore të arsimit parashkollor
 - Zhvillimi i kapitalit njerëzor duke investuar në fëmijërinë e hershme
 - Mundësi hyrjeje dhe përfshirje masive e të gjithë fëmijëve në sistemin e arsimit parashkollor
 - Rritja e cilësisë së shërbimit të mësimdhënies dhe të të nxënësve.
2. Reforma në sistemin parauniversitar
 - Reforma në sistemin parauniversitar do të përqendrohet në radhë të parë në rritjen e cilësisë së sistemit arsimor, duke hartuar dhe zbatuar një sistem drejtimi dhe kontrolli vendor dhe kombëtar më të besueshëm. (reformë strukturore 5+4+3 vjet, rishikimi i altermtekstit, kurrikula të reja bazuar në kompetenca dhe jo objektiva, karta e performancës/arritjeve për çdo shkollë, vlerësim kombëtar të nxënësve, përmirësimi i procesit të Maturës Shtetërore). Krijimi i një baze të dhënash për menaxhimin efikas administrativ dhe digjitalizimin e çdo procesi të administrimit arsimor, si mjet i domosdoshëm për rritjen e transparencës dhe llogaridhënies.
 - Përmirësimi i infrastrukturës shkollore: sistemi EMIS të jetë tërësisht funksional, planifikim shkollash të reja, shkolla si qendra komunitare.
 - Proces më të mirë vendimmarrjeje duke krijuar një komunikim të ri shkollë-prindër-qeveri, duke e bërë prindin pjesë të komunikimit dhe arsimimit, do të realizohet llogaridhënia e ndërsjellë dhe do të garantohet cilësia në rekrutimin e mësuesve. Procedura e re e rekrutimit të mësuesve, ku shkolla bashkë me bordin e senatin e saj, komitetin e prindërve, komunitetin e qeverisjes vendore dhe nxënësit, vendos bashkërisht për zgjedhjen e mësuesve, do të institucionalizohet më tej.
 - Gjithëpërfshirje sasiore dhe cilësore e grupeve të marginalizuara (uljen e numrit të nxënësve që braktisin shkollën, pakësimi i dukurisë së korrupsionit: zbatimi i rreptë i masave ndëshkuese për të gjitha praktikatat korruptive të denoncuar dhe evidentuara).
3. Sigurimi i cilësisë në arsimin e lartë
 - Ofrimi i një cilësie shumë të mirë në arsimin e lartë: ngritja e cilësisë në standardet evropiane dhe qëndrueshmëri, për të fituar besimin e shoqërisë dhe të institucioneve kombëtare; reformë thelbësore në kuadrin ligjor si në drejtim të programeve të studimit (zhvillimi i panevojshëm i disa profesioneve dhe i mangët i disa profesioneve të tjera më të kërkuara në tregun e punës, e deri në cilësinë e diplomave)
 - Eficencë financiare nëpërmjet menaxhimit dhe alokimit efikas
 - Njohje ndërkombëtare dhe emër/përfaqësim më të mirë
 - Hartimin e një skeme të re financiare për universitetet publike, bazuar në arritje dhe rezultate të institucioneve arsimore, vendosjen e një mekanizmi të ri për dhënie llogari ndaj shtetit dhe aktorëve të tjerë publikë.
4. Rishikimi i Ligjit për Librat dhe Ligjit për Muzeumet brenda vitit 2015;
5. Lancimi i një platforme për zbatimin e strategjisë së arsimit përmes kulturës dhe artit për të bërë artin dhe kulturën të arritshëm dhe të aksesueshëm për studentët e të gjitha moshave. Kjo platformë do të përgatitë një strategji që synon promovimin e

shkrimtarëve shqiptarë në tregjet evropiane dhe do të përafrojë funksionimin e fondit shqiptar për përkthim për një përmbushje më të mirë të objektivave.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2014 – 2016

IV.1 Arsimi dhe formimi profesional

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e Referuar
Strategjia Kombëtare për Arsimin Parauniversitar	Ministria e Arsimit dhe Sportit	2009-2013
Strategjia Kombëtare për Arsimin e Lartë	Ministria e Arsimit dhe Sportit	2008-2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2014 – 2016

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për Arsimin Parauniversitar	Ministria e Arsimit dhe Sportit	2014-2020	2015	2014
Strategjia Kombëtare për Sportin	Ministria e Arsimit dhe Sportit	2014-2020	2015	2014

IV.2 Kultura

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e Referuar
Programi i Qeverisë Shqiptare	Ministria e Kulturës	2014

Kuadri i masave ligjore ekzistuese

Acquis i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Kryesor	Niveli i përafrimit	Data e miratimit të legjislacionit Shqiptar	Data e Hyrjes në Fuqi të legjislacionit shqiptar
Direktiva 2014/60/EU e Parlamentit Evropian dhe Keshillit e dt. 15.05.2014 mbi kthimin e objekteve kulturore të hequra në mënyrë të jashtëligjshme nga territori i një Shteti Anetar dhe që amendon Rregulloren (KE) Nr 1024/2012	Ligji nr. 9386, dt. 4.5.2005 “Për muzetë ”	Ministria e Kulturës	I pa-përafruar	4.05.2005	26.06.2005
	Ligji nr. 9048 dt. 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore ”	Ministria e Kulturës	I pa-përafruar	7.04.2003	Maj 2003
Rregullore (EU) Nr 1081/2012	Ligji nr. 9386, dt. 4.5.2005 “Për muzetë”	Ministria e Kulturës	I Pa-përafruar	4.05.2005	26.06.2005
	Ligji nr. 9048 dt. 7.4.2003 “Për trashëgiminë kulturore ”	Ministria e Kulturës	I pa-përafruar	7.04.2003	02.06.2003

Kuadri i Planifikuar i Politikave 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periodha e Referimit	Data e Miratimit	Data e hyrjes në Fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat e Planifikuara Ligjore 2014 – 2016

Acquis i BE-së	Statusi i përkthimi në Shqip (Po/Jo)	Legjislacioni Shqiptar;	Statusi i përkthimit në anglisht (Po/Jo)	Institucioni Përgjegjës/Pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e Planifikuar e Miratimit	Data e Hyrjes në fuqi
<u>AFAT SHKURTRA (2014)</u>							
Direktiva 2014/60/EU e Parlamentit Evropian dhe Këshillit 15 Maj 2014 që amendon rregulloren (EU) Nr. 1024/2012.	Jo	Ndryshime në Ligjin Nr. 9386, datë 04.05.2005 “Për muzetë” Ligji i ri “Për trashëgiminë kulturore“	Jo	Ministria e Kulturës	I Plotë	Gjashtëm ujori i dytë i 2015	Dhjetor 2015
Rregullore (BE) Nr. 1081/2012	Jo	Ndryshime në Ligjin Nr. 9386, datë 04.05.2005 “Për muzetë” Ligji i ri “Për trashëgiminë kulturore“	Jo	Ministria e Kulturës	I Plotë	Gjashtëm ujori i dytë i 2015	Gjashtëm ujori i parë i 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

KAPITULLI 27: MJEDISI

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e Kapitullit

Politikat e BE-së për mjedisin kane si qëllim që të promovojnë zhvillimin e qëndrueshëm dhe mbrojtjen e mjedisit për brezat e tanishëm dhe të ardhshëm. Këto politika bazohen mbi integrimin e mbrojtjes së mjedisit në politikat e tjera të BE-së, veprimet parandaluese, parimin ndotësi pagan, si dhe luftën kundër dëmtimit të mjedisit në burim dhe ndarjen e përgjegjësi. Legjislacioni mjedisor përfshin mbi 200 akte ligjore kryesore, të cilat mbulojnë legjislacionin horizontal, cilësinë e ujit dhe atë të ajrit, menaxhimin e mbetjeve, mbrojtjen e natyrës, ndryshimet klimatike, kontrollin e ndotjes industriale dhe menaxhimin e riskut, organizmat e modifikuara gjenetikut, kimikatet, zhurmat dhe pyjet. Sigurimi i përputhshmërisë me legjislacionin e BE-së kërkon investime të rëndësishme, por sjell edhe përfitime të rëndësishme. Një administratë e fortë dhe e mirëpajisur në nivel qendror dhe lokal është e domosdoshme për aplikimin dhe zbatimin e *acquis*.

I.2 Situata në Shqipëri

Kushtetuta e Shqipërisë e konsideron zhvillimin e qëndrueshëm dhe mbrojtjen e mjedisit si një nga objektivat kryesorë të Shtetit. Ligji i vitit 2011 për mbrojtjen e mjedisit siguron bazat për akte ligjore specifike që normojnë komponentët e ndryshëm të mbrojtjes së mjedisit. Ligje specifike ekzistojnë për të normuar cilësinë e ujit dhe atë të ajrit, menaxhimin e mbetjeve, mbrojtjen e natyrës, kontrollin e ndotjes industriale dhe menaxhimin e riskut, kimikatet, etj. Megjithatë përafrimi me *acquis* ka përparuar, përsëri nevojiten përpjekje të mëtejshme për të siguruar një përafrim të plotë me *acquis* mjedisor të BE-së. Në këtë kuadër, si dhe me qëllim përafrimin e plote të legjislacionit shqiptar me atë të BE-së, Shqipëria po punon për draftimin dhe amendimin e disa ligjeve kryesore, si dhe hartimin e legjislacionit sekondar në fushën e mjedisit dhe atë të ndryshimeve klimatike.

Gjithashtu, progres ka pasur edhe për sa i përket kuadrit institucional dhe administrativ. Me hyrjen në fuqi të Ligjit për mbrojtjen e mjedisit, Agjencia e Mjedisit dhe Pyjeve është riorganizuar ku përveç ndryshimit të emrit në Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM), si dhe shtimit të përgjegjësi, është rritur edhe numri i punonjësve, nga 42 në 62 punonjës. Në varësi të AKM-se kane kaluar edhe 12 Drejtoritë Rajonale të Mjedisit, dhe do të operojnë dhe koordinojnë punën dhe funksionet e tyre me ato të AKM-se si në nivel lokal ashtu edhe në nivel kombëtar.

Në Shkurt 2015, është krijuar Inspektorati Shtetëror i Mjedisit dhe Pyjeve (ISHMP). Ky është një institucion publik, i financuar nga buxheti i shtetit, në varësi të Ministrit të Mjedisit. Misioni i tij është garantimi dhe zbatimi i legjislacionit në fushën e mjedisit dhe pyjeve.

Me qëllim përmirësimin e zbatimit të ligjit, Inspektorati i Mjedisit ka rritur ndjeshëm numrin e kontrolleve në zonat industriale, ku në kryerjen e kësaj detyre ka bashkëpunuar ngushtë me inspektoratet dhe institucionet e tjera shtetërore. Në këtë kuadër, janë ndërmarrë një sërë

masash administrative për sa i përket shkeljeve të kushteve të lejes mjedisore, si dhe detyrimeve të tjera që lindin nga legjislacioni mjedisor.

Gjithashtu, me qëllim ndalimin aktiviteteve të paligjshme në zonat e mbrojtura, janë ndërmarrë një sërë hapash të rëndësishëm siç janë **(i)** miratimi i akteve ligjore që ndalojnë gjuetinë apo transportin e qymyrit të drurit, **(ii)** nënshkrimi i Memorandumit të Mirëkuptimit ndërmjet Ministrisë së Mjedisit dhe Ministrisë së Punëve të Brendshme “Për Mbrojtjen dhe Zhvillimin e Qëndrueshëm të Pyjeve”, i cili krijon Task Forcën mbi Pyjet, **(iii)** rritja e numrit të kontrolleve nga ana e Policisë Pyjore, **(iv)** vendosja e masave administrative për të gjithë shkelësit e legjislacionit mjedisor, etj. Bazuar në Urdhrin e Kryeministrit, në Shkurt 2014 janë krijuar 12 Drejtoritë Rajonale të Shërbimit Pyjor.

Disa vendime të Qeverisë kanë përmirësuar ndjeshëm partneritetin ndërmjet qeverisë dhe shoqërisë civile. Miratimi i VKM “Për miratimin e rregullave, kërkesat dhe procedurat për informimin dhe përfshirjen e publikut në vendimmarrjen mjedisore”, rritja e numrit të stafit AKM-së i përfshirë drejtpërdrejt në shqyrtimin e aplikacioneve për lejet mjedisore, kryerja rregullisht e konsultimeve me publikun për planet e mjedisit, programet dhe legjislacionin, organizimi takimeve të rregullta me OJQ-të mjedisore, si dhe shpërndarja e Buletineve Mjedisore Javorë dhe Mujorë, kanë përmirësuar ndjeshëm situatën lidhur me ndërgjegjësimin e publikut dhe pjesëmarrjen e tij në vendimmarrjen mjedisore, si dhe aksesin e publikut për informacion mjedisor.

Me organizimin e ri të AKM-se dhe në përputhje të plotë me detyrat dhe përgjegjësitë e saj, vëmendje e veçantë i është dhënë forcimit të Laboratorit të AKM-se. Laboratori është zhvendosur në një vend të ri, plotësisht të rinovuar dhe në përputhje me standardet e kërkuara ISO 170 25 të manualit të cilësisë. Numri i stacioneve të monitorimit të ajrit është rritur në 6 stacione për vitin 2014. Të dhënat e monitorimit do të japin një pasqyrë të plotë të cilësisë së ajrit në të gjithë vendin, duke përfshirë Tiranën. Buxheti i monitorimit për vitin 2014 është dyfishuar në krahasim me vitin 2013.

Përveç rinovimit të ndërtesës së Laboratorit të AKM-se është realizuar edhe blerja e pajisjeve teknike për analizimin dhe monitorimin e parametrave themelor të cilësisë së ujit. Për më tepër, për vitin 2014 është përfshirë edhe monitorimi i cilësisë së ujërave sipërfaqësor, lumenjve, liqeneve dhe ujërave bregdetar, si dhe përcaktimi i metaleve të rënda në lumenj. Për vitin 2014 Shqipëria ka 33 stacione monitorimi në lumenj, 7 stacione në liqene dhe 8 në pjesët bregdetare. Gjatë vitit 2013 Shqipëria kishte vetëm gjysmën e numrit të tyre.

Ndryshimi i dytë në strukturën e Ministrisë së Mjedisit, ka të bëjë me krijimin e Drejtorisë së Jetësimit të Prioriteteve, e cila është përgjegjëse për të lehtësuar zbatimin e prioriteteve të nivelit të lartë të Kryeministrit, të cilat janë gjithashtu prioritete dhe të Ministrisë së Mjedisit, si dhe të sigurojë dorëzimin e produkteve brenda afateve kohore të përcaktuara. Tre prioritetet përfshijnë ujërat, menaxhimin e mbetjeve, si dhe edukimin e ndërgjegjësimin mjedisor.

Krijimi i Drejtorisë së Jetësimit të Prioriteteve ka për qëllim monitorimin e zbatimit të prioriteteve duke analizuar informacionin e marrë nga Drejtoritë Teknike dhe më pas të

raportojë mbi gjendjen konkrete tek Ministri i Mjedisit. Mbi këtë bazë përgjegjësitë e Drejtorisë së Jetësimit të Prioriteteve mund të përmbliken si më poshtë vijon:

- Drejtoria e Jetësimit të Prioriteteve do të ndihmojë në përmirësimin e kapaciteteve të Ministrisë së Mjedisit përmes krijimit të kuadreve/formateve të zbatimit, si dhe mekanizma për zbatimin eficient dhe efektiv të planeve;
- Drejtoria e Jetësimit të Prioriteteve duhet të monitorojë dhe të raportojë në zonat e caktuara të prioriteteve;
- Drejtoria e Jetësimit të Prioriteteve mbështet Drejtorinë Teknike për të adresuar vështirësitë në zbatim dhe të sigurojë që objektivat arrihen brenda afateve kohore të përcaktuara;
- Drejtoria e Jetësimit të Prioriteteve mundëson lehtësime në bashkëpunimin ndër-institucional në problemet e përbashkëta për të siguruar realizimin e objektivave të caktuara.

Drejtoria e Jetësimit të Prioriteteve për të arritur dhe realizuar detyrat e mësipërme, si dhe për të qenë në gjendje të koordinojë dhe të ndjekë krijimin politikave dhe zbatimin e tyre përfshin në strukturën e saj shtatë ekspertë, detyrat e të cilëve mbulohen nëpërmjet dy sektorëve të mëposhtëm:

- Sektori i Programimit dhe Koordinimit Ndërinstitucional.
- Sektori i Zhvillimit të Qëndrueshëm të Burimeve Natyrore.

I.3 Struktura e Kapitullit

1. Legjislacioni Horizontal;
2. Cilësia e Ajrit dhe Ndryshimet Klimatike;
3. Menaxhimi i Mbetjeve;
4. Cilësia e Ujërave;
5. Mbrojtja e Natyrës;
6. Kontrolli i Ndotjes Industriale dhe Menaxhimi i Riskut;
7. Organizmat e Modifikuara Gjenetike;
8. Kimikatet;
9. Zhurmat;
10. Pyjet

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e Kërkesave të MSA-së dhe Legjislacionit të BE-së

Detyrimi për përafrimin e legjislacionit Shqiptar në fushën e mjedisit me atë të BE-së, rrjedh nga Neni 108 i MSA-së, në të cilin citohet si më poshtë vijon:

- Palët do të zhvillojnë dhe forcojnë bashkëpunimin në detyrën shumë të rëndësishme të luftës kundër degradimit mjedisor, me synim promovimin e qëndrueshmërisë mjedisor.
- Bashkëpunimi përqendrohet kryesisht në fushat prioritare që lidhen me *acquis* e Komunitetit për fushën e mjedisit.

Legjislacioni i BE-së në fushën e mjedisit është i përbërë nga aktet ligjore të më poshtme:

Për fushën e Legjislacionit Horizontal

- Direktiva 2004/35/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 21.04.2004 “Mbi përgjegjësinë mjedisore, parandalimin dhe riparimin e dëmeve mbi ambientin”;
- Direktiva 2001/42/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 27.06.2001 “Për vlerësimin e pasojave në mjedis të planeve dhe programeve të caktuara”;
- Direktiva 85/337/KEE të Këshillit, datë 27.06.1985 "Mbi vlerësimin e efekteve të projekteve publike dhe private mbi mjedisin", të ndryshuar.;
- Direktiva 2003/35/EC e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 26 Maj 2003 mbi “Tërheqjen e publikut në vendimmarrje në hartimin e planeve programeve në fushën e mjedisit dhe amendimet për pjesëmarrjen e publikut dhe aksesin në drejtësi të Direktivave të Këshillit 85/337/EEC dhe 96/61/EC”;
- Direktiva 2003/4/EC e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të BE-së, datë 28 Janar 2003 mbi të drejtën e publikut për të pasur informacion mjedisor dhe shfuqizim të Direktivës së Këshillit 90/313/EEC;
- Vendimi i Këshillit të BE-së 2005/370/EC, datë 17 Shkurt 2005 për miratimin në emër të Komunitetit Evropian të Konventës për të drejtën për informim, pjesëmarrje të publikut në vendimmarrje dhe për t’iu drejtuar gjykatave për çështjet mjedisore.

Për fushën e Cilësisë së Ajrit

- Direktiva 2008/50/KE e Parlamentit dhe Këshillit Evropian e datës 21 Maj 2008 mbi cilësinë e ajrit të ambientit dhe për një ajër më të pastër për Evropën;
- Direktiva 2004/107/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 15 Dhjetor 2004, lidhur me arsenikun, kadmiumin, merkurin, nikelin dhe hidrokarburet aromatike policiklike në ajrin e mjedisit;
- Direktiva 2001/81/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 23 Tetor 2001 mbi Tavanet Kombëtare të Shkarkimit për disa ndotës atmosferik e amenduar nga Direktiva 2006/105/KE dhe Rregullorja 219/2009/KE;
- Direktiva e Këshillit 1999/32/KE e datës 26 Prill 1999 në lidhje me reduktimin e përmbajtjes së squfurit në disa lëndë djegëse të lëngshme dhe amendon Direktivën 93/12/KEE siç amendohet nga Rregulloret (KE) 1882/2003 dhe (KE) 219/2009 dhe Direktivat 2005/33/KE dhe 2009/30/KE;
- Direktiva 2012/33 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 21 Nëntor 2012 që amendon Direktivën e Këshillit 1999/32/KE në lidhje me përmbajtjen e squfurit në lëndët djegëse në transportin detar;
- Direktiva e Këshillit 1999/13/KE e datës 11 Mars 1999 mbi kufizimin e shkarkimeve të komponimeve organike të avullueshme (VOC) për shkak të përdorimit të tretësve organik në disa aktivitete dhe instalime;
- Vendimi i Këshillit 2000/541/KE e datës 6 Shtator 2000 mbi kriteret për vlerësimin e planeve kombëtare në përputhje me Nenin 6, të Direktivës së Këshillit 1999/13/KE (njoftuar në kuadër të dokumentit numër C(2000) 2473);
- Direktiva e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 94/63/KE e datës 20 Dhjetor 1994 mbi kontrollin e shkarkimeve të komponimeve organike të avullueshme (VOC) që

burojnë nga depozitimi i karburantit dhe nga shpërndarja e tij nga terminalët tek stacionet e shërbimit siç amendohet nga Rregulloret (KE) 1882/2003 dhe (KE) 1137/2008;

- Direktiva e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 2009/126/KE e datës 21 Tetor 2009 mbi rikuperimin e avujve të karburantit të Fazës së II, gjatë rimbushjes së mjeteve motorike në stacionet e shërbimit;
- Direktiva 2004/42/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 21 Prill 2004 mbi limitimin e shkarkimeve të komponimeve organike të avullueshme për shkak të përdorimit të tretësve organik në disa bojëra dhe llaqe të caktuara dhe produkteve për rilyerjen e automjeteve që amendon Direktivën 1999/13/KE dhe 2009/112/KE dhe Rregulloren (KE) 1137/2008;
- Direktiva e Këshillit 70/220/KEE e datës 20 Mars 1970 mbi përafrimin e legjislacionit të Vendeve Anëtare në lidhje me masat që do të merren kundër ndotjes së ajrit nga gazet e çliruara nga mjetet motorike me motor me ndezje pozitive;
- Direktiva 97/68/KE e Këshillit dhe e Parlamentit Evropian e datës 16 Dhjetor 1997 mbi përafrimin e legjislacionit të Vendeve Anëtare në lidhje me masat që do të ndërmerren kundër shkarkimit të ndotësve të gaztë dhe lëndës së ngurtë pezull nga motorët me djegie të brendshme që instalohen në makineritë e lëvizshme jo rrugore, amenduar nga Direktiva 2002/88/KE dhe Direktiva 2004/26/KE, dhe amendimi i fundit i Direktivës 2006/105/KE;
- Direktiva 2005/55/KE e Këshillit dhe e Parlamentit Evropian e datës 28 Shtator 2005 mbi përafrimin e legjislacionit të Vendeve Anëtare në lidhje me masat që do të ndërmerren kundër shkarkimeve të ndotësve të gaztë dhe lëndës së ngurtë pezull nga motorët me ndezje me kompresion dhe motorët me ndezje pozitive që djegin gaz natyral apo të lëngshëm për përdorim në automjete;
- Rregullorja (EC) Nr 715/2007 e Parlamentit dhe Këshillit të Evropës e datës 20 Qershor 2007 mbi aprovimin e tipit të motorëve të automjeteve në lidhje me shkarkimet nga automjetet për pasagjer dhe tregëtar (Euro 5 dhe Euro 6) dhe mbi aksesin për riparimin e automjeteve dhe mirëmbajtjen e informacionit 32007R0715, FZ L 171, 29.6.2007, f. 1–16. Që prej Janarit 2013 kjo Rregullore shfuqizon Direktivat: 70/220/EEC, 72/306/EEC, 77/102/EEC, 74/290/EEC, 78/665/EEC, 80/1268/EEC, 83/351/EEC, 88/76/EEC, 88/436/EEC, 89/458/EEC, 91/441/EEC, 93/59/EEC, 93/116/EC, 94/12/EC, 96/44/EC, 96/69/EC, 98/69/EC, 98/77/EC, 1999/100/EC, 1999/102/EC, 2001/1/EC, 2001/100/EC, 2002/80/EC, 2003/76/EC, 2004/3/EC.

Për fushën e Ndryshimeve Klimatike

Mekanizmi Monitorues

- Vendimi i Këshillit 2002/358/KE e datës 25 Prill 2002 në lidhje me miratimin, në emër të Komunitetit Evropian, të Protokollit të Kiotos të Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike dhe përmbushjen e përbashkët të angazhimeve;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2005/166/KE e datës 10 Shkurt 2005 që parashtron rregullat e zbatimit të Vendimit Nr. 280/2004/EC e Parlamentit dhe e Këshillit

Evropian lidhur me mekanizmin për monitorimin e emisioneve të gazeve me efekt serrë të Komunitetit dhe për zbatimin e Protokollit të Kiotos;

- Vendimi i Komisionit i datës 14 Dhjetor 2006 që përcakton nivelet përkatëse të emisioneve të akorduara për Komunitetin dhe për secilin nga Shtetet Anëtare të tij sipas Protokollit të Kiotos në bazë të Vendimit të Këshillit Nr. 2002/358/KE (njoftuar nën numrin e dokumenti C (2006) 6468) (2006/944 / KE);
- Vendimi i Komisionit Nr. 2010/778/KE, datë 15 Dhjetor 2010 i cili amendon Vendimin Nr. 2006/944/KE për përcaktimin e niveleve përkatëse të emetimit të akorduara Komunitetit dhe secilit prej Shteteve Anëtare të tij sipas Protokollit të Kiotos në bazë të Vendimit të Këshillit Nr. 2002/358/KE;
- Rregullorja (BE) Nr. 525/2013 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 21 Maj 2013 e mekanizmit për monitorimin dhe raportimin e emetimeve të gazeve me efekt serrë dhe për raportimin e informacioneve të tjera në nivel kombëtar dhe të Bashkimit Evropian në lidhje me Ndryshimet Klimatike dhe shfuqizimin e Vendimit Nr. 280 /2004/KE.

Sistemi i Tregtimit të Emetimeve të BE

- Direktiva Nr. 2003/87/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 13 Tetor 2003 për krijimin e një skeme të tregtimit të njësive të lejuara të gazeve me efekt serrë brenda Komunitetit e cila amendon Direktivën e Këshillit Nr. 96/61/KE;
- Direktiva Nr. 2004/101/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 27 Tetor 2004 e cila amendon Direktivën Nr. 2003/87/KE për krijimin e një skeme të tregtimit të njësive të lejuara të gazeve me efekt serrë brenda Komunitetit, në lidhje me mekanizmat e Protokollit të Kiotos-s;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2006/780/KE i datës 13 Nëntor 2006 mbi shmangien nga llogaritja e dyfishtë e reduktimit të emisioneve të gazeve me efekt serrë sipas skemës për tregtimin e emisioneve të Komunitetit për projektet e aktiviteteve sipas Protokollit të Kiotos në bazë të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian;
- Direktiva Nr. 2009/29/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 23 Prill 2009 e cila amendon Direktivën Nr. 2003/87/KE në mënyrë që të përmirësojë dhe zgjerojë skemën tregtare të kompensimit të njësive të lejuara të emisioneve të gazeve me efekt serrë të Komunitetit;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2010/2/KE i cili përcakton një listë të sektorëve dhe nënsektorëve të cilët mendohet të jenë të ekspozuar ndaj një risku të konsiderueshëm të rrjedhjes së karbonit;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 389/2013 e datës 2 Maj 2013 për krijimin e një Regjistrit të Bashkimit Evropian në zbatim të Direktivës Nr. 2003/87/EC të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian, Vendimet Nr. 280/2004/KE dhe Nr. 406/2009/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian dhe shfuqizimi i Rregulloreve të Komisionit (BE) Nr. 920/2010 dhe Nr. 1193/2011;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1031/2010 datë 12 Nëntor 2010 mbi afatin kohor, administrimin dhe aspekte të tjera të ankandit të njësive të lejuara të emisioneve të gazeve me efekt serrë në zbatim të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian për krijimin e një skeme për tregtimin e gazeve me efekt serrë brenda Komunitetit;

- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 550/2011 datë 7 Qershor 2011 mbi përcaktimin, në zbatim të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian, për disa kufizime të zbatueshme për përdorimin e krediteve ndërkombëtare nga projektet që përfshijnë gaze industrial;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 1123/2013 e datës 8 Nëntor 2013 për përcaktimin e të drejtave ndërkombëtare të krediteve në zbatim të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe Tekstit të Këshillit Evropian në përputhje me Agjencinë Evropiane të Mjedisit;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2011/278/BE për përcaktimin e rregullave transitorë të Bashkimit Evropian të zgjeruar për harmonizimin e shpërndarjes së lirë të njësive të lejuara të emisioneve në përputhje me Nenin 10a të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian (të njoftuar në dokumentin C (2011) 2772);
- Vendimi i Komisionit Nr. 2013/447/BE datë 5 Shtator 2013 për faktorin standard të përdorimit të kapaciteteve në përputhje me nenin 18 (2) të Vendimit Nr. 2011/278/BE Tekst me rëndësi nga Agjencia Evropiane e Mjedisit;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2011/745/BE i cili amendon Vendimet Nr. 2010/2/EU dhe Nr. 2011/278/BE sa i përket sektorëve dhe nënsektorëve të cilët mendohen të jenë të ekspozuar ndaj një risku të konsiderueshëm të rrjedhjes së karbonit;
- Rregullorja e Komisionit Nr. 600/2012 për verifikimin e raporteve të emetimeve të gazeve me efekt serrë dhe raportet ton-kilometër dhe akreditimin e verifikuesve sipas Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian. Tekst me rëndësi nga Agjencia Evropiane e Mjedisit;
- Rregullorja e Komisionit Nr. 601/2012 mbi monitorimin dhe raportimin e emetimeve të gazeve me efekt serrë në zbatim të Direktivës Nr. 2003/87/KE të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 176/2014 e datës 25 Shkurt 2014 e cila amendon Rregulloren (BE) Nr. 1031/2010 në veçanti për të përcaktuar vëllimin e njësive të lejuara të emetimeve të gazeve me efekt serrë që do të dalin në ankand në 2013-2020.

Sistemi i Tregtimit të Emisioneve: Aktivitetet e Aviacionit

- Direktiva Nr. 2008/101/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 19 Nëntor 2008 e cila amendon Direktivën Nr. 2003/87/KE në mënyrë që të përfshijë aktivitetet e aviacionit në skemën e tregtisë së njësive të lejuara të gazeve me efekt serrë brenda Komunitetit;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2009/450/KE i datës 8 Qershor 2009 mbi interpretimin e detajuar të aktiviteteve të aviacionit të listuara në Aneksin I të Direktivës Nr. 2003/87/KE;
- Vendimi Nr. 377/2013/BE i Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 24 Prill 2013 për shmangien përkohësisht nga Direktiva Nr. 2003/87/EC për krijimin e një skeme të tregtisë për njësitë e lejuara të emetimeve të gazeve me efekt serrë brenda Komunitetit..

Vendimi për Shpërndarjen e Përpjekjeve

- Vendimi Nr. 406/2009/KE i Parlamentit dhe i Këshillit Evropian i datës 23 Prill 2009 mbi përpjekjet e Shteteve Anëtare për të reduktuar emetimet e tyre të gazeve me efekt

serrë për të përmbushur angazhimet e Komunitetit Evropian për reduktimin e emetimeve të gazeve me efekt serrë deri në vitin 2020.

Substancat Ozonholluese

- Rregullorja (KE) Nr. 1005/2009 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 16 Shtator 2009 mbi substancat që hollojnë shtresën e ozonit;
- Vendimi i Komisionit Nr. 2010/372/KE i datës 18 Qershor 2010 mbi përdorimin e substancave të kontrolluara si agjentë të procesit sipas nenit 8 (4) të Rregullores (KE) Nr. 1005/2009 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 744/2010 e datës 18 Gusht 2010 e cila amendon Rregulloren (KE) Nr. 1005/2009 të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian për substancat që hollojnë shtresën e ozonit, në lidhje me përdorimet kritike të haloneve;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 291/2011 e datës 24 Mars 2011 për përdorimin thelbësor të substancave të kontrolluara përveç hidroklorofluorokarboneve për laboratorët dhe për qëllime analitike në Bashkimin Evropian sipas Rregullores (KE) Nr. 1005/2009 të Parlamentit dhe të Këshillit Evropian për substancat që hollojnë shtresën e ozonit;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 537/2011 e datës 1 Qershor 2011 e mekanizmit për alokimin e sasive të kontrolluara të substancave të lejuara për përdorime laboratorike dhe analitike në Bashkimin Evropian nën Rregulloren (KE) Nr. 1005/2009 e Parlamentit dhe të Këshillit Evropian për substancat që hollojnë shtresën e ozonit.

Gazet e Florinuara

- Rregullorja (KE) Nr. 517/2014 “Mbi gazet serrë të florinuara” që shfuqizon Rregulloren Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 17 Maj 2006, mbi krijimin e formatit për raportimin që duhet të dorëzohet nga prodhuesit, importuesit dhe eksportuesit e disa gazeve serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 1493/2007 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 17 Dhjetor 2007 mbi krijimin, në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian Nr. 842/2006, mbi krijimin e formatit për raportimin që duhet të dorëzohet nga prodhuesit, importuesit dhe eksportuesit e disa gazeve serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 1494/2007 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 17 Dhjetor 2007 mbi krijimin, në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian Nr. 842/2006, mbi formatin e etiketave dhe kërkesave shtesë të etiketimit për sa i përket produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë disa gaze serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 1494/2007 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 17 Dhjetor 2007 mbi krijimin, në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian Nr. 842/2006, mbi formatin e etiketave dhe kërkesave shtesë të etiketimit për sa i përket produkteve dhe pajisjeve që përmbajnë disa gazeve serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) 1516/2007 e datës 19 Dhjetor 2007 mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës, mbi kërkesat standarde të kontrollit të rrjedhjeve për stacionet fikse ftohëse,

kondicionimin e ajrit dhe pompat e nxehtësisë që përmbajnë disa gaze serrë të florinuara;

- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 303/2008 e datës 2 Prill 2008 mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian mbi kërkesat dhe kushtet minimale për njohje të përbashkët për certifikimin e kompanive dhe personelit sa i përket për stacionet fikse ftohëse, kondicionimin e ajrit dhe pompat e nxehtësisë që përmbajnë disa gaze serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 304/2008 e datës 2 Prill 2008, mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës, mbi kërkesat dhe kushtet minimale për njohje të përbashkët për certifikimin e kompanive dhe personelit sa i përket sistemeve të palëvizshme të mbrojtjes nga zjarri dhe shuarësve të zjarrit që përmbajnë disa gaze serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 305/2008 e datës 2 Prill 2008, mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian, mbi kërkesat dhe kushtet minimale për njohje të përbashkët për certifikimin e kompanive dhe personelit për rikuperimin e disa gazeve serrë të florinuara nga kutia e shpejtësisë së tensionit të lartë;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 306/2008, e datës 2 Prill 2008, mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian, mbi kërkesat dhe kushtet minimale për njohje të përbashkët për certifikimin e kompanive dhe personelit për rikuperimin nga pajisjet, të disa tretësve me bazë disa gaze serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 307/2008, e datës 2 Prill 2008, mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian, mbi kërkesat për programet e trajnimit dhe kushtet për njohje të përbashkët të certifikimit të trajnimit për personelin për sa i përket sistemeve të kondicionimit të ajrit, në disa mjete motorike që përmbajnë disa gaze serrë të florinuara;
- Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 308/2008, e datës 2 Prill 2008, mbi përcaktimin në përputhje me Rregulloren (KE) Nr. 842/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian, të formatit të njoftimit për trajnimet dhe programet e certifikimit të Vendeve Anëtare.

Cilësia e Lëndës Djegëse

- Direktiva 98/70/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 13 Tetor 1998 në lidhje me cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe naftë dhe që amendon Direktivën e Këshillit 93/12/KEE;
- Direktiva e Komisionit 2002/159/KE e datës 18 Shkurt 2002 mbi një format të përbashkët për dorëzimin e përmbledhjeve të të dhënave kombëtare mbi cilësinë e lëndës djegëse (të njoftuara në kuadër të dokumentit me numër C(2002) 508);
- Direktiva 2009/30/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian që amendon Direktivën 98/70/KE për sa i përket specifikimeve të benzinës, naftës dhe gas-nafte dhe prezantimin e një mekanizmi për monitorimin dhe reduktimin e emetimeve të gazeve serrë dhe amendimin e Direktivës së Këshillit 1999/32/KE për sa i përket specifikimit të lëndës djegëse të përdorur nga mjetet në brendësi të rrugëve ujore dhe shfuqizimin e Direktivës 93/12/KEE.FZ L 140, 05.06.2009.

Emetimet e CO2 nga Makinat dhe Furgonat

- Direktiva 1999/94/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 13 Dhjetor 1999 në lidhje me disponueshmërinë e informacionit të konsumatorit mbi ekonominë e lëndës djegëse dhe emetimet e CO₂ në lidhje me tregtimin e makinave të reja të pasagjerëve;
- Rregullore (KE) Nr. 443/2009 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 23 Prill 2009, që vendos standardet e performancës së emetimeve për makinat e reja të pasagjerëve si pjesë e përqasjes së integruar të Komunitetit për të reduktuar emetimet e CO₂ nga makinat e lehta;
- Rregullore e Komisionit (BE) Nr. 1014/2010 e datës 10 Nëntor 2010 mbi monitorimin dhe raportimin e të dhënave mbi regjistrimin e makinave të reja të pasagjerëve në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) Nr. 443/2009;
- Rregullore e Komisionit (BE) Nr. 63/2011 e datës 26 Janar 2011, mbi përcaktimin e masave të detajuara për aplikimin për shmangien nga objektivat specifike të emetimeve të CO₂ në përputhje me Nenin 11, të Rregullores së Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) Nr. 443/2009;
- Rregullore (BE) Nr. 510/2011 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 11 Maj 2011, që vendos standardet e performancës së emetimeve për makinat e reja tregtare të lehta si pjesë e përqasjes së integruar e Bashkimit për të reduktuar emetimet e CO₂ nga makinat e lehta;
- Rregullorja e Zbatimit të Komisionit (BE) Nr. 725/2011 e datës 25 Korrik 2011, që vendos një procedurë për miratimin dhe certifikimin e teknologjive novatore për reduktimin e emetimeve të CO₂ nga makinat e pasagjerëve, në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) 443/2009;
- Vendimi i Komisionit 2012/100/BE i datës 17 Shkurt 2012 mbi metodën për grumbullimin e shpërblimeve për emisionet e tepërta të CO₂ nga makinat e reja të pasagjerëve në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) Nr. 443/2009; Teksti përkatës me EEA;
- Rregullorja e Zbatimit të Komisionit (BE) Nr. 293/2012 e datës 3 Prill 2012 mbi monitorimin dhe raportimin e të dhënave mbi regjistrimin e makinave të reja të lehta tregtare në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) Nr. 510/2011;
- Rregullorja e Zbatimit të Komisionit 2012/99/BE e datës 17 Shkurt 2012 mbi marrëveshjet e detajuara për grumbullimin e shpërblimeve për emisionet e tepërta të CO₂ nga makinat e reja të lehta tregtare në përputhje me Rregulloren e Parlamentit dhe Këshillit Evropian (BE) Nr. 510/2011; Teksti përkatës me EEA;
- Rregullorja e Komisionit (BE) Nr. 397/2013 e datës 30 Prill 2013 që amendon Rregulloren e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian (KE) Nr. 443/2009 për sa i përket monitorimit të emetimeve të CO₂ nga makinat e reja të pasagjerëve;
- Rregullorja e Zbatimit të Komisionit (BE) Nr. 396/2013 e datës 30 Prill 2013 që amendon Rregulloren (BE) Nr. 1014/2010 për sa i përket disa kërkesave për monitorimin e emetimeve të CO₂ nga makinat e reja të pasagjerëve.

Pyjet dhe Bujqësia

- Vendimi i Parlamentit dhe i Këshillit Evropian Nr. 529/2013/BE, e datës 21 Maj 2013 mbi rregullat e llogaritjes së emetimeve të gazeve serrë dhe heqjeve që rezultojnë nga

aktivitetet që lidhen me përdorimin e tokës, ndryshimin e përdorimit të tokës dhe pyjet dhe mbi masat që lidhen me këto aktivitete.

Kapja dhe Depozitimi i Karbonit

- Direktiva e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 2009/31/KE e datës 23 Prill 2009 mbi depozitimin gjeologjik të dyoksidit të karbonit dhe që amendon Direktivën e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 85/337/KEE, Direktivat e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 2000/60/KE, 2001/80/KE, 2004/35/KE, 2006/12/EC, 2008/1/KE dhe Rregulloren (KE) Nr 1013/2006;
- Direktiva e Komisionit 2010/670/BE e datës 3 Nëntor 2010 që përcakton kriteret dhe masat për financimin dhe projektet treguese tregtare që synojnë kapjen dhe depozitimin gjeologjik të sigurt nga ana mjedisore të dyoksidit të karbonit si dhe projektet që tregojnë teknologjitë e reja të energjisë së rinovueshme në kuadër të skemës për tregtimin e emetimeve të lejuara të gazeve serrë brenda Komunitetit të përcaktuar nga Direktiva e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian 2003/87 (njoftuar në kuadër të dokumentit K(2010) 7499).

Për Fushën e Menaxhimit të Mbetjeve

- Direktiva 2008/98/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 19 Nëntor 2008 Mbi Mbetjet;
- Direktiva 86/278/EEC “Për mbrojtjen e mjedisit dhe veçanërisht të tokës, kur llumrat e ujërave të ndotura përdoren në bujqësi” ndryshuar nga Direktiva 91/692/EEC, Rregullorja (EC) 807/2003 dhe Rregullorja (EC) 219/2009;
- Direktiva 2006/66/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 6 Shtator 2006 “Për bateritë dhe akumulatorët, mbetjet nga bateritë dhe akumulatorët”, e amenduar nga Direktiva 2008/12/EC, nga Direktiva 2008/103/EC dhe Direktiva 2013/56/BE dhe Vendimet e Komisionit 2008/763/KE, 2009/603/KE, 2009/851/KE;
- Direktiva 94/62/EC e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 20 Dhjetor 1994 “Për Ambalazhet dhe Mbetjet nga Ambalazhet”, e amenduar nga Rregulloret (EC) 1882/2003 dhe (EC) 219/2009 dhe Direktivat 2004/12/KE, 2005/20/KE dhe 2013/2/BE;
- Direktiva 96/59/KE e datës 16 Shtator 1996 “Për asgjësimin e bifenileve të poliklorinuara dhe trifenileve të poliklorinuara (PCB/PCT)”, e amenduar nga Rregullorja (EC) 596/2009;
- Direktiva 2000/53/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit të datës 18 Shtator 2000 “Për automjetet në fund të jetës”;
- Direktiva 2002/96/EC e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 27 Janar 2003 “Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike (MPEE)”, e amenduar nga Direktiva 2003/108/EC e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 8 Dhjetor 2003;
- Direktiva e Këshillit 1999/31/KE e 26 Prillit 1999 “Mbi landfillin e mbetjeve”, e amenduar nga Rregullorja (EC) 1882/2003 dhe (EC) 1137/2008 dhe Direktiva 2011/97/BE;
- Direktiva 2006/21/KE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 15 Mars 2006 “Për menaxhimin e mbetjeve nga industria nxjerrëse” që amendon Direktivën

2004/35/KE dhe Rregulloren 596/2009/KE, e amenduar nga Vendimet e Komisionit 2009/335/KE, 2009/337/KE, 2009/358/KE, 2009/359/KE dhe 2009/360/KE;

- Rregullorja 1257/2013 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 20 Nëntor 2013 “Për riciklimin e anijeve” që amendon rregulloren 1013/2006 dhe direktivën 2009/16/KE;
- Rregullorja 1013/2006 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 14 Qershor 2006 “Për transferimin e mbetjeve”, e amenduar nga Rregullorja 1379/2007/KE, 669/2008/KE, 219/2009/KE, 255/2013/BE dhe 308/2009/KE, 664/2011/BE dhe 135/2012/KE;
- Direktiva 2012/19/BE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 4 Korrik 2012 “Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike (MPEE)”;
- Direktiva 2011/65/BE e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, e datës 8 Qershor 2011 “Për kufizimin e përdorimit të substancave të rrezikshme në pajisjet elektrike dhe elektronike”, e amenduar nga direktivat 2012/50/BE, 2012/51/BE, 2014/1/BE dhe 2014/16/BE.

Për Fushën e Cilësisë së Ujërave

- Direktiva 2000/60/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e datës 23 Tetor 2000 për krijimin e një kuadri në fushën e politikave të ujit, amenduar nga Vendimi 2455/2001/EC dhe Direktivat 2008/32/EC, 2008/105/EC, 2009/31/EC dhe 2013/39/BE;
- Direktiva e Këshillit 91/271/EEC e 21 Maj 1991 për trajtimin e ujerave të ndotur urbane, amenduar nga Direktiva 98/15/EC dhe Rregulloret (EC) 1882/2003 dhe (EC) 1137/2008;
- Direktiva 2008/56/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 17 Qershor 2008 për krijimin e një kuadri në fushën e politikave mjedisore detare (direktiva për kuadrin e strategjisë detare);
- Direktiva e Këshillit 98/83/EC e 3 Nëntor 1998 për cilësinë e ujit të pijshëm, amenduar nga Rregulloret (EC) 1882/2003 dhe (EC) 596/2009;
- Direktiva e Këshillit 91/676/EEC e 12 Dhjetor 1991 për mbrojtjen e ujerave nga ndotja e shkaktuar nga nitratat e përdorura në bujqësi, amenduar nga Rregulloret (EC) 1882/2003 dhe (EC) 1137/2008;
- Direktiva 2006/7/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 15 Shkurt 2006 për menaxhimin e cilësisë së ujerave të largës që shfuqizon Direktivën 76/160/EEC të amenduar me Rregulloren (EC) 596/2009;
- Direktiva 2006/118/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 12 Dhjetor 2006 për mbrojtjen e ujerave nëntokësore nga ndotja dhe degradimi;
- Direktiva 2013/39/EU e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 12 Gusht 2013 që amendon Direktiva 2000/60/EC dhe 2008/105/EC për sa i përket substancave prioritare në fushën e politikave të ujit;
- Direktiva 2009/90/EC e 31 Korrik 2009 që parashtron, në ndjekje të Direktivës 2000/60/EC të Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, specifikimet teknike për analizat kimike dhe monitorimin e statusit të ujit;
- Direktiva 2007/60/EC e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 23 Tetor 2007 për vlerësimin dhe menaxhimin e rreziqeve nga përmbajtjet.

Për Fushën e Mbrojtjes së Natyrës

- Direktiva 2009/147/EC e 30 Nëntorit 2009 “Për ruajtjen e shpendëve të egër” (versioni i konsoliduar). Direktiva 92/43/EEC e 21 Majit 1992 “Për ruajtjen e habitateve natyrore, florën dhe faunën e egër, të ndryshuar nga Direktiva 97/62/EC, Direktiva 2006/105/EC dhe Rregullorja (EC) 1882/2003;
- Direktiva 1999/22/EC e 29 Marsit 1999 lidhur me mbajtjen e kafshëve në kopshtet zoologjike;
- Rregullore EC/338/97 e 9 Dhjetorit 1996 për mbrojtjen e llojeve të faunës së egër duke rregulluar tregtinë e tyre;
- Rregullore EEC/3254/91 e 4 Nëntorit 1991 që ndalon përdorimin e leqeve (kurtheve) në Komunitet dhe hyrjen në Komunitet të gëzofit dhe prodhimeve të disa llojesh të faunës së egër me origjinë nga vendet që i kapin ato duke përdorur metodat e kurtheve (leqeve) që nuk plotësojnë standardet njerëzore ndërkombëtare të zënies me kurthe (leqe);
- Direktiva 83/129/EEC e 28 Marsit 1983 lidhur me importin në shtetet anëtare të lëkurës së disa llojeve të vegjlish të fokave dhe produkteve të derivuara prej tyre;
- Rregullore e Këshillit 348/81/EEC e 20 Janarit 1981 për rregullat e përbashkëta për importin e balenave dhe produkteve të tjera të cetaceve dhe amendimet.

Për fushën e Kontrollit të Ndotjes Industriale dhe Menaxhimit të Riskut

- Direktiva 2008/1/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 15.01.2008 “Mbi kontrollin dhe parandalimin e integruar të ndotjes”, e ndryshuar. FZ L 24, 29.01.2008, f. 8 - 29, e ndryshuar nga Direktivat 2006/105/EC dhe 2009/31/EC;
- Direktiva 2001/80/KE e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 23.10.2001 “Mbi kufizimin e shkarkimeve të disa ndotësve në ajër nga instalimet e mëdha me djegie”;
- Rregullore e EC/166/2006 e Parlamentit dhe Këshillit Evropian mbi Regjistrin Evropian të Shkarkimit dhe Transferimit të Ndotësve;
- Rregullore (EC) 66/2010 e Parlamentit dhe Këshillit Evropian e 17 Korrikut 2000 mbi EU ECOLABEL;
- Rregullore (EC) 1221/2009 e Parlamentit dhe Këshillit Evropian e 25 Nëntorit 2009 mbi Pjesëmarrjen Vullnetare të Organizatave në Komunitetin e Eko-Menaxhimit dhe Skemat e Auditit (EMAS);
- Direktiva 96/82/KE e datës 9 Dhjetor 1996 “Për kontrollin e rreziqeve nga aksidentet madhore që shkaktohen nga substanca të rrezikshme”, të amenduar nga Rregullorja EC/1882/2003, Direktiva 2003/105/EC dhe Rregullorja EC/1137/2008.

Për fushën e Organizmave të Modifikuara Gjenetikisht

- Direktiva 2001/18/EC e 12 Marsit 2001 për lëshimin e kontrolluar në mjedis të Organizmave të Modifikuara Gjenetikisht;
- Vendim 2002/811/EC i 3 Tetorit 2002 që vendos udhëzues për Aneksin shtesë VII të Direktivës 2001/18/EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit për lëshimin e

kontrolluar në mjedis të Organizmave të Modifikuara Gjenetikisht dhe që shfuqizon Direktivën e Këshillit 90/220/EEC;

- Vendim i Komisionit 2002/813/EC i 3 Tetorit 2002, që vendos sipas Direktivës 2001/18/EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit, formatin për informacionin përmbledhës të lajmërimit, për lajmërimet që lidhen me lëshimin e kontrolluar në mjedis të OMGJ-ve për qëllime të tjera përveç hedhjes së tyre në treg;
- Vendim i Komisionit 2003/701/EC i 29 Shtatorit 2003 që vendos në vijim të Direktivës 2001/18/EC të Parlamentit Evropian dhe të Këshillit një format për paraqitjen e rezultateve të hedhjes së kontrolluar në mjedis të bimëve të larta të Modifikuara Gjenetikisht për qëllime përveç hedhjes së tyre në treg;
- Rregullore 1830/2003 e 22 Shtatorit 2003 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit lidhur me gjurmueshmërinë dhe etiketimin e OMGJ-ve dhe gjurmueshmërinë e ushqimeve dhe produkteve ushqimore të prodhuara nga OMGJ dhe që amendon Direktivën 2001/18/EC.

Për fushën e Kimikateve

- Rregullorja (KE) Nr. 1907/2006 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 18 Dhjetor 2006 në lidhje me Regjistrimin, Vlerësimin, Autorizimin dhe Kufizimin e Kimikateve (REACH), krijimin e Agjencisë Evropiane të Kimikateve ECHA, që amendon Direktivën 1999/45/KE dhe shfuqizon Rregulloren e Këshillit (KEE) Nr. 793/93, si dhe Direktivën e Këshillit 76/769/KEE dhe Direktivat e Komisionit 91/155/KEE, 93/67/KEE, 93/105/KE dhe 2000/21/KE;
- Rregullorja (KE) Nr. 1272/2008 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 16 Dhjetor 2008 mbi Klasifikimin, Etiketimin dhe Paketimin e Substancave dhe Përzierjeve, që amendon dhe shfuqizon Direktivat 67/548/KEE dhe 1999/45/KE, dhe amendon Rregulloren (KE) 1907/2006;
- Rregullorja (KE) Nr. 1102/2008 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 22 Tetor 2008 mbi ndalimin e eksportit të merkurit metalik dhe të disa komponimeve dhe përzierjeve dhe depozitimin e sigurt të merkurit metalik;
- Direktiva e Këshillit 87/217/KEE e datës 19 Mars 1987 mbi parandalimin dhe reduktimin e ndotjes mjedisore nga asbesti siç amendohet nga Direktiva 91/692/KEE dhe Rregullorja (KE) 807/2003;
- Direktiva 98/8/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 16 Shkurt 1998 në lidhje me hedhjen në treg të produkteve biocide siç është amenduar nga Rregullorja (KE) 1882/2003 dhe Direktivat 2006/50/KE, 2006/140/KE dhe 2009/151/KE;
- Rregullorja (BE) Nr. 528/2012 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 22 Maj 2012 në lidhje me përdorimin dhe disponueshmërinë në treg të produkteve biocide, 528/2012;
- Rregullorja (KE) Nr. 850/2004 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 29 Prill 2004 mbi ndotësit organik të qëndrueshëm dhe që amendon Direktivën 79/117/KEE dhe Rregulloret (KE) 1195/2006, (KE) 172/2007, (KE) 323/2007, (KE) 219/2009 dhe (KE) 304/2009;
- Rregullorja (KE) Nr. 689/2008 e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 17 Qershor 2008 në lidhje me eksportin dhe importin e kimikateve të rrezikshme (do të shfuqizohet nga 649/2012/BE);

- Direktiva 2010/63/BE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 22 Shtator 2010 mbi mbrojtjen e kafshëve të përdorura për qëllime shkencore.

Për fushën e Zhurmave

- Direktiva 2002/49/EC e Parlamentit dhe Këshillit Evropian, datë 25 Qershor 2002 “Për vlerësimin dhe administrimin e zhurmave në mjedis”;
- Direktiva e Këshillit 70/157/EEC e datës 6 Shkurt 1970 mbi përafrimin e legjislacionit të Shteteve Anëtare në lidhje me nivelin e lejueshëm të zhurmave dhe sistemin e shkarkimit të mjeteve motorike, siç është amenduar nga Direktivat 73/350/EEC, 77/212/EEC, 81/33/EEC, 84/372/EEC, 84/424/EEC, 87/354/EEC, 89/491/EEC, 92/97/EEC, 96/20/EC, 1999/101/EC dhe 2007/34/EC;
- Direktiva 97/24/EC e Parlamentit dhe Këshillit Evropian e datës 17 Qershor 1997 në lidhje me disa komponente dhe karakteristika të mjeteve motorike me dy ose 3-rrota, siç është amenduar nga Direktivat 2002/51/EC, 2003/77/EC, 2005/30/EC, 2006/27/EC, 2006/72/EC dhe 2006/120/EC);
- Direktiva 2001/43/EC e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 27 Qershor 2001 që amendon Direktivën e Këshillit 92/23/EEC në lidhje me gomat për mjetet motorike dhe rimorkiot e tyre të përshtatshme me to;
- Direktiva 2009/40 EC, të parlamentit evropian dhe të këshillit e datë 6.5.2009 "Mbi kontrollin teknik të mjeteve rrugore me motor dhe rimorkiove”;
- Rregullore (EU) Nr. 598/2014 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit e datës 16 Prill 2014 mbi vendosjen e rregullave dhe procedurave në lidhje me prezantimin e masave kufizuese që lidhen me zhurmat, në aeroportet e Komunitetit brenda një qasje të balancuar dhe që shfuqizon Direktivën 2002/30 / EC.

Për fushën e Pyjeve

- Rregullorja (EC) Nr. 2152/2003 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të Evropës e 17 Nëntorit 2003 për monitorimin e pyjeve dhe ndërveprimit mjedisor në vendet Komunitare (Fokus Pyjet);
- Rregullorja e Komisionit (EC) Nr. 1737/2006 e 7 Nëntorit 2006 “Për heqjen e disa rregullave të detajuara për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EC) Nr. 2152/2003 të Parlamentit Evropian dhe Këshillit të Evropës për monitorimin e pyjeve dhe ndërveprimin mjedisor në vendet e Komunitetit”;
- Rregullorja (KE) Nr. 2152/2003 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, datë 17 Nëntor 2003, lidhur me monitorimin e pyjeve dhe ndërveprimeve mjedisore në Komunitet (Kudri Pyjor);
- Rregullorja e Këshillit (KEE) Nr. 1615/89, 29 Maj 1989 për krijimin e Sistemit Evropian të Informacionit Pyjor dhe të Komunikimit (Efics), FZ L 165, 15.06.1989, f. 12 – 13;
- Rregullorja e Këshillit (KEE) Nr. 2158/92, 23 Korrik 1992 mbi mbrojtjen e pyjeve të Komunitetit nga zjarret, FZ L 217, 31.07.1992, f. 3 – 7, ndryshuar me Rregulloret e Komisionit (KEE dhe KE) Nr. 1170/93, të datës 13 Maj 1993, Nr. 1460/98, të datës 8 Korrik 1998, Nr. 1727/1999, të datës 28 Korrik 1999, Rregullorja e Këshillit (EC) Nr.

308/97, e datës 17 Shkurt 1997, dhe Rregulloret e Parlamentit Evropian dhe Këshillit Nr. 1485/2001, të datës 27 Qershor 2001 dhe Nr. 805/2002, e datës 15 Shkurt 2002;

- Rregullorja e Këshillit (KE) Nr. 2173/2005, 20 Dhjetor 2005, mbi krijimin e një skeme lejesh FLEGT për importet e lëndës drusore në Komunitetin Evropian FZ L 92, 06.04.2011, f. 127 – 238, ndryshuar nga Rregullorja e Komisionit (KE) Nr. 1024/2008, 17 Tetor 2008, që përcakton masat e detajuara për zbatimin e Rregullores së mësipërme;
- Rregullorja Nr. 995/2010 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit, 20 Tetor 2010, që formulon detyrimet e operatorëve, të cilët vendosin lëndën drusore dhe prodhimet e drurit në treg.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në fushën e **legjislacionit horizontal** është shënuar progres për sa i përket transpozimit të Direktivave të VNM-se dhe VSM-se, por nuk ka ndonjë progres për sa i përket direktivave të tjera. Transpozimi i Direktivës së VNM-se (2011/92/EU) ka përparuar se tepërmi duke arritur në 97 %, ndërkohë që po punohet për përafrimin e plotë të saj. Gjithashtu, progres i rëndësishëm shënohet edhe për sa i përket transpozimit të Direktivës së VSM-se, duke arritur në 95 %. Pjesa më e madhe e dispozitave të kësaj Direktive janë transpozuar me miratimin e Ligjit nr. 91/2013 për Vlerësimin Strategjik Mjedisor, në Shkurt 2013. Ky ligj, transponon Aneksat dhe shumicën e dispozitave, si dhe siguron bazën ligjore për miratimin e legjislacionit dytësor. Transpozimi i plotë i Direktivës mbi Aksesin në Informacion dhe asaj mbi Pjesëmarrjen e Publikut është arritur që në vitin 2012.

Në fushën e **cilësisë së ajrit**, Ligji i ri "Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit të mjedisit" dhe projekt VKM "Mbi vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit dhe kërkesat në lidhje me disa ndotës" pritet të transpozojnë dispozitat e mbetura të Direktivës 2008/50/KE e Parlamentit dhe e Këshillit Evropian e datës 21 Maj 2008 mbi cilësinë e ajrit të ambientit dhe për një ajër më të pastër për Evropën, duke arritur transpozimin e plotë të Direktivës.

Progres është arritur edhe në transpozimin e *acquis* në fushën e **menaxhimit të mbetjeve**. Transpozimi i Direktivës Kuadër të Mbetjeve ka arritur në masën rreth 95%.

Në këtë fushë progres shënohet edhe në transpozimin e Direktivës mbi Llumrat e Ujërave të Ndotura. Konkretisht, progresi ka të bëjë me VKM "Kërkesat për përdorimin në bujqësi të llumrave të ujërave të ndotura", e cila është dërguar në Këshillin e Ministrave për shqyrtim dhe miratim, deri në fund të 2014 Kjo VKM do të transpozonte pjesën më të madhe të dispozitave të kësaj direktive.

Transpozimi i Direktivës së Baterive ka përparuar për shkak të miratimit të VKM nr. 866, datë 4.12.2012 "Mbi bateritë dhe akumulatorët dhe mbetjet e tyre". Niveli i transpozimit është i lartë duke arritur afërsisht 90 %. Megjithatë, legjislacioni kombëtar nuk ka transpozuar ende gjashtë dispozitat e mbetura të kësaj Direktive.

Transpozimi i Direktivës mbi Mbeturinat e Paketimeve ka përfunduar në vitin 2012, me miratimin e Ligjit për Menaxhimin e Integruar të Mbetjeve, ne Shtator 2011, si dhe VKM nr. 177/2012 "Për paketimin dhe mbeturinat e tyre", ne Mars 2012.

Miratimi i VKM nr. 705/2012 "Për menaxhimin e automjeteve ne fund te jetës", ne Tetor 2012, ka përmirësuar dukshëm transpozimin Direktivës përkatëse. Niveli i transpozimit ka arritur në 83%.

Niveli i transpozimit të Direktivës se re WEEE (2012/19/EU) është në fazë të hershme dhe shkalla e transpozimit prej 8% është rezultat i përputhshmërisë me Direktivën 2002/96/EC, i cili është përafëruar me VKM nr. 957, te datës 19.12.2012 "Mbi mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike."

Transpozimi i Direktivës se Landfilleve është ne shkallen 98 %. Vetëm dy dispozita të Direktivës (neni 2 dhe 14 (d)), mbeten për tu transpozuar në legjislacionin kombëtar. Progresi në transpozim është arritur nëpërmjet miratimit të VKM "Për landfillet e mbetjeve", në Korrik 2012.

Nëpërmjet miratimit të VKM 178/2012 "Për incenerimin e mbetjeve", është arritur progres edhe ne transpozimin e Direktivës 2000/76/EC për incinerimin e mbetjeve.

Në zbatim të Ligjit 10463/2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve" është miratuar VKM 765/2012 "Për miratimin e rregullave për grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave të përdorura".

Ne fushën e **cilësisë së ujërave** progres është bërë në drejtim të transpozimit të Direktivës Kuadër të Ujit për shkak të miratimit të "Ligjit për menaxhimin e integruar të ujërave", në Nëntor 2012. "Ligji për Menaxhimin e Integruar të Ujërave", i cili u miratua në Nëntor 2012 ka transpozuar edhe disa dispozitave të Direktivës së Ujërave të Ndotur Urban.

Transpozimi i Direktivës se Ujit të Pijshëm është në fazë të avancuar, ne shkallën 80%. Ndërsa transpozimi i Direktivës se Nitrateve është në fazën fillestare, ku vetëm 4 dispozita të Direktivës janë transpozuar në legjislacionin kombëtar.

Direktiva e Ujërave të Larjes është transpozuar plotësisht me VKM nr. 797 "Për miratimin e rregullores higjieno-sanitare "Për menaxhimin e cilësisë së ujërave të larjes", të miratuar në vitin 2010.

Ne fushën e **mbrojtjes së natyrës**, transpozimi i plote i dispozitave të mbetura të Direktivës se Shpendëve të Egër do të plotësohet pas anëtarësimit të Shqipërisë në BE. Legjislacioni që transponon Direktivën e Shpendëve të Egër janë Ligji për Mbrojtjen e Faunës së Egër, Ligji për Gjuetinë, Ligji për Zonat e Mbrojtura dhe Urdhri i Ministrit për miratimin e listës së llojeve objekt gjuetie në Republikën e Shqipërisë.

Progres është shënuar edhe ne transpozimin e Direktivës se Habitaveve, e cila është ne shkallen 86%. Progresi ka ndodhur për shkak të miratimit të Ligjit nr. 68/2014, date

3.07.2014 "Për disa shtesa dhe ndryshime në ligjin "Për mbrojtjen e biodiversitetit" nr. 9587, date 20/07/2006". Transpozimi do të përfundojë pas hyrjes në BE .

Në fushën e **kontrollit të ndotjes industriale dhe menaxhimit të riskut**, transpozimi i Direktivës së Emetimeve Industriale mendohet të jetë rreth 44%, ku progresi kryesor është arritur në vitin 2011 nëpërmjet miratimit të disa akteve ligjore. Shumica e përkufizimeve të kësaj Direktive, të përcaktuara në Kapitullin I, janë transpozuar nga Ligji nr. 10448, date 14.07.2011 "Për Lejet e Mjedisit". Lidhur me Kapitullin II, III, IV dhe V të kësaj Direktive, me rëndësi për transpozim është Ligji "Për Lejet e Mjedisit". Përveç ligjit "Për Lejet e Mjedisit", një akt tjetër i rëndësishëm për transpozimin e dispozitave të kësaj direktive që kanë të bëjnë me impiantet e incenerimit të mbetjeve dhe impiantet e co-incenerimit të mbetjeve, është VKM nr. 178, date 06.03.2012 "Për djegien e mbetjeve".

Transpozimi i plote i *acquis* në fushën e **kimikateve** është planifikuar për vitin 2015.

Progres është shënuar edhe për sa i përket transpozimit të **Direktivës së Zhurmave Mjedisore**. Progres ky i arritur në Janar 2013 për shkak të miratimit të Udhëzimit nr. 2, date 7.01.2013 "Për treguesit, metodat e vlerësimit, rregullat dhe kërkesat teknike të metodologjisë për vlerësimin e nivelit të zhurmës, dhe për verifikimin e ndërhyrjeve të bëra për të zgjidhur dhe për të përmirësuar situatën". Megjithatë, ka ende disa dispozita që ende duhen transpozuar.

Në fushën e **ndryshimeve klimatike**, Shqipëria ka ratifikuar Konventën e Vjenës dhe Protokollin e Montrealit, në Tetor 1999, si dhe është anëtare e Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara mbi Ndryshimet Klimatike (UNFCCC), që nga Janari 1995. Shqipëria ka përgatitur dy Komunikime Kombëtare në 2002 dhe 2009, si dhe ka finalizuar me sukses vetë vlerësimin për përgatitjen e Komunikimit të Tretë Kombëtar të UNFCCC.

Në dhjetor 2004, Qeveria Shqiptare ka ratifikuar Protokollin e Kiotos. Deri në vitin 2015, Qeveria Shqiptare ka planifikuar zbatimin e një sere aktivitetesh për adresimin e çështjes së ndryshimeve klimatike. Me 12 Dhjetor 2012, Ish-MMPAU, Ish-METE dhe Qeveria e Shteteve të Bashkuara, përmes USAID-it, kanë nënshkruar një "Memorandum Mirëkuptimi dhe deklaratën e bashkëpunimit për zhvillimin e kapaciteteve për zhvillimin e strategjive të emetimeve të ulëta (KE-LEDs)". Qëllimi i Memorandumit të Mirëkuptimit dhe Deklaratës së Bashkëpunimit është që përmes Programit të Rritjes Kapaciteteve për Strategjitë e Zhvillimeve të Ulëta të Emetimeve (KE-LEDs), të mbështesë përpjekjet e vendeve në zhvillim për të ndjekur zhvillimet afatgjata transformuese dhe të përshpejtojë rritjen e një ekonomie të qëndrueshme klimatike, duke ngadalësuar rritjen e emetimeve të gazrave serra (GHG). KE-LEDs mbështet programet e zhvillimit, planet, politikat dhe plotëson përpjekjet e donatorëve dhe organizatave të tjera ndërkombëtare për të mbështetur LEDs.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Për fushën e Legjislacionit Horizontal

Ministria e Mjedisit (MM), është institucioni përgjegjës për hartimin dhe propozimin e politikave, strategjive, planeve dhe legjislacionit kombëtar për mbrojtjen e mjedisit,

Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis, Vlerësimin Strategjik Mjedisor dhe në fushën e informimit dhe pjesëmarrjes së publikut në vendimmarrje mjedisore.

- MM dhe institucionet e saj të varësisë, konkretisht Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM),
- Agjencitë Rajonale të Mjedisit (ARM),
- Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave (ISHMPU) kanë angazhimin për të garantuar zbatimin e tyre.

Përveç MM-së dhe institucioneve të varësisë, edhe ministritë e linjës janë përgjegjëse për të siguruar zbatimin e politikave për mbrojtjen e mjedisit dhe plotësimin e standardeve mjedisore, sigurimin e procesit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis dhe Vlerësimit Strategjik Mjedisor, si dhe informimin e publikut dhe pjesëmarrjen e tij në vendimmarrje me ndikim në mjedis si:

- Ministria e Energjisë dhe Industrisë,
- Ministria e Shëndetësisë,
- Ministria e Zhvillimit Urban,
- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës,
- Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Turizmit, Tregtisë dhe Sipërmarrjes,
- Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave.

Autoritetet vendore, Bashkitë dhe Komunat kanë një rol shumë të rëndësishëm në zbatimin e procedurës së Vlerësimit Strategjik Mjedisor dhe në përmbushjen e detyrimeve për informim dhe pjesëmarrje të publikut në vendimmarrje mjedisore, veçanërisht për sa i përket proceseve që kërkojnë Vlerësim Strategjik Mjedisor për projekte të mëdha publike.

Për fushën e Cilësisë së Ajrit dhe Ndryshimeve Klimatike

Ministria e Mjedisit (MM), është institucioni përgjegjës për hartimin e politikave, strategjive, planeve dhe legjislacionit kombëtar për mbrojtjen e cilësisë së ajrit nga ndotja.

Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM), është organi qendror për menaxhimin e Rrjetit Kombëtar të Monitorimit të Cilësisë së Ajrit, nëpërmjet institucioneve të kontraktuara nga MM. AKM grumbullon, përpunon të dhënat e monitorimit dhe bën publike raportin e gjendjes së cilësisë së ajrit.

Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave (ISHMPU), është autoriteti kompetent që kontrollon kushtet e lejes së mjedisit të aktiviteteve industriale dhe të ndërtimit lidhur me shkarkimet në ajër.

Gjithashtu, MM është institucioni që harton politikat kombëtare për Ndryshimet Klimatike dhe koordinon integrimin e çështjeve të ndryshimeve klimatike në politikat sektoriale të bujqësisë, turizmit, shëndetësisë, energjisë, transportit, pyjeve, ujërave, etj. MM është përcaktuar si Autoriteti Kombëtar i Përcaktuar (AKP) në kuadër të detyrimeve të vendit ndaj Konventës Kuadër të Kombeve të Bashkuara për Ndryshimet Klimatike dhe Protokollit të Kiotos, si dhe për ndjekjen e projekteve të Mekanizmit të Zhvillimit të Pastër.

Përveç Ministrisë së Mjedisit, përgjegjëse për fushën e Ajrit dhe Ndryshimeve Klimatike janë:

- Ministria e Energjisë dhe Industrisë,
- Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës,
- Ministria e Shëndetësisë,
- Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave,
- Ministria e Integritimit Evropian.

Për Fushën e Menaxhimit të Mbetjeve

Ministria e Mjedisit (MM), është institucioni kryesor i përfshirë në menaxhimin dhe hartimin e politikave në fushën e mbetjeve. Ministria e Mjedisit (i) Harton rregullat/ligjet për menaxhimin e mbetjeve për të gjitha fazat (ndarja, ripërdorimi, riciklimi, kompostimi, hedhja dhe djegia), (ii) Vlerëson dhe jep lejet për transitingun dhe për eksportin e mbetjeve, (iii) Vendos rregullat për monitorimin dhe inspektimin/kontrollin për zbatimin e akteve lidhur me mbetjet, si dhe (iv) Organizon dhe menaxhon regjistrat lidhur me çështje të ndryshme të mbetjeve.

Ministria e Zhvillimit Urban (MZHU), bazuar në VKM nr. 159, datë 25.02.2015 “Për disa ndryshime në vendimin nr. 944, datë 9.10.2013, të Këshillit të Ministrave, për përcaktimin e fushës së përgjegjësisë shtetërore të Ministrisë së Zhvillimit Urban dhe Turizmit”, ushtron në përputhje me legjislacionin përkatës, veprimtarinë e saj në fushën e mbetjeve urbane në lidhje me planifikimin territorial, si dhe fushën e menaxhimit të projekteve të zhvillimit urban. Pra MZHU ushtron, në përputhje me legjislacionin përkatës, veprimtarinë e saj në fushën e mbetjeve urbane në lidhje me planifikimin territorial, si dhe fushën e menaxhimit të projekteve të zhvillimit urban.

Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës (MTI), në fushën e menaxhimit të mbetjeve të ngurta ka si mision të udhëheqë, të planifikojë, të koordinojë dhe të monitorojë aktivitetin e trajtimit dhe depozitimit të mbetjeve të ngurta urbane dhe mbetjeve të ndërtimit në të gjitha fazat e zhvillimit, si projektimi, zbatimi i punimeve dhe shfrytëzimi i landfillleve rajonal dhe impianteve të incenerimit të mbetjeve urbane, duke përcaktuar rregullat, teknikat dhe metodat e trajtimit të tyre, në çdo fazë, duke përfshirë krijimin, ndarjen, grumbullimin, ruajtjen, transportin, riciklimin, trajtimin dhe asgjësimin, të cilat çojnë në pakësimin e mbetjeve dhe në zvogëlimin e ndikimit të tyre.

Ministria ka gjithashtu përgjegjësi për:

- *Planifikimi dhe ndjekja e investimeve*, bazuar në prioritetet e përfshira në PBA duke siguruar realizimin e studimeve, projekteve dhe implementimin e tyre për mbylljen e vend depozitimeve ekzistuese dhe ndërtimin e impianteve të reja të trajtimit të mbetjeve.
- *Sensibilizimi, koordinimi dhe bashkëpunimi* me strukturat dhe institucionet përkatëse, donatorët dhe NjQV-të për të vënë në jetë parimet më të rëndësishme të metodave bashkëkohore të cituara në Planin Kombëtar “Parandalimi, pakësimi, riciklimi dhe me pas asgjësimi i mbeturinave”.

- *Hartimi* i regjistrit vjetor të mbetjeve në rang bashkie, qarku apo vendi, me qëllim njohjen dhe vlerësimin e situatës mjedisore të shkaktuar nga mbetjet në vend. Përgatitja e raporteve të nevojshme për evidentimin e problemeve dhe rrugët e zgjidhjes.
- *Identifikimi* i metodave të përshtatshme të trajtimit të mbetjeve të ngurta, duke bërë të mundur reduktimin e rreziqeve ndaj shëndetit të banorëve.

Ministria e Shëndetësisë (MSH), së bashku me Ministrinë e Mjedisit kanë përgjegjësi për të hartuar rregulloret për menaxhimin e mbetjeve spitalore. Spitalet dhe të gjithë gjeneruesit e mbetjeve shëndetësore kanë përgjegjësi të hartojnë dhe azhurnojnë planet e tyre të menaxhimit të mbetjeve, në përputhje me planet kombëtare të menaxhimit të mbetjeve dhe planet e menaxhimit të mbetjeve të rrezikshme.

Ministria e Energjisë dhe Industrisë (MEI), së bashku me MM ka përgjegjësi për të hartuar rregulloret për mbetjet industriale dhe mbetjet minerare, si dhe në rehabilitimin e vendeve të hedhjes sipas specifikave të përmbajtjes së mbetjeve.

Ministria e Mbrojtjes, në bashkëpunim me MM ka për detyrë të hartojë rregulloret lidhur me mbetjet ushtarake.

Ministria e Financave (MF), në bashkëpunim me MM ka për detyrë të hartojë legjislacionin për taksat e ndryshme mjedisore.

Ministria e Financave harton rregullat mbi garancitë financiare për lejet mjedisore të vendeve të mbetjeve të rrezikshme, të cilat miratohen më vonë nga Këshilli i Ministrave.

Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU), në bashkëpunim me MM ka për detyrë të hartojë rregulloret për mbetjet bujqësore dhe të kafshëve.

Për Fushën e Menaxhimit të Ujërave

Me anë të VKM nr. 92, të datës 04.02.2015 “Për Përcaktimin e Fushës së Përgjegjësisë Shtetërore të Ministrisë së Mjedisit, të ndryshuar”, Drejtoria e Politikave të Burimeve Ujore, e cila ka qenë pjesë e Drejtorisë së Përgjithshme të Politikave Mjedisore & Jetësimit të Prioriteteve në MM, ka kaluar nën administrimin e MBZHRAU, së bashku me autoritetet lokale (6 ABU) dhe Inspektoratin Shtetëror përgjegjës për inspektimin e ujit. Aktualisht, MM është përgjegjëse vetëm për monitorimin e cilësisë së ujërave sipërfaqësor të brendshëm, ujërave të përkohshëm, ujërave bregdetar, si dhe atyre nëntokësor.

Gjithashtu, në Prill 2014 është krijuar Sekretariati Teknik i Këshillit Kombëtar të Ujit (STKKU), i cili është miratuar nëpërmjet VKM nr. 230, datë 23.04.2014 “Për Krijimin, Organizimin dhe Funksonimin e Sekretariatit Teknik të Këshillit Kombëtar të Ujit”.

Këshilli Kombëtar i Ujit (KKU), është organi qendror vendimmarrës, përgjegjës për administrimin e burimeve ujore. KKU është organ ndërmënyësor që kryesohet nga

Kryeministri dhe trajton çështjet e administrimit dhe menaxhimit të integruar të burimeve ujore. KKU përbëhet nga MM, MBZHRAU, MTI, MEI, MSH, MPB, MZHUT, MZHETS, si dhe MF. KKU ofron kështu një forum te nivelit shume te larte brenda te cilit çështjet e planifikimit dhe administrimit te rezervave ujore mund te diskutohen ne një mënyrë te integruar.

Sekretariati Teknik i Ujit, i cili është krijuar pranë Kryeministrit, ka si objektiv koordinimin e punës ne nivel ndërinstitucional për te gjitha çështjet e menaxhimit te integruar te burimeve ujore.

Drejtoria e Burimeve Ujore (Sekretariati Teknik pranë Ministrisë se Mjedisit) është organ ekzekutiv i KKU-se dhe përbëhet nga dy sektorë te saj:

- Sektori i Politikave te Burimeve Ujore (1 + 3);
- Sektori i Kadastrës dhe Sekretariatit Teknik te Ujit (1 + 2).

Këshillat e Baseneve Ujore (KBU), janë autoritetet lokale përgjegjëse për administrimin e burimeve ujore ne basenet përkatëse. KBU-te drejtohen nga Prefekti.

Agjencitë e Baseneve Ujore (ABU), janë struktura në varësi të Ministrisë se Mjedisit, te cilat funksionojnë në çdo basen ujqor te krijuara nga KKU-ja. Ne Republikën e Shqipërisë ekzistojnë gjithsej 6 ABU, te cilat janë përgjegjëse për:

- Hartimin e inventarit te burimeve ujore në sasi dhe cilësi, si dhe përditësimin periodik te tij;
- Përgatitjen e raporteve, dhënie opinione për burimet ujore dhe paraqitjen e tyre për ndjekje të mëtejshme në KBU;
- Përgatitjen e materialeve për mbledhjet e KBU-së.

MBZHRAU administron infrastrukturën e ujitjes dhe kullimit, por jo rezervën ujore.

MTI menaxhon infrastrukturën e sistemeve te ujësjellës kanalizimeve, por jo rezervën ujore.

MSH administron cilësinë e ujit te pijshëm nëpërmjet Institutit te Shëndetit Publik (ISHP), por jo rezervën ujore.

MEI menaxhon infrastrukturën e hidrocentraleve, por jo rezervën ujore qe përdoret për prodhim energjie.

MPB ka nen varësi te saj Drejtorinë e Emergjencave Civile dhe koordinon punën për infrastrukturën e ndërhyrjes se emergjencave civile, por jo rezervën ujore.

MZHUT menaxhon infrastrukturën urbane dhe përdorimin e ujerave për qëllime turistike, por nuk menaxhon rezervën ujore.

MZHETS është përgjegjëse për analizat ekonomike dhe për investimet ne fushën e burimeve ujore.

MF është përgjegjëse për shpërndarjen e financimeve për sektorin e ujërave.

Për fushën e Mbrojtjes së Natyrës

Ministria e Mjedisit, nëpërmjet Drejtorisë së Biodiversitetit dhe Zonave të Mbrojtura në përbërje të Drejtorisë së Përgjithshme të Politikave Mjedisore dhe Jetësimit të Prioriteteve, mbulon çështjet e lidhura me hartimin e politikave për mbrojtjen e natyrës, si dhe hartimin e dokumenteve strategjik në këtë fushë.

Bashkëpunimi shtrihet dhe me Drejtoritë e tjera të Ministrisë dhe me institucionet zbatuese:

- Agjencinë Kombëtare të Mjedisit;
- Drejtoritë Rajonale të Shërbimit Pyjor;
- Inspektoratin Shtetëror të Mjedisit, dhe Pyjeve;
- Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura.

Në fushën e mbrojtjes së natyrës, Ministria e Mjedisit bashkëpunon me Ministrinë e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave për biodiversitetin bujqësor, Ministrinë e Zhvillimit Urban për bashkëpunimin në vendim-marrjen për përdorimin e territorit, Ministrinë e Punëve të Brendshme për bashkërendimin e punës për menaxhimin e aktivitetit të gjetisë sportive dhe turistike, Ministrin e Shtetit për Çështjet Vendore për menaxhimin e burimeve natyrore lokale në pronësi komunale, si dhe Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për kontrollin doganor të tregimit ndërkombëtar të llojeve të rrezikuara të faunës dhe florës së egër.

Në Shkurt 2015 është krijuar Agjencia Kombëtare e Zonave të Mbrojtura (AKZM), e cila është miratuar me VKM nr. 102, datë 4.02.2015 “Për Krijimin dhe Mënyrën e Organizimit dhe të Funksionit të Agjencisë Kombëtare të Zonave të Mbrojtura dhe të Administratave Rajonale të Zonave të Mbrojtura”. Krijimi i AKZM-së ka për qëllim ruajtjen dhe kujdesin ndaj natyrës e biodiversitetit, nëpërmjet menaxhimit të rrjetit të zonave të mbrojtura me interes kombëtar e ndërkombëtar, mbledhjes dhe shpërndarjes së informacionit, edukimit mjedisor dhe ndërgjegjësimit të publikut për zonat e mbrojtura dhe mbështetjes së aktiviteteve të qëndrueshme ekonomike brenda këtyre zonave.

Për fushën e Kontrollit të Ndotjes Industriale dhe Menaxhimit të Riskut

Ministria e Mjedisit (MM), është institucioni përgjegjës për hartimin dhe propozimin e politikave, strategjive, planeve dhe legjislacionit kombëtar për parandalimin e ndotjes industriale dhe minimizimin e saj. Përkatësisht Agjencia Kombëtare e Mjedisit (AKM), Agjencitë Rajonale të Mjedisit (ARM) dhe Inspektoratin Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave, janë institucionet e varësisë së Ministrisë së Mjedisit që janë përgjegjëse për procedurën e lëshimit të lejeve të mjedisit për instalimet industrial, si dhe për monitorimin e zbatimit të kushteve të lejeve të mjedisit.

Përveç MM-së dhe institucioneve të varësisë, edhe ministritë e linjës janë përgjegjëse për të siguruar zbatimin e politikave për mbrojtjen e mjedisit dhe minimizimin e ndotjes industriale,

sigurimin e procesit të lëshimit të lejeve të mjedisit, si dhe informimin e publikut dhe pjesëmarrjen e tij në vendimmarrje për lejet e mjedisit. Këtu mund të përmendim Ministrinë e Energjisë dhe Industrisë, Ministrinë e Shëndetësisë, Ministrinë e Zhvillimit Urban dhe Turizmit, Ministrinë e Transportit dhe Infrastrukturës, Ministrinë e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, si dhe Ministrinë e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave.

Autoritetet vendore, bashkitë dhe komunat kanë një rol shumë të rëndësishëm në zbatimin e procedurës së lëshimit të lejeve të mjedisit për instalimet industriale dhe në përmbushjen e detyrimeve për informim dhe pjesëmarrje të publikut në vendimmarrje.

MM është përgjegjëse edhe për hartimin e akteve ligjore dhe nënligjore, rregulloreve dhe strategjive për fushën e aksidenteve industriale. Gjithashtu, MM bën edhe vlerësimin e efekteve të aksidenteve mbi mjedisin. Ministrinë e Linjës të cilat trajtojnë kimikatet apo substanca të rrezikshme janë përgjegjëse për zbatimin e legjislacionit.

Për fushën e Organizmave të Modifikuara Gjenetikisht

Si një fushë ndërtematike, nuk ka struktura të përcaktuara me ligj për OMGJ-të. Ndërkohë, në kuadër të zbatimit të Protokollit të Kartagjenas për Biosigurinë të Konventës së Biodiversitetit (CBD) janë identifikuar aktorët kryesorë. Në këtë kontekst kjo fushë kërkon kontributin e të gjithë aktorëve kryesorë të përcaktuar dhe bashkërendimin e punës ndërmjet tyre.

Institucionet kryesore janë Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave për mbjelljet, ushqimet dhe tregtimin, Ministria e Mjedisit për introduktimin e kontrolluar në mjedis, duke përfshirë vendosjen dhe mënyrat e sistemit të lajmërimit (notifikimit) midis shteteve Palë të Protokollit të Biosigurisë.

Në nivel kombëtar në zbatim të dispozitave të Ligjit nr. 9863, datë 28.1.2008 “Për ushqimin”, u krijua Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU) në varësi të MBZHRAU me VKM nr. 1081, datë 21.10.2009 “Për organizmin dhe funksionimin e AKU-së”. Ndërmjet detyrave të AKU-së përcaktohet se “Drejton procesin e vlerësimit të riskut në fushën e ushqimit dhe ushqimeve për kafshë”.

Aktorë të tjerë për politikën janë Ministria e Shëndetësisë për mikroorganizmat në gjendje të mbyllur dhe ndikimet në shëndetin e njeriut dhe Ministria e Arsimit dhe Sportit për zhvillimin e bioteknologjisë. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për zbatimin e Protokollit të Biosigurisë lidhur me lëvizjet ndërkufitare të OMGJ-ve.

Në kuadër të reformës së institucioneve kërkimore shkencore është krijuar Departamenti i Bioteknologjisë pranë Fakultetit të Shkencave Natyrore të Universitetit të Tiranës, i cili në bashkëpunim me institucione të tjera në varësi të Ministrive të përmendura më lart dhe me Akademinë e Shkencave janë të rëndësishëm për kryerjen e procedurës së vlerësimit të rrezikut të OMGJ -së.

Për fushën e Kimikateve

Çështjet e menaxhimit të kimikateve janë detyrë e disa institucioneve, përkatësisht e Ministrisë së Mjedisit (MM), Ministrisë së Shëndetësisë (MSH), Ministrisë së Energjisë dhe Industrisë (MEI), Ministrisë së Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave (MBZHRAU), Ministrisë së Mbrojtjes, Ministrisë së Transporteve dhe Infrastrukturës (MTI), Ministrisë së Mirëqenies Sociale dhe Rinisë (MMSR), si dhe Ministrisë së Financave (MF).

Në varësi të llojit të substancave dhe preparateve kimike, Ministria përkatëse licencon aktivitetet e menaxhimit, importit dhe eksportit të substancave dhe preparateve të rrezikshme.

MM, është përgjegjëse për hartimin e legjislacionit të kimikateve dhe përcaktimin e procedurave të vlerësimit të riskut në mjedis, krijimin e Regjistrit Kombëtar të Kimikateve, dhe inspektimin e aktiviteteve që menaxhojnë kimikatet. ISHMPU kontrollon administrimin e kimikateve në aktivitetet e pajisura me leje mjedisore.

MSH, është përgjegjëse për hartimin e legjislacionit të biocideve, përcaktimin e procedurave të vlerësimit të riskut në shëndet, autorizimin e importit dhe përdorimit të biocideve. Kontrolli i menaxhimit të biocideve kryhet nga Inspektorati Sanitar Shtetëror.

MEI, është përgjegjëse për kimikatet si lëndë e parë për industrinë, import-eksportin dhe kontrollin e kimikateve të konsumit.

MBZHRAU, është përgjegjëse për lejet e prodhimit dhe të importimit të produkteve të mbrojtjes së bimëve dhe plehrave kimike, vlerësimin, testimin, administrimin dhe kontrollin e tyre. Importi dhe eksporti i tyre kontrollohen nga kjo ministri, përmes Agjencisë Kombëtare të Ushqimit (AKU). Në kontrollin e PMB-ve janë të angazhuar institutet kërkimore në varësi të MBZHRAU, si Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV), si dhe Qendra e Transferimit të Teknologjive Bujqësore (QTTB) në Fushë Krujë. Gjithashtu, ministria mbulon direktivat që lidhen me produktet e mbrojtjes së bimëve dhe përdorimet në bujqësi, si dhe për mbrojtjen e kafshëve të laboratorit.

MMSR, ka përcaktuar punët e vështira ose të rrezikshme, si dhe listën e substancave të rrezikshme, me qëllim mbrojtjen e shëndetit dhe sigurimin në punë nga përdorimi i tyre. Inspektorati Shtetëror i Punës në vartësi të kësaj ministrie, dhe në bashkëpunim me inspektoratet e tjera të shtetit koordinojnë punën për të siguruar zbatimin e legjislacionit të punës nga punëdhënësit dhe personat e siguruar prej tyre.

MTI, përgjigjet për transportin e mallrave të rrezikshme. Ajo lëshon lejen për automjetet që transportojnë mallrat e rrezikshme, bën kontrollin teknik dhe bashkërisht me Ministrinë e Punëve të Brendshme i shoqëron këto mallra deri në destinacion brenda vendit.

Ministria e Mbrojtjes, jep lejet dhe ka përgjegjësinë kryesore për importin, eksportin, testimin e lëndëve eksplozive. Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksportit (AKSHE) pajis me licencë importi, eksporti, transiti, me autorizim, me certifikatë ndërkombëtare importi, certifikatën e përdoruesit të fundit, certifikatë shpërndarjeje dhe certifikatë doganore, të mbërritjes së mallit

në destinacion, subjekte fizike ose juridike, që kryejnë transferime ndërkombëtare të mallrave ushtarake, mallrave me përdorim të dyfishtë, si dhe të teknologjive të tyre.

MF, autoritetet doganore regjistrojnë ngarkesën me substanca dhe preparate të rrezikshme, që kalon kufirin shtetëror, si dhe kontrollojnë dokumentacionin shoqërues sipas legjislacionit në fuqi.

Për fushën e Pyjeve

Ministria e Mjedisit (MM) dhe institucionet e varësisë, janë institucionet përgjegjëse për hartimin e politikave, strategjive, planeve dhe legjislacionit kombëtar për mbrojtjen e pyjeve.

Njësitë e Qeverisjes Vendore janë përgjegjëse për menaxhimin e pyjeve dhe kullotave të transferuara.

Inspektorati Shtetëror i Mjedisit, Pyjeve dhe Ujërave është përgjegjës për kontrollin e zbatimit të ligjshmërisë në fondin pyjor kullor.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

Tavanet e Shpenzimeve të Ministrisë së Mjedisit për periudhën 2015 – 2020, janë si më poshtë vijon:

(në milion Lek)

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Totali
Kosto Totale	2,596.00	2,402.00	1,974.00	2,242.00	2,740.00	2,800.00	14,754
Buxheti i Shtetit	2,096.00	1,602.00	1,474.00	1,712.00	2,000.00	2,100.00	10,984
Asistenca e Huaj	500.00	800.00	500.00	530.00	740.00	700.00	3,770

III. Prioritetet

Për sa i përket mjedisit, në fushën e **legjislacionit horizontal**, disa nga prioritetet kryesore kanë të bëjnë me **(i)** përafrimin e plotë të legjislacionit kombëtar me Direktivën 2001/42/KE të Parlamentit Europian dhe të Këshillit, datë 27 Qershor 2001 “Për vlerësimin e pasojave në mjedis të planeve dhe programeve të caktuara” dhe Direktivën Nr. 85/337/EEC “Për vlerësimin e efekteve që shkaktohen në mjedis nga aktivitetet private dhe publike”, **(ii)** forcimin e zbatimit të legjislacionit mjedisor, si dhe **(iii)** garantimin siç duhet të informimit dhe pjesëmarrjes së publikut në vendimmarrje duke përmbushur detyrimet që rrjedhin nga Konventa e Aarhusit.

Miratimi i projektligjit për **cilësinë e ajrit** dhe aktet nënligjore për vlerësimin e cilësisë së ajrit dhe kriteret për disa ndotës të caktuar, si dhe përafrimi i plote i legjislacionit të BE-se, janë disa nga prioritetet kryesore në këtë fushë. Gjithashtu, me qëllim përmirësimin e cilësisë së ajrit, si prioritet të Ministrisë së Mjedisit janë gjithashtu **(i)** hartimi i planit kombëtar dhe planeve lokale të veprimit për përmirësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit, **(ii)** forcimi i sistemit kombëtar të monitorimit të ajrit urban dhe shkarkimeve në ajër sipas standardeve evropiane,

(iii) forcimi i bashkëpunimit me institucionet e linjës për integrimin e politikave të cilësisë së ajrit në strategjitë sektoriale të tyre.

Megjithëse, janë miratuar aktet nënligjore për **menaxhimin e mbetjeve**, si dhe janë përgatitur planet e menaxhimit për Tiranën, Lezhën dhe Shkodrën, përmirësimi i menaxhimit të integruar mbetjeve vazhdon të jetë një nga prioritetet kryesore të punës së Ministrisë së Mjedisit. Disa nga prioritet në këtë fushë ndarja e mbetjeve në burim, rritja e nivelit të riciklimit, forcimi i kapaciteteve për menaxhimin e mbetjeve, asimilimi i plote i hedhjes së mbetjeve në vendgrumbullime të pasigurta dhe asimilimi i plote i djegies së mbetjeve, ndërtimi i landfilleve sipas standardeve të BE-së, sigurimi i faciliteteve për mbetjet e rrezikshme, mjekësore ose ndërtimore, si dhe sigurimi i investimeve të reja për sa i përket ndarjes dhe riciklimit të mbetjeve..

Në fushën e **cilësisë së ujit**, Ministria e Mjedisit ka si prioritet të punës së saj (i) përmirësimin e kuadrit ligjor nëpërmjet hartimit dhe miratimit të akteve nënligjore në zbatim të Ligjit Nr. 111/2012, (ii) vlerësimin e shkallës së dëmtimit të baseneve të lumenjve si rezultat i aktiviteteve të subjekteve që shfrytëzojnë inertet lumore dhe ndërmarrja e masave ndëshkuese, (iii) krijimi i regjistrit kombëtar të burimeve ujore, si dhe (iv) përmirësimi i menaxhimit të burimeve ujore në nivel baseni dhe kombëtar nëpërmjet hartimit të strategjisë kombëtare të menaxhimit të integruar të burimeve ujore, hartimit të 2 planeve të menaxhimit të baseneve të lumenjve (Drin-Bunë dhe Seman) dhe krijimit të kadastrës elektronike kombëtare të burimeve ujore.

Në fushën e **mbrojtjes së natyrës**, do të punohet për të garantuar (i) mbrojtjen e zonave të mbrojtura, (ii) zbatimin e rregullave të miratuara në vitin 2011 për ngritjen e zonave të mbrojtjes së veçantë në kuadrin e Fatura 2000, (iii) marrjen e masave për ndalimin e veprimtarive të paligjshme si gjuetia, prerja e drurëve dhe ndërtimet pa leje në zonat e mbrojtura, si dhe (iv) forcimin e kapaciteteve administrative të inspektoratit për goditjen e këtyre fenomeneve.

Për sa i përket fushës së **ndotjes industriale, menaxhimit të risqeve dhe aksidentet** disa nga prioritetet kryesore kanë të bëjnë me (i) përafrimin e plotë të legjislacionit kombëtar me Direktivën 2010/75/BE të Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 24 nëntor 2010, për emetimet industriale (parandalimi dhe kontrolli i integruar i ndotjes), (ii) forcimin e zbatimit të legjislacionit për minimizimin dhe monitorimin e ndotjes industriale, si dhe (iii) garantimin siç duhet të informimit në lidhje me ndotjen industriale dhe pjesëmarrjen e publikut në vendimmarrje për pajisjen e instalimeve me Leje Mjedisit, duke përmbushur detyrimet që rrjedhin nga Konventa Aarhus.

Për sa i përket **politikave për zhurmën në mjedis**, një nga prioritetet kryesore në këtë fushë është forcimi i zbatimit të vendimeve të task forcës së ngritur për ndotjen akustike në qendrat urbane dhe zonat turistike bregdetare.

Në fushën e **kimikateve**, dy nga prioritetet e Ministrisë së Mjedisit janë përafrimi i plote legjislacionit të BE-së në këtë fushë dhe zbatimi i këtij legjislacioni, si dhe ngritja e sistemit kombëtar të menaxhimit të integruar të kimikateve.

Për sa i përket **ndryshimeve klimatike**, përafrimi i plote me legjislacionin e BE-se, hartimi i Strategjisë Kombëtare dhe Planit Kombëtar të Veprimit për Ndryshimet Klimatike, ngritja e sistemit kombëtar të inventarëve të shkarkimeve në ajër dhe të gazeve me efekt serre, si dhe forcimi i bashkëpunimit me institucionet e linjës për integrimin e politikave të ndryshimeve klimatike në strategjitë e tyre sektoriale, janë disa nga prioritetet në këtë fushë.

Në fushën e **pyjeve**, prioritetet e Ministrisë së Mjedisit kanë të bëjnë me **(i)** përafrimin e plote të legjislacionit kombëtar me atë të BE-se në këtë fushë, **(ii)** hartimin e një Strategjie të Re 10-vjeçare për Pyjet dhe Kullotat, si dhe **(iii)** Inventarin Kombëtar të Pyjeve.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Legjislacioni horizontal

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Strategjia Kombëtare e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2007 – 2012

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2004/35/KE	Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011 “Për mbrojtjen e mjedisit”	Ministria e Mjedisit	I plotë	09.06.2011	30.12.2013
Direktiva 2001/42/KE	Ligji nr. 91, datë 28.02.2013 “Për Vlerësimin Strategjik Mjedisor (VSM)”	Ministria e Mjedisit	I plotë	28.02.2013	04.04.2013
Direktiva 2011/92/EU	Ligji nr. 10440, datë 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis (VNM)”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	07.07.2011	01.02.2013
	VKM nr. 13, datë 4.1.2013 “Për miratimin e rregullave, të përgjegjësisë e të afateve për zhvillimin e procedurës së vlerësimit të ndikimit në mjedis (VNM)”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	04.01.2013	31.01.2013
	VKM. Nr. 247, datë 30.04.2014 “Për përcaktimin e	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	30.04.2014	21.05.2014

	rregullave dhe kërkesave te procedurave për informimin dhe përfshirjen e publikut ne vendimmarrjen mjedisore				
Direktiva 2003/35/KE	Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	09.06.2011	30.12.2013
	Ligji nr. 8672, datë 26.10.2000 “Për Ratifikimin e Konventës së Aarhusit për të drejtën e publikut për të pasur informacion, për të marrë pjesë në vendimmarrje dhe për t’iu drejtuar gjykatës për çështjet e mjedisit”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	26.10.2000	10.11.2000
	VKM nr. 994, datë 02.07.2008 “Për tërheqjen e publikut në vendimmarrje për mjedisin”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	02.07.2008	24.07.2008
	Urdhri i Ministrit nr. 1, datë 03.03.2009 “ Për detyrat e organeve mjedisore për të siguruar pjesëmarrjen e publikut dhe të OJF-ve mjedisore në procesin e vlerësimit të ndikimit në mjedis”	Ministria e Mjedisit	I plotë	03.03.2009	03.03.2009

Direktiva 2003 /4/KE	Ligji nr. 10431, datë 09.06.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	09.06.2011	30.12.2013
	Ligji nr. 8672, datë 26.10.2000 “Për Ratifikimin e Konventës së Aarhusit për të drejtën e publikut për të pasur informacion, për të marrë pjesë në vendimmarrje dhe për t’iu drejtuar gjykatës për çështjet e mjedisit”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	26.10.2000	10.11.2000
	Ligji nr. 119/2014, datë 18.09.2014 “Për të drejtën e informimit”;	Te gjitha institucionet publike	I plotë	18.09.2014	02.11.2014
	VKM nr. 16, datë 04.01.2012 “Për të drejtën e publikut për të pasur informacion mjedisor”	Ministria e Mjedisit	I plotë	04.01.2012	03.02.2012

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Ndër - Sektoriale e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2015 – 2020	Tremujori 3, 2015	Tremujori3, 2015
Metodologjia Kombëtare e Procesit të Vlerësimit të Ndikimit në Mjedis	Ministria e Mjedisit	2015 – në vazhdim	Tremujori 3, 2015	Tremujori 4, 2015
Metodika Kombëtare e Vlerësimit Strategjik Mjedisor	Ministria e Mjedisit	2016 – në vazhdim	Tremujori 3, 2016	Tremujori 4, 2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							

Direktiva 2011/92/EU	Po	Amendim i Ligjit nr. 10440, datë 7.7.2011 “Për Vlerësimin e Ndikimit në Mjedis (VNM)”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2015	Tremujori 3, 2015
	Jo	VKM “Për miratimin e rregullave dhe procedurave për vlerësimin e ndikimit në mjedisin ndërkufitar”	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 2, 2015	Tremujori 2, 2015
Direktiva 2001/42/KE	Jo	VKM “Për rregullat e procedurat për konsultimin me grupet e interesit dhe publikun, si dhe dëgjuesën publike gjatë procesit (VSM)”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2015	Tremujori 1, 2015
	Jo	VKM “Për rregullat, përgjegjësitë dhe procedurat e detajuara për VSM-në në kontekstin ndërkufitar	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
AFAT MESEM 2016 - 2017							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.2 Cilësia e ajrit dhe ndryshimet klimaterike

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Dokument Politikash për Adaptim ndaj Ndryshimeve Klimatike në Deltat e Lumenjve Drini-Mati dhe më tej	Ministria e Mjedisit	2013 – 2020
Strategjia për Përshtatjen e Sistemit Shëndetësor ndaj Ndryshimeve të Klimës	Ministria e Shëndetësisë	2011 – 2021
Plani i Administrimit për Heqjen nga Përdorimi të Hidroklorfluorokarboneve	Ministria e Mjedisit	2011 – 2040
Strategjia Kombëtare e Cilësisë së Ajrit	Ministria e Mjedisit	2015 – 2025

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2008/50/KE	Ligji nr. 162/2014, datë	Ministria e Mjedisit	E plotë	04.12.2014	04.12.2017

	04.12.2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis”; VKM nr. 594, datë 10.09.2014 “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare të Cilësisë së Ajrit”	Ministria e Mjedisit	E Plotë	10.09.2014	25.09.2014
Direktiva 2004/107/KE	Ligji nr. 162/2014, datë 04.12.2014 “Për mbrojtjen e cilësisë së ajrit në mjedis”; VKM nr. 594, datë 10.09.2014 “Për miratimin e Strategjisë Kombëtare të Cilësisë së Ajrit”	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	E plotë E Plotë	04.12.2014 10.09.2014	04.12.2017 25.09.2014
Rregullore 517/2014 Rregullore 1493/2007 Rregullore 1494/2007	VKM nr. 865, datë 10.12.2014 “Për reduktimin dhe stabilizimin e shkarkimeve të gazeve serrë të florinuara”	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	10.12.2014	01.01.2016
Direktiva 96/62/EC	Ligji nr. 10266, datë 15.04.2010 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 8897, datë 16.05.2002 “Për mbrojtjen e ajrit nga ndotja”	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	15.04.2010	30.04.2010
Direktiva 1999/32/EC	VKM nr. 781, datë 14.11.2012 “Për cilësinë e disa lëndëve të djegshme të lëngshme për përdorim termik, civil dhe industrial, si dhe për përdorim në mjetet e transportit ujor (detar, lumor dhe ligenor)”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I Plotë	14.11.2012	29.11.2012

Direktiva 98/70/EC	VKM nr. 147, datë 21.03.2007 “Për cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe dizel”, e cila përcakton standardet dhe specifikime teknike në lidhje me kushtet shëndetësore dhe mjedisore për lëndët djegëse që duhet të përdoren për automjetet; Urdhër i Përbashkët nr. 6, datë 09.10.2007 “Për mbledhjen dhe ruajtjen e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Ministria e Energjisë dhe Industriës Ministria e Energjisë dhe Industriës	I Plotë	21.03.2007	05.04.2007
			I Plotë	09.10.2007	24.10.2007
Direktiva 2000/71/EC	VKM nr. 147, datë 21.03.2007 “Për cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe dizel”, e cila përcakton standardet dhe specifikime teknike në lidhje me kushtet shëndetësore dhe mjedisore për lëndët djegëse që duhet të përdoren për automjetet; Urdhër i Përbashkët nr. 6, datë 09.10.2007 “Për mbledhjen dhe ruajtjen e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Ministria e Energjisë dhe Industriës Ministria e Energjisë dhe Industriës	I Plotë	21.03.2007	05.04.2007
			I Plotë	09.10.2007	24.10.2007
Direktiva 2003/17/EC	VKM nr. 147, datë 21.03.2007 “Për cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe dizel”, e cila përcakton standardet dhe specifikime teknike në lidhje	Ministria e Energjisë dhe Industriës Ministria e	I Plotë	21.03.2007	05.04.2007
			I Plotë	09.10.2007	24.10.2007

	me kushtet shëndetësore dhe mjedisore për lëndët djegëse që duhet të përdoren për automjetet; Urdhër i Përbashkët nr. 6, datë 09.10.2007 “Për mbledhjen dhe ruajtjen e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Energjisë dhe Industrisë			
Rregullore 1882/2003/EC	VKM nr. 147, datë 21.03.2007 “Për cilësinë e lëndëve djegëse benzinë dhe diesel”, e cila përcakton standardet dhe specifikime teknike në lidhje me kushtet shëndetësore dhe mjedisore për lëndët djegëse që duhet të përdoren për automjetet; Urdhër i Përbashkët nr. 6, datë 09.10.2007 “Për mbledhjen dhe ruajtjen e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Ministria e Energjisë dhe Industrisë Ministria e Energjisë dhe Industrisë	I Plotë I Plotë	21.03.2007 09.10.2007	05.04.2007 24.10.2007

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 –2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategji Kombëtare dhe Plan Kombëtar i Veprimit për Ndryshimet Klimatike	Ministria e Mjedisit	2016 – 2030	Tremujori 4, 2016	Tremujori 1, 2017
Plani Kombëtar për Adaptim ndaj Ndryshimeve Klimatike	Ministria e Mjedisit	2016 – 2026	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2016
Plani Kombëtar i Cilësisë së Ajrit	Ministria e Mjedisit	2017 – 2022	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit	Institucioni Përgjegjës dhe Pika e Kontaktit	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
-----------------------	---------------------	------------------------	---------------------	--	------------------------------	--------------------------------	---------------

	në Shqip (po/jo)		në Angli sht (po/jo)				
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2008/50/KE	Po	VKM “Për vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit dhe kërkesat për disa ndotës në lidhje me të”	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 2, 2015	Tremujori 2, 2018
Direktiva 2004/107/K E	Po	VKM “Për vlerësimin e cilësisë së ajrit të mjedisit dhe kërkesat për disa ndotës në lidhje me të”	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 2, 2015	Tremujori 2, 2018
Direktiva 94/63/KE	Jo	VKM “Mbi masat për kontrollin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm (VOC) që rezultojnë nga magazinimi i benzinës dhe shpërndarjes së saj nga terminallet në pikat e shitjes”	Po	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 1, 2016
Direktiva 98/70/KE	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrit përgjegjës për Energjinë dhe Ministrit të Mjedisit ”Për mbledhjen, ruajtjen dhe raportimin e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I Pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 1, 2016
Vendim 2002/159/K E	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrit përgjegjës për Energjinë dhe Ministrit të Mjedisit ”Për mbledhjen, ruajtjen dhe raportimin e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse”	Jo	Ministria e Energjisë dhe Industriës	I Pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 1, 2016
<u>AFAT MESËM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2010/75/EU	Jo	VKM “Mbi masat për kufizimin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i tretësve organikë në disa aktivitete dhe instalime”	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2019

Vendimi 2000/541/K E	Jo	VKM “Mbi masat për kufizimin e shkarkimit të përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i tretësve organikë në disa aktivitete dhe instalime”	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2019
Direktiva 2004/42/KE	Jo	VKM “Mbi masat për kufizimin e përbërësve organikë të avullueshëm nga përdorimi i përbërësve organikë në disa bojëra, llaqe dhe produkte për lustrimin e automjeteve”	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2019
Direktiva 2009/126/K E	Jo	VKM “Mbi kapjen e avujve të benzinës në fazën II gjatë rimbushjes së automjeteve në pikat e shitjes”.	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2019
Rregullore 1497/2007/ KE	Jo	Udhëzim Përbashkët i Ministrit të Mjedisit dhe Ministrit përgjegjës për Ekonominë “Kërkesat dhe metodat standarte të kontrollit të rrjedhjeve të gazeve serrë të florinuara nga pajisjet”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 1516/2007/ KE	Jo	Udhëzim Përbashkët i Ministrit të Mjedisit dhe Ministrit përgjegjës për Ekonominë “Kërkesat dhe metodat standarte të kontrollit të rrjedhjeve të gazeve serrë të florinuara nga pajisjet”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 303/2008/K E	Jo	Udhëzimi Përbashkët i Ministrit të Mjedisit, Ministrit përgjegjës për Tregtinë dhe Ministrit të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmime	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019

		të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”					
Rregullore 304/2008/K E	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrisë të Mjedisit, Ministrisë përgjegjëse për Tregtinë dhe Ministrisë të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmime të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 305/2008/K E	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrisë të Mjedisit, Ministrisë përgjegjëse për Tregtinë dhe Ministrisë të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmime të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 306/2008/K E	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrisë të Mjedisit, Ministrisë përgjegjëse për Tregtinë dhe Ministrisë të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmime të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019

		të tyre”					
Rregullore 307/2008/KE	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrisë të Mjedisit, Ministrisë përgjegjëse për Tregtinë dhe Ministrisë të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmi të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 308/2008/KE	Jo	Udhëzim i Përbashkët i Ministrisë të Mjedisit, Ministrisë përgjegjëse për Tregtinë dhe Ministrisë të Arsimit “Mbi kërkesat minimale për programet e trajnimit, dëshmi të trajnimeve për personat fizikë, certifikimit për personat fizikë dhe sipërmarrësit si edhe sistemi i vlerësimit të tyre”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2019
Rregullore 1005/2009/KE	Jo	VKM “Mbi Substancat Ozonholluese”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 3, 2017	Tremujori 4, 2017
Vendimi 2010/372/KE	Jo	VKM “Mbi Substancat Ozonholluese”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 3, 2017	Tremujori 4, 2017
Rregullore 744/2010/KE	Jo	VKM “Mbi Substancat Ozonholluese”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 3, 2017	Tremujori 4, 2017
Rregullore 291/2011/KE	Jo	VKM “Mbi Substancat Ozonholluese”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 3, 2017	Tremujori 4, 2017
Rregullore 537/2011/KE	Jo	VKM “Mbi Substancat Ozonholluese”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	Tremujori 3, 2017	Tremujori 4, 2017
Rregullore 525/2013/KE	Jo	VKM “Mbi krijimin e mekanizmit të monitorimit dhe raportimit të gazeve me efekt serrë”	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2018
Direktiva 2009/30/KE	Jo	Udhëzim i Përbashkët i	Jo	Ministria e Energjisë	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017

		Ministrit përgjegjës për Energjinë dhe Ministrit të Mjedisit "Për mbledhjen, ruajtjen dhe raportimin e të dhënave për cilësinë e lëndëve djegëse"		dhe Industrisë			
--	--	---	--	----------------	--	--	--

IV.3 Menaxhimi i mbetjeve

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periodha e Referuar
Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbetjeve	Ministria e Mjedisit	2010 – 2025
Plani Kombëtar i Menaxhimit të Mbetjeve	Ministria e Mjedisit	2010 – 2025

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2008/98/EC	Ligji nr. 10463, datë 22.09.2011 "Për menaxhimin e integruar të mbetjeve";	Ministria e Mjedisit	I plotë	22.09.2011	23.11.2011
	VKM nr. 765, datë 07.11.2012 "Për miratimin e rregullave për grumbullimin e diferencuar dhe trajtimin e vajrave të përdorura"	Ministria e Mjedisit	I plotë	07.11.2012	22.11.2012
		Ministria e Mjedisit	I plotë	13.02.2013	01.03.2013
	VKM nr. 117, datë 13.02.2013 "Për kriteret në bazë të të cilave përcaktohet kur disa tipe të metalit skrap pushojnë së qeni mbetje";	Ministria e Mjedisit	I plotë	23.04.2014	30.04.2014
			I plotë	11.06.2014	19.06.2014
	VKM nr. 229, datë 23.04.2014 "Për miratimin e rregullave për transferimin e mbetjeve jo të rrezikshme dhe informacionit që duhet të përfshihet në dokumentin e transferimit";	Ministria e Mjedisit	I plotë	25.06.2014	07.07.2014
		Ministria e Mjedisit	I plotë	17.09.2014	25.09.2014

	VKM nr. 371, datë 11.06.2014 “Për miratimin e rregullave për dorëzimin e mbetjeve të rrezikshme dhe të dokumentit të dorëzimit të tyre”; VKM nr. 418, datë 25.06.2014 ”Për grumbullimin e diferencuar të mbetjeve në burim”; VKM nr. 608, datë 17.09.2014 ” Për përcaktimin e masave të nevojshme për grumbullimin dhe trajtimin e mbetjeve bio si dhe kriteret dhe afatet për pakësimin e tyre”; VKM nr. 641, datë 01.10.2014 “Për miratimin e rregullave për eksportin e mbetjeve dhe kalimin tranzit të mbetjeve jo të rrezikshme e të mbetjeve inerte”	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	I plotë	1.10.2014	10.10.2014
Direktiva 2000/76/EC	VKM nr. 178, datë 06.03.2012 “Për incinerimin e mbetjeve”	Ministria e Mjedisit	I plotë	06.03.2012	11.04.2012
Direktiva 94/62/EC	VKM nr. 177, datë 06.03.2012 “Për ambalazhet dhe mbetjet e tyre”	Ministria e Mjedisit	I plotë	06.03.2012	11.04.2012
Direktiva 1999/31/EC	VKM nr. 452, datë 11.07.2012 “Për landfillet e mbetjeve”	Ministria e Mjedisit	I plotë	11.07.2012	28.08.2012
Direktiva 2000/53/EC	VKM nr. 705, datë 10.10.2012 “Për menaxhimin e mbetjeve të automjeteve në fund të jetës”	Ministria e Mjedisit	I plotë	10.10.2012	06.11.2012
Direktiva 2006/66/EC	VKM nr. 866, datë 4.12.2012 “Për	Ministria e Mjedisit	I plotë	04.12.2012	27.12.2012

	bateritë, akumulatorët dhe mbetjet e tyre”				
Direktiva 2002/96/EC	VKM nr. 957, datë 19.12.2012“Për mbetjet nga pajisjet elektrike dhe elektronike”	Ministria e Mjedisit	I plotë	19.12.2012	05.04.2013
Rregullore 333/2011/EC	VKM nr. 117, datë 13.02.2013 “Për kriteret në bazë të të cilave përcaktohet kur disa tipe të metalit skrap pushojnë së qeni mbetje”	Ministria e Mjedisit	I plotë	13.02.2013	01.03.2013

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Rishikimi i Planit dhe Strategjisë Kombëtare të Menaxhimit të Mbetjeve, pas reformës administrative-territoriale	Ministria e Mjedisit	2016 – 2031	Tremujori 3, 2016	Tremujori 3, 2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Statusi i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafritimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 96/59/EC	Po	VKM “Për rregullat për kontrollin e asgjësimit të PCB-ve/PCT-ve, çndotjen apo asgjësimin e pajisjeve që përmbajnë PCB/PCT dhe/ose asgjësimin e mbetjeve të PCB-ve/PCT-ve të përdorura	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2015	Tremujori 1, 2015
Rregullore 2150/2002/EC	Jo	VKM “Për statistikën e mbetjeve”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2015	Tremujori 2, 2015
Rregullore 1069/2009/EC	Jo	VKM “Kërkesat për menaxhimin e nënprodukteve të kafshëve, që nuk synohen për t’u	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2015	Tremujori 3, 2015

		konsumuar nga njeriu”					
		Udhëzim mbi kriteret e studim projektimit për rehabilitimin e vend depozitimeve të mbetjeve të ngurta urbane si dhe ndërtimin e landfillleve, apo impjanteve të trajtimit të mbetjeve të ngurta urbane	Jo	Ministria e Zhvillimit Urban		Tremujori II, 2015	Tremujori II, 2015
AFAT MESËM (2016 – 2017)							
Direktiva 2010/75/EU	Jo	VKM “Mbetjet e industrisë së dyoksidit të titanit”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 2, 2016
Direktiva 2008/98/EC	Po	VKM “Kostot e menaxhimit të mbetjeve”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2016	Tremujori 3, 2016
	Po	VKM “Masat e nevojshme të marra për përgjegjësitë e zgjeruara të prodhuesit	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2017	Tremujori 2, 2017

IV.4 Menaxhimi i ujërave

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Strategjia Ndërsektoriale e Furnizimit me Ujë dhe Kanalizime	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	2011 – 2017
Memorandum Mirëkuptimi për “Drin: Një vizion strategjik i përbashkët” - ndërmjet Shqipërisë, Maqedonisë, Malit të Zi, Kosovës dhe Greqisë	Ministria e Mjedisit	Nënshkruar me datë 25.11.2011
Memorandum Mirëkuptimi për “Situatën e pas përmytjeve dhe rregullimin e regjimit ujqor të Liqenit të Shkodrës, Lumit Buna dhe Drin”, ndërmjet Shqipërisë dhe Malit të Zi	Ministria e Mjedisit	Nënshkruar me datë 14.12.2010
Plani i Menaxhimit të Basenit të Lumit Mat	Ministria e Mjedisit	2013 - 2019
8 Librat e Rregullave Teknike për Sistemin e Ujësjellës Kanalizimeve: - Libri 1: Trasetë e tubacioneve dhe gërmimet; - Libri 2: Stacionet e pompave; - Libri 3: Përpunimi i ujqit të pijshëm; - Libri 4: Rezervuarët (Depot e ujqit);	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	Hartuar në vitin 2013 (për tu finalizuar dhe miratuar me VKM)

- Libri 5: Sistemi i furnizimit me ujë të pijshëm, projektimi, materialet dhe rehabilitimi; - Libri 6: Sistemet e ujërave të zeza. Pjesa 1: Projektimi i sistemeve të ujërave të zeza dhe Pjesa 2: Riparimi, rehabilitimi dhe rinovimi i sistemeve të kanalizimeve; - Libri 7: Trajtimi i ujërave të ndotura (Filtrat rrjedhës, Disqet biologjike, Llumrat aktivë); - Libri 8: Pjesa 1: Sistemet e kanalizimeve individuale dhe Pjesa 2: Menaxhimi dhe përpunimi i mbetjeve		
--	--	--

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2000/60/EC	Ligji nr. 111/2012, datë 15.11.2012 për “Menaxhimin e Integruar të Burimeve Ujore”	Ministria e Mjedisit	I plotë	15.11.2012	16.12.2013
		Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	10.07.2003	04.08.2003
	Ligji nr. 9103, datë 10.7.2003 “Për mbrojtjen e liqeneve ndërkufitare”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	13.02.2013	12.03.2013
		Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	27.03.2014	15.04.2014
	Ligji nr. 30/2013, datë 13.02.2013 që amendon Ligjin nr. 8905, datë 06.06.2002 “Për mbrojtjen e mjedisit detar nga ndotja dhe dëmtimi”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	26.03.2014	02.04.2014
	Ligji nr. 29/2014 “Për aderimin e Republikës së Shqipërisë në amendimet e Konventës së Helsinkit”;				
	VKM nr. 177, datë 26.03.2014 “Për krijimin, përbërjen, funksionimin, përgjegjësitë dhe detyrat e komisionit të posaçëm të administrimit të ujërave ndërkufitare”				
Direktiva 91/271/EEC	Ligji nr. 34/2013 që amendon Ligjin nr. 9115, datë 24.7.2003 “Për trajtimin mjedisor të ujërave të ndotura”;	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	24.07.2003	22.09.2003
		Ministria e Transportit	I pjesshëm	28.03.1996	09.05.1996

	Ligji nr. 8102, datë 28.3.1996 “Mbi kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura”;	dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	12.05.2008	28.05.2008
		Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	31.03.2005	18.04.2005
	Ligji nr. 9915, datë 12.05.2008 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 8102, datë 28.03.1996 për “Kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	14.09.2011	17.10.2011
	VKM nr. 177, datë 31.03.2005 “Për normat e lejuara të shkarkimeve të lëngëta dhe kriteret e zonimit të mjediseve ujore pritëse”;	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I pjesshëm	11.12.2009	04.02.2010
	VKM nr. 643, datë 14.09.2011 “Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale Kombëtare të Furnizimit me Ujë të Pijshëm dhe Kanalizimeve”;	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës			
	VKM nr. 1304, datë 11.12.2009 “Për Miratimin e modelit të rregullores të furnizimit me ujë dhe kanalizimeve”				
Direktiva 98/83/EC	Ligji nr. 9915, datë 12.05.2008 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 8102, datë 28.03.1996 për “Kuadrin rregullator të sektorit të furnizimit me ujë dhe largimin e ujërave të ndotura”;	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I plotë	12.05.2008	28.05.2008
	VKM nr. 145, datë 26.02.1998 “Për miratimin e rregullores higjieniko-shëndetësore për kontrollin e cilësisë së ujit të pijshëm, projektimin, ndërtimin dhe mbikëqyrjen e sistemeve të furnizimit me ujë të pijshëm”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	26.02.1998	
Direktiva 2006/7/EC	VKM nr. 835, datë 30.11.2011 “Për miratimin e rregullores higjieno-sanitare të pishinave”	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	30.11.2011	04.01.2012
		Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	29.09.2010	11.11.2010

	VKM nr. 797, datë 29.09.2010 "Për miratimin e rregullores higjieno-sanitare për administrimin e cilësisë së ujërave të larjes"				
Direktiva 2007/60/EC	Ligji nr. 9860, datë 21.01.2008 që amendon Ligjin nr. 8518, datë 30.7.1999 "Për Ujitjen dhe Kullimin"; VKM nr. 835, datë 3.12.2004 "Për Planin Kombëtar të Emergjencave Civile"	Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm I pjesshëm	21.01.2008 03.12.2004	13.02.2008 28.12.2004
Direktiva 2013/39/EU	VKM nr. 267, datë 07.05.2014 për "Miratimin e listës së substancave prioritare në mjediset ujore"; VKM nr. 246, datë 30.04.2014 "Për përcaktimin e normave të cilësisë së mjedisit për ujërat sipërfaqësorë"	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	I pjesshëm I pjesshëm	07.05.2014 30.04.2014	21.05.2014 12.05.2014

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Kombëtare për Menaxhimin e Integruar të Burimeve Ujore	Ministria e Mjedisit	2016 – 2021	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2016
Marrëveshje Dypalëshe për Menaxhimin e Ujërave Ndërkufitare me Maqedoninë	Ministria e Mjedisit	2017 – 2027	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017
Marrëveshje Dypalëshe për Menaxhimin e Ujërave Ndërkufitare me Kosovën	Ministria e Mjedisit	2017 – 2027	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017
Plani i Menaxhimit të Basenit Ujor Drin-Buna	Ministria e Mjedisit	2017 – 2023	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017
Plani i Menaxhimit të Basenit Ujor Seman	Ministria e Mjedisit	2017 – 2023	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe Pika e Kontaktit	Niveli i Synuar i Përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi

AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2000/60/E C	Po	VKM “Për kushtet dhe kriteret e nevojshme për krijimin, mbajtjen, menaxhimin dhe përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
	Po	VKM “Për përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
	Po	VKM “Për miratimin e tarifave të ujit”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
		VKM “Për programin e monitorimit të statusit të ujërave”					
Direktiva 2007/60/E C	Po	VKM “Për kushtet dhe kriteret e nevojshme për krijimin, mbajtjen, menaxhimin dhe përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
Direktiva 2009/90/E C	Jo	VKM “Për kushtet dhe kriteret e nevojshme për krijimin, mbajtjen, menaxhimin dhe përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
	Jo	VKM “Për kushtet dhe kriteret e nevojshme për krijimin, mbajtjen, menaxhimin dhe përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
	Jo	VKM “Për miratimin e rregullores për programin e monitorimit sistematik të kushteve të ujërave	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015

		siperfaqesore e nëntokesorë, si dhe zonave të mbrojtura”;					
		VKM “Për programin e monitorimit të statusit të ujërave”					
Direktiva 2006/118/EC	Po	VKM “Për kushtet dhe kriteret e nevojshme për krijimin, mbajtjen, menaxhimin dhe përditësimin e Kadastrës Kombëtare të Burimeve Ujore”	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
Direktiva 98/83/EC	Po	VKM për “Rregulloren higjieniko-shëndetësore për kontrollin e cilësisë së ujit të pijshëm, projektimin, ndërtimin dhe mbikëqyrjen e sistemeve të furnizimit me ujë të pijshëm”	Jo	Ministria e Shëndetësisë	I pjesshëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktiva 2000/60/EC	Po	VKM “Për përmbajtjen, zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Ujërat, planet e menaxhimit të baseneve të lumenjve dhe planet e menaxhimit të rrezikut nga përmytjet”;	Po	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016
			Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016
		VKM “Plani i Menaxhimit të Basenit të Matit”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016

		VKM “Për miratimin e kushteve të posaçme, dokumentet shoqëruese, afatin e vlefshmërisë, formularëve të aplikimit për autorizim dhe leje, procedurat e shqyrtimit dhe vendimmarrjes, si dhe formatet e autorizimit dhe lejes për përdorim të burimeve ujore’	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
			Jo		I plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
			Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
			Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
		VKM “Për përcaktimin e kufijve territoriale higrografik të baseneve të lumenjve”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
			Jo		I plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
		VKM “Për Miratimin e Planit të Menaxhimit të Basenit të Lumit Drin-Buna”;	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori i 4, 2017
		VKM “Për Miratimin e Planit të Menaxhimit të Basenit të Lumit Seman”;		Ministria e Mjedisit			
		VKM “Për miratimin e zonave të veçanta ruajtjeje, për zona të caktuara, basene, pjesë basenesh, rrjedha ujore, lumenj”;					

		VKM “Për vendosjen e kritereve të objektivave mjedisorë”; VKM “Për klasifikimin e ujërave sipas statusit të tyre kimik dhe ekologjik, sasiorë dhe kimik”; VKM “Për shpalljen e zonave të mbrojtura të burimeve ujore”;					
Direktiva 2007/60/EC	Po	VKM “Për përmbajtjen, zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Ujërat, planet e menaxhimit të baseneve të lumenjve dhe planet e menaxhimit të rrezikut nga përmbytjet”; VKM “Plani i Menaxhimit të Basenit të Matit”; VKM “Për miratimin e kushteve të posaçme, dokumentet shoqëruese, afatin e vlefshmërisë, formularëve të aplikimit për autorizim dhe leje, procedurat e shqyrtimit dhe	Po Jo Jo	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	I plotë I pjesshëm I pjesshëm	Tremujori 1, 2016 Tremujori 1, 2016 Tremujori 1, 2016	Tremujori i 1, 2016 Tremujori i 1, 2016 Tremujori i 1, 2016

		vendimmarjes, si dhe formatet e autorizimit dhe lejes për përdorim të burimeve ujore'					
Direktiva 2009/90/EC	Jo	VKM "Për përmbajtjen, zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Ujërat, planet e menaxhimit të baseneve të lumenjve dhe planet e menaxhimit të rrezikut nga përmbytjet"; VKM "Plani i Menaxhimit të Basenit të Matit"; VKM "Për miratimin e kushteve të posaçme, dokumentet shoqëruese, afatin e vlefshmërisë, formularëve të aplikimit për autorizim dhe leje, procedurat e shqyrtimit dhe vendimmarjes, si dhe formatet e autorizimit dhe lejes për përdorim të burimeve ujore'	Po Jo Jo	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	I plotë I pjesshëm I pjesshëm	Tremujori 1, 2016 Tremujori 1, 2016 Tremujori 1, 2016	Tremujori i 1, 2016 Tremujori i 1, 2016 Tremujori i 1, 2016
Direktiva 2006/118/EC	Po	VKM "Për përmbajtjen, zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë Kombëtare për Ujërat,	Po	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2016	Tremujori i 1, 2016

		planet e menaxhimit të baseneve të lumenjve dhe planet e menaxhimit të rrezikut nga përmbytjet’’;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016
		VKM “Plani i Menaxhimit të Basenit të Matit’’;	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016
		VKM ‘‘Për miratimin e kushteve të posaçme, dokumentet shoqëruese, afatin e vlefshmërisë, formularëve të aplikimit për autorizim dhe leje, procedurat e shqyrtimit dhe vendimmarrjes, si dhe formatet e autorizimit dhe lejes për përdorim të burimeve ujore’					
Direktiva 91/271/EEC	Po	VKM “Për trajtimin e ujërave të ndotur urban’’;	Po	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 2, 2016	Tremujori 2, 2016
		VKM “Për kushtet dhe kriteret për shkarkimet maksimale nga përdoruesit e ujit’’	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017
Direktiva 2008/56/EC	Po	VKM “Për përmbajtjen, zhvillimin dhe zbatimin e Strategjisë së Mjedisit Detar’’	Po	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2016

IV.5 Mbrojtja e natyrës

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2007 - 2013
Strategjia dhe Plani i Veprimit për Biodiversitetin	Ministria e Mjedisit	Miraturar në vitin 2000

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2009/147/EC	Ligji nr. 9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	20.07.2006	24.08.2006
		Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	23.10.2008	15.11.2008
	Ligji nr. 10006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	11.3.2010	28.4.2010
		Ministria e Mjedisit	I plotë	7.7.2010	19.8.2010
	Ligji nr. 10253, datë 11.3.2010 “Për gjuetinë”;	Ministria e Mjedisit	I plotë	7.7.2010	22.8.2010
	VKM nr. 546, datë 7.7.2010 “Për sezonin e gjuetisë në Republikën e Shqipërisë”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	3.7.2014	10.8.2014
	VKM nr. 547, datë 7.7.2010 “Për miratimin e listës së llojeve objekt gjuetie ”;	Ministria e Mjedisit			
	Ligji nr. 69/2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”, të ndryshuar				
Direktiva 92/43/EEC	Ligji nr. 9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”;	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	20.07.2006	24.08.2006
		Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	6.6.2002	11.07.2002
	Ligji nr. 8906, datë 6.6.2002 “Për Zonat e Mbrojtura”,të		I pjesshëm	23.10.2008	15.11.2008

	amenduar; Ligji nr. 10006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”; Ligji nr. 69/2014 “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin nr. 9587, datë 20.7.2006 “Për mbrojtjen e biodiversitetit”, të ndryshuar	Ministria e Mjedisit Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	3.7.2014	10.8.2014
Direktiva 1999/22/EC	Ligji nr. 10006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	23.10.2008	15.11.2008
Rregullore EEC/3254/91	Ligji nr. 10006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	23.10.2008	15.11.2008
Rregullore EC/338/97 CITES	Ligji nr. 9867, datë 31.1.2008 “Për përcaktimin e procedurave të tregtimit ndërkombëtar të llojeve të rrezikuara të florës dhe faunës”	Ministria e Mjedisit	N/A	19.2.2008	7.3.2008
Direktiva 83/129/EEC	Ligji nr. 10006, datë 23.10.2008 “Për mbrojtjen e faunës së egër”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	23.10.2008	15.11.2008
Direktiva 92/43/EEC	VKM nr. 866, datë 10.12.2014 “Për miratimin e listave të habitateve natyrore, bimëve, kafshëve dhe shpendëve me interes për komunitetin evropian”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	10.12.2014	24.12.2014

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2015 - 2020	Tremujori 3, 2015	Tremujori 3, 2015
Strategjia dhe Plani i Veprimit për Biodiversitetin	Ministria e Mjedisit	Rishikimi dhe përditësimi për periudhën 2014 - 2020	Tremujori 1, 2015	Tremujori 1, 2015

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafritimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2009/147/EC	Po	Amendimi i Ligjit “Për gjuetinë”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2015	Tremujori 2, 2015
Direktiva 92/43/EEC	Po	Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin “Për zonat e mbrojtura” nr. 8906, datë 6.6.2002”, të amenduar	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 3, 2016
Direktiva 97/62/EC	Po	Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin “Për zonat e mbrojtura” nr. 8906, datë 6.6.2002”, të amenduar	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 3, 2016
Direktiva 2006/105/EC	Po	Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin “Për zonat e mbrojtura” nr. 8906, datë 6.6.2002”, të amenduar	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 3, 2016
Rregullorja (EC) 1882/2003	Po	Projektligj “Për disa shtesa dhe ndryshime në Ligjin “Për zonat e mbrojtura” nr. 8906, datë 6.6.2002”, të amenduar	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 3, 2016
Direktiva 2009/147/EC	Po	Urdhër i Ministrit për miratimin e listës së shpendëve veçanërisht të mbrojtur	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016
Rregullorja 338/97/EC	Jo	Urdhër i Ministrit “Për miratimin e formularit të kërkesave për regjistrim” në zbatim të nenit 24, pika 2 të Ligjit nr. 9867, datë 31.1.2008 “Për përcaktimin e rregullave dhe procedurave për tregtimin	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016

		ndërkombëtar të llojeve të rrezikuara të faunës dhe florës së egër”: (i.) formatin e kërkesës për regjistrim, si dhe formatin e kërkesës për t’u pajisur me leje; (ii.) formatin e lejeve për import e për eksport; (iii.) formatin e regjistrave ku hidhen të dhënat nga personat fizikë e juridikë të pajisur me leje; (iv.) formatin e kërkesës për të dhënat dhe informacionet që raportojnë personat e regjistruar e të pajisur me leje; si dhe (v.) formatin e Regjistrit të ekspertëve të certifikuar”					
Rregullorja EC/865/2006	Jo	Urdhër i Ministrit “Për miratimin e formularit të kërkesave për regjistrim” në zbatim të nenit 24, pika 2 të Ligjit nr. 9867, datë 31.1.2008 “Për përcaktimin e rregullave dhe procedurave për tregtimin ndërkombëtar të llojeve të rrezikuara të faunës dhe florës së egër”: (i.) formatin e kërkesës për regjistrim, si dhe formatin e kërkesës për t’u pajisur me leje; (ii.) formatin e lejeve për import e për eksport; (iii.) formatin e	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2016	Tremujori 1, 2016

		regjistrave ku hidhen të dhënat nga personat fizikë e juridikë të pajisur me leje; (iv.) formatin e kërkesës për të dhënat dhe informacionet që raportojnë personat e regjistruar e të pajisur me leje; si dhe (v.) formatin e Regjistrit të ekspertëve të certifikuar”					
Direktiva 1999/22/E C	Jo	Urdhër i Ministrit “Për rregullat e mbajtjes së kafshëve në Kopshtet Zoologjike”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2016	Tremujori 4, 2016

IV.6 Ndotja industriale, menaxhimi i risqeve dhe aksidentet

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Plani Kombëtar i Veprimit për Minimizimin e Ndotjes në Zonat Bregdetare të Detit Mesdhe nga Burimet me Origjinë Tokën	Ministria e Mjedisit	2005 – 2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2010/75/EU	Ligji nr. 10448, datë 14.07.2011 “Për Lejet e Mjedisit”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	14.07.2011	1 Janar 2013
	VKM nr. 419, datë 25.06.2014 “Për miratimin e kërkesave të posaçme për shqyrtimin e kërkesave për leje mjedisi të tipave A, B dhe C, për transferimin e lejeve nga një subjekt tek tjetri, kushtet e lejeve respektive të mjedisit, si dhe	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	25.06.2014	9 Korrik 2014

	rregullat e hollësishme për shqyrtimin e tyre nga autoritetet kompetente deri në lëshimin e këtyre lejeve nga QKL-ja”				
--	---	--	--	--	--

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 –2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Veprimit për Minimizimin e Ndotjes në Zonat Bregdetare të Detit Mesdhe nga Burimet me Origjinë Tokën	Ministria e Mjedisit	2015 – 2025	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2015
Plan Veprimi për Zbatimin e Detyrave që Rrjedhin nga Konventa e Aksidenteve Industriale	Ministria e Mjedisit dhe Ministria e Brendshme	2016 – 2026	Tremujori 2, 2016	Tremujori 2, 2016
Hartimi e dokumenteve të referencës së Teknikave më të Mira të Disponueshme	Ministria e Mjedisit	2016 – e në vazhdim	2016	2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 –2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullore 166/2006/EC	Po	VKM “Për zbatimin e regjistrimit kombëtar të shkarkimit dhe transferimit të ndotësve”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2015	Tremujori 4, 2015
Rregullore 66/2010/EC	Jo	VKM “Për procedurën dhe kërkesat për pajisjen me ekoetiketën EU ECOLABEL”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 1, 2015	Tremujori 1, 2015
Rregullore 1221/2009/EC	Jo	VKM “Për procedurat dhe kërkesat për dhënien e skemave të ekomenaxhimit dhe auditimit EMAS”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2015	Tremujori 3, 2015

Direktiva 96/82/EC	Po	Ligj”Për kontrollin e rreziqeve nga aksidentet madhore që shkaktohen nga substanca të rrezikshme;	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2015	Tremujori 3, 2015
AFAT MESEËM (2016 –2017)							
Direktiva 2010/75/EU	Jo	Ligje dhe akte nënligjore. Amendimi i akteve aktuale në përputhje me direktivën e re të EU	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2016	Tremujori 3, 2016
Direktiva 96/82/EC	Po	VKM “Për raportet e sigurisë dhe planet e emergjencës”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 2, 2016
		VKM “Për formatin e njoftimit”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 2, 2016	Tremujori 2, 2016
		VKM “Për planin e brendshëm dhe të jashtëm të emergjencës”	Jo	Ministria e Mjedisit	I plotë	Tremujori 3, 2016	Tremujori 3, 2016

IV.7 Organizmat e modifikuara gjenetikisht

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2007 – 2013
Strategjia dhe Plani i Veprimit për Biodiversitetin	Ministria e Mjedisit	Miratuar në vitin 2000

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2001/18/EC	Ligji nr. 10431, datë 9.6.2011 “Për Mbrojtjen e Mjedisit”, neni 36	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	9.6.2011	1.1.2013

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 –2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia Ndërsektoriale e Mjedisit	Ministria e Mjedisit	2015 – 2020	Tremujori 3, 2015	Tremujori 3, 2015
Strategjia dhe Plani i Veprimit për Biodiversitetin	Ministria e Mjedisit	Rishikimi dhe përditësimi për periudhën	Tremujori 1, 2015	Tremujori 1, 2015

		2014 - 2020		
--	--	-------------	--	--

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 –2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016 –2017)							
Direktiva 2001/18/EC	Jo	VKM “Për lëshimin e kontrolluar në mjedis dhe rregullat e detajuara për OMGJ-të që përdoren për qëllime të tjera përveç hedhjes së tyre në treg si produkte që synojnë mbrojtjen e mjedisit dhe shëndetin e njeriut”	Jo	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 1, 2016	Tremujori 2, 2016

IV.8 Kimikatet

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Plani Kombëtar i Veprimit për Heqjen nga Përdorimi dhe Eliminimin e Ndotësve Organikë të Qëndrueshëm	Ministria e Mjedisit	2006 – 2011

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 76/769/KEE	Ligji nr. 9108, datë 17.07.2003 “Për Substancat dhe Preparatet Kimike”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	04.08.2003	19.08.2003
Direktiva 67/548/EEC	VKM nr. 824, datë 11.12.2003 “Për klasifikimin, paketimin, etiketimin dhe ruajtjen e sigurt të substancave dhe preparateve të rrezikshme”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	11.12.2003	1.07.2004

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Plani Kombëtar i Veprimit për Heqjen nga Përdorimi dhe Eliminimin e Ndotësve Organikë të Qëndrueshëm	Ministria e Mjedisit	2016 – 2021	Tremujori 4, 2016	Tremujori 4, 2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2014 – 2016

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Direktiva 2009/148/EC	Po	VKM "Për mbrojtjen e të punësuarve nga rreziku i ekspozimit ndaj azbestit gjatë punës"	Po	Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë	I Plotë	Tremujori 1, 2015	Tremujori 2, 2016
Rregullore 1907/2006	Po	Ligj "Për menaxhimin e kimikateve"	Po	Ministria e Mjedisit	I Pjeshtëm	Tremujori 3, 2015	Tremujori 4, 2017
Rregullore 1272/2008	Jo	VKM "Për klasifikimin, paketimin dhe etiketimin e substancave dhe përzierjeve kimike"	Po	Ministria e Mjedisit	I Pjeshtëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 4, 2017
Rregullore 850/2004	Po	VKM "Për Ndotësit Organike të Qëndrueshëm"	Po	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2015	Tremujori 1, 2016
Rregullore 1907/2006 Aneksi XVII	Po	VKM "Për miratimin e substancave dhe të preparateve kimike, prodhimi, hedhja në treg dhe përdorimi i të cilave kufizohet ose ndalohet"	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjeshtëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 1, 2017
Rregullore 1907/2006 Aneksi XIV	Po	VKM "Lista e substancave të rrezikshme që prej natyrës së tyre përbëjnë një rrezik serioz për jetën dhe shëndetin e njeriut dhe për mjedisin"	Jo	Ministria e Mjedisit	I Pjeshtëm	Tremujori 4, 2015	Tremujori 2, 2016
Rregullore 689/2008/EC	Po	VKM "Për importin dhe eksportin e substancave të rrezikshme"	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2015	Tremujori 2, 2016

AFAT MESEM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.9 Mbrojtja nga zhurmat

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periodha e Referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafrimit	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 2002/49/EC	Ligji nr. 9774, datë 12.07.2007 “Për vlerësimin dhe menaxhimin e zhurmës në mjedis”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	12.07.2007	27.07.2007
Direktiva 2002/49/EC	Udhëzim i Përbashkët nr. 8, datë 27.11.2007 “Për nivelet kufi të zhurmave në mjedise të caktuara”	Ministria e Mjedisit	I pjesshëm	27.11.2007	15.11.2007
Direktiva 2002/49/EC	Udhëzim i Ministrit nr 2, datë 07.01.2013 “Për treguesit, mënyrat e vlerësimit, rregullat dhe kërkesat teknike e metodike për vlerësimin e nivelit të zhurmës, si dhe për verifikimin e ndërhyrjeve të bëra për zgjidhjen dhe përmirësimin e gjendjes”	Ministria e Mjedisit	I Plotë	07.01.2013	07.01.2013
Direktiva 2002/49/EC	Udhëzim i Ministrit nr. 1, datë 07.01.2013 “Për kërkesat minimale për hartëzimin strategjik të zhurmës”	Ministria e Mjedisit	I Plotë	07.01.2013	07.01.2013
Direktiva 2009/40 EC	Udhëzim nr. 2, datë 11.3.2010 “Mbi kontrollin teknik të mjeteve rrugore”, i ndryshuar	Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës	I Plotë	11.03.2010	26.03.2010

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafritimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016 –2017)							
Direktiva 2002/49/KE	Jo	VKM "Për kriteret, procedurat dhe rregullat për certifikim, pezullimin dhe heqjen e certifikatës së ekspertit të zhurmës në mjedis"; VKM "Për përbërjen dhe organizimin e Komitetit Teknik të Zhurmave (KTZH)"	Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017
			Jo	Ministria e Mjedisit	I Plotë	Tremujori 4, 2017	Tremujori 4, 2017

IV.10 Pyjet

Kuadri i Politikave Ekzistuese

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar
Strategjia Kombëtare e Zhvillimit dhe Reformës Institucionale në Sektorin e Pyjeve dhe të Kullotave në Republikën e Shqipërisë	Ministria Mjedisit	2004 – 2014

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

Legjislacioni i BE-së	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni Lider	Niveli i Përafritimit (i plotë/i pjesshëm/mospërputhje)	Data e Miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në Fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva 88/332/EEC	Ligji nr. 9385, datë 04.05.2005 "Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor" i ndryshuar	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	04.05.2005	20.05.2005
Vendim 89/367/EEC	Ligji nr. 9385, datë 04.05.2005 "Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	04.05.2005	20.05.2005

	i ndryshuar				
Vendim 96/653/EC	Ligji nr. 9385, datë 04.05.2005 "Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor" i ndryshuar	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	04.05.2005	20.05.2005
Rregullore 1460/98/EC	Ligji nr. 9385, datë 04.05.2005 "Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor" i ndryshuar	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	04.05.2005	20.05.2005
Rregullore 1737/2006/EC	Ligji nr. 9385, datë 04.05.2005 "Për Pyjet dhe Shërbimin Pyjor" i ndryshuar	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	04.05.2005	20.05.2005
Rregullore 1257/99/EC	Ligji nr. 9693, datë 19.03.2007 "Për Fondin Kullosor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	19.03.2007	03.04.2007
Rregullore 1698/2005/EC	Ligji nr. 9693, datë 19.03.2007 "Për Fondin Kullosor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	19.03.2007	03.04.2007
Rregullore 796/2004/EC	Ligji nr. 9693, datë 19.03.2007 "Për Fondin Kullosor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	19.03.2007	03.04.2007
Rregullore 1259/99/EC	Ligji nr. 9693, datë 19.03.2007 "Për Fondin Kullosor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	19.03.2007	03.04.2007
Rregullore 1782/2003/EC	Ligji nr. 9693, datë 19.03.2007 "Për Fondin Kullosor"	Ministria e Mjedisit	I Pjesshëm	19.03.2007	03.04.2007

Kuadri i Politikave të Planifikuara për Periudhën 2015–2017

Titulli	Institucioni Lider	Periudha e Referuar	Data e Miratimit	Hyrja në fuqi
Strategjia e Re 10-vjeçare për Pyjet dhe Kullotat	Ministria Mjedisit	2016 – 2026	Tremujori 2, 2016	Tremujori 3, 2016
Inventari Kombëtar i Pyjeve	Ministria Mjedisit	2015 – 2016	2016	2016

Masat Ligjore të Parashikuara për Periudhën 2015 – 2017

Legjislacioni i BE-së	Status i Përkthi mit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar	Status i Përkthi mit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës	Niveli i Synuar i Përafrimit	Data e Planifikuar për Miratim	Hyrja në Fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullore 2152/2003/EC	Po	Ligji "Për pyjet dhe kullotat në Republikën e Shqipërisë"	Po	Ministria Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 2, 2015	Tremujori 3, 2015

Rregullore 2173/2005/E C	Po	Ligji “Për pyjet dhe kullotat në Republikën e Shqipërisë”	Po	Ministria Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 2, 2015	Tremujori 3, 2015
Rregullore. 995/2010/EU	Po	Ligji “Për pyjet dhe kullotat në Republikën e Shqipërisë”	Po	Ministria Mjedisit	I pjesshëm	Tremujori 2, 2015	Tremujori 3, 2015
Direktiva 92/43/EEC	Po	VKM “Për heqjen nga fondi pyjor e kullësor dhe reduktimi i volumit VKM “Për administrimin dhe trajtimin e pyjeve dhe kullotave komunale nga NJ.Q.V”	Jo Jo	Ministria Mjedisit Ministria Mjedisit	Pjesshëm Pjesshëm	Tremujori , 2015 Tremujori 3, 2015	Tremujori, 2015 Tremujori 4, 2015
AFAT MESEM (2016 –2017)							
Direktiva e Këshillit 92/43/EEC	Po	VKM “Mbi zbatimin e Programit Kombëtar të Pyjeve dhe Kullotave”; Projektakt “Mbi inventarin kombëtar te pyjeve”	Jo Jo	Ministria Mjedisit Ministria Mjedisit	I pjesshëm I pjesshëm	Tremujori , 2016 Tremujori , 2016	Tremujori, 2016 Tremujori, 2016

KAPITULLI 28: MBROJTJA E KONSUMATORIT DHE SHËNDETIT

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Aquis e BE për Kapitullin e Mbrojtjes së Konsumatorëve dhe Shëndetit Publik, përfshin politikat dhe instrumentet ligjore për mbrojtjen e sigurisë së konsumatorëve dhe interesave të tyre ekonomike, si dhe të shëndetit publik. Gjithashtu, pjesë e këtij kapitulli janë edhe çështjet që kanë të bëjnë me implementimin dhe zbatimin e politikave të konsumatorëve dhe shëndetit publik.

Aquis në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve mbulon aspektet në lidhje me sigurinë e përgjithshme të produkteve për konsumatorët, praktikat e padrejta tregtare, shitjes së mallrave të konsumatorëve të shoqëruara me garancitë, kushtet e padrejta në kontrata, treguesin e çmimit, kreditë konsumatore, publicitetin çorientues dhe krahasues, paketat e udhëtimit, vendimet për mbrojtjen e konsumatorëve, etj. Për sa i përket implementimit dhe zbatimit të politikave për mbrojtjen e konsumatorëve, i referohet gjithashtu, strukturave zbatuese

kompetente, çështjeve të mbikëqyrjes së tregut, mbrojtjes ligjore dhe mekanizmave për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve jashtë gjyqësorit, etj.

Legjislacioni BE në fushën e shëndetit publik merret me çështjet që kanë të bëjnë me kontrollin e duhanit, gjakut, sëmundjeve ngjitëse, indet dhe qelizat, shëndetit mendor, kanceri, etj. Përsa i përket kapaciteteve administrative të shëndetit publik merren me përforcimin e legjislacionit dhe zbatimin e politikave për mbrojtjen e shëndetit.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka arritur një progres të rëndësishëm në përafrimin legjislativ të mbrojtjes së konsumatorëve dhe është inkurajuar që të vazhdojë aktivisht përpjekjet e saja për plotësimin e përafrimit të legjislacionit me *acquis* e BE-së. Draft strategjia e re "Për mbrojtjen e konsumatorit dhe mbikëqyrjen e tregut 2014-2020" është finalizuar dhe pritet miratimi nga Këshilli i Ministrave. Inkurajohet vazhdimi i forcimit të kapaciteteve administrative të Sektorit të Mbrojtjes së Konsumatorëve (SMK) në MZHETS dhe Komisionit të Mbrojtjes së Konsumatorëve (KMK). Inspektorati tregut nuk është ngritur akoma, por janë përgatitur projektaktet nënligjore që rregullojnë organizimin e Inspektoratit.

Në fushën e mbrojtjes së konsumatorit dhe shëndetit ka pasur progres. Sektori i shëndetësisë mbetet një sfidë e madhe; iniciativat e reja synojnë ndryshime të rëndësishme në sistemet e financimit të kujdesit shëndetësor dhe arritjen e mbulimit universal iniciativa të cilat janë në vazhdim. Programet e reja për ekzaminime periodike të popullsisë do të përmirësojë parandalimin e sëmundjeve. Futja e sistemit të mbulimit universal pritet të përmirësojë sistemin e kujdesit shëndetësor dhe ofrimin e shërbimeve shëndetësore.

I.3 Struktura e kapitullit

1. MBROJTJA E KONSUMATORIT
2. SHËNDETI PUBLIK

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Angazhimet në fushën e mbrojtjes së konsumatorit janë marrë në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga nenet 70 dhe 76 të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit, si dhe të dispozitave përkatëse të *acquis* së BE.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi, kuadri ligjor shqiptar, që garanton mbrojtjen e të drejtave të konsumatorëve, ka siguruar një përafrim të plotë me direktivat përkatëse evropiane dhe në mënyrë të qartë përcakton kuadrin e duhur institucional për zbatimin e këtij legjislacioni. Legjislacioni për mbrojtjen e konsumatorëve përbëhet nga të Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 "Për mbrojtjen e konsumatorëve", ndryshuar me ligjin nr. 10.444 datë 14.07.2011 dhe Ligjit nr. 10480 , datë

17.11.2011 "Për sigurinë e përgjithshme të produkteve jo-ushqimore ", i ndryshuar, së bashku me aktet nënligjore për këtë fushë. Veç kësaj, dispozitat e ligjit nr. 7850 të Kodit Civil 29.07.1994, të ndryshuar, rregullojnë aspekte të ndryshme në fushën e mbrojtjes së konsumatorëve.

Në fushën e shëndetit publik, arritjet kryesore në fushën e legjislacionit janë bërë në fushën e mbrojtjes së shëndetit nga produktet e duhanit, në shërbimin e transfuzionit të gjakut dhe në fushën e transplantit të indeve dhe qelizave. Konkretisht, Republika e Shqipërisë ka miratuar Ligjin Nr. 9636, datë 06.11.2006 për mbrojtjen e shëndetit nga produktet e duhanit; Ligjin Nr 9739, datë 21.05.2007 Për shërbimin e transfuzionit të gjakut në Republikën e Shqipërisë; Ligjin Nr. 10454, datë 21.07.2011 Për transplantin e indeve dhe qelizave në Republikën e Shqipërisë. Veç kësaj, Shqipëria ka miratuar një sërë strategjish dhe aktesh nënligjore në fushën e shëndetit publik.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Kuadri institucional që ka të bëjë me mbrojtjen e konsumatorit në Shqipëri përbëhet nga institucionet e mëposhtme:

1. Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes (MZHETS);
2. Komisioni i Mbrojtjes së Konsumatorëve;
3. Banka e Shqipërisë;
4. Ministria e Shëndetësisë
5. Instituti i Shëndetit Publik
6. Spitalet Universitare
7. Qendra Kombëtare e Kontrollit të Gjakut
8. Inspektorati Shëndetësor Shtetëror
9. Qendra Kombëtare e Kontrollit të Barnave

II.4 Të dhëna në lidhje me burimet financiare

Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes dhe Ministria e Shëndetësisë kanë shpërndarë përkatësisht fondet e mëposhtme:

(në 000 Lek)

MZHETS	2012	2013	2014	2015
Kosto totale	11230	10900	7800	3300
Buxheti i Shtetit	3930	3900	2200	3300
Asistenca e huaj	7300	7000	5600	-

Ministria e Shëndetësisë	2012	2013	2014	2015
Kosto totale	30270	30872	31519	33964
Buxheti i Shtetit	29114	29673	30319	32864
Asistenca e huaj	1156	1199	1200	1100
				0

III. Prioritetet

- Miratimi i strategjisë për mbrojtjen e konsumatorit;

- Ngritja e qëndrueshme e mbikëqyrjes së tregut.
- Forcimi i kapaciteteve administrative të të gjitha institucioneve përkatëse dhe Komisionit të Mbrojtjes së Konsumatorëve në veçanti,
- Ngritja e Inspektoratit të Tregut i ngarkuar me përgjegjësitë e mbikëqyrjes së tregut është një prej aktiviteteve të parashikuara.
- Fushatat e ndërgjegjësuere nevojiten të organizohen dhe implementohen;
- Përpjekje të mëtjeshme nevojiten për përafrimin e plotë me legjislacionin e BE-së për çështjet e produkteve të duhanit, sigurisë dhe cilësisë së gjakut dhe indeve dhe qelizave të njeriut.
- Legjislacioni i BE për sëmundjet ngjitëse dhe shëndetin mendor duhet të adresohet dhe të përafrohet më tej nga legjislacioni shqiptar në të ardhmen, në mënyrë që të përputhen plotësisht me *acquis* në fushën e mbrojtjes së shëndetit.
- Vlerësimi dhe priorizimi i ndikimit shëndetësor të politikave të mbrojtjes sociale, sigurisë në punë, mjedisit, planifikimit dhe rregullimit territorial, duke përfshirë transportin dhe komunikimet, politikat fiskale për të rritur barrën e taksave mbi duhanin, pijet alkoolike, lëndëve djegëse shumë ndotëse, lojërat e fatit dhe lehtësimin të politikave fiskale për produktet me interes të veçantë për shëndetin publik.
- Krijimi/konsolidimi i mekanizmit të koordinimit ndërsektorial për probleme madhorë të shëndetit publik, si droga dhe abuzimi me alkoolin, duhanpirja, siguria rrugore, siguria ushqimore dhe ushqyerja, shpërthimi i sëmundjeve infektive, rezistenca antibiotike, përgatitja dhe reagimi ndaj pandemive, menaxhimi strategjik i kimikateve, faktorët mjedisorë, ndryshimet klimatike, migrimi, shëndeti dhe përfshirja sociale;
- Përmirësimi i programeve të mbikëqyrjes dhe reagimit ndaj sëmundjeve infektive, përmes përmirësimit të legjislacionit, forcimit të kapaciteteve dhe rrjeteve të informimit, si dhe forcimit të laboratorëve mikrobiologjikë të shëndetit publik;
- Ngritja e një sistemi mbikëqyrjeje për rezistencën antibiotike dhe të një programi kontrolli dhe monitorimi mbi konsumin dhe politikat e antibiotikëve, përmes përmirësimit të legjislacionit, forcimit të kapaciteteve dhe rrjeteve të informimit, si dhe forcimit të laboratorëve mikrobiologjikë të shëndetit publik;
- Përmirësimi i përgatitjes dhe reagimit ndaj pandemive dhe i politikave të kontrollit të sëmundjeve (HIV/AIDS, sifilizi, hetapiti viral, programi i imunizimit, etj.), përmes rritjes së kapaciteteve dhe përmirësimit të strategjive kombëtare.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Mbrojtja e konsumatorit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Ndërsektoriale “Për mbrojtjen e konsumatorëve dhe Mbikëqyrjen e Tregut 2007-2013”	MZHTES	2007 – 2013

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni drejtues	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/	Data e miratimit (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
------------------	------------------------	-----------------------	--	---	--

			mospërputhje)		
Direktiva 90/314/KEE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	i Pjesshëm	17.4.2008	22.05.2008
Direktiva 90/314/KEE	VKM nr. 65, datë 21/01/2009 “Për kontratat e paketave të udhëtimit”	MZHTES	I plotë	21.01.2009	09.02.2009
Direktivë 2005/29/KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	i plotë	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 85/577/KEE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	I pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 85/577/KEE	VKM nr. 63, datë 21/01/2009 “Për kontratat jashtë qendrave të tregtimit”.	MZHTES	I plotë	21.1.2009	9.02.2009
Direktivë 97/7/KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar .	MZHTES	I pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 97/7/KE	VKM nr. 64, datë 21/01/2009 “Për kontratat në largësi”.	MZHTES	I plotë	21.1.2009	22.02.2009
Direktivë 2009/22/KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	I plotë	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 2008/122/KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	i pjesshëm	14.07.2011	19.08.2011
Direktivë 2008/122/KE	VKM nr. 652, datë 8.10.2014 “Për përcaktimin e rregullave për kontratat e përdorimit me afat, të produktit të pushimit afatgjatë, rishitjes apo shkëmbimit”.	MZHTES	I plotë	8.10.2014	21.10.2014
Direktivë 2011/83/BE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	i pjesshëm	17.04.2008	24.05.2008
Direktivë	VKM nr. 63, datë	MZHTES	I pjesshëm	21.1.2009	09.02.2009

2011/83/BE	21/01/2009 “Për kontratat jashtë qendrave të tregtimit”				
Direktivë 2011/83/BE	VKM nr. 64, datë 21/01/2009 “Për kontratat në largësi”	MZHTES		21.1.2009	9.02.2009
Direktivë 85/374/KEE	Ligji nr 7850 datë 29.07.1994 “Kodi Civil”, i ndryshuar	MD	I plotë	29.07.1994	01.11.1994
Direktivë 93/13/KEE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar .	MZHTES	I plotë	17.04.2008	24.05.2008
Direktivë 98/6/KE	Ligji nr. 9902 datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar	MZHTES	I plotë	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 1999/44/ KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar	MZHTES	I plotë	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 2002/65/ KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar	MZHTES	I pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 2002/65/ KE	VKM nr. 615, datë 7.09.2011 “Për tregtimin në largësi të shërbimeve financiare për konsumatorët”	MZHTES	I plotë	7.09.2011	12.10.2011
Direktivë 2006/114/ KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar	MZHTES	I plotë	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 2008/48/ KE	Ligji nr. 9902, datë 17.04.2008 “Për Mbrojtjen e Konsumatorëve”, i ndryshuar.	MZHTES	I pjesshëm	17.04.2008	22.05.2008
Direktivë 2008/48/ KE	Rregullore Nr. 5 datë 11.2.2009 “Për kredinë konsumatore dhe hipotekare”	Banka e Shqipërisë	I plotë	11.02.2009	03.04.2009
Direktivë 2008/48/ KE	Rregullore Nr. 59 datë 29.08.2008 “Për transparencën e produkteve bankare dhe financiare”	Banka e Shqipërisë	I plotë	29.08.2008	01.10.2008
Direktiva 2001/95/ KE	Ligji nr. 10480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e	MZHTES	I plotë	17.11.2011	24.12.2011

	përgjithshme të produkteve ushqimore” i ndryshuar.				
Direktiva 87/357/ KEE.	VKM Nr. 441, datë 22.5.2013 “Për Imitimet e rrezikshme”.	MZHTES	I plotë	22.5.2013	03.06.2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia Ndersektoriale “Për mbrojtjen e konsumatorëve dhe mbikëqyrjen e tregut, 2014-2020”	MZHTES	2014 – 2020	3/mujori i katërt 2015	3/mujori i katërt 2015

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthi mit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthi mit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përp uthje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Direktiva 2013/11/EU	Jo	VKM “Për kriteret që duhet të përmbushë struktura për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve jashtëgjyqësorit”	Jo	MZHTES	Plotë	T4 2015	T1 2016
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
Direktivë 2011/83/BE	Jo	Amendim Ligji	Jo	MZHTES	I plotë	T3 2017	T4 2017

IV.2 Shëndeti Publik

Kuadri ekzistues i politikave

Titulli (Strategjia apo PV ose dokumenti politik)	Institucioni udhëheqës	Periudha referuese
Dokumenti politik i strategjisë shqiptare për parandalimin dhe minimizimin e dëmeve që lidhen me alkoolin (2011-2015)	Ministria e Shëndetësisë	2011 – 2015
Plani i Veprimit i dokumentit politik të strategjisë shqiptare për parandalimin dhe minimizimin e dëmeve që lidhen me alkoolin (2011-2015)	Ministria e Shëndetësisë.	2011 – 2015
Dokumenti politik për zhvillimin e shëndetit mendor në Shqipëri	Ministria e Shëndetësisë.	Ende në fuqi
Plani i Veprimit për Zhvillimin e Shërbimeve të Shëndetit Mendor në Shqipëri, 2013 – 2022	Ministria e Shëndetësisë.	2013 – 2022
Strategjia Kombëtare kundër Drogave 2012-2016	Ministria e Shëndetësisë.	2012 – 2016
Programi i Kontrollit Shqiptar Kancer.	Ministria e Shëndetësisë.	2011 – 2020
Fruthi dhe strategjia e kontrollit kongjenital e Rubeola	Instituti i Shëndetit Publik.	2010 – 2015
Plani i Veprimit për imunizimin	Instituti i Shëndetit Publik.	2009 – 2014

Plani kombëtar i veprimit për hepatitin viral	Instituti i Shëndetit Publik.	2009 – 2013
Plani kombëtar i veprimit për të krijuar sistem të bazuar web të informacionit të imunizimit	Instituti i Shëndetit Publik.	2013 – 2018
Plani Kombëtar i Veprimit për kontrollin e sifilisit	Instituti i Shëndetit Publik.	2014 – 2019
Plani Kombëtar i Veprimit për parandalimin e HIV-it nga nëna te fëmija.	Instituti i Shëndetit Publik.	2014 – 2019
Strategjia Kombëtare për HIV / AIDS	Instituti i Shëndetit Publik.	2009 – 2014
Plani Kombëtar i mbikëqyrjes së Gripit	Instituti i Shëndetit Publik.	2009 – 2014
Plani Kombëtar i gatishmërisë pandemike të Gripit	Instituti i Shëndetit Publik.	2010 – 2015
Plani i Veprimit për Kontrollin Mushkonja	Instituti i Shëndetit Publik.	2014 – 2019
Paketa rregullative për depistimin e kancerit të gjirit dhe qafës së mitrës.	Ministria e Shëndetësisë	Përhershëm
“Paketa e kontrollit për Kujdesin Shëndetësor Parësor”	Ministria e Shëndetësisë	Përhershëm

Inventari i masave ligjore ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucion i Drejtues	Shkalla e përafrimit (të plotë / të pjesshme / jo-pajtueshme)	Data e miratimit (legjislacioni Alb)	Hyrja ne fuqi (Alb legjislacion)
Direktiva 79/112/EEC	Ligji nr. 9518, date 18.04.2006 për “Mbrotja e të Miturve nga Përdorimi i Alkoolit”	MSH	PLOTË	18.04.2006	15.05.2006
Rekomandimi KE 2001/458/EC	Ligji nr. 9518, date 18.04.2006 për “Mbrotja e të Miturve nga Përdorimi i Alkoolit”	MSH	PLOTË	18.04.2006	15.05.2006
Direktiva 79/112/EEC	Ligji nr. 9518, date 18.04.2006 për “Mbrotja e të Miturve nga Përdorimi i Alkoolit”	MSH	PLOTË	18.04.2006	15.05.2006
N/A	Ligji HIV/AIDS Nr. 9952, date 14.7.2008 “Për parandalimin dhe kontrollin e HIV / AIDS”	MOH	Pjesërisht	14. 07. 2008	01. 08. 2008
Direktiva 2004/513/EC	Nr .9474 – date 9.2.2006 Ratifikimi i Konventës Kuadër të Organizatës Botërore të Shëndetësisë“Për Kontrollin e Duhanit”.	MSH	PLOTË	09.02.2006	09.02.2006
Direktiva 2001/37/EC	Nr .9474 – date 9.2.2006 Ratifikim ii Konventës Kuadër të Organizatës Botërore të Shëndetësisë“Për Kontrollin e Duhanit”.	MSH	PLOTË	09.02.2006	09.02.2006
Direktiva 2002/98/EC	Ligji nr. 9739 date 21.05.2007 “Shërbimi për transfuzionin e gjakut në Rep. e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESËRISH T	21.05.2007	21.07.2007
Direktiva 2004/33/EC	Ligji nr. 9739 datë 21.05.2007 “Shërbimi për transfuzionin e gjakut në Rep. e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESËRISH T	21.05.2007	21.07.2007
Direktiva 2005/61/EC	Ligji nr. 9739 datë 21.05.2007 “Shërbimi për transfuzionin e gjakut në Rep. e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESËRISH T	21.05.2007	21.07.2007

Direktiva 2005/62/EC	Ligji Nr. 9739 datë 21.05.2007 “Për shërbimin e transfuzionit të gjakut në Republikën e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESËRISH T	21.05.2007	21.07.2007
Direktiva 2004/23/EC	Ligji Nr. 10454, date 21.07.2011 “Për transplantin e indeve dhe qelizave në Republikën e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESSHËM	21.07.2007	24.08.2007
Direktiva 2006/17/EC	Ligji Nr. 10454, date 21.07.2011 “Për transplantin e indeve dhe qelizave në Republikën e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESSHËM	21.07.2007	24.08.2007
Direktiva 2006/86/EC	Ligji Nr. 10454, date 21.07.2011 “Për transplantin e indeve dhe qelizave në Republikën e Shqipërisë” Ligj i ndryshuar	MSH	PJESSHËM	21.07.2007	24.08.2007
Pjesë e legjislacionit të butë të EU <i>acquis</i> . Miratuar Dt. 19. 04. 2012 Ne fuqi Dt. 01 .06. 2012	Ligji 44/2012 “Për shëndetin Mendor në RSH”	MSH		2012	
	Ligji 76/2014 “Për disa ndryshime në ligjin 9636, datë 6.11.2014 për mbrojtjen e shëndetit nga produktet e duhanit,	MSH		2014	

Politikat e Planifikuara në 2015-2017

Titulli (Strategji, PV, dokument politik)	Institucioni Lider	Periudha referimit	Data e Miratimit	Hyrja ne fuqi
Programi e-health	MSH	T 2 2015	T 3 2015	Tremujori T2 2017
Analizë e Strategjisë aktuale për Drogat dhe përshtatja e Strategjisë për Drogat 2016-2020.	MSH	2016 – 2020	T 2 2016	
Plani Kombëtar i Veprimit për HIV/AIDS	Instituti i Shëndetit Publik	2015 – 2020	T 2 2015	T 2 2015
Plani i Veprimit për Kontrollin e Hepatitit Viral B dhe C	Instituti i Shëndetit Publik	2015 – 2020	T 2 2015	T 2 2015
Plani Kombëtar për imunizimin	Instituti i Shëndetit Publik	2015 –2020	2015	2015
Plani i Veprimit për mbikqyrjen dhe kontrollin e sëmundjeve ngjitëse.	Instituti i Shëndetit Publik	2015 – 2020	2015	2015
Plani Strategjik i parandalimit të agjentëve të sëmundjeve infektive gjatë shtatëzansisë	Instituti i Shëndetit Publik	2015 – 2020	2015	2015
Plani i Veprimit për	Instituti i Shëndetit	2015 – 2020	2015	2015

vaksinimin e gripit.	Publik			
Plani Kombëtar për infeksionet e kujdesit shëndetësor dhe rezistencës antibiotike	Instituti i Shëndetit Publik	2015 – 2020	2015 T 3 2015	T 1 2016
Plani i Veprimit për përdorimin e kujdesshëm të antibiotikëve	Qendra Spitalore Universitare Tiranë	2015 – 2020	2015	2016
Programi Kombëtar për arritjen e 100% të dhuruesve vullnetarë të gjakut pa pagesë.	MSH	2015 – 2016	T 1 2016	T 2 2016

Masat ligjore të planifikuara në 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni i Shqiptar	Institucioni Drejtues	Shkalla e përafrimit (të plotë / të pjesshme / jo-pajtueshme)	Data e miratimit (legjislacioni Alb)	Hyrja në fuqi (Alb legjislacion)	EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar
AFAT SHKURTËR (2015)							
Vendimi 1082/2013/EU	jo	Ligj i ri për kontrollin e sëmundjeve ngjitëse	T 4 2015	Instituti i Shëndetit Publik	PJESERISH T	T 1 2015	T 1 2015
Vendimi 00/57/EC	Po	Ligj i ri për kontrollin e sëmundjeve ngjitëse	T 4 2015	Instituti i Shëndetit Publik	PJESERISH T	T 1 2015	T 1 2015
Vendimi 02/253/EC	Po	Ligj i ri për kontrollin e sëmundjeve ngjitëse	T 4 2015	Instituti i Shëndetit Publik	PJESERISH T	T 1 2015	T 1 2015
Rekomandimi 2009/1019/EU	Po	Ligj i ri për kontrollin e sëmundjeve ngjitëse, Strategjia e re për vaksinimin e gripit	T 4 2015	Instituti i Shëndetit Publik	PJESERISH T	T 1 2015	T 1 2015
Direktiva 2005/61/EC	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores: "Sigurimi i cilësisë në Shërbimin e transfuzionit të gjakut"	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/EC	Po	Rishikimi dhe përditësimi I Rregullores: "Udhëzues për përdorimin klinik të gjakut"	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015

Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores:” Procedura e inspektimit të shërbimit të transfuzionit të gjakut dhe strukturave klinike që përdorin gjakun”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores:” Zbatimi i skemës së hemovigjancës ”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi I Rregullores: “Kontrolli i gjakut për agjentët infektive të transmetueshme me anë të transfuzionit”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi I Rregullores:”Zba timi praktik i skedës maksimale kirurgjikale për porositjen e gjakut”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores : “Funksionimi i shërbimit kombëtar të transfuzionit të gjakut”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores : “Procedura e kërkimit, përzgjedhjes, përdorimit të gjakut dhe komponentëve të tij në spitalet e Republikës së Shqipërisë”	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015
Direktiva 2005/61/E C	Po	Rishikimi dhe përditësimi i Rregullores : “	Jo	MSH		T3 2015	T3 2015

		Udhëzues për përdorimin klinik te gjakut					
AFAT MEËM (2015 – 2017)							

KAPITULLI 29: SISTEMI DOGANOR

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis e BE-së në fushën e doganave mbështeten kryesisht në Kodin Doganor të Bashkimit Evropian dhe Dispozitat Zbatuese të tij, në Tarifën Doganore, Nomenklaturën e Kombinuar të Mallrave, Aktet në lidhje me Akcizën, Konventat dhe Marrëveshjet Ndërkombëtare në fushën doganore. Këto dispozita synojnë garantimin e sigurisë dhe të mbrojtjes, mbrojtjen e interesave financiarë dhe ekonomike të Republikës së Shqipërisë, mbrojtjen e vendit nga tregtia e padrejtë dhe e paligjshme, lehtësimin e tregtisë, krijimin e një klime të favorshme konkurrence për biznesin, ndalimin e kontrabandës, korrupsionit, zbatimin e njëkohshëm të tarifave doganore, të statistikave të tregtisë së jashtme dhe të politikave të tjera që lidhen me mallrat dhe lëvizjen e tyre, bashkëpunimin ndërmjet administrative doganore të vendeve të ndryshme, etj.

I.2 Situata në Shqipëri

Administrata Doganore Shqiptare ka bërë progres në përafrimin e legjislacionit doganor me atë të BE-së. Ligji Nr. 102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë” është miratuar më 31.07.2014. Ky ligj përafron pjesërisht Rregulloren e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit Nr. 952/2013 “Kodi Doganor i Bashkimit” dhe përafron pjesërisht disa akte të tjera të BE-së. Kodi i Ri Doganor ka hyrë pjesërisht në fuqi sepse për disa dispozita është parashikuar një periudhë tranzitore. Disa nga dispozitat kanë hyrë në fuqi publikimit në Fletore Zyrtare, disa të tjera kanë hyrë në fuqi më 1 janar 2015 dhe pjesa tjetër do të jetë e aplikueshme duke filluar nga 1 qershor 2017. Kodi Doganor i mëparshëm është i zbatueshëm për pjesët e Kodit të ri Doganor që do të hyjnë në fuqi më vonë. Ligji për Akcizat përafron pjesërisht aktet e BE-së dhe administrimi i akcizës është transferuar nga tatimet tek doganat. Administrata doganore përditëson nomenklaturën e mallrave në linjë me versionin 2015 të Nomenklaturës së Kombinuar të BE-së. Tarifat preferenciale të vitit 2014 janë përfshirë në sistemin Asycuda World. Janë miratuar një sërë aktesh lidhur me shërbimin e markimit dhe monitorimit të karburanteve, ndalimin e importit të mbetjeve, politika të brendshme dhe sigurie në Sistemin e TI-së së Doganave. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave bashkëpunon me institucione të tjera për shmangien e evazionit dhe uljen e rreziqeve të korrupsionit, duke lehtësuar procedurat nëpërmjet E-pagesave, duke kryer analiza laboratorike, për monitorimin dhe mbrojtjen nga kimikatet e rrezikshme. Shkëmbimi elektronik i të dhënave me Kosovën, Maqedoninë dhe Malin e Zi është operacional. Ka një bashkëpunim të mirë me vendet e tjera në kuadër të marrëveshjeve për asistencë të ndërsjellë në çështjet doganore (bazuar në Protokollin 6 të MSA), me qendrën SELEC, etj. Shqipëria dhe Kosova nënshkruan në qershor 2014 një marrëveshje të përbashkët për lehtësimin e transitit.

DPD ka miratuar Strategjinë e Biznesit dhe miraton çdo vit planin e veprimit në zbatim të saj; ka miratuar Strategjinë e Teknologjisë së Informacionit dhe dokumentin e politikës së sigurisë; Strategjinë e Brendshme për të Drejtat e Pronësisë Intelektuale. Autoriteti Doganor do të instalojë INES + i cili do të jetë plotësisht në linjë me sistemin COPIS të të dhënave, i cili do të do të thjeshtojë procedurat, analizimin e të dhënave, etj. Është implementuar sistemi i rikuperimit në raste të fatkeqësive natyrore për replikimin online të të dhënave. Portali Asycuda World dhe Sistemi TI-së është përmirësuar.

Duke qenë sistem i bazuar në rrjet, AW përdor teknologjitë e informacionit dhe teknologjitë e komunikimit (ICT) më të fundit.

Implementimi i Sistemit Asycuda World përmirëson përpunimin e të dhënave doganore dhe thjeshtëzon procedurat doganore. Përpunimi i të dhënave doganore kryhet në mënyrë elektronike (on line), duke sjellë kështu avantazhin e një performance më të shpejtë dhe përpunim eficient të procedurave doganore.

Administrata Doganore ka fuqizuar kapacitetet e investigimit të brendshëm; ka rritur luftën kundër korrupsionit, dhe ka bërë progres për parandalimin e hyrjes së mallrave të falsifikuara në Shqipëri. Progres është bërë në lidhje me kapacitetet administrative dhe operacionale, infrastrukturën në pikat e kalimit kufitar duke përfshirë sistemin e monitorimit me kamera 24 orë. Koncepti “one stop shop” zbatohet në Pikat e Kalimit Kufitar nga Doganat, Policia e Shtetit dhe Shërbimi Fitosanitar. Ka hyrë në fuqi ligji Nr. 184/2014, date 24.12.2014 ndërmjet Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në Programin e BE-së “Doganat 2020”. Është rritur kapaciteti dhe efienca e laboratorit doganor, në sajë të vënies në punë të aparaturave të reja dhe trajnimit të stafit në përdorimin e tyre, mbështetur nga programi IPA 2011.

Në kuadër të CEFTA-s, që nga 1 prill 2014, Serbia, Shqipëria, Mali i Zi dhe Ish-Republika Jugosllave e Maqedonisë kanë filluar zbatimin e Konventës Rajonale për rregullat preferenciale të origjinës Pan-Euro-Med.

Mbështetur në rekomandimet e BE-së për ngritjen e kapaciteteve për zbatimin e procedurave të Konventës ATA, kjo Konventë është plotësisht funksionale, procedurat për importimin e përkohshëm janë zbatuar rregullisht. Meqenëse numri i rasteve është i vogël nuk ka një modul specifik në sistemin Asycuda, por dogana e mbulon këtë me anë të modulit të Regjimit të Importimit të Përkohshëm. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD) shërben si pikë kontakti kombëtare për qendrën e ekselencës së BE-së për mbrojtjen kimike, biologjike, radiologjike dhe bërthamore.

Vlera e transaktuar për qëllimet e vlerësimit doganor po përdoret gjithnjë e më shumë, por niveli i aplikimit është akoma i ulët në krahasim me standardet e BE-së. Në mënyrë që të kemi rezultate më të mira ka filluar procesi i reduktimit të dosjeve të të dhënave të disponueshme duke u mbështetur në kriteret e paracaktuara. ADSH po punon për rritjen e kapaciteteve teknike dhe profesionale të stafit operacional. Arritja e standardeve të BE-së për “normën e përdorimit të vlerësimit doganor me anë të transaksioneve” është një objektiv që

kërkon një proces në vazhdimësi i cili lidhet ngushtë me: rritjen e ndërgjegjësimit të komunitetit të biznesit, rritjen e kapaciteteve teknike dhe profesionale në administratën doganore, rritjen e kontrollit aposterior, fuqizimi i marrëdhënieve të bashkëpunimit dhe shkëmbimeve reciproke me administratat doganore homologe, etj., rritjen e bashkëpunimit me grupet e interesit, dhomat e tregtisë dhe përfaqësuesit e biznesit.

Nevojiten veprime të mëtejshme për të përgatitur ndërfunksionimin e sistemeve të TI të DPD-së me ato të BE-së. Autoritetet doganore kanë vazhduar me identifikimin dhe bllokimin e produkteve të falsifikuara që hyjnë në Shqipëri, por duhet të përmirësohet zbatimi i legjislacionit për të drejtat e pronësisë intelektuale. DPD e shtoi veprimtarinë e saj hetimore dhe raportoi disa raste të mashtrimit dhe korrupsionit të brendshëm në Prokurori. Nevojiten përpjekje të mëtejshme për shmangien e praktikave të parregullta dhe korrupsionit në administratën doganore.

Strategjia e TI-së akoma nuk është harmonizuar me strategjinë e biznesit. DPD është në hapat e parë të implementimit të (Sportelit të Vetëm (Single Window), një proces që do të ndihmojë në krijimin e një platforme ndërveprimi me institucionet ndërkombëtare, një hap i nevojshëm drejt sistemeve doganore të BE-së.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Angazhimet në fushën e doganave janë marrë në përputhje me detyrimet që rrjedhin nga Marrëveshja e Stabilizim – Asocimit, nenet 13, 14, 15, 34, 43, 86 dhe 97. Nenet 13, 14, 15, 34, 43 dhe 86 parashikojnë në veçanti forcimin e bashkëpunimit me vendet e rajonit që kanë nënshkruar MSA, ndërsa neni 41 dhe Protokolli 4 përcaktojnë rregullat e origjinës për implementimin e dispozitave të kësaj Marrëveshje.

Marrëveshja e Stabilizim-Asocimit, në veçanti neni 97 i referohet doganave. Ky nen parashikon, detyrimin për të përafruar legjislacionin doganor shqiptar me atë të BE-së, bashkëpunimin mes Palëve duke pasur parasysh Acquis Communautaire në fushën e doganave dhe bashkëpunimin për asistencë të ndërsjellë administrative në çështje doganore.

Legjislacioni doganor mbështetet kryesisht në aktet e BE-së të përmendura më poshtë:

- Rregullore e Këshillit 2913/92/EEC “Për Kodin Doganor Komunitar”; (FZ L 302, 19.10.1992, fq. 1 – 50)
- Rregullore e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit nr. 952/2013, datë 09.10.2013 “Kodi Doganor i Bashkimit”; (FZ L 269, volum 56)
- Rregullore e Komisionit (EEC) Nr. 2454/93, të datës 02.07.1993 “Për përcaktimin e dispozitave për zbatimin e Rregullores së Këshillit (EEC) nr. 2913/92 (31992R2913) për themelimin e Kodit Doganor të Komunitetit”, (FZ Nr. 253, Seria L, date 11/10/1993, fq. 1-766);
- Rregullore e Këshillit 2658/87/EEC datë 23 korrik 1987 “Për tarifën dhe nomenklaturën statistikore dhe për tarifat e përbashkëta doganore” celex 31987R2658, (FZ L 256, 07/09/1987);

- Rregullore (EC) nr. 1186/2009, datë e 16 nëntorit 2009 “Mbi përjashtimet nga detyrimet doganore” (FZ L 324, 10.12.2009, fq. 23–57);
- Direktiva 2007/74/EC e Këshillit Evropian, datë 20 dhjetor 2007 “Mbi përjashtimet nga TVSH dhe Akcizën për mallrat e importuara nga udhëtarët”, FZ L 346, 29.12.2007, fq. 6–12;
- Direktiva e Këshillit 2008/118/EC e 16 dhjetorit 2008 në lidhje me masat e përgjithshme për akcizën dhe shfuqizimin e Direktivës 92/12/EEC. Celex 32008L0118, (FZ L 9, 14/01/2009, fq. 12–30);
- Direktiva 2003/96/KE e Këshillit të datës 27 Tetor 2003 që rishtrukturon kuadrin Komunitar për taksimin e produkteve të energjisë dhe elektricitetit; OJ L 283, 31.10.2003, fq. 51–70;
- Direktiva 92/83/KEE e datës 19 tetor 1992 mbi harmonizimin e strukturave të taksës së akcizës mbi alkoolin dhe pijet alkoolike, FZ L 316, 31.10.1992, fq. 21–27;
- Direktiva 92/84 KEE e datës 19 tetor 1992 mbi harmonizimin e niveleve të detyrimit të akcizës mbi alkoolin dhe pijet alkoolike, FZ L 316, 31.10.1992, fq. 29–31;
- Direktiva 92/12/EEC e 25 shkurt 1992 rregulla të përgjithshme për mbajtjen, lëvizjen dhe mbikëqyrjen e produkteve të akcizës. FZ L 76, 23.3.1992, fq. 1–13;
- Vendimi e Komisionit nr. 428 i datës 22 qershor 2006 që përcakton një markim të përbashkët fiskal për gazin dhe vajgurin, FZ L 172, 24.6.2006, fq. 15–16;
- Rregullore 608/2013 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit e 12 qershorit 2013, e cila shfuqizon Rregulloren (EC) nr. 1383/2003, FZ L 181, 29.6.2013, fq. 15–34.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi, Administrata Doganore Shqiptare ka përmbushur detyrimet që rrjedhin nga MSA.

Është miratuar ligji Nr.102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i cili është pjesërisht i përafuar me Rregulloren Nr. 952/2013 “Kodi Doganor i Bashkimit” si dhe bazohet në një sërë aktesh të tjera evropiane që rregullojnë elementë specifikë doganorë. Kodi i Ri Doganor ka hyrë pjesërisht në fuqi dhe. Administrata Doganore aplikon gjithashtu ligjin nr. 8449, datë 19.01.1999 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Më Janar 2015 hyri në fuqi VKM Nr.919, datë 29.12.2014 “Mbi dispozitat zbatuese të ligjit Nr. 102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë””, lidhur me Operatorët Ekonomikë të Autorizuar, Procedurat e thjeshtuara dhe Përjashtimet nga detyrimet e importit, të cilat përafrojnë pjesërisht disa akte të BE-së, duke bërë të aplikueshme dispozitat e Kodit të ri Doganor të parashikuara për të hyrë në fuqi më 1 janar 2015. Dispozitat e reja Dispozitat e reja lehtësojnë procedurat doganore duke e bërë më të lehtë për operatorët ekonomik, ulin kostot dhe rrisin sigurinë ligjore për operatorët ekonomikë, etj. Me miratimin e dispozitave zbatuese të Rregullores Nr. 952/2013 “Kodi Doganor i Bashkimit”, Shqipëria do të fillojë përafrimin e dispozitave zbatuese përkatëse. Administrata Doganore gëzon statusin e nëpunësit civil.

Legjislacioni i ri mbi akcizat është i përafruar pjesërisht me aktet e BE-së, dhe tashmë administrohet nga dogana. Së fundi ligji nr. 61/2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, është ndryshuar me ligjin nr. 142/2014 datë 23.10.2014, dhe ligjin nr. 158/2014. Përmes ligjit nr. 142/2014, gërshetohen masa të politikës fiskale në rishikimin e normave të niveleve të akcizës së disa produkteve dhe propozimet për përmirësime administrative të procedurave të administrimit të produkteve të akcizueshme, rregullohen masat administrative që ushtron administrata doganore në rast të shkeljeve doganore në fushën e akcizës, etj. Nëpërmjet ligjit no. 158 / 2014, parashikohet se pijet energjike nuk janë produkte akcize për shkak të vështirësive që administrata doganore ka pasur për të zbatuar këtë taksë si edhe të efektit negativ që kjo taksë ka sjellë në prodhimin vendas, duke rritur koston e saj, e cila bëhet më e lartë se produktet e importuara.

Në zbatim të ligjit nr. 61/2012 është miratuar VKM 612/2012, datë 09.05.2012 "Mbi Dispozitat Zbatuese të Ligjit “Mbi Akcizat”, i ndryshuar, përmes të cilit Shqipëria është duke përdorur praktikat më të mira të legjislacionit francez dhe italian.

Më 1 janar 2015 hyri në fuqi VKM Nr 920, datë 29.12.2014 "Për miratimin dhe publikimin zyrtar të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave 2015". Ka hyrë në fuqi ligji No. 184/2014, datë 24.12.2014 midis Bashkimit Evropian dhe Këshillit të Ministrave të Republikës së Shqipërisë për pjesëmarrjen e Republikës së Shqipërisë në Programin e Bashkimit Doganor “Doganat 2020”.

Republika e Shqipërisë ka aderuar në disa konventa në fushën e doganave, marrëveshje ndërkombëtare në fushën e tregtisë së lirë dhe marrëveshje bilaterale me administratat homologe doganore.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Administrata Doganore Shqiptare përbëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe nga Degët Doganore. Ajo varet nga Ministria e Financave dhe është nën mbikëqyrjen e saj. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave ka si mision të saj sigurinë e tregjeve dhe të popullatës (mbrojtja e konsumatorëve, mbrojtja e mjedisit, mbrojtja e kufijve kombëtare) nëpërmjet mbikëqyrjes efikase nga doganat dhe bashkëpunimit brenda dhe jashtë vendit; mbledhjen e detyrime dhe akcizës; krijimin e kushteve të përshtatshme për zhvillimin e biznesit, nëpërmjet aplikimit të metodave moderne të punës.

Autoritetet doganore janë përgjegjëse për kryerjen e të gjitha veprimeve të përcaktuara në legjislacionin doganor për mallrat në hyrje dhe në dalje të territorit doganor shqiptar, parandalimin, verifikimin dhe luftën ndaj veprimtarisë kontrabandë, shkeljeve dhe trafikut të paligjshëm të mallrave të ndaluara, konstatimin dhe verifikimin e shkeljeve doganore, përgatitjen dhe nënshkrimin e marrëveshjeve dhe konventave ndërkombëtare në fushën e doganave, mbikëqyrjen dhe kontrollin e mallrave që i nënshtrohen mbikëqyrjes dhe kontrollit të autoriteteve doganore, etj.

Në lidhje me kapacitetet administrative, numri i punonjësve të administratës doganore aktualisht është 1002 punonjës.

Grupi Punues Ndërinstitucional për Integrim Evropian i ngarkuar me Kapitullin 29 (Doganat) drejtohet nga Ministria e Financave.

II.4 Sqarime në lidhje me parashikimet financiare

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave ka të akorduar buxhet në vite si më poshtë:

	2012	2013	2014	2015
Totali	1.527.723	1.656.073	2.259.260	2.079.300
Mbështetje nga buxheti i shtetit	1.511.723	1.450.073	1.594.260	1.666.300
Asistencë e huaj	16.000	206.000	665.000	413.000

000/leke

Projektet e huaja nga të cilat përfiton Drejtoria e Përgjithshme e Doganave janë:

1. Programi IPA 2012 (Vlera e Grantit 6,500,000 €) e cila konsiston në:
 - Projekt Binjakëzimi për përafrimin e legjislacionit doganor dhe procedurave me ato të BE-së nga pikëpamja e ndërveprimit të sistemeve të TI me sistemet e BE-së (Vlera e Grantit 1,800,000 €).
 - Kontratë Asistence Teknike për Fuqizimin e Drejtorisë së Teknologjisë së Informacionit në DPD (Vlera e Grantit 700,000 €).
 - Blerja e makinave të specializuara për Drejtorinë e Anti-Kontrabandës dhe pajisjet përkatëse (Vlera e Grantit 1,000,000 €).
 - Përfundimi i Rehabilitimit të PKK Morine Faza II dhe ndërtimi i PKK Hani i Hotit (Vlera e Grantit 3,000,000 €).
2. Programi IPA 2013 ((Vlera e Grantit 4,500,000 €).
 - Kontratë binjakëzimi për përafrimin e Procedurave dhe legjislacionit në fushën e tarifës (Vlera e Grantit 1,800,000 €).
 - Kontratë shërbimi për zhvillimin e modulit ITMS (Sistemi i Menaxhimit të Integruar të Tarifës) (Vlera e Grantit 1,500,000 €).
 - Kontratë Blerje dhe instalimi i skemës së alarmit për radioaktivitet në të gjitha PKK dhe blerje e portaleve në 9 PKK së bashku me hardware (Vlera e Grantit 1,200,000 €).
3. Projekti i ANEAS “ Vendorsja e një sistemi kontrolli dhe instalimi pilot i pajisjeve zbuluese për të siguruar kontrollin e materialeve radioaktive (Vlera e Grantit 800,000 €).

Programi “Doganat 2020” (Vlera e Grantit 50,000 €).

III. Prioritetet

Përparësitë afat-shkurtra:

- Përafrim i mëtëjshëm i legjislacionit doganor, akcizat dhe procedurat me praktikat e BE-së;
- Përditësimi në kohë i tarifave kombëtare mbi bazën e Nomenklaturës së Kombënuar më të fundit.
- Përmirësimi dhe përforcimi i legjislacionit doganor për të drejtat e pronësisë intelektuale.
- Vendosja e një sistemi të menaxhimit të informacionit në laboratorin doganor;
- Shmangia e praktikave të parregullta dhe korrupsionit në administratën doganore.

Përparësitë afat-mesme:

- Të përafrohet më tej legjislacioni shqiptar për doganat me acquis e BE-së;
- Të shtohen kapacitetet administrative për përmbushjen e misionit doganor dhe pajtueshmërinë me legjislacionin doganor;
- Të shtohen kapacitetet administrative në kuadër të luftës kundër korrupsionit, krimit ndërkufitar dhe evazionit fiskal.
- Përmirësimi i transparencës dhe shkëmbimit të informacionit me Shtetet Anëtare të BE-së në mënyrë që të lehtësohet zbatimi i masave që parandalojnë shmangien apo evazionin e taksave.
- Përmirësimi i sistemeve dhe platformave të TI-së, kryerja e veprimeve të mëtëjshme për tu përgatitur për ndërveprimin e sistemeve TI të DPD me ato të BE-së;

IV. Plani i Veprimit 2015-2017

BASHKIMI DOGANOR

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia Per menaxhimin e Financave Publike 2014 – 2020”	MF	2014 – 2020
Strategjia e Biznesit te Administratës Doganore Shqiptare”	MF	2013 – 2017
Plani i Veprimi në zbatim të strategjisë së biznesit të DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	(miratohet çdo vit)
Strategjia e Teknologjisë së Informacionit	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	2013 – 2017
Rregullore për Politikat e përdorimit dhe sigurisë së sistemeve te IT nga DPD	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	2013
Strategjia ndër-sektorale e luftës kundër krimit të organizuar, trafikëve të paligjshme dhe terrorizmit, 2013-2020 dhe planit të veprimit për vitet 2013-2016”	Ministria e Brendshme, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Financave, Ministria e Mbrojtjes, Prokuroria e Përgjithshme dhe Shërbimi Informativ i Shtetit	2013 – 2016
Strategjia Kombëtare e Pronësisë Intelektuale	Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave	2010 – 2015
Strategjia për Mbrojtjen e Pronësisë Intelektuale nga Administrata Doganore Shqiptare	DPD	2013 – 2015
Strategjia për Menaxhimin e Integruar te Kufirit	Ministria e Brendshme, Ministria e Financave, Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit, Ministria e	2014 – 2020

	Shëndetësisë, Ministria e Punëve Publike, Transportit dhe Telekomunikacionit, Ministria e Punëve të Jashtme, Ministria e Mbrojtjes, Ministria e Punës, Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta, Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave dhe Shërbimi Informativ i Shtetit	
Strategjia Kombëtare për Hetimin e Krimin Financiar	Komiteti për Bashkërendimin e Luftës Kundër Pastrimit të Parave	2009 – 2015
Strategjia Kombëtare Kundër Drogës	Ministria e Brendshme, Ministria e Shëndetësisë, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Financave, Ministria e Arsimit dhe Shkencës, Ministria e Punës, Çështjeve Sociale dhe Shanseve të Barabarta, Ministria e Bujqësisë, Ushqimit dhe Mbrojtjes së Konsumatorit dhe Ministria e Mjedisit, Pyjeve dhe Administrimit të Ujërave për ndjekjen dhe zbatimin e kësaj strategjie	2012 – 2016
Strategjia Ndër-sektoriale e Luftës Kundër Krimin të Organizuar, Trafikeve të Paligjshme dhe Terrorizmit, 2013-2020	Ministria e Brendshme, Ministria e Drejtësisë, Ministria e Financave, Ministria e Mbrojtjes, Prokuroria e Përgjithshme dhe Shërbimi Informativ i Shtetit	2013 – 2020
Strategjia Ndër-sektoriale e Luftës Kundër Terrorizmit, 2011-2015,	Ministritë dhe institucionet e tjera qendrore	2011 – 2015
Strategjia Kombëtare e Menaxhimit të Mbetjeve dhe të Planit Kombëtar të Menaxhimit të Mbetjeve	Ministritë dhe institucionet e tjera qendrore	2010 – 2025

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullore e BE 2913/92/EEC	Ligji nr. 8449, datë 27.01.1999, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar	MF	I pjesshëm	27.01.1999	06.03.1999
Rregullore e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit nr. 952/2013, datë 09 tetor 2013 “Union Customs Code”	Ligji Nr. 102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”	MF	I pjesshëm	31.07.2014	disa nene kanë hyrë në fuqi 15 dite pas botimit në FZ, disa më 1 janar 2015 e disa me 1 qershor 2017.
Rregullore e Këshillit (KE) nr. 1186/2009, datë 16, nëntor 2009, mbi përjashtimet nga detyrimet doganore	Ligji Nr. 102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”	MF	I pjesshëm	31.07.2014	disa nene kanë hyrë në fuqi 15 dite pas botimit në FZ, disa më 1 janar 2015 e disa me 1 qershor 2017.

Direktiva e Këshillit 2007/74/KE datë 20 Dhjetor 2007.	Ligji Nr. 102/2014, datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”	MF	I pjesshëm	31.07.2014	disa nene kanë hyrë në fuqi 15 dite pas botimit në FZ, disa më 1 janar 2015 e disa me 1 qershor 2017.
Rregullore e Këshillit 2658/87/EEC	Ligji nr. 9461, datë 21.12.2005, “Për Nomenklaturën e Mallrave dhe Tarifën Doganore”, i ndryshuar, VKM Nr. 920, date 29.12.2014 “Mbi miratimin dhe publikimin zyrtar te Nomenklatures se Kombinuar te Mallrave 2015”	MF MF	I pjesshëm I plote	21.12.2005 29.12.2014	01.01.2006 01.01.2015
Direktiva e BE-se nr. 2008/118 ne lidhje me akcizën	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva e Këshillit 2003/96/ të datës 27 Tetor 2003	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva 92/83/KEE e datës 19 tetor 1992.	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva 92/84 KEE e datës 19 tetor 1992.	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva 92/12/EEC e 25 shkurt 1992.	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Vendimi i Komisionit nr. 428 datë 22.06.2006	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012

Rregullore e Komisionit EC 2008/450.	Ligji nr. 61/2012, datë 24.05.2012 “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë” i ndryshuar	MF	I pjesshëm	24.05.2012	01.10.2012
Rregullore e Komisionit (EEC) Nr. 2454/93, të datës. 02.07.1993	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 205, datë 13.04.1999, “Për Dispozitat Zbatuese të Kodit Doganor”, i ndryshuar	MF	I pjesshëm	13.04.1999	28.04.1999 (Fletore Zyrtare Nr. Ekstra 2004),
Rregullore 1383/2003	Vendimi i Këshillit të Ministrave nr. 547, dt. 01.05.08 “Për disa ndryshime ne VKM Nr. 205, datë 13.04.1999, “Për Dispozitat Zbatuese të Kodit Doganor”, i ndryshuar	MF	I pjesshëm	1.05.2008	26.05.2008
Rregullore nr. 2454/93/	VKM nr. 919, date 29.12.2014 “Mbi dispozitat zbatuese te ligjit nr. 102/2014“Kodi Doganor i RSH”.	MF	I pjesshëm	29.12.2014	1.01.2015
Rregullore (EC) Nr 1186/2009,	VKM nr. 919, date 29.12.2014 “Mbi dispozitat zbatuese te ligjit nr. 1 02/2014 “Kodi Doganor i RSH”.	MF	Partial	29.12.2014	1.01.2015
Direktiva 2007/74/EC	VKM nr. 919, date 29.12.2014 “Mbi dispozitat zbatuese te ligjit nr. 102/2014“Kodi Doganor i RSH”.	MF	Partial	29.12.2014	1.01.2015

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015-2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Strategjia e Trajnimeve për administratën doganore	DPD	2016 – 2018	qershor 2015	1 qershor 2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015-2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkth	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet	Status i përkth	Institucioni Përgjegjës	Niveli i synuar i përafri	Data e planifikuar për	Hyrja në fuqi
------------------	-----------------	--	-----------------	-------------------------	---------------------------	------------------------	---------------

	imit në Shqip (po/jo)	nënligjore)	himit në Angli sht (po/jo)	dhe pika e kontaktit	mit (i plotë/pë rputhje e EC	përshtatjen	
AFAT SHKURTËR (2015)							
Rregullore (EU) Nr. 608/2013	po	Projekt – Vendimi i Këshillit të Ministrave “Mbi te drejtat e Pronësisë Intelektuale”	jo	MF	I pjesshë m	4 mujori pare 2015	4 mujori pare 2015
Ndryshim i Aneksit 1 të Rregullores së Këshillit 2658/87/EEC datë 23 korrik 1987	Jo	Projekt – Vendimi i Këshillit të Ministrave “Për miratimin dhe publikimin zyrtar të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave 2016”	Jo	MF	I pjesshë m	4 mujori fundit 2015	4 mujori pare 2016
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
Ndryshim i Aneksit 1 të Rregullores së Këshillit 2658/87/EEC datë 23 korrik 1987	Jo	Projekt Vendim i Këshillit të Ministrave “Për miratimin dhe publikimin zyrtar të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave”	Jo	MF	I pjesshë m	4 mujori fundit 2015	4 mujori pare 2016
Rregullore “Per dispozitat zbatuese te EC 952/2013 (akoma draft)	jo	VKM “Për dispozitat zbatuese te ligjit nr. 102/2014.	jo	MF	I pjesshë m	4 mujori dye 2017	4 mujori dye 2017

KAPITULLI 30: MARRËDHËNIET ME JASHTË

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis e BE-së në fushën e marrëdhënieve me jashtë, në një pjesë të konsiderueshme mbështetet në legjislacionin e politikës së përbashkët tregtare. Ajo gjithashtu përmbledh edhe legjislacionin për politikën e zhvillimit dhe ndihmës humanitare. Legjislacioni i BE-së në fushën e politikës së përbashkët tregtare përbëhet kryesisht nga ligjet primare (Traktati), nga aktet nënligjore të BE-së (kryesisht në formën e rregulloreve) si dhe nga marrëveshjet shumëpalëshe dhe dypalëshe të BE-së. Shqipëria do të duhet të sigurojë që regjimi i tij tregtar të jetë në përputhje me regjimin e BE-së.

Përveç marrëdhënieve ekonomike e tregtare, kapitulli marrëdhëniet me jashtme i *acquis* së BE-së, gjithashtu, përfshin edhe bashkëpunimin në aspektin e politikës së zhvillimit dhe të ndihmës humanitare. Në fushën e politikës së zhvillimit dhe ndihmës humanitare, shtetet

anëtare, duhet të përputhin me legjislacionin e BE-së, angazhimet ndërkombëtare dhe të sigurojnë kapacitetin për të marrë pjesë në zhvillimet dhe në politikat humanitare të BE-së.

Legjislacioni shqiptar do të duhet të shfuqizohet sapo Shqipëria të hyjë në BE ndërsa rregulloret e BE-së do të funksionojnë menjëherë në rendin ligjor kombëtar. Vetëm aspektet institucionale të zbatimit, duhet të rregullohen nga ligjet shqiptare që mund të referohen për normat e tyre për Rregulloren e BE-së.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria zbaton të gjitha detyrimet që rrjedhin nga anëtarësimi në Organizatën Botërore të Tregtisë (OBT) si dhe të gjitha marrëveshjet e tjera ndërkombëtare, dypalëshe dhe shumëpalëshe tregtare. Politika tregtare e Shqipërisë ndjek parimet e politikës së përbashkët tregtare të Bashkimit Evropian. Shqipëria, krahas parimeve të OBT-së, respekton edhe rregullat dhe detyrimet që rrjedhin nga marrëveshjet e tregtisë së lirë me Bashkimin Evropian, CEFTA, EFTA dhe Turqinë.

Forcimi i kapaciteteve administrative është një komponent i domosdoshëm, kriteret kryesore e të cilave janë rritja e njohurive të administratës publike për Politikën e Përbashkët Tregtare, thjeshtimi i instrumenteve për hartimin dhe bashkërendimin e politikës tregtare, në mënyrë që të përputhet me politikën e përbashkët tregtare të BE-së.

I.3 Struktura e kapitullit

1. POLITIKA TREGTARE
2. BASHKËPUNIMI PËR ZHVILLIM DHE NDIHMA HUMANITARE

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe legjislacionit të BE-së

1. POLITIKA TREGTARE

Detyrimi për përafrimin e ligjit shqiptar me atë të Bashkimit Evropian buron nga neni 70 MSA-së, dispozitë nga cila Shqipëria ka jo vetëm detyrimin për të sjellë legjislacionin e saj kombëtar në përputhje me të drejtën e BE-së, por edhe të sigurohet se ajo të zbatohet. Marrëveshje Stabilizim-Asociimit (MSA) përfshin një pjesë kryesore të tregtisë së lirë midis Shqipërisë dhe BE-së. Ajo përfshin dispozita në disa fusha që kërkojnë se palët duhet të veprojnë në përputhje me rregullat e OBT-së ose të detyrimeve ndërkombëtare. Detyrimet e Shqipërisë sipas përcaktimeve të MSA-së për politikën tregtare në mënyrë të përmbledhur janë nenet relevante të MSA-së për këtë kapitull, si: 7, 16, 19, 20, 21, 25, 26, 27, 28, 29, 33, 34, 40, 59, 60, 70, 71, 72, 73, 74, 97.

2. BASHKËPUNIMI PËR ZHVILLIM DHE NDIHMA HUMANITARE

Në fushën e bashkëpunimit për zhvillim dhe ndihmës humanitare, Shqipëria duhet të jetë në përputhje me legjislacionin e BE-së dhe angazhimeve ndërkombëtare për të siguruar kapacitetin për të marrë pjesë në zhvillimet e BE-së dhe politikën humanitare.

Legjislacioni kryesor i Bashkimit Evropian në këtë fushë përmbledh:

Politika e Përbashkët Tregtare kërkon një politikë të përbashkët tregtare të regjimit të Import/Eksportit, Masat Tregtare të Mbrojtjes si dhe Kuadrin Tregtar Shumëpalësh të OBT-së.

- Rregullorja (BE) Nr. 428/2009 “Për krijimin e regjimit të Komunitetit për kontrollin e eksporteve, transferim, ndërmjetësimin dhe transitin e mallrave me përdorim të dyfishtë” e amenduar;
- Rregullorja (BE) Nr. 260/2009 “Për rregullat e përbashkëta në importe të BE-së e amenduar”;
- Rregullorja (BE) Nr. 1225/2009 “Mbi mbrojtjen kundër dumpingut në importe nga vendet jo anëtare të BE-së e amenduar”;
- Direktiva 98/29/KE “Mbi harmonizimin e dispozitave kryesore lidhur me sigurimin e kredive të eksportit për transaksionet afatmesme dhe afatgjatë (e ndryshuar me Rregulloren e Këshillit (KE) Nr. 806/2003)”.
- Direktiva e 84/568/KEE “Mbi detyrimet reciproke të organizatave të sigurimit të kredive të eksportit të vendeve anëtare që veprojnë në emër të shtetit ose me mbështetjen e saj, ose të departamenteve publike që veprojnë në vend të këtyre organizatave, në rastin e garancive të përbashkëta për një kontratë që përfshin një ose më shumë të nënkontraktuar në një ose më shumë shtete anëtare të Komunitetit Evropian”.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

1. POLITIKA TREGTARE

Shqipëria është anëtare e Organizatës Botërore të Tregtisë nga shtatori i vitit 2000 dhe **politika tregtare** ndjek parimet dhe rregullat e kësaj organizate. Shqipëria ka përafruar legjislacionin e saj të brendshëm me atë të BE-së në fushën e importit të mallrave, ndihmës shtetërore, prokurimit publik, aviacionit civil, subvencioneve, etj, në përputhje me angazhimet e saj në këtë organizatë. Shqipëria ndjek të gjitha zhvillimet në OBT dhe përditëson në mënyrë periodike legjislacionin e saj në përputhje me parimin e transparencës. Planifikimi i angazhimeve të Shqipërisë të ndërmarra në Marrëveshjen e Përgjithshme mbi Tregtinë në Shërbime (GATS), si dhe kufizimet horizontale dhe angazhimet specifike sektoriale në Shqipëri, përgjithësisht ndryshojnë nga ato të ndërmarra nga BE-ja. Megjithatë, asnjë nga angazhimet e Shqipërisë në GATS nuk pengojnë aftësinë për të marrë përsipër detyrimet e anëtarësimit në BE.

E gjithë strategjia e politikës tregtare pas anëtarësimit në Organizatën Botërore të Tregtisë është mbështetur në (i) Raportin e Anëtarësimit së Shqipërisë në këtë organizatë, (ii) Ligjin Nr. 8649, datë 28.07.2000, “Për ratifikimin e rezultateve të Raundit të Uruguait të negociatave tregtare shumëpalëshe”.

Shqipëria ka tashme në zbatim marrëveshje të tregtisë së lirë me Bashkimin Evropian (pjesë e Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit) ndërmjet Bashkimit Evropian dhe Shqipërisë, vendet e Evropës Juglindore (CEFTA 2006), vendet EFTA dhe Turqisë. Tregtia me vendet CEFTA është liberalizuar krejtësisht me ratifikimin e Protokollit 3 shtesë ndërmjet Shqipërisë dhe Bosnjë-Hercegovinës në kuadër të kësaj marrëveshjeje.

Republika e Shqipërisë ka në zbatim *43 marrëveshje dypalëshe* për “Nxitjen dhe mbrojtjen reciproke të investimeve”, të cilat janë aktualisht në fuqi. Vendet me të cilat Republika e Shqipërisë ka nënshkruar marrëveshje për nxitjen dhe mbrojtjen reciproke të investimeve janë: Austri; Azerbajxhan; Unioni i përkohshëm Belgjik-Luksemburg; Bosnje Hercegovina; Britani e Madhe; Bullgari; Çeki; Danimarkë; Egjipt; Finlandë; Francë; Greqi; Gjermani; Holandë; Hungari; Itali; Izrael; Katar; Kinë; Koreja e Jugut; Kroaci; Kuvajt; Lituani; Malajzi; Maltë; Maqedoni; Moldavi; Poloni; Portugali; Qipro; Rumani; Rusi; San Marino; Serbi; Slloveni; Spanjë; Suedi; Tunizi; Turqi; Ukrainë; SHBA; Zvicër, Kosovën.

Janë në proces negocimi marrëveshjet për nxitjen dhe mbrojtjen reciproke të investimeve me Emiratet e Bashkuara Arabe, Kanadanë, Islandën, Marokun dhe Libanin.

Republika e Shqipërisë ka në zbatim 37 marrëveshje bashkëpunimi ekonomik dhe teknik me vende të ndryshme në zhvillim. Vendet me të cilat Republika e Shqipërisë ka nënshkruar marrëveshje bashkëpunimi ekonomik dhe teknik janë: Arabi Saudite; Argjentinë; Austri; Unioni i përkohshëm Belgjik Luksemburg; Bullgari; Brazil; Çeki; Danimarkë; Emiratet e Bashkuara Arabe; Egjipt; Finlandë; Francë; Gjermani; Greqi; Hungari; Izrael; Japoni; Katar; Kinë; Kroaci; Koreja e Jugut; Kuvajt; Libi; Malajzi; Maqedoni; Poloni; Rumani; Rusi; Serbi; Slloveni; Sllovaki; Suedi; Turqi; Ukrainë; Uruguai; SHBA; Zvicër.

Në proces janë marrëveshjet me Bosnje Hercegovinën, Malin e Zi, Brazilin dhe Korenë e Jugut.

Marrëveshjet BITS në paragrafin e dytë nuk kanë përfunduar ende. Ata janë në proces negociatash, prandaj ata nuk kanë qenë të përfshirë në listën e parë.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucionet përgjegjëse për politikën tregtare përfshijnë:

1. Ministria e Zhvillimit Ekonomik, Tregtisë dhe Sipërmarrjes, si përgjegjëse për hartimin, ndjekjen dhe monitorimin e politikave tregtare në Shqipëri,
2. Ministria e Integrimit Evropian,
3. Ministria e Drejtësisë,
4. Ministria e Financave,
5. Ministria e Bujqësisë, Zhvillimit Rural dhe Administrimit të Ujërave,
6. Ministria e Transportit dhe Infrastrukturës,
7. Ministria e Mbrojtjes,
8. Ministria e Shëndetësisë,
9. Ministria e Zhvillimit Urban dhe Turizmit,
10. Ministria e Mirëqenies Sociale dhe Rinisë,

11. Ministria e Mjedisit,
12. Autoriteti i Mbikëqyrjes Financiare,
13. Banka e Shqipërisë,
14. Autoriteti i Konkurrencës,
15. Agjencia e Prokurimit Publik;
16. Ministri për Inovacionin, dhe Administratën Publike,
17. Drejtoria e Përgjithshme e Patentave dhe Markave;
18. Zyra shqiptare për të Drejtat e Autorit;
19. Drejtoria e Përgjithshme e Aviacionit Civil,
20. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave; si dhe çdo ministri apo institucion tjetër që prek tregtinë.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

	2012	2013	2014	2015
Kostot totale e vlerësuar	0	0	226.000	
Buxheti i Shtetit	0	0	226.000	
Mbuluar nga ndihma e huaj	0	0		
Ndryshim	0	0	0	

III. Prioritetet

Me anëtarësimin në Bashkimi Evropian, Shqipëria do të jetë e detyruar të përshtatë politikën e përbashkët tregtare me atë të BE-së. Për këtë, Shqipëria do të zbatojë të gjitha marrëveshjet tregtare autonome (preferenciale dhe jo preferenciale) që BE-ja u garanton disa vendeve jo anëtare të BE-së, duke përfshirë edhe Sistemin e Përgjithësuar të Preferencave (SPP).

Shqipëria do të duhet të përfundojë të gjitha marrëveshjet e saj të tanishme preferenciale tregtare me vendet jo anëtare të BE-së dhe të sjellë të gjitha marrëveshjet e tjera, duke përfshirë marrëveshjet jo preferenciale të tregut, në përputhje me detyrimet e anëtarësimit në BE. Shqipëria do të bëhet palë e Zonës Ekonomike Evropiane dhe pas pranimi, do të duhet të zbatojnë të gjitha marrëveshjet e tregtisë ndërkombëtare të BE-së, përfshirë këtu OBT-në.

Në përputhje me detyrimet e MSA-së, Shqipëria duhet të:

- Vlerësojë mundësitë për zgjerimin e koncesioneve për produktet bujqësore dhe peshkun;
- Të ndjekë të gjitha zhvillimet në politikën e përbashkët tregtare të BE-së.

Mbështetur në sa sipër prioritetet shqiptare përfshijnë:

- Ngritja e kapaciteteve të administratës publike për të ndjekur zhvillimet e Politikës së Përbashkët Tregtare me Bashkimin Evropian;
- Thellimi i integritetit rajonal në kuadër të Marrëveshjes CEFTA. Avancimi i negociatave për liberalizimin e mëtejshëm të tregtisë së shërbimeve me vendet palë të kësaj marrëveshje.

Në fushën e zhvillimit të bashkëpunimit dhe ndihmës humanitare, Shqipëria do të duhet të zhvillojë politikën e saj kombëtare dhe forcimin e kapaciteteve institucionale në mënyrë që të përputhen me standardet e BE-së.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015– 2017

IV.1 Politika tregtare

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja (BE) Nr. 260/2009	Ligji Nr. 9790, datë 19/07/2007 “Për masat mbrojtëse në Importe”	MZHETS	I pjesshëm	19.07.2007	3.08. 2007
Rregullorja (BE) Nr. 597/2009	Ligji Nr. 9796 23/07/2007 “Për Antidumping dhe Masave Kundër balancuese”	MZHETS	I pjesshëm	23.07.2007	7.08. 2007
Rregullorja Nr. 1225/2009	Ligji Nr. 9796 23/07/2007 “Për Antidumping dhe Masave Kundër balancuese”	MZHETS	I pjesshëm	23.07.2007	7.08. 2007
Rregullorja(BE) Nr. 1334/2000	Ligji Nr. 9707, datë 5.4.2007“Për kontrollin shtetëror të veprimtarisë së import-eksportit të mallrave ushtarake dhe mallrave e teknologjive me përdorim të dyfishtë” nr. 9707, datë 5.4.2007	AKSHE	I pjesshëm	24.04.2007	9.05.2007
Rregullorja(BE) Nr. 428/2009	VKM Nr. 106 datë 9/2/ 2011 “Për miratimin e listës së përditësuar të mallrave ushtarake dhe të listës së mallrave e teknologjive, me përdorim të dyfishtë, që i nënshtrohen kontrollit shtetëror të import-	AKSHE	I pjesshëm	09.02.2011	24.02.2011

	eksporteve”,				
--	--------------	--	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015– 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet	Status i përkthimit në Anglisht	Institucion Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e I pjesshëm)	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
Rregullorja e BE Nr. 428/2009 e amenduar	jo	Amendimet për Ligjin, “Për kontrollin shtetëror të veprimtarisë së import-eksportit të mallrave ushtarake dhe mallrave e teknologjiive me përdorim të dyfishtë” nr. 9707, datë 5.4.2007	jo	AKSHE	I plotë	Katër mujori i fundit i 2015	Tre mujori i pare i 2016
<u>AFAT MESEM (2016– 2017)</u>							
Direktiva 98/29/KE e amenduar	jo	Ligji për sigurimin e kredive të eksportit	jo	MZHETS	I pjesshëm	Tre mujori i katërt 2016	Tre mujori i dytë 2017
Direktiva 84/568/KEE	jo	Ligji për sigurimin e kredive të eksportit	jo	MZHETS	I pjesshëm	Tre mujori i katërt 2016	Tre mujori i dytë 2017

KAPITULLI 31: POLITIKAT E JASHTME, E SIGURISË DHE E MBROJTJES

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Shqipëria ka shprehur vullnetin të vijojë njehsimin me legjislacionin e Bashkimit Evropian në fushën e Politikës së Jashtme, të Sigurisë dhe Mbrojtjes. Shqipëria mbështet fuqishëm politikën e përbashkët të jashtme dhe të sigurisë të Bashkimit Evropian, e cila ka për qëllim forcimin e rolit të Bashkimit Evropian si entitet politik me ndikim gjithnjë e në rritje në politikën ndërkombëtare.

Samiti i Selanikut në qershor 2003 konfirmoi perspektivën e qartë evropiane për vendet e Ballkanit Perëndimor. Shqipëria që prej janarit 2004, i është bashkuar rregullisht qëndrimeve të përbashkëta të Bashkimit Evropian në fushën e PJSM. Shqipëria ka kontribuar dhe kontribuon në misionet ushtarake të Bashkimit Evropian të ndërmarra në kuadër të PJSM.

Shqipëria, zhvillon një dialog politik të ngushtë me institucionet e Bashkimit Evropian dhe vendet anëtare të tij. Me hyrjen në fuqi të Marrëveshjes së Stabilizim-Asociimit (MSA) në datë 1 Prill 2009, dialogu politik institucional me Bashkimin Evropian zhvillohet në kuadër të takimeve të Këshillit të Stabilizim Asociimit, të Komitetit dhe gjashtë Nënkomiteteve të Stabilizimi Asociimit, si dhe në kuadër të Komitetit ndër-parlamentar midis Parlamentit Evropian dhe Kuvendit të Shqipërisë.

Në qershor 2014 Këshilli Evropian i akordoi Shqipërisë statusin e vendit kandidat për anëtarësim në BE. Me këtë rast, Këshilli konfirmoi pesë prioritetet që duhet të përmbushë Shqipëria për hapjen e negociatave të anëtarësimit. Shqipëria ka aplikuar për anëtarësim në Bashkimin Evropian në vitin 2009. Komisioni Evropian në raport-progresin e tij vjetor të vitit 2013 i ka rekomanduar Parlamentit Evropian dhe Këshillit që t'i akordojë vendit statusin kandidat. Dialogu politik zhvillohet intensivisht në disa nivele ndërmjet institucioneve shqiptare edhe atyre të Bashkimit Evropian për përmbushjen e kriterëve të përcaktuara për të ndërmarrë këtë hap, veçanërisht në kuadrin e Dialogut të Nivelit të Lartë me Komisionin Evropian dhe të pesë grupeve të përbashkëta të punës për pesë prioritetet kyçe.

Ecuria e integrimit evropian të Shqipërisë diskutohet edhe në nivel dypalësh me vendet anëtare të Bashkimit Evropian me rastin e vizitave të nivelit të lartë.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka vazhduar të angazhohet në një dialog të rregullt politik me Bashkimin Evropian për çështjet e politikës së jashtme të sigurisë. Sa i përket PBJS (CFSP), Shqipëria i është bashkuar të gjitha qëndrimeve të Bashkimit Evropian dhe vendimeve të Këshillit, kur i është kërkuar 100 % përputhshmëri, e konfirmuar edhe nga progres-raporti i KE-së për Shqipërinë, viti 2014. Shqipëria i është bashkuar edhe qëndrimeve të BE në OKB, dhe ka bashkë-sponsorizuar rezolutat e Bashkimit Evropian. Shqipëria vazhdon të marrë pjesë në operacionet e menaxhimit të krizave civile dhe ushtarake në kuadër të sigurisë dhe të mbrojtjes politike të përbashkët.

Republika e Shqipërisë beson thellësisht në vlerat evropiane të demokracisë, shtetit të së drejtës dhe mbrojtjes e respektimit të të drejtave të njeriut.

Në themel të vizionit të politikës së jashtme të Shqipërisë qëndron ndërtimi i marrëdhënieve dy dhe shumëpalëshe të karakterizuara nga fryma e mirëkuptimit dhe bashkëpunimit. Në zbatim të këtij orientimi themelor të politikës së jashtme, Shqipëria ka adoptuar gjithnjë e më shumë një rol të dukshëm aktiv në favor të paqes dhe stabilitetit në rajon, e më gjerë.

Republika e Shqipërisë konsideron se bashkëpunimi rajonal dhe pronësia rajonale janë jo vetëm parakushte të integritetit evropian, por edhe domosdoshmëri e kohës për të transformuar përfundimisht imazhin e rajonit tonë. Ky orientim i politikës sonë të jashtme reflektohet në të pjesëmarrjen tonë proaktive në të gjitha nismat dhe organizatat shumëpalëshe që veprojnë në rajonin e Evropës Juglindore e më gjerë. Duke filluar nga data 31 tetor 2014, në Shqipëri do të vendoset selia e Fondit të Ballkanit Perëndimor, iniciativë e Fondit Ndërkombëtar të Vishegradit, e mbështetur nga vendet e V4.

Shqipëria iu bashkua nismës Bashkëpunimi i Përforcuar në Kuadër të Procesit të Stabilizimit dhe Asocimit (Enhanced Cooperation Within the Stabilization and Association Process/ECSAP), e cila do t'i ofrojë mbështetje politike procesit të bashkëpunimit rajonal në kontekstin e Procesit të Stabilizimit Asociimit, duke u përqendruar në fushat e sundimit të ligjit, qeverisjes ekonomike dhe ndërlidhjes.

Në dt. 28 gusht 2014 u zhvillua në Berlin, nën iniciativën e Kancelares Merkel, Konferenca e Nivelit të Lartë BE-Ballkani Perëndimor (BP), e cila dëshmoi një vëmendje të shtuar ndaj BP, rikonfirmoi rëndësinë që ka procesi i integritetit në BE si shtysë për reformat në vendet e rajonit, duke u fokusuar tek rëndësia e bashkëpunimit rajonal, për një rajon të integruar që ofron potenciale konkrete zhvillimi dhe sigurie për BE dhe vendet e saj anëtare, në një kontekst gjeopolitik në ndryshim. Prosesi i Berlinit synon intensifikimin e bashkëpunimit rajonal, përmes adresimit të çështjeve politike në rajon dhe realizimit të projekteve rajonale, me qëllim afrimin e mëtejshëm të vendeve të rajonit me BE-në. Prosesi i nisur në Berlin do të vijojë vitin që vjen me Konferencën në Vjenë.

Nëkuadër të Procesit të Berlinit dhe të ECSAP, MZHETS po koordinon me ministrinë homologe të vendeve të rajonit një listë të projekteve rajonale që kanë të bëjnë me ndërlidhjen, për realizimin e të cilave do të kërkohet mbështetja e BE dhe institucioneve financiare ndërkombëtare.

Lidhur me EUSAIR, Shqipëria ka përgatitur strukturën e skemës kombëtare të qeverisjes dhe menaxhimit të EUSAIR. Në janar 2015, Shqipëria planifikon të zhvillojë në Tiranë takimin e parë të Grupit Drejtues Tematik (TSG) për Turizmin, në të cilën pala jonë ka një rol koordinues së bashku me Kroacinë.

Gjatë Kryesisë së Procesit të Bashkëpunimit të Evropës Juglindore (SEECp), Republika e Shqipërisë do të kontribuojë për forcimin e mëtejshëm të bashkëpunimit midis të gjithë pjesëmarrësve në këtë organizatë. Shtimi i bashkëpunimit është çelësi për tejkalimin e çështjeve madhore bilaterale dhe të brendshme, gjë që do të kontribuojë në mënyrën se si

SEECIP dhe pjesëmarrësit në këtë organizatë do të përballen me sfidat e stabilitetit dhe sigurisë në rajon. Kryesia Shqiptare e SEECIP-së do të punojë ngushtë me BE-në dhe vendet anëtare në të për të mbajtur gjallë procesin e integritetit evropian për ato vende të SEECIP-së që aspirojnë për t'u bërë anëtarë të BE-së. Shqipëria do të mbështesë dhe zhvillojë më tej projektet e përbashkëta rajonale, disa prej të cilave u identifikuan së fundi në Konferencën e Berlinit mbi Ballkanin Perëndimor, në 28 gusht 2014.

Në planin ndërkombëtar, Republika e Shqipërisë i kushton vëmendje gjithnjë e në rritje pjesëmarrjes aktive dhe përfaqësimit të saj në organizatat ndërkombëtare, me të cilat ndan vlera të përbashkëta.

Shqipëria do të vazhdojë të sigurojë koordinimin dhe bashkëpunimin në planin kombëtar, rajonal e ndërkombëtar, me qëllim që të zvogëlojë në maksimum rrezikun ndaj terrorizmit që lidhet me vendin dhe interesat tona, duke siguruar përmirësimin e elementeve të sigurisë dhe rritjen e besimit të komunitetit për masat parandaluese ndaj akteve dhe fenomeneve terroriste.

I.3 Struktura e kapitullit

1. DIALOGU POLITIK
2. BASHKËPUNIMI ME ORGANIZATAT NDËRKOMBËTARE
3. KONTROLI I ARMËVE
4. ZBATIMI I MASAVE KUFIZUESE DHE SANKSIONEVE EKONOMIKE
5. LUFTA KUNDËR TERRORIZMIT
6. POLITIKA EUROPIANE E SIGURISË DHE MBROJTJES
7. SISTEMI I VIZAVE

II. Situata aktuale

Lidhur me kontributin në kuadër të PJSM, Shqipëria vijon të kontribuojë me 1 (një) ushtarak në Operacionin EUFOR - Althea në Bosnjë-Hercegovinë, në funksionin “Këshilltar për Shtabë”, në Shtabin Qendror të Operacionit “ALTHEA”. Gjithashtu, në muajin Nëntor 2014, Shqipëria komunikoi gatishmërinë e saj për pjesëmarrjen në Misionin Trajnues të BE-së në Mali (EUTM Mali) me 6 ushtarakë.

Lidhur me mospërhapjen e armëve të shkatërrimit në masë, Shqipëria ka vijuar zbatimin e planit të veprimit për shkatërrimin e armatimeve shtesë. Nevojiten përpjekje të mëtejshme për përmbylljen e një regjistri kombëtar të armëve dhe municioneve nën menaxhimin e Policisë së Shtetit.

Shqipëria nuk e ka miratuar Ligjin për Masat Kufizuese që do të ofrojë procedurën e unifikuar për zbatimin e masave kufizuese si ndaj vendeve të treta ashtu edhe ndaj aktorëve jo-shtetërorë. Baza ligjore për zbatimin e masave kufizuese të vëna nga BE dhe OKB mund të gjenden në Kushtetutën e Shqipërisë. Megjithatë, masat kufizuese financiare në fjalë janë të rregulluara në detaje në Ligjin për Masat kundër financimit të terrorizmit. Ligji parashikon përkufizimin bazë të pasurive dhe pronave të tjera që janë objekt i masave të synuara

financiare kufizuese. Autoriteti përgjegjës për zbatimin e masave të synuara financiare kufizuese është Ministria e Financave, e cila merr vendimin për një bllokim të përkohshëm, konfiskimin apo ngrirje të fondeve dhe të pasurive të tjera financiare.

Përveç kësaj, ligji parashikon që Drejtoria e Përgjithshme për Parandalimin e Pastrimit të Parave, të jetë autoriteti përgjegjës për mbledhjen, përpunimin, analizimin dhe shkëmbimin e të dhënave për zbatimin e masave kundër terrorizmit. Struktura organizative dhe funksionet kryesore të Drejtorisë së Përgjithshme për Parandalimin e Pastrimit të Parave janë dhënë në kuadër të Ligjit për Parandalimin e Pastrimit të Parave dhe Financimit të Terrorizmit. Në bazë të këtij ligji, Drejtoria e Përgjithshme e Parandalimit të Pastrimit të Parave i raporton drejtpërdrejtë Ministrin të Financave dhe shërben si Njësi e Inteligjencës Financiare të Shqipërisë.

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimi për të përafuar legjislacionin shqiptar mbi informacionin e klasifikuar me atë të Bashkimit Evropian rrjedh prej nenit 70 të Marrëveshjes së Stabilizim Asociimit.

Përsa i përket Armëve të Shkatërrimit në Masë, strategjia e BE nënvizon rëndësinë e të vepruarit në mënyrë që të zgjidhen, parandalohen, frenohen, ndalohen dhe të eliminohen programet për shtimin e këtyre armëve dhe raketave. BE është e angazhuar në sistemin e traktateve shumëpalëshe, të cilat ofrojnë bazat ligjore dhe normative për të gjitha përpjekjet për mos shtimin e këtyre armëve. Politika e BE është e angazhuar në zbatimin dhe universalizimin e normave ekzistuese të çarmatimit dhe të mospërhapjes. Për këtë qëllim, ne do të angazhohemi në universalizimin e Traktatit për Mospërhapjen e Armëve të Shkatërrimit në Masë (NPT), të marrëveshjeve të Sigurisë së Agjencia Ndërkombëtare për Energjinë Atomike (IAEA) dhe protokollet shtesë të tyre, Konventa e Armëve Kimike (CWC), Konventa e Armëve Biologjike dhe Toksine (BTWC), Kodi i Sjelljes së Hagës (HCoC), dhe hyrjes së mëhershme në fuqi të Traktatit për Ndalimin e Gjithanshëm të Testeve Bërthamore (CTBT). Politikat e BE-s kërkojnë që të përparohet në luftën kundër armëve biologjike dhe kimike të deklaruara universalisht të jashtëligjshme në përputhje me ligjet e detyrueshme ndërkombëtare. Politikat e BE-s zbatojnë marrëveshjet ndërkombëtare në ndalimin e materialeve të zbrërthyeshe të armëve bërthamore ose të pajisjeve të tjera bërthamore. BE do të asistojë vendet e treta në përmbushjen e detyrimeve të tyre të bazuara në konventat dhe regjimet shumëpalëshe.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Shih më poshtë.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Ministria e Punëve të Jashtme (MPJ) është institucioni udhëheqës për GNP të Kapitullit 31. Institucione të tjera të përfshira, janë:

- Ministria e Brendshme;
- Ministria e Mbrojtjes;

- Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar;
- Këshilli i Ministrave
- INSTAT;

Autoriteti përgjegjës për zbatimin e regjimit dhe marrëveshjeve ndërkombëtare në fushën e mospërhapjes së armëve të shkatërrimit në masë është Autoriteti i Kontrollit Shtetëror të Eksporteve (AKSHE).

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

	2013	2014	2015	2016	2017
Shpenzimet totale					
PBA		2350	2296	2216.2	2216.2
Asistencë e Huaj					

III. Prioritetet

Objektivi është që të jenë plotësisht në përputhje me kërkesat e legjislacionit në fushën e përbashkët të jashtme të sigurisë dhe të mbrojtjes në të ardhmen e afërt. Prioritetet e Shqipërisë janë të lidhura me politikën e BE-së në fushën e Politikës së jashtme të jashtme dhe të Sigurisë (PJSM). Aktualisht qeveria Shqiptare është në procesin e hartimit të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2014-2020, pjesë e të cilit është edhe politika e mbrojtjes, e cila është hartuar në bashkëpunim të ngushtë me institucionet e përfshira në këtë sektor.

Shqipëria vijon të njehsojë bazën ligjore në fushën e politikës së jashtme të sigurisë dhe mbrojtjes. Përpjekje të mëtejshme nevojiten për përmbylljen e regjistrimit elektronik të armëve dhe municioneve nën menaxhimin e Policisë së Shtetit. Në tërësi, përgatitjet në fushën e politikës së jashtme të sigurisë dhe mbrojtjes janë në rrugën e duhur.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Dialogu politik

Integrimi Evropian i Shqipërisë është konsideruar si një objektiv strategjik dhe një garanci për paqen, stabilitetin dhe prosperitetin e rajonit dhe më gjerë. Në këtë kontekst, Shqipëria është e gatshme të ndërmarrë të gjitha reformat e nevojshme për të përket procesit të Integrimit Evropian, me qëllim hapjen e negociatave për anëtarësim.

Shqipëria zhvillon një dialog politik intensiv me Bashkimin Evropian dhe Shtetet Anëtare të saj. Ky dialog zhvillohet në vazhdimësi në kuadrin e Këshillit të Stabilizim Asociimit dhe të strukturave të përbashkëta nën Marrëveshjen e Stabilizim-Asociimit (MSA).

IV.2 Bashkëpunimi me organizatat ndërkombëtare

Pjesëmarrja e Shqipërisë në Organizatat Rajonale

Organizatë rajonale	Data e pranimit
SEECF Procesi i Bashkëpunimit të Evropës Juglindore	1996

RCC Këshilli i Bashkëpunimit Rajonal	27 Shkurt 2008
CEI Nisma e Evropës Qendrore	1996
BEDZ/BSEC Organizata e Bashkëpunimit Ekonomik të Detit të Zi	25 Qershor 1992
NAJ Nisma Adriatiko-Joniane	20 Maj 2000
MARRI Nisma Rajonale për Migracionin, Azilin dhe Refugjatët	2003
RACVIAC Qendra Rajonale për Verifikimin e Kontrollit të Armëve	2000
A-5 Karta e Partneritetit të Adriatikut	2 Maj 2003
FBP Fondi për Ballkanin Perëndimor (me seli në Tiranë)	31 tetor 2014

Pjesëmarrje e Shqipërisë në Organizatat Ndërkombëtare

Organizatë Ndërkombëtare	Data e pranimit
OKB – Organizata e Kombeve të Bashkuara	14 Dhjetor 1955
OSBE	20 Qershor 1991
Këshilli i Evropës	13 Korrik 1995
IAEA Agjencia Ndërkombëtare e Energjisë Atomike	29 Korrik 1957
CTBTO - Organizata e Traktatit për Ndalimin Gjithëpërfshirës të Provave Bërthamore	1996
IOF - Organizatën Ndërkombëtare e Frankofonisë	1999
UNAOC - Aleanca e Qytetërimeve të Kombeve të Bashkuara	2005
UNESCO – Organizata e Kombeve të Bashkuara për Arsimin, Shkencën dhe Kulturën	1958
IACA – Akademia Ndërkombëtare Antikorrupsion	21 Shtator 2011

IV.3 Kontrolli i armëve

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Zbatimi i Dokumentit të Vjenës 2011 (Dokumenti i Vjenës është një marrëveshje midis shteteve pjesëmarrëse për implementimin dhe marrjen e masave për parandalimin e konflikteve nën ombrellën e OSBE-së) - Shkëmbimi i Informacionit të Kodit të Sjelljes në Aspektet Politiko-Ushtarake të Sigurisë - Planifikimi i Mbrojtjes - Shkëmbimi i Përgjithshëm i Informacionit Ushtarak GEMI (30 Prill.....). - Kalendari vjetor i veprimtarive ushtarake sipas përcaktimeve të DV- 11 - Raport mbi planet e kontakteve dhe bashkëpunimit në kuadër të DV-11 - Raport mbi festat dhe pushimet publike kombëtare dhe fetare. - Shkëmbimi Vjetor i Informacionit Ushtarak AEMI, sipas DV- 11 - Kryerja e 1 (një) vizite inspektuese në vendet e OSBE-së (Kuota kombëtare aktive) - Kryerja e 1 (një) vizite vlerësuese në vendet e OSBE-së (Kuota kombëtare aktive) - Kryerja e vizitave në Baza Ajrore apo reparte ushtarake në raste të demonstrimeve të armatimeve dhe pajisjeve të reja dhe infrastrukture ushtarake. - Pritja e 3 (tre) vizitave inspektuese nga vendet e OSBE-së (Kuota kombëtare pasive) - Pritja e 1 (një) vizite vlerësuese nga vendet e OSBE-së (Kuota kombëtare pasive)	Ministria e Mbrojtjes	2011 – vijimësi

13. Organizimi i 1 (një) vizite Baza Ajrore apo reparte ushtarake ne raste te demonstrimeve të armatimeve dhe pajisjeve të reja dhe infrastrukture ushtarake		
--	--	--

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja e Këshillit (KE) Nr. 1334/2000	Ligji “Për kontrollin shtetëror të veprimtarisë së import-eksportit të mallrave ushtarake dhe mallrave e teknologjive me përdorim të dyfishtë”, i ndryshuar. nr. 9707, datë 05.04.2007	Autoriteti i Kontrollit Shtetëror i Eksporteve	I pjesshëm	24.04.2007	09.05.2007
Lista e përbashkët ushtarake e Bashkimit Evropian (2010/C 69/03)	Vendim i Këshillit të Ministrave “Për miratimin e listës së përditësuar të mallrave ushtarake dhe të listës së mallrave e teknologjive, me përdorim të dyfishtë, që i nënshtrohen kontrollit shtetëror të import-eksporteve” nr. 106, datë 09.02.2011	Autoriteti i Kontrollit Shtetëror i Eksporteve	I plotë	09.02.2011	24.02.2011
Direktivë (91/477/KEE)	Ligji nr. 74/2014 “Mbi armët”	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm	10.7.2014	27.08.2014

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
Nuk aplikohet	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.4 Zbatimi i masave kufizuese dhe sanksioneve ekonomike

Në lidhje me politikën e përbashkët të jashtme dhe të sigurisë (PPJS), kur është ftuar, Shqipëria është bashkuar, me të gjitha deklaratat dhe vendimet përkatëse të Këshillit të BE-së. Në këtë kontekst, ministritë përkatëse të linjës kanë zbatuar vendimet PPJS, sidomos në lidhje me masat kufizuese për personat dhe entitetet përgjegjëse për ngjarjet në Ukrainën Lindore. Shqipëria do të vazhdojë angazhimet e saj për një dialog politik të rregullt me BE-në për çështjet e PPJS, duke synuar 100% përputhshmëri me vendimet në kuadër të PPJS.

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni drejtues	Periudha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Rregullorja e Këshillit (KE) Nr. 1167/2008	Vendim i Këshillit të Ministrave Nr. 106, datë 9.02.2011 “Për miratimin e listës së përditësuar të mallrave ushtarake dhe të listës së mallrave e teknologjive, me përdorim të dyfishtë, që i nënshtrohen kontrollit shtetëror të import-eksporteve”	Autoriteti i Kontrollit Shtetëror i Eksporteve	I plotë	9.02.2011	24.02.2011
	Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 43, datë 16.01.2008	Ministria e Mbrojtjes / AKSHE	I pjesshëm	30.01.2008	30.01.2008
	Ligji nr. 157/2013	Ministria e	I pjesshëm	10.10.2013	13.11.2013

	“Për masat kundër financimit të terrorizmit”	Drejtësisë			
--	--	------------	--	--	--

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni ni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESËM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.5 Lufta kundër terrorizmit

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia për Luftën kundër Krimit të Organizuar dhe Kundër Terrorizmit	Ministria e Punëve të Brendshme	2014 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendimi I Këshillit 2002/475/DCB	Kodi Penal, i miratuar me ligjin nr. 7895, datë 27.1.1995, të ndryshuar.	Ministria e Punëve të Brendshme	I pjesshëm.	27.01.1995	01.06.1995

Shih më tej Kapitullin 24 të Planit Kombëtar

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015– 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni ni Shqiptar (ligjet dhe aktet)	Status i përkthimit në Anglisht	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
------------------	--------------------------------------	--	---------------------------------	--	------------------------------	------------------------------------	---------------

		nënligjore)	(po/jo)			n	
AFAT SHKURTËR (2015)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a
AFAT MESEM (2016 – 2017)							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.6 Politika evropiane e sigurisë dhe mbrojtjes

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni drejtues	Periodha e referuar
n/a	n/a	n/a

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendim i Këshillit 2001/264/KE,	Ligji “Për informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror””, nr. 8547, i 11.02.1999 i ndryshuar	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	11.02.1999	13.03.1999
	VKM nr. 121 “Për rregullat e sigurimit fizik të informacionit të klasifikuar”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 122 i 15.03.2001 “Për shqyrtimin e pastërtisë dhe për dhënien e “Certifikatës së Sigurisë” personave që do të njihen me informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 377 i 31.05.2001 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” në marrëdhëniet ndërkombëtare”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	31.05.2001	16.06.2001
	VKM nr. 922 i 19.12.2007 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” që prodhohet, ruhet,	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	19.12.2007	03.01.2008

	përpunohet apo transmetohet në sistemet e komunikimit (INFOSEC)”				
--	--	--	--	--	--

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Vendimi 2001/844/KE	Ligji “Për informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror””, nr. 8547, i 11.02.1999 i ndryshuar	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	11.02.1999	13.03.1999
	VKM nr. 121 “Për rregullat e sigurimit fizik të informacionit të klasifikuar”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 122 i 15.03.2001 “Për shqyrtimin e pastërtisë dhe për dhënien e “Certifikatës së Sigurisë” personave që do të njihen me informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 377 i 31.05.2001 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” në marrëdhëniet ndërkombëtare”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	31.05.2001	16.06.2001
	VKM nr. 922 i 19.12.2007 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” që prodhohet, ruhet, përpunohet apo transmetohet në sistemet e komunikimit (INFOSEC)”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	19.12.2007	03.01.2008

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
Direktiva	Ligji “Për	Drejtoria e	I pjesshëm	11.02.1999	13.03.1999

2009/81/KE	informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror”, nr. 8547, i 11.02.1999 i ndryshuar	Sigurimit të Informacionit të klasifikuar			
	VKM nr. 121 “Për rregullat e sigurimit fizik të informacionit të klasifikuar”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 122 i 15.03.2001 “Për shqyrtimin e pastërtisë dhe për dhënien e “Certifikatës së Sigurisë” personave që do të njihen me informacionin e klasifikuar “Sekret Shtetëror”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	15.03.2001	31.03.2001
	VKM nr. 377 i 31.05.2001 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” në marrëdhëniet ndërkombëtare”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	31.05.2001	16.06.2001
	VKM nr. 922 i 19.12.2007 “Për sigurimin e informacionit të klasifikuar “Sekret Shtetëror” që prodhohet, ruhet, përpunohet apo transmetohet në sistemet e komunikimit (INFOSEC)”	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të klasifikuar	I pjesshëm	19.12.2007	03.01.2008

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
“Marrëveshje ndërmjet Bashkimit Evropian dhe Shqipërisë për procedurat e Sigurisë për shkëmbimin dhe mbrojtjen e informacionit sekret” Nënshkrimi i Marrëveshjeve për Sigurinë e Përgjithshme me vendet: Belgjikë, Lituani, Moldavi, Kanada, Holandë, Gjeorgji, Mbretëria e Bashkuar e Britanisë së Madhe, dhe Irlandës së Veriut	DSIK	2014 – 2016	2015	2016

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucioni Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
2013/488/EU	JO	n/a Ligji mbi informacionin “Sekret Shtetëror”, i vendeve anëtare të NATO-s dhe organizatave të tjera ndërkombëtare	JO	Drejtoria e Sigurimit të Informacionit të Klasifikuar	I plotë	2015	n/a
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a	n/a

IV.7 Sistemi i vizave

Shih kapitullin 24

KAPITULLI 32: KONTROLLI FINANCIAR

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Acquis në këtë kapitull lidhet me zbatimin e parimeve ndërkombëtare të rëna dakord për përshtatjen e legjislacionit të BE-së, standardet dhe metodat e Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (KBFP) që duhet të zbatohen për sistemet e kontrollit të brendshëm në të gjithë sektorin publik, duke përfshirë edhe shpenzimet e fondeve të BE-së. Në veçanti, *acquis* kërkon ekzistencën e një menaxhimi financiar dhe sisteme kontrolli transparente dhe efektive (duke përfshirë kontrollin e përshtatshëm ex-ante, kontrollin financiar në vazhdim dhe ex-post, apo inspektimin); sisteme të brendshme auditimi funksionale dhe të pavarura; struktura organizative përkatëse (duke përfshirë koordinimin në nivel qendror); organizim auditimi të jashtëm operativ dhe funksional për të vlerësuar mbi të gjitha, cilësinë e sistemeve të reja të KBFP. Ky kapitull përfshin gjithashtu *acquis* për mbrojtjen e interesave financiare të BE-së dhe luftën kundër mashtrimit duke përfshirë fondet e BE-së.

I.2 Situata aktuale e Shqipërisë

Auditimi i jashtëm realizohet nga Institucioni Suprem i Auditimit (KLSH), i quajtur Kontrolli i Lartë i Shtetit. Mandati i KLSH është i sanksionuar në Kushtetutën e vendit, nenet 141-145

dhe në ligjin nr 8270, datë 13 dhjetor 1997 "Për Kontrollin e Lartë të Shtetit", ndryshuar me ligjin nr. 8599, datë 01.06.2000.

Më 26 nëntor, 2012, KLSH ka dorëzuar në Parlament projekt-amendamentet për ligjin "Për Kontrollin e Lartë të Shtetit" (nr 8270, datë 13 dhjetor 1997, ", ndryshuar me ligjin nr. 8599, datë 01.06.2000, të përgatitur në bashkëpunim me ekspertët e DG-Buxhetit dhe SIGMA. Në mars 2014, Parlamenti i Shqipërisë filloi diskutimet për projekt-ndryshimet në ligjin e KLSH-së në Komisionin Parlamentar për Ekonominë dhe Financat. Aktualisht, projekt-amendamentet e ligjit të KLSH-së po diskutohen në Komisionin Parlamentar për Çështjet Ligjore, Administratën Publike dhe të Drejtat e Njeriut.

Kuadri ligjor për implementimin e Kontrollit të Brendshëm Financiar Publik (KBFP) është përcaktuar në Menaxhimin e Sistemit Buxhetor, Ligjin e Auditimit të Brendshëm 2007 dhe Ligjin e Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit në 2010. Këto ligje krijojnë një kuadër të përshtatshëm ligjor për zbatimin e tri shtyllave të KBFP, përkatësisht, Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (MFK), një funksionim të pavarur të Auditimit të Brendshëm dhe një Njësi Qendrore të Harmonizimit (NJQH) për zhvillimin e metodologjive dhe standardeve për MFK dhe AB. Roli kryesor dhe përgjegjësitë për zhvillimin dhe implementimin e KBFP i mbeten Ministrisë së Financave, e cila përmbush këtë rol nëpërmjet veprimtarisë së Njesisë Qendrore të harmonizimit për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin (NJQH/MFK), Njesisë Qendrore të Harmonizimit për Auditimin e Brendshëm (NJQH/AB) dhe Shërbimin e Inspektimit Financiar në marrëveshje me të gjithë institucionet buxhetore.

Si element përbërës i KBFP, Auditimi i Brendshëm ka tashmë kuadrin ligjor bazë, i cili udhëzon veprimtarinë audituese si edhe veprimtarinë e Komitetit të Auditimit të Brendshëm e Komisionit Shtetëror të Certifikimit për audituesit e brendshëm. Ky kuadër ligjor është azhurnuar e përmirësuar gjatë viteve për të siguruar përputhje të plotë me Standardet e pranuar ndërkombëtare dhe praktikat më të mira në fushën e auditimit. Njësitë e auditimit të brendshëm të krijuara në zbatim të ligjit të auditimit, ushtrojnë veprimtarinë e tyre audituese brenda autoritetit, objektit dhe sipas përgjegjësisë e të drejtave të parashikuara në këtë ligj dhe sipas kuadrit rregullator në fuqi. Funksioni i auditimit të brendshëm si veprimtari e pavarur, mbështet menaxhimin e njësive publike për arritjen e objektivave të tyre dhe këshillim për të shtuar vlerën, duke nxitur ndryshime që përmirësojnë veprimtarinë e menaxhimit dhe rritjen e përgjegjshmërisë.

Menaxhimi Financiar dhe Kontrolli ka qenë kryesisht i fokusuar në kontrollet financiare të përputhshmërisë me rregullimet ligjore, dhënien e sigurisë se, fondet buxhetore janë përdorur vetëm për qëllimet e parashikuara nga ligji dhe në përputhje me aktet nënligjore në fuqi. Kjo kërkesë do të vazhdojë të mbetet e rëndësishme edhe në të ardhmen, por menaxherëve në të gjitha nivelet do t'ju duhet të tregojnë se, fondet publike janë përdorur në mënyrë eficiente dhe efektive. Nga Shtatori 2014 NJQH/MFK është duke zbatuar porojektin "Implmentimi i një sistemi modern të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe inspektimi financiar publik në Shqipëri", financuar nga IPA 2012. Ky projekt është fokusuar në zbatimin e një sistemi modern të menaxhimit financiar dhe kontrollit në tre ministri linje dhe katër bashki. Procesi i implementimit do të kërkojë (i) ndryshimin e strukturave menaxheriale brenda organizatës duke përfshirë dhe rishikimin e statusit të drejtuesit të financës; (ii) vendosjen e rregullave

dhe marrëdhënieve ndërmjet zyrtarëve kryesorë të menaxhimit financiar (drejtues, nëpunës autorizues, drejtues të financës dhe menaxherë të tjerë); (iii) rishikimin/harmonizimin e ligjeve dhe akteve nënligjore, ligjin e buxhetit dhe ligjin e menaxhimit financiar dhe kontrollit; (iv) njohja e menaxhimit të riskut, (v) përgatitja e trajnimeve të nevojshme, veçanërisht për drejtuesit e institucioneve publike.

Banka e Shqipërisë³ ka krijuar pranë Departamentit të Emisionit, Zyrën e Qendrës Kombëtare të Analizës. Qëllimi kryesor i njësisë është përqendrimi i integruar i aktiviteteve që kanë të bëjnë me parandalimin dhe zbulimin e falsifikimit, ekspertizën, përpunimin, mbajtjen dhe ruajtjen e të dhënave teknike dhe statistikore për paratë e falsifikuara në nivel kombëtar, duke bashkëpunuar për këtë qëllim me autoritetet kompetente brenda dhe jashtë vendit.

Banka e Shqipërisë⁴ është autoriteti përgjegjës për sekuestrimin dhe konfiskimin e kartëmonedhave dhe monedhave false. Në përmbushjen e objektivit të mbrojtjes së euros nga falsifikimi, Banka e Shqipërisë ka marrë masat e nevojshme për mbrojtjen e euros nga falsifikimi, nëpërmjet miratimit të rregulloreve të posaçme për kontrollin e autenticitetit të tyre, si dhe bërjen funksionale të Qendrës Kombëtare të Analizës. Kjo strukturë ka kapacitete teknike administrative të nevojshme dhe është e pajisur me kabinetin *forensic* për ekspertizën e kartëmonedhave.

Aktualisht janë duke u instaluar pajisjet shtesë për ekspertizën e monedhave, në përputhje me kërkesat e dala nga rregullorja e Këshillit (EC) Nr. 1338 e datës 28.06.2001 dhe Vendimit të Këshillit 2001/887/JHA mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi.

I.3 Struktura e kapitullit

1. AUDITIMI I JASHTËM (SHTETËROR)
2. AUDITIMI I BRENDSHËM
3. KONTROLLI I BRENDSHËM FINANCIAR PUBLIK (KBFP)
4. INSPEKTIMI FINANCIAR PUBLIK
5. MBROJTJA E EURO-S NGA FALLSIFIKIMI

II. Situata Aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA dhe legjislacionit të BE

Detyrimet për të përafruar legjislacionin shqiptar për Kontrollin financiar me atë të BE-së rrjedhin nga Nenet 70, 85 dhe 90 të MSA.

Legjislacioni i BE-së përfshin dispozita bazë mbi mbledhjen dhe analizën e të dhënave teknike dhe statistikore në lidhje me kartëmonedhat dhe monedhat e falsifikuara si dhe mbi bashkëpunimin midis autoriteteve kombëtare në vendet e BE-së, Komisionit, Bankës Qendrore Evropiane, vendeve jo anëtare të BE-së dhe organizatave ndërkombëtare.

³Me vendimin nr. 57, datë 27.07.2011 të Këshillit Mbikëqyrës.

⁴Në bazë të ligjit për Bankën e Shqipërisë.

- Vendimi i Komisionit 2005/909/KE i datës 14 dhjetor 2005 mbi “Ngritjen e një grupi ekspertësh për të këshilluar Komisionin dhe për të lehtësuar bashkëpunimin mes sistemeve të mbikëqyrjes publike për audituesit dhe firmave të auditimit”
- Rregullorja Nr. 537/2014 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit Evropian të 16 prillit 2014 mbi "Kërkesat specifike në lidhje me auditivin e entiteteve me interes publik dhe Vendimin e Komisionit 2005/909/ KE"
- Rregullore 1338/2001/KE mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi në eurozonë dhe rregullorja amenduese 44/2009/KE.
- Rregullore 1339/2001 mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi jashtë eurozonës dhe rregullorja amenduese 45/2009/KE.
- Rregullorja e Këshillit Nr. 45/2009 datë 18 dhjetor 2008 amendon Rregulloren Nr. 1339/201 duke zgjeruar efektet e Rregullores Nr. 1338/2001 që përcakton masat e nevojshme mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi të shteteve anëtar të cilat nuk e kanë adoptuar euron;
- Vendimit të Këshillit 2001/887/JHA mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi
- Rregullore 1210/2010 e Parlamentit dhe e Këshillit datë 15 dhjetor 2010 mbi autenticitetin e monedhave euro dhe trajtimin e monedhave të papërshtatshme për qarkullim.
- Rregullore 2182/2004 mbi medaljonet dhe xhetonat me pamje të ngjashme me monedhat euro në eurozonë dhe rregullorja amenduese 46/2009.
- Rregullore 2183/2004 mbi medaljonet dhe xhetonat me pamje të ngjashme me monedhat euro jashtë eurozonës dhe rregullorja amenduese 47/2009.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Në përgjithësi, Shqipëria ka përmbushur detyrimet që rrjedhin nga MSA.

Aktiviteti i KLSH-së rregullohet nga:

- Nenet 158/5, 162 - 165 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë⁵;
- Ligji nr. 8270, datë 23.12.1997 "Mbi Kontrollin e Lartë të Shtetit"⁶; ndryshuar nga Ligji nr. 8599, datë 01.06.2000⁷; Ligji i ri “Per organizimin dhe funksionimin e Kontrollit te Larte te shtetit” u miratua nga Kuvendi i Shqipërisë në 27 nëntor 2014.
- Vendimi i Gjykatës Kushtetuese nr. 212, datë 29.10.2002⁸.

Në fushën e Auditit të Brendshëm nuk ka EU *acquis*. Megjithatë, të gjitha ligjet dhe aktet nënligjore në këtë fushë janë përgatitur bazuar në standartet ndërkombëtare të auditit të brendshëm zhvilluar nga Instituti i Audituesve të Brendshëm dhe gjithashtu, për të gjitha ligjet dhe aktet nënligjore janë marrë rekomandimet nga DG Budget në Komisionin Evropian. Baza ligjore konsiston në:

⁵ Fletorja Zyrtare e Shqipërisë, Nr. 28, fq. 1073, 07/12/1998.

⁶ Fletorja Zyrtare e Shqipërisë, Nr. 20, fq. 503, 07/01/1998.

⁷ Fletorja Zyrtare e Shqipërisë, Nr. 15, fq. 699, 21/06/2000.

⁸ Fletorja Zyrtare e Shqipërisë, Nr. 69, fq. 1923, 08/11/2002.

Kuadri ligjor për auditimin e brendshëm, reflekton standardet evropiane në këtë fushë dhe përbëhet nga:

- Ligji Nr. 9720 datë 23.04.2007 “Për auditimin e brendshëm në sektorin publik”, ndryshuar me ligjin Nr. 10318, datë 16.09.2010 “Për disa ndryshime në ligjin për auditimin e brendshëm në sektorin publik”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 806 datë 6.12.2006 “Për miratimin e metodologjisë së auditimit financiar publik”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 886, datë 19.12.2007 “Për krijimin, funksionimin dhe shpërblimin e anëtarëve të Komisionit të Kualifikimit për Certifikimin e Audituesve të Brendshëm në Sektorin Publik”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 640, datë 11.6.2009, “Për miratimin e letër politikave për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik dhe të Planit të Veprimit 2009-2014”;
- Vendimi i Këshillit të Ministrave Nr. 212, datë 30.03.2012, “Për miratimin e kriterëve për ngritjen e njësive të auditimit të brendshëm në sektorin publik”;
- Urdhri i Ministrit të Financave Nr. 69, datë 29.09.2010 “Për Miratimin e Manualit të Auditimit të Brendshëm në sektorin publik”;
- Udhëzim i Ministrisë së Financave Nr. 12, datë 05.06.2012, “Mbi procedurat e kryerjes së veprimtarisë së auditimit të brendshëm në sektorin publik”;
- Urdhri i Ministrit të Financave Nr. 71, datë 26.12.2012 “Për miratimin e kuadrit rregullator të procesit të kualifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik” ku përfshihen:
 - Rregullorja mbi zhvillimin e vijueshëm profesional të audituesve të brendshëm në sektorin publik;
 - Rregullorja për procedurat e certifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik;
 - Rregullorja mbi veprimtarinë e komisionit të kualifikimit për certifikimin e audituesve të brendshëm në sektorin publik.

Udhëzimi i Ministrisë së Financave Nr. 5, datë 29.01.2013 “Për tarifat e aplikuara në procesin e kualifikimit të audituesve të brendshëm në sektorin publik”.

Kuadri ligjor për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin

Në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit nuk ka acquis të detyrueshme. Megjithatë, të gjitha aktet ligjore dhe nënligjore në këtë fushë, janë hartuar duke u bazuar në direktivat e Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit të Komisionit Evropian, Bruksel.

Në përgjithësi dhe duke ju referuar rekomandimeve të Komisionit Evropian sipas Raport Progresit 2010, Shqipëria ka përafruar pjesërisht kuadrin e saj ligjor dhe rregullativ me dispozitat kryesore ligjore të Bashkimit Evropian në fushën e mbrojtjes së monedhave dhe kartëmonedhave nga falsikimi.

Ngritja e strukturës së posaçme Qendra Kombëtare e Analizës, përgjegjëse për mbledhjen, analizën dhe përpunimin teknik dhe statistikor të të dhënave të parasë së falsifikuar përbën një arritje në përputhje me praktikën e ndjekura nga Bankat Qendrore të Shteteve Anëtare të

Bashkimit Evropian, sipas rregullores së Këshillit të BE-së nr. 1338/2001 e 28 Qershorit 2001 mbi përcaktimin e masave të nevojshme për mbrojtjen e euros nga falsifikimi. Po në përputhje me këtë rregullore, ku parashikohet bashkëpunimi i Qendrës Kombëtare të Analizës me Bankën Qendrore Evropiane, Banka e Shqipërisë aktualisht po negocion një memorandum mirëkuptimi me Bankën Qendrore Evropiane mbi çështjet e mbrojtjes së euros nga falsifikimi.

Kodi Penal i Shqipërisë në dispozitat në lidhje me sanksionet e parashikuara ndaj veprës penale të falsifikimit të parave nuk është i përafuar me Direktivën Kuadër të Këshillit të BE-së 2000/383/JHA mbi rritjen e mbrojtjes së parave nga falsifikimi nëpërmjet vendosjes së sanksioneve përkatëse. Në Direktivën e sipërpërmendur parashikohet një dënim minimal kundrejt veprës penale të falsifikimit të parave prej minimumi tetë vjet burg. Ndërkohë, në Kodin Penal të Shqipërisë dënimi i kësaj vepre penale arrin në pesë vjet burg. Gjithashtu, Kodi Penal i Shqipërisë duhet të përafrohet me dispozitat e Direktivës 2000/383/JHA edhe në përcaktimin e veprës penale të importit, eksportit, transportit të parave të falsifikuara.

Bazuar në ligjin e Bankës së Shqipërisë, neni 40 - sipas të cilit Banka e Shqipërisë është përgjegjëse për sekuestrimin dhe konfiskimin e kartëmonedhave dhe monedhave metalike false - Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë ka miratuar dy rregullore⁹ gjatë vitit 2013 të cilat kanë si qëllim përcaktimin e rregullave dhe procedurave në trajtimin e parave të dyshuara të falsifikuara, si shqiptare dhe të huaja. Këto dy rregullore janë pjesërisht të përafuara me rregulloren e Këshillit të BE-së nr. 1338/2001 e 28 Qershorit 2001 mbi përcaktimin e masave të nevojshme për mbrojtjen e euros nga falsifikimi dhe rregulloren 45/2009/EC e cila ndryshon rregulloren e BE-së 1339/2001/EC. Institucionet bankare dhe jo-bankare të licencuara nga Banka e Shqipërisë kanë detyrimin të tërheqin dhe të dorëzojnë pranë Qendrës Kombëtare të Analizës kartëmonedhat dhe monedhat e dyshuara si të falsifikuara, shqiptare dhe të huaja, duke përfshirë euron.

II.3 Institucionet përgjegjëse

- Ministria e Financave,
- Kontrolli i Lartë i Shtetit
- Banka e Shqipërisë.

Grupi Ndër-institucional i Punës për Integrimin Evropian, i krijuar me Urdhrin e Kryeministrit me nr. 107, datë 28.02.2014, “Për krijimin, përbërjen dhe funksionimin e Grupeve Ndër-institucionale të Punës”, për Kapitullin 32 “Kontrolli financiar” kryesohet nga Ministria e Financave

⁹ Vendimi nr 41, datë 26.06.2013 për miratimin e rregullores “PËR TRAJTIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE MONEDHAVE SHQIPTARE TË DYSHUARA SI TË FALSIFIKUARA” dhe vendimi nr.49, datë 31.07.2013 për miratimin e rregullores “PËR TRAJTIMIN E KARTËMONEDHAVE DHE MONEDHAVE EURO E TË TJERA TË HUAJA TË DYSHUARA TË FALSIFIKUARA”.

- Institucioni i Auditit Suprem (Kontrolli i Lartë i Shtetit apo ALSAI), është institucion kontribuues në Grupin Ndër-institucional të Punës për këtë Kapitull në lidhje me pjesën e Auditit të Jashtëm Shtetëror.
- Njësia Qendrore e Harmonizimit (NJQH/MFK dhe NJQH/AB) në Ministrinë e Financave kontribuon në Grupin Ndër-institucional të Punës për të përmirësuar sistemin e kontrollit të brendshëm financiar publik në Njësitë e Qeverisjes së Përgjithshme.
- Drejtoria e Inspektimit Financiar Publik në Ministrinë e Financave kontribuon në pjesën e inspektimit financiar, bazuar në ligjin me nr. 10294, të datës 01/07/2010, "Për Inspektimin financiar publik", për të mbrojtur interesat financiare të enteve publike ndaj keq menaxhimit financiar, mashtrimit dhe korrupsionit.
- Banka e Shqipërisë është gjithashtu institucion kontribuues për mbrojtjen e EURO-s ndaj falsifikimit.

II.4 Sqarimi në lidhje me parashikimet financiare

KLSH do të përfitojë për periudhën 2015-2016, 2.11 milion euro nga Projekti i Binjakëzimit IPA 2013, mbi ngritjen e kapaciteteve audituese. Aktualisht, për periudhën afat-mesme, nuk janë të parashikuara kontribute nga donatorë të tjerë për KLSH-në.

Për Auditimin e Brendshëm

<i>(në /000 Lek)</i>				
3.32.2 Auditimi i brendshëm	2012	2013	2014	2015
Kosto gjithsej	430,470	443,384	456,685	470,386
Të mbuluara nga buxheti i shtetit	430,470	443,384	456,685	470,386
Të mbuluara nga asistenca e huaj	0	0	0	0
Të pambuluara	0	0	0	0

Për Menaxhimin Financiar dhe Kontrollin, Auditimin e Brendshëm dhe Inspektimin Financiar

<i>Në Euro</i>			
	2014	2015	2016
Kosto gjithsej nga buxheti i shtetit	125.000 (Projekti "Zbatimi i një sistemi modern për menaxhimin financiar dhe kontrollin dhe inspektimin financiar publik në Shqipëri")		
Kosto gjithsej nga asistenca e huaj	2.500.000 (Projekti "Zbatimi i një sistemi modern për menaxhimin financiar dhe kontrollin dhe inspektimin financiar publik në Shqipëri ")		

Për Inspektimin financiar Publik

<i>Në milionë lekë</i>			
Drejtoria e Inspektimit Financiar Publik	2014	2015	2016
Kosto gjithsej	70	0	0
Të mbuluara nga buxheti	0	0	0
Të mbuluara nga asistenca e huaj	70	0	0
Të pambuluara	0	0	0

III. Prioritetet

Në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit ka pasur progres. Ekziston kuadri ligjor për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik, por nevojiten përpjekje të mëtejshme për rritjen e kapaciteteve për zbatimin e tij. Në këtë fushë prioritetet do të jenë asistenca e institucioneve publike për zbatimin e duhur dhe të përshtatshëm të këtyre koncepteve. Departamenti i MFK udhëheq këtë proces dhe ju ofron trajnime dhe asistencë institucioneve publike. Drejtimet kryesore janë vendosja e objektivave, menaxhimi i riskut, harta e proceseve dhe auditimi i brendshëm.

Në fushën e auditimit të jashtëm, nevojitet të bëhen amendimet e Ligjit për KLSH. Në përgjithësi, po ecet në mënyrë të moderuar me përgatitjet për amendimin e këtij ligji.

Në fushën e auditimit të jashtëm, janë bërë ndryshime organizative dhe janë futur procedura të reja për të rritur efikasitetin e KLSH. Është në fazën e hartimit Planit Strategjik 2013-2017. Megjithatë, amendimet për Ligjin për KLSH janë që prej vitit 2012 për shqyrtim në Parlament dhe mbetet të miratohen me një shumicë prej 3/5. Aktualisht, nuk ka një ndjekje sistematike nga parlamenti të raporteve të KLSH-së.

Në fushën e mbrojtjes së interesave financiare të BE-së, nuk është plotësuar akoma rekrutimi i stafit për Drejtorinë e Inspektimit Financiar Publik, e cila shërben si pikë kontakti për bashkëpunimin me Komisionin Evropian. Nevojitet zhvillimi i kapaciteteve administrative.

Prioritetet afat-mesme të KLSH-së, të përfshira në Planin Strategjik 2013-2017, janë:

- Thellimi dhe konsolidimi i auditimit financiar;
- Zhvillimi dhe rritja e numrit të auditimeve të performancës;
- Zhvillimi i auditimit të IT; Në tetor të vitit 2014 është krijuar Drejtoria e auditimit të IT, e cila fokuset në dy drejtime: përdorimi i teknikave të IT gjatë auditimeve dhe auditimi i sistemeve të IT në institucionet e sektorit publik.
- Përputhshmëria e plotë me standardet e INTOSAI-t;
- Përmirësimi i qeverisjes publike, nëpërmjet luftës kundër korrupsionit.

Progres Raporti i KE-së për 2013, vëzhgon dhe rekomandon se:

- “Amendimet në Kuvend ndaj Ligjit organik të KLSH janë në pritje dhe po ashtu pritet të zbatohet një auditim i qëndrueshëm i performancës”. (Faqe 8 e Raportit), ndërsa në faqen 56, vëzhgon dhe rekomandon se:
- “Amendimet në Ligjin e KLSH-së janë që prej vitit 2012 nën shqyrtim nga Parlamenti dhe mbeten për t’u miratuar me shumicën e 3/5-ve”.

Aktualisht, nuk ka një ndjekje sistematike nga parlamenti të raporteve të KLSH-së.

Progres Raporti i KE-së për KLSH-ne për 2014, vëzhgon dhe rekomandon se:

- Ndryshimet në ligjin për KLSH-në i cili synon të përafrojë plotësisht me standardet e Organizatës Ndërkombëtare të Institucioneve Supreme Audituese janë ende në pritje të miratimit nga Parlamenti. Kapacitetet operative të KLSH-së duhet të përforcohen

më tej për të arritur një mbulim sa më të plotë të auditimit. Shqyrtimi i raporteve të KLSH-së nga Parlamenti mbeten të kufizuara dhe me raportime jo sistematike .

- Legjislacioni dhe performanca e Kontrollit të Lartë të Shtetit duhet të jetë e përafërt me standardet e INTOSAI-it si dhe Parlamenti duhet të sigurojë vazhdimin e duhur të raporteve të auditimit
- Legjislacioni dhe performanca e Kontrollit të Lartë të Shtetit (KLSH) kanë nevojë për përpjekje të mëtejshme për të qenë në të njëjtën linjë me standardet e INTOSAI-t. Parlamenti duhet të sigurojë plan veprimin e duhur të raporteve të auditimit.

Për Auditimin e Brendshëm

- Të gjitha reformat në fushën e Kontrollit të Brendshëm që nuk u finalizohen në periudhën 2009-2014, janë bërë pjesë e Strategjisë së Menaxhimit të Financave Publike 2014-2020, miratuar nga Qeveria shqiptare në dhjetor 2014
- Koordinimi dhe menaxhimi i politikës së trajnimeve të auditueve të brendshëm si edhe monitorimi e vlerësimi i njësive të auditit të brendshëm në institucionet publike, do të jenë në fokus të CHU/IA
- Rishikimi i procesit të certifikimit të Auditëve të Brendshëm, duke i klasifikuar auditet në nivele të ndryshme, në përputhje me rekomandimet e SIGMA, OECD.
- Hartimi i një udhëzimi më praktik për të ndihmuar njësitë e auditimit të brendshëm për të bërë punën e tyre më efektive.

Funksioni i auditit të brendshëm duhet profesionalizuar më tej. Njësitë e auditit të brendshëm duhet të jenë të arsimuar në sistemin e bazuar në auditim, raportim dhe komunikimin e rezultateve të auditimit të menaxhimi. NJQH/AB do të organizojë çdo vit programin e zhvillimit profesional të vazhdueshëm (ZHPV) bazuar në këto nevoja dhe nevojat e tjera për trajnim të drejtuesve të njësive të auditit dhe audituesit e brendshëm mbi zhvillimet e reja në auditin e brendshëm.

Duke qenë se koncepti i Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit ka marrë përparësi gjatë viteve të fundit, procesi i menaxhimi të riskut është në fillimet e tij dhe për momentin, institucionet janë të fokusuara në identifikimin e risqeve dhe ndërtimin e regjistrave të riskut. Prirjet për të ardhmen do të jenë:

- prezantimi i procesit të vlerësimit të riskut dhe menaxhimi i tij në drejtim të minimizimit;
- rritja e kapaciteteve njerëzore dhe profesionale e njësisë së Menaxhimit Financiar dhe Kontrollit dhe departamenteve të financave të institucioneve publike.

Për Inspektimin Financiar Publik

- Rishikimi i Ligjit Nr. 10294, datë 01.07.2010 “Për inspektimin financiar publik”, në bashkëpunim me Projektin IPA 2012;
- Trajnimi i punonjësve të Drejtorisë së Inspektimit Financiar Publik si edhe i inspektorëve financiarë publikë ad-hoc.

Për Bankën e Shqipërisë

Në lidhje me mbrojtjen e euro-s ndaj falsifikimit, Banka e Shqipërisë ka zbatuar rregulloren mbi sigurimin e autencitetit të kartëmonedhave dhe ka krijuar një laborator *forensic* që do të ekzaminojë të gjitha kartëmonedhat e falsifikuara, duke përfshirë kartëmonedhat euro.

- Rritja e kapaciteteve të punonjësve të Zyrës së Qendrës Kombëtare të Analizës;
- Ngritja pranë Zyrës së Qendrës Kombëtare të Analizës të laboratorit për analizimin e kartëmonedhave dhe monedhave metalike të dyshuara si të falsifikuara;
- Pjesëmarrje në programin *Pericles* të Bashkimit Evropian;
- Miratimi i ndryshimeve të ligjit për Kodin Penal të Republikës së Shqipërisë, në lidhje me sanksionet e parashikuara në rast të falsifikimit të kartëmonedhave dhe monedhave;
- Përafrim i mëtejshëm i legjislacionit shqiptar me atë të BE-së në fushën e mbrojtjes së parasë nga falsifikimi.

IV. Plani i veprimeve për periudhën 2015 – 2017

IV.1 Auditimi i jashtëm

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e zhvillimit të KLSH 2013 – 2017 dhe Plani i veprimit 2013-2017	KLSH	2013 – 2017

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm /mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni shqiptar)
Neni 287 i Traktatit për Funksionimin e BE	Neni 158/5, 162 - 165 i Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë	KLSH	Përputhshmëri e pjesshme me Standardet e INTOSAI	21.10. 1998	Tetor 1998
Neni 287 i Traktatit për Funksionimin e BE	Ligji nr. 8270, dt. 23.12.1997 "Ligji për Kontrollin e Lartë të Shtetit";	KLSH	Përputhshmëri e pjesshme me Standardet e INTOSAI	23.12. 1997	15.01.1998
Neni 287 i Traktatit për Funksionimin e BE	Amenduar me Ligjin nr. 8599, dt. 01.06.2000. Ligji Nr,154/2014, datë 27/11/2014 "Për organizimin dhe funksionimin e Kontrollit të Lartë të shtetit".	KLSH	Përputhshmëri e pjesshme me Standardet e INTOSAI	01.06.2000	Qershor 2000

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli (Strategjia ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja ne fuqi
Strategjia e Komunikimit e KLSH	KLSH	2015 – 2017	Prill 2015	Qershor 2016

Masat ligjore te parashikuara për periudhën 2015 – 2017

Acquis e BE	Status i i përkthimit ne shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucioni përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhshmëri e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja ne fuqi
AFAT SHKURTËR (2015)							
Standardet e INTOSAI Artikulli 285, Traktati I BE, Gjykata Evropiane e Audituesve	Po	Amendimet e ligjit aktual nr. 8270, dt. 23.12.1997 "Për Kontrollin e Lartë të Shtetit"; amenduar me ligjin nr. 8599, dt. 01.06.2000	Përkthyer si draft	KLSH	Përputhshmëri e plotë me Standardet e INTOSAI.	T2 2015	T2 2015

Shënim : *Strategjia e KLSH-së do të ripunohet për periudhën 2015-2017 për të gjitha pjesët e saj dhe afatet respektive të realizimit, që kanë lidhje me miratimin e ligjit të ri, i cili është në përputhje të plotë me standardet INTOSAI.*

IV.2 Auditimi i brendshëm

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli (Strategji ose PV ose dokument politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
“Strategjia e menaxhimit financiar publik ne Shqipëri”, miratuar me VKM nr. 908, date 17.12.2014, ku ne te cilën menaxhimi financiar dhe kontrolli janë përfshirë si nen komponentët e kontrollit te brendshëm te Ministrisë se Financave 2014-2020.	Ministria e Financave	2014 – 2020

IV.3 Menaxhimi financiar dhe kontrolli

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Plani 5 vjeçar nr. 11841, datë 10.06.2011 “Për implementimin e një sistemi modern të menaxhimit financiar dhe kontrollit në Republikën e Shqipërisë”	Ministria e Financave	Vazhdon të jetë në fuqi
Strategjia e menaxhimit financiar publik ne Shqipëri”, miratuar me VKM nr. 908, date 17.12.2014, ku ne te cilën menaxhimi financiar dhe kontrolli janë përfshirë si nen komponentë te kontrollit te brendshëm te Ministrisë se Financave 2014-2020.	Ministria e Financave	2014 – 2020

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

IV.4 Inspektimi financiar publik

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
N/A	N/A	N/A

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni Shqiptar	Institucioni kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/i pjesshëm/ mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacioni Shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni Shqiptar)
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli politikash)	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2014 – 2016

EU <i>acquis</i>	Statusi i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
<u>N/A</u>							
<u>AFAT MESËM (2015 – 2017)</u>							
<u>N/A</u>							

IV.5 Mbrojtja e euros nga falsifikimi

Kuadri i Politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia afatmesme e zhvillimit të Bankës së Shqipërisë për periudhën 2013-2015.	Banka e Shqipërisë	2013 – 2015

Inventari i Masave Ligjore Ekzistuese

EU <i>acquis</i>	Legjislacioni shqiptar	Institucion i kryesor	Niveli i përafrimit (i plotë/pjesshëm/mospërputhje)	Data e përshtatjes (Legjislacion)	Hyrja në fuqi (Legjislacion)
------------------	------------------------	-----------------------	---	-----------------------------------	------------------------------

				i shqiptar)	i shqiptar)
Vendimi Kuadër 2000/383/JH A mbi sanksionet ndaj falsifikimit dhe vendimi kuadër amendues 2001/888/JH A	Kodi Penal	Ministria e Drejtësisë	Mos-përputhje	27.01. 1995	1.6.1995
Rregullore 1338/2001/K E mbi mbrojtjen e euros nga falsifikimi në eurozonë dhe rregullorja amenduese 44/2009/EC.	Vendimi nr. 49, datë 31.07.2013 për miratimin e rregullores “Për trajtimin e kartëmonedhave e dhe monedhave euro e të tjera të huaja të dyshuara të falsifikuara.	Banka e Shqipërisë	I pjesshëm	31.07.2013	2013

Kuadri i politikave të planifikuara për periudhën 2015 – 2017

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar	Data e përshtatjes	Hyrja në fuqi
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A

Masat ligjore të parashikuara për periudhën 2015 – 2017

EU <i>acquis</i>	Status i përkthimit në Shqip (po/jo)	Legjislacioni Shqiptar (ligjet dhe aktet nënligjore)	Status i përkthimit në Anglisht (po/jo)	Institucion i Përgjegjës dhe pika e kontaktit	Niveli i synuar i përafrimit (i plotë/përputhje e pjesshme)	Data e planifikuar për përshtatjen	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Rregullore 2182/2004 mbi medaljonet dhe xhetonat me pamje të ngjashme me monedhat euro në eurozonë dhe rregullorja amenduese	n/a	Rregullat e Bordit Mbikëqyrës të Bankës së Shqipërisë mbi medaljonet dhe xhetonat me pamje të ngjashme me	n/a	Banka e Shqipërisë (Qendra Kombëtare e Analizës)	Plote	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i katërt 2015

46/2009.		monedhat euro”					
Rregullore Nr. 1210/2010 e BE-së date 15 dhjetor 2010 vendimi lidhur me autentifikimin e monedhave euro dhe trajtimin e monedhave euro te pa-përshtatshme për qarkullim OJ L 339/1, 22.12.2010	n/a	Vendim i Këshillit Mbikëqyrës ‘Mbi rregulloren për kontrollin e autenticitetit dhe trajtimin e monedhave te papërshtatshme për qarkullim’	n/a	Banka e Shqipërisë (Departamenti Emisionit)	Plote	Tremujori i katërt 2015	Tremujori i parë 2016
AFAT MESEM (2016-2017)							
Vendimi i BQE i datës 20 Mars 2003 mbi emërtimin, specifikimin, riprodhimin, këmbimin dhe tërheqjen e kartëmonedhave euro 2003/205/EC	Jo	Vendim Këshillit mbikëqyrës mbi mënyrën dhe procedurat e lejimit të riprodhimit të monedhave dhe kartëmonedhave		Banka e Shqipërisë (Qendra Kombëtare e Analizës)	Plotë	Tremujori i dytë 2016	Tremujori i dytë 2016

KAPITULLI 33: DISPOZITAT FINANCIARE DHE BUXHETORE

I. Hyrje

I.1 Përmbajtja e kapitullit

Ky kapitull përfshin rregulloret në lidhje me burimet financiare të nevojshme për financimin e buxhetit të BE-së (‘burimet vetjake’). Këto burime përbëhen nga të ashtuquajturat burimet tradicionale vetjake nga detyrimet doganore dhe taksat për sheqerin. Një burimi bazuar në tatimin mbi vlerën e shtuar; dhe më në fund, një burim bazuar në të ardhurat bruto kombëtare (GNI) të çdo shteti. Duhet pasur kapacitet të nevojshme administrative për t’u bashkërenduar në mënyrë adekuate dhe për të siguruar llogaritjen e saktë, mbledhjen, pagesën dhe kontrollin e kontributeve të burimeve të tyre vetjake.

Për më shumë informacion lutemi referohuni kapitullit 16 “Tatimet” dhe 29 “Bashkimi doganor”.

I.2 Situata në Shqipëri

Shqipëria ka një sistem kombëtar të TVSH-së, tarifat doganore për importet zbatohen dhe përdoret metodologjia ESA 95 për llogaritjen e PBB-së. INSTAT ka krijuar një version zyrtar për të ardhurat të brendshme bruto.

Në bazë të nenit 155 të Kushtetutës së Republikës së Shqipërisë "Taksat, tatimet dhe detyrimet e tjera financiare, kombëtare dhe lokale, reduktimi i tarifave doganore dhe dhënia e përjashtimeve për disa kategori të caktuara taksapaguesish, si dhe mënyra e mbledhjes së tyre", përcaktohen me ligj. Në raste të tilla, ligjit nuk mund t'i jepet fuqi prapavepruese". Ky përkufizim përfshin edhe detyrimet e importit (detyrimet doganore dhe detyrat e prodhimeve bujqësore).

Sistemi i TVSH është zbatuar në Shqipëri që nga viti 1995. Aktualisht është i rregulluar me Ligjin Nr. 7928, të datës 27 prill 1995, "Përafrimin mbi tatimin mbi vlerën e shtuar", të ndryshuar, me ligjin numër 92/2014 ‘Mbi Tatimin mbi vlerën e shtuar në Shqipëri’ Ky ligj përafrohet me Direktivën Nr. 2006/112 BE-se. Tatimi mbi vlerën e shtuar, siç aplikohet në Shqipëri, është një taksë e thjeshtë me një bazë të gjerë tatimpaguesish dhe me një normë të veçantë tatimore prej 20% për të dyja, si për mallrat e importuara ashtu dhe për ato të prodhuara në vend.

Kjo taksë ka një prag përjashtimi prej 5 milion lekë shqiptar (38 168 Euro), e cila është tipike për vendet në zhvillim dhe, ka hyrë në fuqi që prej datës 1 Janar 2010. Për mallrat dhe eksportet e shërbimeve aplikohet norma zero përqind. Neni 19 i Ligjit për TVSH-në konsideron furnizime të përjashtuara ato që përcaktohen në nenet 20-25, si edhe në nenet 25.1, 25.2, 25.3, 25.5, 25.6, 25.7, 25.8, 25.9, 25.10 e 26.1 të këtij ligji. TVSH e paguar për furnizime të blera brenda vendit ose për qëllime importi, të cilat janë në shërbim të furnizimeve të përjashtuara, nuk është TVSH e zbritshme.

Për informacione të mëtejshme për TVSH, lutemi referohuni Kapitullit 16.

Procedurat e mbledhjes, të kontabilitetit dhe të kontrollit për detyrimet doganore dhe taksat e importit kryhen nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave (DPD). Drejtoria e Përgjithshme e

Doganave është nën autoritetin e funksioneve të Ministrisë së Financave, në bazë të Ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, "Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë", Ligji Nr. 102/2014 datë 31.07.2014 "Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë" i ligjit nr. 61/2012 " Mbi akcizën në Republikën e Shqipërisë", dhe akte të tjera në fushën doganore. Administrata doganore ka përparuar në përafrimin e legjislacionit doganor me legjislacionin e BE-së. Ligji Nr 102/2014 datë 31.07.2014 mbi "Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë" është përafër plotësisht me legjislacionin shqiptar me Rregulloren (BE) nr. 952/2013 të datës 9 tetor 2013 që përcakton Kodin Doganor të BE-së, si edhe disa akte të tjera të BE-së. Kodi i Ri Doganor është pjesërisht në fuqi.

Në kuadër të programimit të buxhetit, qëllimi i Qeverisë është të përmirësojë procesin e planifikimit afatmesëm dhe përafrimin e tij të plotë me dokumentet strategjike, si pjesë e koncepteve thelbësore të Sistemit të Planifikimit të Integruar. Kjo reformë synon shpërndarjen strategjike të fondeve buxhetore në përputhje me politikat dhe objektivat e Qeverisë, përmirësimin e lidhjes ndërmjet objektivave vjetorë dhe afatmesëm, si edhe forcimin e programimit të buxhetit mbi bazë programi dhe performancë. Buxheti në Shqipëri rregullohet me Ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 "Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë", i cili përcakton procedurat bazë buxhetore si dhe rolin specifik të secilit institucion në procesin buxhetor. Ligji nr. 9936, datë 26.06.2008 është formuluar në përputhje me praktikën më të mira të sistemit të menaxhimit të buxhetit. Sipas këtij ligji, duke filluar nga viti 2010, programimi buxhetor afatmesëm (PBA) është zbatuar nga të gjitha institucionet e qeverisjes qendrore si dhe për fondet e tyre të veçanta. Qëllimi kryesor i ligjit mbetet përmirësimi i procedurave të buxhetimit, përmes forcimit të lidhjes ndërmjet politikave dhe buxheteve, si edhe rritja e efikasitetit dhe efektivitetit në përdorimin e fondeve buxhetore.

Në këtë kontekst, bazuar në Udhëzimin nr. 8, datë 29.3.2012, "Për procedurat standard për përgatitjen e PBA-së", Ministria e Financave synon ta disiplinojë më tej alokimet buxhetore shumëvjeçare, si edhe të shmangë akumulimin e detyrimeve të prapambetura në të ardhmen. Për këtë qëllim, është krijuar një databazë e posaçme (me bazë Excel) që do të pasqyrojë të gjitha të dhënat e përmendura më lart, që dërgohen nga secila ministri linje / institucion qendror.

Procesi i raportimit në lidhje me këtë databazë do të administrohet nga Njësia e Posaçme e Administrimit dhe Monitorimit të Detyrimeve të Prapambetura (NjPAMDP) pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Buxhetit, në Ministrinë e Financave.

II. Situata aktuale

II.1 Përmbledhje e kërkesave të MSA-së dhe *acquis* të BE-së

Neni 70 i MSA-së kërkon përafrimin e legjislacionit të brendshëm të Shqipërisë me *acquis* të BE-së, që përfshin edhe këtë kapitull.

II.2 Përmbledhje e arritjeve kryesore në legjislacion

Aktet ligjore kryesor relevante për këtë Kapitull përfshijnë:

- Ligji nr. 9936, datë 26.6.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”
- Udhëzimi nr. 8, datë 29.3.2012, “Për procedurat standard për përgatitjen e PBA-së”
- Udhëzimi nr. 2, datë 6.2.2012, “Për procedurat standarde për zbatimin e buxhetit”
- Ligji nr. 92/2014 datë 24.07.2014 “Mbi tatimin e vlerës së shtuar në Republikën e Shqipërisë”.
- Ligji nr. 8449, datë 27.1.1999, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”
- Ligji nr. 102/2014 datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.
- VKM nr. 205, datë 13.4.1999, "Për dispozitat zbatuese të Kodit Doganor"
- Ligji nr. 9981, datë 8.9.2008, “Për miratimin e niveleve të tarifës doganore”
- Ligji nr. 9461, datë 21.12.2005, “Për Nomenklaturën e Mallrave dhe Tarifën Doganore”.

II.3 Institucionet përgjegjëse

Institucioni Kryesor për këtë kapitull është Ministria e Financave. Strukturat kontribuuese janë:

- Drejtoria e Përgjithshme e Buxhetit;
- Drejtoria e Përgjithshme e Tatimeve;
- Drejtoria e Përgjithshme e Politikave Fiskale dhe Të Ardhurave Publike;
- Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

IV. Plani i Veprimit 2015-2017

Kuadri i politikave ekzistuese

Titulli	Institucioni kryesor	Periudha e referuar
Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike	MF	2014-2020
Strategjia e Biznesit i Administratës Doganore Shqiptare.	MF	2013-2017

Inventari i masave ligjore ekzistuese

Acquis e BE-së	Legjislacioni shqiptar	Institucioni kryesor	Shkalla e përafrimit (e plotë/e pjesshme/ mospërputhje)	Data e miratimit (legjislacioni shqiptar)	Hyrja në fuqi (Legjislacioni shqiptar)
Rregullorja 2913/92/KEE	Ligji nr. 8449, datë 27.01.1999, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”,	Ministria e Financave	E pjesshme	27.01.1999	06.03.1999
Rregullorja 952/2013 KEE	Ligji nr 102/2014 datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	Ministria e Financave	E pjesshme	31.07.2014	Disa nene kanë hyrë në fuqi pas botimit në fletoren zyrtare. Disa nene kanë hyrë në fuqi në datë 01.01.2015, disa të tjera do të hyjnë në

					fuqi në datë
Rregullorja 1186/2009	Ligji nr 102/2014 datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	Ministria e Financave	E pjesshme	31.07.2014	Disa nene kanë hyrë në fuqi pas botimit në fletoren zyrtare. Disa nene kanë hyrë në fuqi në datë 01.01.2015.
Direktiva nr 007/74/EC	Ligji nr 102/2014 datë 31.07.2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	Ministria e Financave	E pjesshme	31.07.2014	Disa nene kanë hyrë në fuqi pas botimit në fletoren zyrtare. Disa nene kanë hyrë në fuqi në datë 01.01.2015.
Rregullorja 2658/87/KEE	Ligji nr. 9461, datë 21.12.2005 “Për Nomenklaturën e Mallrave dhe Tarifën Doganore“, i ndryshuar VKM nr. 920 datë 29.12.2014 “ Mbi zbatimin dhe publikimin e Nomenklaturës së kombinuar të mallrave 2015”	Ministria e Financave MF	E plotë E plotë	21.12.2005 29.12.2015	01.01.2006 01.01.2015
Direktiva2008/118/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva2003/96/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva92/83/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva92/84/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva92/12/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva428/2006/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Direktiva450/2008/KEE	Ligji nr 61/2012, datë 24.05.2012 “Mbi Akcizën në Republikën e Shqipërisë”, i ndryshuar.	MF	E pjesshme	24.05.2012	01.10.2012
Rregullorja (KEE) 2454/93	VKM nr. 205, datë 13.04.1999 “Për dispozitat zbatuese të Kodit Doganor“, i ndryshuar	MF	E pjesshme	13.04.1999	06.03.1999

	VKM nr. 919 datë 29.12.2014 “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr 102/2014 datë 31.07.2014 ‘Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	MF	E pjesshme	29.12.2014	01.01.2015
Rregullorja (KEE) 1186/2009	VKM nr. 919 datë 29.12.2014 “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr 102/2014 datë 31.07.2014 ‘Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	MF	E pjesshme	29.12.2014	01.01.2015
Direktiva KEE 74/2007	VKM nr. 919 datë 29.12.2014 “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr 102/2014 datë 31.07.2014 ‘Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”.	MF	E pjesshme	29.12.2014	01.01.2015

Masat ligjore të planifikuara*

Acquis e BE-së	Statusi i përkthimit në shqip (po/jo)	Legjislacioni shqiptar	Statusi i përkthimit në anglisht (po/jo)	Institucioni përgjegjës dhe Pika e kontaktit	Shkalla e synuar e përafrimit	Data e planifikuar për miratimin	Hyrja në fuqi
<u>AFAT SHKURTËR (2015)</u>							
n/a	n/a	Mbi disa ndryshime në Ligjin nr. 9936, datë 26.06.2008 “Për menaxhimin e sistemit buxhetor në Republikën e Shqipërisë”,		Ministria e Financave	E papërafruar	3 muji i parë 2015	3 muji i parë 2015
n/a	n/a	Hartimi dhe miratimi i Udhëzimit Vjetor për PBA 2016-2018.		Ministria e Financave	n/a	3 muji i parë 2015	3 muji i parë 2015
n/a	n/a	Hartimi dhe miratimi i Udhëzimit Suplementar për PBA 2016-2015		Ministria e Financave	n/a	3 muji i parë 2015	3 muji i parë 2015
<u>AFAT MESEM (2016 – 2017)</u>							
n/a	n/a	Hartimi dhe miratimi i Ligjit		Ministria e Financave	n/a	3 muji i tretë 2015	3 muji

* Ndryshimet në legjislacionit tatimor dhe doganor janë planifikuar përkatësisht në Kapitujt 16 dhe 29.

		për Buxhetin Vjetor 2016					i katërt 2015
n/a	n/a	Hartimi dhe miratimi i Ligjit për Buxhetin Vjetor 2017		Ministria e Financave	n/a	3 muhori i trete 2016	3 muhori i katërt 2016

	Formati 61x86/8
--	-----------------

Shtypshkronja e Qendrës së Botimeve Zyrtare
Tiranë, 2015

Adresa
Bulevardi “Gjergj Fishta”,
pas ish-Ekspozitës “Shqipëria Sot”,
Tel: 042427005, 04 2427006

Çmimi 4900 lekë